

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНА ДОПОВІДЬ ПРО ЯКІСТЬ ПИТНОЇ
ВОДИ ТА СТАН ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ В
УКРАЇНІ У 2020 РОЦІ**

Київ 2021

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
1. ПРОТОКОЛ ПРО ВОДУ ТА ЗДОРОВ'Я ДО КОНВЕНЦІЇ ПРО ОХОРОНУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ТРАНСКОРДОННИХ ВОДОТОКІВ ТА МІЖНАРОДНИХ ОЗЕР ТА ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ	5
2. ДЖЕРЕЛА ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ	6
2.1 Ресурси підземних вод та їх використання (за інформацією Держгеонадра України).....	6
2.2 Результати моніторингу стану водних об'єктів, які є джерелами питного водопостачання в цілому по Україні та регіонах (порівняння з попереднім роком).....	24
2.3 Забір та використання води, скидання зворотних вод та забруднюючих речовин у водні об'єкти	34
2.4 Інтегроване управління водними ресурсами (за інформацією Міндовкілля та Держводагентства).....	36
3. СИСТЕМИ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ.....	41
3.1 Забезпечення населених пунктів та населення централізованим водопостачанням та водовідведенням	41
3.2 Застосування привізної води для централізованого водопостачання.....	45
3.3 Системи централізованого водопостачання.....	46
3.4 Системи централізованого водовідведення.....	55
3.5 Розрахунки за спожиту в системах водопостачання та водовідведення електроенергію.....	60
3.6 Собівартість послуг з централізованого водопостачання та водовідведення	64
3.7 Тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення.....	65
3.8 Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення.....	69
3.9 Проблема забезпечення якості питної води та стічних вод у системах централізованого водопостачання та водовідведення.....	69
3.10 Стан реформування та розвитку централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.....	71
3.11 Розвиток законотворчої та нормативно-правової бази у сфері водопровідно- каналізаційного господарства.....	75
3.12 Рекомендації щодо розвитку підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення.....	76
4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ НАСЕЛЕННЯ.....	78
4.1 За інформацією МОЗ України.....	78
4.2 За інформацією Держпродспоживслужби України.....	91
4.3 За інформацією Держекоінспекції	95
5. СТАН СИСТЕМ ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ У РЕГІОНАХ УКРАЇНИ	98
5.1 Автономна Республіка Крим, м. Севастополь.....	98
5.2 Вінницька область.....	99
5.3 Волинська область.....	110
5.4 Дніпропетровська область	120
5.5 Донецька область.....	130
5.6 Житомирська область	142

5.7	Закарпатська область	153
5.8	Запорізька область	165
5.9	Івано–Франківська область.....	176
5.10	Київська область.....	186
5.11	Кіровоградська область.....	196
5.12	Луганська область.....	207
5.13	Львівська область	219
5.14	Миколаївська область.....	230
5.15	Одеська область	244
5.16	Полтавська область.....	256
5.17	Рівненська область.....	265
5.18	Сумська область	275
5.19	Тернопільська область	284
5.20	Харківська область	294
5.21	Херсонська область	304
5.22	Хмельницька область.....	315
5.23	Черкаська область.....	325
5.24	Чернівецька область	335
5.25	Чернігівська область	345
5.26	Місто Київ	356
6.	СТАН ВІДОМЧИХ СИСТЕМ ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ.....	362
6.1.	За інформацією Міноборони України	362
6.2.	За інформацією Мінінфраструктури України	368
6.3.	За інформацією Держводагентства України.....	376
7.	НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ПИТНОЮ ВОДОЮ ТА У СИСТЕМАХ ВОДОВІДВЕДЕННЯ	379
7.1.	Загальна характеристика рівня техногенної та екологічної безпеки об'єктів водопровідно–каналізаційного господарства у 2020 році.....	379
7.2.	Довідка про виникнення надзвичайних ситуацій на водопостачальних та мережах централізованого водовідведення у звітному році.....	379
	ОСНОВНІ ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	381

ПЕРЕДМОВА

«Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році» підготовлена відповідно до ст. 9 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2004 року № 576.

Національна доповідь ґрунтується на офіційних даних про стан поверхневих і підземних джерел питної води, систем питного водопостачання та централізованого водовідведення (далі – систем водопостачання та водовідведення), якість питної води за результатами її моніторингу, склад стічних вод, що скидаються у водойми та їхній вплив на довкілля, результати державного санітарного нагляду за системами питного водопостачання, надзвичайні ситуації в системах централізованого водопостачання та водовідведення, їхні причини, наслідки та вжиті заходи, стан реформування та розвитку водопровідно–каналізаційного господарства, впровадження нових форм управління підприємствами, удосконалення нормативно–правової та фінансово–економічної бази підприємств питного водопостачання та водовідведення, шляхи взаємодії з громадськістю, досвід передових підприємств галузі, даних щодо господарської діяльності підприємств, що надають послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі - централізованого водопостачання та водовідведення).

Національна доповідь підготовлена **Міністерством розвитку громад та територій України** на підставі офіційних матеріалів, наданих Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерством оборони України, Міністерством інфраструктури України, Міністерством енергетики України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Державною службою геології та надр України, Державним агентством водних ресурсів України, Державною службою України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, Державною екологічною інспекцією України, обласними і Київською міською державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.

Систематизацію матеріалів, їх упорядкування та підготовку до оприлюднення **«Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році»** виконано під загальною редакцією Державного підприємства «Науково–дослідний та конструкторсько–технологічний інститут міського господарства» (ДП «НДКТІ МГ», м. Київ).

1. ПРОТОКОЛ ПРО ВОДУ ТА ЗДОРОВ'Я ДО КОНВЕНЦІЇ ПРО ОХОРОНУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ТРАНСКОРДОННИХ ВОДОТОКІВ ТА МІЖНАРОДНИХ ОЗЕР ТА ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

У 2011 році в Україні відповідно до вимог Протоколу про воду та здоров'я до Конвенції Європейської Економічної Комісії ООН «З охорони та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер», ратифікованого Україною у 2003 році, було встановлено 15 показників до 9 цільових областей відповідно статті 6.2 Протоколу.

За грантової допомоги ЄЕК ООН-Секретаріату Протоколу і проєкту «Водної Ініціативи ЄС плюс» та у відповідності з методикою «Керівництва з встановлення цільових показників, оцінки прогресу та звітування за Протоколом про воду та здоров'я» Україна у 2017 році підготувала «Технічний звіт про результати аналізу ситуації щодо законодавчих, інституційних та змістовних аспектів у 20 цільових областях Протоколу про воду та здоров'я» і розробила у 2018-2019 роках проєкт національних цільових показників та плану заходів їх досягнення. Остаточний проєкт національних цільових показників було схвалено членами міжвідомчої робочої групи 6 лютого 2019 року, який містить 42 НЦП та 76 індикаторів прогресу до них.

У 2020 році експертною групою оновлено проєкт Національних цільових показників до Протоколу про воду та здоров'я та проєкт Плану заходів з впровадження Україною Протоколу про воду та здоров'я на 2019 – 2030 роки.

Оновлення та уточнення показників обумовлено змінами у сфері водопровідно-каналізаційного господарства, а саме у зв'язку з уточненням реальної ситуації та оновленням показників, які було визначено як індикаторні.

У 2020 році через пандемію COVID-19 заходи щодо Протоколу про воду та здоров'я в Україні не проводилися.

2 листопада 2020 року в онлайн-режимі відбулась двадцята нарада Комітету з питань дотримання, що діє в рамках Протоколу про воду та здоров'я до Конвенції з охорони та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Конвенція з транскордонних вод).

6 листопада 2020 року відбувся брифінг щодо ознайомлення з міждержавною платформою, передбаченою Протоколом про воду та здоров'я, а також з її заходами та інструментами. Презентації представників країн проілюстрували роль Протоколу у просуванні національного порядку денного в галузі водопостачання, санітарії, гігієни та охорони здоров'я, стимулюванні скоординованих дій щодо Порядку денного на період до 2030 року та прав людини на воду та санітарію, а також у підготовці та відновленні після спалахів інфекційних, пов'язаних з водою, наприклад COVID-19.

Окремі заходи відбувались онлайн протягом 2020 року.

2. ДЖЕРЕЛА ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ

2.1 Ресурси підземних вод та їх використання (за інформацією Держгеонадра України)

Загальні прогнозні ресурси підземних вод України складають 61689,2 тис.м³/добу. Розподілені прогнозні ресурси по території України нерівномірно. Переважаюча їх частина зосереджена у північних та західних областях країни. Розподіл прогнозних ресурсів підземних вод по регіонах України наведений у табл. 2.1.

Упродовж 2020 року було затверджено 28 нових ділянок родовищ підземних вод у: Вінницькій (1), Волинській (1), Івано–Франківській (2), Київській (3), Львівській (4), Одеській (1), Полтавській (9), Сумській (2), Херсонській (1), Хмельницькій (2) областях та місті Києві (2). Була також проведена переоцінка запасів на 8 раніше розвіданих ділянках у: Вінницькій (1), Житомирській (1), Івано–Франківській (1), Київській (2), Херсонській (3) областях. Ще на 7 ділянках в затверджені раніше запаси були внесені зміни, з вилученням з них запасів на користь нових ділянок: Вінницькій (1), Волинській (1), Житомирській (1), Херсонській (3) областях та в м. Києві (1).

Загальна кількість балансових експлуатаційних запасів підземних питних і технічних вод у 2020 році збільшилась на 28,498 тис.м³/добу; кількість розвіданих ділянок – на 28.

Станом на 1.01.2021 р. розвідано і затверджено ДКЗ СРСР, Укр ТКЗ та ДКЗ України 719 родовищ підземних вод, які включають 1501 ділянку, в тому числі: 1496 ділянок – з балансовими експлуатаційними запасами, 3 ділянки з позабалансовими запасами, 2 ділянки з балансовими та позабалансовими запасами. У 2020 р. розроблялось 732 ділянки, в т.ч. 730 ділянок з балансовими експлуатаційними запасами.

Загальні експлуатаційні запаси підземних питних і технічних вод України складають 16284,921 тис. м³/добу, з них балансових запасів – 16206,136 тис. м³/добу, в т.ч. за категоріями А+В+С₁ – 15269,642 тис. м³/добу, за категорією С₂ – 936,494 тис.м³/добу; позабалансових запасів – 78,785 тис. м³/добу.

Розподіл розвіданих ділянок родовищ підземних вод та їх балансових запасів по території України за 2020 рік наведений у табл. 2.1.

Загальний видобуток підземних вод в цілому по Україні за період 2019–2020 років зменшився від 2598,862 тис. м³/добу у 2019 році до 2275,127 тис. м³/добу у 2020 році або на 323,735 тис. м³/добу (12,5%). Найбільше скорочення видобутку підземних вод становило у Черкаській (37,4%) та Чернівецькій (68,0%) областях. Найвищий показник збільшення видобутку підземних вод спостерігався у Житомирській (4,0%) та Сумській (3,6%) областях.

Видобуток підземних вод з експлуатаційних запасів склав у 2020 році 1409,813 тис. м³/добу; використання – 1333,796 тис. м³/добу. Видобуток підземних вод з балансових родовищ за 2 роки скоротився на 58,109 тис. м³/добу (4%) і склав у 2020 році 1407,711 тис. м³/добу, в той час, як у 2019 році становив 1465,820 тис. м³/добу. Найбільше їх скорочення відбулось у Луганській (29,1%), Харківській (13,8%) та Чернівецькій (16,4%) областях. Найвищий показник збільшення видобутку підземних вод спостерігався у Кіровоградській (10,8%), Одеській (8,3%) і Черкаській (7,2%) областях.

Інформація щодо видобутку підземних вод по адміністративних областях та Україні в цілому наведена у табл. 2.1, 2.3, 2.4 та рис. 2.1, 2.2, 2.3.

Підземні води, що видобуваються в Україні, використовуються на господарсько–питні, виробничі, сільськогосподарські потреби, на зрошення земель і промисловий

розлив та виготовлення напоїв. Частина видобутих підземних вод, що відкачується з надр (переважно з гірничих виробок під час видобутку корисних копалин), скидається без використання.

Ця частина загального видобутку підземних вод у 2020 році складала 436,898 тис. м³/добу або 19,2%, а у 2019 році – 441,507 тис. м³/добу або 17,0 %. Використання підземних вод в Україні в цілому у 2019 році склало 2157,353 тис. м³/добу. У 2020 році воно зменшилось до 1838,229 тис. м³/добу або на 319,124 тис м³/добу (14,8%).

У 2019 році використання підземних вод на господарсько–питні потреби становило 1682,034 тис. м³/добу, на виробничо–технічні потреби – 229,974 тис. м³/добу, на сільськогосподарські потреби – 217,245 тис. м³/добу, на зрошення земель 21,524 тис. м³/добу, на промисловий розлив і виготовлення напоїв – 6,576 тис. м³/добу. У 2020 році використання підземних вод зменшилось: до 1543,462 тис. м³/добу (на 8,2%) на господарсько–питні потреби, до 228,071 тис. м³/добу (0,8%) на виробничо–технічні потреби, до 41,309 тис. м³/добу (на 81,0%) на сільськогосподарські потреби, до 17,796 тис. м³/добу (на 17,3%) на зрошення земель, збільшилось використання підземних вод до 7,591 тис. м³/добу (на 15,4%) на промисловий розлив та виготовлення напоїв.

Інформація щодо використання підземних вод по адміністративних областях та Україні в цілому наведена у табл. 2.2, 2.3, 2.4 та рис. 2.3.

Наведена інформація щодо прогнозних ресурсів, балансових експлуатаційних запасів та використання підземних вод свідчить про великі потенційні можливості розширення їх використання практично в усіх регіонах України, особливо для невеликих водоспоживачів з потребою в питній воді до 30–50 тис. м³/добу.

Інформація щодо видобування підземних вод у 2020 році по Автономній республіці Крим не наводиться у зв'язку з анексією АР Крим.

Таблиця 2.1

Прогнозні ресурси, балансові експлуатаційні запаси підземних питних і технічних вод України та їх видобуток за 2020 рік по адміністративних областях

Адміністративна одиниця	Прогнозні ресурси, тис. м ³ /добу				Розвіданість прогнозних ресурсів,	Видобуток з прогнозних ресурсів, тис. м ³ /добу				Освоєння, %		Невикористані, тис. м ³ /добу	
	Всього ресурсів	у т.ч. балансові запаси, затверджені ДКЗ СРСР, УТКЗ, ДКЗ України				Всього	у т.ч. з балансових запасів		Неоцінений дренаж	Прогнозні ресурси	Балансові запаси	Прогнозні ресурси	Балансові запаси
		Всього запасів	К-сть родовищ	К-сть ділянок родовищ			Всього	Діючі ділянки					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
АР Крим	1300,8	1196,221	21	99	92	Н.в	Н.в	Н.в	Н.в	Н.в	Н.в	Н.в	Н.в
Вінницька	885,5	153,444	30	63	17	39,874	14,894	34	1,607	5	10	845,626	138,550
Волинська	2586,3	354,089	10	26	14	104,997	69,985	18	1,369	4	20	2481,303	284,104
Дніпропетровська	1092,6	705,253	17	29	65	87,406	5,718	5	77,549	8	1	1005,194	699,535
Донецька	2464	1084,234	54	116	44	257,428	69,419	42	173,077	10	6	2206,572	1014,815
Житомирська	628,6	209,699	26	42	33	39,472	8,751	13	12,786	6	4	589,128	200,948
Закарпатська	1081,6	349,550	22	28	32	52,071	27,161	16	0,296	5	8	1029,529	322,389
Запорізька	1550,7	316,273	20	40	20	76,044	46,010	22		5	15	1474,656	270,263
Івано-Франківська	754,4	289,843	21	36	38	11,672	6,203	15		2	2	742,728	283,640
Київська	4215,3	1905,625	58	156	45	208,640	167,550	85		5	9	4006,660	1738,075
Кіровоградська	404,6	224,911	21	42	56	43,409	7,696	13	24,418	11	3	361,191	217,215
Луганська	4790	1914,031	36	102	40	112,917	49,798	23	47,318	2	3	4677,083	1864,233
Львівська	3644,1	1338,472	60	102	37	315,831	290,695	67		9	22	3328,269	1047,777
Миколаївська	441,6	102,882	12	16	23	32,842	11,430	13		7	11	408,758	91,452
Одеська	736,7	487,445	28	42	66	74,510	30,958	26		10	6	662,190	456,487
Полтавська	4288,9	732,975	50	94	17	97,476	87,950	50	0,076	2	12	4191,424	645,025
Рівненська	3602,5	453,989	19	47	13	98,389	64,908	30	15,509	3	14	3504,111	389,081
Сумська	3432,2	628,498	27	52	18	114,668	86,330	39		3	14	3317,532	542,168
Тернопільська	2206	296,820	17	27	13	59,749	46,163	13		3	16	2146,251	250,657
Харківська	4109,8	1090,245	64	96	27	49,052	29,166	55		1	3	4060,748	1061,079
Херсонська	4970,8	930,540	23	56	19	121,043	88,147	41		2	9	4849,757	842,393

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році

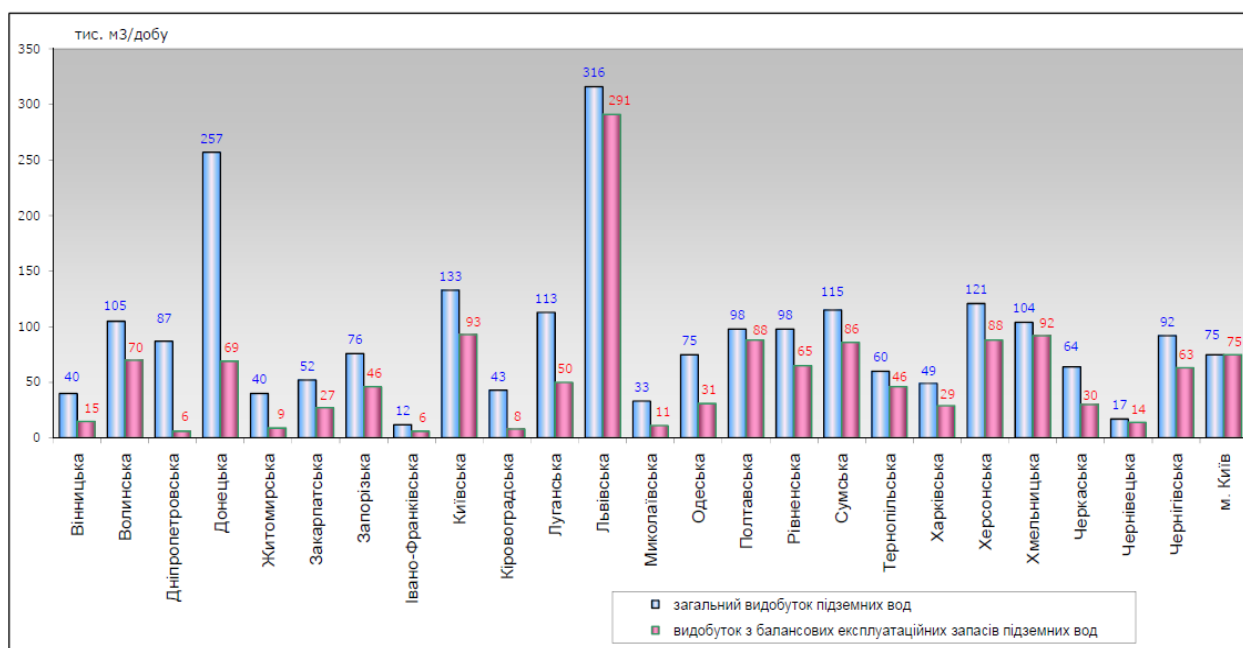
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Хмельницька	1963,7	371,642	31	59	19	104,287	91,541	38		5	25	1859,413	280,101
Черкаська	1806,5	334,544	28	74	19	63,873	30,070	38	2,357	4	9	1742,627	304,474
Чернівецька	405,3	174,061	7	15	43	17,067	13,807	6		4	8	388,233	160,254
Чернігівська	8326,7	560,850	17	39	7	92,410	63,361	28		1	11	8234,290	497,489
Всього по Україні	61689,200	16206,136	719	1498	26	2275,127	1407,711	730	356,362	4*	9*	58113,273*	13602,204*

*Примітка. Розрахунок освоєння ресурсів і запасів в цілому по Україні та невикористані ресурси і запаси наведені без урахування обсягів по А.Р. Крим

Таблиця 2.2

Загальний видобуток підземних питних та технічних вод по Україні за 2019–2020 рр.

№	Показники	за роками		
		2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води підземних водних джерел, тис. м³/добу	2598,862	2275,127	-323,735
2	Забезпечення валових потреб у воді у відсотках за рахунок забору вод з підземних джерел			
3	Використано підземних вод			
	у тис.м ³ /добу	2157,353	1838,229	-319,124
	у відсотках від забору підземних вод	83,0	80,8	2,2
4	Використано підземних вод, тис. м³/добу			
	на господарсько-питні потреби	1682,034	1543,462	-138,572
	на виробничі потреби	229,974	228,071	-1,903
	на зрошення	21,524	17,796	-3,728
	на сільськогосподарське водопостачання	217,245	41,309	-175,936
	на промисловий розлив та виготовлення напоїв	6,576	7,591	1,015
5	Використано підземних вод, млн. м³			
	на господарсько-питні потреби	613,942	563,364	-50,578
	на виробничі потреби	83,941	83,246	-0,695
	на зрошення	7,856	6,496	-1,360
	на сільськогосподарське водопостачання	79,294	15,078	-64,216
	на промисловий розлив та виготовлення напоїв	2,400	2,771	0,371
6	Скинуто підземних вод без використання (шахтно-рудничних):			
	у тис.м ³ /добу	441,507	436,898	-4,609
	у відсотках від забору підземних вод	17,0	19,2	-2,2

Рис. 2.1 Загальний видобуток підземних вод та видобуток з баланс. експлуатаційних запасів по адміністративних областях України за 2020 р.

Таблиця 2.3

**Співставлення обсягів підземних питних і технічних вод (загальні)
по адміністративних областях України**

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2020 р.	
	2019 р.	2020 р.	тис. м ³ /добу	%
ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	42.060	39.874	-2.186	42.060
2 Загальне використання підземних вод	34.692	35.079	0.387	34.692
3 Господарсько-питні (загальні)	23.942	25.332	1.390	23.942
4 Виробничо-технічні (загальні)	6.245	5.664	-0.581	6.245
5 зрошення (загальні)	0.098	0.102	0.004	0.098
6 Сільськогосподарські (загальні)	3.667	3.238	-0.429	3.667
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.740	0.743	0.003	0.740
8 Скид без використання (загальні)	7.368	4.795	-2.573	7.368
ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	139.029	104.997	-34.032	24.5
2 Загальне використання підземних вод	132.698	98.683	-34.015	25.6
3 Господарсько-питні (загальні)	77.663	74.651	-3.012	3.9
4 Виробничо-технічні (загальні)	7.748	8.881	1.133	14.6
5 Сільськогосподарські (загальні)	47.279	15.144	-32.135	68.0
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.008	0.007	-0.001	12.5
7 Скид без використання (загальні)	6.331	6.314	-0.017	0.3
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	102.158	87.406	-14.752	14.4
2 Загальне використання підземних вод	27.808	14.271	-13.537	48.7
3 Господарсько-питні (загальні)	10.782	1.402	-9.380	87.0
4 Виробничо-технічні (загальні)	15.579	11.584	-3.995	25.6
5 зрошення (загальні)	1.443	1.284	-0.159	11.0
6 Сільськогосподарські (загальні)	0.000	0.001	0.001	
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.004	0.000	-0.004	100.0
8 Скид без використання (загальні)	74.350	73.135	-1.215	1.6
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	256.554	257.428	0.874	0.3
2 Загальне використання підземних вод	93.428	89.523	-3.905	4.2
3 Господарсько-питні (загальні)	66.031	61.799	-4.232	6.4
4 Виробничо-технічні (загальні)	21.888	23.230	1.342	6.1
5 зрошення (загальні)	1.882	1.662	-0.220	11.7
6 Сільськогосподарські (загальні)	3.627	2.832	-0.795	21.9
7 Скид без використання (загальні)	163.126	167.905	4.779	2.9
ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	37.940	39.472	1.532	4.0
2 Загальне використання підземних вод	23.689	19.241	-4.448	18.8
3 Господарсько-питні (загальні)	13.383	9.961	-3.422	25.6
4 Виробничо-технічні (загальні)	7.849	4.722	-3.127	39.8
5 зрошення (загальні)	0.008	0.000	-0.008	100.0
6 Сільськогосподарські (загальні)	2.102	4.254	2.152	100.0
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.347	0.304	-0.043	12.4
8 Скид без використання (загальні)	14.251	20.231	5.980	42.0
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	62.489	52.071	-10.418	16.7
2 Загальне використання підземних вод	62.309	51.751	-10.558	16.9
3 Господарсько-питні (загальні)	56.486	49.168	-7.318	13.0
4 Виробничо-технічні (загальні)	3.522	2.218	-1.304	37.0
5 зрошення (загальні)	0.003	0.005	0.002	66.7
6 Сільськогосподарські (загальні)	1.313	0.353	-0.960	73.1

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2020 р.	
	2019 р.	2020 р.	тис. м ³ /добу	%
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.985	0.007	-0.978	99.3
8 Скид без використання (загальні)	0.180	0.320	0.140	77.8
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	78.862	76.044	-2.818	3.6
2 Загальне використання підземних вод	72.742	68.900	-3.842	5.3
3 Господарсько-питні (загальні)	64.927	61.800	-3.127	4.8
4 Виробничо-технічні (загальні)	6.061	6.386	0.325	5.4
5 зрошення (загальні)	0.811	0.199	-0.612	75.5
6 Сільськогосподарські (загальні)	0.934	0.508	-0.426	45.6
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.009	0.007	-0.002	22.2
8 Скид без використання (загальні)	6.120	7.144	1.024	16.7
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	16.660	11.672	-4.988	29.9
2 Загальне використання підземних вод	15.984	11.123	-4.861	30.4
3 Господарсько-питні (загальні)	10.740	9.113	-1.627	15.1
4 Виробничо-технічні (загальні)	2.628	1.944	-0.684	26.0
5 зрошення (загальні)	0.021	0.012	-0.009	42.9
6 Сільськогосподарські (загальні)	2.534	0.022	-2.512	99.1
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.061	0.032	-0.029	47.5
8 Скид без використання (загальні)	0.676	0.549	-0.127	18.8
КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	140.597	133.171	-7.426	5.3
2 Загальне використання підземних вод	131.106	123.309	-7.797	5.9
3 Господарсько-питні (загальні)	100.300	86.967	-13.333	13.3
4 Виробничо-технічні (загальні)	28.263	32.470	4.207	14.9
5 зрошення (загальні)	0.288	0.555	0.267	92.7
6 Сільськогосподарські (загальні)	0.109	0.129	0.020	18.3
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	2.146	3.188	1.042	48.6
8 Скид без використання (загальні)	9.491	9.862	0.371	3.9
КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	47.564	43.409	-4.155	8.7
2 Загальне використання підземних вод	18.799	17.682	-1.117	5.9
3 Господарсько-питні (загальні)	12.557	13.983	1.426	11.4
4 Виробничо-технічні (загальні)	3.478	3.652	0.174	5.0
5 зрошення (загальні)	0.024	0.047	0.023	95.8
6 Сільськогосподарські (загальні)	2.740	0.000	-2.740	100.0
7 Скид без використання (загальні)	28.765	25.727	-3.038	10.6
ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	130.003	112.917	-17.086	13.1
2 Загальне використання підземних вод	85.451	65.678	-19.773	23.1
3 Господарсько-питні (загальні)	76.490	56.233	-20.257	26.5
4 Виробничо-технічні (загальні)	8.906	9.393	0.487	5.5
5 зрошення (загальні)	0.049	0.052	0.003	6.1
6 Сільськогосподарські (загальні)	0.006	0.000	-0.006	100.0
7 Скид без використання (загальні)	44.552	47.239	2.687	6.0
ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	386.787	315.831	-70.956	18.3
2 Загальне використання підземних вод	369.895	299.407	-70.488	19.1
3 Господарсько-питні (загальні)	292.877	273.932	-18.945	6.5
4 Виробничо-технічні (загальні)	23.982	22.121	-1.861	7.8
5 зрошення (загальні)	0.649	0.710	0.061	9.4
6 Сільськогосподарські (загальні)	52.387	0.938	-51.449	98.2
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.000	1.706	1.706	
7 Скид без використання (загальні)	16.892	16.424	-0.468	2.8

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2020 р.	
	2019 р.	2020 р.	тис. м ³ /добу	%
МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	34.328	32.842	-1.486	4.3
2 Загальне використання підземних вод	34.316	32.773	-1.543	4.5
3 Господарсько-питні (загальні)	29.129	27.605	-1.524	5.2
4 Виробничо-технічні (загальні)	4.260	5.095	0.835	19.6
5 зрошення (загальні)	0.073	0.065	-0.008	11.0
6 Сільськогосподарські (загальні)	0.010	0.008	-0.002	20.0
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.844	0.000	-0.844	100.0
8 Скид без використання (загальні)	0.012	0.069	0.057	100.0
ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	74.699	74.510	-0.189	0.3
2 Загальне використання підземних вод	73.399	72.802	-0.597	0.8
3 Господарсько-питні (загальні)	65.479	65.195	-0.284	0.4
4 Виробничо-технічні (загальні)	4.815	4.348	-0.467	9.7
5 зрошення (загальні)	0.030	0.165	0.135	100.0
6 Сільськогосподарські (загальні)	3.073	3.093	0.020	0.7
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.002	0.001	-0.001	50.0
8 Скид без використання (загальні)	1.300	1.708	0.408	31.4
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	101.533	97.476	-4.057	4.0
2 Загальне використання підземних вод	101.096	96.981	-4.115	4.1
3 Господарсько-питні (загальні)	93.339	88.542	-4.797	5.1
4 Виробничо-технічні (загальні)	7.614	8.345	0.731	9.6
5 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.143	0.094	-0.049	34.3
6 Скид без використання (загальні)	0.436	0.495	0.059	13.5
РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	107.038	98.389	-8.649	8.1
2 Загальне використання підземних вод	84.989	80.174	-4.815	5.7
3 Господарсько-питні (загальні)	73.277	71.079	-2.198	3.0
4 Виробничо-технічні (загальні)	10.470	7.528	-2.942	28.1
5 зрошення (загальні)	0.000	0.054	0.054	
6 Сільськогосподарські (загальні)	1.230	1.503	0.273	22.2
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.012	0.010	-0.002	16.7
8 Скид без використання (загальні)	22.049	18.215	-3.834	17.4
СУМСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	110.704	114.668	3.964	3.6
2 Загальне використання підземних вод	110.466	114.187	3.721	3.4
3 Господарсько-питні (загальні)	106.794	110.044	3.250	3.0
4 Виробничо-технічні (загальні)	3.450	4.118	0.668	19.4
5 Сільськогосподарські (загальні)	0.177	0.000	-0.177	100.0
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.045	0.025	-0.020	44.4
7 Скид без використання (загальні)	0.238	0.481	0.243	100.0
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	68.066	59.749	-8.317	12.2
2 Загальне використання підземних вод	67.083	58.923	-8.160	12.2
3 Господарсько-питні (загальні)	54.799	54.463	-0.336	0.6
4 Виробничо-технічні (загальні)	4.061	4.326	0.265	6.5
5 Сільськогосподарські (загальні)	8.176	0.051	-8.125	99.4
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.047	0.083	0.036	76.6
7 Скид без використання (загальні)	0.983	0.826	-0.157	16.0
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	63.097	49.052	-14.045	22.3
2 Загальне використання підземних вод	61.281	47.942	-13.339	21.8
3 Господарсько-питні (загальні)	48.739	36.935	-11.804	24.2

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2020 р.	
	2019 р.	2020 р.	тис. м ³ /добу	%
4 Виробничо-технічні (загальні)	10.438	9.192	-1.246	11.9
5 зрошення (загальні)	1.980	1.706	-0.274	13.8
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.124	0.109	-0.015	12.1
7 Скид без використання (загальні)				
ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	156.803	121.043	-35.760	22.8
2 Загальне використання підземних вод	147.727	116.154	-31.573	21.4
3 Господарсько-питні (загальні)	127.805	100.879	-26.926	21.1
4 Виробничо-технічні (загальні)	7.127	6.373	-0.754	10.6
5 зрошення (загальні)	12.455	8.858	-3.597	28.9
6 Сільськогосподарські (загальні)	0.175	0.000	-0.175	100.0
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.165	0.044	-0.121	73.3
8 Скид без використання (загальні)	9.076	4.889	-4.187	46.1
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	107.843	104.287	-3.556	3.3
2 Загальне використання підземних вод	83.542	82.558	-0.984	1.2
3 Господарсько-питні (загальні)	70.629	72.161	1.532	2.2
4 Виробничо-технічні (загальні)	8.647	10.121	1.474	17.0
5 зрошення (загальні)	0.034	0.035	0.001	2.9
6 Сільськогосподарські (загальні)	4.063	0.063	-4.000	98.4
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.169	0.178	0.009	5.3
8 Скид без використання (загальні)	24.301	21.729	-2.572	10.6
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	102.097	63.873	-38.224	37.4
2 Загальне використання підземних вод	96.852	59.364	-37.488	38.7
3 Господарсько-питні (загальні)	36.723	36.572	-0.151	0.4
4 Виробничо-технічні (загальні)	16.620	19.996	3.376	20.3
5 зрошення (загальні)	1.625	2.224	0.599	36.9
6 Сільськогосподарські (загальні)	41.394	0.000	-41.394	100.0
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.490	0.572	0.082	16.7
8 Скид без використання (загальні)	5.245	4.509	-0.736	14.0
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	53.410	17.067	-36.343	68.0
2 Загальне використання підземних вод	52.975	16.700	-36.275	68.5
3 Господарсько-питні (загальні)	18.131	15.485	-2.646	14.6
4 Виробничо-технічні (загальні)	1.062	1.203	0.141	13.3
5 зрошення (загальні)	0.000	0.010	0.010	
6 Сільськогосподарські (загальні)	33.782	0.000	-33.782	100.0
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.000	0.002	0.002	
8 Скид без використання (загальні)	0.435	0.367	-0.068	15.6
ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	102.563	92.410	-10.153	9.9
2 Загальне використання підземних вод	99.176	89.672	-9.504	9.6
3 Господарсько-питні (загальні)	84.824	74.135	-10.689	12.6
4 Виробничо-технічні (загальні)	5.834	5.994	0.160	2.7
5 зрошення (загальні)	0.051	0.047	-0.004	7.8
6 Сільськогосподарські (загальні)	8.467	9.058	0.591	7.0
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.000	0.438	0.438	
8 Скид без використання (загальні)	3.387	2.738	-0.649	19.2
м. КИЇВ				
1 Загальний видобуток підземних вод	75.978	75.469	-0.509	0.7
2 Загальне використання підземних вод	75.850	75.352	-0.498	0.7
3 Господарсько-питні (загальні)	66.188	66.026	-0.162	0.2
4 Виробничо-технічні (загальні)	9.427	9.167	-0.260	2.8

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2020 р.	
	2019 р.	2020 р.	тис. м ³ /добу	%
5 зрошення (загальні)	0.000	0.004	0.004	
6 сільськогосподарські (загальні)	0.000	0.114	0.114	
7 промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.235	0.041	-0.194	82.6
8 скид без використання (загальні)	0.128	0.117	-0.011	8.6

Таблиця 2.4

**Співставлення обсягів підземних питних і технічних вод (без дренажу)
по адміністративних областях України**

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2020 р.	
	2019 р.	2020 р.	тис. м ³ /добу	%
ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	39.559	38.267	-1.292	3.3
2 Використання підземних вод без дренажу	34.054	35.041	0.987	2.9
3 Господарсько-питні (без дренажу)	23.942	25.332	1.390	5.8
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	5.607	5.626	0.019	0.3
5 зрошення (без дренажу)	0.098	0.102	0.004	4.1
6 сільськогосподарські (без дренажу)	3.667	3.238	-0.429	11.7
7 промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.740	0.743	0.003	0.4
8 скид без використання (без дренажу)	5.505	3.226	-2.279	41.4
ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	137.660	103.628	-34.032	24.7
2 Використання підземних вод без дренажу	132.698	98.683	-34.015	25.6
3 Господарсько-питні (без дренажу)	77.663	74.651	-3.012	3.9
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	7.748	8.881	1.133	14.6
5 сільськогосподарські (без дренажу)	47.279	15.144	-32.135	68.0
6 промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.008	0.007	-0.001	12.5
7 скид без використання (без дренажу)	4.962	4.945	-0.017	0.3
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	23.610	9.857	-13.753	58.3
2 Використання підземних вод без дренажу	23.605	9.852	-13.753	58.3
3 Господарсько-питні (без дренажу)	10.782	1.402	-9.380	87.0
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	11.376	7.165	-4.211	37.0
5 зрошення (без дренажу)	1.443	1.284	-0.159	11.0
6 сільськогосподарські (без дренажу)	0.000	0.001	0.001	
7 промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.004	0.000	-0.004	100.0
8 скид без використання (без дренажу)	0.005	0.005	0.000	0.0
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	85.876	84.351	-1.525	1.8
2 Використання підземних вод без дренажу	81.881	77.067	-4.814	5.9
3 Господарсько-питні (без дренажу)	66.031	61.799	-4.232	6.4
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	11.748	11.718	-0.030	0.3
5 зрошення (без дренажу)	0.475	0.718	0.243	51.2
6 сільськогосподарські (без дренажу)	3.627	2.832	-0.795	21.9
7 скид без використання (без дренажу)	3.995	7.284	3.289	82.3
ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	27.913	26.686	-1.227	4.4
2 Використання підземних вод без дренажу	22.009	18.895	-3.114	14.1
3 Господарсько-питні (без дренажу)	13.313	9.924	-3.389	25.5
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	6.244	4.418	-1.826	29.2
5 зрошення (без дренажу)	0.008	0.000	-0.008	100.0
6 сільськогосподарські (без дренажу)	2.097	4.249	2.152	100.0

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2020 р.	
	2019 р.	2020 р.	тис. м ³ /добу	%
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.347	0.304	-0.043	12.4
8 Скид без використання (без дренажу)	5.904	7.791	1.887	32.0
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	62.489	51.775	-10.714	17.1
2 Використання підземних вод без дренажу	62.309	51.751	-10.558	16.9
3 Господарсько-питні (без дренажу)	56.486	49.168	-7.318	13.0
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	3.522	2.218	-1.304	37.0
5 Зрошення (без дренажу)	0.003	0.005	0.002	66.7
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	1.313	0.353	-0.960	73.1
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.985	0.007	-0.978	99.3
8 Скид без використання (без дренажу)	0.180	0.024	-0.156	86.7
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	78.862	76.044	-2.818	3.6
2 Використання підземних вод без дренажу	72.742	68.900	-3.842	5.3
3 Господарсько-питні (без дренажу)	64.927	61.800	-3.127	4.8
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	6.061	6.386	0.325	5.4
5 Зрошення (без дренажу)	0.811	0.199	-0.612	75.5
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	0.934	0.508	-0.426	45.6
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.009	0.007	-0.002	22.2
8 Скид без використання (без дренажу)	6.120	7.144	1.024	16.7
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	16.660	11.672	-4.988	29.9
2 Використання підземних вод без дренажу	15.984	11.123	-4.861	30.4
3 Господарсько-питні (без дренажу)	10.740	9.113	-1.627	15.1
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	2.628	1.944	-0.684	26.0
5 Зрошення (без дренажу)	0.021	0.012	-0.009	42.9
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	2.534	0.022	-2.512	99.1
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.061	0.032	-0.029	47.5
8 Скид без використання (без дренажу)	0.676	0.549	-0.127	18.8
КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	140.597	133.171	-7.426	5.3
2 Використання підземних вод без дренажу	131.106	123.309	-7.797	5.9
3 Господарсько-питні (без дренажу)	100.300	86.967	-13.333	13.3
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	28.263	32.470	4.207	14.9
5 Зрошення (без дренажу)	0.288	0.555	0.267	92.7
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	0.109	0.129	0.020	18.3
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	2.146	3.188	1.042	48.6
8 Скид без використання (без дренажу)	9.491	9.862	0.371	3.9
КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	19.632	18.991	-0.641	3.3
2 Використання підземних вод без дренажу	17.917	17.230	-0.687	3.8
3 Господарсько-питні (без дренажу)	12.557	13.983	1.426	11.4
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	2.596	3.200	0.604	23.3
5 Зрошення (без дренажу)	0.024	0.047	0.023	95.8
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	2.740	0.000	-2.740	100.0
7 Скид без використання (без дренажу)	1.715	1.761	0.046	2.7
ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	83.876	64.135	-19.741	-23.5
2 Використання підземних вод без дренажу	83.533	63.760	-19.773	-23.7
3 Господарсько-питні (без дренажу)	76.490	56.233	-20.257	-26.5
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	6.988	7.475	0.487	7.0
5 Зрошення (без дренажу)	0.049	0.052	0.003	6.1
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	0.006	0.000	-0.006	100.0
7 Скид без використання (без дренажу)	0.343	0.375	0.032	9.3

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2020 р.	
	2019 р.	2020 р.	тис. м ³ /добу	%
ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Водобуток підземних вод без дренажу	385.415	314.328	-71.087	18.4
2 Використання підземних вод без дренажу	368.523	297.904	-70.619	19.2
3 Господарсько-питні (без дренажу)	292.520	273.619	-18.901	6.5
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	22.967	20.931	-2.036	8.9
5 зрошення (без дренажу)	0.649	0.710	0.061	9.4
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	52.387	0.938	-51.449	98.2
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.000	1.706	1.706	
8 Скид без використання (без дренажу)	16.892	16.424	-0.468	2.8
МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Водобуток підземних вод без дренажу	34.328	32.842	-1.486	4.3
2 Використання підземних вод без дренажу	34.316	32.773	-1.543	4.5
3 Господарсько-питні (без дренажу)	29.129	27.605	-1.524	5.2
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	4.260	5.095	0.835	19.6
5 зрошення (без дренажу)	0.073	0.065	-0.008	11.0
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	0.010	0.008	-0.002	20.0
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.844	0.000	-0.844	100.0
8 Скид без використання (без дренажу)	0.012	0.069	0.057	100.0
ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Водобуток підземних вод без дренажу	74.699	74.510	-0.189	0.3
2 Використання підземних вод без дренажу	73.399	72.802	-0.597	0.8
3 Господарсько-питні (без дренажу)	65.479	65.195	-0.284	0.4
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	4.815	4.348	-0.467	9.7
5 зрошення (без дренажу)	0.030	0.165	0.135	100.0
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	3.073	3.093	0.020	0.7
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.002	0.001	-0.001	50.0
8 Скид без використання (без дренажу)	1.300	1.708	0.408	31.4
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Водобуток підземних вод без дренажу	101.431	97.400	-4.031	4.0
2 Використання підземних вод без дренажу	100.994	96.905	-4.089	4.0
3 Господарсько-питні (без дренажу)	93.237	88.466	-4.771	5.1
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	7.614	8.345	0.731	9.6
5 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.143	0.094	-0.049	34.3
6 Скид без використання (без дренажу)	0.436	0.495	0.059	13.5
РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Водобуток підземних вод без дренажу	80.892	82.880	1.988	2.5
2 Використання підземних вод без дренажу	80.778	78.342	-2.436	3.0
3 Господарсько-питні (без дренажу)	73.277	71.078	-2.199	3.0
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	6.259	5.697	-0.562	9.0
5 зрошення (без дренажу)	0.000	0.054	0.054	
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	1.230	1.503	0.273	22.2
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.012	0.010	-0.002	16.7
8 Скид без використання (без дренажу)	0.114	4.538	4.424	100.0
СУМСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Водобуток підземних вод без дренажу	110.704	114.668	3.964	3.6
2 Використання підземних вод без дренажу	110.466	114.187	3.721	3.4
3 Господарсько-питні (без дренажу)	106.794	110.044	3.250	3.0
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	3.450	4.118	0.668	19.4
5 Сільськогосподарські (без дренажу)	0.177	0.000	-0.177	100.0
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.045	0.025	-0.020	44.4
7 Скид без використання (без дренажу)	0.238	0.481	0.243	100.0
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Водобуток підземних вод без дренажу	68.066	59.749	-8.317	12.2
2 Використання підземних вод без дренажу	67.083	58.923	-8.160	12.2

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2020 р.	
	2019 р.	2020 р.	тис. м ³ /добу	%
3 Господарсько-питні (без дренажу)	54.799	54.463	-0.336	0.6
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	4.061	4.326	0.265	6.5
5 Сільськогосподарські (без дренажу)	8.176	0.051	-8.125	99.4
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.047	0.083	0.036	76.6
7 Скид без використання (без дренажу)	0.983	0.826	-0.157	16.0
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	63.097	49.052	-14.045	22.3
2 Використання підземних вод без дренажу	61.281	47.942	-13.339	21.8
3 Господарсько-питні (без дренажу)	48.739	36.935	-11.804	24.2
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	10.438	9.192	-1.246	11.9
5 зрошення (без дренажу)	1.980	1.706	-0.274	13.8
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.124	0.109	-0.015	12.1
7 Скид без використання (без дренажу)	1.815	1.110	-0.705	38.8
ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	153.973	121.043	-32.930	21.4
2 Використання підземних вод без дренажу	144.897	116.154	-28.743	19.8
3 Господарсько-питні (без дренажу)	124.975	100.879	-24.096	19.3
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	7.127	6.373	-0.754	10.6
5 зрошення (без дренажу)	12.455	8.858	-3.597	28.9
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	0.175	0.000	-0.175	100.0
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.165	0.044	-0.121	73.3
8 Скид без використання (без дренажу)	9.076	4.889	-4.187	46.1
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	107.843	104.287	-3.556	3.3
2 Використання підземних вод без дренажу	83.542	82.558	-0.984	1.2
3 Господарсько-питні (без дренажу)	70.629	72.161	1.532	2.2
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	8.647	10.121	1.474	17.0
5 зрошення (без дренажу)	0.034	0.035	0.001	2.9
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	4.063	0.063	-4.000	98.4
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.169	0.178	0.009	5.3
8 Скид без використання (без дренажу)	24.301	21.729	-2.572	10.6
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	99.018	61.516	-37.502	37.9
2 Використання підземних вод без дренажу	96.844	59.364	-37.480	38.7
3 Господарсько-питні (без дренажу)	36.723	36.572	-0.151	0.4
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	16.612	19.996	3.384	20.4
5 зрошення (без дренажу)	1.625	2.224	0.599	36.9
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	41.394	0.000	-41.394	100.0
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.490	0.572	0.082	16.7
8 Скид без використання (без дренажу)	2.174	2.152	-0.022	1.0
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	53.410	17.067	-36.343	68.0
2 Використання підземних вод без дренажу	52.975	16.700	-36.275	68.5
3 Господарсько-питні (без дренажу)	18.131	15.485	-2.646	14.6
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	1.062	1.203	0.141	13.3
5 зрошення (без дренажу)	0.000	0.010	0.010	
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	33.782	0.000	-33.782	100.0
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.000	0.002	0.002	
8 Скид без використання (без дренажу)	0.435	0.367	-0.068	15.6
ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	102.563	92.410	-10.153	9.9
2 Використання підземних вод без дренажу	99.176	89.672	-9.504	9.6
3 Господарсько-питні (без дренажу)	84.824	74.135	-10.689	12.6
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	5.834	5.994	0.160	2.7

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2020 р.	
	2019 р.	2020 р.	тис. м ³ /добу	%
5 Зрошення (без дренажу)	0.051	0.047	-0.004	7.8
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	8.467	9.058	0.591	7.0
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.000	0.438	0.438	
8 Скид без використання (без дренажу)	3.387	2.738	-0.649	19.2
м. КИЇВ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	75.978	75.469	-0.509	0.7
2 Використання підземних вод без дренажу	75.850	75.352	-0.498	0.7
3 Господарсько-питні (без дренажу)	66.188	66.026	-0.162	0.2
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	9.427	9.167	-0.260	2.8
5 Зрошення (без дренажу)	0.000	0.004	0.004	
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	0.000	0.114	0.114	
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.235	0.041	0.194	82.6
8 Скид без використання (без дренажу)	0.128	0.117	-0.011	-8.6

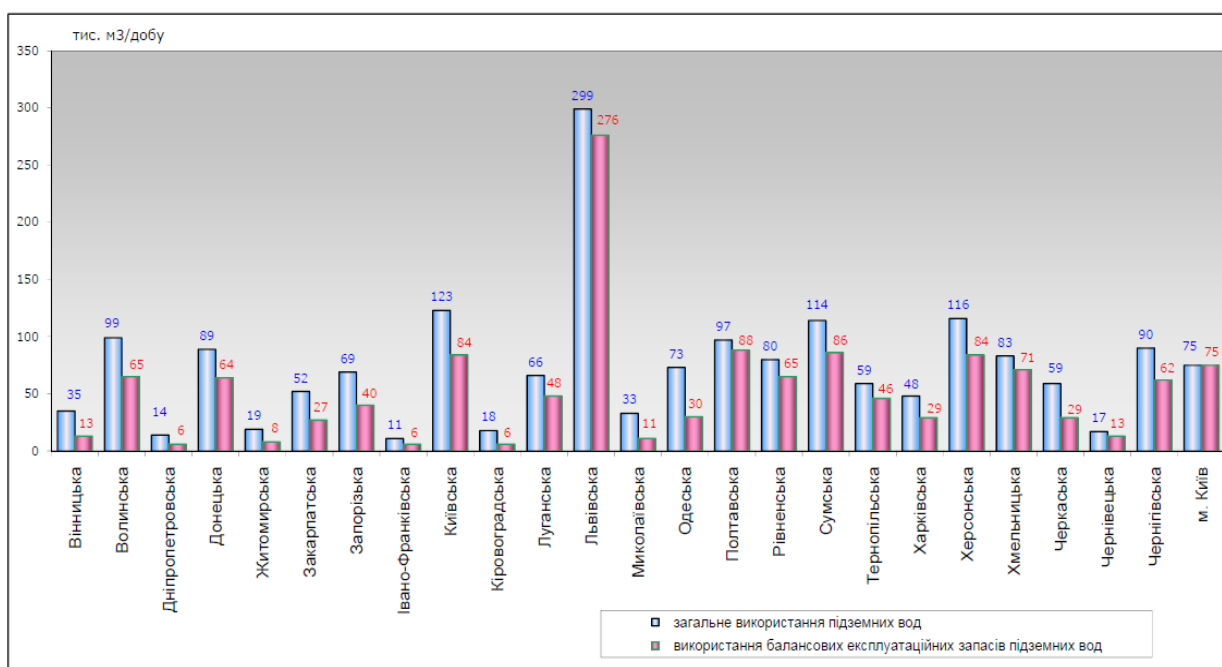
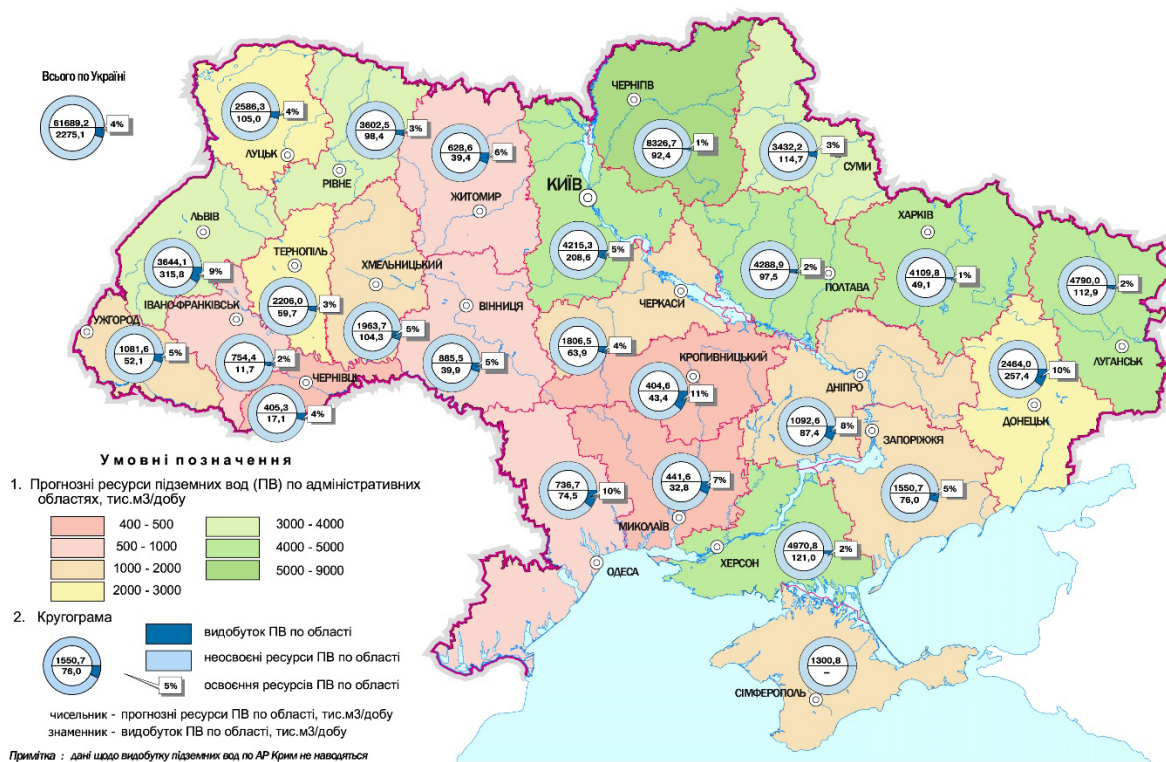

Рис. 2.2. Загальне використання підземних вод та використання балансних експлуатаційних запасів по адміністративних областях України за 2020 р.

Рис. 2.3. Прогнозні ресурси та видобуток підземних питних і технічних вод станом на 01.01.2021 рік

Державний моніторинг підземних вод станом на 01.01.2021 р. складає з 846 спостережних пунктів, у тому числі на ґрунтові води – 272 спостережних пункти, на міжпластові води – 203 спостережних пункти, на опорних полігонах по вивченню умов формування експлуатаційних запасів підземних вод – 371 спостережних пунктів (рис. 2.4). Стан спостережних пунктів державного моніторингу підземних вод по районах річкових басейнів надано на рис. 2.5. Спостереження за рівнем підземних вод у 2020 році проводились по 129 спостережному пункту, а за хімічним станом – по 28 спостережних пунктах.

Метеорологічні умови 2020 року виявилися аномальними за температурним режимом та режимом зволоження території. Спостерігалися тривалі періоди зтяжненого характеру погоди, різкі її зміни та нехарактерний розподіл основних метеорологічних показників по території та у часі.

Середня річна температура повітря у 2020 році була на 2,9°C (1,4–3,3°C) вищою за норму (1961–1990 рр.) по всій території країни. В абсолютному визначенні середня річна температура в Україні становила 10,7°C. У Києві середня річна температура склала плюс 10,9°C, норма (1961–1990 рр.) плюс 7,7°C. Річна кількість опадів у середньому в Україні становила 549 мм (92% норми), найменшою вона виявилася на території Донецької, Луганської, Одеської та Миколаївської областей – 70%, найбільшою – у Тернопільській, Волинській, Івано–Франківській, Львівській та Рівненській областях – 104–127% річної норми.

Упродовж року відмічалася значна кількість несприятливих та нехарактерних погодних явищ: тривалі та інтенсивні заморозки, пилові бурі у надзвичайно ранній період весни на територіях, де вони спостерігаються вкрай рідко, тривалі посушливі періоди; екстремальні температури; згубні локальні зливи.

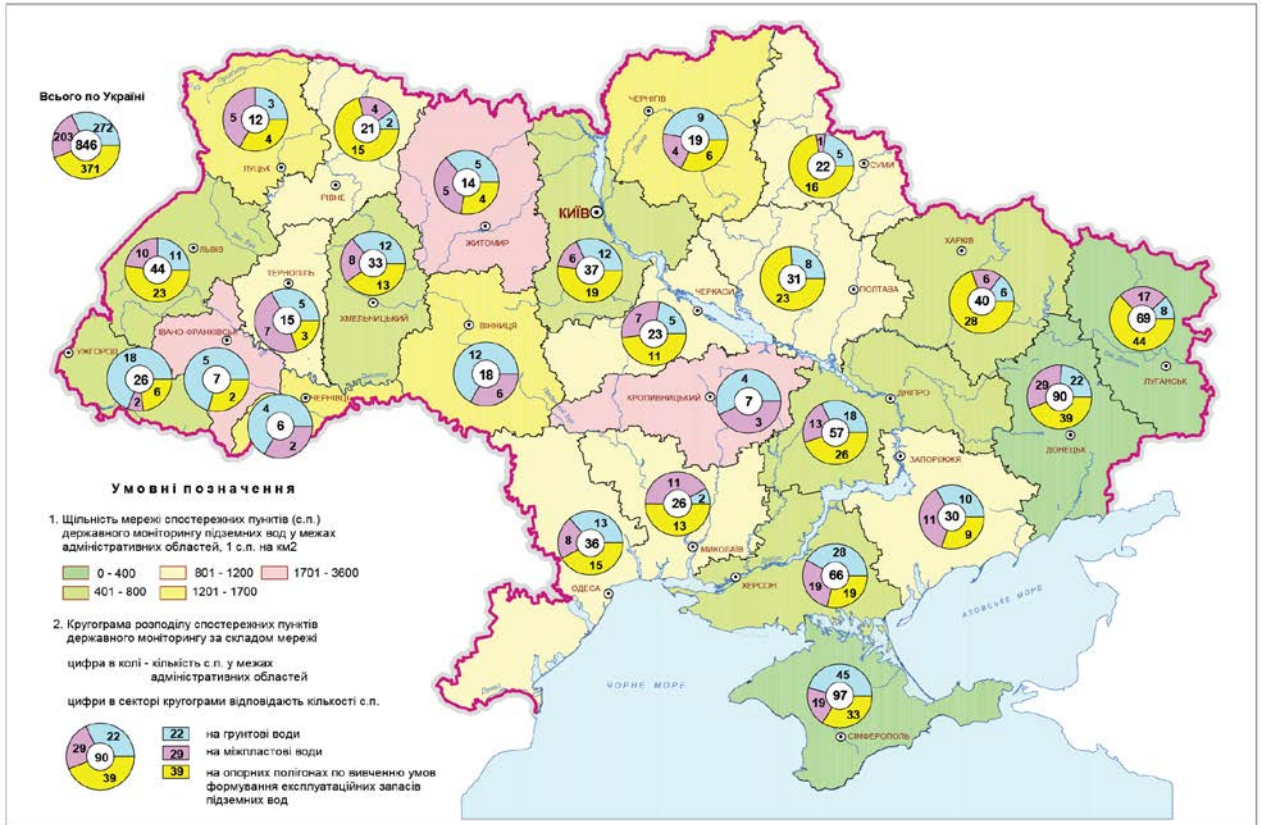

Рис. 2.4. Схематична карта щільності спостережних пунктів державного моніторингу та їх розподілу за складом мережі в межах адміністративних областей

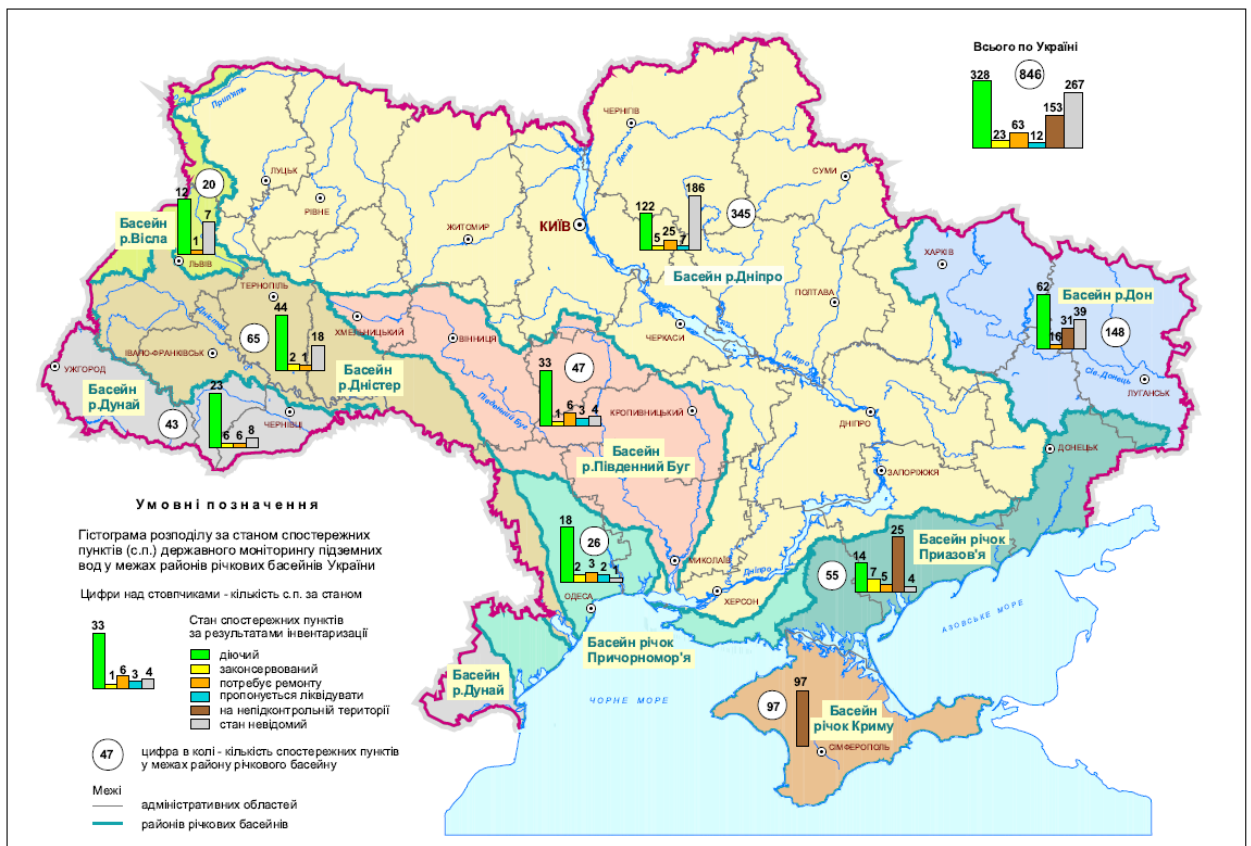

Рис. 2.5 Стан спостережних пунктів державного моніторингу підземних вод по районах річкових басейнів

У розподілі температури аномальним було те, що вперше за 12 місяців року лише у травні середня місячна температура виявилася нижчою від норми, у квітні – близькою до норми, у решту місяців – вищою за норму. У грудні, січні та лютому позитивна аномалія була надзвичайною, досягала або перевищувала позначку +5°C. Вперше за період метеорологічних спостережень на всій території країни не було тривалого періоду із від'ємними середніми добовими температурами (метеорологічної зими). Найбільш відчутно потепління проявило себе в південних, східних та центральних областях, саме в цих областях значний період часу панувала посуха. Західні області в травні та червні, навпаки, потерпали від надмірного зволоження.

Метеорологічні умови 2020 року не сприяли поповненню запасів підземних вод.

Розподіл опадів по території та в розрізі року був нерівномірним. Внаслідок цього, по спостережних пунктах, де формування режиму підземних вод відбувалось у природних та слабопорушених умовах, спостерігається як зниження, так і підвищення середньорічних рівнів, порівняно з минулим роком. У зоні надмірного зволоження річна кількість опадів коливалась від 462 до 1085 мм та була, по більшості метеостанцій зони, нижче за норму на величину до 186 мм (м.с. Овруч), проте – більше минулорічної.

Порівняно з минулим роком, по спостережних пунктах зони спостерігалось як зниження середньорічних рівнів ґрунтових вод, так і підвищення. У зоні нестійкого зволоження кількість опадів за рік, по більшості метеостанцій, була нижче за норму на величину до 251 мм (м.с. Кирилівка) та більше минулорічної на 10–182 мм і коливалась від 319 до 536 мм. Порівняно з минулим роком, по більшості спостережних пунктів зони спостерігалось зниження середньорічних рівнів ґрунтових водоносних горизонтів. Річна кількість опадів у зоні недостатнього зволоження була, по більшості метеостанцій зони, нижче за норму на величину до 178 мм (м.с. Роздільна), та менше минулорічної на 2–193 мм і коливалась від 342 до 402 мм. По більшості спостережних пунктів зони спостерігалось зниження середньорічних рівнів ґрунтових вод, порівняно з минулим роком.

Головними чинниками забруднення ґрунтових вод на більшій частині території України є комунальні стоки, стоки тваринницьких комплексів, мінеральні добрива, продукти сільгоспхімії, свинець, марганець, нафтопродукти. Забруднення міжпластових підземних вод носить локальний характер, залежить від техногенного навантаження на геологічне середовище та захищеності підземних вод. Ділянки забруднення міжпластових підземних вод знаходяться, переважно, у зоні впливу поверхневого комплексу утилізації дренажних вод гірничовидобувних робіт, невпорядкованих складів зберігання промислових відходів, мінеральних добрив та отрутохімікатів, тваринницьких комплексів, нафтопереробних заводів та інших локальних об'єктів, що впливають на стан підземних вод.

Внаслідок концентрації місць захоронення відходів, обумовленої, в свою чергу, концентрацією промисловості та населення, спостерігається осередковий розвиток промислового забруднення підземних вод (промислова зона Донбасу, Західного Донбасу та Кривбасу – Луганська, Донецька, Дніпропетровська та Запорізька області). Використання мінеральних і органічних добрив при освоєнні сільськогосподарських угідь у південних областях України також призводить до погіршення якості підземних вод.

На території України станом на 01.01.2021 р. кількість облікованих площинних осередків забруднення підземних вод становила 191, локальних – 262. Підземні води в зоні впливу основних осередків були забруднені хлоридами, сульфатами, нітратами,

аміаком, роданідами, фенолами, нафтопродуктами, марганцем, свинцем, стронцієм у кількостях, що в окремих випадках у декілька разів перевищували норми гранично допустимої концентрації (далі – ГДК). У межах локальних осередків підземні води в четвертинних, неогенових, палеогенових, верхньокрейдових відкладах та тріщинуватій зоні кристалічних порід докембрію по одиночних свердловинах мали підвищений вміст нітратів, амонію, заліза тощо.

На екологічно-навантаженій території Донбасу, Західного Донбасу та Кривбасу внаслідок впливу гірничих виробок діючих та закритих шахт відбувалось підвищення рівнів підземних вод, зменшувались водопритоки, активізувались процеси осідання земної поверхні, поширювались процеси підтоплення на полях раніше затоплених вугільних шахт, що відпрацьовували верхні горизонти і мали гідравлічний зв'язок із шахтами, що закриті.

У Західному Донбасі відчутного збитку підземним водам завдавали високомінералізовані (6000–33000 мг/дм³) шахтні води, що відкачувались шахтами ВАТ «Павлоградвугілля». Акумулюючись у фільтруючих накопичувачах, вони продовжували забруднювати водоносні горизонти у четвертинних та палеогенових відкладах. Основними забруднюючими компонентами є хлориди та сульфати. Мінералізація підземних вод у зонах засолення коливається від 3600 до 8600 мг/дм³. Глибина засолення 16–40 м.

Основним фактором, що супроводжує розробку вугільного родовища і, в значній мірі, впливає на зміну природного геологічного середовища Західного Донбасу є скид та акумуляція високомінералізованих шахтних вод і відходів вуглезбагачення у ставки-накопичувачі, що розташовані в балках Свідовок, Ніколіна, Таранова, Косьмінній та Стуканова (хвостосховище ЦЗФ).

У межах хвостосховищ ГЗКів майже на всіх проммайданчиках і територіях, прилеглих до хвостосховищ, спостерігалось підвищення рівнів підземних вод, а також вмісту хімічних елементів II – IV класів небезпеки.

На окремих водозаборах зберігалось забруднення підземних вод експлуатаційних водоносних горизонтів, що проявлялось у підвищенні мінералізації, загальної жорсткості, підвищеного вмісту сполук групи азоту, марганцю, літію, свинцю тощо. Загальна кількість водозаборів, де спостерігалось забруднення підземних вод, станом на 1.01.2021 р. становила 169.

У Донецькій області всі основні водоносні горизонти в долинах річок, де вони є першими від поверхні чи перекриті малопотужною товщею четвертинних відкладів, мають низьку ступінь захищеності від забруднення. У 2020 році зберігалось забруднення підземних вод експлуатаційних водоносних горизонтів внаслідок невпорядкованого складування промислових відходів, інфільтрації токсичних речовин у підземні води з атмосферними опадами, вимивання токсичних речовин із шлакових відвалів. Це проявлялось у підвищенні мінералізації до 2780 мг/дм³ (водозабір «Кипуча Криниця»), загальної жорсткості до 15,2 ммоль/дм³ (водозабори «Кліщівський» та «Кипуча Криниця»). За хімічним складом підземні води експлуатаційних водоносних горизонтів: у верхньокрейдових відкладах – від гідрокарбонатно кальцієвих до сульфатно-гідрокарбонатних кальцієвих, з мінералізацією 649 – 2240 мг/дм³, загальною жорсткістю 4,8 – 15,2 ммоль/дм³, у верхньокам'яновугільних відкладах гідрокарбонатно-сульфатні кальцієво-натрієві з мінералізацією 1100–1900 мг/дм³, загальною жорсткістю до 15,0–18,5 ммоль/дм³, у нижньокам'яновугільних відкладах – хлоридно-сульфатні магнієво-кальцієві з мінералізацією 2090–2780 мг/дм³, загальною жорсткістю до 16 ммоль/дм³.

Зважаючи на дефіцит питних вод в області, а в деяких випадках відсутність джерел кондиційної води, використання води такої якості дозволено Держспоживстандартом України, при цьому встановлені граничні показники сухого залишку, загальної жорсткості тощо для кожного окремого водозабору.

У Херсонській області, внаслідок інтенсивної та тривалої експлуатації Херсонського родовища, водопостачання центральної та більшості частин міста Херсон здійснюється некондиційними водами верхньосарматських відкладів неогену. Якісний склад підземних вод різноманітний. На ділянці Кіндійська–1 сухий залишок води коливається від 409 до 3638 мг/дм³ (у середньому до 2000 мг/дм³). Перевищення ГДК відмічається по загальній жорсткості – 16,5–25,3 ммоль/дм³, вмісту хлоридів – 384–759 мг/дм³, сульфатів – 780–1400 мг/дм³. Внаслідок тривалого перевищення видобутку підземних вод над розвіданими експлуатаційними запасами на ділянці Кіндійська–1 хімічний склад підземних вод змінився з гідрокарбонатно–хлоридного магнієво–натрієвого до хлоридно–сульфатного натрієво–магнієвого. У 2020 році видобуток підземних вод на ділянці, порівняно з минулим роком, зменшився на 3,12 тис.м³/добу і становив 2,39 тис. м³/добу, що не перевищує розвідані експлуатаційні запаси (10,0 тис. м³/добу). Протягом останніх 10–20 років, на більшості водозаборів Херсонської області, показники якісного складу залишаються без особливих змін, там спостерігається стабілізація якісних показників.

Більшість водозаборів України, що експлуатують підземні води з розвіданими запасами, працювали у 2020 році у сталому гідродинамічному та гідрохімічному режимі без перевищення розрахункових величин. На окремих водозаборах, внаслідок скорочення видобутку підземних вод, у звітному році спостерігалось поліпшення гідрохімічного стану підземних вод.

2.2 Результати моніторингу стану водних об'єктів, які є джерелами питного водопостачання в цілому по Україні та регіонах (порівняння з попереднім роком)

Держводагентство як суб'єкт державного моніторингу вод проводить моніторинг якості вод водогосподарських систем міжгалузевого та сільськогосподарського водопостачання, водних об'єктів за радіологічними показниками на територіях, що зазнали радіоактивного забруднення, меліоративного стану зрошуваних та осушуваних земель, а також ґрунтів у зонах впливу меліоративних систем, якості вод на транскордонних ділянках водотоків, визначених відповідно до міждержавних угод про співробітництво на транскордонних водних об'єктах.

Відповідно до Порядку здійснення державного моніторингу вод, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.2019 № 758 (далі – Порядок), з 2020 року Держводагентством здійснюється виконання програми діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод у 4 річкових басейнах – Дону, Дністра, Дунаю та Вісли та операційного моніторингу в басейні річки Дон.

Дослідження проводяться лабораторіями Східного регіону (Сіверсько–Донецьке БУВР) та Західного регіону (Дністровське БУВР) для вимірювань вмісту забруднюючих речовин у басейнах річок Дону, Дністра, Дунаю та Вісли спільно з іншими суб'єктами моніторингу.

Відповідно до Порядку у 2020 році моніторинг масивів поверхневих вод, забір з яких здійснюється для задоволення питних та господарсько–питних потреб населення здійснювався у 101 пункті спостережень.

Аналіз якісного стану поверхневих вод за результатами моніторингу у системі Держводагентства за 2020 рік у розрізі гідрографічного районування наведено нижче.

Район басейну річки Дніпро

У районі басейну Дніпра спостереження здійснювались по 67 пунктах моніторингу, з них 44 – у місцях питних водозаборів.

Результати проведених вимірювань показників якісного стану водосховищ та основних водотоків басейну Дніпра у місцях розташування питних водозаборів свідчать про відносну стабільність якісного стану поверхневих вод. Перевищення фіксувались переважно за показниками БСК (біохімічного споживання кисню), ХСК (хімічного споживання кисню) та сухого залишку.

У 2020 році у басейні Дніпра проведено скринінг забруднюючих речовин. Інститутом навколишнього середовища (Словаччина) проаналізовано понад 67 тисяч показників у рамках досліджень 27 зразків поверхневих вод та 5 зразків біоти (риби) на предмет виявлення специфічних забруднювачів, характерних для річкового басейну Дніпра.

У рамках скринінгу досліджено 4 пункти у місцях питних водозаборів, а саме:

- р. Десна, 3 км, Деснянський питний в/з, м. Києва;
- р. Случ, 203 км, питний в/з Новоград–Волинський;
- р. Дніпро (Кременчуцьке водосховище), 580 км, м. Кременчук, Власівський водозабір КП «Кременчук–водоканал» Кременчуцької міської ради;
- р. Хомора, 52 км, питний в/з м. Полонне.

У відібраних пробах поверхневих вод було виявлено залишки пестицидів (карбендазим, діетилтолуамід, пропазин, бентазон), фармацевтичних препаратів (амінобензimidазол, антипірин, гризеофульвін, венлафаксин, секбуметон) та промислових хімікатів (динітрофенол, бісфенол). Вміст карбендазиму, діетилтолуамід, пропазину та бісфенолу перевищував порогові значення екологічних нормативів якості.

Показники, визначені як басейнові специфічні, включені до програми діагностичного моніторингу басейну Дніпра для подальших досліджень.

Радіологічний стан поверхневих вод басейну Дніпра протягом 2020 року не зазнав суттєвих змін порівняно з попередніми роками. Вміст радіонуклідів у річках басейну Дніпра був стабільним і значно нижчим за встановлені нормативи (Державні гігієнічні нормативи «Допустимі рівні вмісту радіонуклідів Sr90 і Cs137 у продуктах харчування та питній воді», затверджені наказом МОЗ України від 03.05.2006 № 256, обмежують вміст 90Sr і 137Cs рівнем 2,00 кБк/м³).

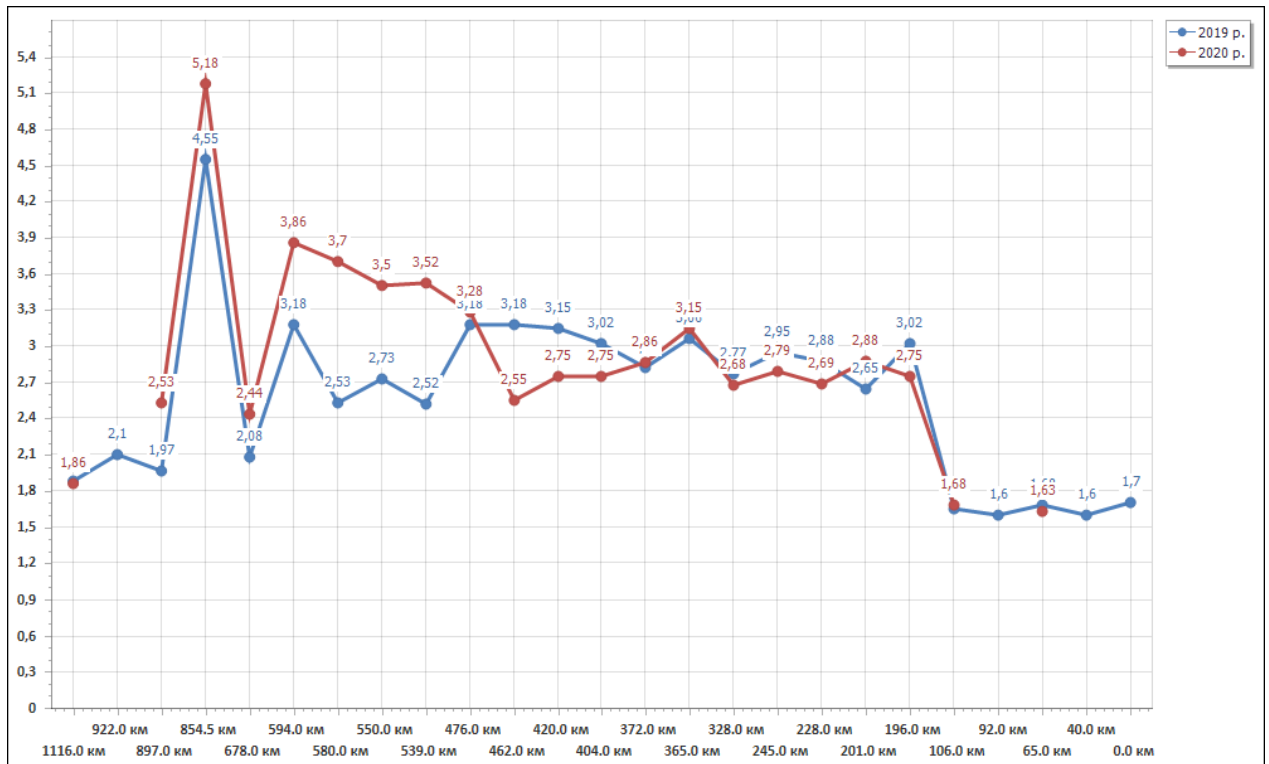

Рис. 2.6. Динаміка зміни середньорічних значень показника БСК₅ по руслу річки Дніпро у 2019–2020 роках

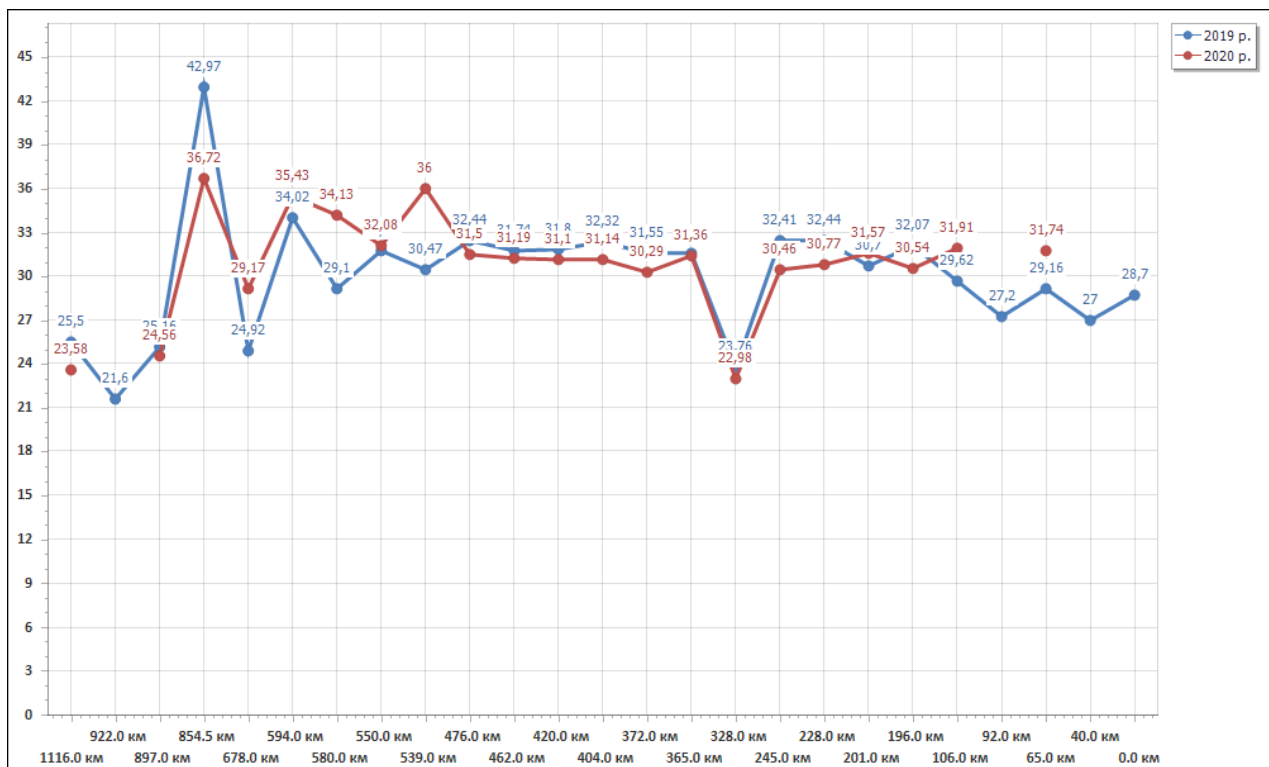
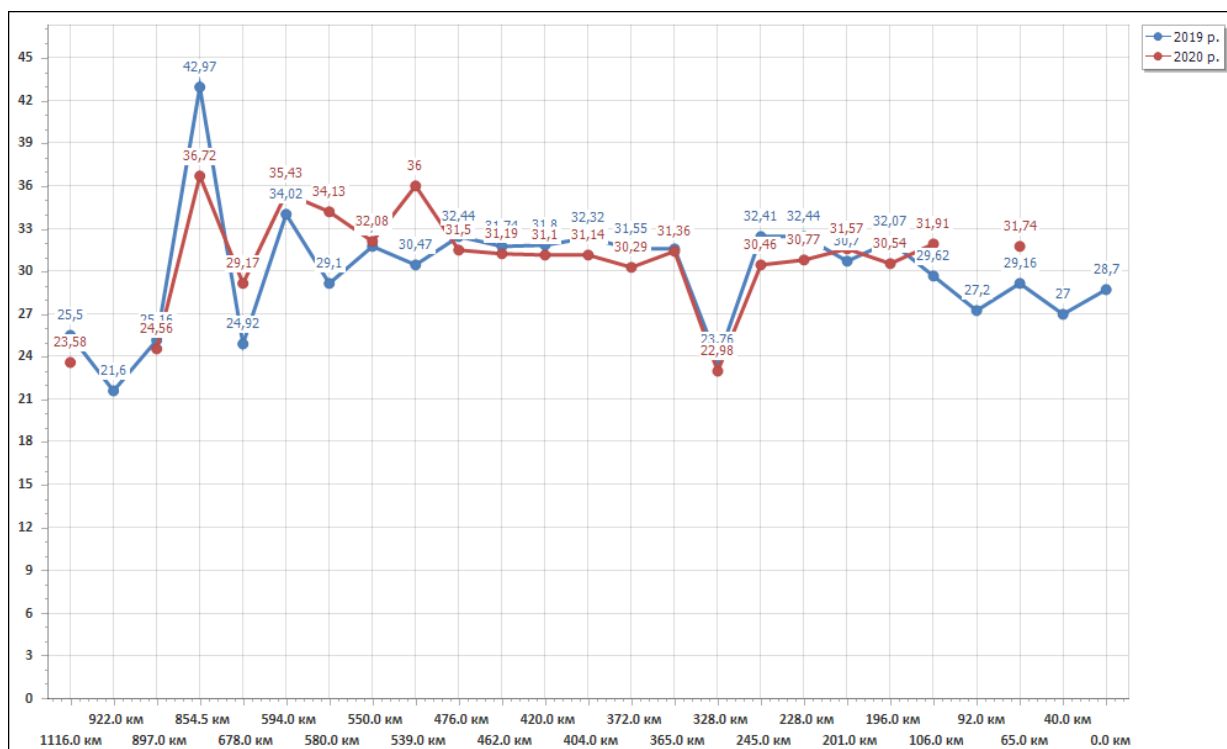

Рис. 2.7. Динаміка зміни середньорічних значень показника ХСК по руслу річки Дніпро у 2019–2020 роках

Рис. 2.8. Динаміка зміни середньорічних значень сухого залишку по руслу річки Дніпро у 2019–2020 роках

Район басейну річки Дністер

У районі басейну річки Дністер спостереження здійснювались у 53 пунктах моніторингу, з них 19 – у місцях питних водозаборів.

У масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних та господарсько–побутових потреб населення, виконання вимірювань здійснювалося за фізико–хімічними, пріоритетними та басейновими специфічними показниками.

У 2020 році спостерігалось зниження вмісту показників БСК (біохімічного споживання кисню) та ХСК (хімічного споживання кисню). Спостерігалось незначне коливання середньорічних значень вмісту сухого залишку.

У рамках виконання діагностичного моніторингу вод у басейні Дністра проводяться вимірювання за пріоритетними показниками, визначеними наказом Мінприроди від 06.02.2017 № 45.

Показники алахлор, атразин, тетрахлорметан, хлороформ, нафталін, флуорантен зафіксовано пунктах 4 моніторингу:

- р. Дністер, смт. Біляївка, питний водозабір м.Одеса;
- р. Лімниця, с. Вістова, питний водозабір м. Калуш;
- р. Луг, питний водозабір м. Ходорів;
- р. Серет, с. Горішньо–Івачів, питний водозабір м. Тернопіль.

Концентрація зазначених показників у всіх пунктах моніторингу не перевищує екологічних нормативів якості для пріоритетних речовин (ЕНЯ_{max}), визначених наказом Міністерства екології та природних ресурсів від 14.01.2019 № 5.

Найкращі показники якісного стану вод залишаються у наступних пунктах моніторингу:

- р. Бистриця Надвірнянська (питний в/з м. Івано–Франківськ);

- р. Бистриця Солотвинська (питний в/з м. Івано-Франківськ).

Якісний стан поверхневих вод басейну Дністра у місцях питних водозаборів в цілому задовільний.

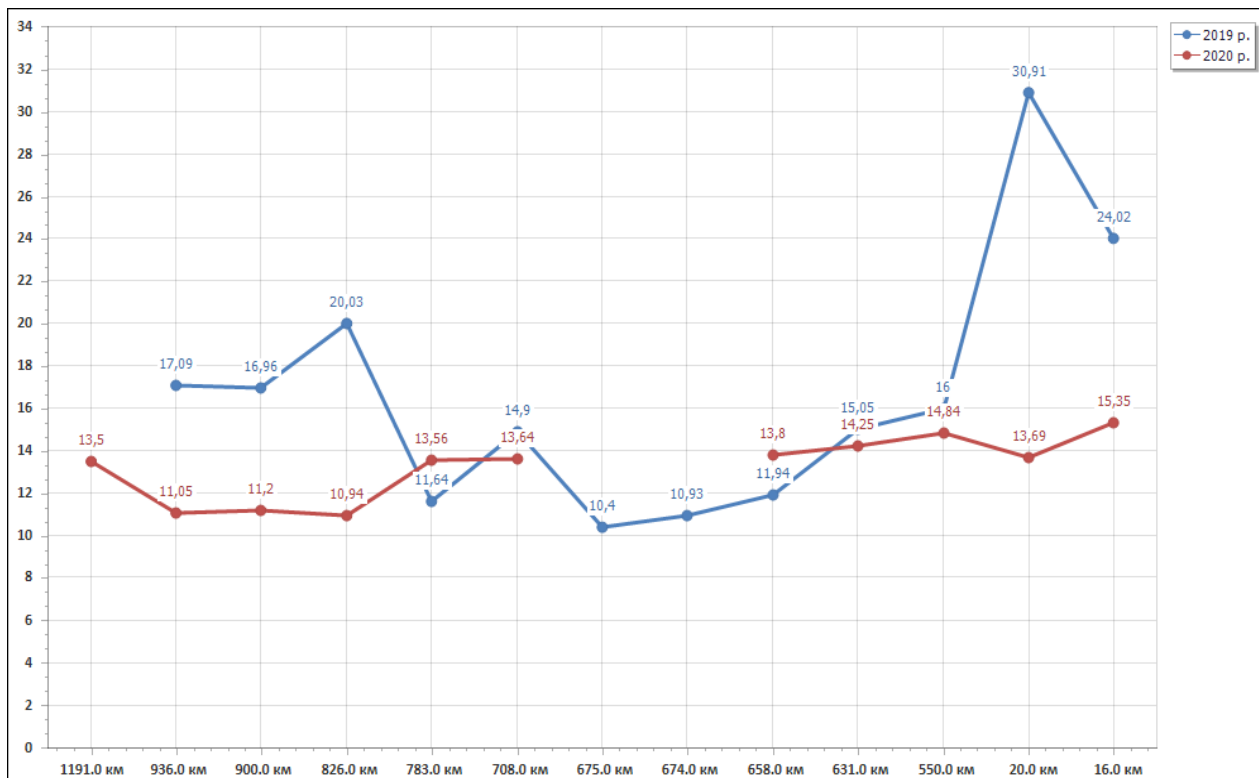

Рис. 2.9. Динаміка зміни середньорічних значень ХСК по руслу річки Дністер у 2019–2020 роках

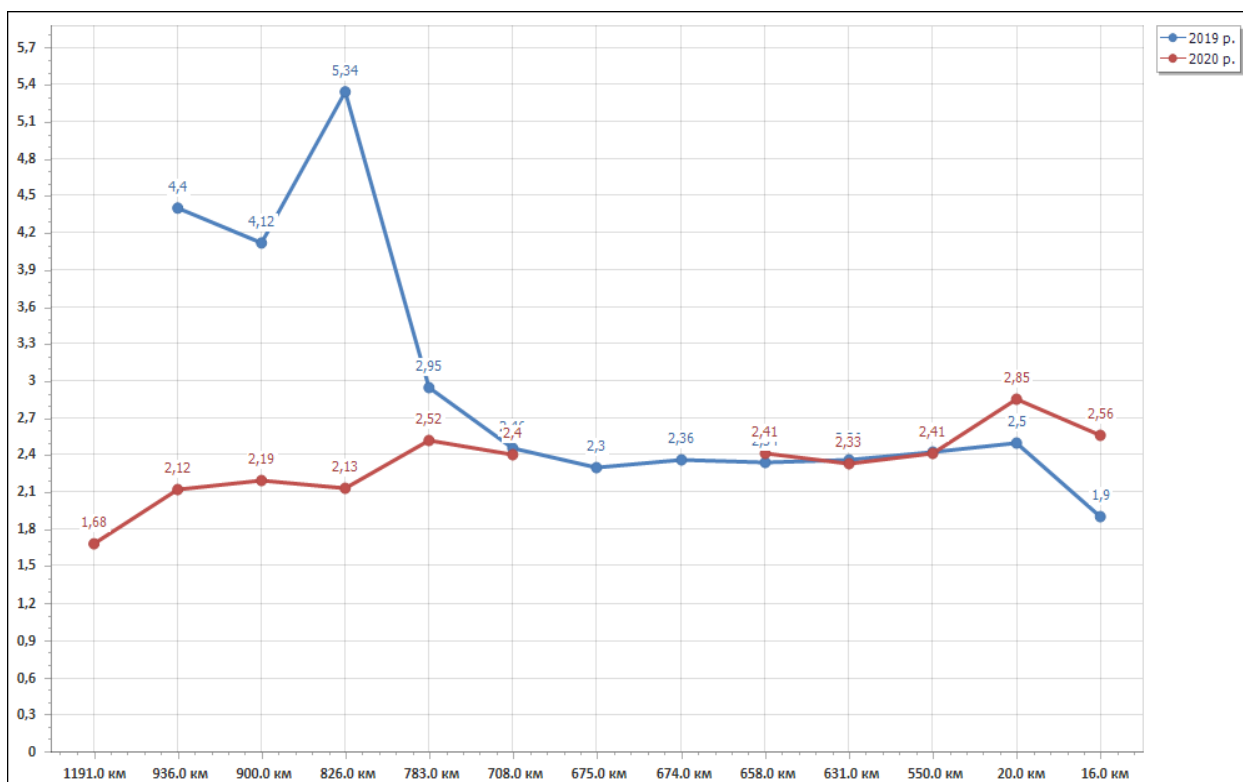
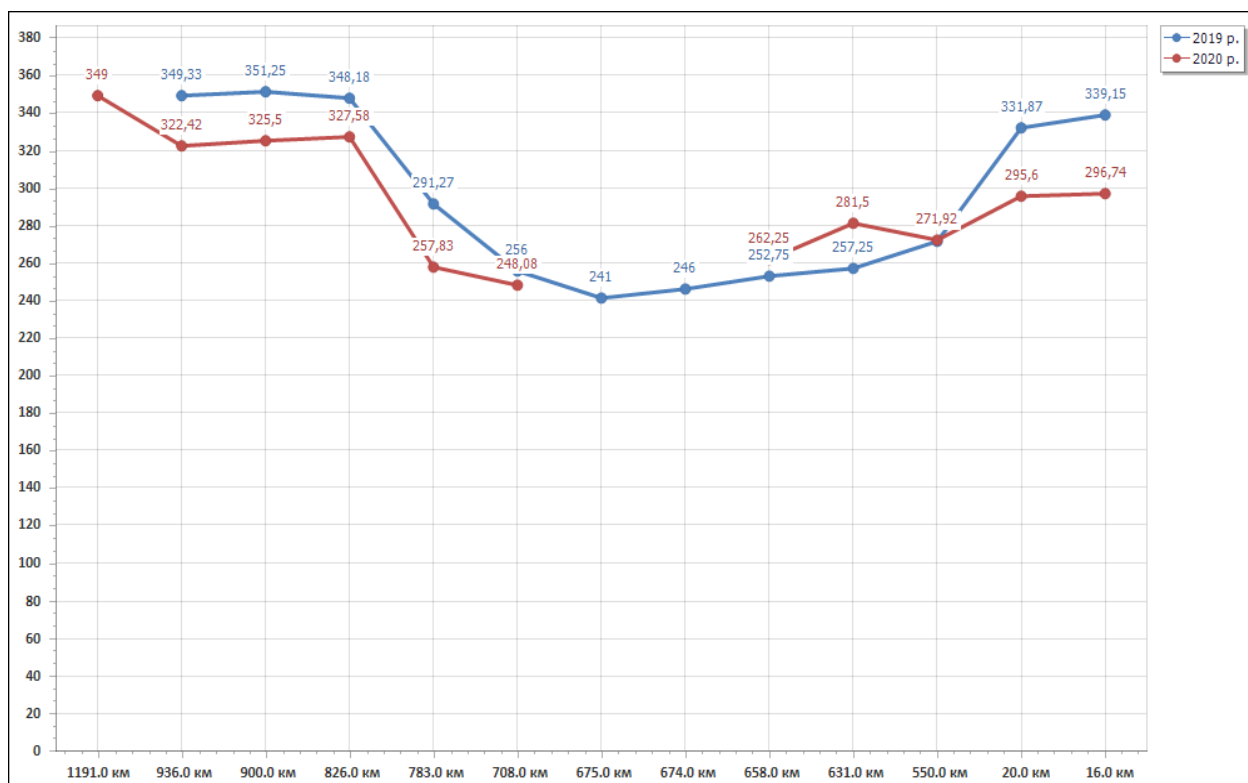

Рис. 2.10. Динаміка зміни середньорічних значень БСК по руслу річки Дністер у 2019–2020 роках

Рис. 2.11. Динаміка зміни середньорічних значень сухого залишку по руслу річки Дністер у 2019–2020 роках

Район басейну річки Дон

У 2020 році моніторинг поверхневих водних об'єктів суббасейну Сіверського Дінця, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення, виконувався у 6 пунктах моніторингу на території Харківської, Донецької та Луганської областей. Вміст показників у пунктах моніторингу складав:

р. Сіверський Донець, с. Кочеток, питний водозабір КП «Харківводоканал», 829 км:

– показники згідно з наказом Мінприроди від 06.02.2017 № 45: азот заг. – 0,69 мг/дм³, азот амонійний – 0,247 мг/дм³, азот нітритний – 0,0285 мг/дм³, нітрити – 0,058 мг/дм³, азот нітратний – 0,192 мг/дм³, нітрати – 1,86 мг/дм³, фосфор заг. – 0,165 мг/дм³, фосфор фосфатів – 0,164 мг/дм³, фосфати – 0,49 мг/дм³, БСК₅ – 2,71 мгО₂/дм³, ХСК – 19,2 мгО/дм³, мінералізація – 536,5 мг/дм³, розчинений у воді кисень – 8,8 мгО₂/дм³;

– показники, що можуть впливати на якість питної води: алюміній – 0,078 мг/дм³, залізо заг. – 0,082 мг/дм³, зважені речовини – 6,4 мг/дм³, кальцій – 76 мг/дм³, кобальт – 0,0036 мг/дм³, магній – 17,9 мг/дм³, СПАР_{ан.} – 0,017 мг/дм³, сульфати – 137,2 мг/дм³, хлориди – 41,7 мг/дм³, нафтопродукти не визначені;

– важкі метали: кадмій – 5,5*10⁻⁵ мг/дм³, нікель – 0,0053 мг/дм³, свинець – 0,0094 мг/дм³, ртуть не визначено.

Жорсткість складала 5,3 ммоль/дм³.

р. Сіверський Донець, водозабір КП «Слов'янськводоканал», 540 км:

– показники згідно з наказом Мінприроди від 06.02.2017 № 45: азот заг. – 1,99 мг/дм³, азот амонійний – 0,324 мг/дм³, азот нітритний – 0,0298 мг/дм³, нітрити –

0,086 мг/дм³, азот нітратний – 1,56 мг/дм³, нітрати – 7,07 мг/дм³, фосфор заг. – 0,358 мг/дм³, фосфор фосфатів – 0,334 мг/дм³, фосфати – 1 мг/дм³, БСК₅ – 3,54 мгО₂/дм³, ХСК – 19,8 мгО/дм³, мінералізація – 755,6 мг/дм³, розчинений у воді кисень – 9 мгО₂/дм³;

– показники, що можуть впливати на якість питної води: алюміній – 0,086 мг/дм³, залізо заг. – 0,115 мг/дм³, зважені речовини – 10 мг/дм³, кальцій – 93,2 мг/дм³, кобальт – 0,00295 мг/дм³, магній – 26,8 мг/дм³, СПАР_{ан.} – 0,025 мг/дм³, сульфати – 301,8 мг/дм³, хлориди – 82,5 мг/дм³, нафтопродукти не визначені;

– важкі метали: кадмій – $1,08 \cdot 10^{-5}$ мг/дм³, нікель – 0,0092 мг/дм³, свинець – 0,0086 мг/дм³, ртуть не визначено.

Жорсткість складала 6,9 ммоль/дм³.

р. Сіверський Донець, водозабір Слов'янського РВУ КП «Компанія «Вода Донбасу», 527 км:

– показники згідно з наказом Мінприроди від 06.02.2017 № 45: азот заг. – 2,152 мг/дм³, азот амонійний – 0,339 мг/дм³, азот нітритний – 0,0293 мг/дм³, нітрити – 0,088 мг/дм³, азот нітратний – 0,74 мг/дм³, нітрати – 7,79 мг/дм³, фосфор заг. – 0,378 мг/дм³, фосфор фосфатів – 0,362 мг/дм³, фосфати – 1,1 мг/дм³, БСК₅ – 3,6 мгО₂/дм³, ХСК – 20,5 мгО/дм³, мінералізація – 759,6 мг/дм³, розчинений у воді кисень – 9,4 мгО₂/дм³;

– показники, що можуть впливати на якість питної води: алюміній – 0,111 мг/дм³, залізо заг. – 0,11 мг/дм³, зважені речовини – 10,1 мг/дм³, кальцій – 94,5 мг/дм³, кобальт – 0,00307 мг/дм³, магній – 26,9 мг/дм³, СПАР_{ан.} – 0,023 мг/дм³, сульфати – 287,4 мг/дм³, хлориди – 73,7 мг/дм³, нафтопродукти не визначені;

– важкі метали: кадмій – $4,75 \cdot 10^{-5}$ мг/дм³, нікель – 0,0109 мг/дм³, свинець – 0,0079 мг/дм³, ртуть не визначено.

Жорсткість складала 6,8 ммоль/дм³.

р. Сіверський Донець, с. Райгородок, 522 км (питний водозабір в канал Сіверський Донець–Донбас РУЕК КП «Компанія «Вода Донбасу»):

– показники згідно з наказом Мінприроди від 06.02.2017 № 45: азот заг. – 2,183 мг/дм³, азот амонійний – 0,382 мг/дм³, азот нітритний – 0,0252 мг/дм³, нітрити – 0,084 мг/дм³, азот нітратний – 1,78 мг/дм³, нітрати – 7,7 мг/дм³, фосфор заг. – 0,433 мг/дм³, фосфор фосфатів – 0,419 мг/дм³, фосфати – 1,27 мг/дм³, БСК₅ – 2,58 мгО₂/дм³, ХСК – 19,1 мгО/дм³, мінералізація – 710,9 мг/дм³, розчинений у воді кисень – 9,3 мгО₂/дм³;

– показники, що можуть впливати на якість питної води: алюміній – 0,116 мг/дм³, залізо заг. – 0,108 мг/дм³, зважені речовини – 10 мг/дм³, кальцій – 99,2 мг/дм³, кобальт – 0,0026 мг/дм³, магній – 25,1 мг/дм³, СПАР_{ан.} – 0,023 мг/дм³, сульфати – 137,2 мг/дм³, хлориди – 47,7 мг/дм³, нафтопродукти не визначені;

– важкі метали: кадмій – $4,75 \cdot 10^{-5}$ мг/дм³, нікель – 0,0076 мг/дм³, свинець – 0,0075 мг/дм³, ртуть не визначено.

Жорсткість складала 7 ммоль/дм³.

р. Сіверський Донець, с. Білогорівка, 469 км (питний водозабір на Луганську область, КП «Попаснянський Районний Водоканал»):

– показники згідно з наказом Мінприроди від 06.02.2017 № 45: азот заг. – 2,152 мг/дм³, азот амонійний – 0,331 мг/дм³, азот нітритний – 0,0338 мг/дм³, нітрити – 0,102 мг/дм³, азот нітратний – 1,69 мг/дм³, нітрати – 7,62 мг/дм³, фосфор заг. – 0,387 мг/дм³, фосфор фосфатів – 0,362 мг/дм³, фосфати – 1,09 мг/дм³, БСК₅ – 3,27 мгО₂/дм³, ХСК – 18,8 мгО/дм³, мінералізація – 1054 мг/дм³, розчинений у воді кисень – 9,8 мгО₂/дм³;

– показники, що можуть впливати на якість питної води: алюміній – 0,109 мг/дм³, залізо заг. – 0,092 мг/дм³, зважені речовини – 12,96 мг/дм³, кальцій – 111,7 мг/дм³, кобальт – 0,0023 мг/дм³, магній – 36,9 мг/дм³, СПАР_{ан.} – 0,019 мг/дм³, сульфати – 362,6 мг/дм³, хлориди – 145,3 мг/дм³, нафтопродукти не визначені;

– важкі метали: кадмій – $3,2 \cdot 10^{-5}$ мг/дм³, нікель – 0,0058 мг/дм³, свинець – 0,013 мг/дм³, ртуть не визначено.

Жорсткість складала 8,6 ммоль/дм³.

Краснопавлівське водосховище, 215 км (питний водозабір на м. Харків КП «Харківводоканал»):

– показники згідно з наказом Мінприроди від 06.02.2017 № 45: азот заг. – 0,528 мг/дм³, азот амонійний – 0,347 мг/дм³, азот нітритний – не визначено, азот нітратний – 0,157 мг/дм³, нітрати – 0,7 мг/дм³, фосфор заг. – 0,029 мг/дм³, фосфор фосфатів – 0,027 мг/дм³, фосфати – 0,076 мг/дм³, БСК₅ – 3,55 мгО₂/дм³, ХСК – 18,9 мгО₂/дм³, мінералізація – 1089,2 мг/дм³, розчинений у воді кисень – 9,9 мгО₂/дм³;

– показники, що можуть впливати на якість питної води: алюміній – 0,097 мг/дм³, залізо заг. – 0,107 мг/дм³, зважені речовини – 16,2 мг/дм³, кальцій – 98,7 мг/дм³, кобальт – 0,0026 мг/дм³, магній – 52,7 мг/дм³, СПАР_{ан.} – 0,022 мг/дм³, сульфати – 427,1 мг/дм³, хлориди – 94,1 мг/дм³, нафтопродукти не визначені;

– важкі метали: кадмій – $2,2 \cdot 10^{-5}$ мг/дм³, нікель – 0,0062 мг/дм³, свинець – 0,0038 мг/дм³, ртуть не визначено.

Жорсткість складала 9,3 ммоль/дм³

В цілому, у пунктах моніторингу в районах поверхневих питних водозаборів в суббасейні річки Сіверський Донець вміст основних показників по мінералізації, органічних, біогенних та специфічних речовинах варіює на рівні минулого року та у межах середньобаторічних значень, без тенденції до погіршення.

Район басейну річки Дунаю

У районі басейну річки Дунай спостереження здійснювались по 61 пунктах моніторингу, з них 11 – у місцях питних водозаборів.

У пробах води, які відбиралися у 2020 році у місцях розташування питних водозаборів у руслових створах р. Дунай (м. Ізмаїл, м. Кілія, м. Вилкове), якісні показники порівняно з 2020 роком суттєво не змінилися.

В усіх створах у місцях розташування питних водозаборів суббасейнів Пруту та Сірету, а саме:

- р. Прут, 772 км, с. Ленківці, питний водозабір м. Чернівці;
- р. Прут, 867 км, м. Коломия;
- р. Прут, питний водозабір м. Яремче, ВУВКГ м. Яремче;
- р. Сірет, 448 км, питний водозабір м. Сторожинець,

вода, за результатами проведених у 2020 році вимірювань гідрохімічних і радіологічних показників, характеризується як чиста. Значення показників вмісту забруднюючих речовин перебувають на рівні минулорічних значень.

Стан водних об'єктів у місцях водозаборів та водних об'єктів суббасейну Тиси у 2020 році за результатами моніторингу, порівняно з 2019 роком, істотно не змінився.

У створах, розташованих у місцях, що використовуються як джерела питного водопостачання, а саме:

- дериваційний канал р. Уж, питний водозабір м. Ужгород;
- 65 км р. Латориця, питний водозабір м. Чоп;

- 882 км р. Тиса, питний водозабір м. Тячів;
- р. Ждимир, с. Вовчий;
- р. Свалявка, 2 км вище м. Свалява, питний водозабір

якість води в питних водозаборах за результатами вимірювань хімічних та фізико-хімічних показників з врахуванням показників, що можуть вплинути на якість питної води, наведених у Державних санітарних нормах та правилах «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» ДСанПіН 2.2.4-171-10 відповідала фоновим значенням водотоків, характерним для якісного стану вод і не перевищувала нормативних значень.

Район басейну річки Вісла

У районі басейну річки Вісла спостереження здійснювались по 11 пунктах моніторингу, з них 4 – у місцях питних водозаборів.

Поверхневі води басейну не використовуються для питного водопостачання. Потреби населення у питній воді задовольняються за рахунок запасів підземних вод.

Основний вплив на якісний стан поверхневих вод басейну здійснюють комунальні та промислові підприємства Львівської області. Вплив підприємств Волинської області на якісний стан р. Західний Буг незначний.

Річка Полтва, ліва притока Західного Бугу, є найбільш забрудненою річкою басейну, оскільки приймає стічні води м. Львова. У 2020 відповідно до КНД 211.1.1.106-2003, її вода характеризувалася як «дуже брудна». У створі в с. Кам'янопіль (нижче міських очисних споруд) спостерігався понижений вміст розчиненого кисню (в 1,1-8 разів), перевищення гранично допустимих норм БСК₅ (у 3,7- 15 разів), ХСК (в 1,1-2,2 рази), амонію (у 8-37 разів), нітритів (у 2,3-37 разів), фосфатів (в 1,4-2,4 рази), заліза (у 3,1-4,8 разів), марганцю (у 10-15 разів), СПАР (у 2,5-9,3 рази), сульфатів (до 1,1 разів) і завислих речовин (в 1,6-4,8 разів). Порівняно з минулим роком якість води в р. Полтві помітно погіршилася: знизився вміст розчиненого кисню, підвищилася концентрація органічних речовин (за показниками БСК₅ і ХСК), амонію, нітритів та фосфатів.

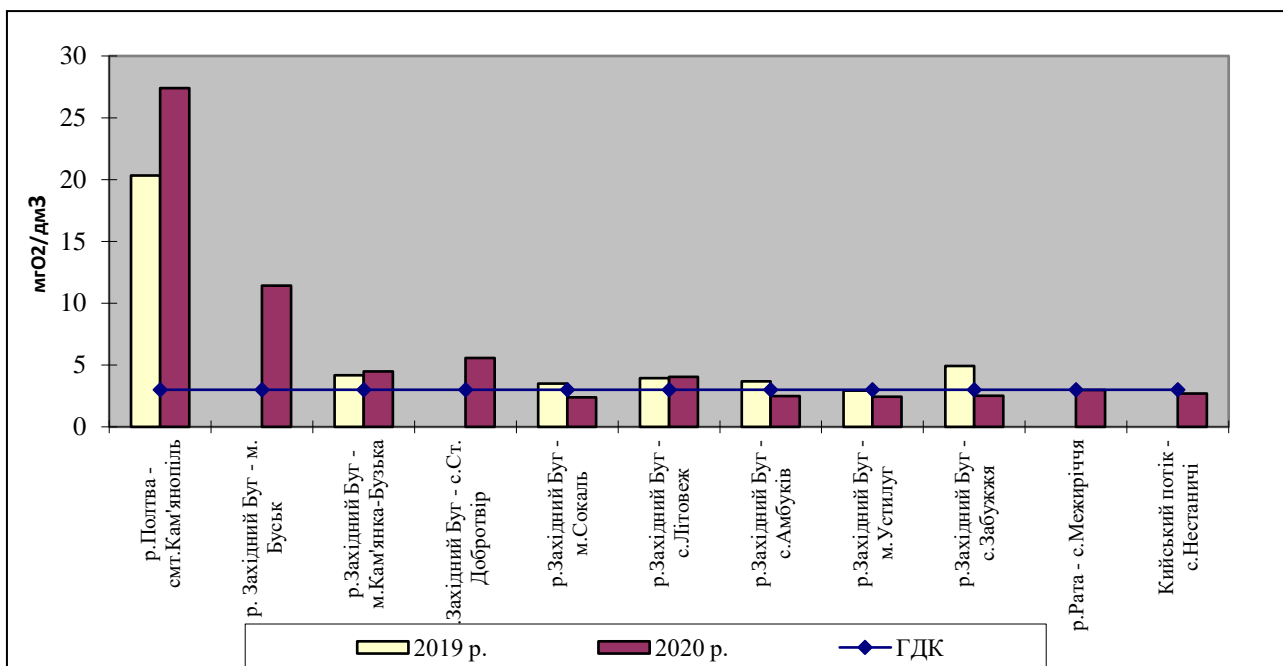

Рис. 2.12. Динаміка зміни середньорічних значень БСК₅ у 2019-2020 роках

Район басейну річки Південний Буг

У районі басейну річки Південний Буг спостереження здійснювались по 14 пунктах моніторингу у місцях питних водозаборів.

Кисневий режим річки Південний Буг задовільний, значення розчиненого кисню знаходяться у межах 4,08–14,80 мгО₂/дм³. При нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.

Жорсткість води середня, значення середньорічних показників становили 4,40–6,80 мг–екв/дм³ при ГДК 7,0 мг–екв/дм³. Лужність за середньорічними показниками спостерігається в межах 3,60–5,70 мг–екв/дм³ при ГДК 0,50–6,50 мг–екв/дм³, перевищень не спостерігалось.

Мінералізація води оптимальна, середні значення сухого залишку знаходяться в межах 428,00–671,00 мг/дм³ при нормі не більше 1000 мг/дм³.

Вода у річці Південний Буг забруднена органічними сполуками. Високі показники БСК пояснюються впливом забруднюючих речовин, які потрапляють у водні об'єкти зі стічними водами підприємств та впливом органічних сполук природного походження. Середні значення БСК знаходяться в межах 3,2–11,7 мгО₂/дм³. При нормі 3,0 мгО₂/дм³ у 48 пробах із 48 зафіксовані перевищення, максимально в 3,9 рази.

Середньорічні значення по ХСК в межах 14,7–50,9 мгО₂/дм³. Зафіксовані перевищення при нормі 15,00 мгО₂/дм³ у 46 пробах, максимальне перевищення у 3,4 рази в створі питний водозабір м. Хмільник.

Вміст амонію сольового, нітритів і нітратів, у більшості випадків, знаходиться значно нижче рівня токсичної дії. Середні концентрації амонію сольового спостерігаються у межах 0,07–0,57 мг/дм³, при нормі 2,6 мг/дм³ та нітратів 0,22–4,70 мг/дм³ при нормі 45,0 мг/дм³. Середні концентрації нітритів зафіксовані в межах 0,030–0,220 мг/дм³ при нормі 3,3 мг/дм³.

Район басейну річок Причорномор'я

У районі басейну річок Причорномор'я спостереження здійснювались по 5 пунктах моніторингу, у місцях питних водозаборів моніторинг якості вод не проводився.

Для басейну річок Причорномор'я характерними є високі значення показників сольового складу – сухого залишку, сульфатів та хлоридів внаслідок регіональних аспектів.

Район басейну річок Приазов'я

У районі басейну річок Приазов'я спостереження здійснювались по 3 пунктах моніторингу, які є джерела питного водопостачання – р. Кальчик, р. Берда і Каховський магістральний канал.

Води річок Кальчик та Берда характеризувались високими значеннями показників сольового складу – сухого залишку (максимальне значення 5093 мг/дм³), сульфатів (максимальні значення 2762 мг/дм³ відповідно). У 2020 році вміст основних показників мінералізації, органічних, біогенних та небезпечних речовин не зазнали істотних змін в порівнянні з минулим роком та середньобагаторічними значеннями.

2.3 Забір та використання води, скидання зворотних вод та забруднюючих речовин у водні об'єкти

Основні показники використання водних ресурсів в Україні за 2020 рік вказані без урахування даних водокористувачів тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим та місті Севастополі.

У 2020 році з природних джерел забрано 9952 млн. куб. м води (прісної – 9459 млн. куб. м), з них 972,2 млн. куб. м – з підземних водних джерел, у тому числі 241,6 млн. куб. м шахтно–кар'єрних вод.

Найбільше води забрано у Дніпропетровській (1112 млн. куб. м), Донецькій (1700 млн. куб. м), Запорізькій (1134 млн. куб. м), Херсонській (1735 млн. куб. м), Одеській (820 млн. куб. м) областях та у м. Києві (719 млн. куб. м), на які припадає 71 % сумарного обсягу забору води.

У басейновому розрізі найбільше води забрано у басейні Дніпра – 6449 млн. куб. м, Дону – 1411,5 млн. куб. м, Південного Бугу – 251 млн. куб. м, Дністра – 410 млн. куб. м, Дунаю – 583,5 млн. куб. м та басейну річок Приазов'я – 627,9 млн. куб. м.

У галузевому розрізі у 2020 році основними водоспоживачами є підприємства промисловості якими забирається 4045 млн. куб. м води або 40,65 % від загального забору по країні, сільського господарства – 3067 млн. куб. м води (30,82 %), комунального господарства – 2750 млн. куб. м води (27,63 %), та іншими – 90 млн. куб. м води (0,9%).

У цілому використання прісної води у 2020 році на різні потреби становило 6761 млн. куб. м, із них питної – 1608,5 млн. куб. м та технічної – 5152,6 млн. куб. м, 431 млн. куб. м води питної якості використано на виробничі потреби, із них 138 млн. куб. м із комунальних водопроводів (тобто, води спеціально підготовленої до питної якості).

У 2020 році використано 537,8 млн. куб. м зворотних вод, 47 млн. куб. м колекторно–дренажних вод та 48,8 млн. куб. м шахтно–кар'єрних вод.

У системах оборотного та повторно–последовного водопостачання налічувалось 35432 млн. куб. м води.

Втрати при транспортуванні на власні потреби склали 1189,7 млн. куб. м води (11,95 % від забраної).

Більше половини обсягів води, які втрачаються, припадає на клас 36.00 секції Е видів економічної діяльності (861,7 млн. куб. м води, або 72,43 % від усіх втрат). Більшість води, яка втрачається вже підготовлена для споживання.

За результатами узагальнення даних державного обліку водокористування у 2020 році у поверхневій водні об'єкти скинуто 5159 млн. куб. м стічних вод, у тому числі: підприємствами промисловості – 3406 млн. куб. м, житлово–комунальної галузі – 1473 млн. куб. м та підприємствами сільського господарства – 254 млн. куб. м.

Із загального обсягу скинутих у водні об'єкти стічних вод забруднені складають 518 млн. куб. м (10 %), нормативно–очищені – 1425 млн. куб. м (27,7 %) та нормативно–чисті без очистки – 3215,7 млн. куб. м (62,3%).

Основними причинами забруднення поверхневих вод є скид забруднених комунально–побутових і промислових стічних вод безпосередньо у водні об'єкти та через систему міської каналізації, а також надходження до водних об'єктів забруднюючих речовин у процесі поверхневого стоку води із забудованих територій та сільгоспугідь.

У територіальному розрізі найбільше забруднених стічних вод скидається у Дніпропетровській (127,7 млн. куб. м, що складає 22,6 % від загального обсягу скидів в області), Львівській (123 млн. куб. м, що складає 79,1 % від загального обсягу скидів в області), Донецькій (76,4 млн. куб. м, що складає 7,1 % від загального обсягу скидів в області), Одеській (24,5 млн. куб. м, що складає 16,4 % від загального обсягу скидів в області), Сумській (19,9 млн. куб. м, що складає 48 % від загального обсягу скидів в області) областях.

За результатами узагальнення звітів про використання води за 2020 рік у галузевому розрізі найбільшими забруднювачами є секція Е видів економічної діяльності, якими скинуто 380,6 млн. куб. м забруднених стічних вод.

Підприємствами промисловості скинуто 107,4 млн. куб. м забруднених стічних вод, та підприємствами сільського господарства скинуто 24,6 млн. куб. м забруднених стічних вод.

У басейновому розрізі об'єми скидів забруднених стічних вод розподіляються у такому порядку: у басейні Дніпра – 227,9 млн. куб. м, Вісли – 118,1 млн. куб. м (у тому числі у басейні Західного Бугу – 117,7 млн. куб. м та Сяну – 0,4 млн. куб. м), Сіверського Дінця (басейн р. Дон) – 90,9 млн. куб. м, Дунаю – 25,8 млн. куб. м, Південного Бугу – 24,8 млн. куб. м, річок Приазов'я – 17,9 млн. куб. м, Дністра – 9,5 млн. куб. м, річок Причорномор'я – 3,4 млн. куб. м.

Разом із стічними водами до поверхневих водних об'єктів у 2020 році скинуто 22,1 тис. тон завислих речовин, 246,55 тон нафтопродуктів, 6,11 тис. тон азоту амонійного, 43,97 тис. тон нітратів, 2,77 тис. тон нітритів, 183,71 тон СПАР, 413,98 тон заліза, 6045,55 тон фосфатів тощо. Крім того, сумарний показник ХСК дорівнював 73,46 тис. тон та БСК – 18,14 тис. тон.

Інформація щодо використання води в Україні за даними державного обліку водокористування за формою 2ТП – водгосп (річна)

Показники	2019 р.*	2020 р.*	+/- до 2019 р.
1. Забір води з природних джерел, млн.м³:			
– всього	11111	9952	-1159
– у тому числі прісної води	10596	9459	-1137
– у тому числі з підземних водних джерел (вкл. шахтно-кар'єрні)	1157	972,2	-184,8
– у тому числі морської води	497,2	476,84	-20,36
2. Забезпечення валових потреб у воді у відсотках за рахунок			
– забору прісних вод з поверхневих джерел	84,95	85,28	+0,33
– забору вод з підземних джерел	10,41	9,77	-0,64
– у тому числі забору шахтно-кар'єрних вод	2,86	2,43	-0,43
– забору морської води	4,47	4,79	+0,32
– використання води в оборотних та повторно-послідовних системах	306,67	356,03	+49,36
3. Використано води всього, млн.м³:			
– на питні та санітарно-гігієнічні потреби	1148	1168,86	+20,86
– на виробничі потреби	4723	4054,56	-668,44
– на зрошення	1343	1452,63	+109,63
– на сільськогосподарське водопостачання	76,65	23,84	-52,81
4. Використано підземних вод:			
– у тис.м ³ /добу	1966,58	1686,82	-279,75
– у відсотках від забору підземних вод	62,04	63,33	+1,29

Показники	2019 р.*	2020 р.*	+/- до 2019 р.
5. У тому числі використано підземних вод, тис.м³/добу			
– на питні та санітарно-гігієнічні потреби	1211,78	1106,19	-105,59
– на виробничі потреби	500,82	458,88	-41,95
– на зрошення	19,53	21,97	+2,45
– на сільськогосподарське водопостачання	193,21	55,12	-138,08
6. Використано підземних вод, млн.м³:			
– на питні та санітарно-гігієнічні потреби	442,3	403,76	-38,54
– на виробничі потреби	182,8	167,49	-15,31
– на зрошення	7,13	8,02	+0,893
– на сільськогосподарське водопостачання	70,52	20,12	-50,4
7. Скинуто підземних вод без використання (шахтно-кар'єрні):			
– у тис.м ³ /добу	620,27	524,56	-95,72
– у відсотках від забору підземних вод	19,57	19,69	+0,12
8. Використано стічних вод, млн.м³	337,8	537,85	+200,05
9. Використано колекторно – дренажних вод, млн.м³	90,44	47,14	-43,30
10. Оборотно та повторно – послідовне водозабезпечення, млн.м³	34074	35432,39	+1358,39

* без урахування даних водокористувачів тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим та місті Севастополі.

2.4 Інтегроване управління водними ресурсами (за інформацією Міндовкілля та Держводагентства)

З метою наближення національного законодавства до законодавства ЄС, зокрема Директив ЄС № 2000/60/ЄС про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики (далі – ВРД) та № 2007/60/ЄС про оцінку та управління ризиками затоплення, Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження інтегрованих підходів в управлінні водними ресурсами за басейновим принципом» від 04.10.2016 № 1641-VIII (далі – Закон).

На виконання зазначеного Закону протягом 2017–2019 років розроблено низку нормативно-правових актів, які започатковують нові підходи в управлінні водними ресурсами, зокрема накази Мінприроди:

- від 26.01.2017 № 23 «Про затвердження Типового положення про басейнові ради», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 17.02.2017 за № 231/30099;
- від 26.01.2017 № 25 «Про виділення суббасейнів та водогосподарських ділянок у межах встановлених районів річкових басейнів», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14.02.2017 за № 208/30076;
- від 26.01.2017 № 26 «Про затвердження Порядку розроблення водогосподарських балансів», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 17.02.2017 за № 232/30100;
- від 06.02.2017 № 45 «Про затвердження Переліку забруднюючих речовин для визначення хімічного стану масивів поверхневих і підземних вод та екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 20.02.2017 за № 235/30103;

- від 03.03.2017 № 103 «Про затвердження Меж районів річкових басейнів, суббасейнів та водогосподарських ділянок», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29.03.2017 за № 421/30289;
- від 14.01.2019 № 4 «Про затвердження методики визначення масивів поверхневих та підземних вод», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 22.03.2019 за № 287/33258;
- від 14.01.2019 № 5 «Про затвердження Методики віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод, а також віднесення штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.02.2019 за № 127/33098;
- від 27.11.2020 № 313 «Про затвердження планів–графіків процесу розробки планів управління річковими басейнами»;
- від 31.12.2020 № 410 «Про затвердження програм державного моніторингу вод».

Крім того, Кабінетом Міністрів України прийнято постанови:

- від 18.05.2017 № 336 «Про затвердження Порядку розроблення плану управління річковим басейном»;
- від 31.05.2017 № 372 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 08.04.1996 № 413 «Про затвердження Порядку ведення державного водного кадастру» і від 20.08.2014 № 393 «Про затвердження Положення про Державне агентство водних ресурсів України»;
- від 04.04.2018 № 247 «Про затвердження Порядку розроблення плану управління ризиками затоплення»;
- від 19.09.2018 № 758 «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод».

У 2020 році Міндовкілля спільно з іншими центральними органами виконавчої влади продовжувало роботу з впровадження в Україні положень Директиви 2000/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2000 р. про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики із змінами та доповненнями, внесеними Рішенням 2455/2001/ЄС (Водна рамкова директива), на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами–членами, з іншої сторони.

Міндовкілля здійснювало загальну координацію та організацію державного моніторингу вод відповідно до Порядку здійснення державного моніторингу вод, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 № 758, та запровадженого з 01.01.2019 з метою створення ефективної системи державного моніторингу стану поверхневих, підземних та морських вод відповідно до вимог Водної рамкової директиви та Директиви № 2008/56/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 17 червня 2008 року, що встановлює рамки діяльності Співтовариства у сфері політики з морського середовища.

Відповідно до пункту 9 Порядку здійснення державного моніторингу вод наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 31.12.2020 № 410 затверджено програму державного моніторингу вод (в частині діагностичного та операційного моніторингу поверхневих вод) та програму державного моніторингу вод

(в частині діагностичного моніторингу прибережних та морських вод Чорного та Азовського морів). Запроваджено діагностичний моніторинг масивів поверхневих вод у річкових басейнах Дону, Дністра, Дунаю та Вісли. Завершено підготовку державного моніторингу поверхневих вод басейну річки Дніпро.

З метою забезпечення здійснення державного моніторингу вод відповідно до європейських принципів і підходів оснащено чотири сучасні базові лабораторії:

- ✓ лабораторія моніторингу вод Північного регіону (м. Вишгород),
- ✓ лабораторія моніторингу вод Західного регіону (м. Івано–Франківськ),
- ✓ лабораторія моніторингу вод Східного регіону (м. Слов'янськ)
- ✓ лабораторія моніторингу вод Південного регіону (м. Одеса).

Зокрема, створено сучасну приладову базу для виконання досліджень, що дає можливість діагностувати реальний стан вод та вперше оцінити весь спектр «хвороб» українських водойм для ефективного їх «лікування».

Урядом надано фінансову підтримку для закупівлі високочутливих приладів (спектрофотометрів з індуктивно–зв'язаною плазмою) для аналізу вмісту важких металів та специфічних речовин.

Це стало можливим за рахунок спрямування надходжень від рентного платежу за спеціальне водокористування на підвищення технічної спроможності лабораторії у басейнах річок Дністер, Дунай та Вісла (м. Івано–Франківськ).

Розширення функціоналу басейнової лабораторії на сході України (м. Слов'янськ) забезпечує моніторинг потенційних ризиків у сфері екологічної безпеки у цьому регіоні.

Забезпечено необхідні умови для установки приладів відповідно до ISO 17025 та з урахуванням рекомендацій фахових експертів.

Для дослідження басейнової специфіки при оцінці екологічного стану водних масивів у трьох річкових басейнах України проведено скринінг забруднюючих речовин. Пестициди, нові промислові забруднювачі, пластифікатори, фармацевтичні препарати виявлено у відібраних пробах води та біоти. За результатами скринінгу сформовано переліки басейнових специфічних показників для басейнів Дніпра, Дністра та Дону. Дослідження цих речовин включено до програми діагностичного та операційного моніторингу масивів поверхневих вод. Це є інструментом для дослідження басейнової специфіки річкових басейнів та вирішення їх проблем.

Відповідно до Порядку розроблення плану управління річковим басейном, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.05.2017 № 336, в Україні розробляються перші плани управління річковими басейнами для кожного району річкового басейну. Розроблення цих планів здійснюється в період виконання Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року, затвердженої Законом України від 24.05.2012 № 4836–VI. Перші плани подаються до Кабінету Міністрів України на затвердження не пізніше 01.08.2024.

Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 27.11.2020 № 313 затверджено 9 планів–графіків процесу розроблення проєктів планів управління річковими басейнами (Дніпра, Дністра, Дунаю, Дону, Вісли, Південного Бугу, Криму, річок Приазов'я, річок Причорномор'я).

Відповідно до Порядку розроблення плану управління річковим басейном здійснено аналіз характеристик 8 районів річкових басейнів (Дніпра, Дністра, Дунаю, Дону, Вісли, Південного Бугу, річок Приазов'я та річок Причорномор'я).

З метою підготовки планів управління річковими басейнами Дніпра, Дністра, Дону Держводагентство співпрацює з проектом ЄС «Водна ініціатива плюс для країн Східного партнерства» (EUWI+), з проектом ГЕФ «Сприяння транскордонному співробітництву та комплексному управлінню водними ресурсами у басейні річки Дністер», а також Координатором проектом OSCE.

Держводагентство вже розпочало роботу щодо написання планів управління для всіх 9 районів річкових басейнів.

Підготовлено перші три розділи Планів управління річковими басейнами, виконано опис, підготовлено аналіз антропогенних навантажень від точкових та дифузних джерел, сформовано реєстри зон, що підлягають охороні.

Для трьох річкових басейнів (Вісли, Дону, Дністра) визначено референційні умови, що є вихідними даними для встановлення екологічного стану. Економічний аналіз водокористування виконано для найбільшого річкових басейну Дніпра та басейну Дону.

Наказом Держводагентства від 01.03.2018 № 95 (із змінами) затверджено структуру Державного агентства водних ресурсів України, якою передбачено створення органу управління (басейнового управління водних ресурсів) у межах річкового басейну (суббасейну). Створено 13 басейнових управлінь водних ресурсів.

Тобто, змінено існуючу систему управління водними ресурсами на більш гнучку, демократичну і відкриту (прозору) децентралізовану систему інтегрованого управління за басейновим принципом.

Крім того, з метою забезпечення раціонального використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів, інтегрованого управління ними забезпечено формування басейнових рад.

Басейнова рада – це платформа для вироблення узгоджених дій з управління всією територією річкового басейну.

Створення даного консультативно–дорадчого органу є ще одним важливим кроком у реформуванні управління водними ресурсами згідно з Водною Рамковою Директивою ЄС. Це дає можливість зібрати за одним столом представників усіх заінтересованих сторін – водокористувачів, управлінців, громадськість, науковців для вирішення першочергових питань щодо покращення стану водних ресурсів.

При цьому, забезпечуються принципи інтегрованого управління водними ресурсами, які поєднують у собі різні складові: природоохоронну, соціальну, економічну та дають можливість урівноважити вимоги різних галузей економіки до використання водних ресурсів.

Отже, діяльність басейнової ради – один із ключових механізмів щодо забезпечення головної мети впровадження басейнового принципу управління водними ресурсами – досягнення «доброго стану» вод, що здійснюється шляхом:

- сприяння забезпеченню інтегрованого управління водними ресурсами;
- узгодження інтересів заінтересованих сторін щодо управління водними ресурсами;
- співпраці у забезпеченні досягнення «доброго» екологічного та хімічного стану масивів поверхневих вод, «доброго» хімічного та кількісного стану масивів підземних вод, а також «доброго» екологічного потенціалу штучних та істотно змінених масивів поверхневих вод у межах території річкового басейну;
- участі у підготовці, схваленні та реалізації плану управління річковим басейном.

В Україні басейнові ради сформовані у 8 районах річкових басейнів: Дніпра, Дністра, Дунаю, Південного Бугу, Дону, Вісли, річок Причорномор'я та річок Приазов'я.

Загалом сформовано 13 басейнових рад. Басейнові ради відіграють ключову роль при підготовці та реалізації планів управління річковими басейнами.

Під час засідань басейнових рад у 2020 році було проведено громадське обговорення щодо визначення головних водно-екологічних проблем в басейні Дніпра.

Розроблено стратегічну програму дій до 2035 року для басейну Дністра, що визначає стратегічні напрямки для зменшення забруднення води та посилення двосторонньої співпраці в галузі управління водними ресурсами та сприяння раціональному використанню води. Програма дій допоможе впровадити конкретні кроки для зниження забруднення в басейні річки Дністер та синхронізує заходи у планах управління річковим басейном Дністра.

З метою забезпечення доступу громадян до інформації щодо водних об'єктів України Держводагентством забезпечено роботу геопорталу «Водні ресурси України» (<http://geoportal.davr.gov.ua:81>), який є основою для візуалізації (картування) даних щодо впровадження директив ЄС у сфері управління водними ресурсами.

У 2020 році нові тематичні шари в частині ведення державного водного кадастру опубліковано на геопорталі. Оприлюднено інформацію щодо водокористування та за сприяння Українського гідрометцентру відкрито дані щодо середньомісячних витрат по гідрологічних постах.

Для надання доступу громадянам до екологічної інформації Агентством здійснюється ведення веб-системи «Моніторинг та екологічна оцінка водних ресурсів» (<http://monitoring.davr.gov.ua>). Інтерактивна карта візуалізації результатів моніторингу дає можливість оцінити стан водного об'єкта та порівняти його зі встановленими нормами.

Крім того, Держводагентством забезпечено оприлюднення наборів даних «Дані державного моніторингу поверхневих вод» та «Державний водний кадастр» у формі відкритих даних (.csv) на порталі data.gov.ua.

Одночасно, з метою підвищення екологічної свідомості та залучення громадян до впровадження інтегрованих підходів в управління водними ресурсами за басейновим принципом, Держводагентством протягом 2020 року проведено низку еколого-просвітницьких кампаній – Всесвітній день води, Міжнародний день чистих берегів, заходи з відзначення днів річок: Дністра, Дунаю, Південного Бугу, Сіверського Дінця, Дніпра, Десни, Західного Бугу, Молочної. Ряд заходів було проведено у онлайн форматі.

У 2020 році Уряд визначив перелік першочергових заходів для досягнення цілей і завдань державної політики щодо розвитку зрошення та дренажу в Україні, визначених Стратегією зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567 затверджено план заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року.

3. СИСТЕМИ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ

3.1 Забезпечення населених пунктів та населення централізованим водопостачанням та водовідведенням

Забезпечення населених пунктів централізованим водопостачанням та водовідведенням

У 2020 році показник охоплення населених пунктів централізованим водопостачанням, порівняно з 2019 роком, залишився на практично тому самому рівні: 402 міста із 406 були забезпечені послугами з централізованого водопостачання (табл. 3.1, табл. 3.2).

У чотирьох містах, а саме: Судова Вишня, Турка Львівської обл., Копичинці Тернопільської обл. та Вашківці Чернівецької обл. централізоване водопостачання відсутнє.

Охоплення селищ міського типу (далі – смт) централізованим водопостачанням та сіл в цілому по країні у 2020 році не змінилось та залишилось на тому рівні 2019 року: 625 із 685 смт; 6995 із 26061 сіл було охоплено централізованим водопостачанням (порівняно із 2019 роком, де показник охоплення послугами становив 623 із 683 смт та 7017 із 26076 сіл).

Показник охоплення населених пунктів послугами з централізованого водовідведення у 2020 році, також практично не змінився проти 2019 року: 392 міста із 406 були забезпечені послугами з централізованого водовідведення.

У чотирнадцяти містах, а саме: Берестечко, Устилуг Волинської обл.; Благовіщенське Кіровоградської обл.; Турка, Угнів, Белз, Доброміль, Глиняни Львівської обл.; Копичинці Тернопільської обл.; Південне Харківської обл.; Шпола Черкаської обл.; Вашківці, Герца Чернівецької обл.; Батурин Чернігівської обл. централізоване водовідведення відсутнє.

Охоплення смт централізованим водовідведенням та сіл в цілому по країні у 2020 році не змінилось та залишилось на рівні 2019 року: 438 із 685 смт; 461 із 26061 сіл охоплено централізованим водовідведенням (порівняно із 2019 роком, де показник охоплення послугами становив 435 із 683 смт та 465 із 26076 сіл).

Назви відповідних смт наведено у розд. 5 для кожної області.

Таблиця 3.1

Кількість населених пунктів, забезпечених системами централізованого водопостачання та водовідведення

Рік	Міста		Смт		Села	
	всього	з них забезпечено	всього	з них забезпечено	всього	з них забезпечено
централізованим водопостачанням						
2019	406	402	683	623	26 076	7017
2020	406	402	685	625	26 061	6995
централізованим водовідведенням						
2019	406	392	683	435	26 076	465
2020	406	392	685	438	26 061	461

Таблиця 3.2

Стан забезпеченості населених пунктів централізованим водопостачанням та водовідведенням

№	Область	Чисельність н/п, усього			Забезпечено централізоване					
		міста	смт	села	водопостачання			водовідведення		
					міста	смт	села	міста	смт	села
1.	Вінницька	18	29	1456	18	29	359	18	19	5
2.	Волинська	11	22	1054	11	18	319	9	18	25
3.	Дніпропетровська	20	46	1372	20	46	348	20	33	29
4.	Донецька	40	72	128	40	70	128	40	38	14
5.	Житомирська	12	43	1583	12	38	130	12	35	17
6.	Закарпатська	11	19	578	11	19	191	11	15	16
7.	Запорізька	14	22	912	14	20	488	14	11	18
8.	Ів. Франківська	15	24	765	15	13	26	15	11	9
9.	Київська	26	30	1125	26	29	830	26	25	58
10.	Кіровоградська	12	27	991	12	22	217	11	18	6
11.	Луганська	12	26	517	12	20	50	12	12	3
12.	Львівська	44	34	1850	42	24	213	39	17	11
13.	Миколаївська	9	17	885	9	16	513	9	17	19
14.	Одеська	19	33	1124	19	33	126	19	14	14
15.	Полтавська	16	20	1810	16	20	548	16	16	37
16.	Рівненська	11	16	999	11	16	204	11	15	21
17.	Сумська	15	20	1458	15	20	500	15	12	13
18.	Тернопільська	18	17	1023	17	15	46	17	10	6
19.	Харківська	17	61	1673	17	54	353	16	39	37
20.	Херсонська	9	31	658	9	29	641	9	19	70
21.	Хмельницька	13	24	1414	13	24	441	13	15	12
22.	Черкаська	16	15	824	16	15	115	15	7	10
23.	Чернівецька	11	8	398	10	7	15	9	7	0
24.	Чернігівська	16	29	1464	16	28	194	15	15	11
25.	м.Київ	1	-	-	1	-	-	1	-	-
РАЗОМ		406	685	26 061	402	625	6 995	392	438	461

В цілому, у 2020 році по країні забезпечено:

✓ централізованим водопостачанням – 99 % міст (відсутнє у 4 містах), 91,2 % смт (відсутнє у 60 смт) та 26,8 % сільських н/п (відсутнє у 19066 сільських н/п);

✓ централізованим водовідведенням – 96,6 % міст (відсутнє у 14 містах), 63,9 % смт (відсутнє у 247 смт) та 1,8 % сільських н/п (відсутнє у 25600 сільських н/п).

Забезпечення населення централізованим водопостачанням та водовідведенням

У 2020 році повністю (100 % населення) було забезпечено послугами централізованого водопостачання та водовідведення населення міст у 2 областях – Київська та Херсонська, м. Київ (табл. 3.3). Показник не змінився з 2019 року.

Стосовно забезпеченості централізованим водопостачанням селищ міського типу, то у 2020 році відсоток населення смт, що забезпечено централізованим водопостачанням, коливався у межах від 22,4 % у Луганській області до 99,1 % у Київській

обл.; для централізованого водовідведення показник охоплення населення смт знаходився у межах від 6,8 % у Одеській обл. до 92,4% у Київській обл.

У цілому, протягом 2020 року 68,6 % населення було забезпечено послугами з централізованого водопостачання та 51,3 % населення – послугами з централізованого водовідведення.

Таблиця 3.3

Забезпечення населення централізованим водопостачанням та водовідведенням

(у % до загальної чисельності населення)

№	Область	водопостачання			водовідведення		
		міста	смт	села	міста	смт	села
1.	Вінницька	82,9	72,3	8,7	74,4	62,1	2,0
2.	Волинська	82,0	43,6	14,0	65,7	24,7	1,2
3.	Дніпропетровська	96,9	84,7	34,3	73,0	37,1	4,8
4.	Донецька	95,0	98,3	71,5	64,4	33,6	20,0
5.	Житомирська	66,5	45,2	18,7	53,0	43,7	5,3
6.	Закарпатська	85,4	48,5	14,6	83,2	38,9	1,3
7.	Запорізька	86,8	64,6	52,5	65,6	16,6	2,6
8.	Івано–Франківська	91,4	40,4	6,7	83,8	38,2	5,7
9.	Київська	100,0	99,1	77,8	100,0	92,4	34,0
10.	Кіровоградська	78,3	73,6	54,3	76,4	57,6	6,2
11.	Луганська	85,7	22,4	2,6	66,8	12,7	0,1
12.	Львівська	82,1	–	8,8	76,5	–	1,4
13.	Миколаївська	98,2	96,1	75,0	81,3	71,5	20,9
14.	Одеська	99,8	96,5	24,6	64,2	6,8	2,4
15.	Полтавська	83,1	63,7	33,8	66,3	16,4	6,8
16.	Рівненська	83,7	71,1	18,0	71,3	36,8	1,4
17.	Сумська	80,2	56,6	28,3	73,3	21,1	2,7
18.	Тернопільська	97,0	88,4	1,7	96,0	58,7	0,3
19.	Харківська	78,1	–	24,9	67,0	–	3,1
20.	Херсонська	100,0	95,7	97,1	100,0	43,6	10,6
21.	Хмельницька	84,7	81,9	34,3	72,2	34,6	1,0
22.	Черкаська	73,3	50,0	22,1	73,1	36,4	2,2
23.	Чернівецька	69,4	66,6	3,7	64,0	30,5	0,0
24.	Чернігівська	85,4	37,8	12,4	64,0	24,5	2,2
25.	м.Київ	100,0	–	–	100,0	–	–
РАЗОМ,%		87,3	26,5	71,7	5,3		

Дані щодо Львівської, Харківської областей – відсоток пораховано разом для міст та смт.

Населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості

Відповідно до наданої інформації, станом на 2020 рік, у маловодній місцевості перебував 991 н/п у 11 областях України. Найбільша кількість вказаних н/п і населення були у Одеській – 271 н/п, Донецькій – 165 н/п – областях (табл. 3.4).

Варто зазначити, що у маловодній місцевості перебувають переважно сільські населені пункти (88,2 % від загальної чисельності н/п, що перебувають у маловодній місцевості).

Таблиця 3.4

№	Область	Населені пункти			У розрізі населених н/п, кількість		
		Кількість н/п		% до н/п області	міста	смт	села
		усього	перебувають у маловодній місцевості				
1.	Донецька	240	165	68,75	29	53	83
2.	Житомирська	1 638	131	8,0	1	6	124
3.	Запорізька	948	129	13,6	–	4	125
4.	Кіровоградська	1 030	112	10,9	2	2	108
5.	Луганська	555	2	0,4	–	1	1
6.	Львівська	1 928	28	1,45	–	–	28
7.	Миколаївська	911	104	11,4	–	2	102
8.	Одеська	1 176	271	23,0	3	6	262
9.	Полтавська	1 846	8	0,43	–	1	7
10.	Харківська	1 751	18	1,0	1	3	14
11.	Черкаська	855	23	2,7	2	1	20
Всього		12 878	991	–	38	79	874

Режим подачі води з систем централізованого водопостачання

У 2020 році, згідно наданих даних, цілодобове водопостачання н/п і населення забезпечувалось у 5 областях та м. Київ. Порівняно з 2019 роком у Чернігівській обл. покращилась ситуація із забезпеченістю населення: показник збільшився з 55% до 100 %.

У звітному році забезпеченість н/п та населення цілодобовим водопостачанням покращилась у Луганській, Житомирській, Київській та Херсонській областях; у Донецькій, Запорізькій, Сумській – погіршилась порівняно з попереднім роком. В інших областях – залишилась без змін (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

№	Область	Режим забезпечення цілодобового водопостачання, %			
		2020 рік		2019 рік	
		н/п	населення	н/п	населення
1.	Волинська	100	100	100	100
2.	Рівненська	100	100	100	100
3.	Харківська	100	100	100	100
4.	Хмельницька	100	100	100	100
5.	м. Київ	100	100	100	100
6.	Чернігівська	100	100	100	55,0
7.	Чернівецька	99,3	97,1	99,3	97,1
8.	Вінницька	99,0	93,0	99,0	93,0
9.	Тернопільська	99,0	99,0	99,0	99,0
10.	Полтавська	98,5	95,6	–	–
11.	Луганська	98,3	94,8	84,3	93,8
12.	Житомирська	97,0	86,0	95,0	84,5
13.	Івано–Франківська	96,2	97,6	96,2	97,6
14.	Одеська	94,4	69,5	94,4	69,5
15.	Київська	91,7	91,0	91,4	90,0
16.	Херсонська	84,0	90,0	77,0	90,0
17.	Донецька	82,6	82,4	96,1	67,2
18.	Миколаївська	80,0	75,0	80,0	75,0

№	Область	Режим забезпечення цілодобового водопостачання, %			
		2020 рік		2019 рік	
		н/п	населення	н/п	населення
19.	Кіровоградська	48,1	76,0	48,0	46,0
20.	Запорізька	47,5	69,8	49,7	75,5
21.	Дніпропетровська	29,0	92,0	29,0	90,0
22.	Закарпатська	27,1	34,8	27,1	34,8
23.	Сумська	20,6	75,7	35,8	88,3
24.	Черкаська	20,4	64,3	20,4	64,3
25.	Львівська	–	–	76,5	93,9

3.2 Застосування привізної води для централізованого водопостачання

У 2020 році, за наданою інформацією, привізною питною водою забезпечувалось населення у 8 областях (у 2019 році також у 8 областях використовувалась привізена питна вода).

В цілому, привізена вода використовувалась у 790 н/п, в той час як у 2019 році сумарна кількість населених пунктів, де використовувалась привізена вода, складала 730. Чисельність населення, що користувалось привізною питною водою, у 2020 році становила 252,7 тис. осіб, у 2019 році – 234,7 тис. осіб.

Кількість населених пунктів, порівняно з 2019 р., збільшилась за рахунок населених пунктів та населення Запорізької області (від 202 у 2019 р. до 263 н/п у 2020 р.), частка населення, яке користувалось привізною водою – від 3,6 % у 2019 р. до 4,8 % у 2020 р. від загальної чисельності населення Запорізької області.

Найбільша кількість вказаних н/п і населення були у Дніпропетровській – 293 н/п і 70,6 тис. осіб, Запорізькій – 263 н/п і 80,446 тис. осіб та Миколаївській областях – 154 н/п і 46,6 тис. осіб відповідно (табл. 3.6).

У розрізі категорій, де використовувалась привізена вода, населені пункти розподілялись таким чином:

- 2 міста у Кіровоградській обл. (Новоукраїнка –11,3 тис. осіб або 68,3 % населення міста) та Долинська (178 осіб або 1,0 % населення міста);
- 3 смт у Дніпропетровській (7,23 тис. осіб), 3 смт у Запорізькій (6,93 тис. осіб), 2 смт у Донецькій (1,63 тис. осіб), 2 смт – у Херсонській (5,04 тис. осіб), по 1 смт – у Кіровоградській (1 тис. осіб), Миколаївській (4,89 тис. осіб) і Одеській (367 осіб), областях;
- 775 сільських н/п (214,13 тис. осіб).

Чисельність населення, яке користувалось привізною водою по населених пунктах відрізнялась, у деяких н/п становила від 1 до 10 осіб (розширена інформація наведена в розд. 5).

Таблиця 3.6

№	Область	Населені пункти			Населення		
		Кількість н/п		% до н/п області	Чисельність, тис. осіб		% до населення області
		усього	забезп. привізною водою		усього	забезп. привізною водою	
1.	Дніпропетровська	1 438	293	20,4	3 221,55	70,61	2,2
2.	Донецька	240	2	0,83	2 335,85	2,06	0,09
3.	Запорізька	948	263	27,7	1 666,52	80,446	4,8
4.	Кіровоградська	1 030	13	1,3	618,9	13,52	2,2
5.	Миколаївська	911	154	16,9	1 108,4	46,597	4,2
6.	Одеська	1 176	55	4,7	2 266,8	32,9	1,5
7.	Полтавська	1 846	8	0,4	1 386,953	1,52	0,1
8.	Херсонська	698	2	0,3	1 027,9	5,04	0,5
Всього		8 287	790	-	13 632,9	252,69	-

3.3 Системи централізованого водопостачання

Відповідно до наданої інформації у 2020 році показники водопостачання були наступними.

Обсяги води в системах водопостачання (рис. 3.1):

- ✓ піднято – 2374,72 млн. м³;
- ✓ очищено – 1821,47 млн. м³ або 76,7 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 2176,95 млн. м³ або 91,7 %;
- ✓ реалізовано – 1574,97 млн. м³ або 66,3 %;
- ✓ знезаражено – 2071,77 млн. м³ або 87,2 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 799,75 млн. м³ або 33,7 %.

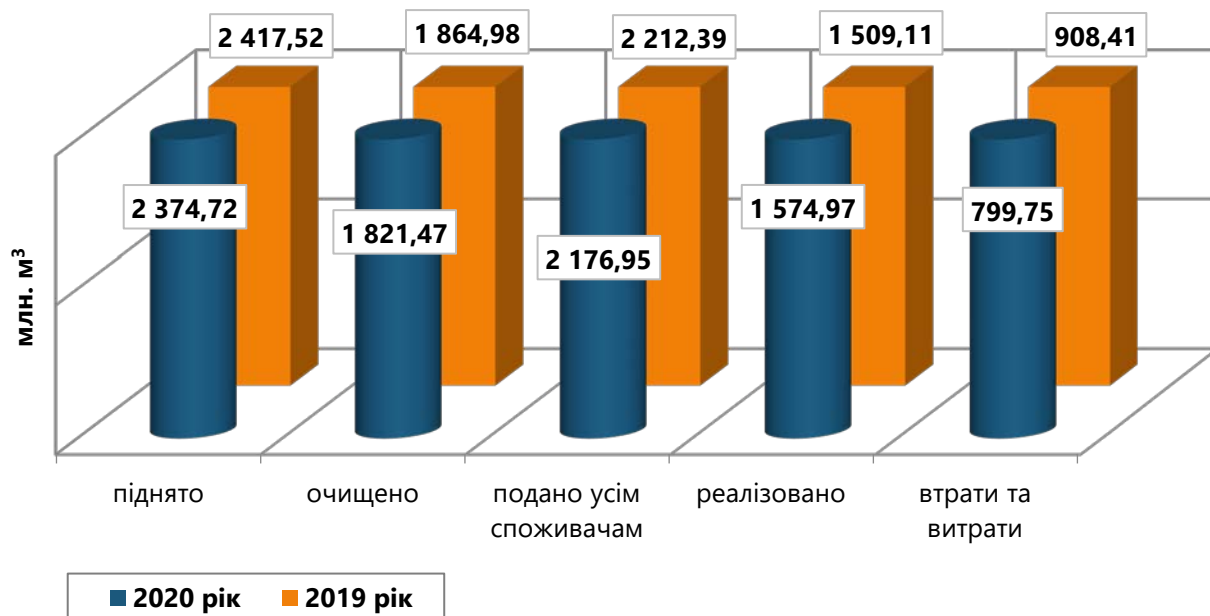
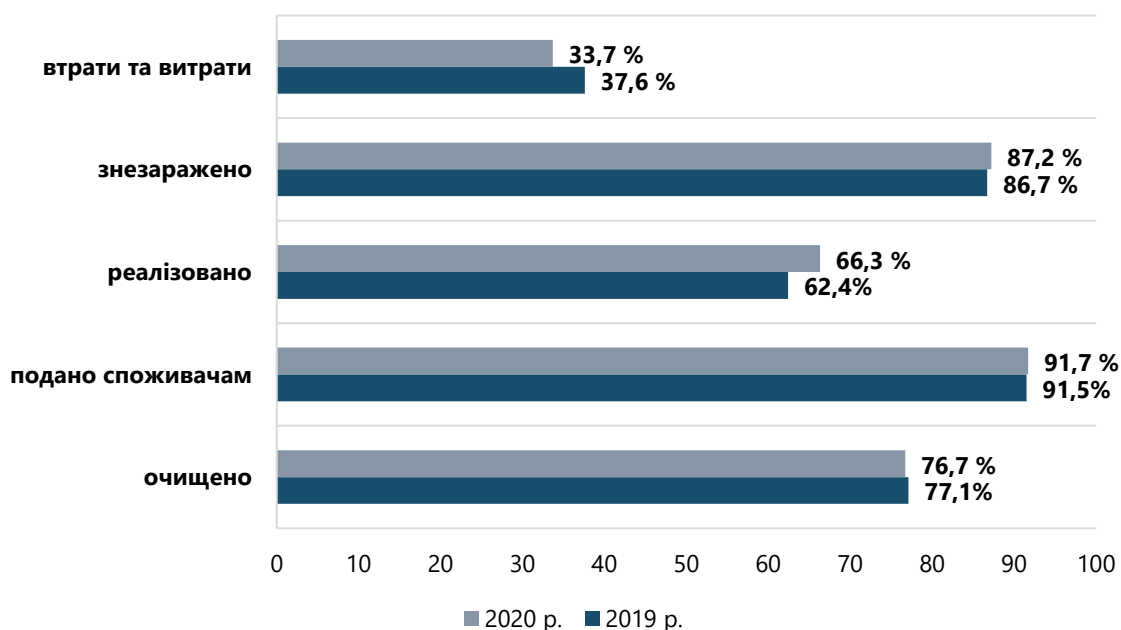

Рис. 3.1. Виробничі показники водопостачання по Україні

Порівняно з 2019 роком, за структурними складовими обсяги води у 2020 році розподілялись наступним чином (рис. 3.2):

- очищена вода – 76,7 % (у 2019 р. – 77,1 %);

- подана усім споживачам вода – 91,7 % (у 2019 р. – 91,5 %);
- реалізована вода – 66,3 % (у 2019 р. – 62,4 %);
- знезаражена вода – 87,2 % (у 2019 р. – 86,7 %);
- втрати та витрати води – 33,7 % (у 2019 р. – 37,6 %).

Рис. 3.2. Співвідношення обсягів води (у % до піднятої води)

У загальних показниках для Донецької області враховувались показники для Компанії «Вода Донбасу».

У 2020 р. найбільші обсяги піднятої, поданої у мережі та реалізованої споживачам води у системах водопостачання протягом року були, відповідно, у наступних областях (рис. 3.3):

- Донецька, для Компанії «Вода Донбасу» – 455,36; 401,85 та 227,03 млн. м³;
- Дніпропетровська – 361,78; 333,6 та 326,53 млн. м³;
- м. Київ – 253,47; 236,65 та 177,6 млн. м³;
- Харківська – 198,6; 192,7 та 124,9 млн. м³;
- Одеська – 170,2; 142,2 та 125,2 млн. м³.

Найменші обсяги піднятої, поданої у мережі та реалізованої споживачам води у системах водопостачання протягом 2020 року, були, відповідно, у наступних областях:

- Тернопільська – 19,54; 19,38 та 15,33 млн. м³;
- Закарпатська – 22,2; 20,79 та 10,84 млн. м³;
- Волинська – 25,24; 24,39 та 16,97 млн. м³;
- Рівненська – 26,96; 26,91 та 20,08 млн. м³.

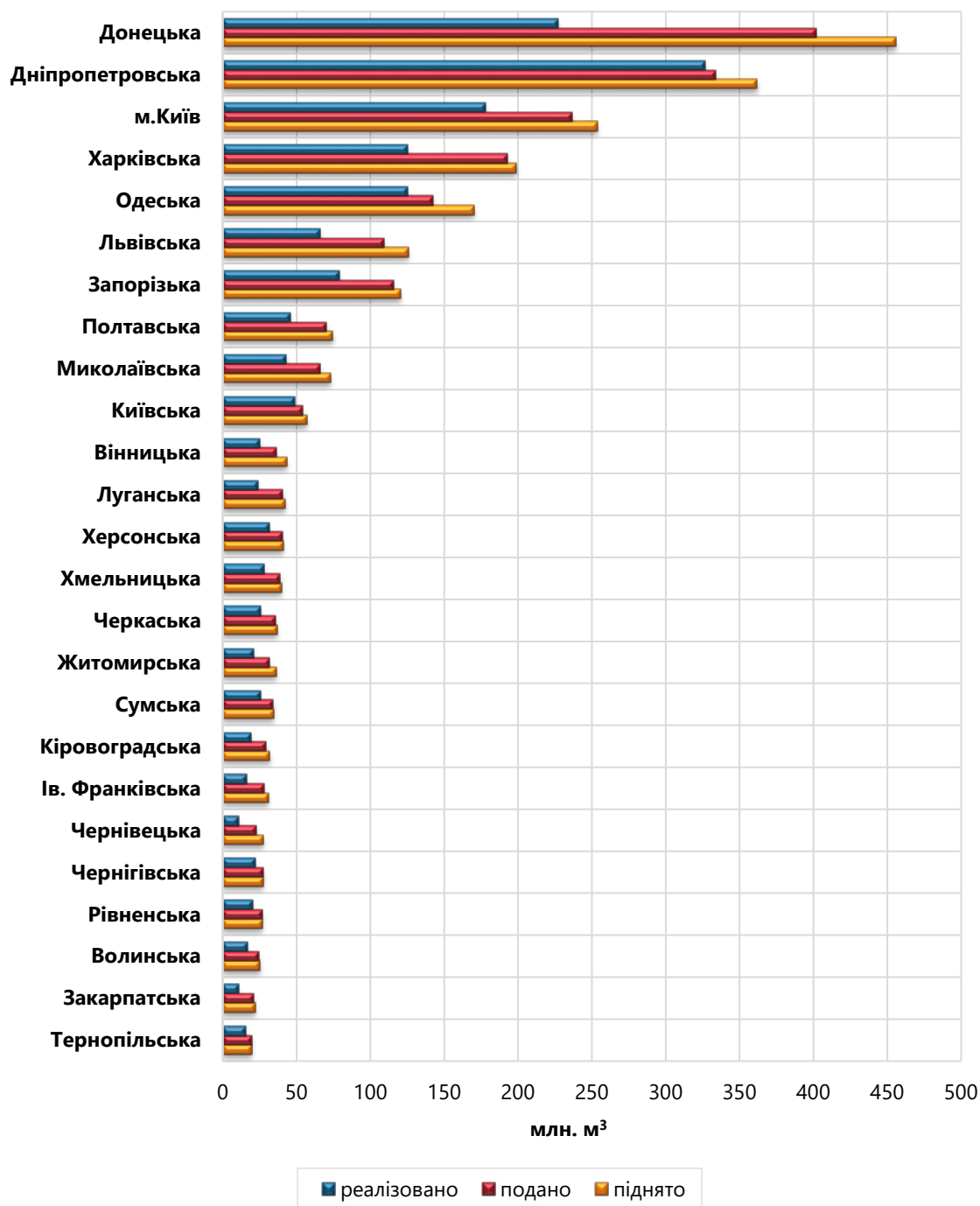

Рис. 3.3. Виробничі показники водопостачання по областях, 2020 р.

У 2020 р., відповідно до наданих даних, найбільші обсяги непродуктивних витрат та втрат води (більше 50 % від обсягів піднятої води) були у наступних областях (рис. 3.4): Чернівецька – 62 %, Закарпатська – 51,2 %, Донецька – 50,1 %. Більше 40 % непродуктивні витрати та втрати становили у Львівській – 47,8 %; Івано–Франківській – 47,4 %, Луганській – 43,2 %, Житомирській – 42,7 %, Вінницькій – 41,6 %, Миколаївській – 41 % областях. Найменші витрати були у Дніпропетровській області – 9,7 %.

Протягом 2020 року уся піднята вода (100 %) знезаражувалась у Закарпатській, Івано–Франківській, Львівській, Чернівецькій областях та у м. Київ; у 8 областях знезаражувалось від 90 до 98,9 % піднятої води, у 7 областях – від 71,4 до 84,6 %; у Зобластях – від 59,8 до 63,5 %; у Сумській та Чернігівській областях вода подавалась споживачам без знезараження.

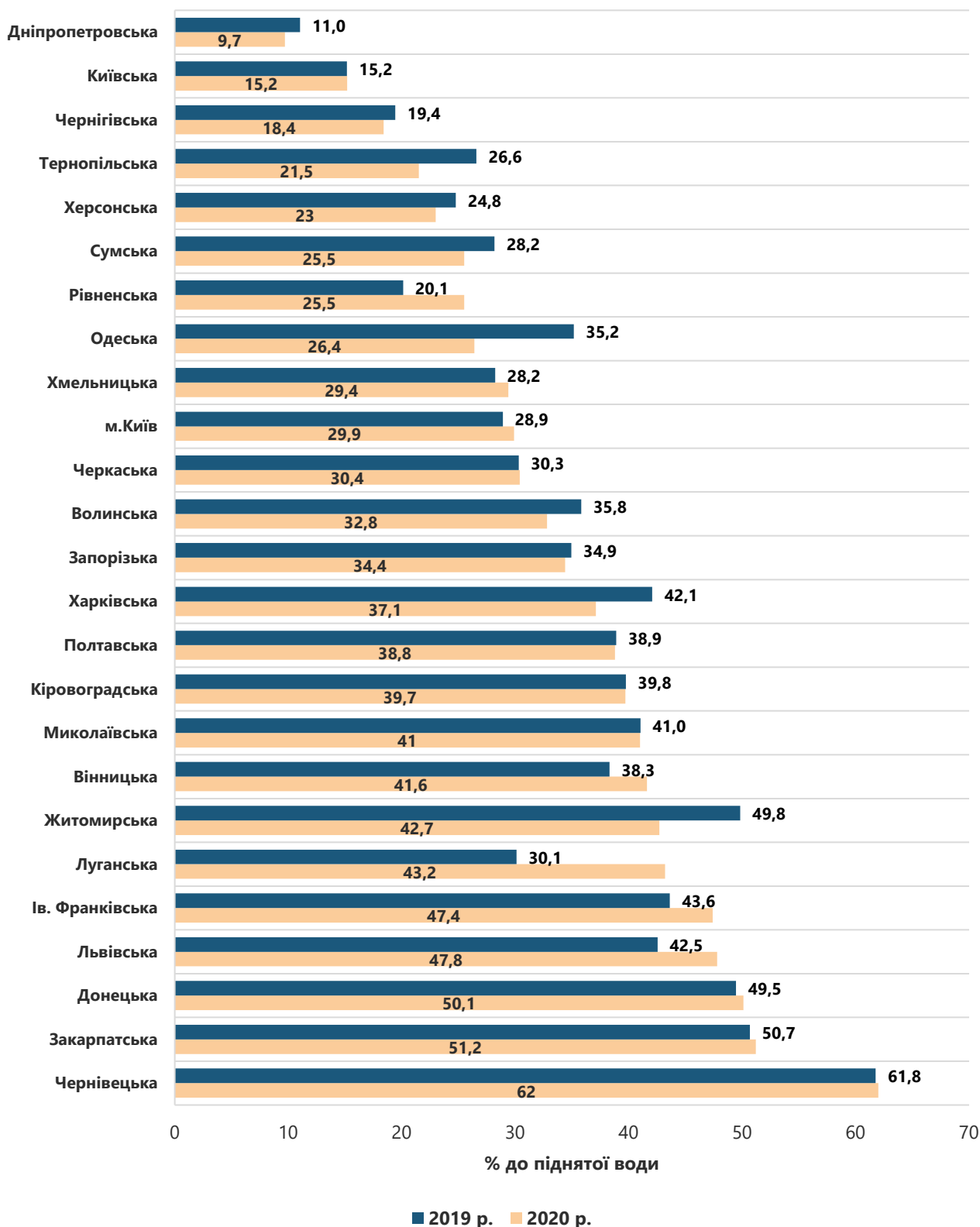

Рис. 3.4. Непродуктивні витрати та втрати води

Водопровідні насосні станції та насосне обладнання. Загальна кількість водопровідних насосних станцій, за даними 2020 року, наведена на рис. 3.5.

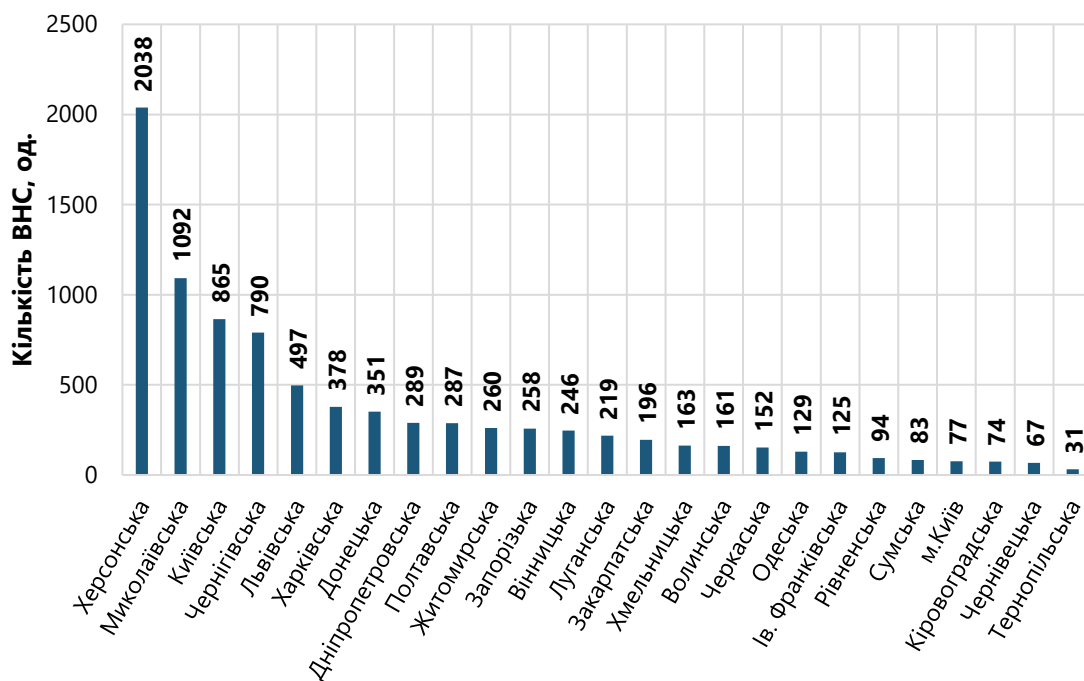
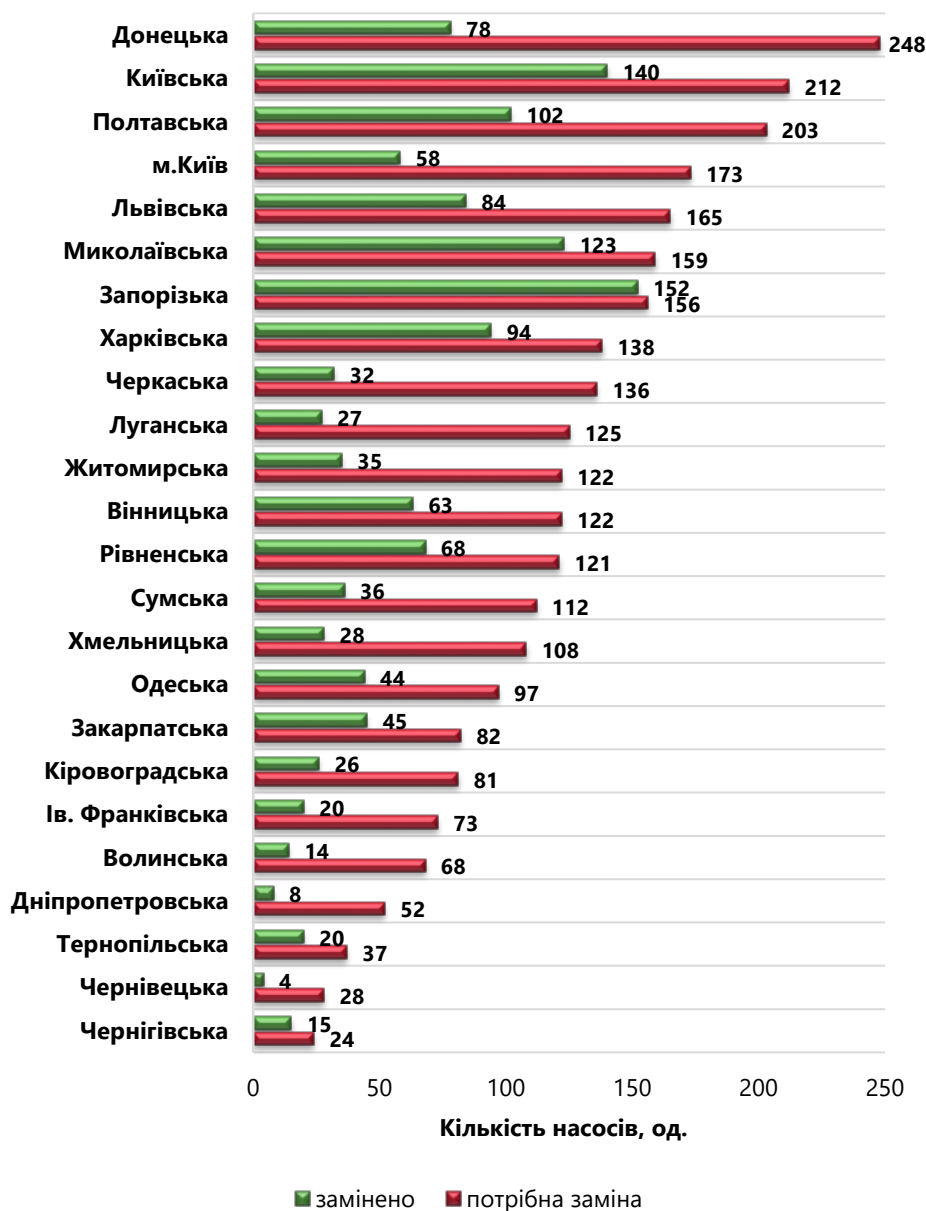

Рис. 3.5. Кількість водопровідних насосних станцій, 2020 р., од.

Технічний стан водопровідного насосного обладнання у 2020 році був наступним (рис. 3.6):

- відсоток насосів, які потребували заміни (по відношенню до їх загальної кількості), був найвищим у Тернопільській області (45,7 %), у м. Київ (62,5 %); у 4 областях (Житомирська, Луганська, Полтавська, Херсонська) показник знаходився у межах 30–40 %; у 11 областях (Вінницька, Волинська, Донецька, Закарпатська, Івано–Франківська, Київська, Кіровоградська, Львівська, Рівненська, Черкаська, Чернівецька) – у межах 20–30 %; у межах 10–20 % цей показник був у 6 областях (Запорізька, Миколаївська, Одеська, Сумська, Харківська, Хмельницька); найнижче значення було у Дніпропетровській – 5,4 % та у Чернігівській – 2,96 % областях;
- відсоток насосів, які було замінено (по відношенню до тих, що потребували заміни), був найвищим у Запорізькій – 97,4 % та Миколаївській – 77,4 % областях; у 3 областях (Київська, Харківська, Чернігівська) знаходився у межах 60–70 %; у 6 областях (Вінницька, Закарпатська, Львівська, Полтавська, Рівненська, Тернопільська) – у межах 50–60 %; у 3 областях (Донецька, Кіровоградська, Сумська) та у м. Київ – у межах 30–40 %; у Одеській області – 45,4 %; у 6 областях (Волинська, Житомирська, Івано–Франківська, Луганська, Хмельницька, Черкаська) – у межах 20–30 %. Найменше насосів було замінено у Дніпропетровській – 15,4 %, Херсонській – 11,7 % та Чернівецькій – 14,3 % областях.

*Херсонська – 682 та 80 насосів, відповідно

Рис. 3.6. Кількість насосного обладнання, яке потребувало заміни та було замінено протягом 2020 р., од.

Водопровідні мережі. У 2020 р. сумарна протяжність водопровідних мереж, відповідно до наданих даних, складала 121,921 тис. км, в т.ч. ветхих та аварійних – 46,602 тис. км або 38,2 %; протягом року було замінено 0,991 тис. км або 2,1 % від потреби (рис. 3.7).

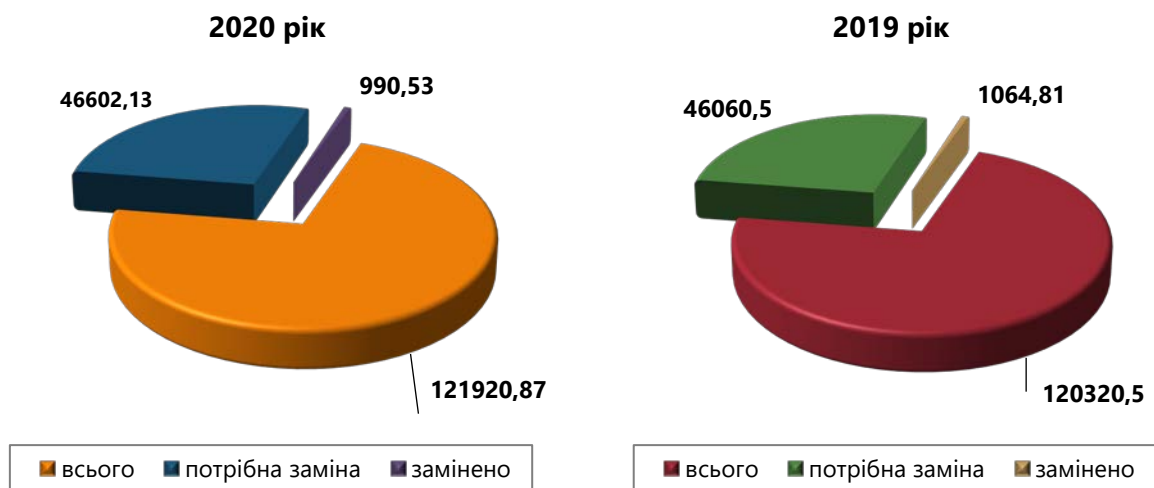

Рис. 3.7. Протяжність водопровідних мереж в цілому по Україні, км (порівняння за роками)

Найбільший відсоток труб, які через свій незадовільний технічний стан потребували заміни, був у Донецькій – 63 %, Луганській – 56,6 % та Волинській – 56,3 % областях; у 12 областях та м. Київ цей показник знаходився у межах 30–50 %, у 6 областях у межах 20–30 %, у 3 областях – 12–19,5 % (рис. 3.8).

Найбільший відсоток замінених водопровідних мереж (до тих, що потребували заміни) у 2020 році був у Київській – 16,0 % та Чернівецькій – 14,6 % областях. У 8 областях цей показник становив від 3 до 8 %, у 4 областях – від 2 до 3 %, у 10 областях – від 1 до 2 %, у м. Київ – 0,3 % (рис. 3.9).

Щодо аварійності водопровідних мереж, зокрема показник кількості аварій на 1 км мережі, то він був найбільшим у Донецькій області – 32,26 аварії; найменшим – у Херсонській області – 0,042 (табл. 3.7).

Таблиця 3.7

№	Область	Всього, км	Аварійність, аварії на 1 км мережі	№	Область	Всього, км	Аварійність, аварії на 1 км мережі
1.	Вінницька	3 173,1	2,6	14.	Одеська	9 190,4	4,92
2.	Волинська	685,1	1,65	15.	Полтавська	4 582,33	2,35
3.	Дніпропетровська	14 796,0	1,9	16.	Рівненська	2 084,166	0,9
4.	Донецька	15 384,5	32,26	17.	Сумська	4 119	0,4
5.	Житомирська	3 824,57	2,1	18.	Тернопільська	1 291,1	2,4
6.	Закарпатська	2 507,2	1,38	19.	Харківська	6 581,1	2,5
7.	Запорізька	9 234,4	1,81	20.	Херсонська	7 160,9	0,042
8.	Ів. Франківська	1 631	1,0	21.	Хмельницька	3 325,3	3,1
9.	Київська	5 291,1	6,38	22.	Черкаська	2 686,3	1,2
10.	Кіровоградська	3 430,68	1,03	23.	Чернівецька	936,5	0,24
11.	Луганська	2 331,37	0,99	24.	Чернігівська	2 179,7	0,7
12.	Львівська	4 766,12	1,96	25.	м.Київ	4 312,63	0,44
13.	Миколаївська	6 416,3	1,1				

Рис. 3.8. Частка ветхих та аварійних водопровідних мереж (у % до загальної протяжності мереж)

Рис. 3.9. Частка замінених водопровідних мереж (у % до тих, що потребували заміни)

Облік послуг з водопостачання. У 2020 році ситуація з системою обліку спожитої води порівняно з попереднім роком практично не змінилась. В цілому по Україні показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку різко відрізнявся за регіонами: найбільший – у Черкаській області – 98,9 %, найменший – у Херсонській – 5,3 % (рис. 3.10). Стосовно рівня обладнання квартир, то у всіх областях цей показник перевищував 68 % (рис. 3.11).

Відсоток споживачів (абонентів) від їх загальної чисельності, нарахування за спожиту питну воду яким здійснюється за показаннями приладів обліку, у 2020 році був наступним (рис. 3.12): у 5 областях та м. Київ він знаходився у межах 90–96 %, у 9 областях – у межах 80–90 %, у 9 областях – у межах 69,5–80 %, в Одеській області – 50,2 %. У порівнянні з попереднім роком ситуація трохи покращилась.

Рис. 3.10. Оснащення будівель вузлами комерційного обліку (% до загальної кількості)

Рис. 3.11. Обладнання квартир приладами обліку води (% до загальної кількості)

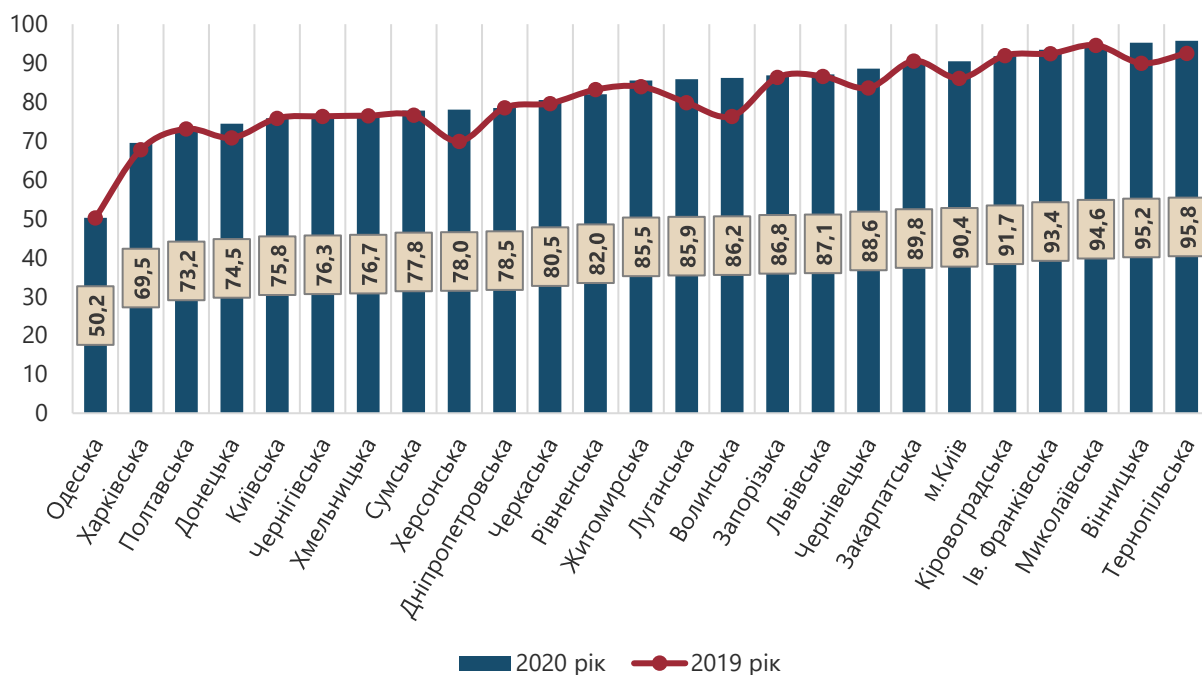
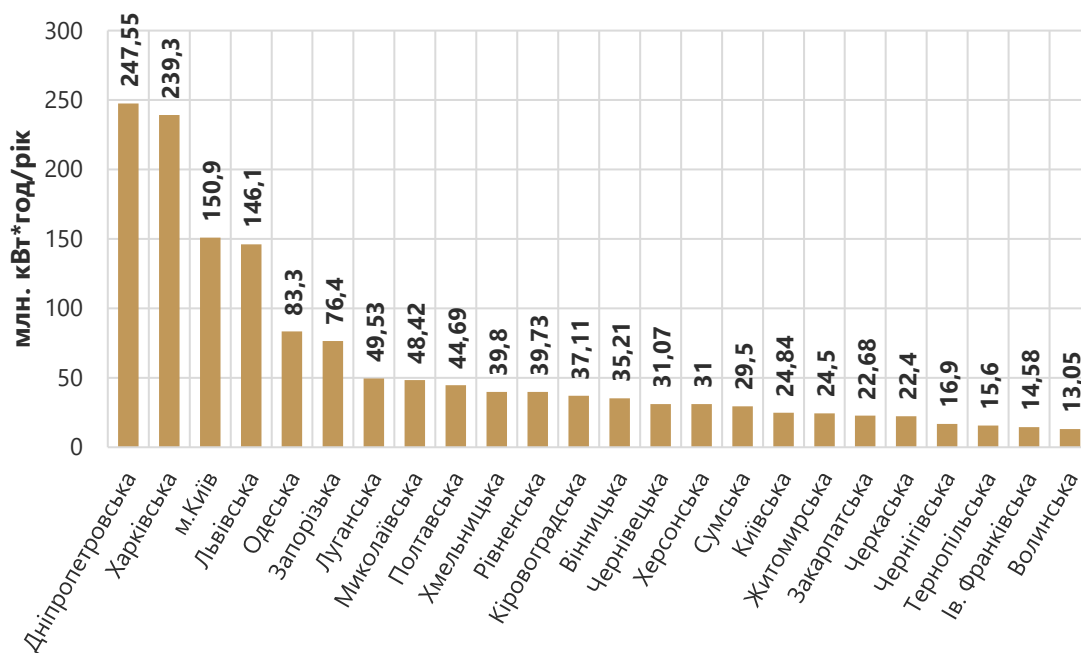

Рис. 3.12. Частка абонентів, нарахування за спожиту питну воду яким здійснюється за показаннями приладів обліку, %

Витрати електроенергії у системах водопостачання

У 2020 році, відповідно до наданої інформації обласними адміністраціями та КМДА, у системах водопостачання було витрачено 2205,70 млн. кВт*год електроенергії, з яких (рис. 3.13):

- ✓ найбільше – у Донецькій області – 702,9 млн. кВт год/рік, у Дніпропетровській – 247,55, у Харківській – 239,3, у м. Київ – 150,9, у Львівській – 146,1 млн. кВт год/рік;
- ✓ найменше – у Чернігівській – 16,9, у Тернопільській – 15,6, у Івано-Франківській – 14,58, у Волинській – 13,05 млн. кВт год/рік.

Рис. 3.13. Витрати електроенергії у системах водопостачання, 2020 рік

* Донецька область – для Компанії «Вода Донбасу» витрати електроенергії у водопостачанні 702,9 млн. кВт год/рік

3.4 Системи централізованого водовідведення

Обсяги стічних вод у 2020 році були такими (рис. 3.14):

- відведених стічних вод – 1639,40 млн. м³;
- очищених стічних вод – 1571,42 млн. м³ або 95,9 % до обсягу відведених стічних вод;
- біологічно очищених стічних вод – 1500,04 млн. м³ або 91,5 %;
- доочищених стічних вод – 114,38 млн. м³ або 7,0 %.

За структурними складовими (у % до відведених стічних вод) у 2020 році, порівняно з 2019 роком, обсяги стічної води характеризувались наступним чином:

- очищена стічна вода – 95,9 % (у 2019 р. – 94,8 %);
- біологічно очищена стічна вода – 91,5 % (у 2019 р. – 89,6 %);
- доочищена стічна вода – 7,0 % (у 2019 р. – 6,0 %).

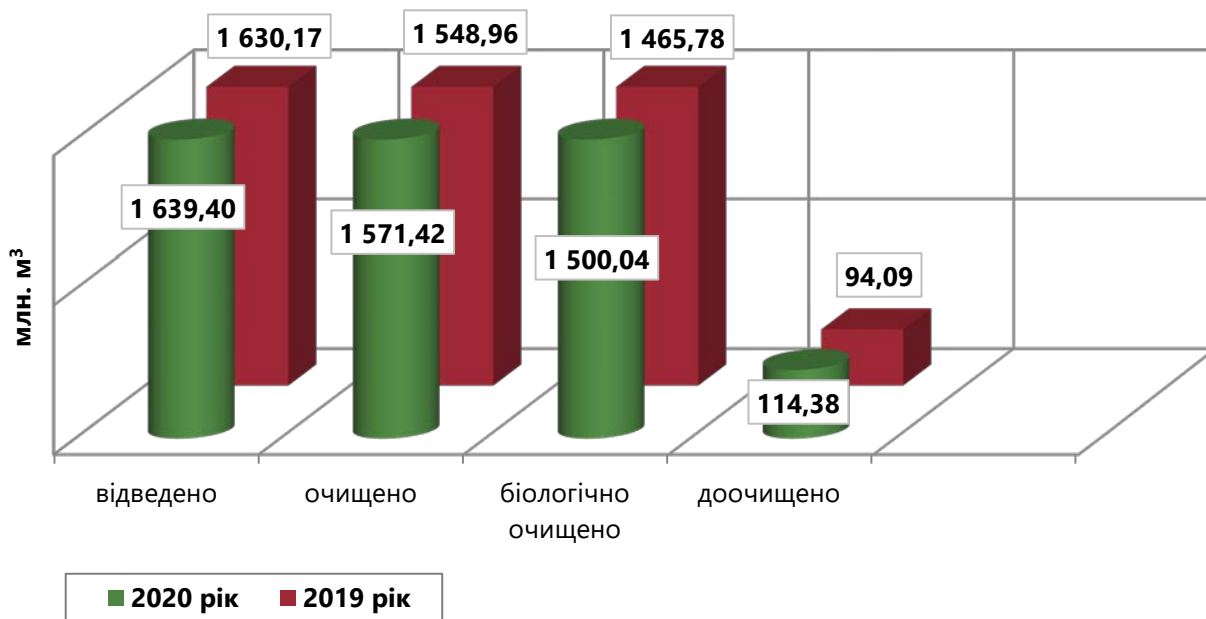

Рис. 3.14. Виробничі показники водовідведення по Україні

Повний цикл біологічного очищення вся відведена стічна вода (рис. 3.15) проходила у 4 областях – Волинській, Івано–Франківській, Львівській, Хмельницькій – та м. Київ. У Полтавській області цей показник становив 99,4 %, у Харківській – 99,2 %, у Луганській та Вінницькій – 98,5 %, у Донецькій – 97,9 %, у Запорізькій – 97,4 %, у Чернігівській – 97,3 %. В інших областях біологічному очищенню піддавалося менше 97 % відведених стічних вод. Найнижчий рівень біологічного очищення – у Київській області – 67,2 %.

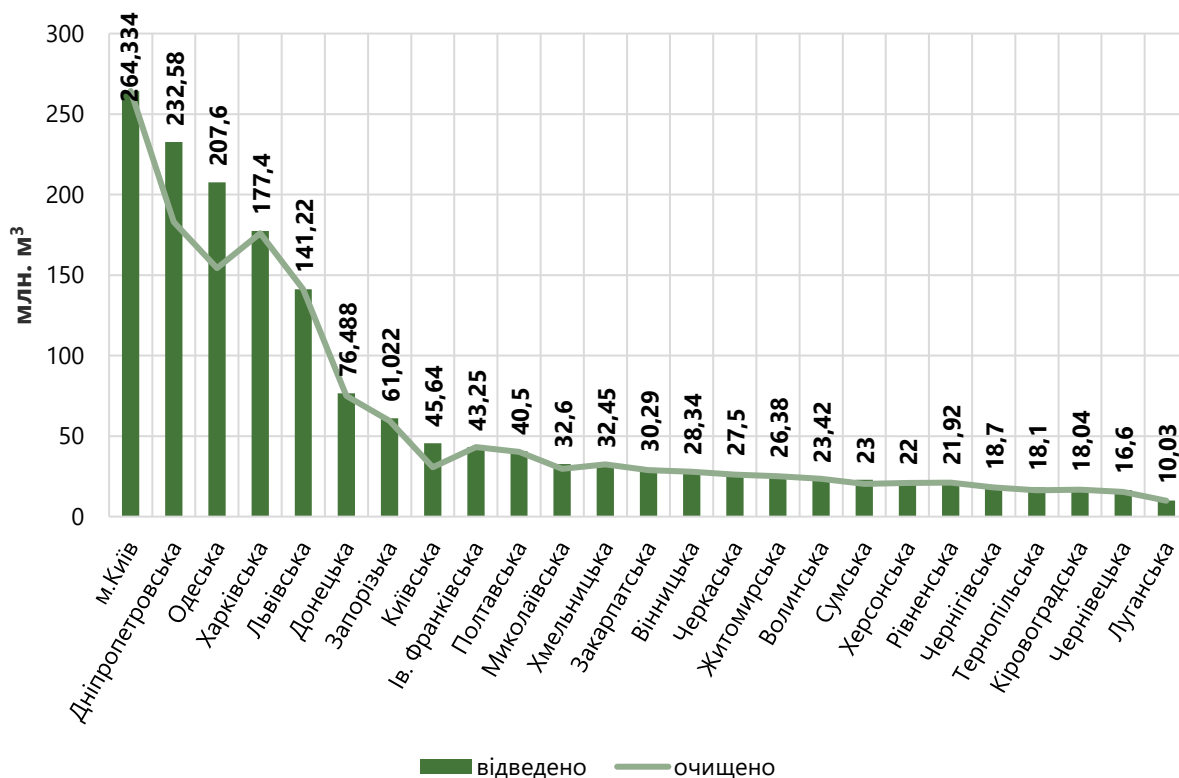
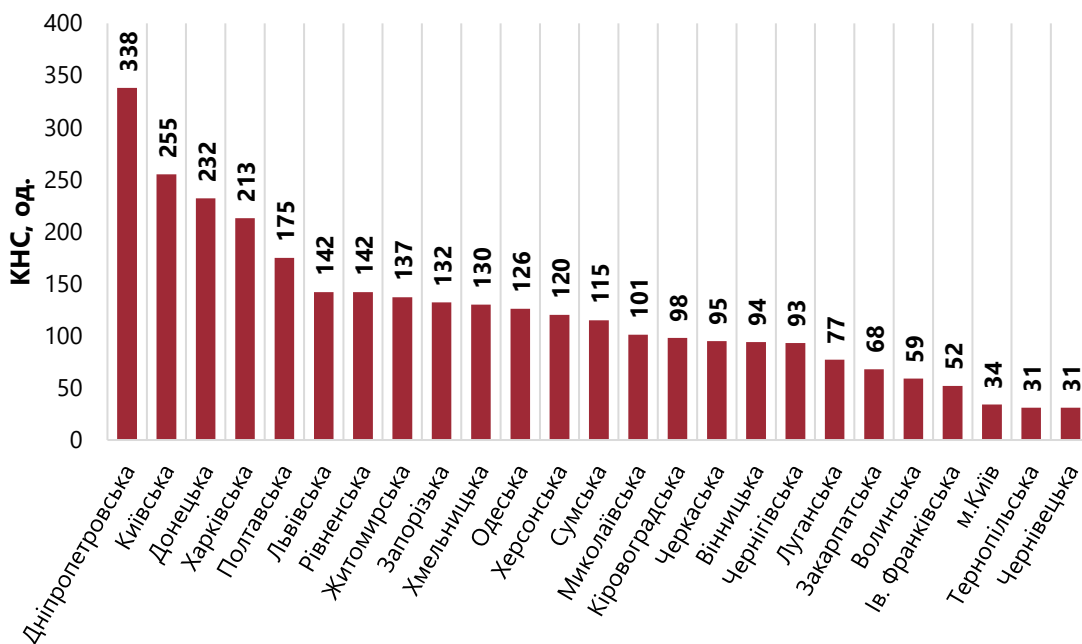

Рис. 3.15. Обсяги відведених та очищених стічних вод, млн. м³

Насосні станції та насосне обладнання систем централізованого водовідведення. Загальна кількість насосних станцій систем централізованого водовідведення, за даними 2020 року, становила – 3090 од., розподіл насосних станцій по областях наведений на рис. 3.16.

Рис. 3.16. Кількість насосних станцій систем централізованого водовідведення, 2020 р., од.

Технічний стан насосного обладнання систем водовідведення у 2020 році був наступним (рис. 3.17):

- відсоток насосів, які потребували заміни (по відношенню до їх загальної кількості), був найвищим у м. Київ (80,3 %) та у Луганській області (64,7 %); у 4 областях (Донецька, Житомирська, Черкаська, Кіровоградська) показник знаходився у межах 40–53 %; у 15 областях (Запорізька, Волинська, Київська, Херсонська, Чернівецька, Харківська, Сумська, Рівненська, Дніпропетровська, Івано–Франківська, Полтавська, Хмельницька, Вінницька, Закарпатська, Тернопільська) – у межах 20–40 %; у межах 10–20 % це показник був у 3 областях (Миколаївська, Львівська, Чернігівська); найнижче значення у Одеській області – 6,1 %;

- відсоток насосів, які було замінено (по відношенню до тих, що потребували заміни), був найвищим у Одеській – 100 % та Волинській – 70,3 % областях; у 4 областях (Закарпатська, Київська, Чернігівська, Запорізька) знаходився у межах 30–50 %; у 10 областях (Тернопільська, Херсонська, Вінницька, Донецька, Хмельницька, Львівська, Рівненська, Івано–Франківська, Харківська, Миколаївська) – у межах 10–20 %; у 8 областях (Дніпропетровська, Черкаська, Луганська, Житомирська, Полтавська, Сумська, Чернівецька, Кіровоградська) та м. Київ показник був меншим за 8 %.

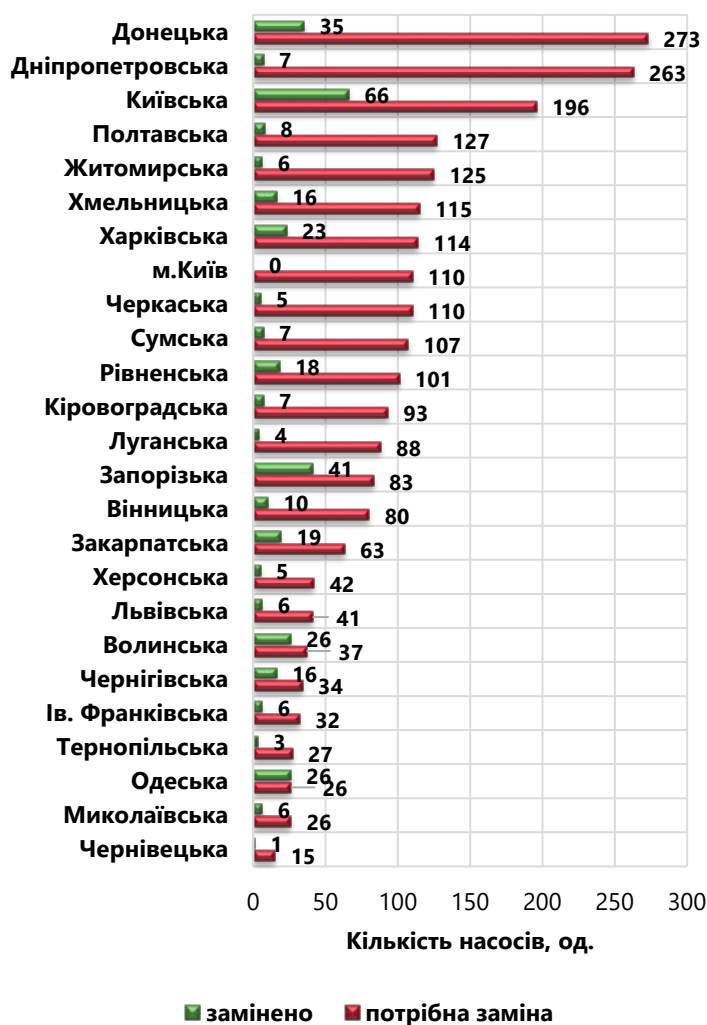

Рис. 3.17. Кількість насосного обладнання систем централізованого водовідведення, яке потребувало заміни та було замінено протягом 2020 р., од.

Мережі централізованого водовідведення. Сумарна протяжність мереж централізованого водовідведення у 2020 році, відповідно до наданої інформації, дорівнювала – 39,7 тис. км, в т.ч. ветхих та аварійних– 16,6 тис. км або 41,9 %; протягом року було замінено 0,186 тис. км або 1,1 % від потреби (рис. 3.18).

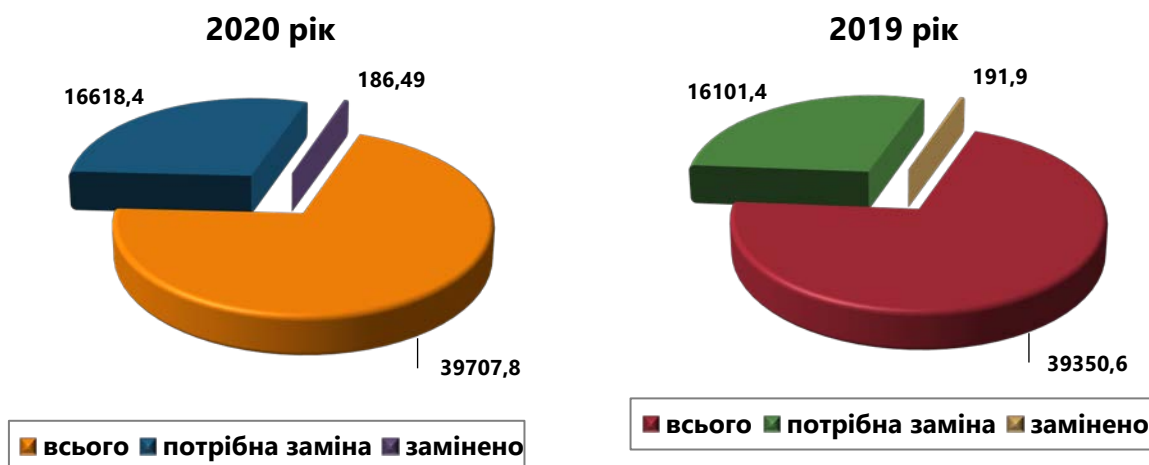

Рис. 3.18. Протяжність мереж централізованого водовідведення в цілому по Україні, км (порівняння за роками)

Найбільший відсоток мереж централізованого водовідведення, які через свій незадовільний технічний стан потребували заміни, був у Харківській – 64,9 %, Донецькій – 61,8 %, Луганській – 55,5 %, Запорізькій – 55,4 %, Волинській – 54,8 %; у 13 областях та м. Київ цей показник знаходився у межах 30–50 %, у 7 областях у межах 20–30 % (рис. 3.19).

Найбільший відсоток замінених мереж централізованого водовідведення (до тих, що потребували заміни) у 2020 році був у Чернівецькій – 9,2 % та Київській – 9,0 % областях. У 7 областях та м. Київ цей показник становив від 1 до 2,7%, у решті областей показник коливався у межах від 0,2 до 1 % (рис. 3.20).

Рис. 3.19. Частка ветхих та аварійних мереж централізованого водовідведення (у % до загальної протяжності мереж)

Рис. 3.20. Частка замінених мереж централізованого водовідведення (у % до тих, що потребували заміни)

Щодо аварійності мереж централізованого водовідведення, зокрема показник кількості аварій на 1 км мережі, то він був найбільшим у Донецькій області – 119,18 аварії; найменшим – у Кіровоградській області – 0,09 (табл. 3.8).

Таблиця 3.8

№	Область	Всього, км	Аварійність, аварії на 1 км мережі	№	Область	Всього, км	Аварійність, аварії на 1 км мережі
1.	Вінницька	1 099,1	1,8	14.	Одеська	1 886,4	2,81
2.	Волинська	527,24	1,9	15.	Полтавська	1 235,94	1,33
3.	Дніпропетровська	4 728,9	1,4	16.	Рівненська	827,529	1,43
4.	Донецька	4 751,155	119,18	17.	Сумська	884,0	0,18
5.	Житомирська	1 219,2	1,7	18.	Тернопільська	656,7	1,3
6.	Закарпатська	687,2	2,82	19.	Харківська	2 878,3	4,3
7.	Запорізька	1 920,1	0,23	20.	Херсонська	1 096,1	0,12
8.	Ів. Франківська	969,4	0,8	21.	Хмельницька	1 115,4	2,6
9.	Київська	2 503,87	6,0	22.	Черкаська	1 091,0	0,42
10.	Кіровоградська	1 008,25	0,09	23.	Чернівецька	568,0	0,29
11.	Луганська	882,01	2,48	24.	Чернігівська	785,8	0,2
12.	Львівська	1 976,12	2,36	25.	м.Київ	2 732,22	0,035
13.	Миколаївська	1 677,9	1,2				

Витрати електроенергії у системах водовідведення. У 2020 році, відповідно до наданої інформації обласними адміністраціями та КМДА, у системах водовідведення було витрачено 1036,41 млн. кВт*год електроенергії, з яких найбільше – у Дніпропетровській – 214,48, у Львівській – 146,1 млн. кВт год/рік; найменше – у Луганській 4,88 млн. кВт год/рік (рис. 3.21).

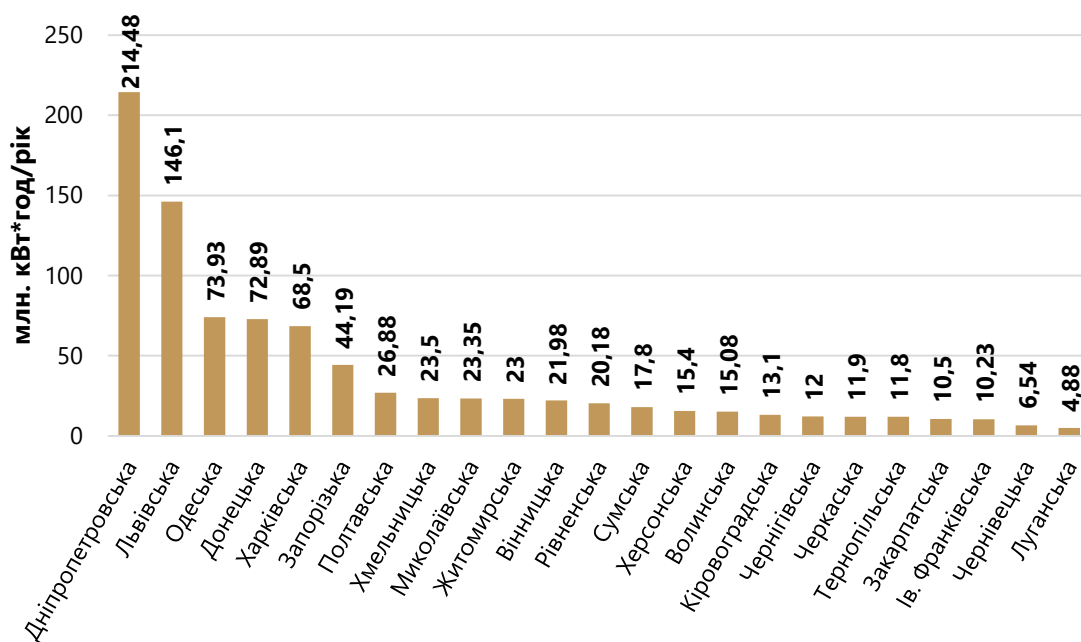

Рис. 3.21. Витрати електроенергії у системах водовідведення, 2020 рік

3.5 Розрахунки за спожиту в системах водопостачання та водовідведення електроенергію

Інформація про проведення розрахунків за спожиту електричну енергію підприємствами водопостачання та водовідведення, надана Міністерством енергетики України, наведена у табл. 3.9-3.10.

Таблиця 3.9

Інформація про проведення розрахунків за спожиту електричну енергію підприємствами водопостачання та водовідведення за 12 місяців 2020 року (вільні ціни)

Електропостачальники	Борг (+)/ Переплата (-) за спожиту енергію станом на 01.01.2020	Відпущено енергії за звітний період	Оплачено за спожиту енергію за звітний період		Борг (+)/ Переплата (-) за спожиту енергію станом на 01.01.2021	Приріст (+)/ Зниження (-) заборгованості з початку року	
	тис. грн		тис. грн	Всього		тис. грн	тис. грн
		тис. грн		% від вартості відпущеної енергії			
Разом	46 708	1 031 341	970 907	94,1	104 743	58 035	124,3
ТОВ «Енера Вінниця»	8 335	16 501	18 043	109,3	4 290	-4 045	-48,5
ТОВ «Волиньелектрозбут»	740	2 571	3 163	123,0	148	-592	-80,0
ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги»	-11 382	265 786	227 477	85,6	26 927	38 309	100,0
ТОВ «Донецькі енергетичні послуги»	7 634	99 450	101 664	102,2	5 421	-2 214	-29,0
ТОВ «Житомирська обласна енергопостачальна компанія»	0	881	898	101,9	-17	-17	0,0
ТОВ «Закарпаттяенергозбут»	6 776	34 705	40 617	117,0	864	-5 912	-87,2
ТОВ «Запоріжжяелектропостачання»	229	0	231	0,0	-2	-231	-100,0
ТОВ «Прикарпатенерготрейд»	6 219	39 283	40 500	103,1	5 002	-1 217	-19,6
ТОВ «Київські енергетичні послуги»	0	0	0	0,0	0	0	0,0
ТОВ «Київська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана						
ТОВ «Кіровоградська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана						
ТОВ «Енера Схід»	-6 918	64 865	55 191	85,1	2 756	9 673	100,0
ТОВ «Львівенергозбут»	19 700	284 263	276 704	97,3	27 259	7 559	38,4
ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	1 472	26 265	23 401	89,1	4 336	2 864	194,6
ТОВ «Одеська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана						
ТОВ «Полтаваенергозбут»	934	8 088	7 940	98,2	1 185	251	26,9
ТОВ «Рівненська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана						
ТОВ «Енера Суми»	810	61 006	48 787	80,0	13 029	12 219	1508,5
ТОВ «Тернопільелектропостач»	0	5 979	6 255	104,6	-276	-276	0,0

Електропостачальники	Борг (+)/ Переплата (-) за спожиту енергію станом на 01.01.2020	Відпущено енергії за звітний період	Оплачено за спожиту енергію за звітний період		Борг (+)/ Переплата (-) за спожиту енергію станом на 01.01.2021	Приріст (+)/ Зниження (-) заборгованості з початку року	
	тис. грн		тис. грн	Всього		тис. грн	тис. грн
		тис. грн		% від вартості відпущеної енергії			
ПрАТ «Харківенергозбут»	140	8 943	8 931	99,9	153	12	8,8
ТОВ «Херсонська обласна енергопостачальна компанія»	0	0	0	0,0	0	0	0,0
ТОВ «Хмельницькенергозбут»	4 987	5 595	10 222	182,7	360	-4 627	-92,8
ТОВ «Черкасиенергозбут»	4 817	30 982	30 462	98,3	5 337	520	10,8
ТОВ «Чернівецька обласна енергопостачальна компанія»	-1 114	21 483	17 981	83,7	2 388	3 502	100,0
ТОВ «Енера Чернігів»	3 327	54 697	52 440	95,9	5 584	2 257	67,8
ДПЗД «Укрінтеренерго»	0	0	0	0,0	0	0	0,0

Таблиця 3.10

**Інформація про оплату заборгованості підприємствами водопостачання та водовідведення
за спожиту до 01.01.2020 електричну за 12 місяців 2020 року**

Оператори систем розподілу	Борг за спожиту енергію станом на 01.01.2020	Відпуск енергії (Корегування)	Оплата за спожиту до 01.01.2019 електричну енергію, всього	Корегування боргу згідно бух. обліку	Борг за спожиту електричну енергію станом на 01.01.2021	Приріст/Зниження заборгованості з початку року	
	тис. грн					тис. грн	тис. грн
Всього по Україні	4 746 168,6	-5 832,5	366 650,6	-42 582,7	4 331 102,9	-415 065,7	-8,7
АТ «Вінницяобленерго»	47 257,0	0,0	26 063,0	0,0	21 194,0	-26 063,0	-55,2
ПрАТ «Волиньобленерго»	3 412,0	0,0	3 412,0	0,0	0,0	-3 412,0	-100,0
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	648 190,2	-5 832,5	156 241,5	-28 773,3	457 343,0	-190 847,2	-29,4
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	22 135,0	0,0	1 904,0	0,0	20 231,0	-1 904,0	-8,6
АТ «Житомиробленерго»	11 922,0	0,0	3 765,2	0,0	8 156,8	-3 765,2	-31,6

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році

Оператори систем розподілу	Борг за спожиту енергію станом на 01.01.2020	Відпуск енергії (Корегування)	Оплата за спожиту до 01.01.2019 електричну енергію, всього	Корегування боргу згідно бух. обліку	Борг за спожиту електричну енергію станом на 01.01.2021	Приріст/Зниження заборгованості з початку року	
	тис. грн		тис. грн		тис. грн	тис. грн	тис. грн
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	3 547,0	0,0	0,0	0,0	3 547,0	0,0	0,0
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	14 624,0	0,0	174,0	-13 810,0	640,0	-13 984,0	-95,6
АТ «Прикарпаттяобленерго»	79,0	0,0	63,0	0,0	16,0	-63,0	-79,7
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	72 537,9	0,0	79 000,0	0,6	-6 461,5	-78 999,4	-100,0
ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі»	53,5	0,0	53,5	0,0	0,0	-53,5	-100,0
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»	1 358 648,0	0,0	3 362,0	0,0	1 355 286,0	-3 362,0	-0,2
ПрАТ «Львівобленерго»	1 415,0	0,0	1 245,0	0,0	170,0	-1 245,0	-88,0
АТ «Миколаївобленерго»	51,0	0,0	0,0	0,0	51,0	0,0	0,0
АТ «ДТЕК Одеські електромережі»	13 019,0	0,0	13 018,0	0,0	1,0	-13 018,0	-100,0
АТ «Полтаваобленерго»	126 620,0	0,0	0,0	0,0	126 620,0	0,0	0,0
ПрАТ «Рівнеобленерго»	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
АТ «Сумиобленерго»	46 964,0	0,0	34 331,0	0,0	12 633,0	-34 331,0	-73,1
ВАТ «Тернопільобленерго»	15 000,0	0,0	15 000,0	0,0	0,0	-15 000,0	-100,0
АТ «Харківобленерго»	985 348,0	0,0	9 882,2	0,0	975 465,8	-9 882,2	-1,0
АТ «Херсонобленерго»	9,0	0,0	0,0	0,0	9,0	0,0	0,0
АТ «Хмельницькобленерго»	80,0	0,0	80,0	0,0	0,0	-80,0	-100,0
ПАТ «Черкасиобленерго»	2 951,0	0,0	2 951,0	0,0	0,0	-2 951,0	-100,0
АТ «Чернівціобленерго»	38 338,0	0,0	12 818,1	0,0	25 519,9	-12 818,1	-33,4
АТ «Чернігівобленерго»	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»	1 297 062,0	0,0	0,0	0,0	1 297 062,0	0,0	0,0
ДП «Регіональні електричні мережі»	26 054,5	0,0	0,0	0,0	26 054,5	0,0	0,0
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	10 851,5	0,0	3 287,2	0,0	7 564,3	-3 287,2	-30,3

3.6 Собівартість послуг з централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією середня собівартість послуг з централізованого водопостачання у 2020 році знизилась у Хмельницькій області, з централізованого водовідведення – у Луганській, Хмельницькій областях (табл. 3.11).

Таблиця 3.11

№	Область	Середня собівартість, грн./м ³			
		водопостачання		водовідведення	
		2020 р.	+/- до 2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1.	Вінницька	12,7	1,0	9,61	1,52
2.	Волинська	15,43	4,62	21,37	5,01
3.	Дніпропетровська	23	1,51	23,6	1,8
4.	Донецька	30,53	9,05	18,59	6,14
5.	Житомирська	29,03	5,87	37,6	8,43
6.	Закарпатська	20,76	4,66	10,79	2,43
7.	Запорізька	22,21	1,7	25,52	3,39
8.	Ів. Франківська	12,2	1,5	14,11	5,41
9.	Київська	11,24	0,17	12,36	0,92
10.	Кіровоградська	21,98	1,56	13,94	1,35
11.	Луганська	16,59	1,76	20,06	-0,62
12.	Львівська	14,2	1,68	7,3	0,64
13.	Миколаївська	18,54	2,97	19,67	1,2
14.	Одеська	12,84	2,14	14,51	2,42
15.	Полтавська	14,57	2,05	16,45	3,4
16.	Рівненська	11,53	0,46	11,56	1,03
17.	Сумська	15,74	2,03	22,5	2,51
18.	Тернопільська	10,9	1,2	9,3	0,8
19.	Харківська	16,12	1,01	9,17	0,5
20.	Херсонська	19,43	3,93	38,0	4,0
21.	Хмельницька	12,51	-0,71	11,75	-0,78
22.	Черкаська	23,44	5,43	24,95	5,41
23.	Чернівецька	17,81	1,84	7,63	1,04
24.	Чернігівська	9,933	0,647	11,331	0,855
25.	м.Київ	9,20	1,45	7,96	1,15

3.7 Тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення

Інформація Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) щодо встановлених ліцензіатам НКРЕКП тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення станом на 31.12.2020 року наведена у табл. 3.12.

Таблиця 3.12

**Тарифи на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення
(станом на 31.12.2020 р.)**

№	Назва ліцензіата	Тарифи встановлені НКРЕКП, грн/м ³ (без ПДВ)				№ та дата постанови НКРЕКП	Дата набуття чинності постанови НКРЕКП
		водопостачання		водовідведення			
		для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (водоканали)	для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (населення, бюджетні організації, інші)	для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (водоканали)	для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (населення, бюджетні організації, інші)		
Автономна Республіка Крим							
1	КРП «ВПВКГ Південного берега Криму»	–	5,82	–	4,98	№ 481 від 25.04.2014	01.06.2014
Вінницька область							
2	КП «Вінницяоблводоканал»	–	12,07	–	6,21	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Волинська область							
3	КП «Луцькводоканал»	–	7,43	–	9,71	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Дніпропетровська область							
4	КП «Дніпроводоканал» ДМР	4,33	10,65	3,48	7,20	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
5	КП Кам'янський водоканал ДОР	–	10,18	–	7,61	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
6	КП «Нікопольське ВУВКГ» НМР	3,76	9,16	4,52	11,80	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
7	КП Дніпропетровської обласної ради «Аульський водовід»	4,05	6,23	–	7,92	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
8	ДМПВКГ «Дніпро–Західний Донбас»	10,65	20,92	–	–	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
9	КП "Новомосковськ водоканал"	7,77	15,29	–	16,78	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
10	ПАТ "Енергоресурси" м.Нікополь	7,36	14,63	–	1,93	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
11	КП «Кривбасводоканал»	5,03	11,10	3,13	9,92	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
12	КП «Павлоградське ВУВКГ» ПМР	–	24,21	–	9,50	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Донецька область							
13	КВП «Краматорський водоканал»	–	14,97	–	7,96	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
14	КП «Маріупольське ВУВКГ»	–	13,34	–	5,49	№ 2157 від 11.10.2019	25.10.2019
15	КП «БАХМУТ–ВОДА»	–	15,29	8,25	12,35	№ 1282 від 09.07.2020	10.07.2020

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році

№	Назва ліцензіата	Тарифи встановленні НКРЕКП, грн/м ³ (без ПДВ)				№ та дата постанови НКРЕКП	Дата набуття чинності постанови НКРЕКП
		водопостачання		водовідведення			
		для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (водоканали)	для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (населення, бюджетні організації, інші)	для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (водоканали)	для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (населення, бюджетні організації, інші)		
16	КП СМР «Словмиськводоканал»	–	15,60	–	10,70	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
17	КП «Компанія «Вода Донбасу»	5,21	10,97	5,11	9,35	№ 1014 від 10.08.2017	01.09.2017
Житомирська область							
18	КП «Житомирводоканал» ЖМР	–	9,77	–	11,40	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Закарпатська область							
19	КП «ВУВКГ міста Ужгорода»	–	18,99	–	9,31	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Запорізька область							
20	КП «Водоканал» Мелітопольської міської ради Запорізької області	6,58	12,94	9,89	16,28	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
21	КП «Бердянськводоканал» БМР	–	23,84	–	16,20	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
22	КП «ВОДОКАНАЛ» (м. Запоріжжя)	4,74	12,05	2,66	5,26	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
23	КП «Облводоканал» ЗОР	9,21	17,99	–	27,75	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Івано-Франківська область							
24	КП «Івано-Франківськ-водокотехпром»	–	8,83	–	9,95	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Київська область							
25	КП «Ірпіньводоканал»	–	8,53	–	14,76	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
26	КП БМР Київської області «Броваритепловодоенергія»	7,11	10,87	8,44	10,65	№ 1761 від 23.09.2020	24.09.2020
27	ТОВ «БІЛОЦЕРКІВВОДА»	3,39	10,45	–	11,44	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
Кіровоградська область							
28	ОКВП «Дніпро-Кіровоград»	6,88	17,71	–	13,64	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Луганська область							
29	ЛКСП «Лисичанськводоканал»	–	15,33	–	6,08	№ 1575 від 28.12.2017	25.01.2018
30	КП «Севєродонецькводоканал»	–	8,05	–	7,20	№ 731 від 01.04.2020	02.04.2020
31	РКП «СТАРОБІЛЬСЬКВОДА»	–	12,71	–	24,81	№ 296 від 06.03.2018	21.03.2018
Львівська область							
32	ЛМКП «Львівводоканал»	4,99	11,68	1,60	5,69	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
33	КП «Дрогобичводоканал» ДМР Львівської області	7,47	16,50	2,33	8,19	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Миколаївська область							
34	МКП «Миколаївводоканал»	–	11,58	–	9,91	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році

№	Назва ліцензіата	Тарифи встановленні НКРЕКП, грн/м ³ (без ПДВ)				№ та дата постанови НКРЕКП	Дата набуття чинності постанови НКРЕКП
		водопостачання		водовідведення			
		для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (водоканали)	для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (населення, бюджетні організації, інші)	для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (водоканали)	для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (населення, бюджетні організації, інші)		
Одеська область							
35	ТОВ «Інфокс» (Філія «Інфоксводоканал»)	4,41	12,06	3,79	10,21	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Полтавська область							
36	КП «Кременчукводоканал» КМР	–	9,73	–	10,13	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
37	КП ПОР «Полтававодоканал»	–	11,16	4,59	11,17	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Рівненська область							
38	РОВОКП ВКГ «Рівнеоблводоканал»	–	10,73	4,55	9,96	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
39	ПРАТ «Рівнеазот»	–	–	–	2,86	№ 2069 від 11.11.2020	12.11.2020
Сумська область							
40	КП «Міськводоканал» СМР	–	9,98	–	10,22	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Тернопільська область							
41	КП «Тернопільводоканал»	–	10,74	–	12,04	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Харківська область							
42	КП «Харківводоканал»	5,32	12,69	2,35	7,68	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Херсонська область							
43	МКП «ВУВКГ міста Херсона»	–	10,19	–	10,49	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Хмельницька область							
44	МКП «Хмельницькводоканал»	–	9,48	–	8,60	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
45	КП «Міськтепловоденергія» (м. Кам'янець–Подільський)	–	10,90	–	9,29	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Черкаська область							
46	КП «Черкасиводоканал» ЧМР	5,02	10,52	4,82	8,42	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
47	ПАТ «АЗОТ» (м.Черкаси)	–	–	2,22	2,88	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
48	КП «Уманьводоканал» УМР	–	21,50	–	15,99	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Чернівецька область							
49	КП «Чернівціводоканал»	3,82	10,58	–	5,99	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
Чернігівська область							
50	КП «Чернігівводоканал» ЧМР	–	9,51	–	10,33	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
місто Київ							
51	ПРАТ «Акціонерна компанія «Київводоканал»	4,16	11,20	2,51	7,96	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020
52	АТ «Українська залізниця»	13,06	21,37	9,20	12,91	№ 283 від 04.02.2020	05.02.2020

Інформація щодо середньозважених тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для населення у 2020 році (за даними галузевої статистичної звітності) наведена у табл. 3.13.

Таблиця 3.13

Інформація щодо середньозважених тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для населення у 2020 році
(за даними галузевої статистичної звітності)

№	Назва області	Централізоване водопостачання, з ПДВ (грн./м ³)	Централізоване водовідведення, з ПДВ (грн./м ³)
по Україні		14,82	14,95
1	Вінницька	15,16	8,90
2	Волинська	9,92	12,92
3	Дніпропетровська	13,21	10,50
4	Донецька	11,35	7,33
5	Житомирська	14,32	14,64
6	Закарпатська	18,98	10,81
7	Запорізька	16,37	10,32
8	Івано-Франківська	11,83	11,31
9	Київська	13,38	13,57
10	Кіровоградська	20,22	15,86
11	Луганська	13,40	13,61
12	Львівська	14,60	8,37
13	Миколаївська	15,19	12,92
14	Одеська	14,22	12,19
15	Полтавська	12,68	12,18
16	Рівненська	13,41	13,66
17	Сумська	11,32	11,25
18	Тернопільська	17,73	13,54
19	Харківська	15,81	10,06
20	Херсонська	11,75	13,69
21	Хмельницька	12,34	13,54
22	Черкаська	14,39	10,78
23	Чернівецька	13,75	7,95
24	Чернігівська	11,72	13,15
25	м. Київ	11,54	10,21

3.8 Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

Інформація щодо загальної вартості заходів, здійснених протягом 2020 року у системах централізованого водопостачання та водовідведення в областях, наведена у табл. 3.14 (розподіл вартості заходів за окремими напрямками розміщено у розд. 5 для кожної з областей).

Таблиця 3.14

№	Область	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.			
		водопостачання		водовідведення	
		2020 р.	+/- до 2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1.	Вінницька	47,5	+26,82	5,53	-10,86
2.	Волинська	137,32	+130,82	16,28	-10,41
3.	Дніпропетровська	121,09	+34,32	137,97	+39,43
4.	Донецька	137,75	-176,23	101,79	+78,02
5.	Житомирська	159,16	+73,31	77,45	+25,53
6.	Закарпатська	46,40	-14,86	21,82	-10,33
7.	Запорізька	41,948	-36,85	37,23	-29,09
8.	Ів. Франківська	31,66	-20,93	48,65	-36,83
9.	Київська	22,80	-6,03	31,15	-3,96
10.	Кіровоградська	117,03	2,14	46,87	-33,82
11.	Луганська	35,39	-32,99	72,81	+23,78
12.	Львівська	115,39	+83,84	96,14	+83,45
13.	Миколаївська	95,80	-33,80	34,40	-31,00
14.	Одеська	200,94	-10,86	157,13	+48,79
15.	Полтавська	33,99	16,71	32,56	+25,77
16.	Рівненська	12,53	-6,34	8,62	-10,37
17.	Сумська	11,44	-7,0	8,67	-5,38
18.	Тернопільська	11,55	-8,85	19,51	-6,99
19.	Харківська	46,94	-12,96	61,66	-11,14
20.	Херсонська	23,70	-5,41	17,03	-2,21
21.	Хмельницька	66,10	-112,10	28,06	-70,84
22.	Черкаська	25,46	-27,78	23,01	-118,65
23.	Чернівецька	14,90	+8,50	16,60	-0,90
24.	Чернігівська	36,50	+15,60	41,79	-38,74
25.	м.Київ	116,54	+0,97	512,92	+175,87

3.9 Проблема забезпечення якості питної води та стічних вод у системах централізованого водопостачання та водовідведення

Проблема якості питної води для України була і наразі залишається вкрай актуальною і надзвичайно гострою.

Питне водопостачання України майже на 80 відсотків забезпечується з поверхневих джерел і на 20 відсотків з підземних. Більшість басейнів річок згідно з гігієнічною класифікацією водних об'єктів за ступенем забруднення можна віднести до забруднених та дуже забруднених, які не відповідають вимогам санітарного законодавства на джерела питного водопостачання.

Водночас наявні очисні споруди, технології очистки та знезараження питної води в деяких випадках не спроможні очистити її до рівня нормативних показників.

Моніторинг якості води поверхневих водойм свідчить про те, що їх екологічний стан практично не покращується.

Неналежна сільськогосподарська практика, комунальне, промислове та сільськогосподарське забруднення водних об'єктів на фоні негативних змін клімату призвели до зникнення з карти України тисяч малих річок, втрати водності головних водних артерій України та деградації й знищення водних та навколоводних екосистем.

Якість підземних вод також не завжди відповідає нормативним вимогам Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), зокрема за сухим залишком, жорсткістю, вмістом заліза.

Слід зазначити, що протягом осінньо-зимового періоду 2019–2020 років склалася несприятлива гідрометеорологічна ситуація для формування весняного водопілля у басейнах усіх річок України, що вкрай незадовільно позначилось на джерелах питного водопостачання.

Визначається погіршення якості питної води з сільських централізованих систем водопостачання. На багатьох сільських водопроводах немає очисних споруд та знезаражуючих установок, відсутній лабораторний контроль якості питної води.

В окремих регіонах гостро стоїть питання забезпечення населення питною водою не тільки в якісному, але і в кількісному відношенні. Подача води за графіками та її тривала відсутність у водопровідних мережах сприяє бактеріальному забрудненню питної води.

Одним із першочергових завдань з вирішення проблеми відсутності централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах на сьогодні є забезпечення якісною питною водою населені пункти, що забезпечуються привізною водою.

За інформацією, отриманою від регіонів, привізною водою на сьогодні забезпечуються 730 населених пунктів у 8 областях країни, в яких проживає майже 235 тис. населення у Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Кіровоградській, Миколаївській, Одеській, Полтавській та Херсонській областях.

Також залишається невирішеною проблема забезпечення підприємствами сфери водопровідно-каналізаційного господарства нормативних показників якості питної води, що постачається споживачам системами централізованого водопостачання, зокрема і через значну зношеність мереж централізованого водопостачання та застарілість обладнання.

Така ситуація призвела до того, що підприємства водопровідно-каналізаційного господарства виявилися не готові виконувати вимоги Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12.05.2010 № 400, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 01.07.2010 за № 452/17747, а саме доводити якість питної води до показників, які повинні були впроваджуватися з 01.01.2020 згідно з діючим ДСанПіН 2.2.4-171-10, що передбачало штрафні санкції для підприємств.

З метою врегулювання вищенаведеного питання та на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 10.12.2019 № 44969/0/1-19 Міністерством охорони здоров'я України розроблено та затверджено наказ від 24.12.2019 № 2675 «Про внесення

змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 12 травня 2010 року № 400», який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27.12.2019 за № 1304/34275.

Цим наказом передбачено відтермінування набрання чинності нових нормативних значень для окремих показників якості питної води строком до 01 січня 2022 року, але вирішення зазначеної проблеми залишається недосяжним для переважної більшості водоканалів України.

З метою здійснення ґрунтового аналізу необхідних заходів та орієнтовної потреби в коштах на їх реалізацію щодо досягнення показників питної води відповідно до ДСанПіН 2.2.4–171–10, Мінрегіоном було опрацьовано матеріали, надані обласними державними адміністраціями. На реалізацію заходів лише із доведення якості питної води до нормативних вимог необхідно понад 1,5 млрд гривень.

Нормування якості очищених стічних вод здійснюється за методами, які не повною мірою відповідають вимогам Директиви Ради 91/271/ЄЕС від 21 травня 1991 року про очищення міських стічних вод. При цьому існуючі очисні споруди не дозволяють забезпечити очищення стічних вод відповідно до вимог законодавства, що призводить до скидання забруднених стічних вод у водні об'єкти.

Системи централізованого водовідведення України вкрай застарілі. Вони побудовані з урахуванням значної перспективи на постійне збільшення обсягів стічних вод. Однак в останні 20 років обсяги стічних вод зменшуються, що призводить до неоптимальних режимів роботи насосного та очисного обладнання, їх прискореного зносу та додаткових витрат підприємства на електроенергію. Проте підприємства не мають змоги оновлювати насосне та енергетичне обладнання.

Слід зазначити, що відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» повноваження щодо управління об'єктами житлово-комунального господарства, які перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, забезпечення їх належного утримання та ефективної експлуатації, необхідного рівня та якості послуг населенню, здійснення контролю за дотриманням стандартів, нормативів, норм, порядків і правил у сфері житлово-комунальних послуг, покладено на органи місцевого самоврядування.

Для покращення якості води централізованого питного водопостачання необхідно забезпечити належне фінансування та неухильне виконання в повному обсязі заходів, передбачених державними і регіональними програмами охорони водних ресурсів, розвитку водного господарства та підвищення якості питної води; розробки та своєчасного впровадження нових та удосконалення існуючих технологій очищення води, сучасного обладнання, ефективних реагентів, фільтруючих матеріалів, сорбентів тощо.

3.10 Стан реформування та розвитку централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

На забезпечення населення якісною питною водою в необхідних обсягах відповідно до встановлених нормативів спрямована Загальнодержавна цільова програма «Питна вода України» на 2011–2020 роки.

Загальний обсяг фінансових ресурсів, витрачених на Програму з початку її реалізації за рахунок коштів державного бюджету, становить 394,1043 млн. гривень.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» Мінрегіону, як головному розпоряднику коштів, не було передбачено фінансування на реалізацію заходів даної Програми.

У зв'язку з цим, задля забезпечення розвитку та реконструкції систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення населених пунктів України, забезпечення населення якісною питною водою в достатній кількості та на виконання Протокольного рішення засідання робочої групи з питань безпеки водних ресурсів держави та забезпечення населення якісною питною водою в населених пунктах України від 13 травня 2020 року Міністерством розвитку громад та територій України розроблено проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової програми «Питна вода України» на 2021– 2025 роки» та проєкт Закону України «Про Загальнодержавну цільову соціальну програму «Питна вода України» на 2022–2026 роки».

Програмою передбачається можливість фінансування пріоритетних проєктів для забезпечення людей питною водою, в тому числі і у сільській місцевості, в результаті яких будуть досягнуті вимоги Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною», а також проєктів щодо будівництва, ремонту, реконструкції мереж водопостачання та водовідведення.

Мінрегіоном при підготовці законопроєкту були опрацьовані пропозиції регіонів України щодо потреб у фінансуванні пріоритетних проєктів, спрямованих на забезпечення населених пунктів якісним водопостачанням та водовідведенням. Запропоновано в період з 2022 по 2026 роки реалізувати 1747 проєктів.

Загалом орієнтовний обсяг фінансування завдань і заходів Програми на визначені роки становить – 28 588,6 млн гривень, з них за рахунок державного бюджету – 16 949,3 млн гривень, інших джерел – 11 639,3 млн гривень. Запропоновані проєктом Закону України «Про Загальнодержавну цільову соціальну програму «Питна вода України» на 2022–2026 роки» заходи потребують бюджетного фінансування в повному обсязі.

Разом з тим відповідно до статті 44 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до делегованих повноважень місцевих державних адміністрацій належить забезпечення збалансованого економічного і соціального розвитку відповідної території, сприяння здійсненню інвестиційної діяльності на відповідній території тощо.

Також зазначаємо, що державна підтримка розвитку регіонів здійснюється в межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України на відповідний рік, зокрема через державний фонд регіонального розвитку.

Перелік інвестиційних програм і проєктів регіонального розвитку з водопостачання та водовідведення, що реалізовувалися у 2020 році за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку, в тому числі тих, що фінансувалися з метою погашення кредиторської заборгованості, зареєстрованої, органами Державної казначейської служби станом на 1 січня 2020 року, затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26 лютого 2020 р. № 211–р (зі змінами).

Так відповідно до зазначеного Переліку у 2020 році за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку було профінансовано 14 проєктів з водопостачання та водовідведення на загальну суму 247,34 млн гривень.

На реконструкцію та впровадження нових технологій водопідготовки та водовідведення також здійснюється залучення коштів міжнародних фінансових організацій.

За рахунок коштів Міжнародного банку реконструкції та розвитку реалізується проєкт «**Проєкт розвитку міської інфраструктури–2**». Загальна сума позики становить 342,107 млн дол. США (292,107 млн дол. США – Міжнародний банк реконструкції та розвитку (далі – МБРР), 50 млн дол. США – Фонд чистих технологій). Термін реалізації Проєкту становить 6 років (з 26 травня 2014 до 31 жовтня 2022 року).

Метою Проєкту є підвищення якості та надійності надання послуг й ефективності використання енергії комунальними підприємствами шляхом удосконалення їх інституційного потенціалу та інвестування робіт з відновлення та заміни пошкоджених систем водопостачання, водовідведення та переробки твердих відходів, а також поліпшення екологічної ситуації територій за рахунок вирішення проблеми очищення стоків.

Проєкт складається із 11 субпроєктів у сфері водопостачання, водовідведення та пілотного проєкту з поводження з твердими побутовими відходами.

Бенефіціарами Проєкту є: КП «Харківводоканал», КП «Муніципальна компанія поводження з відходами» – Харків, ПрАТ «Акціонерна компанія «Київводоканал», КВП «Краматорський водоканал», КП «Черкасиводоканал», КП «Житомирводоканал», КП «Коломияводоканал», КП «Вінницяоблводоканал», ОКВП «Дніпро–Кіровоград», КП «Тернопільводоканал», Підприємство «Нововолинськводоканал».

- 8 червня 2018 року Світовим банком було скасовано частину позики МБРР № 8391–UA на 7.893.000 дол. США. Всього бенефіціарами є 12 підприємств.

- 31 липня 2020 року Світовим банком було скасовано частину позики МБРР № 8391–UA на 15.010.921,90 дол. США та частину позики ФЧТ № TF017112 на 528.334,73 дол. США.

Очікувані результати впровадження Проєкту передбачають наступне:

- Реконструкція споруд очистки питної води буде здійснена у **3** містах (Кропивницький, Тернопіль, Нововолинськ);

- Реконструкція споруд очистки стічних вод буде здійснена у **5** містах (Кропивницький, Черкаси, Харків, Тернопіль, Житомир);

- Переоснащення автоматизованої системи управління технологічними процесами (АСУТП) з використанням SCADA буде здійснено в **3** містах (Кропивницький, Черкаси, Тернопіль);

- Насосні станції водопроводу переоснащено у **3** містах (Київ, Кропивницький, Житомир);

- Насосні станції каналізації переоснащено у **3** містах (Кропивницький, Тернопіль, Нововолинськ);

- Буде замінено **115** км водопровідних мереж та **20** км мереж централізованого водовідведення (Кропивницький, Тернопіль, Нововолинськ, Коломия, Житомир, Вінниця, Черкаси);

- Нове лабораторне обладнання закуплено для **3** водоканалів (Кропивницький, Черкаси, Тернопіль);

- Закуплено **58** одиниць техніки (Кропивницький, Черкаси, Тернопіль, Харків, Вінниця, Краматорськ).

У 2020 році у м. Нововолинськ було завершено контракт з реконструкції водопровідних ліній від Північного та південного водозаборів м. Нововолинськ,

загальною протяжністю – майже 25 км; у м. Кропивницький було завершено контракт з реконструкції мереж водопостачання та водовідведення міста загальною протяжністю майже 26 км; у м. Черкаси закуплено лабораторне обладнання для покращення, експрес-аналізу та аналітичного контролю якості води.

За рахунок коштів Європейського інвестиційного банку в Україні реалізується **проект «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв»**, загальною вартістю 31,08 млн Євро (з яких: 15,54 млн євро – кредитні кошти; 5,11 млн євро – кошти Гранту фонду Е5Р; інше – власні кошти). Метою зазначеного проєкту є реконструкція інфраструктури водопостачання, водовідведення та очистки стічних вод, розширення водопровідної мережі м. Миколаїв.

Протягом 2020 року у межах реалізації проєкту «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв» виконано частину робіт з реконструкції самопливних каналізаційних колекторів у м. Миколаєві на суму **6 982 979,47 гривень**.

В рамках спільного з Європейським інвестиційним банком проєкту **«Програма розвитку муніципальної інфраструктури України» передбачено залучення 400 млн євро** з метою реконструкції та оновлення міської інфраструктури України, покращення енергетичної ефективності реконструйованих об'єктів, скорочення втрат енергії і води, централізованого водопостачання (включаючи гаряче та холодне водопостачання, а також подачу води для пиття та інших потреб) та каналізації, і загалом у поліпшення безпеки та якості послуг, що надаються (включаючи нове будівництво, реконструкцію, модернізацію та інші види робіт).

У 2020 році сформовано перелік проєктів, серед яких в сфері водопостачання та водовідведення в трьох містах реалізовуватимуться 3 проєкти загальною вартістю **63 215,33 тис. євро** (табл. 3.15).

Таблиця 3.15

№	Кінцевий бенефіціар	Назва проєкту	Загальна вартість проєкту, тис. євро	Обсяг фінансування за рахунок кредитних коштів, тис. євро
1	КП «Луцькводоканал»	Модернізація системи водопостачання та водовідведення м. Луцьк	10 900,00	9 083,33
2	КП «Маріупольське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства»	Реконструкція системи водопостачання та водовідведення м. Маріуполя	32 409,71	27 008,09
3	РОВКП ВКГ «Рівнеобл-водоканал»	Комплексна модернізація систем централізованого водопостачання та водовідведення міст Рівненської області	19 905,63	16 588,02
ВСЬОГО			63 215,33	52 679,44

З метою вирішення питання забезпечення питною водою населення Донецької області, зокрема м. Маріуполя, 29 січня 2019 року підписано **Рамковий договір між Урядом України та Урядом Французької Республіки**, ратифікований Законом України

від 25 квітня 2019 р. № 2710–VIII, щодо офіційної підтримки проєкту з постачання питної води у м. Маріуполі. Цей проєкт входить до пріоритетів Уряду України та дозволить м. Маріуполю поліпшити якість послуг, що мають життєво важливе значення для населення, шляхом підвищення якості питної води та зменшення її втрат. Також цей проєкт передбачає розробку Генерального плану з удосконалення водопостачання та водовідведення м. Маріуполя до 2040 року.

З метою залучення коштів для реалізації стійких інфраструктурних проєктів в Україні підписано Рамкову угоду між Урядом України та Урядом Королівства Данія щодо загальних умов та процедур, організаційних заходів та фінансових умов реалізації програми **Danida Business Finance** в Україні (ратифіковано Законом України від 16.06.2020 № 707–IX). Підтримка може надаватися, поміж іншого, на проєкти, пов'язані з постачанням питної води, водоочисними спорудами, технологіями забезпечення централізованого водопостачання.

КП «Чернівціводоканал» приймає участь у проєкті Кредитної організації для відновлення (KFW) – «Проєкт муніципального водного господарства м. Чернівці, Стадія 1» із залученням позики 17 млн євро.

За рахунок коштів **Кредитної організації для відновлення (KFW)** планується реалізувати:

- Проєкт «Проєкт муніципального водного господарства м. Чернівці, Стадія 2» обсягом 23,55 млн євро.

- Проєкт «Реконструкція та відновлення комунальної інфраструктури» обсягом 50 млн євро в м. Харків.

3.11 Розвиток законотворчої та нормативно-правової бази у сфері водопровідно-каналізаційного господарства

Для вирішення актуальних питань галузі Мінрегіоном у звітному році розроблено:

- Постанову Кабінету Міністрів України від 15.01.2020 № 11 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1107» з метою приведення постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1107 «Про затвердження Порядку розроблення та затвердження нормативів питного водопостачання» у відповідність до законів України «Про житлово-комунальні послуги» і «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення».

Прийнятою постановою забезпечено актуалізацію назв центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів та структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій, конкретизовано назви державних будівельних норм у Порядку розроблення та затвердження нормативів питного водопостачання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1107. Постанова набрала чинності 31.01.2020.

- Концепцію Загальнодержавної цільової соціальної програми «Питна вода України» на 2022—2026 роки, яку затверджено Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2021 року № 388–р. Основний результат від реалізації – відновлення інфраструктури водопостачання та водовідведення, забезпечення якості питної води у територіальних громадах України.

- 01 травня 2021 року набрав чинності Закон України від 03.12.2020 №1060 «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг». Згідно з цим Законом внесено низку змін до

Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про тепlopостачання», «Про метрологію та метрологічну діяльність», «Про ринок природного газу», «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», «Про житлово-комунальні послуги».

Для вирішення проблем реформування і розвитку водопровідно-каналізаційного господарства у 2020 році за участю представників центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та державних адміністрацій, міжнародних фінансових установ та організацій, науково-дослідних та проєктних інститутів, Асоціацій «Укрводоканалекологія» та «Питна вода України», підприємств водопровідно-каналізаційного господарства, виробників обладнання, Українських та міжнародних фірм 18–20 серпня 2020 року у м. Київ відбулась 22 Міжнародна виставка «**Аква-Терм Київ 2020**». В рамках програми виставки проведено Конференцію по обговоренню стану галузі водопровідно-каналізаційного господарства, з урахуванням законодавчих змін, вимог до якості послуг та підвищення енергоефективності підприємств.

3.12 Рекомендації щодо розвитку підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення

Мінрегіон для розвитку підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення протягом наступних двох років рекомендує:

1. Розробити стратегії розвитку підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення з метою надання якісних послуг населенню.
2. Активізувати роботу із залучення інвестицій для модернізації водопровідних та каналізаційних очисних споруд.
3. Розпочати розробку та впровадження на підприємствах питного водопостачання та централізованого водовідведення геоінформаційних систем.
4. Провести дослідження, розробити проєктно-кошторисну документацію з впровадження сучасних методів знезараження питної води (на заміну газоподібного хлору).
5. Підготувати до впровадження системи знезараження питної води з використанням сучасних дезінфектантів.
6. Розглянути питання щодо забезпечення населення якісною питною водою шляхом облаштування локальних пунктів розливу тим підприємствам, які використовують воду з підвищеною мінералізацією.
7. Активізувати наукові дослідження, проєктні та будівельні роботи з метою модернізації споруд очищення стічних вод з використанням сучасних технологій та обладнання для зниження рівня біогенних елементів у стічних водах, враховуючи при цьому поетапне введення черг та пускових комплексів.
8. Створити системи управління осадами очисних споруд з впровадженням прогресивних методів оброблення, утилізації або їх подальшого використання осадів стічних вод.
9. Активно впроваджувати енергоефективні заходи для модернізації підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення.
10. Зниження рівня втрат та витрат питної води шляхом удосконалення законодавчої бази, установки вузлів комерційного обліку води в багатоквартирному житловому фонді, розробки та реалізації державних програм з реконструкції та заміни мереж водопостачання.

11. Агрегація підприємств водопровідно-каналізаційного господарства.
12. Забезпечення дотримання вимог законодавства щодо якості питної води, зокрема, шляхом забезпечення фінансування (у тому числі, з місцевих бюджетів), реалізація державних і регіональних програм охорони водних ресурсів, розвитку водного господарства; розроблення та своєчасне впровадження нових та удосконалення існуючих технологій очищення та знезараження води, сучасного обладнання, ефективних реагентів; відтермінування введення в дію з 01.01.2022 р. окремих вимог ДСанПіН 2.2.4.171-10, які не можуть бути дотримані підприємствами водопостачання та водовідведення в силу об'єктивних факторів.
13. Зменшення рівня собівартості послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і тарифів на ці послуги шляхом розроблення схем оптимізації роботи систем водопостачання та водовідведення, інвестиційних програм і планів розвитку (у т. ч. довгострокових) та залучення інвестицій в галузь, спрямовуючи їх на: стимулювання скорочення питомих витрат паливно-енергетичних та інших матеріальних ресурсів, здійснення комплексу енергозберігаючих та інших заходів відновлення активів, автоматизацію процесу виробництва, оновлення основних фондів, забезпечення обліку природних та енергетичних ресурсів.
14. Постійне підвищення кваліфікації працівників підприємств водопровідно-каналізаційного господарства.

4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНІТАРНО–ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ НАСЕЛЕННЯ

4.1 За інформацією МОЗ України

Питна вода. Моніторинговий нагляд та контроль за джерелами питного водопостачання. Якість води з джерел питного водопостачання

Україна належить до найменш забезпечених власними водними ресурсами країн Європи і є одним з регіонів зі значним антропогенним навантаженням на водні джерела та нестачею достатньої кількості прісної води.

Питне водопостачання України майже на 80% забезпечується поверхневими водами. Водночас більшість басейнів річок згідно з гігієнічною класифікацією водних об'єктів за ступенем забруднення можна віднести до забруднених та дуже забруднених, проте склад очисних споруд та технології водопідготовки фактично не змінились. У той же час наявні очисні споруди, технології очистки та знезараження питної води не спроможні очистити її до рівня показників безпеки.

Моніторинг якості води поверхневих водойм свідчить про те, що їх екологічний стан практично не покращується. За рахунок зменшення загальної кількості досліджених проб та досліджених проб, що не відповідали нормативам, у 2020 році по країні відмічається зменшення рівнів показників невідповідності якості води водойм I-го категорії як за санітарно–хімічними показниками, так і за мікробіологічними.

Питома вага досліджених проб води з водойм I категорії, які не відповідали нормам у 2020 році за санітарно–хімічними показниками, становила 18,6%, за мікробіологічними – 19,6 % (табл. 4.1, рис. 4.1).

Таблиця 4.1

Питома вага досліджених проб води з водойм I категорії, які не відповідали нормам (%)

Показники	2018	2019	2020
Санітарно–хімічні	19,3	19,1	18,6
Мікробіологічні	22,5	20,8	19,6

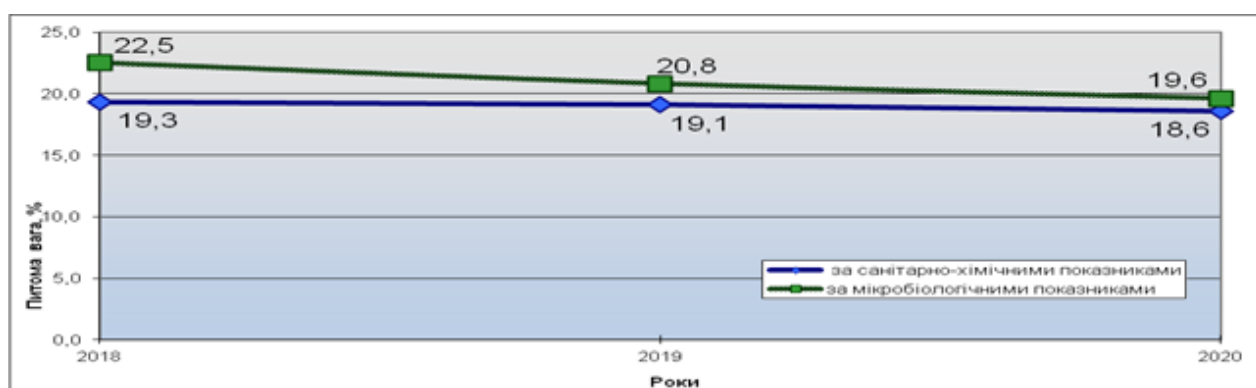

Рис. 4.1. Питома вага досліджених проб води, що не відповідали нормам з водойм I категорії, які використовуються в якості джерел централізованого водопостачання населення

Найбільший відсоток відхилень за санітарно–хімічними показниками відмічається у Луганській, Хмельницькій, Львівській, Чернігівській, Житомирській областях, що значно перевищує середній по державі; за мікробіологічними показниками – у Луганській, Полтавській, Житомирській, Запорізькій, Івано–Франківській областях.

З водойм II-ої категорії було відібрано та досліджено 8470 проб за санітарно-хімічними та 10261 пробу за мікробіологічними показниками. Питома вага досліджених проб води з водойм II категорії, які не відповідали санітарним нормам за санітарно-хімічними показниками, становила 23,3%, за мікробіологічними – 23,1% (табл. 4.2, рис. 4.2). Дещо зменшився показник невідповідності якості води. Така картина відмічається за рахунок зменшення загальної кількості досліджених проб вод за санітарно-хімічними і за мікробіологічними показниками. Негативна тенденція спостерігається для ділянок водойм II категорії, які використовуються для купання, заняття спортом і відпочинку населення, а також ті, що знаходяться в межах населених пунктів.

Таблиця 4.2

Питома вага досліджених проб води з водойм II категорії, які не відповідали нормам (%)

Показники	2018	2019	2020
Санітарно-хімічні	20,8	23,9	23,3
Мікробіологічні	18,9	24,0	23,1

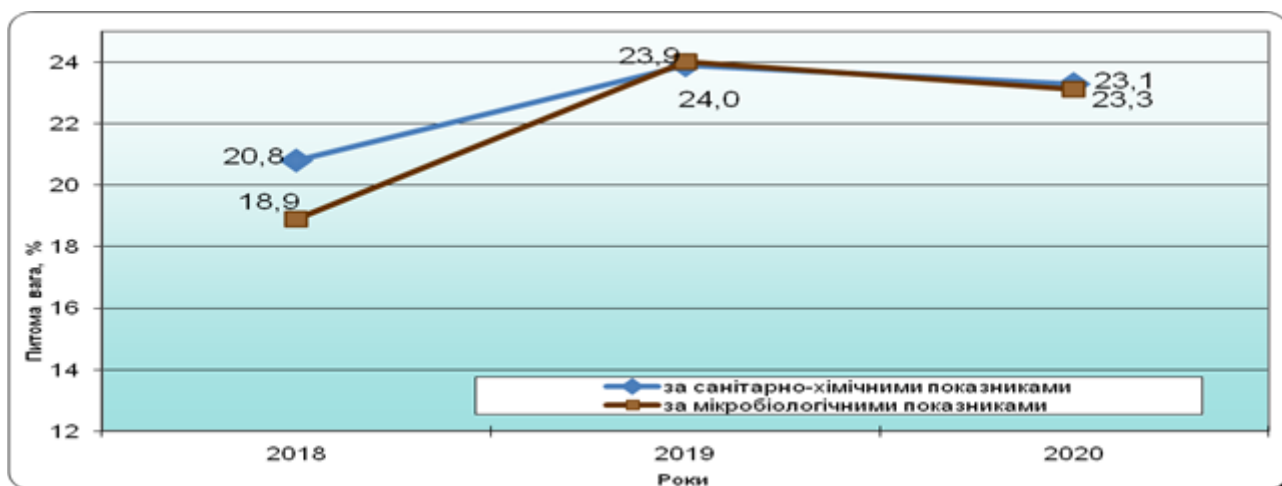

Рис. 4.2. Питома вага досліджених проб води з водойм II категорії (використання в рекреаційних цілях), що не відповідали нормам

Найбільший відсоток відхилень за санітарно-хімічними показниками відмічається у Запорізькій, Донецькій, Одеській, Луганській областях та м. Київ, що значно перевищує середній по державі; за мікробіологічними показниками – у Тернопільській, Черкаській, Житомирській, Донецькій, Дніпропетровській областях та м. Києві.

Високий рівень техногенного навантаження на водойми та використання застарілих технологій підготовки питної води, які розраховані на доведення природної води до якості питної лише у випадку, коли вихідна вода відповідає I-му класу поверхневих джерел водопостачання, не дозволяють забезпечити населення якісною та безпечною для здоров'я людини питною водою. Застосування в технології підготовки питної води хлору, неефективних коагулянтів, відсутність сорбційних фільтрів з активованим вугіллям тощо призводить до надходження у питну воду значної кількості неорганічних та органічних забруднювачів, спільна дія яких на організм людини, особливо в умовах радіаційного навантаження, викликає реальну загрозу здоров'ю нації. Крім того, питна вода з поверхневих водойм потенційно небезпечна у вірусному відношенні, так як технологія її підготовки не гарантує видалення вірусів.

Таблиця 4.3

Питома вага досліджених проб води з водойм I та II категорії, які не відповідали нормам (2016–2020 роки)

показник	за хімічними показниками					за мікробіологічними показниками				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
досліджено проб води з водойм I категорії										
усього	3717	5092	3033	2503	2140	3765	2760	2627	2571	2081
не відповідає	398	427	585	479	399	426	494	590	534	408
питома вага, %	10,7	8,4	19,3	19,1	18,6	11,3	17,9	22,4	20,8	19,6
досліджено проб води з водойм II категорії										
усього	12783	22861	15519	12072	8470	21179	18458	18915	14571	10261
не відповідає	2543	3549	3223	2890	1977	3108	3409	3571	3498	2370
питома вага, %	19,9	15,5	20,8	23,9	23,3	14,7	18,5	18,9	24,0	23,1

Під час моніторингових досліджень в місцях рекреаційного та оздоровчого водокористування (пляжами) протягом року, особливо впродовж літнього оздоровчого періоду, лабораторними центрами МОЗ України постійно здійснюється дослідження морської та річкової води в районах відпочинку.

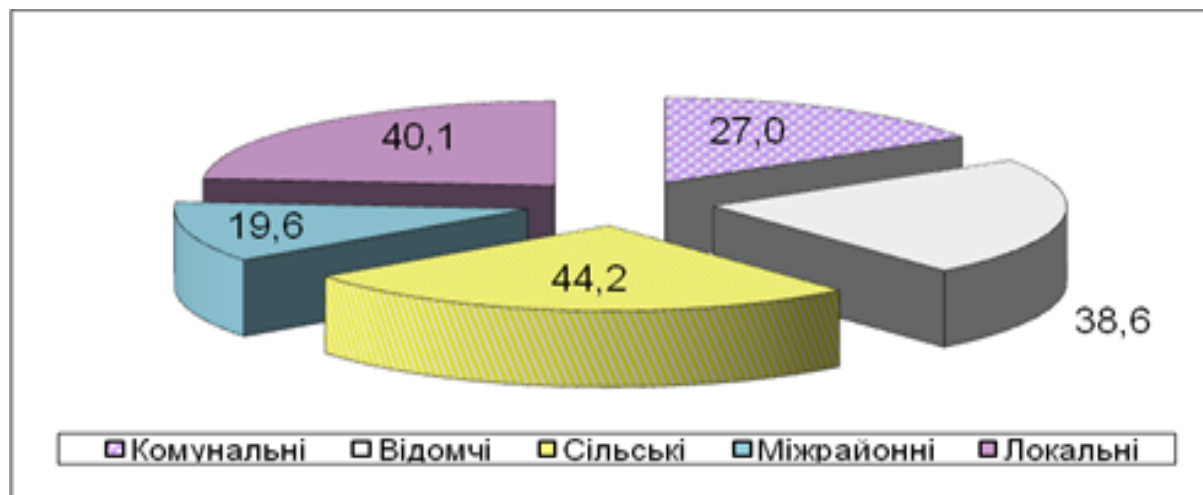
Питома вага досліджених проб морської води, які не відповідали нормам у 2020 році за хімічними показниками становила 12,1% (311 із 2564), за мікробіологічними показниками – 16,7% (752 із 4503) (відповідно у 2019 – 7,9% – 197 із 2494 і 8,8% – 460 із 5220; 2018 – 9,8% – 218 із 2218 і 6,7% – 380 із 5699; 2017 – 4,2% – 112 із 2650 і 5,0% – 273 із 5476; 2016 – 9,2% – 225 із 2452 і 5,7% – 360 із 6342).

Існують природні проблеми вихідної води в невеликих населених пунктах, зокрема щодо вмісту фторидів (в Полтавській, Чернігівській, Львівській, Одеській областях), заліза (в Тернопільській, Київській та інших областях) тощо.

Істотне питання антропогенного забруднення поверхневих джерел води за рахунок неочищених промислових та побутових стоків, які містять широкий спектр забруднюючих речовин. Okремо слід зазначити проблеми фосфатного забруднення водних ресурсів через використання синтетичних фосфатних миючих засобів та проблеми «цвітіння» поверхневих вод, які є джерелами питного водопостачання.

У 2020 році лабораторні центри МОЗ здійснювали моніторингові дослідження на 16097 об'єктах централізованого водопостачання населення (у 2019 – 20622, 2018 – 20109, 2017 – 15690), з них 3433 комунальних (у 2019 – 4092, 2018 – 4441, 2017 – 3364), 3090 відомчих (у 2019 – 3993, 2018 – 3853, 2017 – 3665), 4617 сільських (у 2019 – 5905, 2018 – 5929, 2017 – 5798) та 2248 локальних водопроводах (у 2019 – 3307, 2018 – 3296, 2017 – 2781); а також 38522 джерелах нецентралізованого водопостачання (у 2019 – 58780, 2018 – 70830, 2017 – 72876, 2016 – 118110, 2015 – 160343).

На 37,1% об'єктах централізованого водопостачання населення за результатами лабораторних досліджень проби води не відповідали вимогам нормативного документу, у тому числі з комунальних водопроводів – 27,0%, сільських – 44,2%, відомчих – 38,6%, міжрайонних – 19,6%, локальних – 40,1% водопроводів (рис. 4.3); 33,4% об'єктів нецентралізованого водопостачання населення, на яких результати лабораторних досліджень не відповідають нормам.

Рис. 4.3. Питова вага об'єктів централізованого водопостачання, на яких результати лабораторних досліджень не відповідали нормативам за даними статистичної звітності за 2020 рік

Підземні води України, зокрема артезіанські, в багатьох регіонах (АР Крим, Донбас, Придніпров'я) за своєю якістю не відповідають нормативам на джерела водопостачання, що пов'язано не тільки з природними умовами їх формування, але і з антропогенним забрудненням і тому потребують очищення. При цьому лише поодинокі артезіанські водопроводи мають споруди з доочистки води.

Характеристика якості питної води. Лабораторний нагляд за питним водопостачанням

Протягом 2020 року лабораторними центрами МОЗ України із джерел централізованого водопостачання, у тому числі водогонів, було досліджено за санітарно-хімічними показниками 94303 проби питної води (у 2019 – 128441, 2018 – 146007, 2017 – 146153), за мікробіологічними – 117216 проб (у 2019 – 166705, 2018 – 186317, 2017 – 184100).

У 2020 році питова вага нестандартних проб питної води, відібраних із джерел централізованого водопостачання, у тому числі водогонів, за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками році становить 21,7% та 7,6% відповідно (у 2019 – 22,3% і 8,2%, 2018 – 22,7% і 7,7%, 2017 – 20,0% та 6,7%); у тому числі з комунальних водопроводів – відповідно 16,8% та 4,7% (проти відповідно у 2019 – 17,2% і 5,7%, 2018 – 18,5% і 5,1%, 2017 – 16,2% та 4,6%); сільських водопроводів – відповідно 26,9% та 13,8% (проти відповідно у 2019 – 31,2% і 11,4%, 2018 – 29,8% і 11,8%, 2017 – 27,4% та 11,2%).

Найбільша кількість нестандартних проб питної води з централізованих систем водопостачання реєструється, як і раніше, на сільських та локальних водопроводах, найменша – на комунальних і міжрайонних (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

Відсоток досліджених проб питної води, що не відповідають вимогам нормативів

За санітарно-хімічними показниками			
Водопроводи	2018	2019	2020
Комунальні	18,5	17,2	16,8
Відомчі	21,0	22,6	21,1
Сільські	29,8	31,2	26,9
Міжрайонні	15,8	7,8	14,2
Локальні	33,5	35,8	39,3
За мікробіологічними показниками			
Водопроводи	2018	2019	2020
Комунальні	5,1	5,7	4,7
Відомчі	7,3	8,9	8,2
Сільські	11,9	11,4	13,8
Міжрайонні	5,4	7,2	8,0
Локальні	12,6	12,9	11,8

У 2020 році питома вага нестандартних проб питної води з централізованих систем водопостачання за санітарно-хімічними показниками у Луганській, Миколаївській, Житомирській, Рівненській, Київській областях, а за мікробіологічними показниками – у Рівненській, Миколаївській, Хмельницькій, Закарпатській, Вінницькій областях у півтора рази і більше перевищує середні показники по країні (табл. 4.5).

Таблиця 4.5

Питома вага нестандартних проб питної води (%)

За санітарно-хімічними показниками			
Області	2018	2019	2020
Луганська	49,7	46,4	43,2
Миколаївська	47,1	55,8	54,2
Житомирська	32,0	25,6	39,6
Рівненська	38,6	36,5	34,3
Київська	27,5	33,9	33,5
Запорізька	29,1	25,6	24,1
Середній по Україні	22,7	22,3	21,7
За мікробіологічними показниками			
Області	2018	2019	2020
Рівненська	16,1	16,1	19,6
Миколаївська	12,2	12,7	14,5
Хмельницька	12,3	14,2	13,0
Закарпатська	15,7	11,8	12,3
Вінницька	12,5	14,7	12,5
Харківська	7,5	8,0	7,3
Тернопільська	13,3	15,3	11,0
Середній по Україні	7,7	8,2	7,6

Протягом 2020 року лабораторними центрами МОЗ України із водопровідної мережі було відібрано для досліджень за мікробіологічними показниками 81838 проб питної води (у 2019 – 117786, 2018 – 132806, 2017 – 125184). Питома вага нестандартних

проб питної води, відібраних із водопровідної мережі за мікробіологічними показниками, становила 7,6% (у 2019 – 8,3%, 2018 – 7,8%, 2017 – 6,7%).

Протягом 2020 року лабораторними центрами МОЗ України із водопровідної мережі було відібрано для досліджень за санітарно-хімічними показниками 65434 проби питної води (у 2019 – 92502, 2018 – 105083, 2017 – 98375). Питома вага нестандартних проб питної води, відібраних із водопровідної мережі за санітарно-хімічними показниками становила 17,6% (у 2019 – 18,6%, 2018 – 18,5%, 2017 – 17,8%); у тому числі на нітрати – 2,0% проб (у 2019 – 2,6%, 2018 – 2,6%, 2017 – 874 – 2,0%).

У 2020 році питома вага досліджених на атомно-абсорбційному фотометрі проб питної води з джерел централізованого та нецентралізованого водопостачання, які не відповідали санітарним вимогам: на свинець становила 0,5% (у 2019 – 1,5%, 2018 – 0,9%, 2017 – 1,2%, 2016 – 0,6%); на залізо – 4,2% (у 2019 – 2,0%, 2018 – 3,3%, 2017 – 4,1%, 2016 – 7,0%); на марганець – 6,4% (у 2019 – 3,4%, 2018 – 3,7%, 2017 – 1,7%, 2016 – 2,7%); на кадмій – 0,1% (у 2019 – 0,7%, 2018 – 0,7%, 2017 – 0,9%, 2016 – 0,7%); на газовому хроматографі – по вуглецю 4-хлористому 0,0% (у 2019 – 0,0%, 2018 – 0,3%, 2017 – 0,5%, 2016 – 0%); по хлороформу – 36,5% (у 2019 – 31,6%, 2018 – 23,3%, 2017 – 28,7%, 2016 – 32,4%).

На якість питної води систем централізованого водопостачання негативно впливає незадовільний санітарно-технічний стан водопровідних споруд і мереж, відсоток їх зношеності, що становить у різних регіонах від 30% до 70%, несвоєчасні проведення капітальних та поточних планово-профілактичних ремонтів та ліквідації аварій.

В окремих регіонах гостро стоїть питання забезпечення населення питною водою не тільки в якісному, але і в кількісному відношенні. Подача води за графіками та її тривала відсутність у водопровідних мережах сприяє бактеріальному забрудненню питної води. Ситуацію значно погіршують випадки відключення об'єктів водопостачання від систем енергопостачання, що є грубим порушенням ст.6 розділу II Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення».

Санітарний стан джерел та систем питного водопостачання у сільських населених пунктах, у тому числі нецентралізованого водопостачання

Особливу занепокоєність викликає стан водопостачання сільського населення – у 2020 році питома вага сільських водопроводів, на яких результати лабораторних досліджень не відповідають нормативам склала 44,2% із 4617 сільських водопроводів, на яких проводились дослідження.

Визначається погіршення якості питної води з сільських централізованих систем водопостачання. У 2020 році питома вага досліджених проб питної води з сільських водопроводів, які не відповідали вимогам, становила 26,9% за санітарно-хімічними (нижче рівнів показника 2019–2017 років – 31,2%, 29,8%, 27,4%) та 13,8% за мікробіологічними показниками (вище рівнів показника 2019–2017 років – 11,4%, 11,9%, 11,2%).

Зміна форм власності та передача сільських водопроводів на баланс органів місцевого самоврядування загострили проблему забезпечення населення питною водою гарантованої якості. Водопроводи знаходяться в незадовільному технічному стані, населення змушено проводити ремонти за свої кошти. На багатьох сільських водопроводах немає очисних споруд та знезаражуючих установок, відсутній виробничий лабораторний контроль якості питної води.

Водночас централізованим водопостачанням забезпечено лише четверту частину сіл України. Решта сільського населення споживає воду з колодязів та індивідуальних

свердловин, які у переважній більшості знаходяться у незадовільному санітарно-технічному стані.

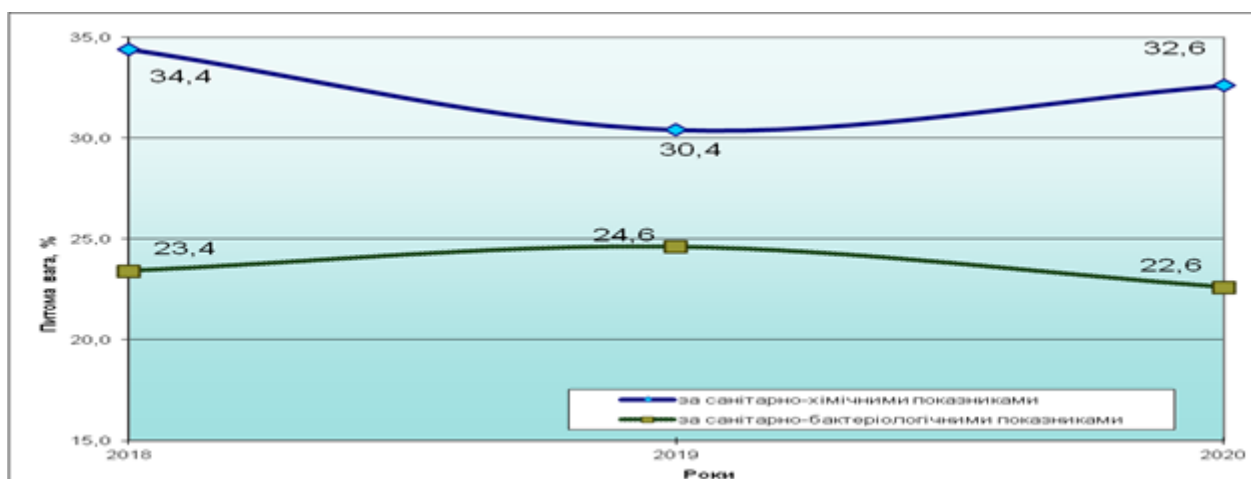
Моніторинговими дослідженнями лабораторних центрів України у 2020 році охоплено 38522 джерела нецентралізованого водопостачання, на яких проводились дослідження питної води (у 2019 – 58780, 2018 – 70830, 2017 – 72876), з них 31927 шахтних колодязів (у 2019 – 47824, 2018 – 59821, 2017 – 63423), 4625 артезіанських свердловин (у 2019 – 7183, 2018 – 7318, 2017 – 6338), 438 каптажів (у 2019 – 534, 2018 – 713, 2017 – 660).

У 2020 році питома вага досліджених проб питної води з джерел нецентралізованого водопостачання, які не відповідали вимогам, становила 32,6% за санітарно-хімічними (на рівні показників у 2019 – 30,4%, 2018 – 34,4%, 2017 – 32,6%, 2016 – 33,2%) та 22,6% за мікробіологічними показниками (на рівні показників у 2019 – 24,6%, 2018 – 23,4%, 2017 – 20,4%, 2016 – 23,1%), у тому числі з шахтних колодязів, які не відповідали санітарним вимогам, становила 33,6% за санітарно-хімічними (нижче рівнів показника у 2019–2017 років – 37,0%, 35,6%, 34,3%) та 28,1% за мікробіологічними показниками (дещо нижче рівнів показника у 2019 – 30,1%, але вище показників у 2018–27,9%, 2017 – 23,8%, 2016 – 24,9%) (табл. 4.6, рис. 4.4).

Таблиця 4.6

Питома вага досліджених проб питної води з джерел нецентралізованого водопостачання, які не відповідали нормам за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками (%)

Показники	2018	2019	2020
Санітарно-хімічні	34,4	30,4	32,6
Мікробіологічні	23,4	24,6	22,6

Рис. 4.4. Питома вага досліджених проб води з джерел нецентралізованого водопостачання, що не відповідали нормам

Проводився моніторинг вмісту нітратів у воді нецентралізованих джерел водопостачання, зокрема колодязів та каптажів, вода з яких використовується для споживання дітьми віком до 3-х років щодо попередження виникнення водно-нітратної метгемоглобінемії у дітей, щоквартальний збір та опрацювання інформації. Обстежено у 2020 році 31927 шахтних колодязів, з них 9508 громадських і 19388 індивідуальних, 438 каптажі, з них 138 громадських, 4625 артезіанських свердловин, 425 бюветів (у 2019 – 47824 шахтних колодязі, з них 16237 громадських і 31587 індивідуальних, 534 каптажі, з них 333 громадських, 7183 артезіанських свердловини, 436 бюветів; 2018 – відповідно

59824 шахтних колодязі, з них 19792 громадських і 38085 індивідуальних, 713 каптажів, з них 298 громадських, 7318 артезіанських свердловин, 384 бювети).

За санітарно-хімічними показниками досліджено у 2020 році 11630 проб питної води з громадських колодязів (у 2019 – 15844, 2018 – 21972, 2017 – 24476), з них не відповідали нормативам – 40,8% (у 2019 – 46,5%, 2018 – 46,8%, 2017 – 39,6%), у тому числі на вміст нітратів – 9333 (у 2019 – 14111, 2018 – 18402, 2017 – 21314), з них не відповідали нормативам за вмістом нітратів – 37,8% (у 2019 – 39,0%, 2018 – 40,2%, 2017 – 33,1%), за мікробіологічними показниками досліджено 12054 проби (у 2019 – 17235, 2018 – 22176, 2017 – 23378), з них не відповідає нормативам – 33,4% (у 2019 – 38,8%, 2018 – 30,8%, 2017 – 27,8%). Кількість досліджених проб питної води з індивідуальних колодязів за санітарно-хімічними показниками – 20892 проби (у 2019 – 30985, 2018 – 40448, 2017 – 40929), з них не відповідали нормативам – 30,7% (у 2019 – 33,3%, 2018 – 31,0%, 2017 – 33,9%), у тому числі на вміст нітратів – 19267 (у 2019 – 28497, 2018 – 37856, 2017 – 39581), з них не відповідає нормативам за вмістом нітратів – 24,3% (у 2019 – 30,5%, 2018 – 28,7%, 2017 – 29,9%), за мікробіологічними показниками досліджено 10152 проби (у 2019 – 13792, 2018 – 16863, 2017 – 9297), з них не відповідало нормативам – 23,7% (у 2019 – 30,3%, 2018 – 27,6%, 2017 – 20,2%).

Кількість досліджених проб питної води з каптажів за санітарно-хімічними показниками – 806 проб (у 2019 – 941, 2018 – 855, 2017 – 988), з них не відповідали нормативам – 12,2% (у 2019 – 19,4%, 2018 – 13,7%, 2017 – 13,3%), у тому числі на вміст нітратів – 562 (у 2019 – 818, 2018 – 580, 2017 – 808), з них не відповідає нормативам за вмістом нітратів – 7,7% (у 2019 – 12,2%, 2018 – 10,9%, 2017 – 20,7%), за мікробіологічними показниками досліджено 899 проб (у 2019 – 1208, 2018 – 1245, 2017 – 1196), з них не відповідало нормативам 25,9% (у 2019 – 27,2%, 2018 – 24,8%, 2017 – 18,6%); у тому числі з громадських каптажів – за санітарно-хімічними показниками досліджено 645 проб питної води (у 2019 – 693, 2018 – 541, 2017 – 561), з них не відповідали нормативам – 10,5% (у 2019 – 20,5%, 2018 – 16,8%, 2017 – 12,1%), у тому числі на вміст нітратів – 407 (у 2019 – 586, 2018 – 430, 2017 – 316), з них не відповідали нормативам за вмістом нітратів – 8,8% (у 2019 – 14,8%, 2018 – 14,4%, 2017 – 11,1%), за мікробіологічними показниками досліджено 496 проб (у 2019 – 705, 2018 – 630, 2017 – 582), з них не відповідає нормативам – 23,8% (у 2019 – 27,2%, 2018 – 22,2%, 2017 – 16,2%).

За результатами лабораторних досліджень, які не відповідали вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10, органам державної виконавчої влади та місцевого самоврядування надавались рекомендації щодо недопущення використання води з таких об'єктів для питних потреб населення.

Епідемічні ситуації, пов'язані з якістю питної води

Невідповідність якості питної води нормативним вимогам є однією з причин поширення в державі багатьох інфекційних (вірусний гепатит А, черевний тиф, ротавірусна інфекція тощо) та неінфекційних (хвороби системи травлення, серцево-судинної, ендокринної системи тощо) хвороб.

У 2020 році було зареєстровано 1 спалах захворювання на гострі кишкові інфекції норвірусної етіології, пов'язаний з вживанням недоброякісної питної води через забруднення шкільної артезіанської свердловини, під час якого постраждало 16 учнів 1–8 класів загальноосвітнього навчального закладу в с. Ясногірка Сарненського р-ну Рівненської області.

У 2019 році було зареєстровано 6 спалахів, пов'язаних з вживанням недоброякісної питної води, при цьому постраждало 177 мешканців, з них 151 дитина, – 1 спалах на вірусний гепатит А – постраждало 5 мешканців, у т.ч. 3 дитини (Черкаська – с. Нова Гребля Жашківського р-ну, у побуті – вода кринична); 1 спалах на ротавірусну інфекцію – постраждало 7 дітей (Тернопільська – м. Тернопіль, ДНЗ – вода бутильована), 1 спалах на шигельоз – постраждало 57 осіб, у т.ч. 54 дитини (Одеська – смт. Сергіївка Б–Дністровського р-ну, табір відпочинку – вода централізованих мереж водопостачання, можливе забруднення якої виникло через аварійну ситуацію на водогоні), 1 спалах на гострі кишкові інфекції встановленої етіології – постраждало 16 мешканців, у т.ч. 15 дітей (Тернопільська – с. Новосілка Заліщицького р-ну, у побуті – вода кринична), 2 спалахи на гострі кишкові інфекції невстановленої етіології – постраждало 92 особи, у т.ч. 72 дитини (Донецька – смт. Іванопілля Костянтинівського р-ну, у побуті – питна вода централізованого водопостачання через перебої у постачанні – 66, з них 47 дітей; Миколаївська – с. Коблево Березанського р-ну, позаміський дитячий заклад оздоровлення та відпочинку – постраждало 25 дітей – питна вода привізана).

У 2018 році було зареєстровано 3 спалахи, пов'язаних з вживанням недоброякісної питної води, при цьому постраждало 180 мешканців, з них 70 дітей, – на вірусний гепатит А – постраждало 132 мешканця, у т.ч. 27 дітей (Миколаївська – м. Миколаїв – у побуті – питна вода); на ротавірусну інфекцію – постраждало 48 мешканців, у т.ч. 43 дитини (Київська – Києво-Святошинський район, с. Софіївська Борщагівка – ЖК «Львівський маєток», ЖК «Софіївський квартал» та ЖК «Софіївська слобідка» – постраждало 39 осіб, з них 34 дитини – у побуті вірогідно питна вода з централізованих мереж водопостачання, можливе забруднення якої виникло через аварійну ситуацію на водогоні; Вінницька – смт Стрижавка, ДНЗ «Казка» – постраждало 9 дітей – питна вода).

Вплив якості питної води на стан здоров'я та умови проживання населення в Україні в цілому та в окремих регіонах

Невідповідність якості питної води нормативним вимогам поряд з забрудненнями є однією з причин поширення в державі таких захворювань, як жовчнокам'яна хвороба, виразкова хвороба шлунку.

У Карпатському, Дніпровсько-Придніпровському, на Поліссі та в деяких інших регіонах України у питній воді реєструється нестача мікроелементів – I, Zn, Cu, F, що впливає на виникнення ендемічних захворювань. Вплив такої води на поширення в Україні потребує поглибленого вивчення.

Має місце зростання нітратного забруднення ґрунтових вод. Ефективних методів видалення нітратів з води в умовах децентралізованого водопостачання практично не існує. Забруднення води наднормативними концентраціями нітратів призводить до виникнення захворювання на водно-нітратну метгемоглобінемію у дітей, зниження загальної резистентності організму, що сприяє збільшенню рівня загальної захворюваності, в тому числі інфекційними та онкологічними хворобами.

Відмічається зростання нітратного забруднення ґрунтових вод внаслідок ненормованого використання в колективних господарствах та у приватному секторі мінеральних та, особливо, органічних добрив. Слід зауважити, що ефективних методів видалення нітратів з води в умовах децентралізованого водопостачання практично не існує. Забруднення води наднормативними концентраціями нітратів призводить до виникнення захворювання на водно-нітратну метгемоглобінемію у дітей, зниження

загальної резистентності організму, що сприяє збільшенню рівня загальної захворюваності, в тому числі інфекційними та онкологічними хворобами.

У 2020 році зареєстровано 5 випадків отруєння нітратами, неінфекційного захворювання на водно-нітратну метгемоглобінемію – у Харківській області (с. Руська Лозова Дергачівського району; Новобаварський район міста Харкова; м. Люботин; с. Мечибилове Барвінського району) та у Полтавській області (сmt. Ромодан Миргородського району).

У 2019 році зареєстровано 7 випадків отруєння нітратами, неінфекційного захворювання на водно-нітратну метгемоглобінемію – у Житомирській області (с. Жеребилівка Новоград-Волинського району та с. Копанівка Хорошівського району); Полтавській (с. Кочубеївка Чутівського району і с. Макарцівка Полтавського району); Харківській (сmt. Пруднянка Дергачівського району) та Чернігівській (с. В.Кошелівка Ніжинського району та с. Володькина Дівиця Носівського району).

У 2018 зареєстровані 3 випадки отруєння нітратами, неінфекційного захворювання на водно-нітратну метгемоглобінемію – у Рівненській області зареєстровано 1 випадок (Гоцанський район), за результатами лабораторних досліджень встановлено, що вміст нітратів у воді індивідуальної криниці, з якої отруїлась дитина, становив $410,5 \text{ мг/дм}^3$ при нормі 50 мг/дм^3 ; у Полтавській області – два випадки захворювання у Семенівському та Кременчуцькому районах, за результатами проведених досліджень у воді шахтного колодязя, яка використовувалася для вживання постраждалим, виявлено перевищення вмісту нітратів в 4 рази ($199,8 \text{ мг/дм}^3$).

У кожному випадку виявлення незадовільного стану утримання колодязів індивідуального користування та невідповідності якості колодязної води за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками власникам криниць та органам місцевого самоврядування лабораторними центрами МОЗ скеровуються пропозиції про необхідність належного облаштування колодязів, здійснюється інформування населення, у тому числі і через засоби масової інформації щодо неприпустимості використання колодязної води для питних потреб у випадку перевищення вмісту нітратів тощо, зокрема для приготування дитячого харчування, проводиться санітарно-освітня робота з батьками, персоналом дитячих навчальних закладів, з працівниками медичних закладів, зокрема ФАПів.

Проводиться щоквартальний переоблік дітей віком до 3-х років, які споживають воду для питних потреб з джерел нецентралізованого водопостачання та переоблік наявних індивідуальних джерел водопостачання.

Проблемними питаннями залишаються недостатньо чітко визначення відомчого підпорядкування громадських колодязів, відсутність спеціалізованих бригад по їх технічному обслуговуванню, несвоєчасне проведення власниками профілактичних заходів.

За даними Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького – за результатами проведеного дослідження якості води і продуктів харчування з урахуванням коефіцієнта біологічної еквівалентності «їжа – вода» було встановлено, що факторами ризику розвитку метгемоглобінемії можуть бути не тільки надходження нітратів з водою та харчовим раціоном, але і свинцю у кількостях, що перевищують допустимі добові надходження, комбінована дія нітратів, нітритів і свинцю, незбалансоване харчування, стан здоров'я дитини. Внаслідок дії цих факторів ризику можуть виникати безсимптомні метгемоглобінемії у дітей, виявлення яких потребує індивідуального підходу до обстеження дітей.

У статті «Оцінка токсичності нітратів у воді з використанням цитоморфологічних показників тест-організмів» (Верголяс М.Р., ПВНЗ «Міжнародна академія екології та медицини») вказано, що людина ризикує, регулярно вживаючи питну воду з нітратами (50 мг/дм^3) і різними хімічними речовинами навіть в межах гранично допустимих концентраціях. Система моніторингу якості вод в Україні, як і в більшості країн світу, дає оцінку перевищення хімічних елементів, в основному токсикантів, до їх показників, що лімітуються гранично допустимою концентрацією для водних об'єктів. Значення гранично допустимої концентрації на вимоги ДСанПіН практично не враховують специфіку формування якості вод, в тому числі поведінку антропогенних сполук і природну вразливість водних екосистем до її забруднення і їх комбіновані ефекти.

За даними Ужгородського національного університету – посилення за останні роки впливу природно-антропогенного чинника на функціонування водних екосистем створює екологічну небезпеку не лише для їхнього розвитку, але й для існування самої людини. У результаті проведеного дослідження виявлено взаємозв'язок між факторами стану об'єктів водопостачання та стоматологічною захворюваністю мешканців Закарпатського регіону з мікроелементною ендемією через формування патології ротової порожнини внаслідок поєданого впливу дефіциту мікроелементів та антропогенної діяльності людини.

За даними Державної установи «Інститут громадського здоров'я ім. О.М.Марзєєва НАМН України» – результати епідеміологічних спостережень свідчать про можливий вплив тривалого споживання хлорованої питної води, забрудненої хлорорганічними сполуками (ХОС), на неінфекційну захворюваність населення, у т.ч. онкологічну, які корелюють з розрахунковими даними про ризик для здоров'я через надходження до організму токсичних ХОС, передусім хлороформу, що має стати основою для наукового обґрунтування необхідності заміни у технологіях водопідготовки питної води на річкових водопроводах «агресивних» хлорагентів (газоподібний хлор, гіпохлорит натрію) на «м'які» хлорагенти (хлорамін, діоксид хлору), здатних мінімізувати до безпечних рівнів утворення ХОС. Відзначено негативні тенденції зростання онкологічної захворюваності населення в великих містах Кіровоградської області, одним з онкогенних факторів якої є забруднення питної води хлороформом в наднормативних кількостях. Це вимагає застосування дієвих профілактичних заходів і управлінських рішень щодо зменшення вмісту токсичних хлорорганічних сполук у питній воді та попередження їх впливу на здоров'я населення.

У статті «Еколого-економічні проблеми питного водопостачання в Україні» (Гусятинський М.В., Чорна Т.М., «Університет державної фіскальної служби України») вказано, що в країні має місце високий рівень навантаження на природні водойми та використання застарілих технологій підготовки питної води. До питної води може потрапляти значна кількість неорганічних та органічних забруднювачів, сукупна дія яких на організм людини становить реальну загрозу її здоров'ю. Вирішення проблем питного водопостачання потребує комплексного підходу: впровадження сучасних технологій водопідготовки, споруд, реагентів, матеріалів та обладнання, відновлення мережевих систем розподілу питної води, розробка нових ефективних методів очищення природних вод та удосконалення існуючих технологічних процесів підготовки питної води, тощо.

У 2020 році у ряді областей залишаються не вирішеними такі проблемні питання: відсутність фінансового забезпечення; недостатнє фінансування налагоджувальних робіт та робіт по ремонту та реконструкції очисних споруд на промислових та інших об'єктах;

відсутність необхідної кількості та потужності каналізаційних очисних споруд для очистки побутових стічних вод як в селищах міського типу, так і в сільських населених пунктах; відсутність програми реконструкції наявних для збільшення їх потужності у відповідності до обсягів водовідведення із запровадженням повного біологічного очищення стічних вод та їх знезараження; відсутня програма будівництва нових каналізаційних очисних споруд, невиконання в повному обсязі заходів обласних програм щодо розвитку інженерної інфраструктури та благоустрою рекреаційних зон, міських пляжів та оздоровчих закладів.

У відкриті водойми під час дощів та танення снігу надходить велика кількість механічних забруднень у вигляді зважених речовин та нафтопродуктів. Основною причиною забруднення води поверхневих водойм є неочищені поверхневі зливові стоки, незадовільна якість очищення господарсько-побутових і виробничих стічних вод, що скидаються у водні об'єкти, несанкціоновані аварійні скиди та безконтрольна культивування та використання для сільського господарства прибережних смуг річок.

Водойми потребують інвентаризації, паспортизації, встановлення натурних меж прибережних захисних смуг, постійного проведення заходів щодо попередження їх забруднення, встановлення статусу пляжів як об'єктів масового відпочинку людей у відповідності до ст. 88 Водного Кодексу та ст. 50 Земельного Кодексу України.

Стан поінформованості населення про якість питної води, проблем питного водопостачання та водовідведення

Через засоби масової інформації постійно проводиться **санітарно-просвітня та роз'яснювальна робота** серед населення з питань профілактики гострих кишкових інфекційних хвороб, харчових отруєнь, необхідності дотримання правил особистої гігієни в надзвичайних умовах перебування. З актуальних питань проводиться цілеспрямована санітарно-просвітня та роз'яснювальна робота серед населення, у тому числі із застосуванням засобів масової інформації, прес-конференції за участю керівництва та провідних фахівців лабораторних центрів МОЗ України. Особливо приділяється більше уваги у весняно-літній період року.

Лабораторні центри МОЗ України постійно співпрацювали із органами місцевого самоврядування, державними адміністраціями та громадськістю.

З різних питань за **12 місяців 2020** року фахівцями лабораторних центрів МОЗ України проведено 10449 виступів на радіо та 2892 – на телебаченні, підготовлено та опубліковано 10690 публікацій у пресі, проведено 61,0 тис. лекцій, проведено і прийнято участь у 518 прес-конференціях, 1757 засіданнях круглих столів, 913 брифінгах, підготовлено 7443 прес-релізи та 38094 санбюлетені.

З них стосовно профілактики інфекційних захворювань проведено 8506 виступів на радіо та 2290 – на телебаченні, підготовлено та опубліковано 8326 публікацій у пресі, проведено 35,7 тис. лекцій, проведено і прийнято участь у 445 прес-конференціях, 1575 засіданнях круглих столів, 785 брифінгах, підготовлено 6263 прес-релізи та 27498 санбюлетені; у т.ч. з профілактики гострих кишкових інфекцій та харчових отруєнь – відповідно 896, 107, 343 і 4,6 тис., 15, 40 і 17, 257 і 2068; а також щодо попередження виникнення водно-нітратної метгемоглобінемії у дітей – 58, 14, 108 і 812, 0, 5 і 2, 36 і 729; стану питного водопостачання – 101, 81, 301 і 855, 8, 15 і 35, 87 і 2227; щодо ситуації в місцях організованого відпочинку, масового перебування населення, надзвичайних умовах – 802, 83, 296 і 2079, 31, 80 і 46, 232 і 4159; у надзвичайних ситуаціях – 16, 25, 122 і 653, 0, 27 і 40, 7 і 2937.

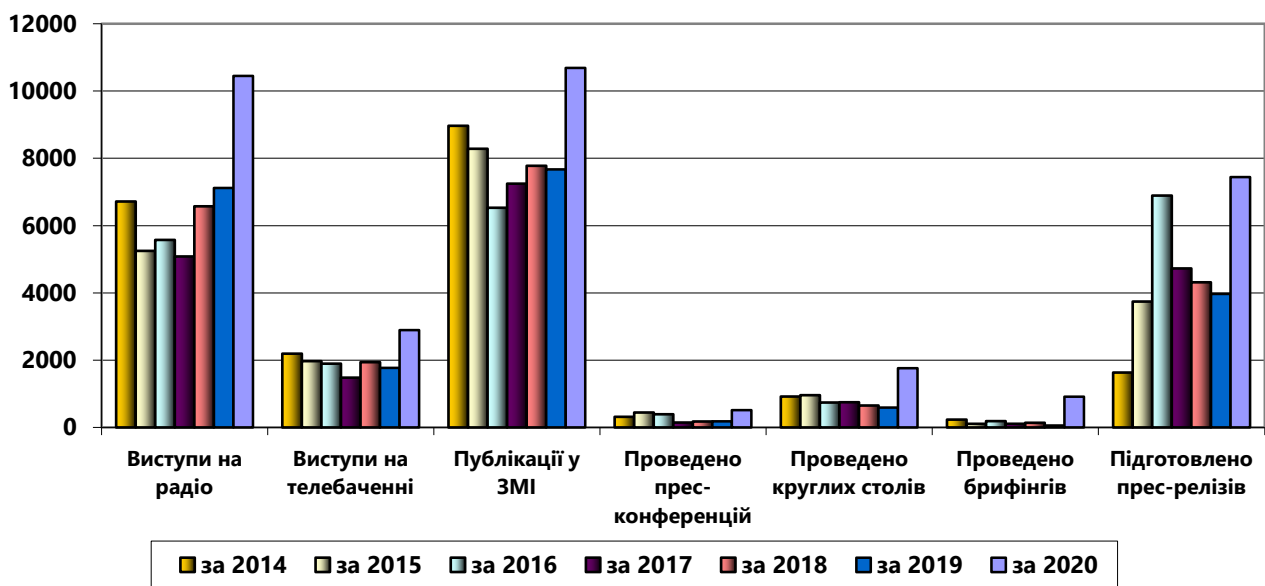

Рис. 4.5. Інформація щодо проведення санітарно-просвітньої та роз'яснювальної роботи серед населення України у 2014–2020 роках

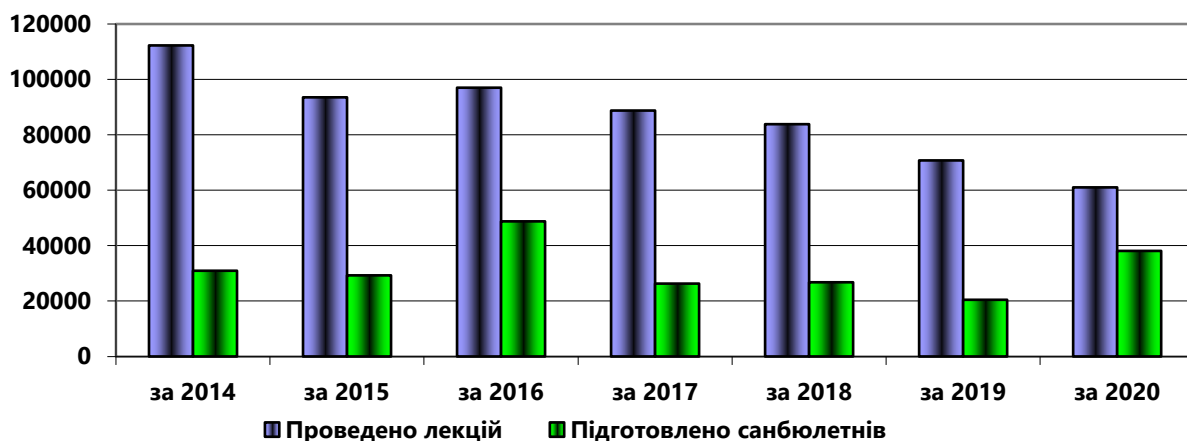

Рис. 4.6. Інформація щодо проведення санітарно-просвітньої та роз'яснювальної роботи серед населення України у 2014–2020 роках

4.2 За інформацією Держпродспоживслужби України

За наданою інформацією, першочерговим завданням Держпродспоживслужби у 2020 році було питання здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду за дотриманням вимог протиепідемічних заходів суб'єктами господарювання з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та проведенням протиепідемічних (профілактичних) заходів під час карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19).

З метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та на виконання пункту 3 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 березня 2020 року «Про невідкладні заходи щодо забезпечення національної безпеки в умовах спалаху гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» у 2020 році Держпродспоживслужбою здійснювався посилений державний санітарно-епідеміологічний нагляд за дотриманням вимог санітарного законодавства на об'єктах систем водопостачання та водовідведення населених пунктів країни.

Держпродспоживслужба спільно з місцевими органами виконавчої влади та за участю органів місцевого самоврядування під час карантину здійснює перевірки щодо виконання дотримання вимог протиепідемічних заходів на об'єктах нагляду, зокрема стосовно дотримання режиму охорони господарської діяльності в зонах санітарної охорони джерел та об'єктів питного водопостачання, правил експлуатації систем питного водопостачання, встановлених режимів їх роботи, правил користування водозабірними спорудами, призначеними для задоволення потреб споживачів у питній воді, контролю за якістю питної води, вимог законодавства щодо здійснення виробничого контролю за якістю та безпечністю питної води на об'єктах водопостачання тощо.

За інформацією територіальних органів у 2020 році під наглядом Держпродспоживслужби знаходилось 10877 об'єктів централізованого та 54733 об'єктів нецентрального водопостачання.

Протягом року здійснено 23545 комісійних перевірок об'єктів водопостачання, у тому числі 7472 об'єктів централізованого (68,7%) та 16073 об'єктів децентралізованого водопостачання (29,4%).

Під час здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням санітарного законодавства порушення встановлено на 11720 об'єктах водопостачання (49,8%), зокрема на 3935 об'єктах централізованого водопостачання (53%) та 7784 об'єктах децентралізованого водопостачання (48,4%).

Так, під час перевірок об'єктів централізованого водопостачання порушення вимог дотримання санітарного законодавства у Вінницькій області встановлено на 57,5% обстежених об'єктах, Волинській області – на 84,4%, Дніпропетровській – на 98%, Донецькій – на 87%, Житомирській – на 71,8%, Закарпатській – на 17%, Запорізькій – на 97,3%, Івано-Франківській – на 48,7%, Київській – на 52,2%, Кіровоградській – на 74,9%, Луганській – на 14,6%, Львівській – на 33,3%, Миколаївській – на 95,3%, Одеській – на 52,7%, Полтавській – на 55,9%, Рівненській – на 76%, Сумській – на 45,3%, Тернопільській – на 39%, Харківській – на 56,4%, Херсонській – на 38,3%, Хмельницькій – на 77,6%, Черкаській – на 24%, Чернівецькій – на 75%, Чернігівській – на 29%, в м. Києві із

перевіряних 79 об'єктів централізованого водопостачання, порушення встановлено на 17 об'єктах (22%).

Із перевіряних 16073 об'єктів децентралізованого водопостачання (громадські колодязі, свердловини) порушення вимог законодавства встановлено на 7784 перевіряних об'єктах (48,4%).

Зокрема, у Миколаївській, Херсонській, Харківській, Донецькій областях порушення встановлено майже на всіх обстежених джерелах децентралізованого водопостачання (92,5%, 83,7%, 77,3%, 77,5% відповідно), у Волинській області встановлено порушення на 50% таких об'єктів, Житомирській – 49%, Запорізькій – 23%, Закарпатській – 15%, Івано–Франківській – 16,5%, Київській – 33,6%, Кіровоградській – 62,3%, Луганській – 21%, Львівській – 51,5%, Одеській – 31,2%, Полтавській – 58,5%, Вінницькій – 28,6%, Сумській – 15,6%, Хмельницькій – 48%, Тернопільській – 18%, Черкаській – 26,3%, Чернівецькій – 21,5%, Чернігівській – 17,5%, м. Київ – 21,4%.

Основними порушеннями на об'єктах централізованого водопостачання є порушення облаштування та організації зон санітарної охорони артезианських свердловин; зношеність обладнання та мереж; відсутність виробничого лабораторного контролю води, яка надходить у водопровідну мережу; не проводиться профілактична промивка та дезінфекція водопровідних споруд; відсутність паспорту радіаційної безпеки на артезианські свердловини; встановлені факти недостатнього запасу дезінфікуючих засобів; порушується періодичності проходження медичних оглядів персоналом та проведення відомчого лабораторного контролю якості питної води; відсутність засобів індивідуального захисту у працівників водоочисних споруд тощо.

На переважній більшості об'єктів децентралізованого водопостачання виявлено порушення: відсутність графіків дослідження води за видом контролю, за переліком показників, за періодичністю, за місцями (точками) відбору, актів дезінфекції джерел водопостачання та результати дослідження питної води відсутні, не проводиться щорічне планове обстеження споруд джерел, їх чищення, дезінфекція та знезараження питної води, не здійснюється періодичний контроль безпечності та якості питної води.

У 2020 році обстежено 830 об'єктів водовідведення, порушення встановлено на 343 (41,3%).

Значну кількість порушень вимог санітарного законодавства на об'єктах водовідведення встановлено: у Запорізькій – на 92% перевіряних об'єктів, у Вінницькій області – на 55%, Волинській – на 48%, у Дніпропетровській області із перевіряних 93 таких об'єктів, встановлено порушення на 89 (95,7%), у Донецькій – на 87,5%, Житомирській – на 40%, Луганській – 27,3%, Київській – 25%, Кіровоградській – на 62%, Миколаївській – на 91%, Одеській – на 34%, Полтавській – на 44%, Рівненській – на 29%, Сумській – 30%, Харківській – на 15%, Херсонській – на 46%, Хмельницькій – на 77%, у Закарпатській – 10%, у Львівській області перевірено 27 об'єктів, які заходяться під наглядом, порушення встановлено на 2-х об'єктах водовідведення, у Чернігівській області обстежено 90% об'єктів водовідведення, порушення встановлено на 2 об'єктах (9,5%), у Чернівецькій області обстежено 12 об'єктів водовідведення, порушення встановлено на 7 об'єктах (58%).

Відповідно до укладених договорів здійснюється відбір та дослідження проб води питної за санітарно–хімічними та мікробіологічними показниками.

З цією метою за звітний період досліджено 33434 проби питної води централізованого водопостачання, кількість відхилень всього складає 12,1%, у тому числі за мікробіологічними показниками досліджено 14396 проб питної води,

відхилення складало близько 7,3% та 22799 проб за санітарно-хімічними показниками, відхилення складає 13,7%; проведено 623 дослідження на вірусологічні показники, відхилення встановлено у 17 пробах питної води (Одеська область).

Високі показники відхилення проб питної води за мікробіологічними показниками встановлено у Миколаївській області – 24% від відібраних проб, в Тернопільській – 10 %, Чернівецькій – 31,7 %, Одеській – 17%, Вінницькій – 15,7 %, Харківській – 15,5 %, Донецькій – 11 %, Закарпатській – 7,4%, Івано-Франківській – 5,7%, Житомирській – 19 %, Луганській, Сумській – 10 %, Черкаській – 6,3%.

Значні відхилення проб питної води за санітарно-хімічними показниками встановлено у Донецькій області – 59 % від досліджених проб, Запорізькій – 71 %, Житомирській – 36%, Миколаївській – 61 %, Одеській – 85,6%, Луганській – 27 %, Полтавській – 31,4 %, Рівненській – 37,2 %, Тернопільській – 42 %, Харківська – 49 %, Херсонській – 42 %, Хмельницькій – 19 %, Чернівецькій – 16 %, Кіровоградській – 11 %, Вінницькій – 7,5 %.

Досліджено 10141 пробу води питної із джерел децентралізованого водопостачання, із них 32,6 % проб не відповідало гігієнічним вимогам, у тому числі досліджено 5903 проб за мікробіологічними показниками, відхилення складає близько 27,6 % та 7006 проб за санітарно-хімічними показниками, відхилення складає 25,3 %. Проведено 226 досліджень на вірусологічні показники, відхилення встановлено у 2 пробах

Також досліджено 2714 проб води поверхневих водойм I категорії за мікробіологічними та санітарно-хімічними показниками, відсоток відхилень складає близько 3,5 %, зокрема відхилення за санітарно-хімічними показниками складають – 2,8%, за мікробіологічними – 6,7 %.

За результатами здійснених заходів державного нагляду (контролю) на підставі встановлених порушень санітарного законодавства територіальними органами Держпродспоживслужби ініційовано 1389 засідань комісій ТЕБ та НС, видано 4922 приписів (пропозицій) та рекомендаційних листів, накладено 384 штрафи (найбільше у Вінницькій області – 39, Житомирській – 37, Миколаївській – 51, Рівненська – 23, Сумській – 42, Тернопільська – 13, Харківська – 151, Черкаській – 13), окрім того передано 4 справи до правоохоронних органів (Харківська область) та 1 об'єкт закритий за рішенням адмінсуду (Дніпропетровська область).

Для усунення порушень, виявлених у ході обстежень, на адресу органів місцевого самоврядування, балансоутримувачам підприємств направлялися пропозиції щодо вжиття заходів реагування та доведення об'єкту централізованого питного водопостачання до нормативних вимог.

Фахівцями територіальних органів Держпродспоживслужби активно проводилася робота із органами місцевої влади та власниками систем централізованого водопостачання, водовідведення щодо організації комісійних перевірок, посилення виробничого лабораторного контролю за якістю питної води, якістю очистки стічних вод, забезпечення необхідного запасу реагентів, засобів знезараження тощо.

Окрема увага приділялася питанням знезараження стічних вод від інфекційних лікарень, відділень, місць тимчасового розміщення та об'єктів усіх форм власності, які можуть бути використані для тимчасової обсервації (ізоляції) осіб з ознаками коронавірусної хвороби COVID-19.

За результатами проведеної роботи Держпродспоживслужбою в травні місяці 2020 року було підготовлено інформаційні матеріали та пропозиції щодо вирішення

проблемних питань стосовно забезпечення населення питною водою належної якості та модернізації системи питного водопостачання та централізованого водовідведення які були враховані при підготовці протокольного рішення РНБО від 18 червня 2020 року.

Робота фахівців територіальних органів Держпродспоживслужби в складі комісії з питань обстеження об'єктів водопостачання та водовідведення населених пунктів у 2021 році триває.

Слід зазначити, що під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері санітарного законодавства лабораторні дослідження та випробування для потреб Держпродспоживслужби здійснювались як лабораторіями, що перебувають у сфері управління Держпродспоживслужби, так і лабораторними центрами МОЗ України та іншими уповноваженими лабораторіями.

Під час проведення державного нагляду (контролю) у 2020 році на підприємствах питного водопостачання проведено 34839 досліджень, відхилення встановлено у 8%; з централізованих джерел водопостачання – 29101, відхилення встановлено у 5%; з джерел нецентралізованого водопостачання – 39209, відхилення встановлено у 9,4%.

Всього проведено 261956 досліджень води питної, кількість досліджень з відхиленнями склало – 3% (407), зокрема за мікробіологічними показниками – 7,4% (4483) та за санітарно-хімічними показниками – 6,4% (12073) та 13641 дослідження води водойм, кількість досліджень що не відповідали гігієнічним нормам питної води склало – 6,4%, зокрема за мікробіологічними показниками – 2,4% (193) та за санітарно-хімічними – 4% (199).

Всього за мікробіологічними показниками досліджено: 15405 проб питної води із систем централізованого водопостачання, із них 11,7% проб не відповідали гігієнічним нормативам води питної, що на рівні 2019 року (12,5%); 6022 проб питної води із джерел нецентралізованого водопостачання, не відповідало гігієнічним нормативам 1799 проб (30%); 233 проби води поверхневих водойм I категорії, перевищення допустимих рівнів встановлено у 46 пробах (20%); 265 проб морської води водойм II категорії (у зоні рекреації та пляжів, перевищення допустимих рівнів встановлено у одному випадку); 373 проби річкової води водойм II категорії (у зоні рекреації та пляжів, перевищення допустимих рівнів встановлено у 146 пробах (39,1%).

За санітарно-хімічними показниками досліджено: 17417 проб питної води із систем централізованого водопостачання, із них 24,2% проб не відповідали гігієнічним вимогам води питної; 6181 пробу питної води із джерел децентралізоване водопостачання, не відповідало нормативам – 29%, що на рівні минулого року; у тому числі досліджено 4881 пробу води питної (нецентралізоване водопостачання) за вмістом нітратів, відхилення – 19,7%, 328 проб води поверхневих водойм I категорії, перевищення допустимих рівнів встановлено у 38 пробах (38,6%); 287 проб морської води водойм II категорії (у зоні рекреації та пляжів, перевищення допустимих рівнів встановлено у 29 пробах (10,1%); 442 проби річкової води водойм II категорії (у зоні рекреації та пляжів, перевищення допустимих рівнів встановлено у 76 пробах (17,2%).

У випадках встановлення невідповідності якості колодязної води за гігієнічним нормативам та виявлення порушень щодо стану утримання колодязів власникам криниць та органам місцевого самоврядування надаються пропозиції та приписи про необхідність належного облаштування колодязів. Здійснювалося інформування населення, у тому числі через засоби масової інформації щодо неприпустимості використання колодязної води для питних потреб у випадку перевищення вмісту нітратів, зокрема для приготування дитячого харчування, проводиться санітарно-

просвітня робота з батьками, персоналом дитячих навчальних закладів, з працівниками медичних закладів.

Інформація щодо проведених заходів протягом 2020 року оприлюднювалася на вебсайті Держпродспоживслужби та її територіальних органів.

Для вирішення проблемних питань необхідно вжити наступних заходів:

- ❖ продовження поетапного покращення санітарно-технічного стану сільських водогонів та розвиток централізованого водопостачання і водовідведення в населених пунктах, де воно відсутнє чи обмежене;

- ❖ розробка та затвердження місцевих програм з інвентаризації, утримання та експлуатації джерел децентралізованого водопостачання з визначенням щорічних обсягів робіт щодо їх очищення та дезінфекції з послідуєчим лабораторним контролем, що передбачено ДСанПіН 2.2.4.171–10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної до споживання людиною», з метою недопущення епідемічних ускладнень з водним фактором передачі;

- ❖ створення комунальних або приватних підприємств в селищних, сільських радах та об'єднаних територіальних громадах, де вони відсутні, щодо забезпечення населення централізованим водопостачанням;

- ❖ завершення проведення ліквідаційного тампонажу незадіяних та безгосподарських артезіанських свердловин, у містах та районах області, що створює загрозу забруднення водоносних горизонтів;

- ❖ здійснення подальшого ремонту, заміни зношених водопровідних та мереж централізованого водовідведення, які перебувають на балансі підприємств різних форм власності, що займаються забезпеченням населення централізованим водопостачанням, забезпечення об'єктів водопостачання технічним та матеріальним ресурсом для проведення планово-попереджувальних ремонтів;

- ❖ встановлення станцій вилучення заліза з питної води;

- ❖ повне охоплення лабораторним контролем води шахтних колодязів приватного сектору, яка використовується для питних потреб та приготування їжі дітям до 3 років з метою попередження водно-нітратної метгемоглобінемії;

- ❖ здійснення заходів щодо охорони відкритих водойм та лабораторного контролю якості води в місцях відпочинку населення;

- ❖ дотримання зон санітарної охорони джерел водопостачання;

- ❖ проведення своєчасних та регулярних робіт з профілактичної дезінфекції та промивки водопровідних мереж, а також резервуарів питної води та водонапірних веж.

4.3 За інформацією Держекоінспекції

Згідно із статтею 20² Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та Положенням про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.04.2017 № 275, Держекоінспекція є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів та здійснює свої повноваження безпосередньо та через утворені в установленому порядку територіальні та міжрегіональні територіальні органи.

Протягом 2020 року Держекоінспекцією, її територіальними та міжрегіональним територіальними органами у сфері охорони, раціонального використання та відтворення водних ресурсів (крім морських вод), у тому числі у зонах санітарної охорони джерел питного водопостачання проведено 4673 перевірки, при цьому інструментально-лабораторний контроль за дотриманням нормативів скидів зворотних вод здійснювався на 383 підприємствах. Проконтрольовано 523 випусків зворотних вод, з яких на 378 встановлено наднормативні скиди, що склало 72% від загальної кількості проконтрольованих скидів. Загалом відібрано 4415 проб вод, у тому числі 1089 проби зворотних вод та 3326 проб поверхневих вод (крім морських вод), у яких виконано 62624 визначень складу та властивостей вод.

Основними порушеннями вимог водоохоронного законодавства є:

- забруднення вод недостатньо-очищеними та неочищеними стічними водами;
  - недотримання умов дозволу або порушення правил спеціального водокористування;
  - порушення правил ведення державного обліку вод;
  - пошкодження водогосподарських споруд і пристроїв, порушення правил їх експлуатації;
  - невиконання раніше наданих приписів про усунення виявлених порушень;
  - відсутність спеціального дозволу на користування надрами (підземні води);
  - порушення правил експлуатації очисних споруд.
- До проблем у сфері охорони та раціонального використання водних ресурсів відносяться:
- диспропорція між потужностями водопровідних мереж та каналізаційних очисних споруд, їх незадовільний технічний стан та неефективність роботи;
  - невпровадження водозберігаючих технологій та нових технологічних схем очистки стічних вод.
  - не вирішення питання очистки високомінералізованих вод на об'єктах гірничорудної промисловості;
  - відсутність в цілому ряді міст та селищ міського типу централізованих каналізаційних систем;
  - відсутність в більшості населених пунктів та промислових вузлах очисних споруд зливових стоків;
  - відсутність проектів організації та створення прибережних захисних смуг водоохоронних зон та винесення їх в натуру.

За фактами виявлених порушень вимог законодавства про охорону водних ресурсів складено 3766 протоколів про адміністративні правопорушення, до адміністративної відповідальності у вигляді штрафів притягнуто 3201 осіб на загальну суму 667,811 тис. грн., з яких стягнуто 654,615 тис. грн.

Відповідно до Методики розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів, затвердженої наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 20.07.2009 № 389, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 14.08.2009 за № 767/16783, розраховано збитки та пред'явлено 815 претензійно-позовних матеріалів на загальну суму 188563,923 тис. грн., з яких відшкодовано 719 на загальну суму 30977,415 тис. грн.

З метою припинення негативного впливу на водні ресурси при здійсненні господарської діяльності до судових органів для прийняття відповідних рішень передано

26 позовів, за якими прийнято 7 рішень про тимчасову заборону (зупинення) діяльності суб'єктів господарювання до усунення виявлених порушень.

До правоохоронних органів передано 116 матеріалів, в тому числі 75 матеріалів з ознаками кримінального правопорушення, за якими відкрито 24 кримінальні провадження.

Відповідно до вимог пункту 7 статті 41 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» та статті 55 Водного кодексу України у звітному періоді Держекоінспекцією внесено Держводагентству 13 приписів про анулювання дозволів на спеціальне водокористування у разі виявлення випадків невиконання водокористувачами умов дозволів на спеціальне водокористування.

Відповідно до статті 43 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» Держекоінспекцією, її територіальними та міжрегіональними територіальними органами посилено державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання, які надають послуги з централізованого питного водопостачання та водовідведення.

У рамках реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища Урядом ухвалено рішення щодо оптимізації структури територіальних та міжрегіональних територіальних органів Держекоінспекції.

У 2020 році Держекоінспекцією прийнято участь у засіданні робочої групи з питань безпеки водних ресурсів держави та забезпечення населення якісною питною водою в населених пунктах України Ради національної безпеки та оборони України.

Одночасно, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09.09.2020 № 802 «Про утворення міжрегіональних територіальних органів та ліквідацію територіальних органів Державної екологічної інспекції» ліквідовані державні екологічні інспекції у Дніпропетровській, Кіровоградській, Запорізькій, Херсонській, Миколаївській та Одеській областях.

Замість них утворено три міжрегіональні територіальні органи Держекоінспекції, а саме:

- ✓ Державна екологічна інспекція Придніпровського округу, повноваження якої поширюються на територію Дніпропетровської та Кіровоградської областей;
- ✓ Державна екологічна інспекція Південного округу, повноваження якої поширюються на територію Автономної Республіки Крим, Запорізької та Херсонської областей, міста Севастополя;
- ✓ Державна екологічна інспекція Південно–Західного округу, повноваження якої поширюються на територію Миколаївської та Одеської областей.

Скорочення кількості територіальних органів Держекоінспекції має низку переваг: зменшення бюрократичного апарату, оптимізація витрат та можливість перерозподілу коштів на виконання заходів контролю.

На виконання завдань визначених Указом Президента України від 08.11.2019 № 837 «Про невідкладні заходи з проведення реформ та зміцнення держави», Держекоінспекцією у складі робочої групи взято участь у розробці проєкту Закону України «Про державний екологічний контроль» (zareєстрований у Верховній Раді України від 19.02.2020 № 3091), прийняття якого удосконалисть систему державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів та дасть можливість забезпечити належне реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони довкілля.

5. СТАН СИСТЕМ ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ У РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

5.1 Автономна Республіка Крим, м. Севастополь

Дані про стан систем водопостачання та водовідведення в Автономній Республіці Крим та м. Севастополь за 2020 рік відсутні.

5.2 Вінницька область

Вінницькою обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Вінницькій області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 100,1 млн. м³ води, що на 6,8 млн. м³ менше, ніж у 2019 році. Загальний обсяг використаної води становив 79,33 (менше на 7,83) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби – 28,78 (менше на 0,98) млн. м³, на виробничі – 44,23 (менше на 8,14) млн. м³. Для підземної води показники були такими: всього використано – 12,15 (менше на 0,72) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби – 7,5 (менше на 0,36) млн. м³ (табл. 5.2.1, рис. 5.2.1).

Таблиця 5.2.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	106,9	100,1	-6,8
	у тому числі з поверхневих джерел	91,11	85,18	-5,93
	у тому числі з підземних джерел	15,79	14,94	-0,85
2	Використання води, млн м³			
	всього	87,16	79,33	-7,83
	на господарсько-питні потреби	29,76	28,78	-0,98
	на виробничі потреби	52,37	44,23	-8,14
	на сільськогосподарські потреби	1,628	1,597	-0,031
	на зрошення	3,323	4,621	+1,298
	на інші потреби	0,087	0,102	+0,015
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	12,87	12,15	-0,72
	на господарсько-питні потреби	7,868	7,504	-0,364
	на виробничі потреби	3,233	2,98	-0,253
	на сільськогосподарські потреби	1,491	1,361	-0,13
	на зрошення	0,196	0,201	+0,005
	на інші потреби	0,081	0,105	+0,024

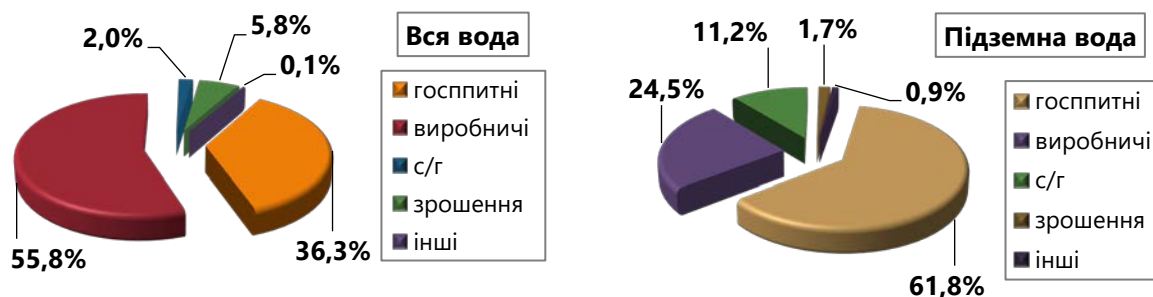

Рис. 5.2.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.2.2):

- **централізоване водопостачання** – усі 18 міст, усі 29 смт, 359 сіл (24,7%).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 1097 селах;
- **централізоване водовідведення** – усі 18 міст, 19 смт (65,5 %), 5 сіл (0,3%).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 10 смт (Бродецьке, Літин, Теплик, Брацлав, Шпиків, Чернівці, Сутиски, Дашів, Попелюхи, Трудове) та у 1451 селах.

Таблиця 5.2.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	18	18	18
<i>смт</i>	29	29	19
<i>села</i>	1456	359	5
Разом	1503	406	42

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.2.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 535,0 тис. осіб (82,9 %), у смт – 92,0 тис. осіб (72,3 %), у селах – 66,0 тис. осіб (8,7 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 480,0 тис. осіб (74,4%), у смт – 79,0 тис. осіб (62,1 %), у селах – 15,0 тис. осіб (2 %).

Таблиця 5.2.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	644,98	535,0	480,0
<i>смт</i>	127,281	92,0	79,0
<i>села</i>	756,862	66,0	15,0
Разом	1529,123	693,0	574,0

Відповідно до наданої інформації на території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 99 % населених пунктів та 93 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 125; у смт – 100; у сільських н/п – 102 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 376; відсоток населення, що споживає з них воду – 6,1 %.

Протягом 2020 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2019 р.	2020 р.
м. Гайсин	15	16
смт Брацлав	18	18
смт Шпиків	18	18
смт Вапнярка	12	18
смт Теплик	11	11
смт Глухівці	10	10
с. Колоденка	18	18
с. Торків	10	10
с. Вищеольчедаїв	7	7
с. Лучинець	6	6
с. Морозівка	5	5
с. Жван	4	4
с. Винокурня	4	4
с. Красносілка	3	3

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 295, з них поверхневих – 5; кількість свердловин – 350. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 8,5 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.2.2):

- ✦ піднято води – 43,17 млн. м³;
- ✦ очищено – 32,7 млн. м³ або 75,7 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 36,2 млн. м³ або 83,9 %;
- ✦ реалізовано – 25,2 млн. м³ або 58,4 %;
- ✦ знезаражено – 31,28 млн. м³ або 72,5 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати – 17,97 млн. м³ або 41,6 %.

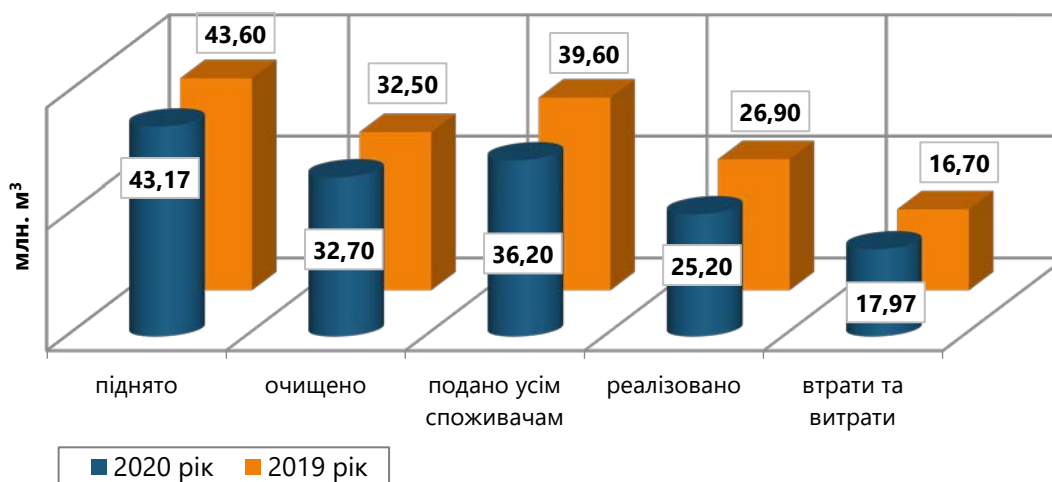

Рис. 5.2.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 40,57 млн. м³ або 94,0 % від загального обсягу; смт – 2,3 млн. м³ або 5,3 %; сільські н/п – 0,3 млн. м³ або 0,7 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 46,9; за категорією «населення» – 43,6 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 246 (фактична потужність – 218,4 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 560 одиниць, з них заміни потребували 122 або 21,8% насосів, було замінено протягом року – 63 або 51,6 % від потреби (рис. 5.2.3).

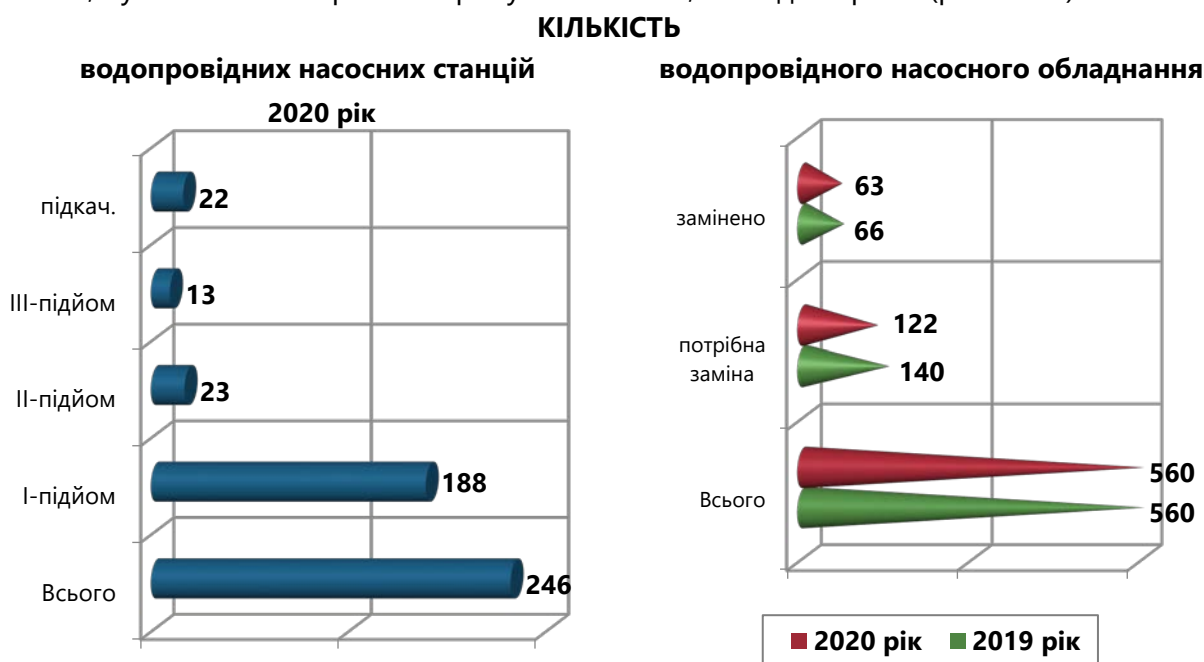

Рис. 5.2.3

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 3173,1 км, з них ветхих та аварійних – 936,5 км або 29,5 %; протягом року було замінено 28,9 км або 3,1 % від потреби (рис. 5.2.4). Показник аварійності мереж зріс з 2,5 до 2,6 аварій на 1 км мережі.

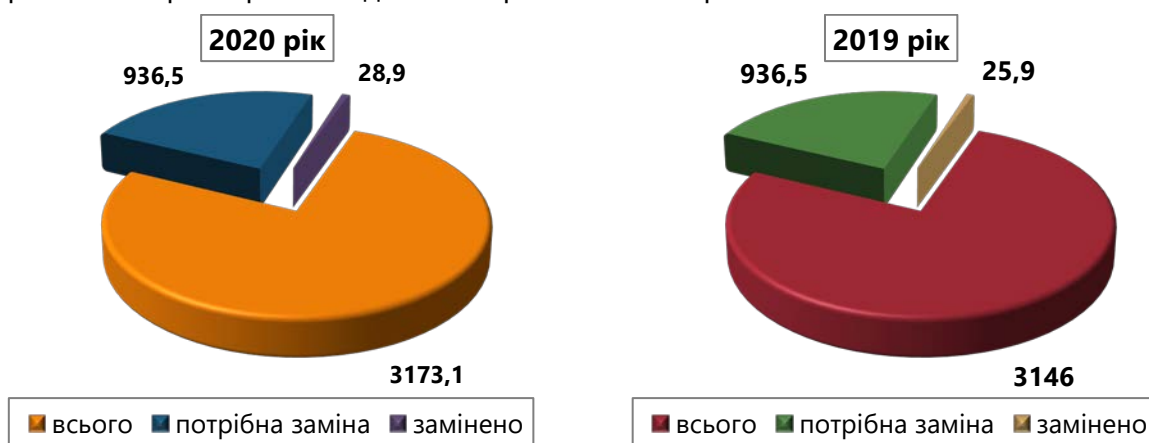

Рис. 5.2.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 50 з сумарним об'ємом – 68,7 тис. м³; водонапірні башти – 257 з сумарним об'ємом – 8,3 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 0,55 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився – з 50,9 до 59 %; квартир – залишився на рівні 2019 р. – 92 %.

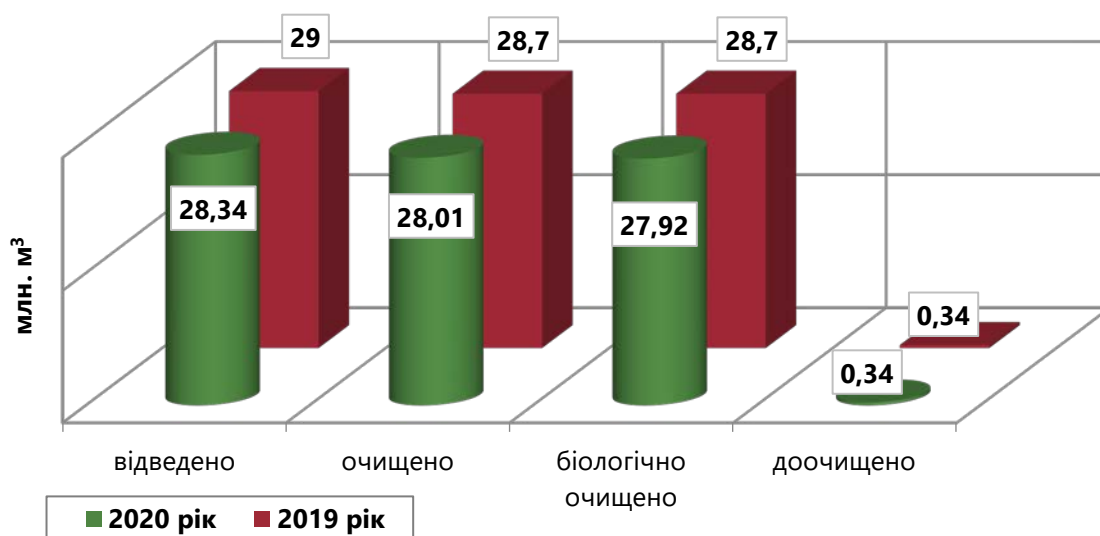
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 100; у смт – 80; у сільських н/п – 50 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.2.5):

- ❖ відведено стічних вод – 28,34 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 28,01 млн. м³ або 99 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 27,92 млн. м³ або 99 %.

Рис. 5.2.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 27,56 млн. м³ або 97,2 % від їх загальної кількості; у смт – 0,55 млн. м³ або 1,9 %; у сільських н/п – 0,23 млн. м³ або 0,8 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

- 94 НС (загальна фактична потужність – 107,3 млн. м³/рік); 240 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 80 або 33,3 % насосів, було замінено протягом року – 10 одиниць насосного обладнання або 12,5 % від потреби;
- 43 КОС (загальна фактична потужність – 147,7 млн. м³/рік), з них 14 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.2.6).

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1099,1 км, з них ветхих та аварійних – 260,0 км або 23,7 %; протягом року було замінено 6,67 км або 2,6 % від потреби (рис. 5.2.7). Показник аварійності мереж збільшився з 0,4 до 1,8 аварії на 1 км мережі.

КІЛЬКІСТЬ

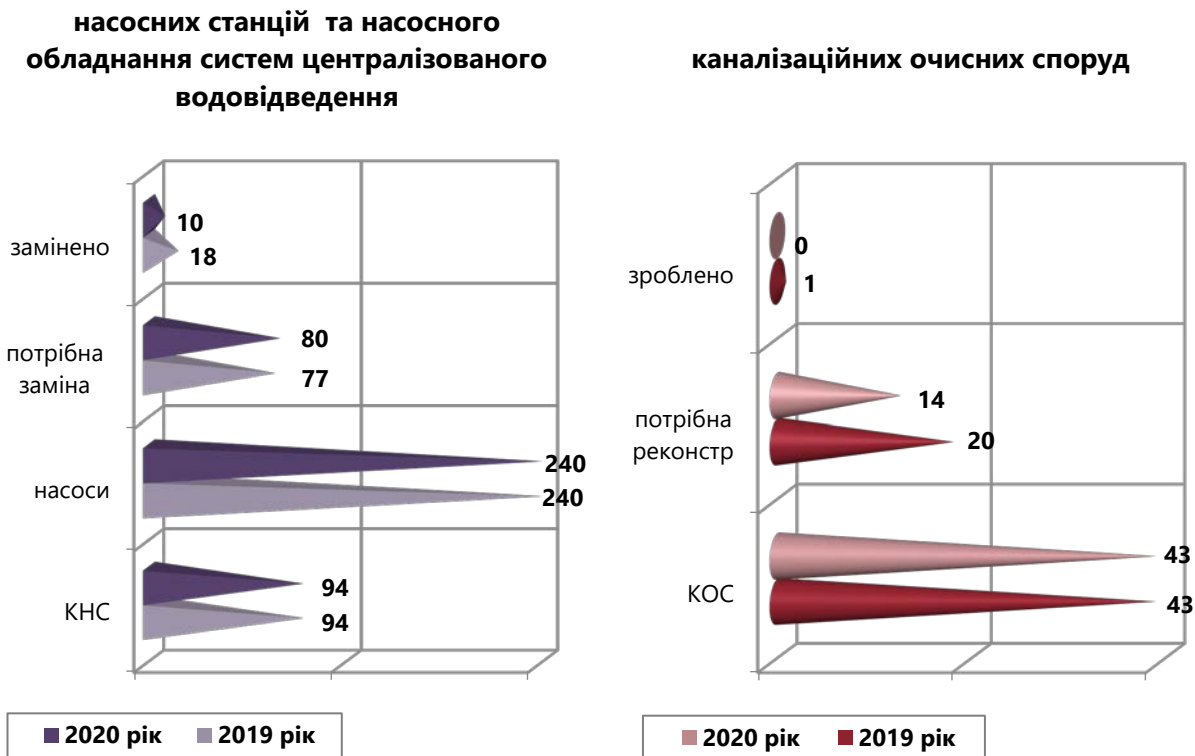

Рис. 5.2.6

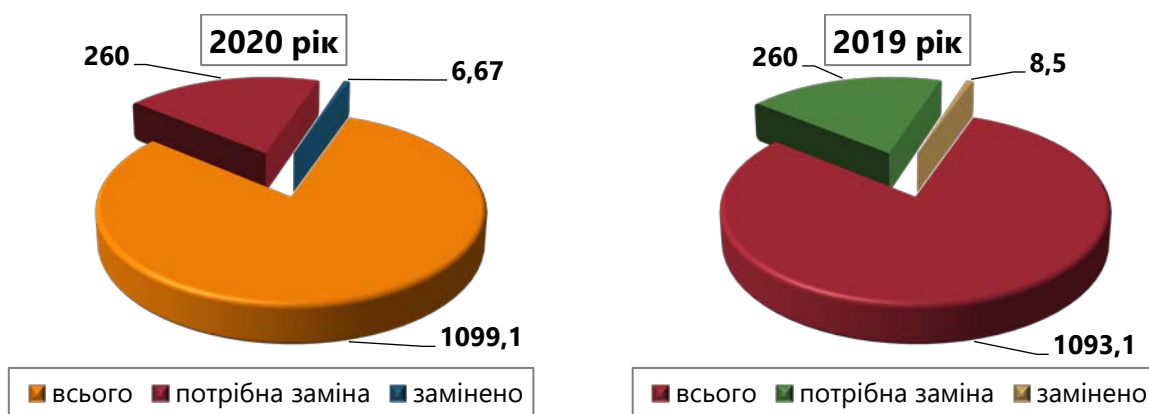

Рис. 5.2.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► у системах водопостачання знизилась з 36,4 до 35,2 млн. кВт·год/рік; питомі витрати зросли – з 1300 до 19668 кВт год/1000 м³ води;

► у системах водовідведення знизились з 22,3 до 21,98 млн. кВт-год/рік; питомі витрати зросли – з 768 до 11092 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання зменшилась з 57226 до 21979,76 тис. грн.; в системах водовідведення – збільшилась від 0 до 14 593,44 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	10,32	13,07	6,26	8,57
максимальні	54,6	58,0	60,06	60,06
<i>для населення</i>				
мінімальні	10,0	10,0	6,26	6,96
максимальні	25,0	31,8	32,58	36,98
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	8,83	10,77	6,45	7,52
максимальна	35,7	52,4	40,7	57,47
середня	11,7	12,7	8,09	9,61
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	79,2	99,0	90,0	89,0
<i>для населення</i>	80,1	99,0	75,0	77,9

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	80	80
<i>спеціалізовані комунальні</i>	24	24
<i>багатогалузеві комунальні</i>	41	41
<i>відомчі</i>	15	15
Форма власності		
<i>комунальна</i>	63	63
<i>державна</i>	2	2
<i>інша</i>	13	13

Базове підприємство ВКГ області – **КП «Вінницяоблводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Вінниця-облводоканал»		КП «Водоканал м.Могилів-Подільський»		ДП «Хмільник-водоканал»		КП «Тулчин-водоканал»	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	33,51	31,94	1,1	1,0	1,18	0,96	0,90	0,90
<i>очищено</i>	33,51	31,89	0,85	0,74	1,18	0,96	–	–
<i>подано усім споживачам</i>	29,75	28,36	0,85	0,80	1,01	0,82	0,50	0,50

Показники	КП «Вінниця–облводоканал»		КП «Водоканал м.Могилів–Подільський»		ДП «Хмільник–водоканал»		КП «Тулчин–водоканал»	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
<i>реалізовано</i>	19,48	18,29	0,78	0,73	0,68	0,55	0,50	0,50
<i>втрати та витрати</i>	14,03	13,65	0,25	0,21	0,50	0,41	0,40	0,40
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	630,4	631,47	101	101	100,9	101,4	84	98,6
<i>ветхі та аварійні</i>	169,6	172,7	30	25	34,3	37,9	15,5	17
<i>замінено</i>	1,0	1,0	6,5	8,7	3,5	0,5	–	–
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	23,99	23,59	0,31	0,29	0,96	0,91	0,9	0,9
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	*	*	–	–	187,7	173,9	–	–
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	24,20	23,99	0,58	0,54	0,68	0,55	0,4	0,4
<i>очищено</i>	24,20	23,98	0,58	0,54	0,68	0,55	0,4	0,4
<i>біологічно очищено</i>	24,20	23,98	0,58	0,54	0,68	0,55	0,4	0,4
<i>доочищено</i>	–	–	–	–	–	–	–	–
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	548,20	551,01	40,4	40,4	43,8	44,2	56,5	56,7
<i>ветхі та аварійні</i>	90,6	97,6	13	15	15,8	15,8	6,4	5,4
<i>замінено</i>	1,0	1,0	0,3	0,5	0,1	0,1	0,8	–
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	18,50	18,59	0,31	0,29	0,84	0,76	0,3	0,2
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	*	*	–	–	153,5	142,3	–	–

* загальна заборгованість за спожиту електроенергію КП «Вінницяоблводоканал» у 2020 р. – 29 158 (у 2019 р. – 46 538) тис. грн. без ПДВ.

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	47,5*	5,53
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	5,5	–
2.	Продовження будівництва об'єктів	0,952	0,25
3.	Завершення будівництва об'єктів	6,5	–
4.	Реконструкція і модернізація об'єктів	7,6	5,23
5.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	1,2	–
6.	Науково–технічне і методичне забезпечення	0,4	–
7.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,605	–
8.	Впровадження пілотних проектів	–	0,05
9.	Інші заходи	0,52	–

*З урахуванням заходів з централізованого водопостачання, виконаних КП «Вінницяоблводоканал» на загальну суму 24,22 млн грн. (за даними НКРЕКП)

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.2.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	14,7	13,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	12,6	10,3
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	14,8	16,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	37,7	26,8
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	44,8	44,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	38,3	39,3
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	14,4	13,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	14,7	12,5
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	14,4	14,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	15,1	13,0
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	17,2	13,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	22,1	18,9

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
Міста: Ямпіль (ЗДО №1), Шаргород Села: Нечуївка (школа-інтернат), Русава (НВК), Пороги (ФАП), Дзигівка (ЗЗО), Клембівка (ЗЗО)	Санітарно-хімічні
Міста: Ямпіль (РЧВ, ЗДО №3) Села: Тростянець (ЗДО), Михайлівка (НВК), Гальжбіївка (ЗДО), Клембівка (ЗДО), Писарівка (ЗДО), Плебанівка, Хоменки, Копистирин, Гибалівка	Мікробіологічні
Села: Снітків, Вербоivecь (сільські водопроводи), Могилів-Подільський р-н	Санітарно-хімічні (амоній)
смт Турбів, Вінницький район	Санітарно-хімічні (залізо)

Охорона природних водойм

Таблиця 5.2.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	30,80	29,65
нормативно чистих без очищення	4,03	3,96
нормативно очищених	26,18	25,26
недостатньо очищених	0,59	0,43
неочищених	–	–

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	30,40	29,26
нормативно чистих без очищення	4,03	3,96
нормативно очищених	25,78	24,87
недостатньо очищених	0,59	0,43
неочищених	–	–

Таблиця 5.2.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам	2019 р.	2020 р.
1	Проби з водойм I-ї категорії , які не відповідали нормативам:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	77	51
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	21	34
2	Проби з водойм II-ї категорії , які не відповідали нормативам за:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	118	86
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	139	80

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Базове підприємство ВКГ області – КП «Вінницяоблводоканал», за останні роки на ньому було реалізовано наступні заходи. Виконано установку тонкошарових модулів на відстійниках, проведено ревізію запірної арматури надходження сирової води у відстійники, відремонтовано донні клапани днища відстійників.

У 2020 році проводилось довантаження піску до проектного рівня. Відновлено та покрито ізоляцією залізобетонні конструкції хімічно-стійким матеріалом від впливу вологи та випарів реагентів на змішувачі.

На підприємстві є сучасна сертифікована лабораторія, яка контролює якість поданої в мережу води, та показники очищених стічних вод. На сьогоднішній день лабораторія КП «Вінницяоблводоканал» здійснює моніторинг по 9 із 13 показників, які почали діяти з 1 січня 2020 року (стронцій, сурма, ціаніди, феноли, 1,2-дихлоретан, тетрахлорвуглець, загальний органічний вуглець, трихлоретилен та тетрахлоретилен).

За результатами лабораторних випробувань, які проводились у всі пори року, встановлено, що найвищий рівень ефективності очищення питної води забезпечує коагулянт PAX XL1911, виробник – ТОВ «КЕМІПОЛ» (Польща). Прийнято рішення про доцільність придбання даного реагенту для очищення води в особливо проблемні періоди року.

Продовжується щорічне планування заходів для забезпечення надійної експлуатації споруд та мереж у зимовий період експлуатації, та їх реалізація силами та коштом підприємства.

Протягом року силами підприємства було проведено заміну 3,9 км водопровідних та 1,0 км мереж централізованого водовідведення, що відпрацювали терміни експлуатації, знаходились в незадовільному стані та не могли забезпечувати надійне водопостачання та водовідведення. З метою якісного та своєчасного обслуговування також було прийнято на баланс підприємства 1,07 км мереж водопроводу, та 2,81 км мереж централізованого водовідведення.

У 2020 році виконано поточний ремонт 36 насосних агрегатів ВНС I–IV підйомів, капітальний ремонт по одному на ВНС I–го підйому ст.3, ВНС II–го підйому ст.2. На мережах міста замінено 65 од. запірної арматури різних діаметрів. Відремонтовано 290 колодязів, встановлено 73 металевих люків та 119 залізобетонних кришок. Відремонтовано 70 пожежних гідрантів та 26 од. водорозбірних колонок.

На теперішній час розроблено проектно–кошторисну документацію спільно із Світовим банком по «Другому проекту розвитку міської інфраструктури» стосовно реконструкції магістральної мережі водопостачання м. Вінниці на ділянці від вул. Пирогова до вул. Лебединського; від ВНС «П'ятничани» до вул. Лебединського (21 км); від ВНС «П'ятничани» до площі «Героїв Майдану» (4,2 км). Підготовлено проект першого етапу комплексної реконструкції ОСК, який включає реконструкцію приймальної камери, приміщення решіток насосної станції сирого осаду, заміну технологічного обладнання та заходи із запобігання розповсюдження запаху.

Самопливні колектори в більшості відпрацювали терміни експлуатації, мають граничний знос, та не в змозі забезпечити надійне відведення стоків міста.

Напірні колектори мають абразивний знос по товщині труби до 90%. Через їх розташування поблизу прибережної смуги р. Південний Буг та існуючий нахил місцевості, в разі аварії дані колектори з урахуванням обсягу стоків міста, які вони транспортують, загрожують виникненням екологічної катастрофи з непередбачуваними наслідками. Такі стратегічні для життя цілого міста колектори прокладаються в дві нитки, для резервного використання у разі виходу з ладу одного колектору. На сьогоднішній день через незадовільний стан одна нитка згаданого вище колектору Ø700 мм. від вузлової НС1А по вул. Г.Успенського до ОСК була виведена з експлуатації. Тому необхідно терміново провести реконструкцію даного колектору, оскільки виникнення аварійної ситуації на колекторі, що експлуатується без резервної нитки, загрожує зривом водовідведення міста та техногенним забрудненням. По каналізуванню міста розроблено проектно–кошторисну документацію спільно із Світовим банком по «Другому проекту розвитку міської інфраструктури» стосовно реконструкції колектору від НС–1 по вул. Г.Успенського до ОСК Сабарівське шосе (6,7 км); від НС 1 по вул. Свердлова до ОСК Сабарівське шосе; від вул. Ширшова до вул. Д. Нечая (1,4 км).

Турбує стан джерела водопостачання ріки Південний Буг, яка через обміління і надмірний прогрів води, інтенсивно «цвіте». Через зарегульованість річки Сабарівською греблею, вона деякою мірою перетворилась на «відстійник», де проходить випадіння в осад відмерлих водоростей та завислих речовин. У зоні впливу греблі знаходяться дві водозабірні споруди, які щорічно покриваються шаром мулу та осаду товщиною 1,5–2,0 м. Не вживаються достатні міри по попередженню забруднення Південного Бугу вище I поясу зони санітарної охорони водозабірних споруд. Очищення дна акваторії ріки Південний Буг від мулу та осаду в районі водозабору та випуску промивних вод виконується силами підприємства щорічно.

У зв'язку з приєднанням нових територій та запланованим розміщенням промислових підприємств, є потреба в прокладанні нових ліній та заміни існуючих на східній та північно–східній частині міста. Враховуючи щільність забудови та логістику центральної частини міста необхідно вирішувати питання поетапної заміни мереж водопроводу та каналізації центральної частини міста та реалізації проектів реконструкції при відповідному фінансуванні.

5.3 Волинська область

Волинською обласною державною адміністрацією було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Волинській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 40,13 млн. м³ води, що на 27,56 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 30,06 (менше на 23,45) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 19,13 (більше на 0,86) млн. м³, на виробничі – 9,88 (менше на 3,86) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 25,83 (менше на 16,32) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 19,129 (більше на 0,859) млн. м³ (табл. 5.3.1, рис. 5.3.1).

Таблиця 5.3.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	67,69	40,127	-27,563
	у тому числі з поверхневих джерел	1,08	5,949	+4,869
	у тому числі з підземних джерел	53,61	34,178	-19,432
2	Використання води, млн м³			
	всього	53,50	30,055	-23,445
	на господарсько–питні потреби	18,27	19,129	+0,859
	на виробничі потреби	13,74	9,878	-3,862
	на сільськогосподарські потреби	16,77	0,152	-16,618
	на зрошення	4,503	0,670	-3,833
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	42,15	25,83	-16,32
	на господарсько–питні потреби	18,27	19,129	+0,859
	на виробничі потреби	8,281	6,387	-1,894
	на сільськогосподарські потреби	16,77	0,152	-16,618
	на зрошення	4,468	0,67	-3,798
	на інші потреби	0,216	–	–

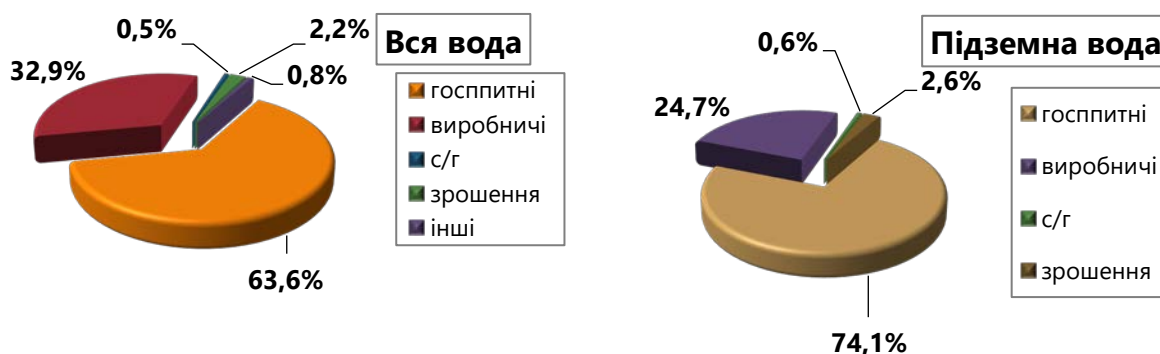

Рис. 5.3.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.3.2):

- **централізоване водопостачання** – усі 11 міст, 18 смт (81,8 %), 319 сіл (30,3 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 4 смт (Головне, Заболоття, Колки, Сенкевичівка) та у 735 селах;
- **централізоване водовідведення** – 9 міст (81,8 %), 18 смт (81,8 %), 25 сіл (2,4 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у 2 містах (Берестечко, Устилуг), 4 смт (Головне, Заболоття, Колки, Сенкевичівка) та у 1029 селах.

Таблиця 5.3.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	11	11	9
<i>смт</i>	22	18	18
<i>села</i>	1054	319	25
Разом	1087	348	52

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.3.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах – 357,4 тис. осіб (82,0 %), у смт – 44,2 тис. осіб (43,6 %), у селах – 68,6 тис. осіб (14,0 %);
- **централізованим водовідведенням**: у містах – 286,3 тис. осіб (65,7%), у смт – 25,0 тис. осіб (24,7 %), у селах – 5,9 тис. осіб (1,2 %).

Таблиця 5.3.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	435,8	357,4	286,3
<i>смт</i>	101,4	44,2	25,0
<i>села</i>	490,2	68,6	5,9
Разом	1027,4	470,1	317,2

Відповідно до наданої інформації на території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання були наступними:

- цілодобове водопостачання – 100 % населених пунктів та населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 103 л/добу, у смт – 83 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 112 (менше на 38); відсоток населення, що споживає з них воду – 20,0 (менше на 1) %.

Наступна інформація надана лише по містах області (без смт та сіл).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 11, з них поверхневих – 1; кількість свердловин – 103. Потреба у додатковій потужності водозаборів – відсутня.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.3.2):

- ✓ піднято води – 25,24 млн. м³;
- ✓ очищено – 20,94 млн. м³ або 82,9 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 24,39 млн. м³ або 96,6 %;
- ✓ реалізовано – 16,97 млн. м³ або 67,2 %;
- ✓ знезаражено – 24,96 млн. м³ або 98,9 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 8,28 млн. м³ або 32,8 %.

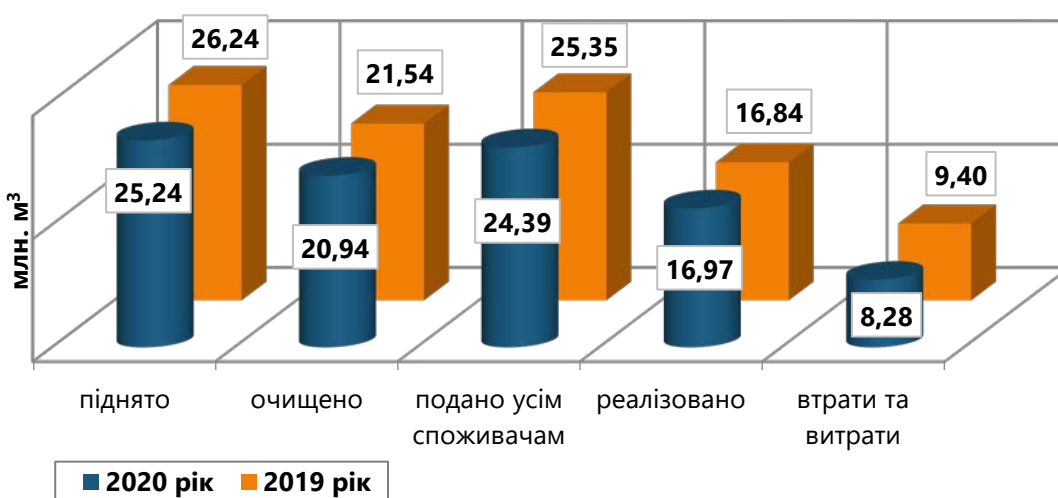

Рис. 5.3.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 66,79; за категорією «населення» – 49,14 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 161 (фактична потужність – 25,2 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 275 одиниць, з них заміни потребували 68 або 24,7% насосів, було замінено протягом року – 14 або 20,6 % від потреби (рис. 5.3.3).

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 685,1 км, з них ветхих та аварійних – 385,76 км або 56,3%; протягом року було замінено 29,69 км або 7,7 % від потреби (рис. 5.3.4). Показник аварійності мереж зменшився з 2,16 до 1,65 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води налічували: резервуари чистої води – 19 з сумарним об'ємом – 71,9 тис. м³; водонапірні башти – 2 з сумарним об'ємом – 0,55 тис.м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року залишився на рівні минулого року – 32,4 %; квартир збільшився – з 76,7 до 79,7 %.

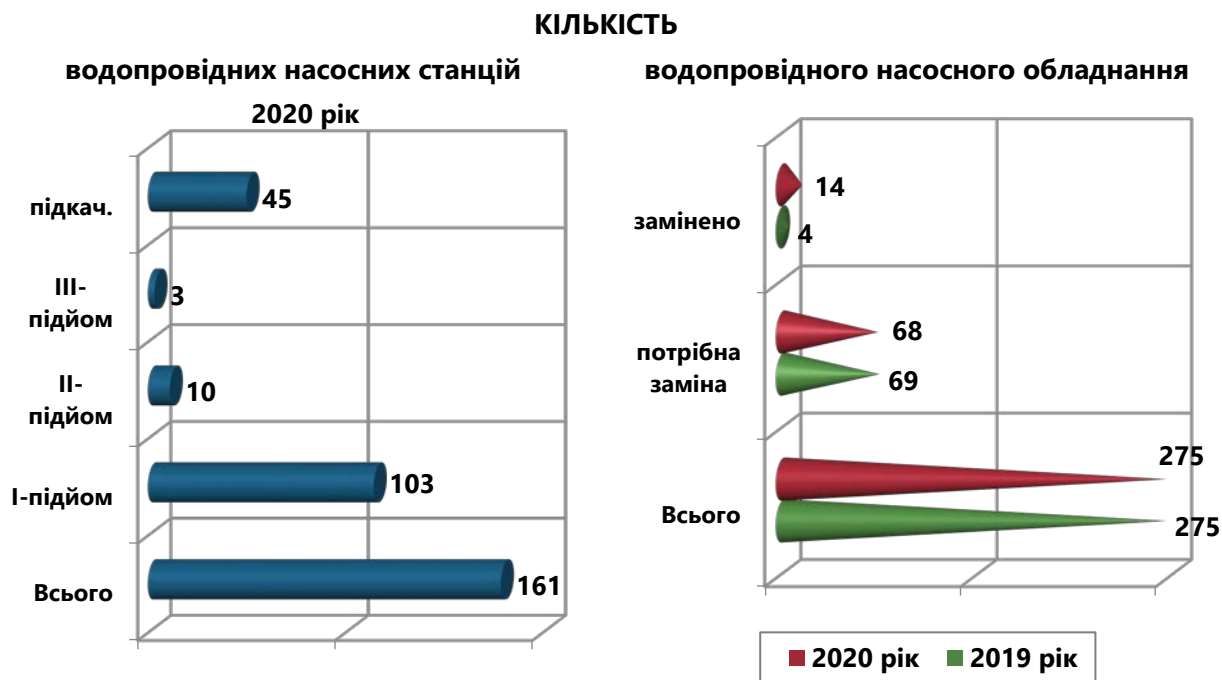

Рис. 5.3.3

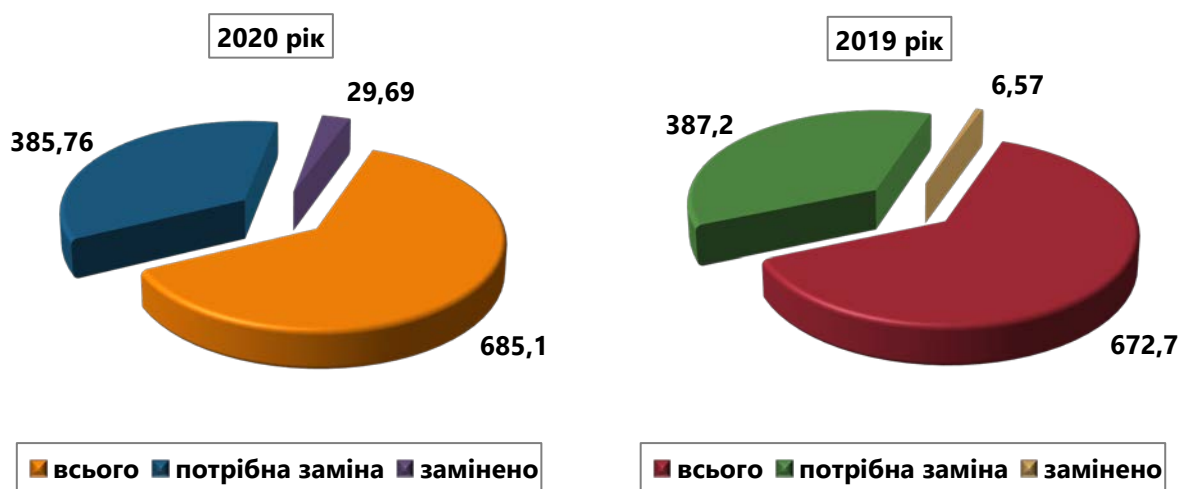

Рис. 5.3.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

- питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 152,9 (більше на 30,8) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.3.5):

- ❖ відведено стічних вод – 23,42 млн. м³;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 23,42 млн. м³ або 100 %.

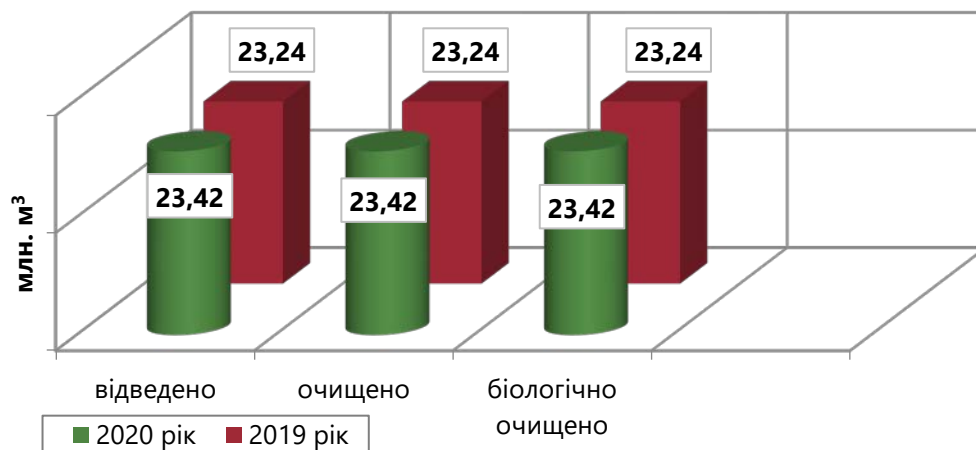

Рис. 5.3.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

- 59 НС (загальна фактична потужність – 24,13 млн. м³/рік); 171 одиниця насосного обладнання, з них потребували заміни 37 або 21,6 % насосів, було замінено протягом року – 26 або 70,3 % від потреби;
- 8 КОС (загальна фактична потужність – 24,25 млн. м³/рік), з яких 8 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.3.6).

КІЛЬКІСТЬ

насосних станцій та насосного обладнання систем централізованого водовідведення

каналізаційних очисних споруд

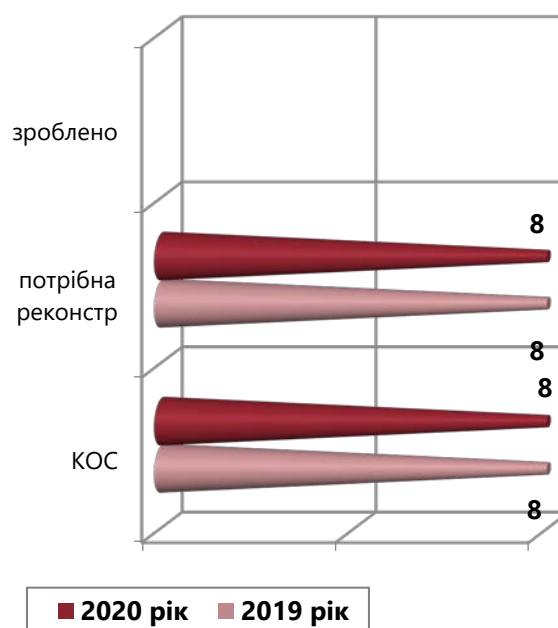
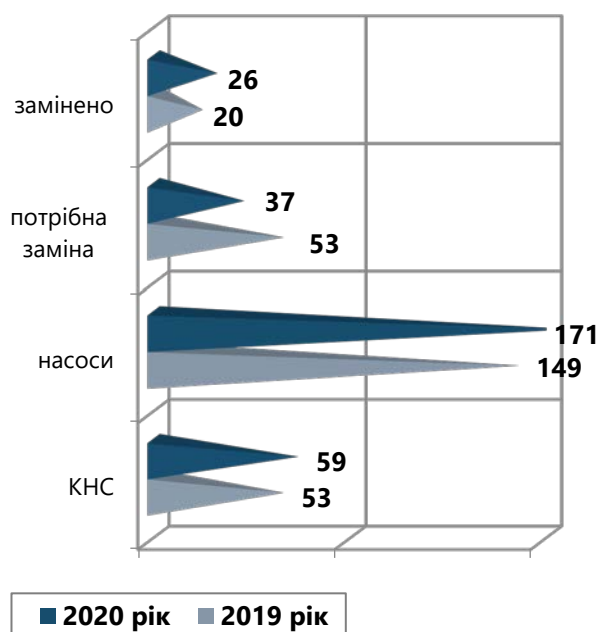

Рис. 5.3.6

Мережі централізованого водовідведення (без сіл) у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 527,2 км, з них ветхих та аварійних – 289,1 км або 54,8 %; протягом року було замінено 0,64 км або 0,2 % від потреби (рис. 5.3.7). Показник аварійності мереж зріс з 1,32 до 1,9 аварій на 1 км мережі.

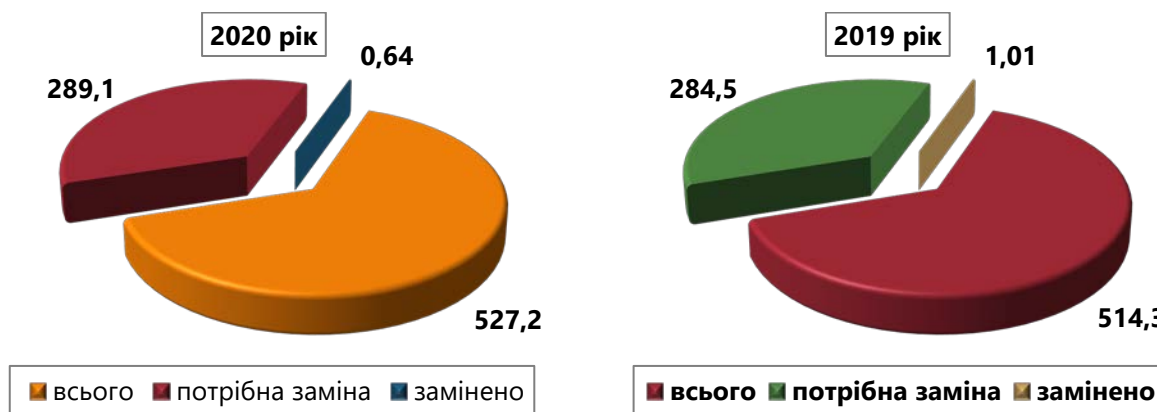

Рис. 5.3.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання знизились з 13,85 до 13,05 млн. кВт-год/рік; питомі витрати знизились – з 527,8 до 517 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ у системах водовідведення збільшились з 14,02 до 15,08 млн. кВт-год/рік; питомі витрати збільшились – з 607,7 до 643,9 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію зменшилася: у системах водопостачання – з 9790,1 до 1743,4 тис. грн.; у системах водовідведення – з 8309,8 до 2060,9 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
для промисловості				
мінімальні	5,00	5,0	5,94	7,03
максимальні	17,83	20,28	23,43	24,42
для населення				
мінімальні	4,56	4,56	5,94	7,03
максимальні	16,84	20,28	23,43	24,42
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	4,65	4,65	5,32	5,85
максимальна	16,97	26,20	27,39	36,88
середня	10,81	15,43	16,36	21,37
Відшкодування вартості послуг, %				
для промисловості	46,1–175,9	34,7–176,2	47,3–148,8	32,1–135,2
для населення	46,1–129,6	34,7–132,8	47,3–124,0	32,1–132,0

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	44	43
<i>спеціалізовані комунальні</i>	5	5
<i>багатогалузеві комунальні</i>	31	31
<i>відомчі</i>	5	5
<i>міжрайонні (групові)</i>	3	2
Форма власності		
<i>комунальна</i>	36	36
<i>державна</i>	5	5
<i>інша</i>	3	2

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Луцьк-водоканал»		Підприємство «Нововолинськ-водоканал»		УВКГ м.Ковель		УВКГ м.В.Волинський	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	16,35	16,04	4,35	3,87	3,66	3,46	1,88	1,87
<i>очищено</i>	16,31	16,0	–	–	3,59	3,40	1,65	1,54
<i>подано усім споживачам</i>	15,73	15,43	4,33	3,85	3,59	3,40	1,71	1,71
<i>реалізовано</i>	10,87	11,27	2,73	2,49	2,09	2,05	1,15	1,16
<i>втрати та витрати</i>	5,48	4,77	1,62	1,38	1,55	1,41	0,73	0,70
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	317,7	317,7	206,10	212,34	102,75	108,94	46,1	46,1
<i>ветхі та аварійні</i>	168,8	168,8	136,23	136,00	76,14	74,88	6,1	6,1
<i>замінено</i>	1,3	0,9	1,34	27,20	3,44	1,26	0,53	0,78
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	8,57	8,22	2,46	2,23	1,61	1,47	1,21	1,14
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	8515,3	895,0	0	0	340,0	378,7	934,8	469,7
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	17,59	17,66	2,25	1,98	2,3	2,66	0,93	0,998
<i>очищено</i>	17,59	17,66	2,42	2,16	2,3	2,66	0,93	0,998
<i>біологічно очищено</i>	17,59	17,66	2,42	2,16	2,3	2,66	0,93	0,998
<i>доочищено</i>								
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	221,4	221,4	114,72	115,304	114,5	114,8	55,9	55,9
<i>ветхі та аварійні</i>	107,2	107,2	73,3	73,3	73,3	73,3	5,3	5,3
<i>замінено</i>	0,12	0,03	0,10	0,59	0	0	0,3	0,28
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	9,130	9,907	1,86	1,95	2,432	2,686	0,597	0,532
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	7253,8	896,8	0	0	546,1	717,9	509,9	446,2

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн. у тому числі:	137,323	16,284
1.	Будівництво нових об'єктів	1,320	0,068
2.	Завершення будівництва об'єктів	–	0,094
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	129,524	6,488
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	1,706	2,987
5.	Науково-технічне і методичне забезпечення	1,443	2,027
6.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,76	0,559
7.	Впровадження пілотних проектів	–	0,87
8.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	2,343	–
9.	Інші заходи	0,227	3,191

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.3.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	4,5	7,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,7	0,5
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0	10,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	0
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	22,3	32,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	5	2,4
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0	0
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	0
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	1,5	4,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,7	0
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	8,3	9,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	1,1

Охорона природних водойм

Таблиця 5.3.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	29,10	26,549
нормативно чистих без очищення	4,972	3,153
нормативно очищених	20,51	22,973
недостатньо очищених	0,047	–
неочищених	0,425	0,423
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	20,88	21,107
нормативно чистих без очищення	–	–
нормативно очищених	19,558	20,684
недостатньо очищених	0,472	–
неочищених	0,425	0,123

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Системи водопостачання та водовідведення підприємств Волинської області знаходиться в задовільному робочому стані. В порівнянні з минулим роком суттєвих змін щодо стану водопровідно-каналізаційного господарства області не відбулося.

Для забезпечення населення області якісною питною водою, рішенням сесії обласної ради від 21.12.2012 року № 14/13, затверджена Регіональна програма «Питна вода Волинської області» на 2012-2023 роки зі змінами (далі - Програма).

Підприємства водопровідно - каналізаційного господарства області продовжують працювати над покращенням якості надання своїх послуг.

КП «Луцькводоканал» протягом 2020 року проводив реалізацією Інвестиційної програми з обсягом фінансування - 9 417 тис. грн. (без ПДВ), завдяки якій в 2020 році: завершено 1-й етап реконструкції ділянки збірного водогону Ø600мм, довжиною 210 м.п.; укладено 482,7 м.п. труб поліетиленових PE 100 SDR 17;26; придбано 42 од. оргтехніки; замінено 32 насоси; розпочато реконструкцію каналізаційного колектора діаметром 800 мм.

Підприємство «Нововолинськводоканал» ЖКО НМР, в рамках Угоди про позику № 8391-UA на реалізацію Другого проекту розвитку міської інфраструктури, протягом 2019-2020 р.р. завершили роботи по проекту «Реконструкція водопровідних ліній від Північного та Південного водозаборів до м. Нововолинськ».

Виконані роботи по заміні зовнішніх водогонів протяжністю 25,144 км поліетиленових труб, реконструкції зовнішніх водогонів протяжністю 1,873 км поліетиленових труб. Вартість виконаних робіт, за рахунок кредиту Світового банку, склала – 125, 371 млн. грн.

В каналізаційному господарстві практично всі очисні споруди каналізації збудовані до 1990 року за технологіями, розробленими у 60-70 роках минулого століття, і на даний час потребують реконструкції та капітального ремонту, а в окремих населених пунктах необхідне будівництво нових.

Фінансово-економічний стан підприємства ВКГ є складним, більшість з них залишаються збитковими. За підсумками 2020 року понад 76,7 відсотка підприємств, що надають послуги з водопостачання та 80,0 відсотків по водовідведенню, отримали збитки. Комунальне підприємство «Луцькводоканал» за 2020 рік має позитивний фінансовий результат.

Реконструкція та розвиток централізованого водопостачання та водовідведення у містах, селищах і селах можлива за умови залучення коштів з бюджетів усіх рівнів, в т.ч. державного.

5.4 Дніпропетровська область

Дніпропетровською обласною державною адміністрацією було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Дніпропетровській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 361,58 млн. м³ води, що на 1,35 млн. м³ більше, ніж у 2019 році. Загальний обсяг використаної води становив – 338,63 (більше на 0,39) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 282,3 (більше на 0,65) млн. м³, на виробничі – 51,9 (менше на 0,22) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 1,824 (більше на 0,026) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 1,8 (більше на 0,035) млн. м³ (табл. 5.4.1, рис. 5.4.1).

Таблиця 5.4.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	360,236	361,581	+1,345
	у тому числі з поверхневих джерел	358,256	359,621	+1,365
	у тому числі з підземних джерел	1,980	1,96	-0,02
2	Використання води, млн м³			
	всього	338,241	338,63	+0,389
	на господарсько–питні потреби	281,697	282,34	+0,643
	на виробничі потреби	52,111	51,89	-0,221
	на сільськогосподарські потреби	1,010	1,00	-0,01
	на зрошення	0	0	0
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	1,798	1,824	+0,026
	на господарсько–питні потреби	1,765	1,8	+0,035
	на виробничі потреби	0,003	0,004	+0,001
	на сільськогосподарські потреби	0	0	0
	на зрошення	0	0	0
	на інші потреби	0,030	0,02	-0,01

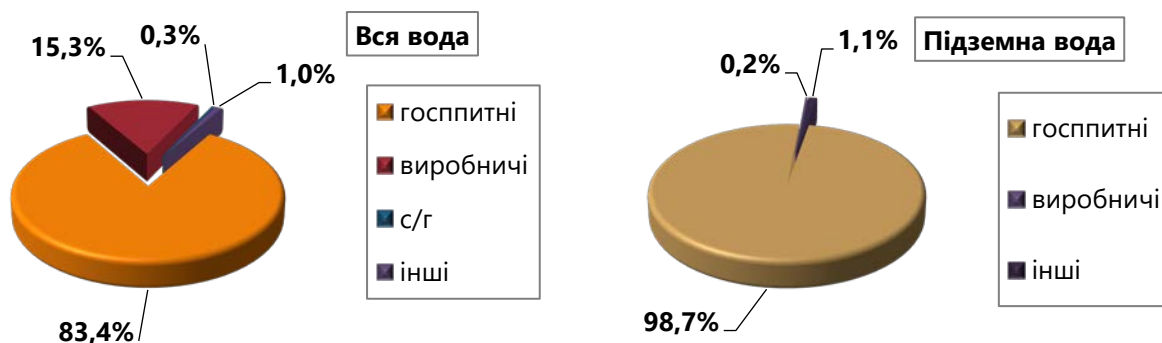

Рис. 5.4.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.4.2):

- **централізоване водопостачання** – усі 20 міст, усі 46 смт, 348 сіл (25,4 %).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 1024 селах;
- **централізоване водовідведення** – усі 20 міст, 33 смт (71,7 %), 29 сіл (2,1 %).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 13 смт (Письменне, Чаплине, Христофорівка, Божедарівка, Аули, Демурино, Червоногригорівка, Горняцьке, Петропавлівка, Залізничне, Курилівка, Лихівка, Вишневе) та у 1343 селах.

Таблиця 5.4.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	20	20	20
<i>смт</i>	46	46	33
<i>села</i>	1372	348	29
Разом	1438	414	82

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.4.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 2390,32 тис. осіб (96,9%), у смт – 185,21 тис. осіб (84,7 %), у селах – 184,56 тис. осіб (34,3 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 1799,32 тис. осіб (73,0%), у смт – 81,03 тис. осіб (37,1 %), у селах – 25,69 тис. осіб (4,8 %).

Таблиця 5.4.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	2465,61	2390,32	1799,32
<i>смт</i>	218,62	185,21	81,03
<i>села</i>	537,32	184,56	25,69
Разом	3221,55	2760,09	1906,04

Відповідно до наданої інформації на території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 29 % н/п та 92 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 142; у смт – 130; у сільських н/п – 118 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 191 (менше на 7); відсоток населення, що споживає з них воду – 3 %.

Протягом 2020 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2019 р.	2020 р.
м. Верхівцеве, сел. Новомиколаївка	8	8

Привізена питна вода в системі водопостачання області частково або повністю застосувалась у 293 населених пунктах, зокрема у 3 смт (Межова, Просяна, Юр'ївка), 1 селище (Письменне, Синельниківський р-н) та у 289 селах; чисельність населення, що споживало привізну воду, складала – 70,61 тис. осіб.

Кількість населення, яке користувалось привізною водою, становило:

- у 13 н/п – від 1000 до 4000 осіб;
- у 27 н/п – від 500 до 1000 осіб;
- у 104 н/п – від 100 до 500 осіб;
- у 57 н/п – від 50 до 100 осіб;
- у 63 н/п – від 10 до 50 осіб;
- у 29 н/п – від 1 до 10 осіб.

Найгірша ситуація була у смт Межова, де привізною водою користувалось біля 4 тис. осіб (50 % від чисельності н/п), у с. Шолохове – 2,4 тис. осіб (86,4 %) та у смт Просяна – 2,1 тис. осіб (40 %).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 201, з них поверхневих – 29; кількість свердловин – 172. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 0,66 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.4.2):

- ✓ піднято води – 361,78 млн. м³;
- ✓ очищено – 348,46 млн. м³ або 96,3 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 333,6 млн. м³ або 92,2 %;
- ✓ реалізовано – 326,53 млн. м³ або 90,3 %;
- ✓ знезаражено – 338,18 млн. м³ або 93,5 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 35,25 млн. м³ або 9,7 %.

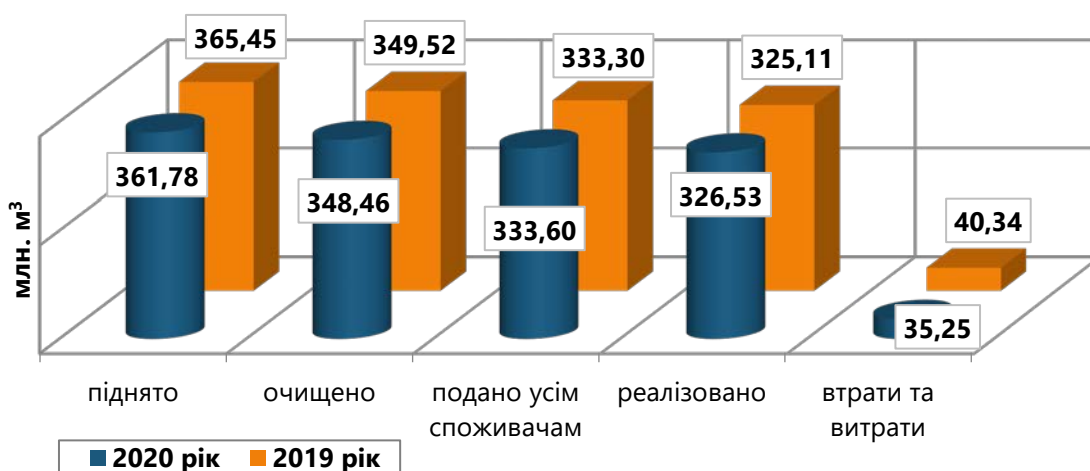

Рис. 5.4.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 260,89 млн. м³ або 72,1 % від загального обсягу; смт – 73,0 млн. м³ або 20,2 %; сільські н/п – 27,89 млн. м³ або 7,7 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 1029,79; за категорією «населення» – 630,24 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 289 (фактична потужність – 628,6 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 959 одиниць, з них заміни потребували 52 або 5,4 % насосів, було замінено протягом року – 8 або 15,4 % від потреби (рис. 5.4.3).

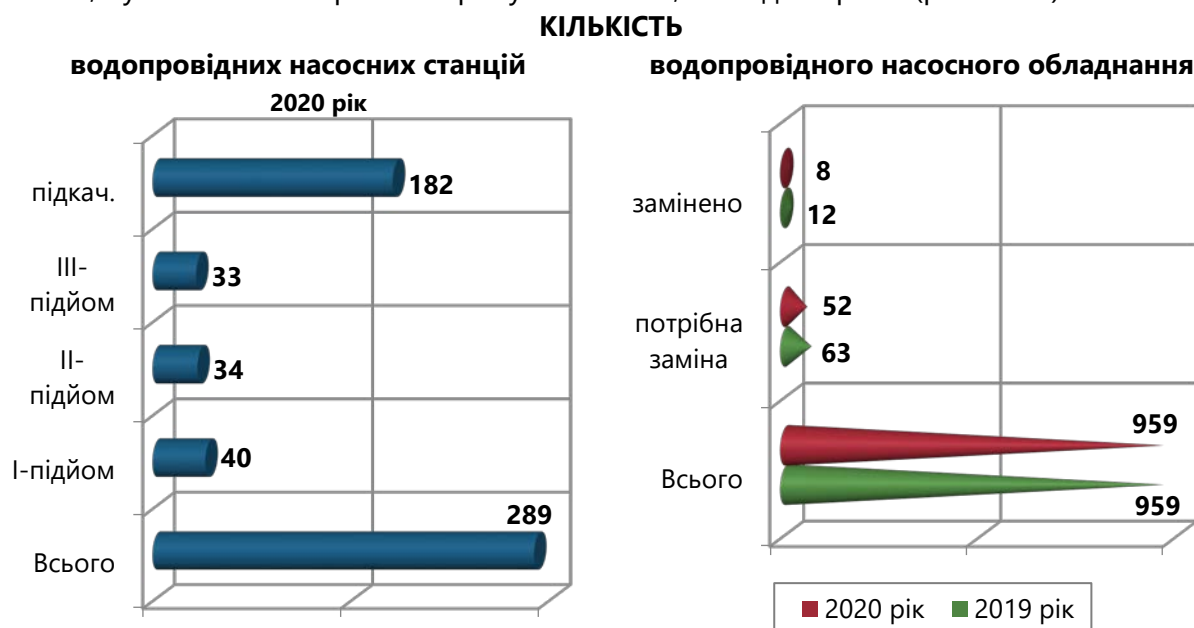

Рис. 5.4.3

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 14796,0 км, з них ветхих та аварійних – 5520 км або 37,3 %; протягом року було замінено 30,75 км або 0,6 % від потреби (рис. 5.4.4). Показник аварійності мереж зменшився з 2,11 до 1,9 аварій на 1 км мережі.

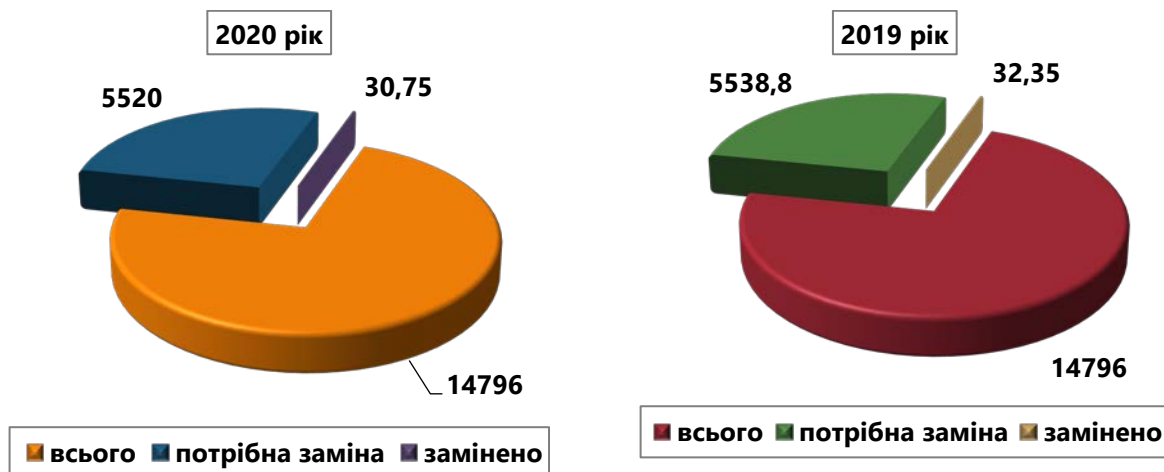

Рис. 5.4.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 180 з сумарним об'ємом – 773 тис. м³; водонапірні башти – 202 з сумарним об'ємом – 333 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 23 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився з 91 % до 91,3 %; квартир – залишився на рівні минулого року – 98 %.

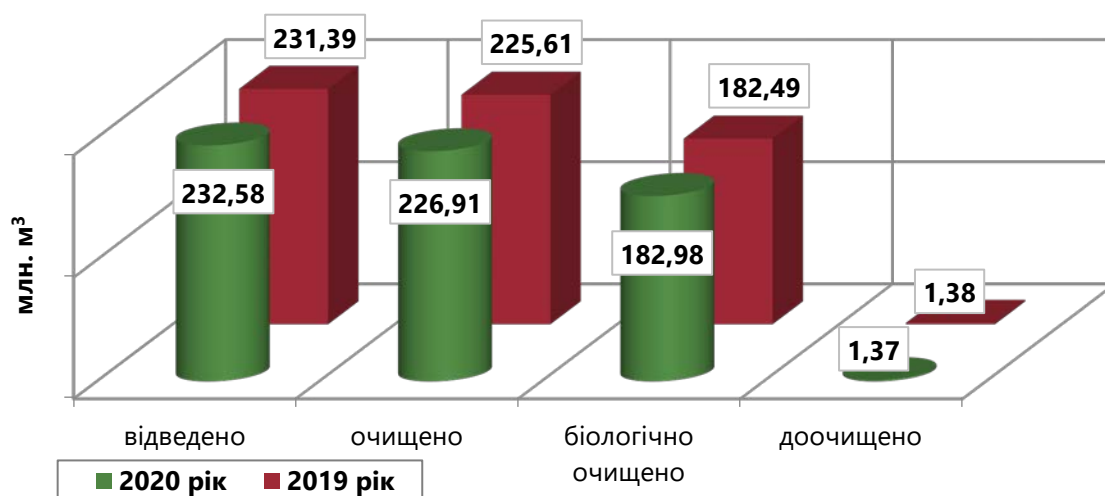
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 138 (більше на 5); у смт – 115 (більше на 5); у сільських н/п – 75 (більше на 8) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.4.5):

- ❖ відведено стічних вод – 232,58 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 226,91 млн. м³ або 97,5 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 182,98 млн. м³ або 78,7 %;
- ❖ пройшло доочищення – 1,37 млн. м³ або 0,6 %.

Рис. 5.4.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 185,02 млн. м³ або 79,6 % від їх загальної кількості; у смт – 46,89 млн. м³ або 20,2 %; у сільських н/п – 0,67 млн. м³ або 0,3 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

➤ 338 НС (загальна фактична потужність – 284,4 млн. м³/рік); 880 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 263 або 29,9 % насосів, було замінено протягом року – 7 або 2,7 % від потреби;

➤ 55 КОС (загальна фактична потужність – 204,9 млн. м³/рік), з них 45 потребували реконструкції; на 1 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.4.6).

КІЛЬКІСТЬ

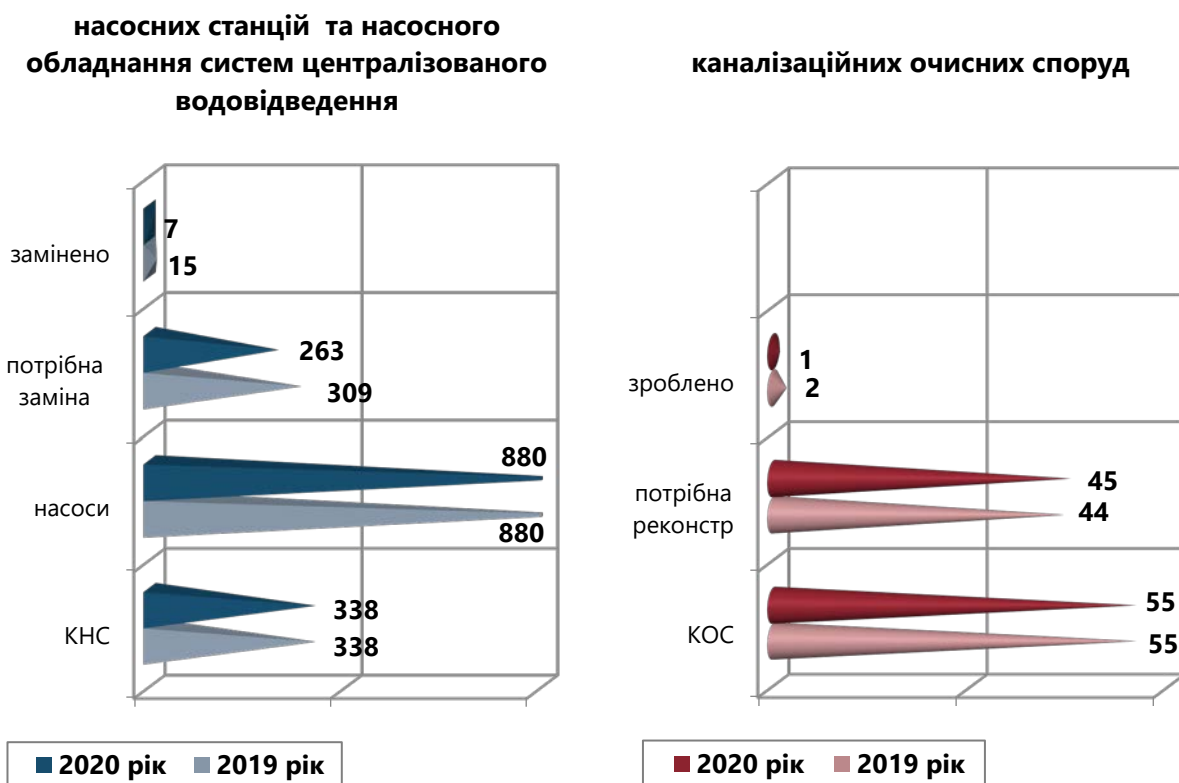

Рис. 5.4.6

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 4728,9 км, з них ветхих та аварійних – 1925,0 км або 40,7 %; протягом року було замінено 10,03 км або 0,52 % від потреби (рис. 5.4.7). Показник аварійності мереж зріс з 1,3 до 1,4 аварій на 1 км мережі.

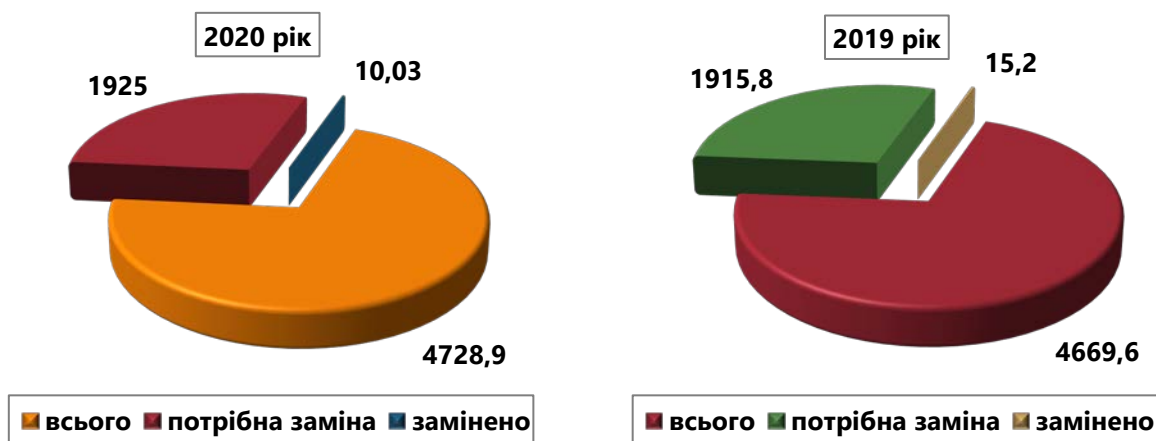

Рис. 5.4.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання знизились 248,41 до 247,55 млн. кВт·год/рік;
- ▶ у системах водовідведення збільшились з 213,88 до 214,48 млн. кВт·год/рік.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання зменшилась – з 529261,8 до 463000 тис. грн.; в системах водовідведення зменшилась – з 391085,7 до 193452,3 тис. грн.

Фінансово–економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	6,46	7,48	7,45	8,9
максимальні	80,85	80,85	115,85	123,6
<i>для населення</i>				
мінімальні	6,46	8,4	6,13	7,2
максимальні	28,35	33,84	35,7	35,7
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	3,52	5,8	7,2	8,6
максимальна	37,09	38,2	48,1	50,3
середня	21,49	23	21,8	23,6
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	106,1	107	101,35	101,8
<i>для населення</i>	81	86	72,35	79

Підприємства водопровідно–каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	92	95
<i>спеціалізовані комунальні</i>	42	44
<i>багатогалузеві комунальні</i>	45	46
<i>відомчі</i>	4	4
<i>міжрайонні (групові)</i>	1	1
Форма власності	92	95
<i>комунальна</i>	75	76
<i>державна</i>	3	3
<i>інша</i>	14	16

Базове підприємство ВКГ області – **КП «Дніпроводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Дніпро-водоканал»		КП «Кривбас-водоканал»		КП ДОР «Аульський водовід»		ДМП ВКГ «Дніпро-Західний Донбас»	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	79,3	73,4	137,4	131,4	76,5	77,297	16,61	17,95
<i>очищено</i>	72,2	66,8	103,76	103,13	75,74	74,75	16,6	17,94
<i>подано усім споживачам</i>	103,1	102,1	94,601	90,148	70,28	71,144	14,93	16,61
<i>реалізовано</i>	65,1	63,3	64,392	60,28	68,103	68,455	10,84	10,33
<i>втрати та витрати</i>	45,1	45,4	39,54	42,85	8,21	8,579	5,78	7,63
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	2181,2	2245,81	2283,5	2302,5	246,1	315,19	710,5	710,5
<i>ветхі та аварійні</i>	938,4	907,2	738,0	738,0	108,2	177,797	18,80	29,98
<i>замінено</i>	–	1,8	16,7	29,91	–	–	1,21	0,281
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	47,34	45,08	51,54	51,75	65,56	58,13	26,61	26,25
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	17975*	20536*	61385*	35663*	140743*	110355*	105278*	93378*
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Показники	КП «Дніпро-водоканал»		КП «Кривбас-водоканал»		КП «Кам'янський водоканал» ДОР»		КП «Нікопольське ВУВКГ" НМР	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	67,3	73,1	78,33	77,30	16,22	16,27	7,29	6,86
<i>очищено</i>	67,3	73,1	78,33	77,30	16,22	16,27	7,29	6,86
<i>біологічно очищено</i>	67,3	73,1	78,33	77,30	16,22	16,27	7,29	6,86
<i>доочищено</i>	–	–	–	–	–	–	–	–
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	1358,7	1362,7	1178	1184,5	372,3	372,3	158,2	158,2
<i>ветхі та аварійні</i>	305,4	279,0	840,5	858,5	130,0	127,5	97,9	97,9
<i>замінено</i>	0,6	0,3	5,2	7,98	0,18	0,53	–	–
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	45,936	45,765	44,02	44,46	17,4	17,4	6,635	6,631
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	17975*	20536*	61385*	35663*	140743*	110355*	28658*	25981*

*загальна заборгованість у системах водопостачання та водовідведення, без ПДВ

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
		Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	121,0897
	у тому числі:		
1.	Продовження будівництва об'єктів	–	10,231
2.	Завершення будівництва об'єктів	–	0,53
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	38,4397	91,258
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	79,984	35,199
5.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	1,195	0,06
6.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,543	–
7.	Інші заходи	0,928	0,689

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.4.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	64,4	40,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	9,5	4,3
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	63,7	41,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	10,1	4,4
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	37,9	36,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	16,1	12,5
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	28,6	30,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	8,1	6,5
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	14,5	18,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,6	4,8
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	58,4	48,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	18	20,7

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідає встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Дніпро	Санітарно-хімічні (перманганатна окиснюваність, каламутність, кольоровість); Мікробіологічні
м. Кривий Ріг	Санітарно-хімічні (перманганатна окиснюваність)
м. Кам'янське	Санітарно-хімічні (перманганатна окиснюваність, кольоровість); мікробіологічні
м. Жовті Води	Санітарно-хімічні (жорсткість)
м. Павлоград	Санітарно-хімічні (кольоровість), мікробіологічні
смт. Чаплине, Синельниківський р-н, Великомихайлівка, Нікопольський р-н	Санітарно-хімічні (жорсткість, каламутність, хлориди)
смт. Гвардійське, Новомосковський р-н	Санітарно-хімічні (жорсткість, каламутність, кольоровість)
смт. Солоне, Солонянський р-н	Санітарно-хімічні (перманганатна окиснюваність, запах, кольоровість, амоній), мікробіологічні
м. П'ятихатки, смт. Покровка, с. Катеринівка, Покровський р-н	Санітарно-хімічні (жорсткість), мікробіологічні
м. Нікополь, м. Синельникове, с. Старовишнівецьке, Синельниківський р-н, с. Червоногригорівка, Нікопольський р-н	Мікробіологічні

Охорона природних водойм

Таблиця 5.4.5

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2019 р.	2020 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	26,4%	19,2%
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	11,3%	31,8%
2	Водойми II-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	52,2%	38,9%
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	35,1%	34,8%

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

З метою реалізації заходів щодо забезпечення якісною питною водою мешканців області в 2020 році за кошти обласного та державного бюджетів проведені роботи з будівництва та реконструкції 28,2 км. водопровідних мереж в населених пунктах Дніпровського та Новомосковського районів.

В цілому, вжиті заходи дозволили забезпечити якісним питним водопостачанням близько 14 тис. мешканців області.

5.5 Донецька область

Донецькою обласною державною адміністрацією було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Донецькій області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 1700 млн. м³ води, що на 90 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 1168 (менше на 83,2) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 102 (більше на 3) млн. м³, на виробничі – 1046 (менше на 93) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 26,04 (більше на 0,93) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 13,5 (більше на 0,51) млн. м³ (табл. 5.5.1, рис. 5.5.1).

Таблиця 5.5.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	1790	1700	-90
	у тому числі з поверхневих джерел	1692	1616	-76
	у тому числі з підземних джерел	98	84	-14
2	Використання води, млн м³			
	всього	1251,2	1168	-83,2
	на господарсько–питні потреби	99	102	+3
	на виробничі потреби	1139	1046	-93
	на сільськогосподарські потреби	1,9	1,7	-0,2
	на зрошення	8	8	-
на інші потреби	3,3	10,7	+7,4	
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	25,11	26,04	+0,93
	на господарсько–питні потреби	12,99	13,5	+0,51
	на виробничі потреби	8,8	9,5	+0,7
	на сільськогосподарські потреби	0,757	0,770	+0,013
	на зрошення	0,135	0,191	+0,056
на інші потреби	2,434	2,079	-0,355	

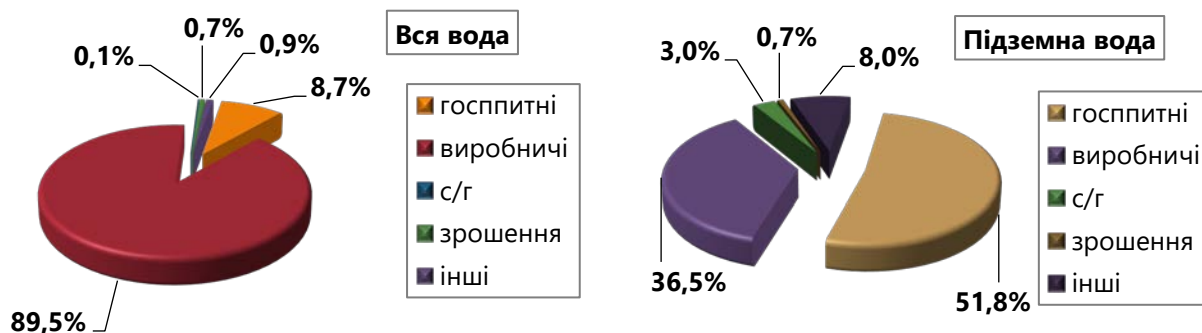

Рис. 5.5.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.5.2):

▪ **централізоване водопостачання** – усі 40 міст, 70 смт (97,2 %), усі 128 сіл. Централізоване водопостачання було відсутнє у 2 смт (Нікольське, Маяк);

▪ **централізоване водовідведення** – усі 40 міст, 38 смт (52,8 %), 14 сіл (10,9 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у 34 смт (Ялта, Урзуф, Дробишеве, Зайцеве, Піски, Новгородське, Петрівка, Гірницьке, Лиманчук, Верхньоторецьке, Святогорівка, Вишневе, Цукурине, Курахівка, Гостре, Благодатне, Ольгинка, Софіївка, Оленівка, Прибережне, Корсунь, Велике Оріхове, Вугляр, Високе, Грузько–Зорянське, Землянки, Колосникове, Лісне, Холодне, Ясинівка, Межове, Зуєвка, Шахтне, Широке) та у 114 селах.

Таблиця 5.5.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	40	40	40
<i>смт</i>	72	70	38
<i>села</i>	128	128	14
Разом	240	238	92

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.5.3):

✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 1997,4 тис. осіб (95 %), у смт – 146,3 тис. осіб (98,3 %), у селах – 61,59 тис. осіб (71,5 %);

✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 1353,03 тис. осіб (64,4 %), у смт – 49,98 тис. осіб (33,6 %), у селах – 17,3 тис. осіб (20 %).

Таблиця 5.5.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	2100,882	1997,367	1353,03
<i>смт</i>	148,852	146,266	49,98
<i>села</i>	86,113	61,59	17,251
Разом	2335,85	2205,23	1420,26

Відповідно до наданої інформації станом на 2020 рік, у маловодній місцевості перебуває 165 населених пунктів (68,75 % від загальної кількості н/п області), з яких 29 міст, 53 смт та 83 села.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 82,6 % н/п та 82,4 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину – 96,3 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 667 (менше на 904); відсоток населення, що споживає з них воду – 0,52 %.

Протягом 2020 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2019 р.	2020 р.
м. Українськ	19	19
м. Добропілля	18	18
смт Новодонецьке	15	15
смт Цукурине	13	13
м. Селидове, м. Гірник, смт Гостре, смт Курахівка	12	12
м. Костянтинівка	11	11
с. Покровське	10	11 (2р./тижд.)
смт Олександрівка, с. Копани, с. Беззаботівка	8	8
м. Білицьке	7	8
м. Білозерське	6	8

Привізною питною водою (згідно наданої інформації) повністю забезпечувалось населення смт Високе (455 осіб) та смт Маяк (1174 осіб), у с. Гірне привізною водою забезпечено 431 особу (31 % від чисельності населення у н/п), що становить 0,09 % та 0,83 %, відповідно, від загальної чисельності населення та кількості н/п.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 122, з них поверхневих – 25; кількість свердловин – 306.

Виробничі показники централізованого водопостачання представлені в цілому по Компанії «Вода Донбасу» без розподілу по окремих територіях області.

Обсяги води у 2020 році становили (рис. 5.5.2):

- ✓ піднято води – 455,36 млн. м³;
- ✓ очищено – 402,65 млн. м³ або 88,4 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 401,85 млн. м³ або 88,2 %;
- ✓ реалізовано – 227,03 млн. м³ або 49,9 %;
- ✓ знезаражено – 420,86 млн. м³ або 92,4 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 228,33 млн. м³ або 50,1 %.

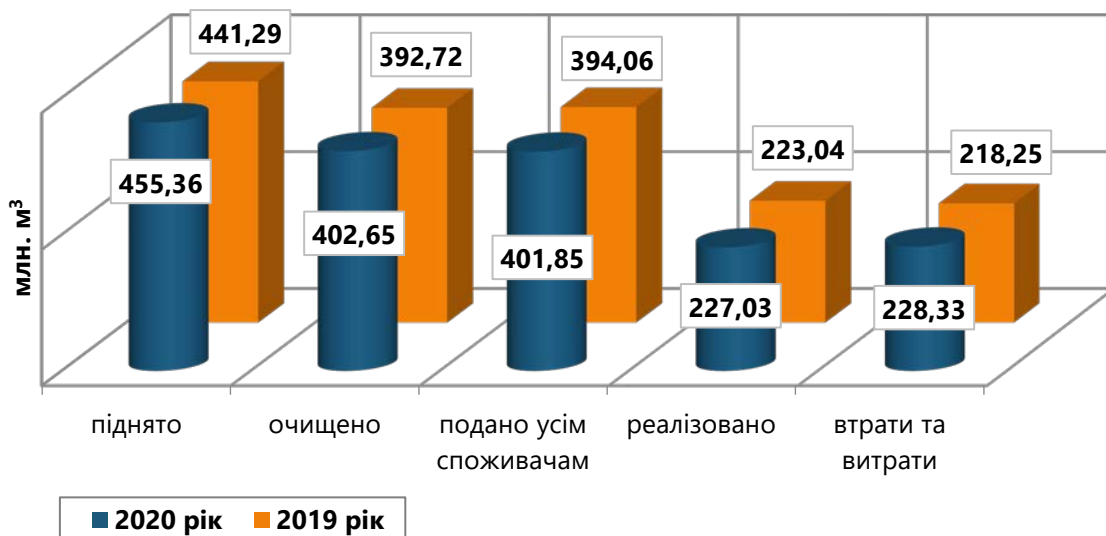

Рис. 5.5.2. Виробничі показники водопостачання (КП «Компанія «Вода Донбасу»)

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 620,3; за категорією «населення» – 134,5 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 351 (фактична потужність – 26,69 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 1202 одиниць, з них заміни потребували 248 або 20,6 % насосів, було замінено протягом року – 78 або 31,5 % від потреби (рис. 5.5.3).

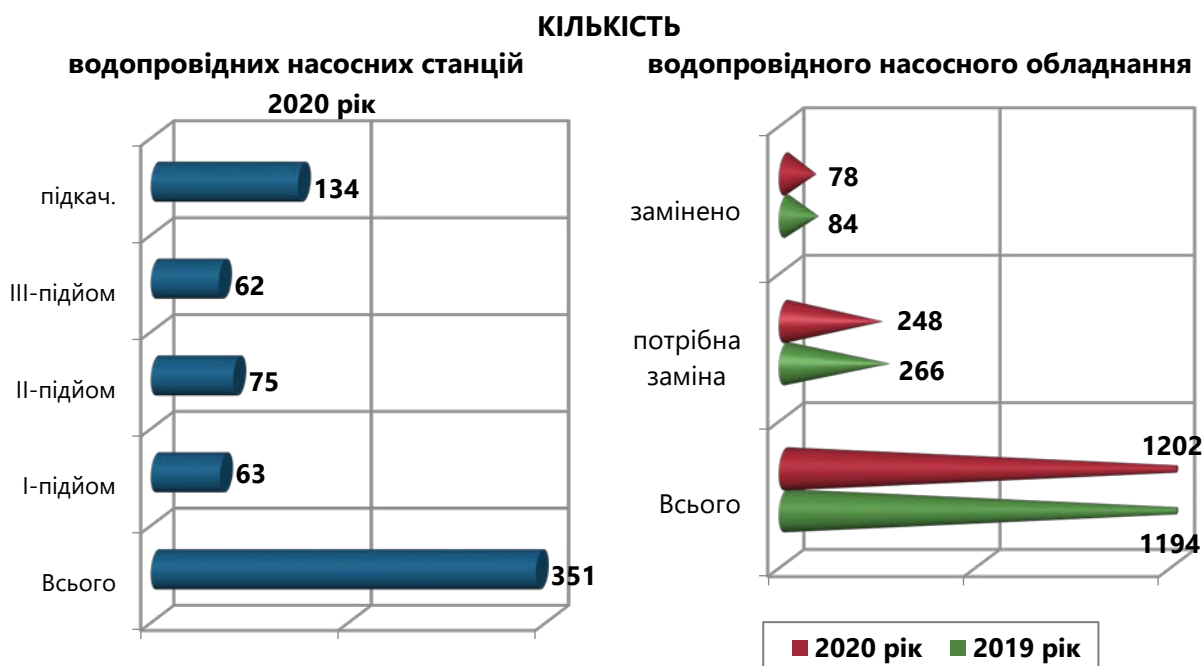

Рис. 5.5.3

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 15384,5 км, з них ветхих та аварійних – 9685,9 км або 63 %; протягом року було замінено 152 км або 1,6 % від потреби (рис. 5.5.4). Показник аварійності збільшився з 27,7 до 32,26 аварій на 1 км мережі.

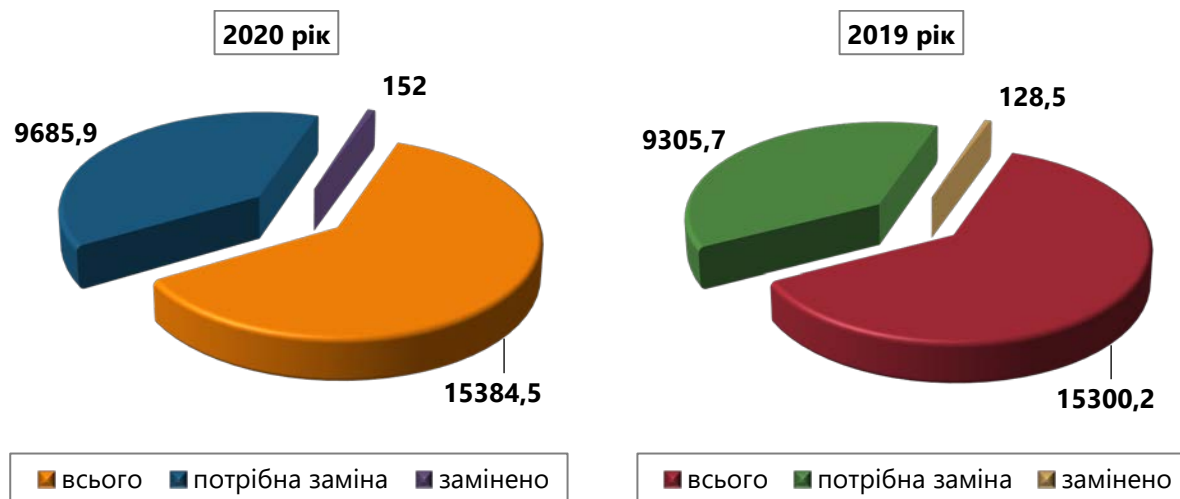

Рис. 5.5.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води налічували: резервуари чистої води – 266 з сумарним об'ємом – 945,3 тис. м³; водонапірні башти – 85 з сумарним об'ємом – 4,06 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився – з 9,7 до 11,5 %; квартир – з 78,4 до 80,2 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 103,83 (більше на 2,9); у смт – 80,96 (менше на 8,3); у сільських н/п – 58,8 л/добу (менше на 0,8).

Обсяги стічних вод в системах водовідведення (представлені дані стосуються усієї території області) у 2020 році становили (рис. 5.5.5):

- ✧ відведено стічних вод – 76,49 млн. м³;
- ✧ пройшло через очисні споруди – 77,1 млн. м³ (100 % від відведених стічних вод; обсяг води, яка пройшла через очисні споруди більша за відведену внаслідок очищення талих та дощових вод);
- ✧ пройшло повне біологічне очищення – 74,9 млн. м³ або 97,9 %;
- ✧ пройшло доочищення – 9,5 млн. м³ або 12,4 %.

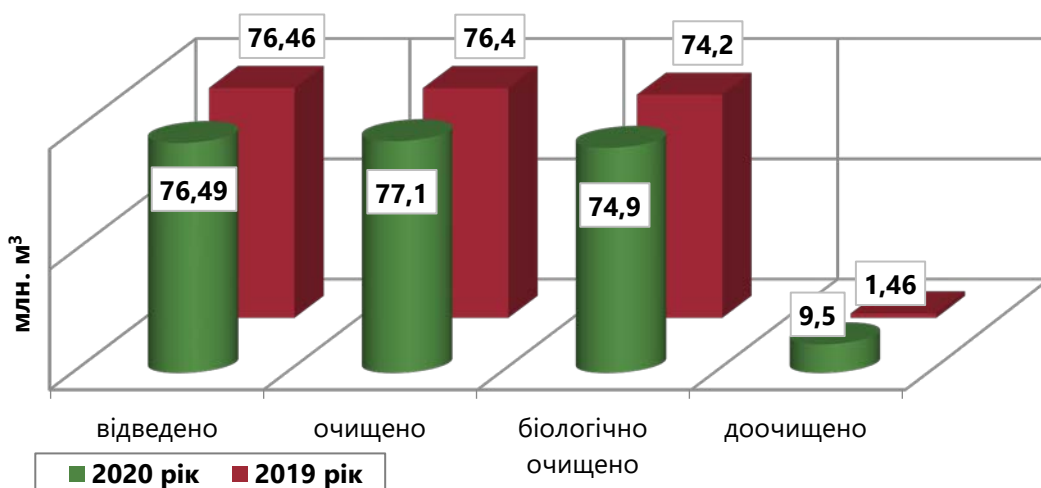

Рис. 5.5.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

- 232 НС (загальна фактична потужність – 102,8 млн. м³/рік); 677 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 273 або 40,3 % насосів, було замінено протягом року – 35 або 12,8 % від потреби;

- 59 КОС (загальна фактична потужність – 75,1 млн. м³/рік), з них 31 потребували реконструкції; на 1 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.5.6).

КІЛЬКІСТЬ

насосних станцій та насосного обладнання систем централізованого водовідведення

каналізаційних очисних споруд

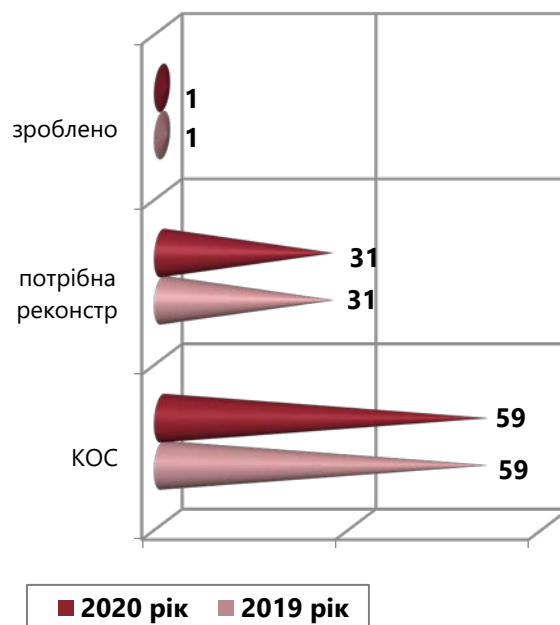
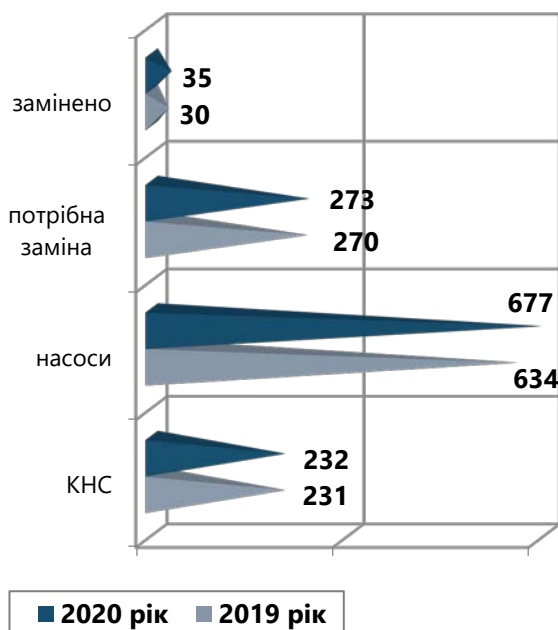

Рис. 5.5.6

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 4751,2 км, з них ветхих та аварійних – 2938,2 км або 61,8 %; протягом року було замінено 12,2 км або 0,4 % від потреби (рис. 5.5.7). Показник аварійності мереж зріс з 94,5 до 119,2 аварій на 1 км мережі.

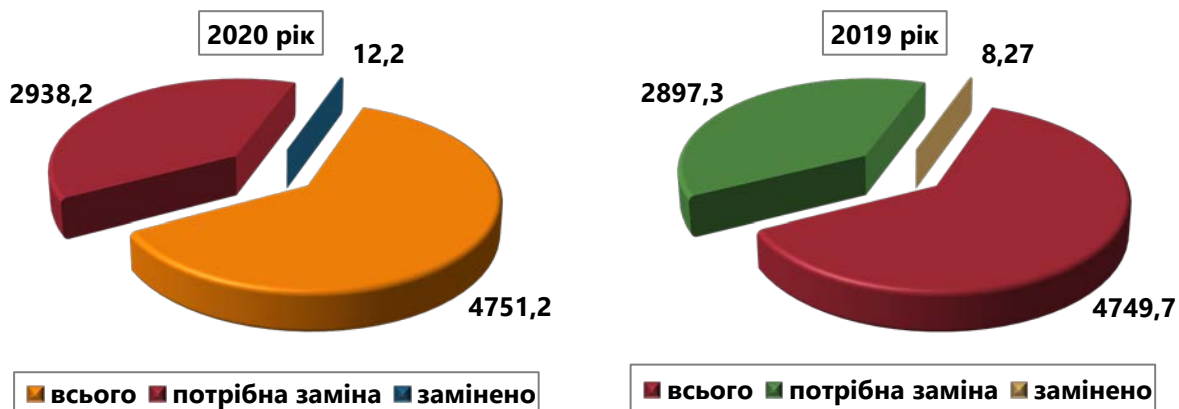

Рис. 5.5.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2020 році становили – 721,5 млн. кВт·год/рік, з них 702,9 млн. кВт·год/рік – по Компанії «Вода Донбасу»; в системах водовідведення – 72,8 млн. кВт·год/рік.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання та водовідведення збільшилась з 3227900 до 4332517 тис. грн. без. ПДВ (КП «Компанія «Вода Донбасу»).

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	5,30	5,30	3,47	5,49
максимальні	24,37	24,37	16,90	18,72
<i>для населення</i>				
мінімальні	3,47	5,30	2,34	3,68
максимальні	24,37	24,37	16,90	18,72
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	9,35	10,79	5,81	7,703
максимальна	33,61	50,27	19,10	29,49
середня	21,48	30,53	12,45	18,59
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	72,63	65,5	74,77	70,27
<i>для населення</i>	73,48	65,5	75,75	70,97

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	84	82
<i>спеціалізовані комунальні</i>		
<i>багатогалузеві комунальні</i>		
Форма власності		
<i>комунальна</i>	7	7
<i>державна</i>		
<i>інша</i>		

Базове підприємство ВКГ області – КП «Компанія «Вода Донбасу», йому підпорядковані 26 підприємств.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Компанія «Вода Донбасу»		КП «Маріупольське ВУ ВКГ»		КВП «Краматорський водоканал»		КП «Словміськ-водоканал»	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	441,29	455,36	41,4	37,7	–	–	2,27	2,48
<i>очищено</i>	392,72	402,65	–	–	8,43	8,19	2,22	2,44
<i>подано усім споживачам</i>	394,06	401,85	41,4	37,7	13,24	12,77	8,55	8,54
<i>реалізовано</i>	223,04	227,03	23,8	24,0	6,11	6,04	2,95	2,62
<i>втрати та витрати</i>	218,25	228,33	17,6	13,7	7,86	7,15	5,88	6,24
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	11619,4	11629,0	1835,7	1835,7	613,8	626,1	328,3	328,3
<i>ветхі та аварійні</i>	7877,0	8103,0	713,0	676,25	158,8	159,8	272,3	272,0
<i>замінено</i>	78,08	70,35	30,29	45,84	8,04	10,98	2,5	2,65
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	678,0	702,9	7,02	6,71	3,58	3,66	4,2	4,2
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	*	*	–	–	**	**	2092	1490

* загальна заборгованість за спожиту електроенергію КП «Компанія «Вода Донбасу» у 2020 р. – 4 332 517 (у 2019 р. – 3 227 900) тис. грн. без ПДВ.

Показники	КП «Маріупольське ВУ ВКГ»		КВП «Краматорський водоканал»		КП «Словміськ-водоканал»		КП «Бахмут-вода»	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОВІДВЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	24,30	24,40	4,64	4,55	3,49	3,69	1,87	1,81
<i>очищено</i>	24,30	24,40	7,26	7,96	3,49	3,69	1,99	1,91
<i>біологічно очищено</i>	24,30	24,40	7,26	7,96	3,49	3,69	1,99	1,91
<i>доочищено</i>	24,30	24,40	–	–	–	–	–	–
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	704,9	704,9	241,1	241,1	132,8	132,8	145,0	145,0
<i>ветхі та аварійні</i>	289,8	287,63	93,7	100,7	105,9	105,9	40,0	40,0
<i>замінено</i>	2,39	4,12	0,17	0,76	0,01	0,03	–	–
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	18,65	18,64	3,59	3,37	2,8	3,3	1,81	1,77
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	–	–	**	**	1411	1166	192,4	404

** загальна заборгованість за спожиту електроенергію КВП «Краматорський водоканал» у 2020 р. – 836 (у 2019 р. – 191) тис. грн. без ПДВ.

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн. у тому числі:	137,745	101,788
1.	Будівництво нових об'єктів	1,968	1,003
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	31,655	55,799
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	56,164	15,169
4.	Науково-технічне і методичне забезпечення	2,03	–
5.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	14,886	–
6.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	2,639	–
7.	Впровадження пілотних проектів	2,416	0,2
8.	Інші заходи	25,987	29,617

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.5.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	9,47	10,92
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,57	0,32
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	17,68	23,50
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	0,11
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0	27,01
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	4,12
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	5,63	8,19
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,14	0,14
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	4,54	5,98
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,48	0,29
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0	27,33
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	7,2

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідає встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Дружківка (с. Яковлівка, Олексієво-Дружківка), м. Волноваха, смт Новотроїцьке, Володимірівка, с. Стрітенка, Благодатне, Ближнє, Микільське	Органолептичні, мікробіологічні
м. Маріуполь, с. Торське, с. Трипілля	Жорсткість загальна, сульфати, сухий залишок

Категорія населеного пункту	За показниками
с. Софіївка, с. Лозове Лиманської міської ОТГ	Жорсткість загальна, сульфати, хлориди, сухий залишок
м. Часів-Яр	Органолептичні, жорсткість загальна
м. Добропілля, с. Золотий колодязь, с. Маркове, с. Спільне, Тарасівка	Жорсткість загальна, сульфати, сухий залишок, натрій
с. Рідкодуб Лиманської міської ОТГ	Жорсткість загальна, сульфати, сухий залишок, кремній, нітрати
м. Сіверськ, с. Коровий Яр Лиманської міської ОТГ	Жорсткість загальна, сульфати, нітрати
с. Рубці Лиманська міська ОТГ	Жорсткість загальна, сульфати, сухий залишок, кремній
м. Лиман	Каламутність, залізо загальне, амоній
с. Майське, с. Мирне	Жорсткість загальна, сульфати, сухий залишок, нітрати, мікробіологічні
м. Мирноград, м. Добропілля, (м. Білицьке) м. Білозерське, с. Водянське, с. Святогорівка м. Селидове (м. Українськ, м. Гірник), м. Новогродівка	Органолептичні, жорсткість загальна, сульфати, сухий залишок, мікробіологічні
м. Торецьк	Органолептичні, перманганатна окиснюваність, хлороформ, мікробіологічні
с. Стряпівка	Жорсткість загальна, нітрати
с. Виїмка	Жорсткість загальна
с. Калинове – 2	Жорсткість загальна, сульфати
с. Розкішне	Жорсткість загальна, сульфати, хлориди, сухий залишок, каламутність, залізо загальне, натрій
с. Олександропілля, с. Стара Миколаївка	Жорсткість загальна, сульфати, сухий залишок, нітрати, натрій
с. Предтечино, Червоне, Калинове-1, с. Полтавка	Жорсткість загальна, сульфати, хлориди, сухий залишок, нітрати, натрій

Охорона природних водойм

Таблиця 5.5.5

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.
1	Скинуто в поверхневі водойми, млн м³/рік		
	всього	1145	1071
	нормативно чистих без очищення	832,1	785,6
	нормативно очищених	207,4	209,3
	недостатньо очищених неочищених	45,21 0,119	76,3 0,139
2	Комунальними підприємствами, млн м³/рік		
	всього	91,73	92,402
	нормативно чистих без очищення	–	–
	нормативно очищених	47,47	59,253
	недостатньо очищених неочищених	44,26 –	33,15 –

Загальний стан водопровідно–каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

На сьогодні комунальне підприємство «Компанія «Вода Донбасу» (далі – Компанія), охоплює централізованим водопостачанням та водовідведенням більшу частину міст і населених пунктів Донецької області. Крім нього, в області діє сім підприємств, які надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення та знаходяться у комунальній власності територіальних громад.

Основними підприємствами, які надають послуги з централізованого водопостачання є: комунальне підприємство «Маріупольське виробниче управління водопровідно–каналізаційного господарства», комунальне виробниче підприємство «Краматорський водоканал», комунальне підприємство «Бахмут–вода», комунальне підприємство «Покровськводоканал», комунальне підприємство Слов'янської міської ради «Словмиськводоканал», комунальне підприємство «Водоканал» Вугледарської міської ради». Головним постачальником технічної та питної води є Компанія.

Ці підприємства закуповують воду у Компанії та надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення споживачам відповідного населеного пункту. Вони експлуатують також і місцеві джерела централізованого водопостачання (в основному, підземні водозабори), які розташовані на їх території. У окремих міських підприємств, які експлуатують водопровідні мережі, на балансі знаходяться і фільтрувальні станції, тобто ці організації купують технічну воду у Компанії, очищують її й розподіляють серед споживачів. Цілий ряд підприємств, які надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, крім забезпечення водою населених пунктів, де вони територіально розташовані, здійснюють обслуговування сусідніх населених пунктів.

На сьогодні, у зв'язку з відсутністю протягом тривалого часу необхідних інвестицій в систему водопостачання населених пунктів Донецької області, вичерпання ресурсу експлуатації гідротехнічних споруд, магістральних водоводів та мереж водопостачання, спостерігається прогресуюча тенденція до зниження якості послуг, що надаються споживачам.

Внаслідок тривалої експлуатації, водопровідні мережі міст та районів знаходяться у незадовільному технічному стані, що призводить до виникнення аварій, втрат води і великих матеріальних витрат на ремонтно–відновлювальні роботи, що в цілому підсилює економічні проблеми підприємств, які надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення.

Компанія, яка здійснює експлуатацію об'єктів водопровідного господарства, і власники систем (місцеві громади) неспроможні власними силами проводити роботи з розвитку систем та здійснювати необхідні капіталовкладення для відновлення вичерпаних ресурсів.

Збільшення собівартості послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у результаті низької енерго– та ресурсоефективності додатково скорочує можливості розвитку водопровідних систем.

Найбільшою проблемою систем водовідведення в населених пунктах області є незадовільний технічний стан каналізаційних колекторів, каналізаційних насосних станцій та очисних споруд. Тривалий строк експлуатації, відсутність вповодж значного строку капітальних ремонтів мереж та споруд призвели до повного їх зносу,

незадовільної роботи очисних споруд. Як результат – постійні випадки забруднення навколишнього природного середовища, створення складної епідеміологічної обстановки тощо.

Для вирішення питання щодо підвищення якості надання послуг з водопостачання та водовідведення для всього населення Донецької області, облдержадміністрацією затверджено Регіональну програму «Вода Донеччини на 2017–2025 роки» (далі – Програма).

У Програмі передбачено реалізацію 314 заходів, орієнтовною вартістю 10,7 млрд грн. Фінансування заходів Програми здійснюватиметься в межах реальної можливості обласного бюджету, коштів районних бюджетів, бюджетів місцевого самоврядування, коштів підприємств, а також з інших джерел, не заборонених чинним законодавством. Слід зазначити, що Компанією в межах Програми розроблено 38 проєктів загальною вартістю більше ніж 1,0 млрд грн.

Основне завдання регіональної Програми – відновлення надійної роботи системи централізованого водопостачання та водовідведення Донецької області. Програма реалізовуватиметься за 11 напрямками, а саме: резервне водопостачання; покращення функціонування СДД; покращення функціонування Другого Донецького водопроводу (комплекс споруд і водоводів); покращення роботи магістральних водогонів та споруд (реконструкція та капітальний ремонт); будівництво, реконструкція та капітальний ремонт розподільчих (місцевих) систем водопостачання; встановлення приладів обліку води в багатоквартирних будинках; покращення роботи споруд на мережах водопостачання (насосних та фільтрувальних станцій); покращення роботи систем водовідведення та споруд на них; створення зливової каналізації (будівництво очисних споруд зливових вод); проведення заходів з захисту від підтоплення та затоплення, направлених на запобігання розвитку небезпечних геологічних процесів, усунення або зниження до допустимого рівня їх негативного впливу на території та об'єкти; оптимізація систем водопостачання та водовідведення.

5.6 Житомирська область

Житомирською обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Житомирській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 36,25 млн. м³ води, що на 4,55 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 24,89 (менше на 2,22) млн. м³, в т.ч. на господарсько–питні потреби – 17,71 (менше на 1,38) млн. м³, на виробничі – 7,18 (менше на 0,84) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 3,9 (менше на 0,43) млн. м³ води (табл. 5.6.1, рис. 5.6.1).

Таблиця 5.6.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³	40,80	36,25	-4,55
	всього			
	у тому числі з поверхневих джерел	35,38	31,36	-4,02
	у тому числі з підземних джерел	5,42	4,89	-0,53
2	Використання води, млн м³			
	всього	27,11	24,89	-2,22
	на господарсько–питні потреби	19,09	17,71	-1,38
	на виробничі потреби	8,02	7,18	-0,84
	на сільськогосподарські потреби	-	-	-
	на зрошення	-	-	-
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	4,33	3,90	-0,43
	на господарсько–питні потреби	-	-	-
	на виробничі потреби	-	-	-
	на сільськогосподарські потреби	-	-	-
	на зрошення	-	-	-
	на інші потреби	-	-	-

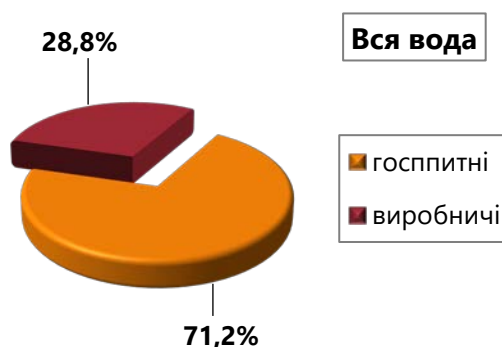

Рис. 5.6.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.6.2):

- **централізоване водопостачання** – усі 12 міст, 38 смт (88,4 %), 130 сіл (8,2 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 5 смт (Бучмани, Гришківці, Діброва, Новоозерянка, Яблунець) та у 1453 селах;
- **централізоване водовідведення** – усі 12 міст, 35 смт (81,4 %), 17 сіл (1,1%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 8 смт (Брусилів, Біла Криниця, Бучмани, Гришківці, Діброва, Корнин, Новоозерянка, Яблунець) та у 1566 селах.

Таблиця 5.6.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	12	12	12
<i>смт</i>	43	38	35
<i>села</i>	1583	130	17
Разом	1638	180	64

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.6.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 476,331 тис. осіб (66,5 %), у смт 61,174 тис. осіб (45,2 %), у селах – 66,658 тис. осіб (18,7 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 379,759 тис. осіб (53 %), у смт 59,191 тис. осіб (43,7 %), у селах – 18,869 тис. осіб (5,3 %).

Таблиця 5.6.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	716,5	476,331	379,759
<i>смт</i>	135,3	61,174	59,191
<i>села</i>	356,4	66,658	18,869
Разом	1208,2	604,163	457,819

Відповідно до наданої інформації станом на 2020 рік, у маловодній місцевості перебуває 131 населений пункт (8 % від загальної кількості н/п області), з яких 1 місто, 6 смт та 124 села.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 97 % населених пунктів та 86 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 123; у смт – 91; у сільських н/п – 68 л/добу;

► кількість вуличних колективних установок – 1448 (менше на 1156); відсоток населення, що споживає з них воду – 14 %.

Протягом 2020 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2019 р.	2020 р.
смт Хорошів	19	19
смт Головино	10	12

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 366, з них поверхневих – 6; кількість свердловин – 360. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 2,73 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.6.2):

- ✓ піднято води – 36,25 млн. м³;
- ✓ очищено – 29,96 млн. м³ або 82,6 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 31,79 млн. м³ або 87,7 %;
- ✓ реалізовано – 20,76 млн. м³ або 57,3 %;
- ✓ знезаражено – 32,83 млн. м³ або 90,6 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 15,49 млн. м³ або 42,7 %.

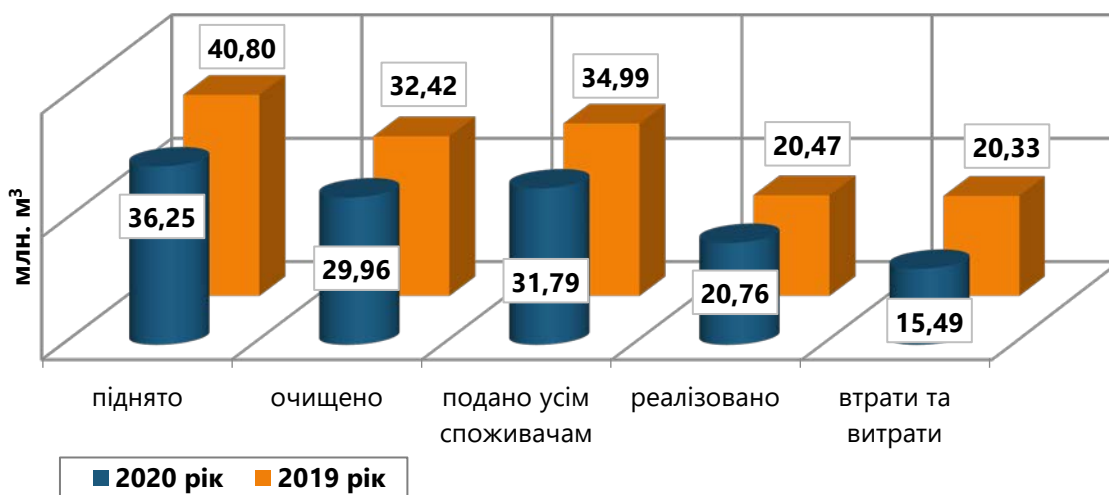

Рис. 5.6.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 33,76 млн. м³ або 93,1 % від загального обсягу; смт – 1,42 млн. м³ або 3,9 %; сільські н/п – 1,07 млн. м³ або 3 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 87,1; за категорією «населення» – 62,15 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 260 (фактична потужність – 53,8 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 388 одиниць, з них заміни потребували 122 або 31,4% насосів, було замінено протягом року – 35 або 28,7 % від потреби (рис. 5.6.3).

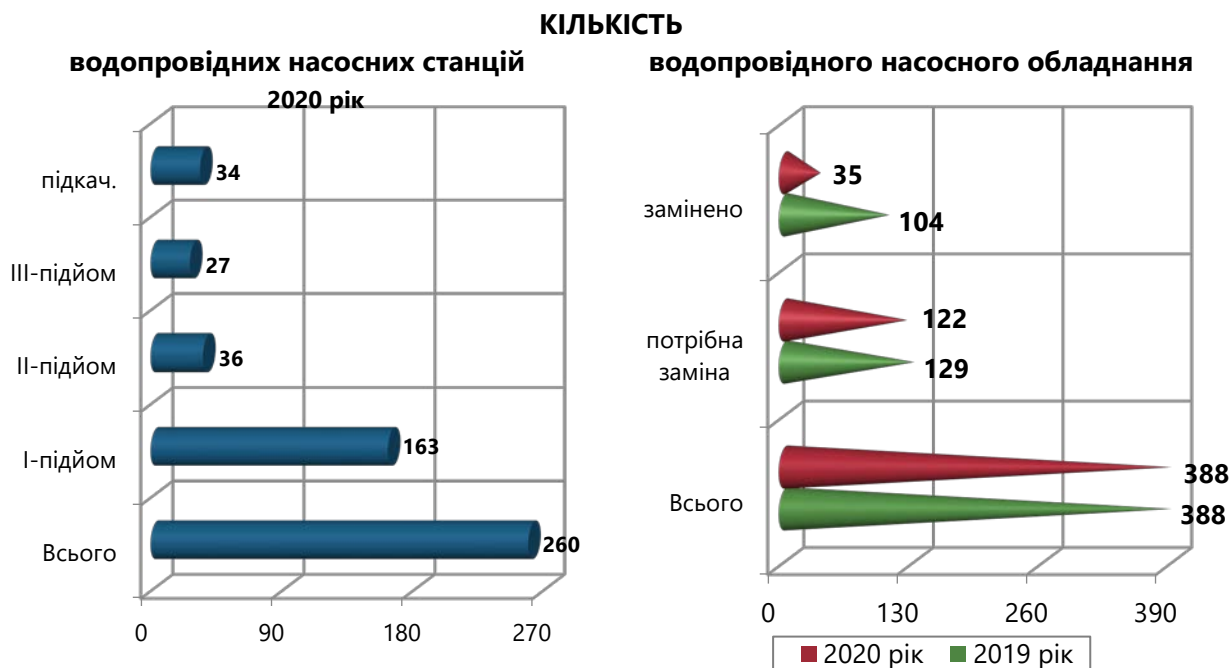

Рис. 5.6.3

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 3824,6 км, з них ветхих та аварійних – 1211,5 км або 31,7 %; протягом року було замінено 25 км або 2,1 % від потреби (рис. 5.6.4). Показник аварійності мереж знизився з 2,3 до 2,1 аварій на 1 км мережі.

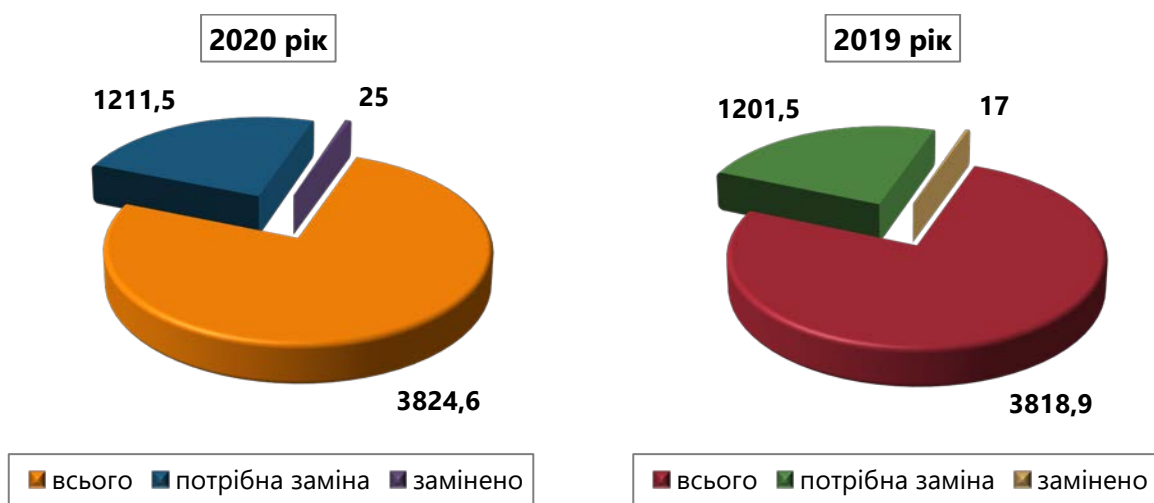

Рис. 5.6.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 137 з сумарним об'ємом 103,58 тис. м³; водонапірні башти – 113 з сумарним об'ємом – 8,69 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води у містах – 2,05 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився з 75,5 до 76,21 %; квартир – з 84,1 до 85,5 %.

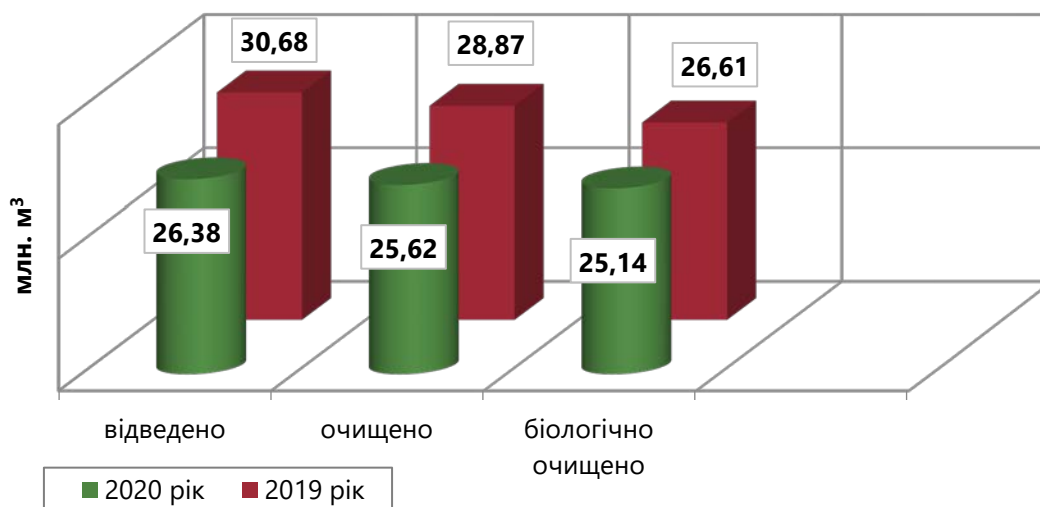
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 107 (менше на 1); у смт – 88; у сільських н/п – 46 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.6.5):

- ❖ відведено стічних вод – 26,38 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 25,62 млн. м³ або 97,1 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 25,14 млн. м³ або 95,3 %.

Рис. 5.6.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 25,70 млн. м³ або 97,45 % від їх загальної кількості; у смт – 0,62 млн. м³ або 2,4 %; у сільських н/п – 0,06 млн. м³ або 0,3 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

➤ 137 НС (загальна фактична потужність – 23,9 млн. м³/рік); 238 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 125 або 52,5 % насосів, було замінено протягом року 6 або 4,8 % від потреби;

➤ 64 КОС (загальна фактична потужність – 66,94 млн. м³/рік), з них 20 потребували реконструкції; на 1 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.6.6).

КІЛЬКІСТЬ

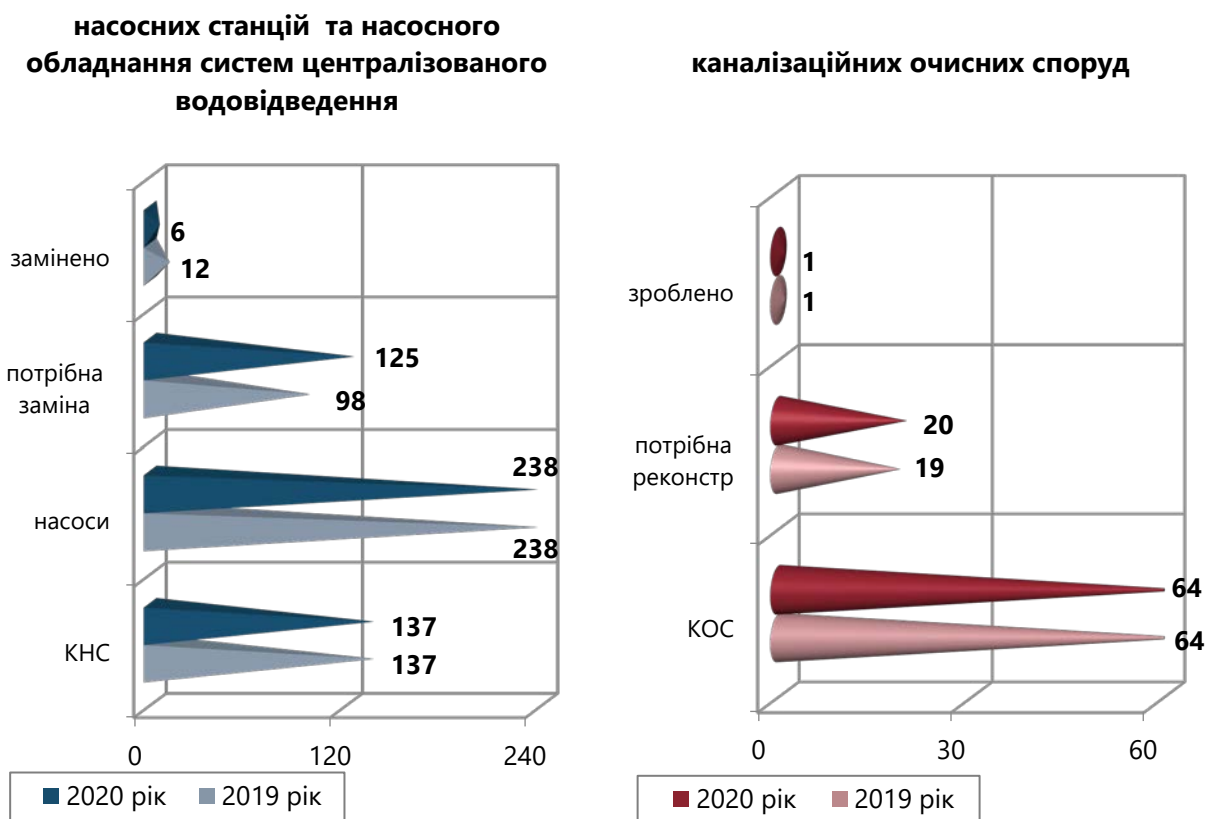

Рис. 5.6.6

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1219,2 км, з них ветхих та аварійних – 506,3 км або 41,5 %; протягом року було замінено 1,96 км або 0,4 % від потреби (рис. 5.6.7). Показник аварійності мереж збільшився з 1,6 до 1,7 аварій на 1 км мережі.

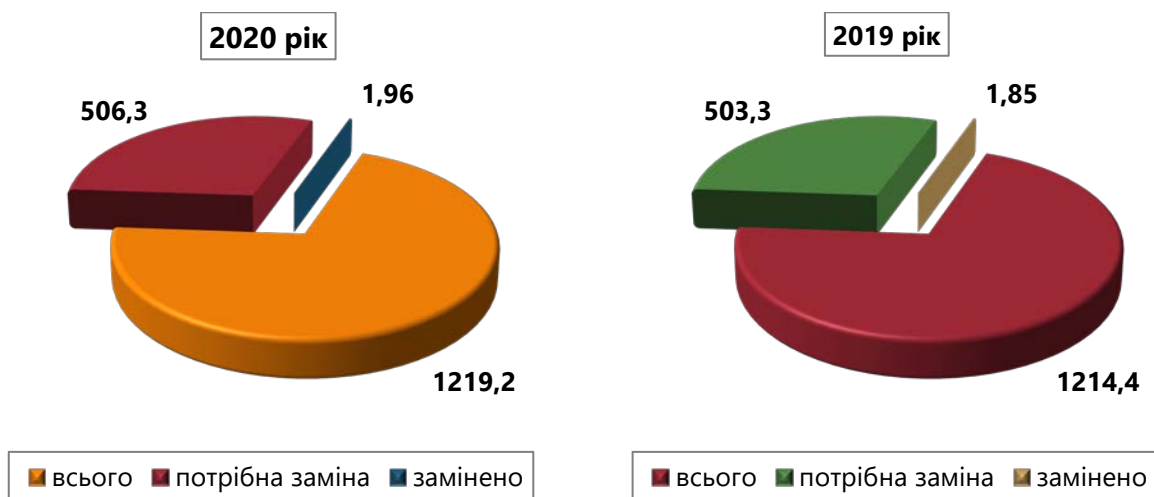

Рис. 5.6.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

▶ **у системах водопостачання** зменшились з 27,2 до 24,5 млн. кВт·год/рік; питомі витрати зросли з 700 до 701 кВт год/1000 м³ води;

▶ **у системах водовідведення** знизились з 23,4 до 23 млн. кВт·год/рік; питомі витрати зросли – з 844 до 777 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію – відсутня.

Фінансово–економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	7,19	9,13	5,90	8,20
максимальні	37,60	37,60	49,85	49,85
<i>для населення</i>				
мінімальні	6,00	8,00	5,44	7,15
максимальні	37,60	37,60	49,85	49,85
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	7,06	10,53	3,50	9,87
максимальна	39,27	47,54	54,85	65,33
середня	23,16	29,03	20,54	37,6
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	95	80	96	90
<i>для населення</i>	85	85	90	95

Підприємства водопровідно–каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	94	94
<i>спеціалізовані комунальні</i>	10	10
<i>багатогалузеві комунальні</i>	72	72
<i>відомчі</i>	13	13
Форма власності		
<i>комунальна</i>	81	81
<i>державна</i>	–	–
<i>інша</i>	13	13

Базове підприємство ВКГ області – **КП «Житомирводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Житомир водоканал»		МКП «Бердичів-водоканал»		КП НВМР «ВУВКГ»		Коростенське КП «Водоканал»	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	26,02	22,40	3,55	3,03	2,80	2,69	2,67	2,60
<i>очищено</i>	24,51	21,83	3,53	3,02	2,6	2,6	2,3	2,25
<i>подано усім споживачам</i>	24,51	21,83	3,20	2,68	2,11	2,20	2,35	2,25
<i>реалізовано</i>	12,82	11,32	2,35	2,09	1,37	1,38	1,83	1,74
<i>втрати та витрати</i>	13,71	11,01	0,85	0,59	0,74	0,82	0,52	0,52
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	526,4	528,0	173,8	173,8	213,6	213,6	233,9	233,9
<i>ветхі та аварійні</i>	334,7	321,8	121,9	122,5	91,3	90,5	120,4	120,4
<i>замінено</i>	5,0	5,6	0,75	0,25	1,1	0,3	0,7	0,6
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	13,0	12,1	4,9	4,0	1,67	1,63	1,8	1,4
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	*	*	-	-	-	-	-	-
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Показники	КП «Житомир водоканал»		ТОВ «Комплекс екологічних споруд»		КП НВМР «ВУВКГ»		Коростенське КП «Водоканал»	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	19,40	16,72	1,87	1,74	2,13	2,13	3,72	3,68
<i>очищено</i>	19,40	16,72	1,39	1,17	1,88	1,86	3,39	3,37
<i>біологічно очищено</i>	19,40	16,72	1,39	1,17	1,88	1,86	3,39	3,37
<i>доочищено</i>								
	КП «Житомир водоканал»		МКП «Бердичів водоканал»		КП НВМР «ВУВКГ»		Коростенське КП «Водоканал»	
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	259,4	259,4	84	84	90,6	90,6	203	203
<i>ветхі та аварійні</i>	184,5	183,21	63	63	34	34	53	53
<i>замінено</i>	0,387	0,9	0,36	0,09	0,04	-	0,33	0,17
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	17,7	17,4	0,8	0,6	1,96	1,94	1,5	1,48
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	*	*	-	-	-	-	-	-

* загальна заборгованість за спожиту електроенергію КП «Житомирводоканал» у 2020 р. – 5 631 (у 2019 р. – 8 872) тис. грн. без ПДВ.

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
		Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	159,159
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	1,7	-
2.	Продовження будівництва об'єктів	148,246	70,998
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	2,276	1,78
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	4,209	1,27
5.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,469	0,424
6.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,599	2,821
7.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,8	-
8.	Інші заходи	0,86	0,16

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.6.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	25,1	34,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	12,8	14,9
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	37,8	26,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	5,5	1,9
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	36,1	42,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	36,6	35,3
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	25,1	34,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	12,8	14,9
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	28,9	27,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	10,0	8,2
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	41,9	46,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	16,0	17,6

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідає встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Найменування населеного пункту	Показники
смт Гранітне, Малинський район, с.Мовчанівка, Ружинський район	Залізо
с. В. Волиця, Любарський район	Залізо, марганець, жорсткість, мікробіологічні
смт Черняхів	Залізо, каламутність, мікробіологічні
м. Андрушівка, м. Радомишль	Залізо, жорсткість
смт Пулини	Залізо, каламутність
смт Народичі, с.Лазарівка, Брусилівський район	Залізо, каламутність, кольоровість, запах
м. Овруч, смт Іванопіль, Чуднівський район	Загальна жорсткість
с. Чижівка, Новоград-Волинський район	Мікробіологічні

Охорона природних водойм

Таблиця 5.6.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	71,31	58,47
нормативно чистих без очищення	28,21	28,95
нормативно очищених	30,46	27,62

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
недостатньо очищених	1,825	1,859
неочищених	0,07	0,044
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	29,70	26,38
нормативно чистих без очищення	0,766	0,76
нормативно очищених	27,04	24,11
недостатньо очищених	1,825	1,501
неочищених	0,07	0,004

Таблиця 5.6.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2019 р.	2020 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	48,8	47,0
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	8,5	30,9
2	Водойми II-ї категорії,:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	33,3	35,9
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	29,9	51,3

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Під наглядом фахівців Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області знаходиться 224 водопроводи централізованого водопостачання.

Протягом 2020 року спеціалістами служби було проведено 44 заходи державного нагляду по перевірці об'єктів централізованого водопостачання та комісійні обстеження 143 об'єктів.

Основними проблемними питаннями, які виявлялися під час проведення перевірок та обстежень є випадки неефективної роботи технологічного обладнання на водоочисних спорудах, в тому числі і станцій знезалізнення, знезаражуючих установок; не в повному обсязі вирішується питання проведення відомчого лабораторного контролю. Незважаючи, що частиною підприємств проводяться певні роботи щодо осучаснення очисних споруд для питної води (як приклад КП «Житомирводоканал»), необхідно відзначити, що переважна частина виділених коштів використовується на проведення поточних ремонтних робіт на мережах та ліквідацію аварійних ситуацій на них.

Як свідчать дані результатів лабораторних досліджень якості питної води, впродовж останніх років в області відмічається високий показник її негативної якості як за мікробіологічними, так і за санітарно-хімічними показниками. Так, відсоток відхилень проб питної води, відібраної спеціалістами Держпродспоживслужби під час здійснення заходів державного нагляду, державного моніторингу, комісійних обстеженнях суб'єктів господарювання, з джерел централізованого водопостачання за мікробіологічними показниками у 2020 році становив 14,9% проти 12,8% проб у 2019 році; за санітарно-хімічними показниками відсоток нестандартних проб в області у 2020 році становив – 34,5%, проти – 25,1% проб у 2019 році. Найгірші показники якості питної води централізованого водопостачання за мікробіологічними показниками відмічалися в

Олевському (60%), Ружинському (44%), в Попільнянському і Романівському районах (по 30%) районах; за санітарно-хімічними показниками в Олевському (86%), Любарському (80%), Ружинському (74%) районах.

Значна кількість населення області, в тому числі і заклади освіти, лікувально-профілактичні заклади тощо, користується питною водою з децентралізованих джерел водопостачання, тому актуальним є і питання якості води з даних джерел. Так, протягом 2020 року у 33,3% випадків якість води не відповідала гігієнічним нормативам за мікробіологічними показниками та у 42% за санітарно-хімічними показниками; за підсумками 2019 року спостерігалась її невідповідність – у 36,6% та 36,1% випадків відповідно. Найгірші показники якості питної води децентралізованого водопостачання за мікробіологічними показниками відмічаються в Хорошівському (86,7%), Черняхівському (82,6%) та Любарському (70%) районах; за санітарно-хімічними показниками в Ружинському (100%), Черняхівському (95,6%), Любарському та Овруцькому (по 90%) районах.

Такий високий відсоток невідповідності якості питної води гігієнічним вимогам з децентралізованих джерел водопостачання пов'язаний з незадовільним утриманням колодязів, каптажів, наявністю поряд з ними джерел забруднення.

По виявлених випадках порушення вимог чинного санітарного законодавства по забезпеченню населення питною водою гарантованої якості та по фактах невідповідності якості питної води гігієнічним вимогам спеціалістами Держпродспоживслужби області керівникам підприємств протягом 2020 року було надано 258 приписів та розпоряджень, підготовлено та направлено 107 інформаційних листів з відповідними рекомендаціями за результатами проведених моніторингових досліджень якості питної води, складено протоколи про порушення санітарних норм та притягнуто до адмінвідповідальності керівників 40 комунальних підприємств, що здійснюють централізоване водозабезпечення населення.

Питання забезпечення населення якісною питною водою заслуховувались на колегіях районних адміністрацій, засіданнях комісій з питань ТЕБ і НС, на засіданнях Громадських рад при райдержадміністраціях, на сесіях органів місцевого самоврядування.

5.7 Закарпатська область

Закарпатською обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Закарпатській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 46,632 млн. м³ води, що на 6,499 млн. м³ більше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 27,648 (менше на 1,812) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 11,838 (менше на 1,652) млн. м³, на виробничі – 14,985 (більше на 0,305) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 10,69 (менше на 1,36) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 8,23 (більше на 0,044) млн. м³ (табл. 5.7.1, рис. 5.7.1).

Таблиця 5.7.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	39,74	46,632	+6,499
	у тому числі з поверхневих джерел	17,91	27,217	+9,277
	у тому числі з підземних джерел	21,83	19,415	-2,778
2	Використання води, млн м³			
	всього	29,46	27,648	-1,812
	на господарсько–питні потреби	13,49	11,838	-1,652
	на виробничі потреби	14,68	14,985	+0,305
	на сільськогосподарські потреби	0,587	0,030	-0,557
	на зрошення	0,683	0,738	+0,055
на інші потреби	0,017	0,058	+0,041	
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	12,050	10,690	-1,360
	на господарсько–питні потреби	8,186	8,230	+0,044
	на виробничі потреби	3,197	2,352	-0,845
	на сільськогосподарські потреби	0,587	0,029	-0,558
	на зрошення	0,080	0,083	+0,003
на інші потреби	–	–	–	

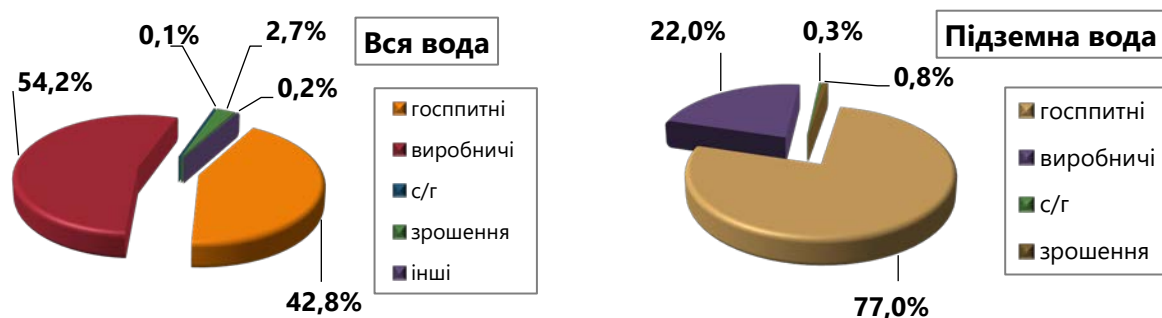

Рис. 5.7.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.7.2):

- **централізоване водопостачання** – усі 11 міст, усі 19 смт, 191 сіл (33 %).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 387 селах;
- **централізоване водовідведення** – усі 11 міст, 15 смт (78,9 %), 16 сіл (2,8%).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 4 смт (Буштино, Кобилецька Поляна, Середнє, Дубове) та у 562 селах.

Таблиця 5.7.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	11	11	11
<i>смт</i>	19	19	15
<i>села</i>	578	191	16
Разом	608	221	42

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.7.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 297,59 тис. осіб (85,4 %), у смт 56,51 тис. осіб (48,5 %), у селах – 114,87 тис. осіб (14,6 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 290,04 тис. осіб (83,2 %), у смт 45,36 тис. осіб (38,9 %), у селах – 9,96 тис. осіб (1,3 %).

Таблиця 5.7.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	348,555	297,593	290,044
<i>смт</i>	116,493	56,511	45,358
<i>села</i>	785,081	114,873	9,960
Разом	1250,129	468,977	345,362

Відповідно до наданої інформації на території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості.

Системи централізованого питного водопостачання

- У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:
- цілодобове водопостачання – 27,1 % населених пунктів та 34,8 % населення;
  - питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 77,6; у смт – 32,8; у сільських н/п 27,3 л/добу;
  - кількість вуличних колективних установок – 33; відсоток населення, що споживає з них воду – 0,06 %.

Протягом 2020 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2019 р.	2020 р.
м. Іршава	19	20
м. Мукачево, м. Тячів	18	18
м. Хуст	12	12

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області – 48, з них поверхневих – 12, кількість свердловин – 191. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 3,0 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.7.2):

- ✓ піднято води – 22,2 млн. м³;
- ✓ очищено – 6,38 млн. м³ або 28,7 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 20,79 млн. м³ або 93,6 %;
- ✓ реалізовано – 10,84 млн. м³ або 48,8 %;
- ✓ знезаражено – 22,47 млн. м³ або 100 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 11,36 млн. м³ або 51,2 %.

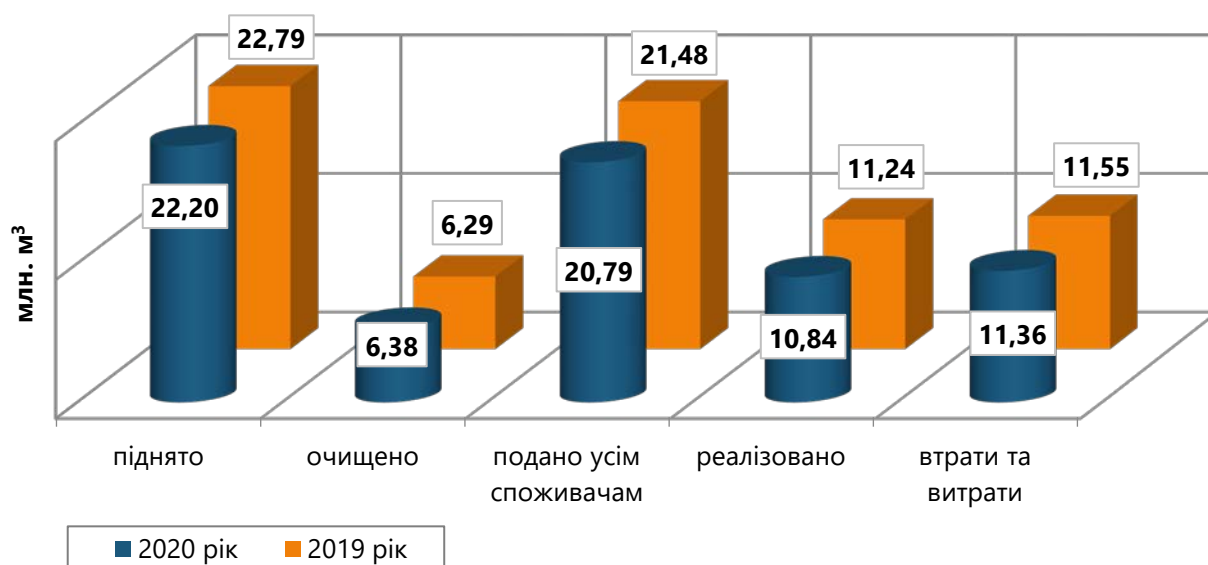

Рис. 5.7.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 21,33 млн. м³ або 96,1 % від загального обсягу; смт – 0,4 млн. м³ або 1,8 %; сільські н/п – 0,47 млн. м³ або 2,1 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 26,69; за категорією «населення» – 24,54 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 196 (фактична потужність – 76,82 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 296 одиниць, з них заміни потребували 82 або 27,7% насосів, було замінено протягом року – 45 або 54,9 % від потреби (рис. 5.7.3).

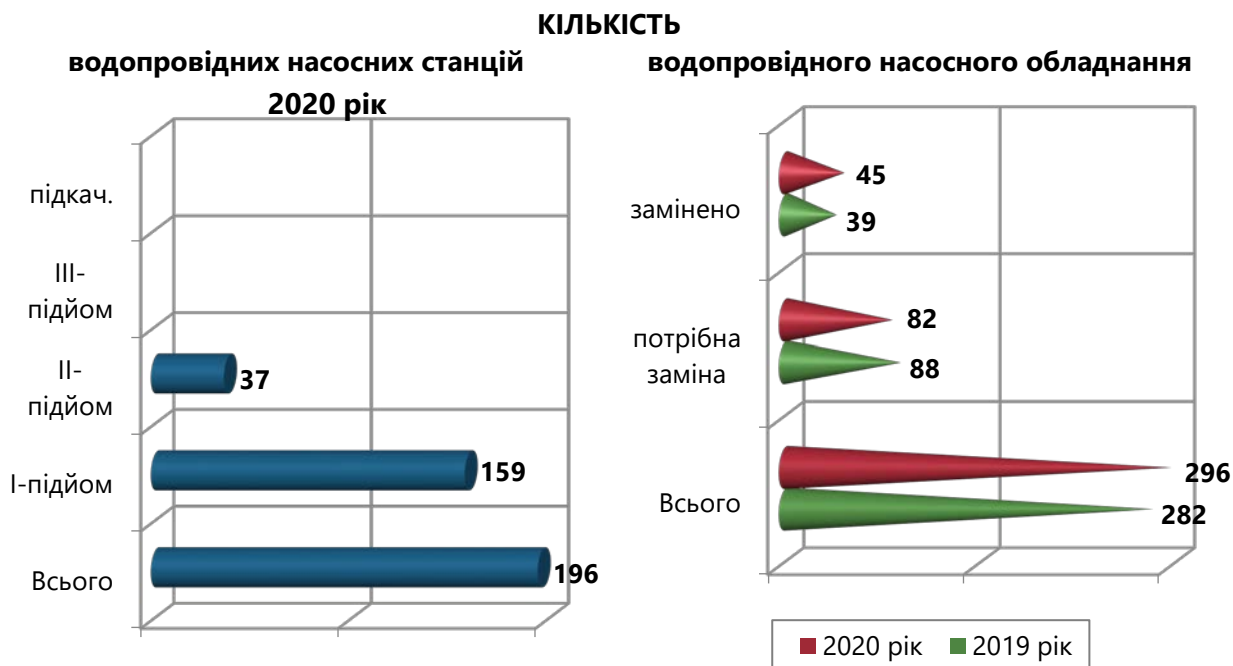

Рис. 5.7.3

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 2507,2 км, з них ветхих та аварійних – 316 км або 12,6%; протягом року було замінено 11,3 км або 3,6 % від потреби (рис. 5.7.4). Показник аварійності мереж зменшився з 1,5 до 1,38 аварій на 1 км мережі.

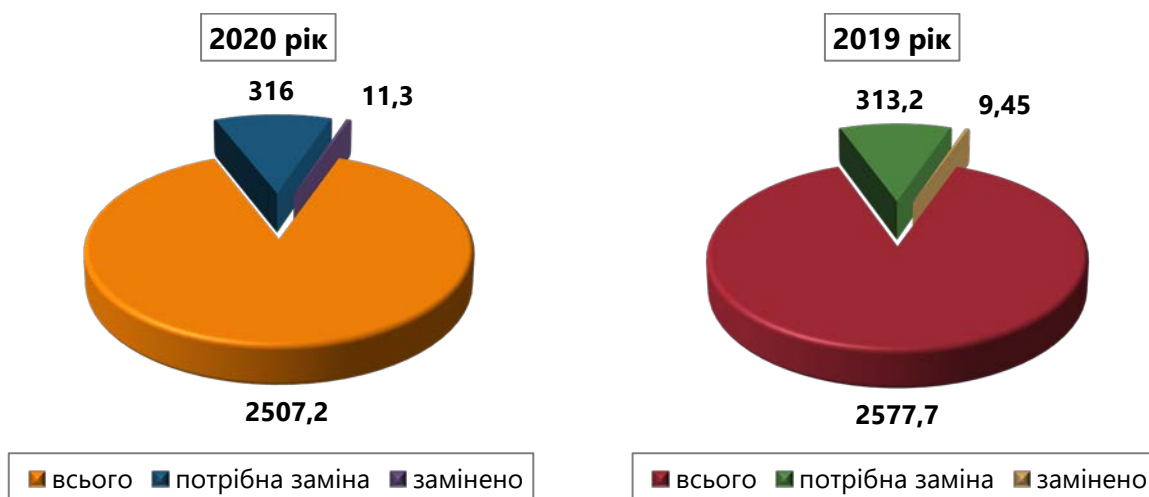

Рис. 5.7.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 66 з сумарним об'ємом – 65,5 тис. м³; водонапірні башти – 2 з

сумарним об'ємом – 0,23 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 0,5 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився – з 28,1 до 32,8 %; квартир збільшився – з 90,6 до 91,5 %.

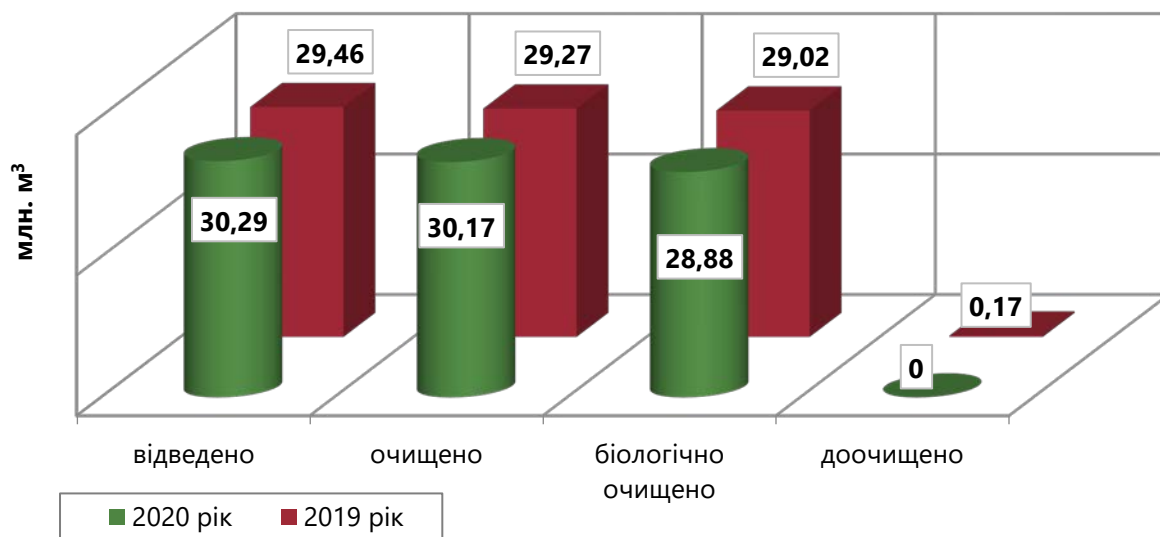
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 63,02 (більше на 0,67); у смт – 7,75 (менше на 0,77); у сільських н/п – 0,17 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.7.5):

- ❖ відведено стічних вод – 30,29 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 30,17 млн. м³ або 99,6 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 28,88 млн. м³ або 95,3 %.

Рис. 5.7.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 29,92 млн. м³ або 98,8 % від їх загальної кількості; у смт – 0,33 млн. м³ або 1,1 %; у сільських н/п – 0,048 млн. м³ або 0,2%.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками (рис. 5.7.6):

- 68 НС (загальна фактична потужність – 43,4 млн. м³/рік); 183 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 63 або 34,4 % насосів, було замінено протягом року – 19 або 30,2 % від потреби;
- 16 КОС (загальна фактична потужність – 33,6 млн. м³/рік), з них 15 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась.

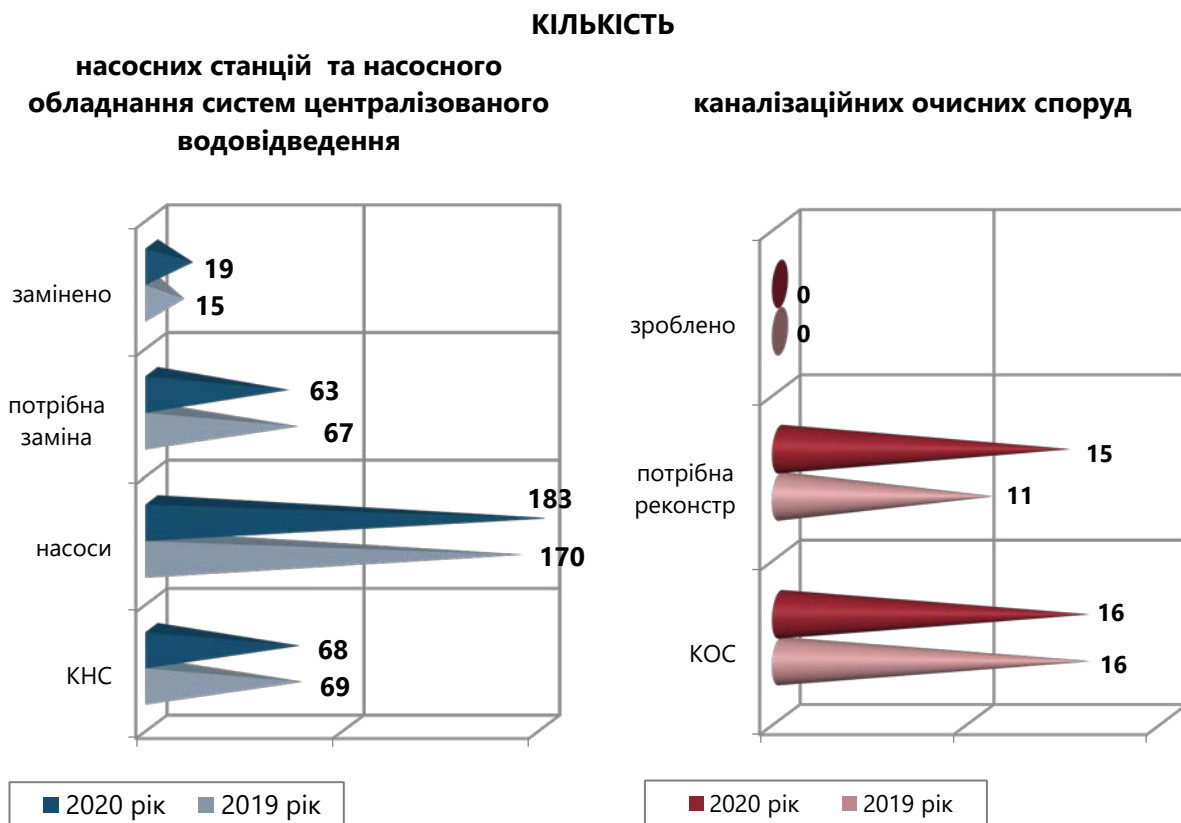

Рис. 5.7.6

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 687,2 км, з них ветхих та аварійних – 155,1 км або 22,6 %; протягом року було замінено 1,44 км або 0,9 % від потреби (рис. 5.7.7). Показник аварійності мереж зріс з 0,85 до 2,82 аварій на 1 км мережі.

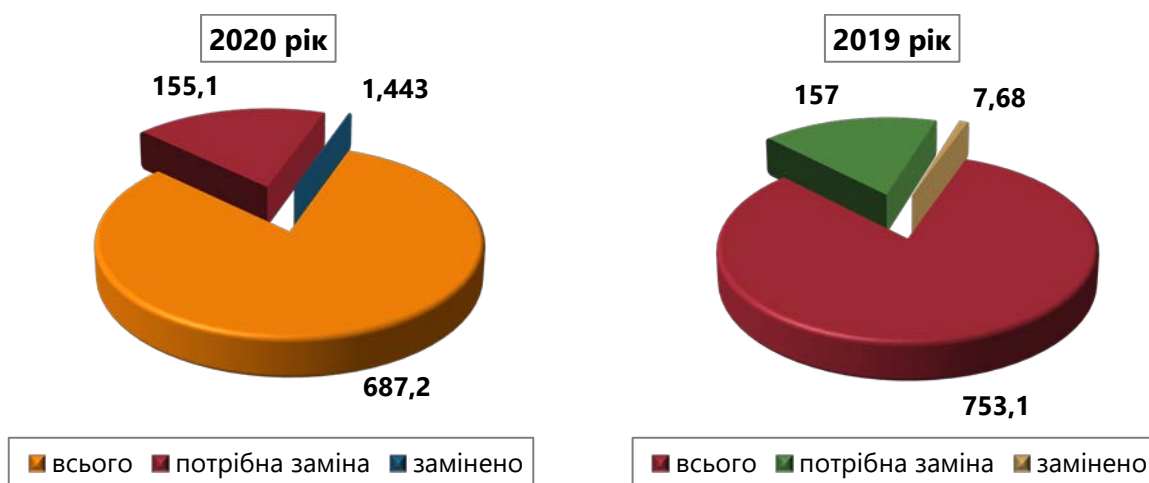

Рис. 5.7.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► **у системах водопостачання** знизились з 22,8 до 22,68 млн. кВт-год/рік; питомі витрати збільшились з 1007,6 до 1029,2 кВт год/1000 м³ води;

► **у системах водовідведення** знизились з 11,45 до 10,5 млн. кВт-год/рік; питомі витрати – з 356 до 347 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась – з 9430,9 до 14521,0 тис. грн.; в системах водовідведення – з 4674,8 до 11272,0 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	13,18	12,96	5,57	8,25
максимальні	24,13	31,13	31,53	31,53
<i>для населення</i>				
мінімальні	12,32	12,96	5,57	8,25
максимальні	19,57	23,99	17,73	17,73
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	10,72	11,08	6,03	7,84
максимальна	22,08	33,24	17,31	20,60
середня	16,10	20,76	8,36	10,79
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	105,5	82,0	113,4	83,7
<i>для населення</i>	95,5	76,5	100,0	83,1

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	37	37
<i>спеціалізовані комунальні</i>	12	11
<i>багатогалузеві комунальні</i>	20	21
<i>відомчі</i>	5	5
<i>міжрайонні (групові)</i>	–	–
Форма власності		
<i>комунальна</i>	30	30
<i>державна</i>	–	–
<i>інша</i>	7	7

Базове підприємство ВКГ області – **КП «Водоканал міста Ужгород»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Водоканал м. Ужгорода»		ММКП «Мукачів–водоканал»*		ВУЖКГ м. Виноградів		ВУВКГ м. Хуст	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	8,71	8,75	9,64	8,98	0,96	1,0	0,71	0,74
<i>очищено</i>	4,18	4,2	0,72	0,74	–	–	–	–
<i>подано усім споживачам</i>	7,56	7,61	9,24	8,61	0,96	1,0	0,71	0,74
<i>реалізовано</i>	5,08	4,94	2,38	2,33	0,67	0,66	0,54	0,56
<i>втрати та витрати</i>	3,63	3,81	7,26	6,27	0,29	0,34	0,17	0,18
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	286,1	286,3	222,7	224,8	23,9	24,8	65,3	66,4
<i>ветхі та аварійні</i>	147,0	149,8	13,2	14,74	9,1	5,5	5,4	5,4
<i>замінено</i>	1,6	2,163	1,04	1,61	0,45	0,79	2,3	2,18
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	10,48	10,29	7,24	7,23	0,74	0,82	1,06	1,02
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	3763,0	2694,3	4943,7	7595,0	–	–	244,3	319,2
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	18,6182	19,4	7,68	7,72	0,53	0,53	0,54	0,54
<i>очищено</i>	18,54	19,4	7,68	7,72	0,53	0,53	0,54	0,54
<i>біологічно очищено</i>	18,54	19,4	7,51	7,55	0,53	0,53	0,54	0,54
<i>доочищено</i>	–	–	0,17	–	–	–	–	–
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	207,5	207,8	208,1	209,1	16,8	16,8	35,6	36,6
<i>ветхі та аварійні</i>	65,2	66,7	14,3	13,8	–	–	4,4	4,4
<i>замінено</i>	0,1	0,165	0,08	0,06	0	0,02	6,2	0
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	5,82	5,97	3,14	2,92	0,17	0,18	0,23	0,24
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	2210,0	1582,4	2118,8	5201,1	–	–	66,3	0

*Збір та очищення стічних вод у м.Мукачеве у 2020 р. здійснював КП «Міськводоканал».

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	46,404	21,818
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	–	9,918
2.	Продовження будівництва об'єктів	12,133	–
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	18,9	1,768
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	13,277	5,858
5.	Інші заходи	2,094	4,274

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.7.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	1,0	4,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	9,6	15,6
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0,7	4,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	12,9
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	14,6	12,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	24,6	18,3
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	7,23	3,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	11,81	12,3
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	8,6	3,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	15,3	18,6
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	12,8	1,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	10,6	15,8

Охорона природних водойм

Таблиця 5.7.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	39,11	38,134
нормативно чистих без очищення	7,984	7,073
нормативно очищених	28,50	27,529
недостатньо очищених	2,269	3,259
неочищених	0,361	0,273
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	29,81	30,060
нормативно чистих без очищення	0,057	–
нормативно очищених	27,22	26,723
недостатньо очищених	2,258	3,096
неочищених	0,275	0,241

Таблиця 5.7.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2019 р.	2020 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	7,9	0
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	16,3	0
2	Водойми II-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	5,9	1,4
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	13,8	23,5

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Суб'єктами господарювання у сфері водопровідно-каналізаційного господарства у 2020 році реалізовано послуг споживачам у сумі 345,8 млн. грн., оплачено у сумі 323,5 млн. грн., що становить 93,5 %, рівень оплати населенням склав 91,4 %.

Загальна сума дебіторської заборгованості по підприємствах водопровідно-каналізаційного господарства області за станом на 01.01.2021 року склала 130,2 млн. грн. та порівняно до початку 2020 року зросла на 21,5 %, у тому числі: за надані послуги – 118,1 млн. грн., із неї заборгованість населення 109,1 млн. гривень. Протягом звітного року дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги зросла на 22,4 % за рахунок збільшення боргу по населенню.

Загальна сума кредиторської заборгованості за станом на 01.01.2021 року становить 118,2 млн. грн., у тому числі заборгованість за товари, роботи, послуги 28,8 млн. грн., із неї заборгованість за енергоносії – 19,7 млн. гривень. Упродовж звітного року кредиторська заборгованість зросла на 28,8 млн. грн. або на 32,2 %.

У звітному періоді зберіглася тенденція до накопичення споживачами заборгованості за отримані послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що спричинило збільшення кредиторської заборгованості, приріст боргу за спожиті енергоносії склав 41,6 %.

Загалом за 2020 рік отримано збитки від основної діяльності у галузі водопостачання і водовідведення у сумі 9,7 млн. гривень.

Надання якісних послуг споживачам значною мірою залежить від належного технічного стану об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства, стабільної роботи підприємств галузі, їх фінансово-економічного стану.

На вирішення питання щодо забезпечення населення, установ соціальної сфери та інших споживачів питною водою відповідної якості спрямована дія Загальнодержавної цільової програми «Питна вода України» на 2011–2020 роки, яка упродовж останніх років з держаного бюджету не фінансувалася.

Заходи, які проводилися у сфері водопровідно-каналізаційного господарства за рахунок коштів місцевих бюджетів та обігових коштів водопостачальних підприємств, в основному, спрямовувалися на проведення робіт для підтримки мереж та об'єктів у робочому стані.

У 2020 році на ці цілі спрямовано кошти у сумі 68,222 млн. грн., із них: кошти місцевих бюджетів – 53,347 млн. грн., обігові кошти водопостачальних підприємств – 13,405 млн. грн., інші джерела фінансування – 0,759 млн. гривень.

Зокрема, продовжувалися роботи з реалізації проекту «Водозабір на підземних свердловинах по вул. Миру в м.Чопі» (будівництво) та будівництво НС №8 у м. Чоп; проведено будівництво нових та капітальний ремонт існуючих водопровідних мереж та каналізаційних колекторів у містах Хуст, Виноградів, Ужгород, Берегово, Мукачево; технічне переоснащення об'єктів та придбання спецтехніки, насосного обладнання у містах Ужгород, Мукачево, Свалява, Чоп, Перечин, Виноградів.

З метою забезпечення охорони здоров'я людей, недопущення виникнення епідемій та епізоотій на території області, додержання вимог законодавства з охорони, раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів здійснювалися відповідні заходи державного нагляду (контролю).

За інформацією Державної екологічної інспекції у Закарпатській області проведено заходи державного нагляду (контролю) дотримання вимог природоохоронного законодавства на ряді комунальних підприємств водопровідно-каналізаційного господарства та інших суб'єктах господарської діяльності, за результатами яких посадових осіб притягнуто до адміністративної відповідальності, а за порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів суб'єктам господарювання виставлено претензії у сумі 99,89 тис. гривень.

За інформацією ДУ «Закарпатський обласний лабораторний центр МОЗ України» ним та його відокремленими структурними підрозділами проведено моніторингові лабораторні дослідження на визначення показників якості та безпеки питної води: санітарно-хімічних, мікробіологічних, паразитологічних та радіологічних. Так, із 110 об'єктів питного водопостачання (водопроводи комунальні, відомчі, сільські, локальні) на яких проводилися лабораторні дослідження, на 23 об'єктах (20,9 %) результати лабораторних досліджень не відповідали нормам.

Із загальної кількості досліджуваних водопроводів не відповідали нормам за санітарно-хімічними показниками 3,8 % досліджуваних проб, мікробіологічними – 12,3%, радіаційними – всі результати від'ємні.

На визначення паразитологічних показників досліджено 157 проб водопровідної питної води, всі без позитивних результатів.

У 2020 році проведено лабораторні дослідження води на 1253 джерелах нецентралізованого водопостачання, на 219 (17,4 %) з яких результати не відповідали нормам. Переважна кількість об'єктів нецентралізованого водопостачання, на яких проводилися лабораторні дослідження питної води, це шахтні колодязі громадські та індивідуальні (62,6 %), на 19,4 % з яких результати досліджень не відповідали нормам. Вода нецентралізованого водопостачання не відповідала гігієнічним нормативам у 12,9% випадків за санітарно-хімічними показниками та в 18,3 % випадків за мікробіологічними показниками. На визначення паразитологічних показників досліджено 343 проби питної води нецентралізованого водопостачання, всі без позитивних результатів.

За інформацією головного управління Держпродспоживслужби в Закарпатській області під наглядом знаходиться 72 джерела централізованого водопостачання, у т.ч.: 22 комунальних, 16 відомчих, 34 сільських водопроводів та 2154 джерела децентралізованого водопостачання.

Із загальної кількості водопроводів – 22,7 % не відповідають санітарним нормам і правилам, а саме: через відсутність зон санітарної охорони – 13,2 %, через відсутність

необхідного комплексу очисних споруд – 1,9 %, через відсутність знезаражуючих установок – 7,6 %.

На виконання розпорядчих документів Кабінету Міністрів України та щодо посилення державного санітарно-епідеміологічного нагляду на об'єктах систем водопостачання та водовідведення проведено 465 комісійних перевірок об'єктів водопостачання (123 централізованого та 342 децентралізованого) та 131 об'єкт водовідведення. Порушення виявлені на 87 об'єктах, у тому числі: 21 об'єкті централізованого водопостачання, 53 об'єктах децентралізованого водопостачання та 13 об'єктах водовідведення. Відібрано 1794 проби води питної із них: 702 проби із централізованих джерел водопостачання та 1092 проби води із децентралізованих джерел водопостачання, також відібрано 27 проб води водойм 1 категорії. За результатами перевірок та досліджень надано 158 приписів про усунення порушень та ініційовано 6 засідань регіональної комісії з ТЕБ та НС.

Для потреб санітарно-епідеміологічного нагляду проведено 5177 лабораторних досліджень за мікробіологічними показниками, в тому числі: питної води централізованого водопостачання 349, відхилень від діючих норм – 26 (7,4%), питної води децентралізованого водопостачання 475, відхилень від діючих норм – 50 (10,5%).

За санітарно-хімічними показниками досліджено 1009 проб води, в тому числі: питної води централізованого водопостачання 353, відхилень від діючих норм – 16 (4,5%), питної води децентралізованого водопостачання 617, відхилень від діючих норм – 15 (2,4%). За кожним нестандартним дослідженням направлені відповідні приписи щодо їх усунення.

Якість питної водопровідної води залежить від багатьох причин, при цьому значна кількість існуючих проблем не вирішується роками:

- зношеність існуючих мереж трубопроводів в багатьох населених пунктах області, що призводить до аварійних ситуацій з наступним погіршенням режиму водопостачання, а також якості та безпеки питної води;

- низька потужність водоочисних споруд діючих водопроводів (відомчих, комунальних) або їх відсутність;

- експлуатація застарілого технологічного обладнання та застосування недосконалої технології очистки і знезараження питної води на діючих водозаборах перед подачею у мережу, що не здатні запобігти потраплянню у питну воду небезпечних для здоров'я речовин;

- загроза забруднення підземних вод через відсутність системи централізованого водовідведення та очистки стічних вод переважно в сільській місцевості при наявності поглинаючих колодязів, вигрібних ям, надвірних вбиралень.

В населених пунктах, а також на прилеглих до них територіях подальша забудова (будівництво житлових та громадських будівель) проводиться без вирішення питання розвитку інженерних мереж (водопостачання та водовідведення з будівництвом очисних споруд), як це передбачено генеральними планами міст, селищ міського типу, проектами планування та забудови сільських поселень.

Крім того, тривалий час проблемою залишається відсутність в населених пунктах каналізаційних очисних споруд необхідної потужності, мереж дощової каналізації, відсутність цивілізованих форм збору, зберігання, сортування та утилізації або захоронення твердих побутових відходів, що призводить до забруднення відкритих водоймищ, які є басейном р. Тиси.

5.8 Запорізька область

Запорізькою обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Запорізькій області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 1134,14 млн. м³ води, що на 63,86 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 1154,44 (більше на 21,44) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 61,95 (менше на 1,4) млн. м³, на виробничі – 916,4 (більше на 5,4) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 22,51 (менше на 6,33) млн. м³ води (табл. 5.8.1, рис. 5.8.1).

Таблиця 5.8.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	1198,0	1134,14	-63,86
	у тому числі з поверхневих джерел	1151,0	1089,12	-61,88
	у тому числі з підземних джерел	46,51	45,02	-1,49
2	Використання води, млн м³			
	всього	1133,0	1154,44	+21,44
	на господарсько–питні потреби	63,35	61,95	-1,40
	на виробничі потреби	911,0	916,40	+5,40
	на сільськогосподарські потреби	0,06	0,04	-0,02
	на зрошення	154,1	172,22	+18,12
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	28,84	22,51	-6,33
	на господарсько–питні потреби	22,25	–	–
	на виробничі потреби	2,5	–	–
	на сільськогосподарські потреби	0,361	–	–
	на зрошення	0,03	–	–
	на інші потреби	0,33	–	–

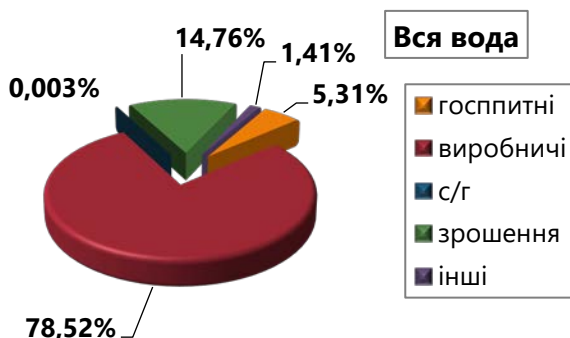

Рис. 5.8.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.8.2):

▪ **централізоване водопостачання** – усі 14 міст, 20 смт (90,9 %), 488 сіл (53,4 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 2 смт (Комиш–Зоря, Комишуваха) та у 424 селах;

▪ **централізоване водовідведення** – усі 14 міст, 11 смт (50 %), 18 сіл (3,7%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 11 смт (Андріївка, Комиш–Зоря, Залізничне, Балабине, Кушугум, Малокатеринівка, Пришиб, Тернувате, Приазовське, Нововасилівка, Кирилівка) та у 894 селах.

Таблиця 5.8.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	14	14	14
<i>смт</i>	22	20	11
<i>села</i>	912	488	18
Разом	948	522	43

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.8.3):

✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 1046,4 тис. осіб (86,8 %), у смт–70,33 тис. осіб (64,6 %), у селах – 185,2 тис. осіб (52,5 %);

✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 790,68 тис. осіб (65,6%), у смт – 18,13 тис. осіб (16,6 %), у селах – 9,32 тис. осіб (2,6 %).

Таблиця 5.8.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	1204,898	1046,401	790,681
<i>смт</i>	108,881	70,328	18,128
<i>села</i>	352,736	185,197	9,318
Разом	1666,515	1301,926	818,127

Відповідно до наданої інформації станом на 2020 рік, у маловодній місцевості перебуває 129 населених пунктів (13,6 % від загальної кількості н/п області), з яких 4 смт та 125 сіл.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 47,5 % н/п та 69,8 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 119,8; у смт – 68,5; у сільських н/п – 65,6 л/добу;

➤ кількість вуличних колективних установок – 947 (менше на 15); відсоток населення, що споживає з них воду – 1 (менше на 0,1) %.

Протягом 2020 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Назва та категорія (місто, смт, село) населених пунктів	Кількість годин на добу	
	2019 р.	2020 р.
смт Михайлівка, Василівський р-н	19	19
с. Нестерянка, Пологівський р-н	16	16
с. Веселе, Мелітопольський р-н	8	8
сел. Зоряне, Пологівський р-н	4	4

Привізйна питна вода в системі водопостачання області застосувалась повністю або частково у 263 населених пунктах, зокрема у 2 смт повністю (Комишуваха – 5,2 тис. осіб, Тернувате – 1,44 тис. осіб) та у 1 смт частково (Кирилівка – 244 особи або 3,2 % від загальної чисельності населення у н/п) та 260 селах; загальна кількість населення області, які користувались привізною водою, складала – 80,446 тис. осіб або 4,8 % від загальної чисельності населення області, з яких сільського населення (без смт) – 73,4 тис. осіб або 4,4 % від загальної чисельності населення області.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 427, з них поверхневих – 5, кількість свердловин – 748. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 2,92 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.8.2):

- ✓ піднято води – 120,42 млн. м³;
- ✓ очищено – 95,84 млн. м³ або 79,6 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 115,36 млн. м³ або 95,8 %;
- ✓ реалізовано – 79,01 млн. м³ або 65,6 %;
- ✓ знезаражено – 101,93 млн. м³ або 84,6 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 41,42 млн. м³ або 34,4 %.

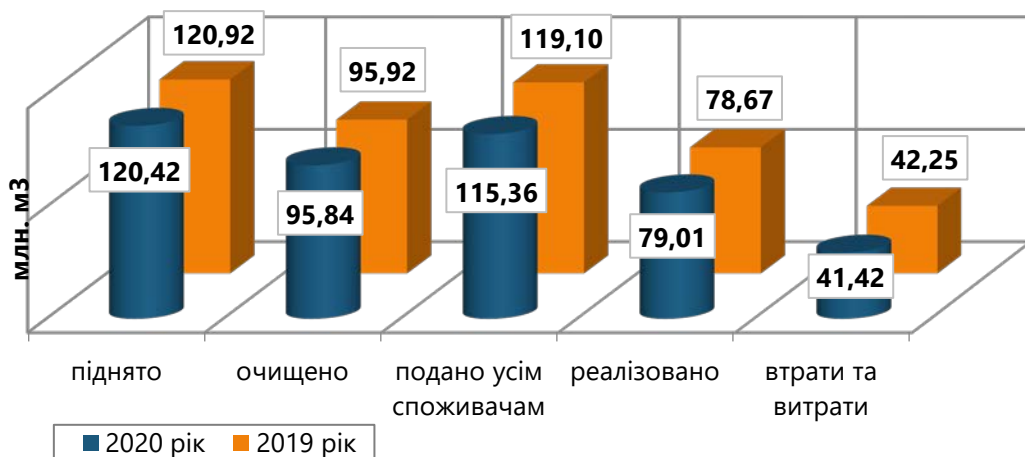

Рис. 5.8.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 104,94 млн. м³ або 87,1 % від загального обсягу; смт – 10,56 млн. м³ або 8,8 %; сільські н/п – 4,92 млн. м³ або 4,1 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 216,46; за категорією «населення» – 142,3 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 258 (фактична потужність – 249,39 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 791 одиниць, з них заміни потребували 156 або 19,7% насосів, було замінено протягом року – 152 або 97,4 % від потреби (рис. 5.8.3).

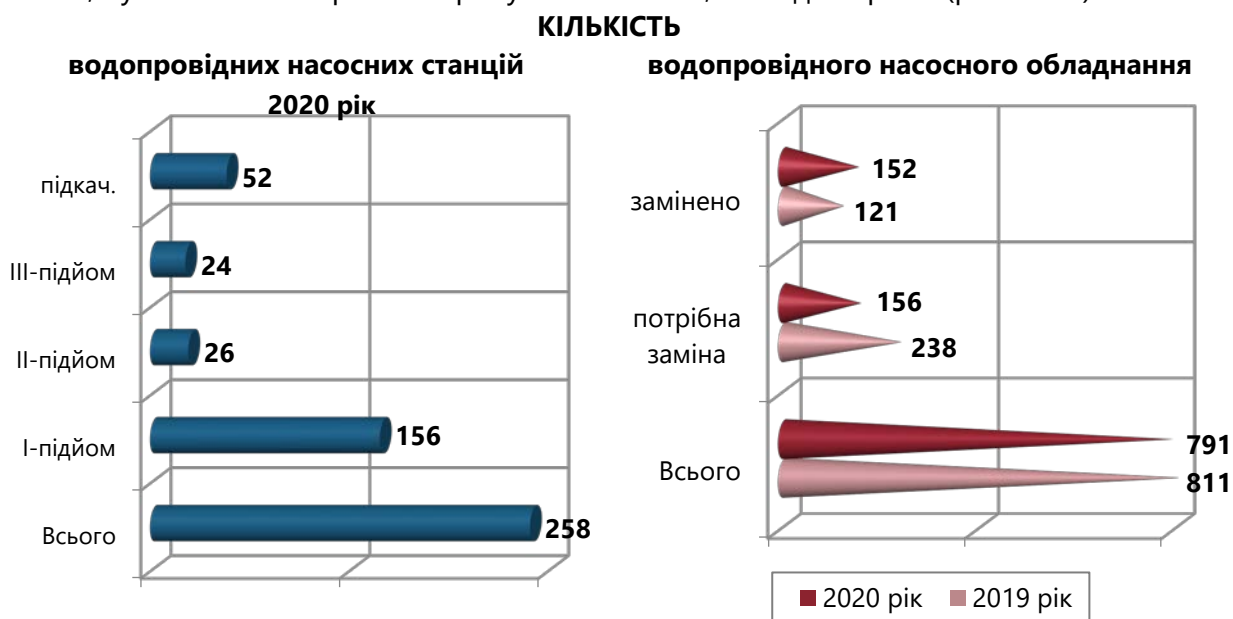

Рис. 5.8.3

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 9234,4 км, з них ветхих та аварійних – 3282,9 км або 35,6 %; протягом року було замінено 52,81 км або 1,6 % від потреби (рис. 5.8.4). Показник аварійності мереж зменшився з 2,6 до 1,81 аварій на 1 км мережі.

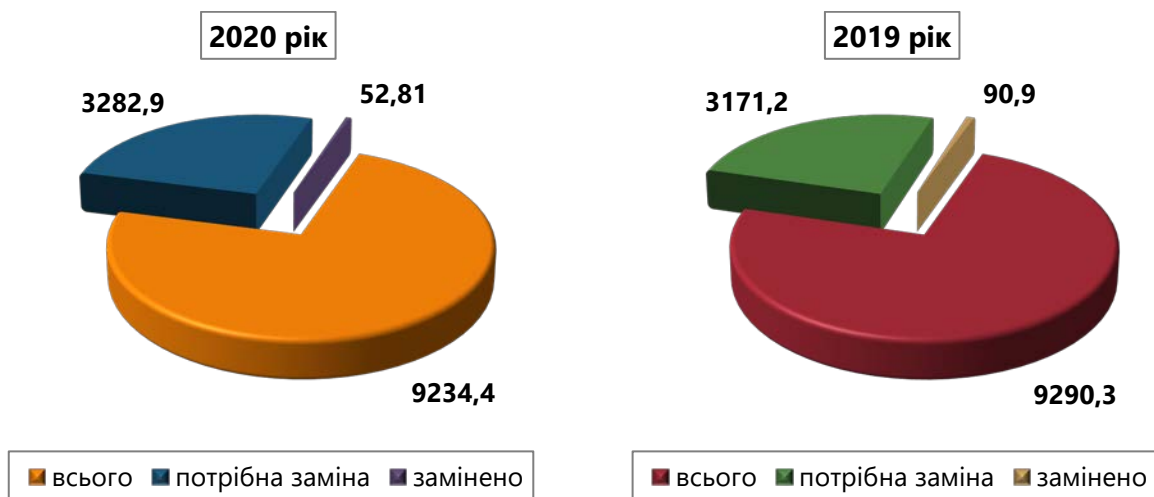

Рис. 5.8.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився з 14,3 до 18,2 %; квартир – з 84,5 до 88,8 %.

Системи централізованого водовідведення

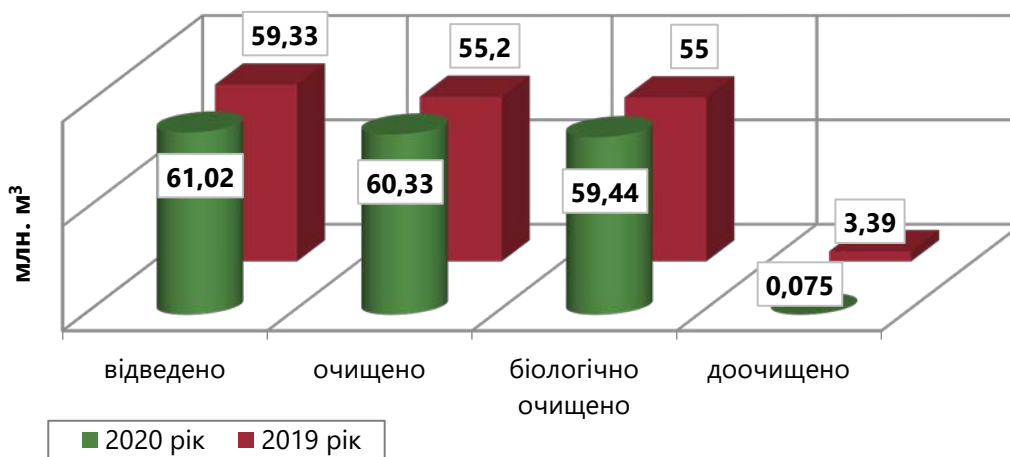
У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 75,3 (більше на 3,5); у смт – 64,5 (менше на 5,5); у сільських н/п – 31,7 (менше на 7,5) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.8.5):

- ❖ відведено стічних вод – 61,02 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 60,33 млн. м³ або 98,9 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 59,44 млн. м³ або 97,4 %.
- ❖ пройшло доочищення – 0,075 млн. м³ або 0,12 %.

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 59,56 млн. м³ або 97,6 % від їх загальної кількості; у смт – 1,17 млн. м³ або 1,9 %; у сільських н/п – 0,3 млн. м³ або 0,5 %.

Рис. 5.8.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

➤ 132 НС (загальна фактична потужність – 67,4 млн. м³/рік); 389 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 83 або 21,3 % насосів, було замінено протягом року – 41 або 49,4 % від потреби;

➤ 26 КОС (загальна фактична потужність – 62 млн. м³/рік), з них 12 потребували реконструкції; на 1 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.8.6).

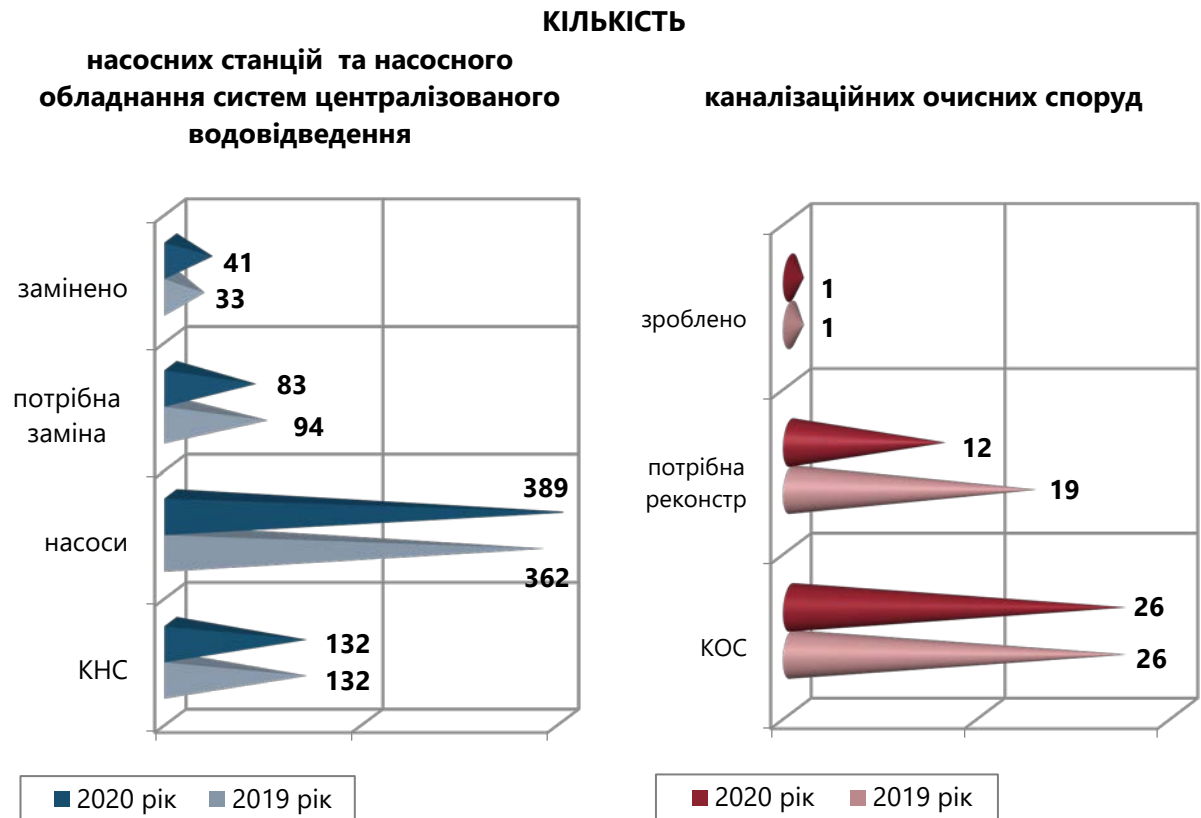

Рис. 5.8.6

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1920,1 км, з них ветхих та аварійних – 1063,6 км або 55,4 %; протягом року було замінено 4,92 км або 0,46 % від потреби (рис. 5.8.7). Показник аварійності мереж знизився з 2,1 до 0,23 аварій на 1 км мережі.

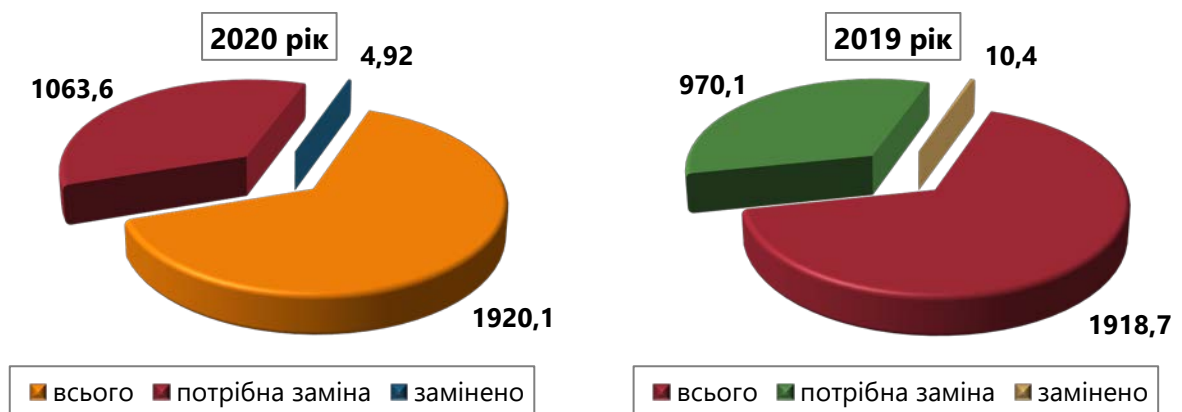

Рис. 5.8.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії знизились порівняно з попереднім роком:
 ► у системах водопостачання – з 77,46 до 76,4млн. кВт-год/рік; питомі витрати – з 641 до 634 кВт год/1000 м³ води;

► у системах водовідведення – з 44,76 до 44,19 млн. кВт-год/рік; питомі витрати з 754 до 724 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась з 3149,2 до 4474,8 тис. грн.; в системах водовідведення – з (-827,3) до 3454,8 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	2,0	11,01	5,27	5,72
максимальні	45,5	53,00	52,15	68,36
<i>для населення</i>				
мінімальні	1,5	10,00	5,27	5,72
максимальні	38,06	38,06	39,1	50,92
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	2,69	9,87	5,59	6,59
максимальна	54,61	64,00	51,97	51,40
середня	20,51	22,21	22,13	25,52
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	94,6	107,3	92,5	114,7
<i>для населення</i>	93,0	92,3	87,5	95,1

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	159	163
<i>спеціалізовані комунальні</i>	140	150
<i>багатогалузеві комунальні</i>	17	12
<i>відомчі</i>	2	–
<i>міжрайонні (групові)</i>	–	1
Форма власності		
<i>комунальна</i>	134	125
<i>державна</i>	1	–
<i>інша</i>	24	38

Базове підприємство ВКГ області – КП «Водоканал» (м. Запоріжжя).

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Водоканал» м. Запоріжжя		КП «Облводо-канал» ЗОР		КП «Водоканал» Мелітопольської МР		КП «Тепло-водоканал» м. Енергодар		КП «Бердянськ-водоканал»	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ										
Обсяги води, млн. м³/рік										
<i>піднято</i>	88,78	88,91	14,42	15,33	6,51	6,86	3,2	4,45	1,34	0,86
<i>очищено</i>	87,61	87,49	11,74	12,52	–	–	3,2	4,45	7,2	7,31
<i>подано усім споживачам</i>	79,76	77,64	16,7	18,77	6,49	6,84	3,18	4,44	7,92	7,82

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році
Запорізька область

Показники	КП «Водоканал» м. Запоріжжя		КП «Облводоканал» ЗОР		КП «Водоканал» Мелітопольської МР		КП «Тепловодоканал» м. Энергодар		КП «Бердянськ-водоканал»	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
реалізовано	48,76	48,93	11,19	12,02	4,57	4,6	2,93	4,16	4,52	4,12
втрати та витрати	31,0	28,71	5,51	6,75	1,92	2,24	0,25	0,28	3,4	3,7
<p>КП «Тепловодоканал» м.Енергодар покупна вода: у 2019 р. – 0,24 млн. м³ КП «Облводоканал» ЗОР, крім власного видобутку води, здійснює закупівлю у КП «Водоканал» (м. Запоріжжя) КП «Бердянськводоканал» придбано у КП «Облводоканал» Запорізької обласної ради у 2019 році – 6,92 млн. м³, у 2020 році – 7,28 млн. м³.</p>										
Водопровідні мережі, км										
всього	2269,3	2258,44	1313,9	1271,8	423,1	423,7	89,3	89,6	393,6	393,6
ветхі та аварійні	1316,8	1287,3	205,0	185,5	117,4	122,8	0,1	–	206,0	333,5
замінено	15,6	25,2	0,3	0,6	3,4	4,22	0,1	–	0,7	2,5
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	38,3	35,7	10,7	9,4	7,91	8,22	2,41	3,94	3,234	2,6
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	3533*	471,6**	***	***	-1223,1	-1190*	–	5059,8	-53,9	161,1
ВОДОВІДВЕДЕННЯ										
Обсяги стоків, млн. м³/рік										
відведено	43,91	44,88	1,16	1,13	3,81	3,83	3,04	4,37	5,13	6,39
очищено	41,28	44,88	1,13	1,13	3,81	3,83	3,04	4,37	4,81	5,2
біологічно очищено	41,23	44,84	1,13	1,13	3,81	3,83	3,04	4,37	4,81	5,2
доочищено	0,01	–	0,32	0,3	–	–	–	–	–	–
Мережі централізованого водовідведення, км										
всього	978,5	979,8	191,8	192	167,8	168,5	115,6	115,6	172,7	172,7
ветхі та аварійні	632,5	630,4	70,9	77,8	131,5	134,3	0,01	–	29,2	124,2
замінено	6,2	1,2	–	–	1,6	1,9	0,01	–	0,1	1,4
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	22,11	21,81	3,86	3,83	3,13	3,14	2,16	3,33	5,93	5,7
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	3533*	471,6**	***	***	-899,1	-1190*	–	4179,9	-98,9	167,7
<p>* КП «Водоканал» м. Запоріжжя, КП «Водоканал» Мелітопольської МР – загальна заборгованість у системах водопостачання та водовідведення, без ПДВ. **КП «Водоканал» м. Запоріжжя – загальна заборгованість у системах водопостачання та водовідведення. *** Загальна заборгованість за спожиту електроенергію КП «Облводоканал» ЗОР у 2020 р. – 5 814,00 (у 2019 р. – 6 508,00) тис. грн. без ПДВ</p>										

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	41,948	37,23*
	у тому числі:		
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	19,744	8,833
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	17,923	5,077
3.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,185	0,11
4.	Оснащення житлового фонду засобами обліку споживання води	0,02	–
5.	Інші заходи	4,076	1,865

*З урахуванням заходів з розвитку ліцензіатів НКРЕКП

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.8.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	27,5	24,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	3,7	2,9
2	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	71,6	56,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	20,3	23,1
Системи водопостачання			
3	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	43,7	42,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,1	5,2
4	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	25,6	24,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	3,9	3,1
5	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	39,2	39,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	6,1	6,9

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідає встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
с. Костянтинівка, Мелітопольський р-н	Кольоровість
с. Верхня Терса, Пологівський р-н, с. Гірка, Пологівський р-н	Загальна жорсткість
с. Гоголівка, Пологівський р-н	Залізо

Охорона природних водойм

Таблиця 5.8.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	956,1	831,25
нормативно чистих без очищення	714,9	724,32
нормативно очищених	93,36	95,34
недостатньо очищених	11,02	11,32
неочищених	0,019	0,275
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	61,41	67,38
нормативно чистих без очищення	9,76	12,04
нормативно очищених	41,47	44,74
недостатньо очищених	10,18	10,6
неочищених	0,002	0,02

Таблиця 5.8.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2019 р.	2020 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	108	-
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	97	-
2	Водойми II-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	16	-
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	3	-

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Найголовніша проблема збитковості підприємств галузі обумовлена недосконалою тарифною політикою, яка не забезпечує повного покриття витрат (тарифи для населення не відшкодовують в повному обсязі собівартість послуг). Крім того, однією з проблем залишається заборгованість споживачів за надані послуги (станом на 01.01.2021 складала 247,4 млн. грн).

Хоча, найбільше підприємство Запорізької області КП «ВОДОКАНАЛ» м. Запоріжжя відповідно до звіту за формою 8 НКРЕКП за 2020 рік мало прибутковий фінансовий результат - 12850 тис. грн. При тому, що в затвердженій структурі на 2020 рік було враховано «коригування витрат в бік зменшення» за невиконання інвестиційних програм та недофінансування витрат, затверджених структурами тарифів у 2016, 2017, 2018 роках, а саме: по водопостачанню в сумі - 9299,84 тис. грн по водовідведенню - 42556,55 тис. грн. КП «ВОДОКАНАЛ» Мелітопольської МР відповідно до звіту за формою 8 НКРЕКП за 2020 рік також мав прибутковий фінансовий результат - 7305,56 тис. грн., зокрема: по водопостачанню - 3993,51 тис. грн. та по водовідведенню - 3312,05 тис. грн.

Через незадовільне фінансове становище підприємства області майже не здійснюють капітальні вкладення на оновлення матеріально-технічної бази, технічне переоснащення та модернізацію діючих потужностей. Здійснення масштабних проектів потребує значних інвестиційних ресурсів. Через велику капіталоємність та обмеженість місцевих джерел фінансування заходів з будівництва і реконструкції в деяких випадках проводиться впродовж 5–10 і більше років.

З метою вирішення проблемних питань водопостачання населених пунктів області рішенням Запорізької обласної ради від 31.05.2012 № 10 затверджена регіональна цільова програма «Питна вода Запорізької області» на 2012–2020 роки (далі – Програма), яка передбачає реалізацію заходів з реконструкції і модернізації об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства.

У межах передбачених на 2020 рік коштів, в рамках реалізації Програми реалізовано 4 об'єкти водопровідного господарства та 5 заходів (отримання 3 сертифікатів на прийняття в експлуатацію об'єктів, які було збудовано та не передано до комунальної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Запорізької області, 2 заходи КП «Облводоканал» Запорізької обласної ради (далі – КП «Облводоканал»). За рахунок коштів обласного бюджету у сумі 24 063,501 тис. грн та коштів місцевих бюджетів у сумі 5 071,441 тис. грн збудовано, реконструйовано та відремонтовано 15,809 км водопровідних мереж в населених пунктах Василівського, Вільнянського,

Приазовського районів області, також на об'єктах КП «Облводоканал» встановлено засоби автоматизації – 19 шаф керування з частотними перетворювачами та системами плавного пуску артезіанських свердловин та насосних станцій.

У 2020 році продовжено роботи з:

– реконструкції 1 об'єкту: Водопостачання с. Петрівське Любимівської сільської ради Вільнянського району Запорізької області. Виділені кошти у сумі 506 832,17 тис. грн освоєно в повному обсязі;

– розробки проєктної документації по об'єкту «Реконструкція північного групового водопроводу від м. Запоріжжя до с. Лукашеве для водопостачання населених пунктів Запорізького району».

За заходами КП «Облводоканал»:

– «Стабілізація фінансово-економічного стану комунального підприємства «Облводоканал» Запорізької обласної ради» було виділено кошти обласного бюджету у сумі 5 000,0 тис. грн на погашення заборгованості по заробітній платі та нарахуванням на ФОП, кошти освоєно в повному обсязі;

– Перерахування коштів для поповнення статутного капіталу КП «Облводоканал» Запорізької обласної ради» на технічне переоснащення частотними перетворювачами та системами плавного пуску артезіанських свердловин та насосних станцій, засоби автоматизації освоєно коштів обласного бюджету у сумі 2 649,647 тис. грн.

Крім того, в межах передбачених на 2020 рік коштів, в рамках реалізації регіональної програми будівництва, реконструкції, модернізації об'єктів інфраструктури, соціально-культурного та екологічного призначення по Запорізькій області на період до 2020 року, затвердженою рішенням обласної ради від 26.01.2017 № 56, зі змінами на реалізацію 8 об'єктів з будівництва та реконструкції мереж водопостачання та водовідведення використано кошти місцевих бюджетів на будівництво та реконструкцію мереж водовідведення у містах Мелітополь, Бердянськ, Оріхів та смт Чернігівка на загальну суму 53 166,297 тис. грн, в тому числі за рахунок коштів обласного бюджету – 49 641,415 тис. грн, кошти місцевих бюджетів – 3524,882 тис. грн.

У рамках реалізації місцевих та інвестиційних програм комунальних підприємств на забезпечення якісною питною водою та послугами водовідведення населення Запорізької області використано кошти місцевих бюджетів на загальну суму 10 182,918 тис. грн, у тому числі за рахунок коштів обласного бюджету – 2 683,74 тис. грн, коштів місцевих бюджетів – 5 643,799 тис. грн., коштів підприємств – 1 855,379 тис. грн. У м. Мелітополь, Василівському, Запорізькому, Мелітопольському, Оріхівському, Якимівському районах збудовано, реконструйовано та відремонтовано 5,505 км водопровідних мереж, 2,077 км мереж централізованого водовідведення, 10 артезіанських свердловин.

5.9 Івано–Франківська область

Івано–Франківською обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Івано–Франківській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 80,03 млн. м³ води, що на 14,99 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 66,68 (менше на 14,83) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 15,33 (менше на 3,48) млн. м³, на виробничі – 50,63 (менше на 11,34) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 4,09 (менше на 0,76) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 2,53 (менше на 0,62) млн. м³ (табл. 5.9.1, рис. 5.9.1).

Таблиця 5.9.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	95,02	80,03	-14,99
	у тому числі з поверхневих джерел	89,09	74,88	-14,21
	у тому числі з підземних джерел	5,93	5,15	-0,78
2	Використання води, млн м³			
	всього	81,51	66,68	-14,83
	на господарсько–питні потреби	18,81	15,33	-3,48
	на виробничі потреби	61,97	50,63	-11,34
	на сільськогосподарські потреби	0,68	0,66	-0,02
	на зрошення	0,05	0,03	-0,02
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	4,85	4,09	-0,76
	на господарсько–питні потреби	3,15	2,53	-0,62
	на виробничі потреби	1,05	0,95	-0,1
	на сільськогосподарські потреби	0,63	0,6	-0,03
	на зрошення	0,02	0,01	-0,01
	на інші потреби	-	-	-

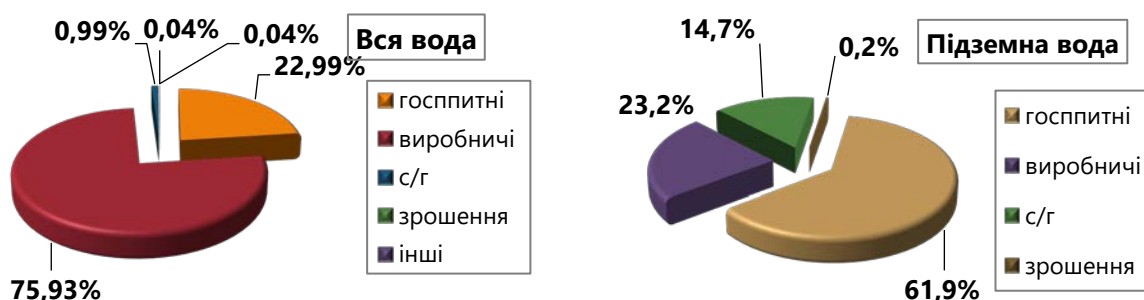

Рис. 5.9.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.9.2):

▪ **централізоване водопостачання** – усі 15 міст, 13 смт (54,2 %), 26 сіл (3,4%).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 11 смт (Битків, Більшівці, Букачівці, Єзупіль, Ланчин, Лисець, Обертин, Печеніжин, Солотвино, Чернелиця, Яблунів) та у 739 селах;

▪ **централізоване водовідведення** – усі 15 міст, 11 смт (45,8 %), 9 сіл (1,2%).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 13 смт (Битків, Більшівці, Букачівці, Єзупіль, Ланчин, Лисець, Обертин, Печеніжин, Солотвино, Чернелиця, Яблунів, Вигода, Кути) та у 756 селах.

Таблиця 5.9.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	15	15	15
<i>смт</i>	24	13	11
<i>села</i>	765	26	9
Разом	804	54	35

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.9.3):

✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 452,8 тис. осіб (91,4 %), у смт – 42,1 тис. осіб (40,4 %), у селах – 50,8 тис. осіб (6,7 %);

✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 415,3 тис. осіб (83,8%), у смт – 39,8 тис. осіб (38,2 %), у селах – 43,2 тис. осіб (5,7 %).

Таблиця 5.9.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	495,4	452,8	415,3
<i>смт</i>	104,3	42,1	39,8
<i>села</i>	761,3	50,8	43,2
Разом	1361,0	545,7	498,3

Відповідно до наданої інформації на території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 96,2 % населених пунктів та 97,6 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: 81,1 л/добу;

► кількість вуличних колективних установок – 5; відсоток населення, що споживає з них воду – 0,01 %.

Протягом 2020 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2019 р.	2020 р.
м. Снятин	12	12
м. Косів	5	5

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 31, з них поверхневих – 7; кількість свердловин дорівнювала – 156. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 1,2 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.9.2):

- ✓ піднято води – 30,61 млн. м³;
- ✓ очищено – 24,33 млн. м³ або 79,5 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 27,8 млн. м³ або 90,8 %;
- ✓ реалізовано – 16,1 млн. м³ або 52,6 %;
- ✓ знезаражено – 30,61 млн. м³ або 100 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 14,51 млн. м³ або 47,4 %.

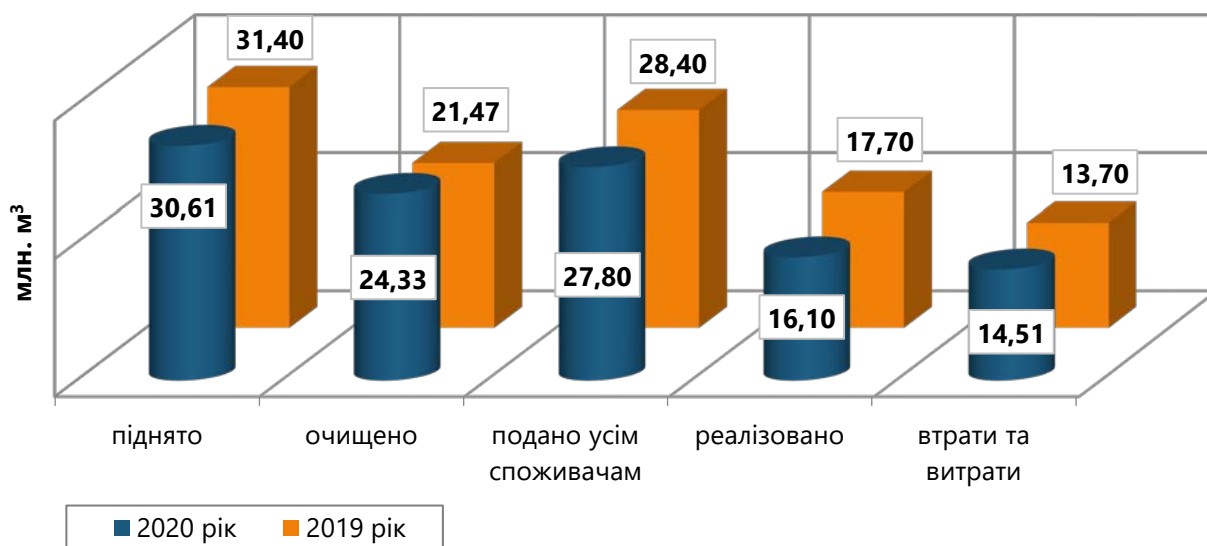

Рис. 5.9.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 30,1 млн. м³ або 98,3 % від загального обсягу; смт – 0,5 млн. м³ або 1,6 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 44,2; за категорією «населення» – 34,5 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 125 (фактична потужність – 103,8 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 350 одиниць, з них заміни потребували 73 або 20,9% насосів, було замінено протягом року – 20 або 27,4 % від потреби (рис. 5.9.3).

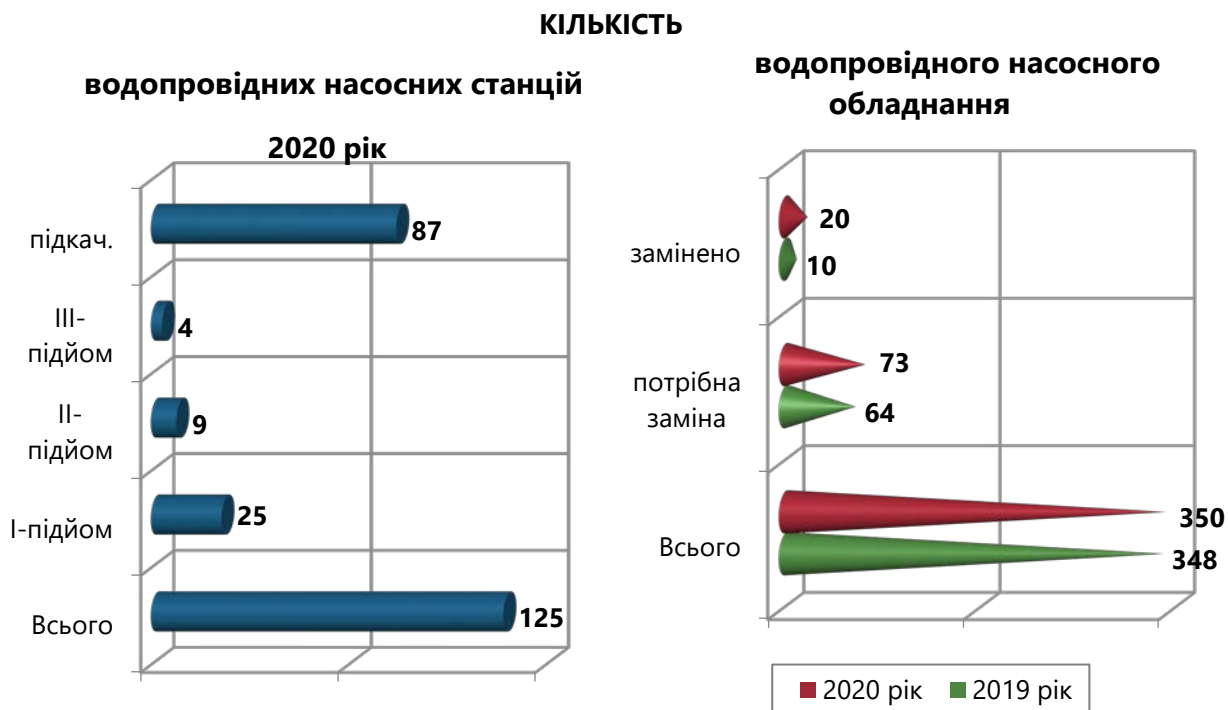

Рис. 5.9.3

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 1631 км, з них ветхих та аварійних – 384,5 км або 23,6%; протягом року було замінено 17,6 км або 4,6 % від потреби (рис. 5.9.4). Показник аварійності мереж залишився на рівні минулого року – 1 аварія на 1 км мережі.

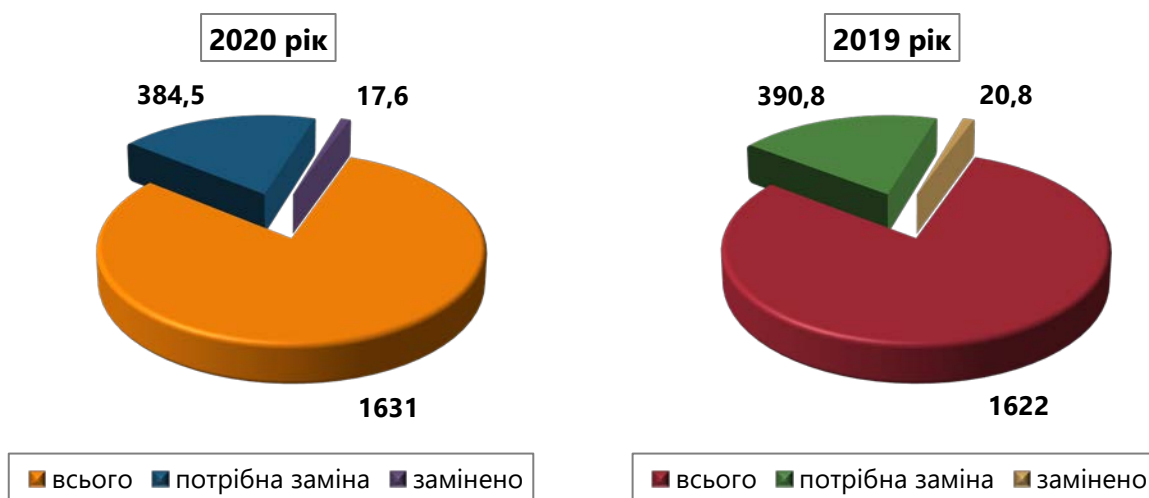

Рис. 5.9.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 40 з сумарним об'ємом – 108,5 тис. м³, водонапірні башти – 25 з сумарним об'ємом – 6 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 5 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився з 78 до 78,6 %; квартир – збільшився з 93 до 93,4 %.

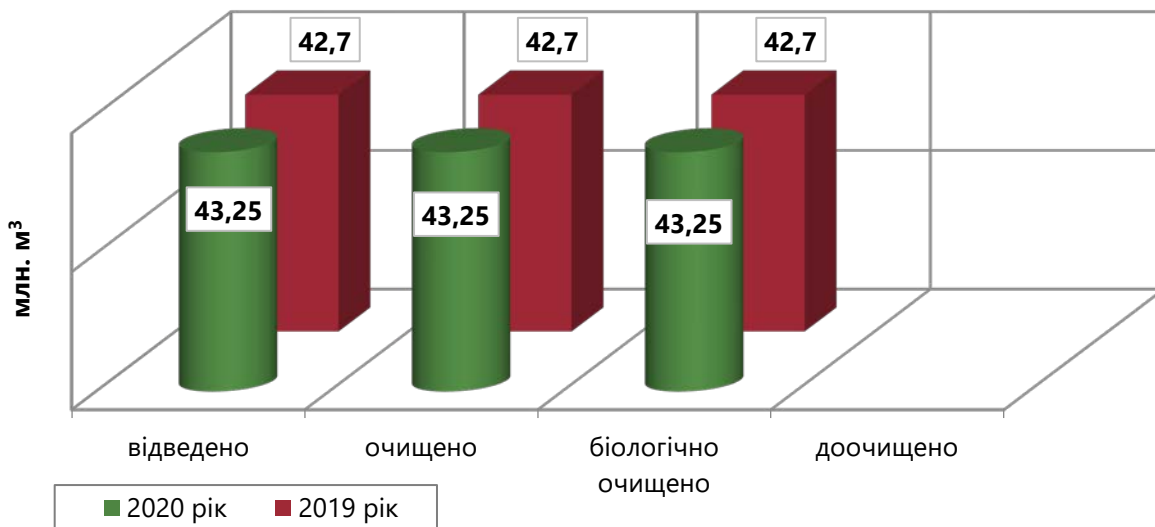
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

- ▶ питоме водовідведення на 1 людину: 103,1 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.9.5):

- ❖ відведено стічних вод – 43,25 млн. м³;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 43,25 млн. м³ або 100 %.

Рис. 5.9.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 42,78 млн. м³ або 98,9 % від їх загальної кількості; у смт – 0,47 млн. м³ або 1,1 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

- ▶ 52 НС (загальна фактична потужність – 19,3 млн. м³/рік); 105 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 32 або 30,5 % насосів, було замінено протягом року – 6 або 18,8 % від потреби;
- ▶ 26 КОС (загальна фактична потужність – 43,25 млн. м³/рік), з них 14 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.9.6).

КІЛЬКІСТЬ

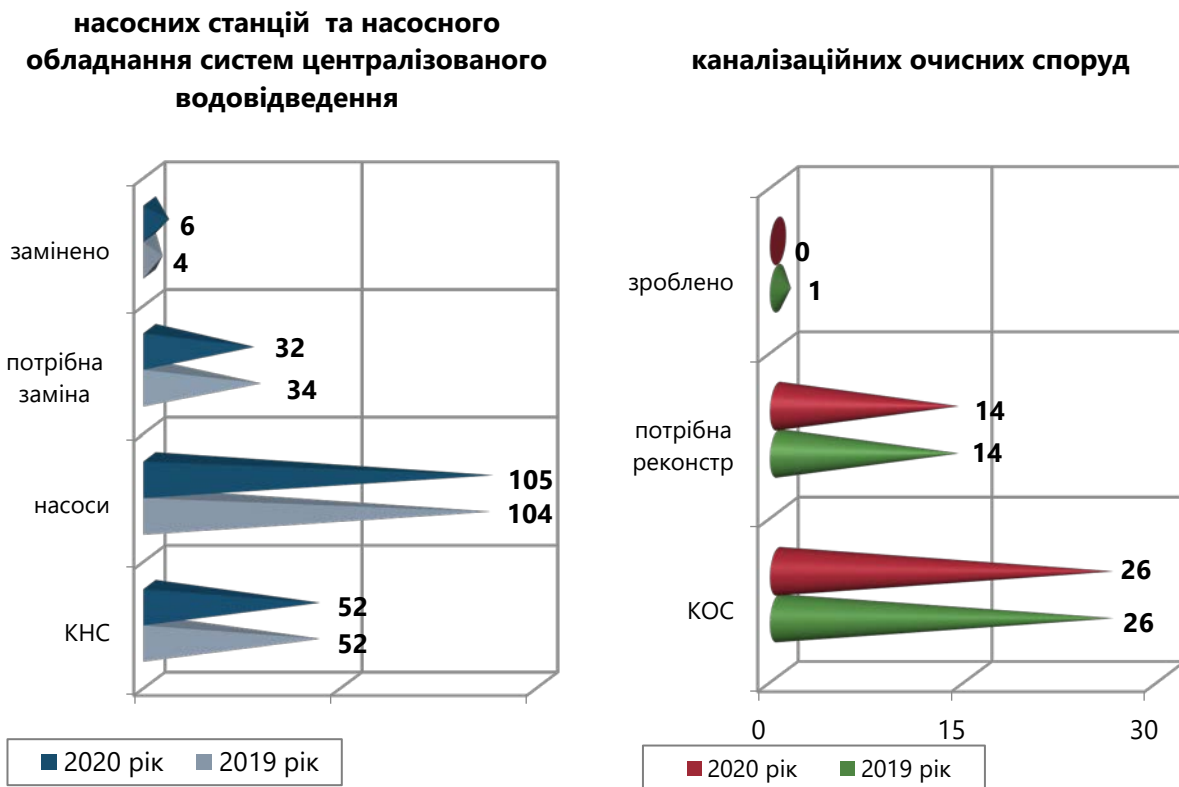

Рис. 5.9.6

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 969,4 км, з них ветхих та аварійних – 257,1 км або 26,5 %; протягом року було замінено 6,59 км або 2,6 % від потреби (рис. 5.9.7). Показник аварійності мереж залишився на рівні минулого року – 0,8 аварій на 1 км мережі.

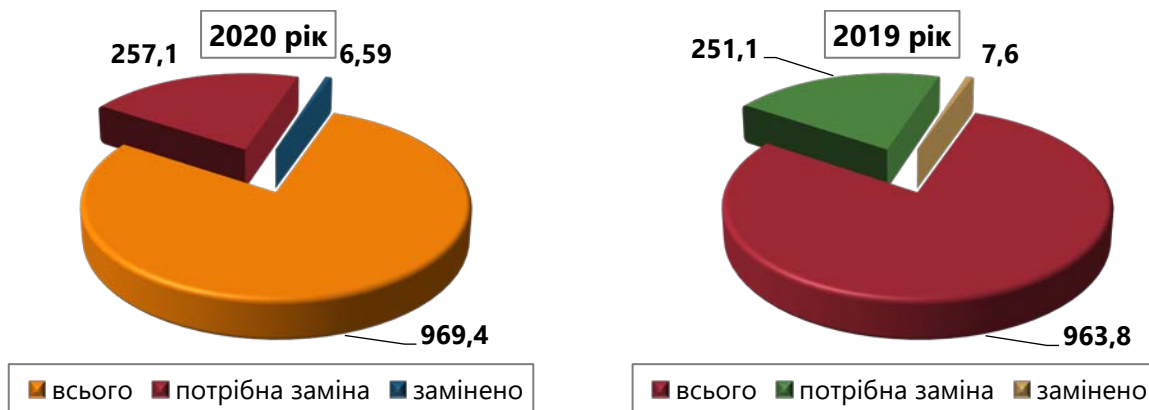

Рис. 5.9.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання зменшились з 15,7 до 14,58 млн. кВт·год/рік; питомі витрати – з 500 до 476 кВт год/1000 м³ води;

► у системах водовідведення збільшились з 9,2 до 10,23 млн. кВт-год/рік; питомі витрати – з 216 до 237 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання зменшилась – з 3762,0 до 2944,4 тис. грн.; в системах водовідведення – з 2829,4 до 2221,2 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	8,53	8,53	3,90	3,90
максимальні	45,06	60,00	34,92	50,00
<i>для населення</i>				
мінімальні	6,65	6,65	3,60	3,60
максимальні	29,84	29,84	17,90	20,00
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	8,2	10,2	3,90	3,90
максимальна	47,5	61,4	29,43	38,05
середня	10,7	12,2	8,70	14,11
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	92	95	94	93
<i>для населення</i>	66,4	68	63,3	69,5

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	30	30
<i>спеціалізовані комунальні</i>	15	15
<i>багатогалузеві комунальні</i>	10	10
<i>відомчі</i>	5	5
Форма власності	30	30

Базове підприємство ВКГ області – КП «Івано-Франківськводокотехпром».

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Івано-Франківськ-водокотехпром»		КП «Водо-теплосервіс», м. Калуш		КП «Коломия-водоканал»		Долинське ВУВКГ, м. Долина	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	18,78	19,1	4,9	4,3	2,71	2,58	1,8	1,7
<i>очищено</i>	16,6	17,2	–	–	2,03	1,9	1,8	1,7
<i>подано усім споживачам</i>	16,6	17,2	4,9	4,3	2,03	1,9	1,6	1,5
<i>реалізовано</i>	10,36	9,63	1,96	1,8	1,36	1,37	1,45	1,1

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році
Івано-Франківська область

Показники	КП «Івано-Франківськ-водокотехпром»		КП «Водо-теплосервіс», м. Калуш		КП «Коломия-водоканал»		Долинське ВУВКГ, м. Долина	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
<i>втрати та витрати</i>	8,43	9,48	2,94	2,4	0,68	0,53	0,15	0,4
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	614,4	620,3	185,7	185,7	112,7	112,7	185,6	185,6
<i>ветхі та аварійні</i>	104,2	106,2	61,54	62,5	39	35	88	86,4
<i>замінено</i>	5,2	4,1	1,23	1,26	3,6	6,43	2,5	5,6
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	5,7	5,3	2,0	1,9	1,14	1,06	2,79	2,599
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	*	*	–	417,2	–	–	1036,8	955,0
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Показники	КП «Івано-Франківськ-водокотехпром»		КП «Коломия-водоканал»		КП «Житловик», м. Бурштин		Долинське ВУВКГ, м. Долина	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	27,5	28,3	5,9	6,07	0,75	0,59	0,5	0,59
<i>очищено</i>	27,5	28,3	5,9	6,07	0,75	0,59	0,5	0,59
<i>біологічно очищено</i>	27,5	28,3	5,9	6,07	0,75	0,59	0,5	0,59
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	339,004	343	100,7	93,9	36,9	36,9	43,1	43,1
<i>ветхі та аварійні</i>	128	131,8	17	15	4,5	2,9	3,8	3,8
<i>замінено</i>	3,1	2,3	0,2	0,6	0,3	0,5	0,1	0,2
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	5,54	5,5	1,2	1,08	0,81	0,79	0,3	0,2
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	*	*	–	–	–	–	373,7	369,1

* загальна заборгованість за спожиту електроенергію КП «Івано-Франківськводокотехпром» у 2020 р. – 2 437 (у 2019 р. – 2 307) тис. грн. без ПДВ

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	31,66	48,65
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	3,62	20,00
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	16,41	24,85
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	11,32	2,86
4.	Інші заходи	0,31	0,94

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.9.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	2,7	4,0
	бактеріологічні показники	3,6	5,1
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	–	–
	бактеріологічні показники	–	–
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	14,0	16,9
	бактеріологічні показники	35,0	45,1
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	2,3	4,4
	бактеріологічні показники	2,5	2,8
5	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	2,3	4,4
	бактеріологічні показники	2,5	2,8
6	сільські системи водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	8,6	15,9
	бактеріологічні показники	6,0	2,5

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Рогатин, м. Бурштин	Загальна жорсткість
м. Долина, смт Богородчани,	Мікробіологічні
м. Калуш	Мікробіологічні, залізо загальне

Охорона природних водойм

Таблиця 5.9.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	61,08	59,45
нормативно чистих без очищення	8,59	5,62
нормативно очищених	51,89	52,49
недостатньо очищених	0,596	1,34
неочищених	0,007	–
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	36,49	37,21
нормативно чистих без очищення	0,498	0,35
нормативно очищених	35,65	36,54
недостатньо очищених	0,334	0,32
неочищених	–	–

Таблиця 5.9.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, од.	2019 р.	2020 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	3	3
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	24	29
2	Водойми II-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	24	19
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	23	188

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Внаслідок систематичного збільшення цін на енергоносії, низького рівня відшкодування виробничих витрат на житлово-комунальні послуги затвердженими тарифами, недосконалості механізму коригування тарифів, збитки підприємств водопровідно-каналізаційного господарства від основної діяльності за 2020 рік склали 63,0 млн.грн.

Зокрема, станом на 1 січня 2021 року, дебіторська та кредиторська заборгованість галузевих підприємств області становила 155,6 млн.грн. та 106,1млн.грн. відповідно.

Станом на 1 січня 2021 року середній рівень сплати населенням за послуги водопостачання та водовідведення склав 94,6 відсотки.

Фактичний рівень відшкодування тарифів за результатами фінансово-господарської діяльності не покриває витрати на виробництво послуг практично всіх підприємств, що надають послуги з водопостачання та водовідведення.

Станом на 01.01.2021 року тарифи на послуги для населення з водопостачання були близькими до економічно обґрунтованих в містах Івано-Франківську, Коломиї, Бурштині та Городенці.

Пріоритетними цілями на найближчі роки є заміна та реконструкція аварійних водопровідних мереж, заміна зношеного насосного та іншого технологічного обладнання.

5.10 Київська область

Київською обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Київській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 517,29 млн. м³, що на 11,9 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 514,4 (більше на 1,9) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 45,09 (більше на 1,33) млн. м³, на виробничі – 464,7 (менше на 0,4) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 55,67 (менше на 0,49) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби –33,79 (менше на 0,41) млн. м³ (табл. 5.10.1, рис. 5.10.1).

Таблиця 5.10.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	529,2	517,29	-11,9
	у тому числі з поверхневих джерел	461,9	456,0	-5,9
	у тому числі з підземних джерел	60,77	61,29	+0,52
2	Використання води, млн м³			
	всього	512,5	514,4	+1,9
	на господарсько–питні потреби	43,76	45,09	+1,33
	на виробничі потреби	465,1	464,7	-0,4
	на сільськогосподарські потреби	0,420	0,420	0
	на зрошення	3,143	3,716	+0,618
на інші потреби	0,512	0,518	+0,006	
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	56,16	55,67	-0,49
	на господарсько–питні потреби	34,20	33,79	-0,41
	на виробничі потреби	15,96	15,9	-0,06
	на сільськогосподарські потреби	5,950	5,93	-0,02
	на зрошення	0,047	0,045	-0,002
на інші потреби	-	-	-	

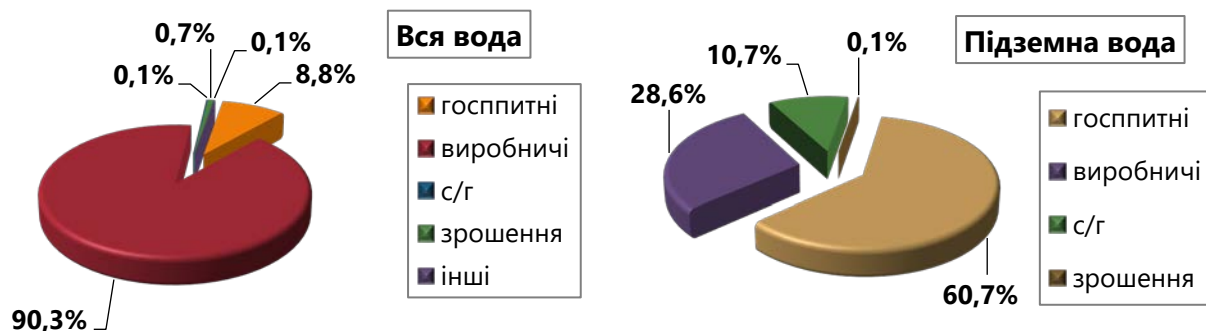

Рис. 5.10.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.10.2):

- **централізоване водопостачання** – усі 26 міст, 29 смт (96,7 %), 830 сіл (73,78%).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 1 смт (Кожанка) та у 295 селах;
- **централізоване водовідведення** – усі 26 міст, 25 смт (83,3 %), 58 сіл (5,2%).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 1 смт (Кожанка) та у 1067 селах, 4 смт (Велика Димерка, Дослідне, Красятічі, Козин) частково забезпечено централізованим водовідведенням.

Таблиця 5.10.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	26	26	26
<i>смт</i>	30	29	25
<i>села</i>	1125	830	58
Разом	1181	885	109

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.10.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 875,66 тис. осіб (100 %), у смт – 227,74 тис. осіб (99,1 %), у селах – 525,92 тис. осіб (77,8 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 875,66 тис. осіб (100%), у смт – 212,26 тис. осіб (92,4 %), у селах – 229,97 тис. осіб (34 %).

Таблиця 5.10.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	875,661	875,661	875,661
<i>смт</i>	229,722	227,736	212,258
<i>села</i>	675,661	525,918	229,968
Разом	1781,04	1629,315	1317,887

Відповідно до наданої інформації на території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості.

Системи централізованого питного водопостачання

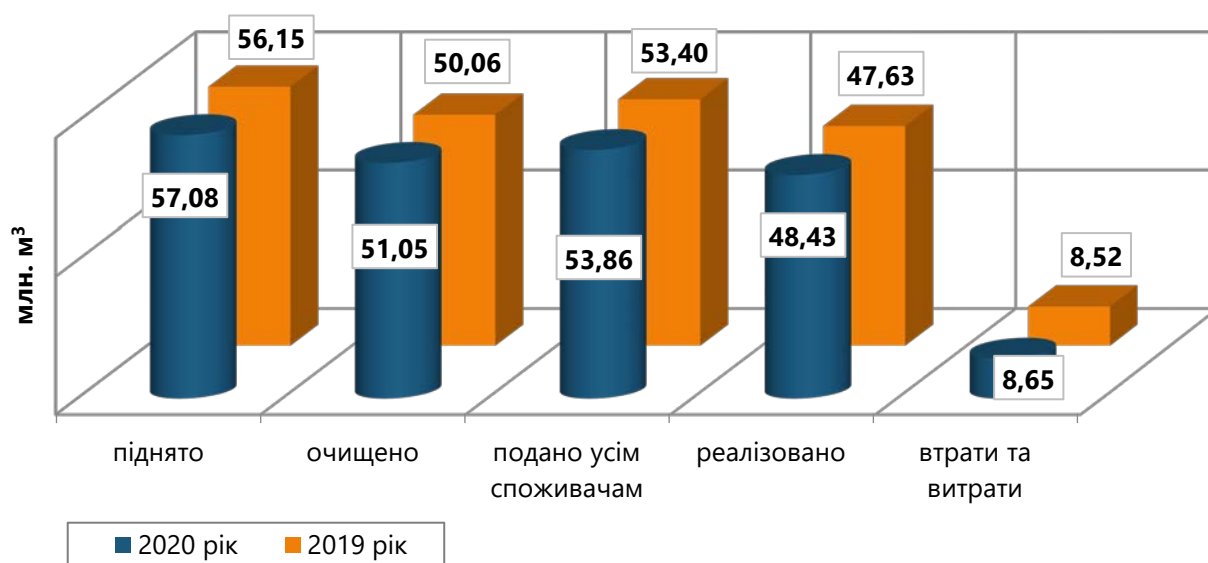
У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 91,7 % населених пунктів та 91 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 113,6; у смт – 93,7; у сільських н/п – 58,2 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 365; відсоток населення, що споживає з них воду – 10,6 %.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 5277, з них поверхневих – 4; кількість свердловин – 5273. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 0,27 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.10.2):

- ✓ піднято води – 57,08 млн. м³;
- ✓ очищено – 51,05 млн. м³ або 89,4 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 53,86 млн. м³ або 94,4 %;
- ✓ реалізовано – 48,43 млн. м³ або 84,8 %;
- ✓ знезаражено – 53,87 млн. м³ або 94,4 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 8,65 млн. м³ або 15,2 %.

Рис. 5.10.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 41,63 млн. м³ або 73 % від загального обсягу; смт – 7,58 млн. м³ або 13,3 %; сільські н/п – 7,87 млн. м³ або 13,8 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 212,63; за категорією «населення» – 181,5 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 865; встановлене насосне обладнання – 887 одиниць, з них заміни потребували 212 або 23,9 % насосів, було замінено протягом року 140 або 66 % від потреби (рис. 5.10.3).

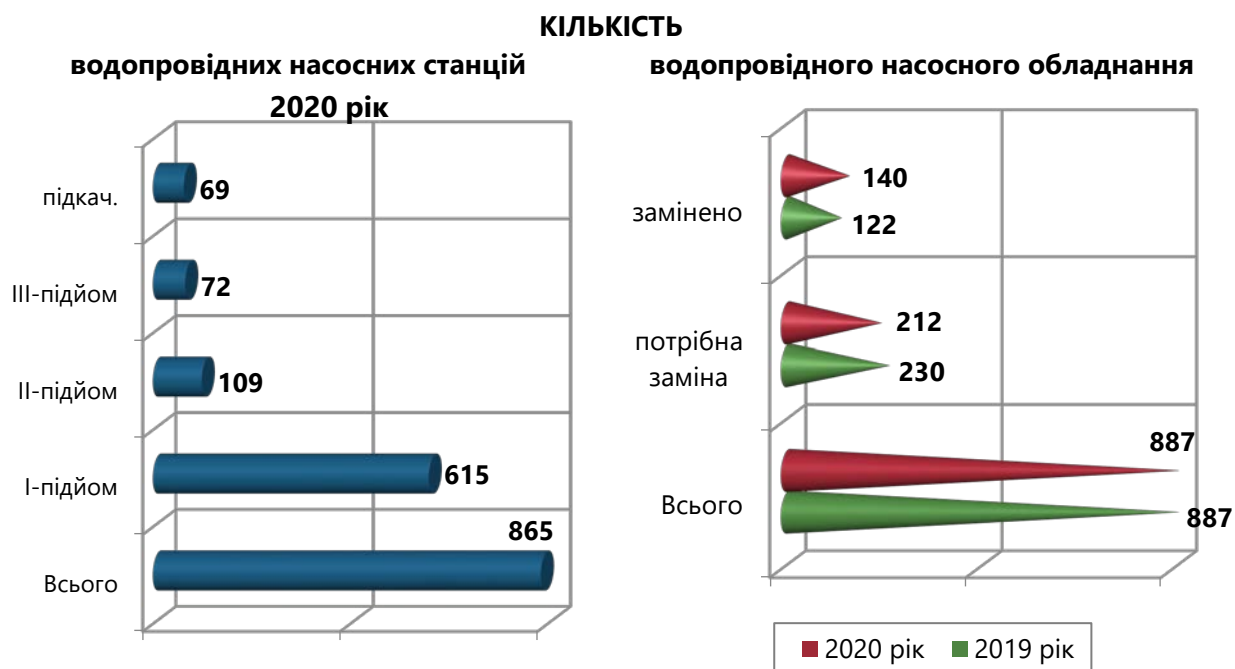

Рис. 5.10.3

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 5291,1 км, з них ветхих та аварійних – 748,7 км або 14,2%; протягом року було замінено 119,5 км або 15,9 % від потреби (рис. 5.10.4).

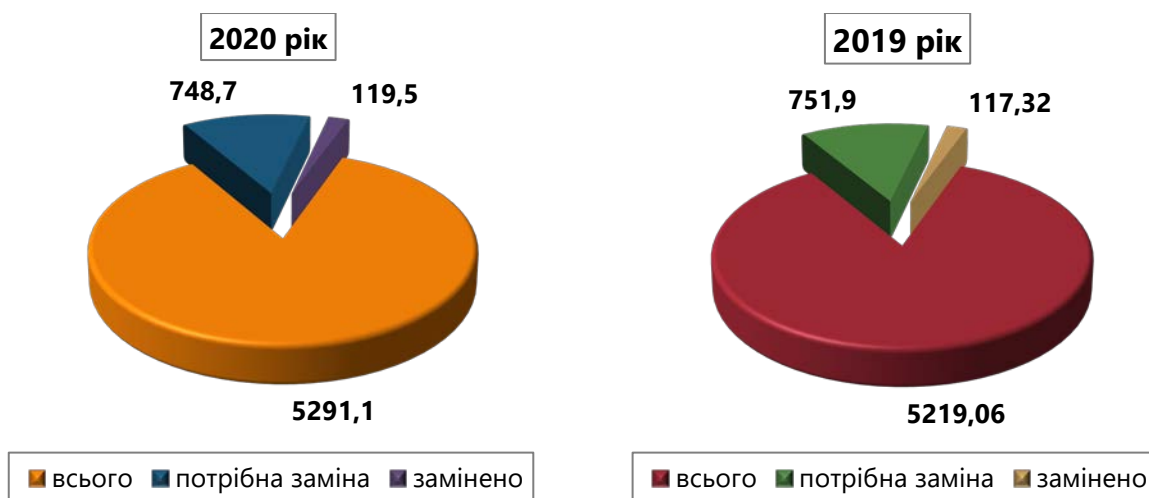

Рис. 5.10.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 114 з сумарним об'ємом – 189,5 тис. м³; водонапірні башти – 292. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 14,2 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився – з 65,6 % до 70 %; квартир – з 80 % до 83 %.

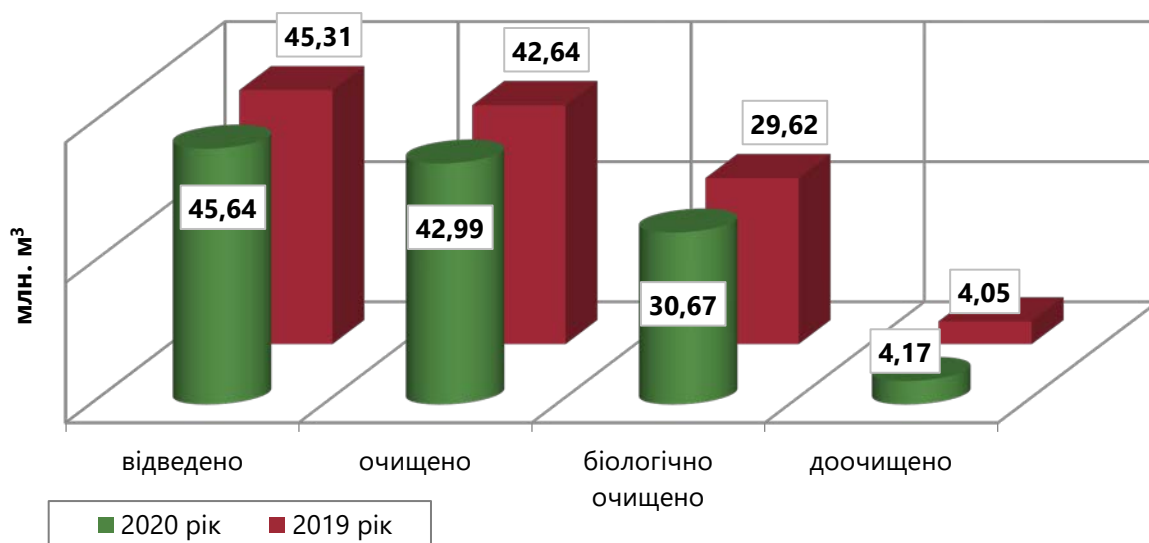
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 153; у смт – 144; у сільських н/п – 129 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.10.5):

- ❖ відведено стічних вод – 45,64 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 42,99 млн. м³ або 94,2 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 30,67 млн. м³ або 67,2 %.
- ❖ пройшло доочищення – 4,17 млн. м³ або 9,2 %.

Рис. 5.10.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 39,11 млн. м³ або 85,7 % від їх загальної кількості; у смт – 3,92 млн. м³ або 8,6 %; у сільських н/п – 2,61 млн. м³ або 5,7 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

➤ 255 НС (загальна фактична потужність – 219,1 млн. м³/рік); 878 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 196 або 22,3 % насосів, було замінено протягом року – 66 або 33,7 % від потреби;

➤ 146 КОС (загальна фактична потужність – 80,5 млн. м³/рік), з них 44 потребували реконструкції; було реконструйовано 2 КОС (рис. 5.10.6).

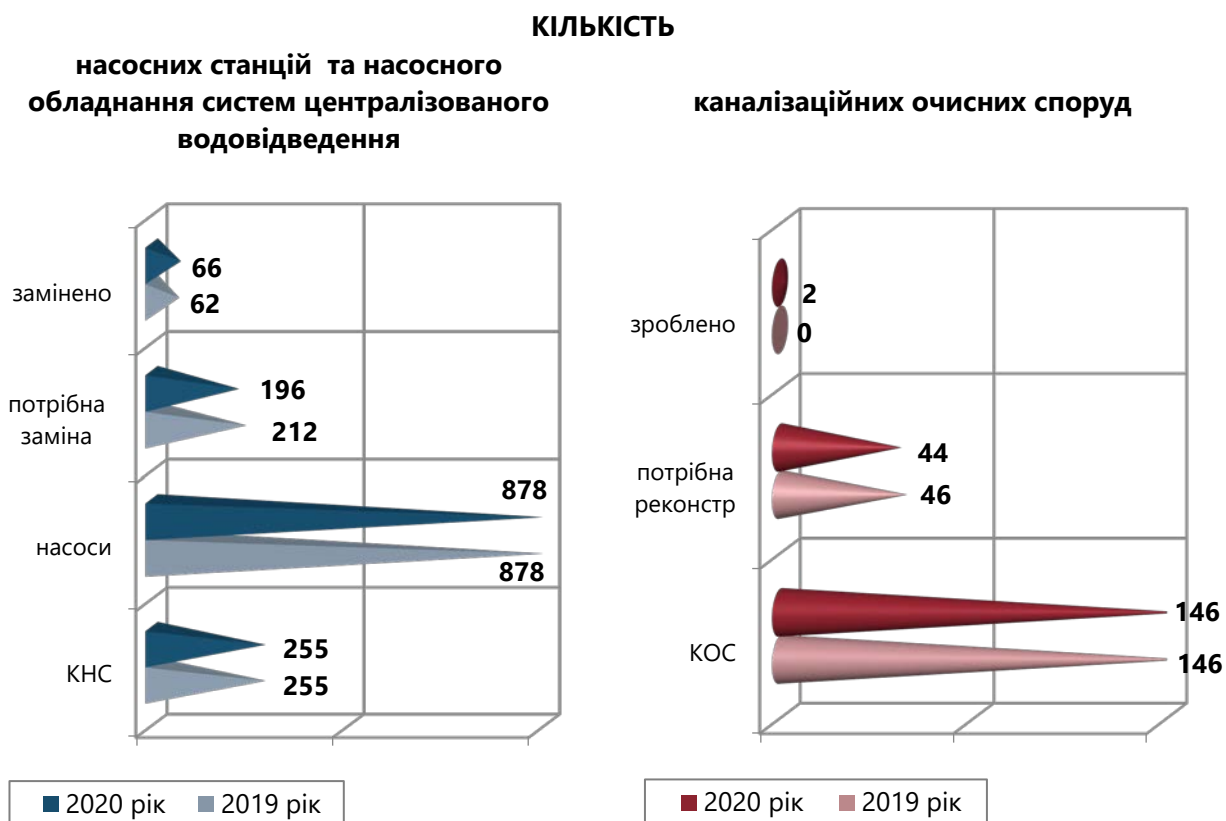

Рис. 5.10.6

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 2503,9 км, з них ветхих та аварійних – 577,5 км або 23,1 %; протягом року було замінено 51,8 км або 9 % від потреби (рис. 5.10.7).

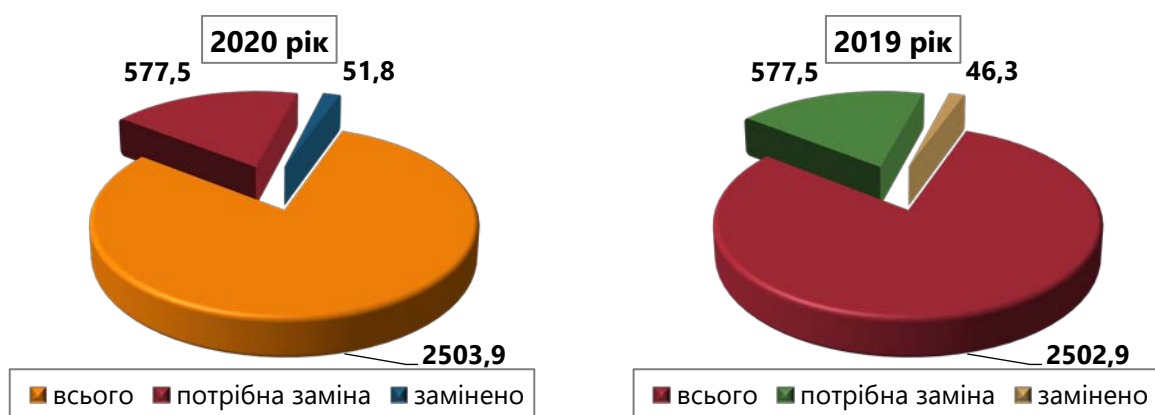

Рис. 5.10.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії у системах водопостачання та водовідведення порівняно з попереднім роком знизились з 63,47 до 24,84 млн. кВт-год/рік.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання та водовідведення збільшилась – з 17812,0 до 20012,0 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	7,836	8,64	6,73	8,66
максимальні	42,76	42,76	42,38	40,50
<i>для населення</i>				
мінімальні	7,836	8,64	6,54	6,54
максимальні	20,49	25,26	30,97	30,97
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	7,25	7,65	5,17	6,36
максимальна	28,52	29,83	48,54	52,76
середня	11,07	11,24	11,44	12,36
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	100,0	93,3	100,0	98,6
<i>для населення</i>	90,5	81,6	90,0	85,5

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	206	215
<i>спеціалізовані комунальні</i>	69	71
<i>багатогалузеві комунальні</i>	92	94
<i>відомчі</i>	45	50
Форма власності		
<i>комунальна</i>	156	160
<i>державна</i>	16	16
<i>інша</i>	34	39

Базове підприємство ВКГ області – ТОВ «Білоцерківвода», м. Біла Церква

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	ТОВ «Білоцер- ківвода»		КП ФМР «Фастівводоканал»		КП «Славутич- Водоканал»	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ						
Обсяги води, млн. м³/рік						
<i>піднято</i>	11,6	16,1	0,97	1,9	0,95	1,11
<i>очищено</i>	11,6	16,1	0,97	1,8	0,93	1,6
<i>подано усім споживачам</i>	10,6	14,4	0,97	1,8	0,93	1,6
<i>реалізовано</i>	8,9	10,5	0,95	1,3	0,82	0,86
<i>втрати та витрати</i>	2,3	3,7	0,6	0,52	0,19	0,18
Водопровідні мережі, км						
<i>всього</i>	339,3	339,3	152,2	152,2	110,9	110,9
<i>ветхі та аварійні</i>	291,2	289,9	115,3	114,9	1,4	1,2
<i>замінено</i>	0,9	1,2	0,5	0,8	0,8	0,9

Показники	ТОВ «Білоцер- ківвода»		КП ФМР «Фастівводоканал»		КП «Славутич- Водоканал»	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	4,857	4,724	1,71	2,2	0,96	0,95
ВОДОВІДВЕДЕННЯ						
Обсяги стоків, млн. м³/рік						
<i>відведено</i>	11,9	10,1	0,97	0,89	0,92	0,89
<i>очищено</i>	11,9	10,1	0,97	0,89	0,92	0,89
<i>біологічно очищено</i>	11,9	10,1	0,97	0,89	0,92	0,89
<i>доочищено</i>	–	–	–	–	0,92	0,89
Мережі централізованого водовідведення, км						
<i>всього</i>	268,8	270,1	53,4	53,4	113,2	113,3
<i>ветхі та аварійні</i>	230,7	230,6	39,7	39,5	0,48	0,42
<i>замінено</i>	0,11	0,15	0,02	0,3	0,04	0,064
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	11,59	11,51	1,7	1,6	0,36	0,23
Заборгованість за електроенергію: разом водопостачання/водовідведення тис. грн.	2094*	1723*	975,8	984,2	160,1	2955,2

*без ПДВ

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
		Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	22,8
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	3,2	7,05
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	6,4	21,7
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	13,2	2,4

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.10.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	33,8	27,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	10,0	7,6
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	31,5	28,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,6	8,0
3	джерела децентралізованого водопостачання:		

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
	санітарно-хімічні показники	46,8	50,7
	бактеріологічні показники	28,3	23,8
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	35,1	21,6
	бактеріологічні показники	10,0	6,4
5	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	24,8	23,4
	бактеріологічні показники	10,2	8,0
6	сільські системи водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	38,7	37,2
	бактеріологічні показники	14,0	17,5

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
КП «Березанський міськводоканал», КП «Райводоканал» Баришівської районної ради, ТОВ «Згурівка-водексплуатація», КП «ККП-Ржищів», ТОВ «Інтерагроінвест 2007», КП «Вишнівськводоканал», КП Обухівська Переяслав-Хмельницької міська рада, ТОВ «Яготинводопостачання», ФМР «Фастівводоканал», КП «Господар», КП «Благоустрій» в Києво-Святошинському, КП «Злагода», КП «Макарівське ВУ ЖКГ», КП «Музичі», КП «Чабанівська керуюча кампанія ЖКП», ККП Борівської Соснівська сільрада, Малоснітинська сільрада, Дорогинська сільрада, Томашівська сільрада, ОТГ КП «Колонщина – сервіс», село Бзів, село Ярешки, село Садове Баришівського р-ну, село В.Крупіль, село Усівка Згурівського р-ну, село Засупоївка Яготинського р-ну, село Жоравка в Яготинського р-ну, село Лемешівка Яготинського р-ну, село Гологурів в Бориспільського р-н, село Рогозів Бориспільського р-ну, Щасливе Бориспільського р-ну, Гора Бориспільського р-ну, Іванків Бориспільського р-ну, Чубинське в Бориспільського р-ну, В.Олександрівка Бориспільського, Любарці Бориспільського р-ну, Житні Гори в Рокитнянського р-ну, Андріївка Макарівського р-ну, Наливайківка Макарівського р-ну, Лишня Макарівського р-ну, Рожівка Макарівського р-ну, Бишів Макарівського р-ну, Королівка Макарівського р-ну	Мікробіологічні, санітарно-гігієнічні

Охорона природних водойм

Таблиця 5.10.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	473,3	582,57
нормативно чистих без очищення	428,5	547,17
нормативно очищених	37,7	34,21
недостатньо очищених	2,284	1,19
неочищених		
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	26,56	26,44

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
нормативно чистих без очищення	1,648	1,77
нормативно очищених	24,14	22,52
недостатньо очищених	0,765	2,153
неочищених		

Таблиця 5.10.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2019 р.	2020 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	27,1	73
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	24,0	102
2	Водойми II-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	30,8	95
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	51,0	65

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Сьогодні однією з найбільших проблем є зношеність мереж водопостачання та водовідведення, велика енергоємність та моральна застарілість обладнання підприємств, що безпосередньо впливає на якість надання послуг, якість питної води та стічних вод. У ветхому та аварійному стані перебувають майже 28% водопровідних та 34% мереж централізованого водовідведення, які експлуатуються понад 20 років і потребують реконструкції або повної заміни. Втрати питної води під час її транспортування та розподілу в середньому в області становить близько 24 %.

В області діє, затверджена рішенням Київської обласної ради від 19.05.2017 №312-14-VII (із змінами) Програма «Питна вода Київщини» на 2017–2021 роки, метою якої є забезпечення населення якісною питною водою в необхідних обсягах та відповідно до встановлених нормативів.

Вказаною Програмою у 2020 році за рахунок коштів різних бюджетів було передбачено заходи на загальну суму 161,4 млн грн.

Фактично освоєно кошти у сумі майже 92,206 млн грн (58,3% до визначеного Програмою, що більше на 4% більше ніж у 2019 році).

Крім цього, відповідно до місцевих галузевих Програм забезпечення населення якісною питною водою в достатній кількості проводились роботи із заміни енергоємного насосного обладнання, будівництва, реконструкції, капітального ремонту мереж водопостачання та водовідведення, ремонту артсвердловин, ремонту водопровідних та каналізаційних насосних станцій, водозабірних споруд, виготовлення проектно-кошторисної документації, інші заходи у водопровідно-каналізаційному господарстві області.

5.11 Кіровоградська область

Кіровоградською обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Кіровоградській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 244,01 млн. м³ води, що на 56,41 млн. м³ більше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 42,19 (менше на 3,64) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 15,87 (менше на 1,931) млн. м³, на виробничі – 18,57 (менше на 4,54) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 5,4 (більше на 0,84) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 3,34 (більше на 0,54) млн. м³ (табл. 5.11.1, рис. 5.11.1).

Таблиця 5.11.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	187,6	244,011	+56,411
	у тому числі з поверхневих джерел	171,2	209,408	+37,908
	у тому числі з підземних джерел	16,40	14,903	-1,497
2	Використання води, млн м³			
	всього	45,83	42,187	-3,643
	на господарсько–питні потреби	17,8	15,869	-1,931
	на виробничі потреби	23,11	18,573	-4,537
	на сільськогосподарські потреби	–	–	–
	на зрошення	4,831	7,633	+2,802
на інші потреби	0,085	0,113	+0,028	
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	4,573	5,399	+0,836
	на господарсько–питні потреби	2,791	3,335	+0,544
	на виробничі потреби	1,737	2,051	+0,314
	на сільськогосподарські потреби	–	–	–
	на зрошення	0,013	0,013	–
на інші потреби	–	–	–	

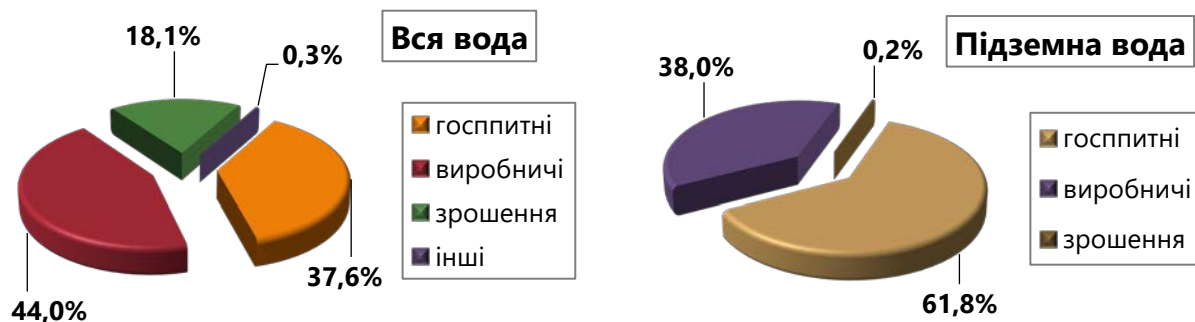

Рис. 5.11.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.11.2):

▪ **централізоване водопостачання** – усі 12 міст, 22 смт (81,5 %), 217 сіл (21,9 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 5 смт (Єлисаветградка, Знам'янка Друга, Капітанівка, Павлиш, Салькове) та у 774 селах;

▪ **централізоване водовідведення** – 11 міст (91,7 %), 18 смт (66,7 %), 6 сіл (0,6 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у м. Благовіщенське, у 9 смт (Єлисаветградка, Знам'янка Друга, Капітанівка, Нова Прага, Приютівка, Павлиш, Салькове, Вільшанка, Устинівка) та у 985 селах.

Таблиця 5.11.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	12	12	11
<i>смт</i>	27	22	18
<i>села</i>	991	217	6
Разом	1030	251	35

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.11.3):

✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 378,2 тис. осіб (78,3 %), у смт – 64,58 тис. осіб (73,6 %), у селах – 26,06 тис. осіб (54,3 %);

✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 369,06 тис. осіб (76,4%), у смт – 50,5 тис. осіб (57,6 %), у селах – 2,96 тис. осіб (6,2 %).

Таблиця 5.11.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	483,2	378,2	369,06
<i>смт</i>	87,7	64,58	50,5
<i>села</i>	48,0	26,06	2,96
Разом	618,9	468,8	422,6

У маловодній місцевості, згідно наданої інформації, у 2020 році перебувало 2 міста (Новоукраїнка, Долинська), 2 смт (Устинівка, Новоукраїнка) та села Новоукраїнського та Устинівського районів.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 48,1 % населених пунктів та 76 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 110,3; у смт – 123,4; у сільських н/п – 122,8 л/добу;

➤ кількість вуличних колективних установок – 670; відсоток населення, що споживає з них воду – 0,3 %.

Привізна питна вода в системі водопостачання області застосувалась частково у 13 населених пунктах (13,52 тис. осіб), зокрема:

- у м. Новоукраїнка – 11,3 тис. осіб або 68,3 % населення міста;
- у м. Долинська – 178 осіб або 1,0 % населення міста;
- у 1 смт Устинівка – 1 тис. осіб або 29,8 % населення смт;
- у 1 селі Долинського р-ну (127 осіб) та 9 селах Устинівського р-ну (916 осіб).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 10, з них поверхневих – 6; кількість свердловин – 242.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.11.2):

- ✓ піднято води – 31,82 млн. м³;
- ✓ очищено – 25,87 млн. м³ або 81,3 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 28,98 млн. м³ або 91,1 %;
- ✓ реалізовано – 19,2 млн. м³ або 60,3 %;
- ✓ знезаражено – 24,3 млн. м³ або 76,4 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 12,62 млн. м³ або 39,7 %.

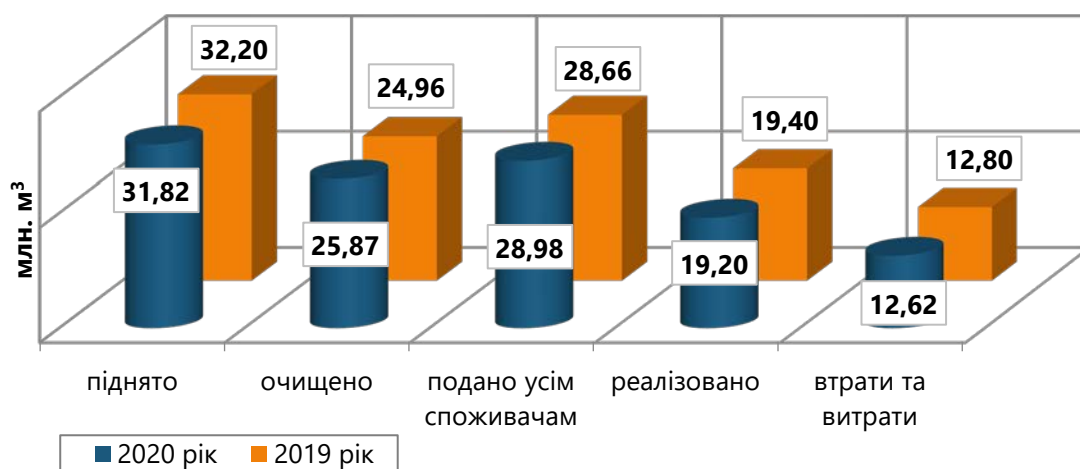

Рис. 5.11.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 26,3 млн. м³ або 82,7 % від загального обсягу; смт – 4,3 млн. м³ або 13,5 %; сільські н/п – 1,2 млн. м³ або 3,8 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 52,62; за категорією «населення» – 36,35 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 74 (фактична потужність – 194 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 305 одиниць, з них заміни потребували 81 або 26,6% насосів, було замінено протягом року – 26 або 32 % від потреби (рис. 5.11.3).

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 3430,7 км, з них ветхих та аварійних – 1445,1 км або 42,1 %; протягом року було замінено 12,027 км або 0,83 % від потреби (рис. 5.11.4). Показник аварійності мереж зріс з 0,83 до 1,03 аварій на 1 км мережі.

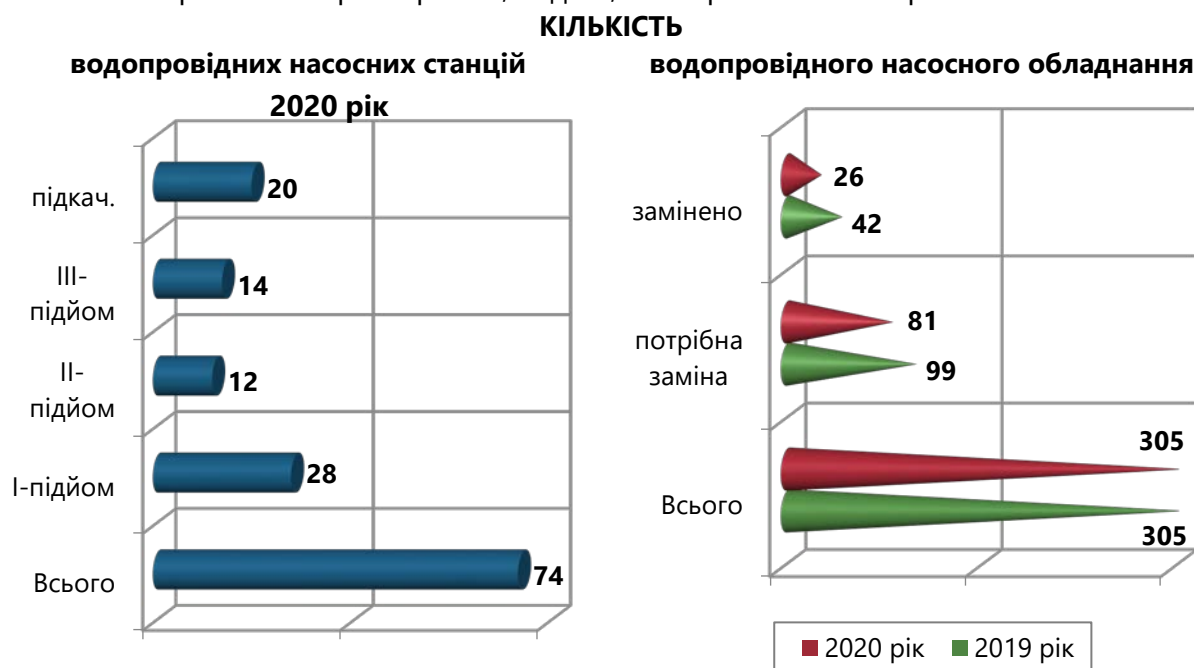

Рис. 5.11.3

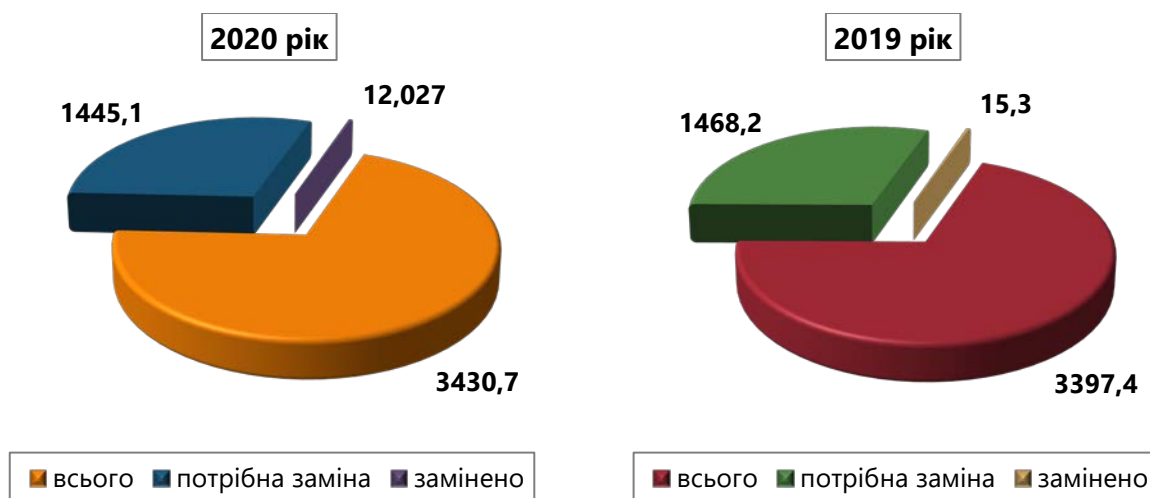

Рис. 5.11.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 49 з сумарним об'ємом – 151,2 тис. м³; водонапірні башти – 163 з сумарним об'ємом – 6,038 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився з 17,3 % до 17,4 %; квартир – збільшився з 92,8 до 93,2%.

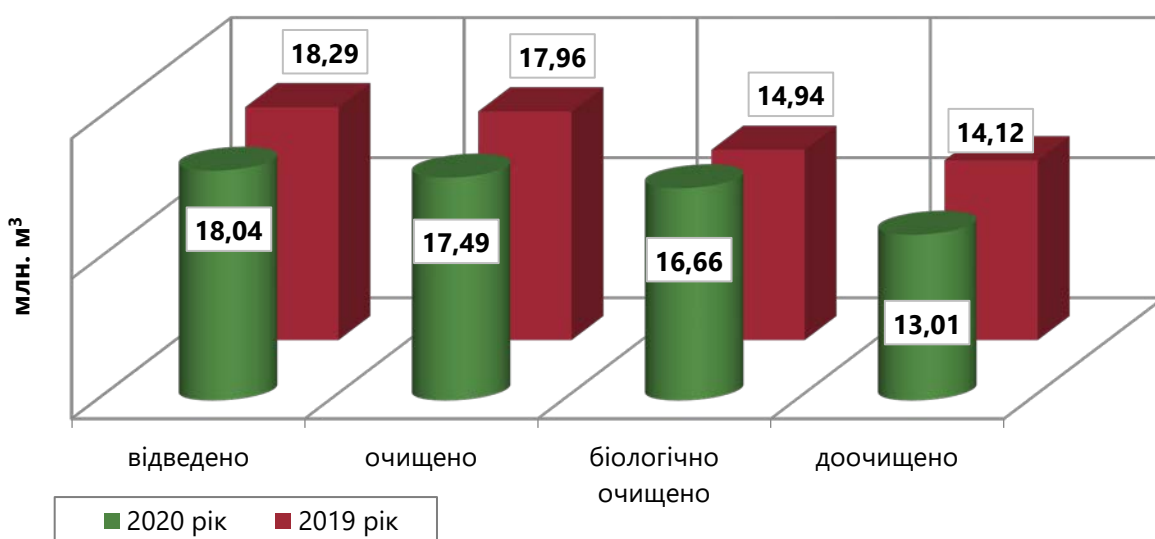
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 122,9 (більше на 2,8); у смт – 92,7 (менше на 0,2); у сільських н/п – 89,7 (менше на 1,6) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.11.5):

- ❖ відведено стічних вод – 18,04 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 17,49 млн. м³ або 97 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 16,66 млн. м³ або 92,4 %;
- ❖ пройшло доочищення – 13,01 млн. м³ або 72,1 %.

Рис. 5.11.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 16,8 млн. м³ або 93,1 % від їх загальної кількості; у смт – 1,2 млн. м³ або 6,7 %; у сільських н/п – 0,04 млн. м³ або 0,2 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

➤ 98 НС (загальна фактична потужність – 164,89 млн. м³/рік); 177 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 93 або 52,5 % насосів, було замінено протягом року – 7 або 7,5 % від потреби;

➤ 23 КОС (загальна фактична потужність – 16,58 млн. м³/рік), з них 14 потребували реконструкції; було проведено реконструкцію 1 КОС (рис. 5.11.6).

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1008,3 км, з них ветхих та аварійних – 457,6 км або 45,4 %; протягом року було замінено 1,46 км або 0,3 % від потреби (рис. 5.11.7). Показник аварійності мереж збільшився з 0,08 до 0,09 аварій на 1 км мережі.

КІЛЬКІСТЬ

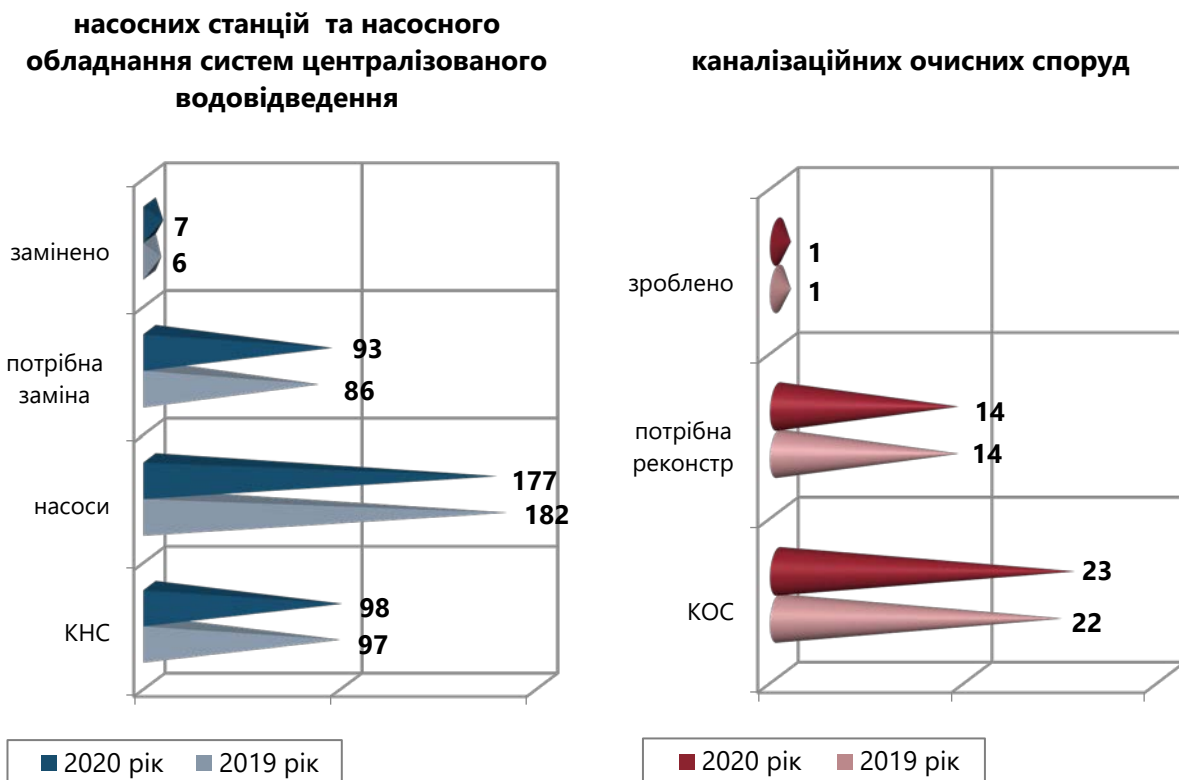

Рис. 5.11.6

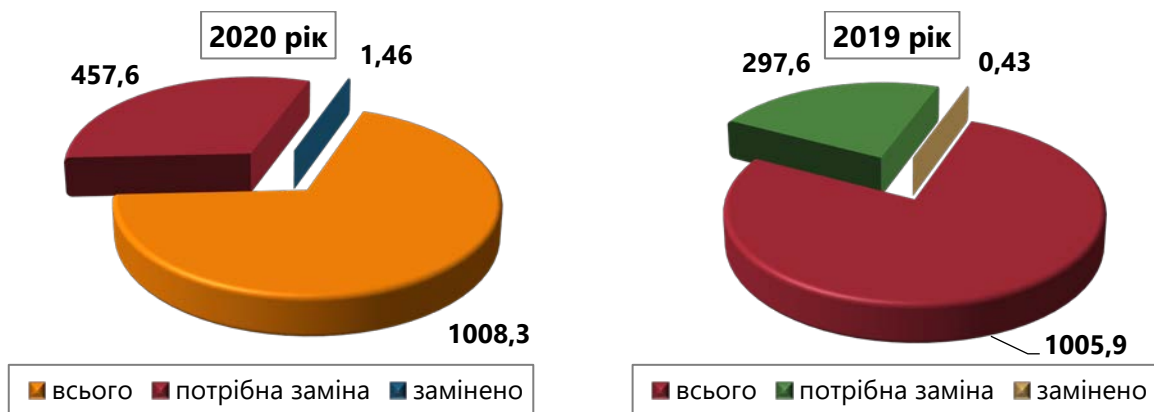

Рис. 5.11.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання знизилась з 39,1 до 37,11 млн. кВт-год/рік; питомі витрати знизилась – з 1214 до 1167 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ у системах водовідведення знизилась з 13,64 до 13,1 млн. кВт-год/рік; питомі витрати зросли – з 746 до 728 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання порівняно з попереднім роком знизилась з 3823,52 до 3442,1 тис. грн.; у системах водовідведення – знизилась з 983,5 до 818,7 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	6,96	6,96	2,81	2,81
максимальні	45,71	67,50	51,64	51,64
<i>для населення</i>				
мінімальні	5,46	5,46	2,43	2,43
максимальні	38,72	38,72	39,23	39,23
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	6,06	6,77	1,56	1,91
максимальна	49,66	64,19	97,5	100,22
середня	20,42	21,98	12,59	13,94
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	67,7	90,2	95,2	123,4
<i>для населення</i>	68,8	86,7	92,1	118,9

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість		
<i>спеціалізовані комунальні</i>	40	40
<i>багатогалузеві комунальні</i>	28	28
<i>відомчі</i>	5	5
Форма власності		
<i>комунальна</i>	76	76
<i>державна</i>	5	5
<i>інша</i>	12	12

Базове підприємство ВКГ області – **ОКВП «Дніпро-Кіровоград»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

ОКВП «Дніпро-Кіровоград» (м. Кропивницький)	роки	
	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ		
Обсяги води, млн. м³/рік		
<i>піднято</i>	23,8	24,08
<i>очищено</i>	21,81	22,946
<i>подано усім споживачам</i>	22,52	22,75
<i>реалізовано</i>	14,8	14,5
<i>втрати та витрати</i>	9,04	9,572
Водопровідні мережі, км		

ОКВП «Дніпро–Кіровоград» (м. Кропивницький)	роки	
	2019 р.	2020 р.
<i>всього</i>	1895,9	1911,6
<i>ветхі та аварійні</i>	971,8	973,8
<i>замінено</i>	3,48	6,197
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	32,34	30,497
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	2444,52	1799,00
ВОДОВІДВЕДЕННЯ		
Обсяги стоків, млн. м³/рік		
<i>відведено</i>	16,22	15,73
<i>очищено</i>	16,22	15,73
<i>біологічно очищено</i>	13,5	14,979
<i>доочищено</i>	13,4	13,01
Мережі централізованого водовідведення, км		
<i>всього</i>	629,6	631,6
<i>ветхі та аварійні</i>	149,4	300,03
<i>замінено</i>	0,427	1,297
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	12,01	11,713
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	983,48	801,15

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
		Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	117,027
	у тому числі:		
1.	Завершення будівництва об'єктів	1,937	–
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	109,092	44,354
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	5,159	2,375
4.	Оснащення житлового фонду засобами обліку споживання води	0,015	–
5.	Інші заходи	0,404	0,142

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.11.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно–хімічні показники</i>	26	0
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	0
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно–хімічні показники</i>	25,4	17,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,2	6,5
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно–хімічні показники</i>	64,1	63,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	19,7	22,1

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	27,6	27,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	6,6	6,4
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	27,0	27,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	6,8	6,8
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	29,0	32
	<i>бактеріологічні показники</i>	8,0	10,5

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м.Благовіщенське, с. Куколівка Гайворонський р-н	Сухий залишок, нітрати, загальна жорсткість
смт Голованівськ	Загальна жорсткість, нітрати
смт Онуфріївка	Залізо загальне

Охорона природних водойм

Таблиця 5.11.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	34,57	28,028
нормативно чистих без очищення	11,38	7,395
нормативно очищених	12,50	17,010
недостатньо очищених	3,024	3,624
неочищених	–	–
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	16,21	17,352
нормативно чистих без очищення	1,108	1,181
нормативно очищених	12,11	13,698
недостатньо очищених	2,993	0,929
неочищених	–	–

Таблиця 5.11.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2019 р.	2020 р.
1	Водойми I-ї категорії		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	3	17,6
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	0	0
2	Водойми II-ї категорії, які не відповідали нормативам за:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	28,6	12,7
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	23	10,7

Загальний стан водопровідно–каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Протягом 2020 року виконувалися наступні заходи з розвитку, здійсненні на об'єктах водопровідно–каналізаційного господарства:

❖ «Реконструкція міських мереж міста Кіровоград та ділянок водогону «Дніпро–Кіровоград» у 2020 року здійснено оплату у сум 9484,1 тис.грн. Роботи завершено.

❖ «Реконструкція каналізаційних насосних станцій» у 2020 році профінансовано 11233,809 тис.грн. Розроблено проектно–кошторисну документацію та отримано позитивні експертні звіти на 21 НС. Закуплено 60,0% основного обладнання та запірна арматура. Розпочато загально–будівельні роботи.

❖ «Реконструкція водопровідних насосних станцій» у 2020 році сплачено 93242,25 тис.грн. Розроблено проектно–кошторисну документацію та отримано позитивні експертні звіти на 10 ВНС. Закуплено 56% насосного обладнання та запірної арматуру. Виконано роботи по монтажу обладнання на 3 насосних станціях та монтаж 3 електролізних установок, на 4 насосних змонтовано механічне обладнання.

❖ «Реконструкція Дніпровської водоочисної станції МРВ «Дніпро–Кіровоград» у 2020 році сплачено 5365,81 тис.грн. Ведуться роботи по будівництву основних будівель технологічного процесу. Виконано роботи по улаштуванню паль та фундаменту.

❖ «Реконструкція каналізаційних очисних споруд м. Кіровограда» сплачено у поточному році 18483,43 тис.грн. Закінчено будівельно–монтажні роботи по улаштуванню дефосфотатора, первинного відстійника, аеротенка, двох вторинних відстійників, розподільчій камері аеротенків, розподільчій камері вторинних відстійників, збудовано фундамент повітродувної НС та улаштовано стіни НС з сендвіч–панелей та дах. Прокладено 6 каналізаційних колекторів загальною протяжністю 800 м. Розпочались оздоблювальні роботи по повітродувній НС;

❖ «Впровадження системи автоматизації та диспетчеризації ОКВП «Дніпро–Кіровоград» ведуться проектні роботи. У 2020 році сплачено 27570,26 тис.грн. Ведуться проектні роботи. Розроблено ПКД на технічне переоснащення автоматизованої системи обліку водоспоживання підприємства. Завершено обстеження та паспортизація мереж. Встановлення 52 електролічильників відповідно до ПКД на улаштування автоматизованої системи комерційного та технічного обліку електроенергії підприємства. Змонтовано обладнання у серверній. Завершено будівельно–монтажні роботи серверної. Закуплено шафи керування СКАДА з яких 3 встановлено.

За рахунок коштів місцевих бюджетів у сумі 1226,06 тис.грн. та підприємств у сумі 2089,77 тис.грн. проводились роботи з ремонту та реконструкції 12,5 км водопровідних мереж та 0,78 км мереж централізованого водовідведення, збудовано 1,29 км водопровідної мережі, виконано ремонт та встановлення водонапірних башт, капітальний ремонт свердловин, виконано ремонт насосів та ремонт насосного обладнання, виконано ремонт на об'єктах ВНС, проведено ремонт водопровідних колонок, електрообладнання, придбано обладнання та інше.

Крім того на розвиток водопровідно–каналізаційного господарства у 2020 році спрямовувались кошти:

- ✓ **з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища** кошти у сумі 7618,99 тис.грн. на реалізацію наступних інвестиційних проектів:

- ❖ Реконструкція II нитки напірного каналізаційного колектора від НС №1 «Ново-Пилипівка» до Марто-Іванівських каналізаційних очисних споруд м. Олександрія – 1751,869 тис.грн.;
- ❖ Реконструкція каналізаційних очисних споруд в м. Світловодську Кіровоградської області. Корегування – 3894,46 тис.грн.;
- ❖ Розроблення звіту з оцінки впливу на довкілля об'єкту будівництва «Реконструкція каналізаційних очисних споруд в м. Знам'янка, вул. Будьоного, 207» – 180,0 тис.грн.;
- ❖ Реконструкція НС-1 по вул. Шевченка, 16, с. Березівка, Маловисківського району, Кіровоградської області. Коригування. – 849,1 тис.грн.;
- ❖ Очисні споруди с. Рівне, Новоукраїнського району, кіровоградської області–реконструкція (коригування) – 147,0 тис.грн.;
- ❖ Реконструкція очисних споруд потужністю 65 м.куб./добу в сел.Онуфріївка Кіровоградської області. Коригування – 408,0 тис.грн.;
- ❖ Реконструкція системи відведення сирого осаду та надлишкового активного мулу з впровадженням технологій інтенсифікації процесу зневоднення осаду на мулових майданчиках Мартоіванівських очисних споруд (Кіровоградська область, Олександрійський р-н с.Мартоіванівка). Коригування –35 тис.грн.;
- ❖ Будівництво очисних споруд в с. Созонівка Кіровоградської області (коригування)– 99,87 тис.грн.;
- ❖ Будівництво зовнішніх мереж каналізації з приєднанням житлових будинків №2,4 по вул Сонячна до внутрішньобудинкової мережі в м. Долинська Долинського району Кіровоградської області (з виготовленням ПКД) – 44,32 тис.грн.
- ✓ **за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку** реалізовувались проекти: «Будівництво Долинського групового водопроводу водопостачання м.Долинської–Коригування» – використано 1806,340 тис.грн (з них з державного бюджету 1159,053 тис.грн. з обласного бюджету 647,287 тис.грн).

5.12 Луганська область

Луганською обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Луганській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 42,22 млн. м³ води, що на 18,97 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 39,26 (менше на 18,58) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 38,47 (менше на 11,07) млн. м³, на виробничі – 0,79 (більше на 0,07) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 17,18 (менше на 6,732) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 16,39 (більше на 0,78) млн. м³ (табл. 5.12.1, рис. 5.12.1).

Таблиця 5.12.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	Всього	61,18	42,215	-18,965
	у тому числі з поверхневих джерел	33,93	22,08	-11,85
	у тому числі з підземних джерел	27,25	20,135	-7,115
2	Використання води, млн м³			
	Всього	57,84	39,258	-18,582
	на господарсько–питні потреби	49,54	38,469	-11,068
	на виробничі потреби	0,72	0,789	+0,066
	на сільськогосподарські потреби	–	–	–
	на зрошення	–	–	–
на інші потреби	7,59	0	-7,59	
3	Використання підземних вод, млн м³			
	Всього	23,91	17,178	-6,732
	на господарсько–питні потреби	15,61	16,389	+0,782
	на виробничі потреби	0,72	0,789	+0,066
	на сільськогосподарські потреби	–	–	–
	на зрошення	–	–	–
на інші потреби	7,59	0	-7,59	

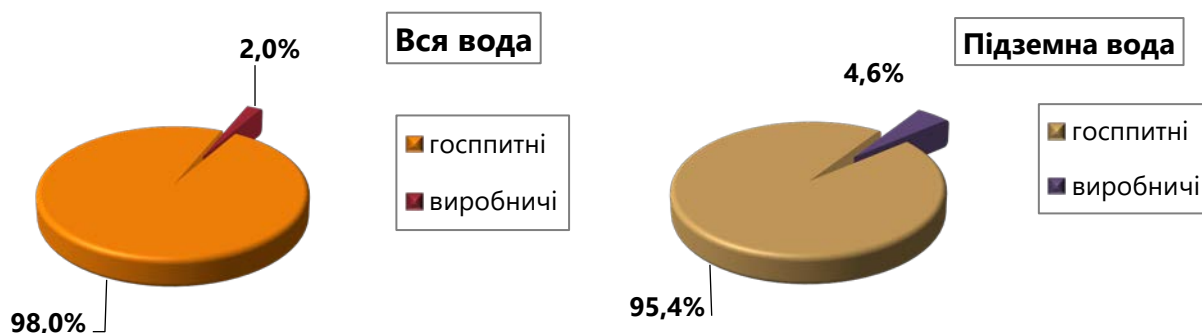

Рис. 5.12.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.12.2):

- **централізоване водопостачання** – усі 12 міст, 20 смт (76,9 %), 50 сіл (9,7%). Централізоване водопостачання було відсутнє у 6 смт (Лозно–Олександрівка, Білолуцьк, Нижня Дуванка, Борівське, Мирна Долина, Метьолкіне) та у 467 селах;

- **централізоване водовідведення** – усі 12 міст, 12 смт (46,2 %), 3 села (0,6%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 14 смт (Лозно–Олександрівка, Білолуцьк, Нижня Дуванка, Білогорівка, Малорязанцеве, Вовчоярівка, Воронеж, Сиротине, Борівське, Мирна Долина, Врубівка, Комишуваха, Метьолькіне, Красноріченське) та у 514 селах.

Таблиця 5.12.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	12	12	12
<i>смт</i>	26	20	12
<i>села</i>	517	50	3
Разом	555	82	27

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.12.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 321,95 тис. осіб (85,7%), у смт – 22,75 тис. осіб (22,4 %), у селах – 4,96 тис. осіб (2,6%);

- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 250,97 тис. осіб (66,8 %), у смт – 12,9 тис. осіб (12,7 %), у селах – 0,26 тис. осіб (0,1 %).

Таблиця 5.12.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	375,609	321,95	250,97
<i>смт</i>	101,418	22,75	12,9
<i>села</i>	189,954	4,96	0,26
Разом	666,981	349,66	264,13

Відповідно до наданої інформації станом на 2020 рік, у маловодній місцевості перебуває 2 населених пунктів (0,4 % від загальної кількості н/п області), з яких 1 смт Мілове та 1 село Травневе.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 98,3 % н/п та 94,8 % населення;

- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 82,8; у смт – 74,32; у сільських н/п – 85,15 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 117; відсоток населення, що споживає з них воду – 5,27 %.

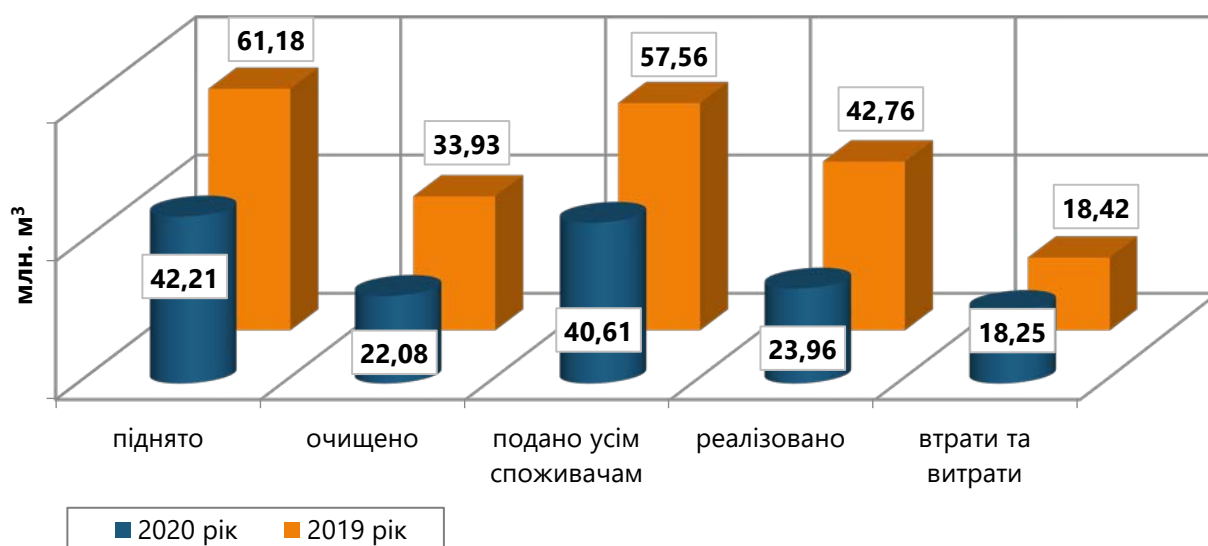
Протягом 2020 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2019 р.	2020 р.
м. Попасна, м. Золоте	19	19
м. Новодружеськ	11	11
м. Привілля	10	11
с. Шепілівка	10	24

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 42, з них поверхневих – 1; кількість свердловин – 444.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.12.2):

- ✓ піднято води – 42,21 млн. м³;
- ✓ очищено – 22,08 млн. м³ або 53,3 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 40,61 млн. м³ або 96,2 %;
- ✓ реалізовано – 23,96 млн. м³ або 56,8 %;
- ✓ знезаражено – 41,21 млн. м³ або 97,6 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 18,25 млн. м³ або 43,2 %.

Рис. 5.12.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 9,38 млн. м³ або 22,2 % від загального обсягу; смт – 23,14 млн. м³ або 54,8 %; сільські н/п – 9,69 млн. м³ або 22,9 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 102; за категорією «населення» – 66,94 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 219 (фактична потужність – 52,17 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 346 одиниць, з них заміни потребували 125 або 36,1% насосів, було замінено протягом року – 27 або 21,6 % від потреби (рис. 5.12.3).

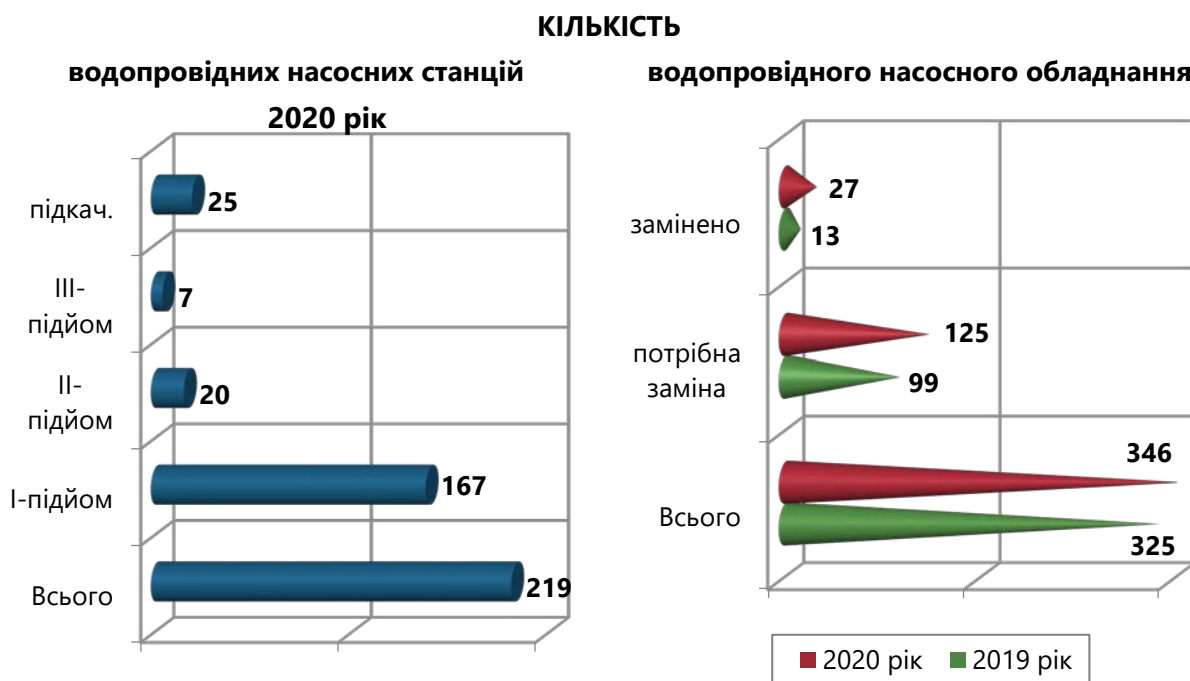

Рис. 5.12.3

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 2331,4 км, з них ветхих та аварійних – 1319,1 км або 56,6 %; протягом року було замінено 13,23 км або 1 % від потреби (рис. 5.12.4). Показник аварійності мереж – 0,99 аварій на 1 км мережі.

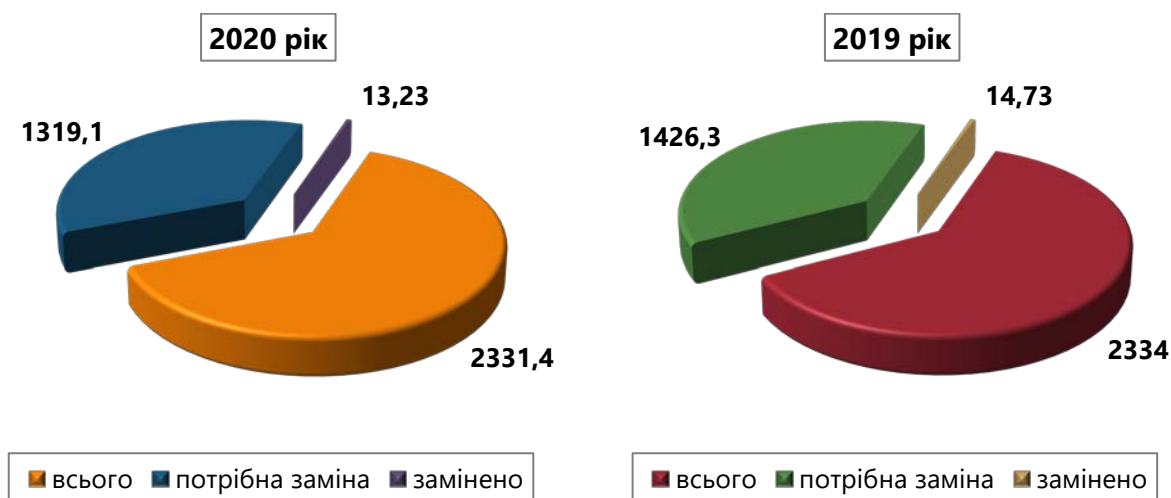

Рис. 5.12.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 65 з сумарним об'ємом – 139,04 тис. м³; водонапірні башти – 34 з сумарним об'ємом – 1,63 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 0,3 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року залишився на рівні 2019 р. – 5,5 %; квартир-зменшився з 85,3 до 83,6 %.

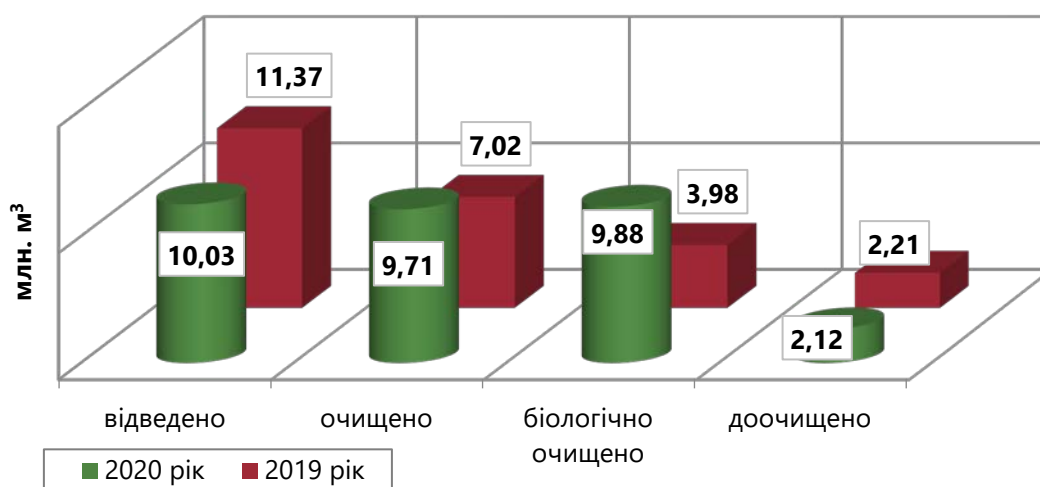
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ **питоме водовідведення на 1 людину:** у містах – 101,8 (більше на 12,5); у смт – 77,63 (більше на 58,7); у сільських н/п – 70,15 (більше на 53,3) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.12.5):

- ❖ відведено стічних вод – 10,03 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 9,71 млн. м³ або 96,8 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 9,88 млн. м³ або 98,5 %;
- ❖ пройшло доочищення – 2,12 млн. м³ або 21,1 %.

Рис. 5.12.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 9,6 млн. м³ або 95,7 % від їх загальної кількості; у смт – 0,42 млн. м³ або 4,2 %; у сільських н/п – 0,01 млн. м³ або 0,1 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

➤ 77 НС (загальна фактична потужність – 8,73 млн. м³/рік); 136 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 88 або 64,7 % насосів, було замінено протягом року – 4 або 4,5 % від потреби;

➤ 23 КОС (загальна фактична потужність – 6,87 млн. м³/рік), з них 20 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.12.6).

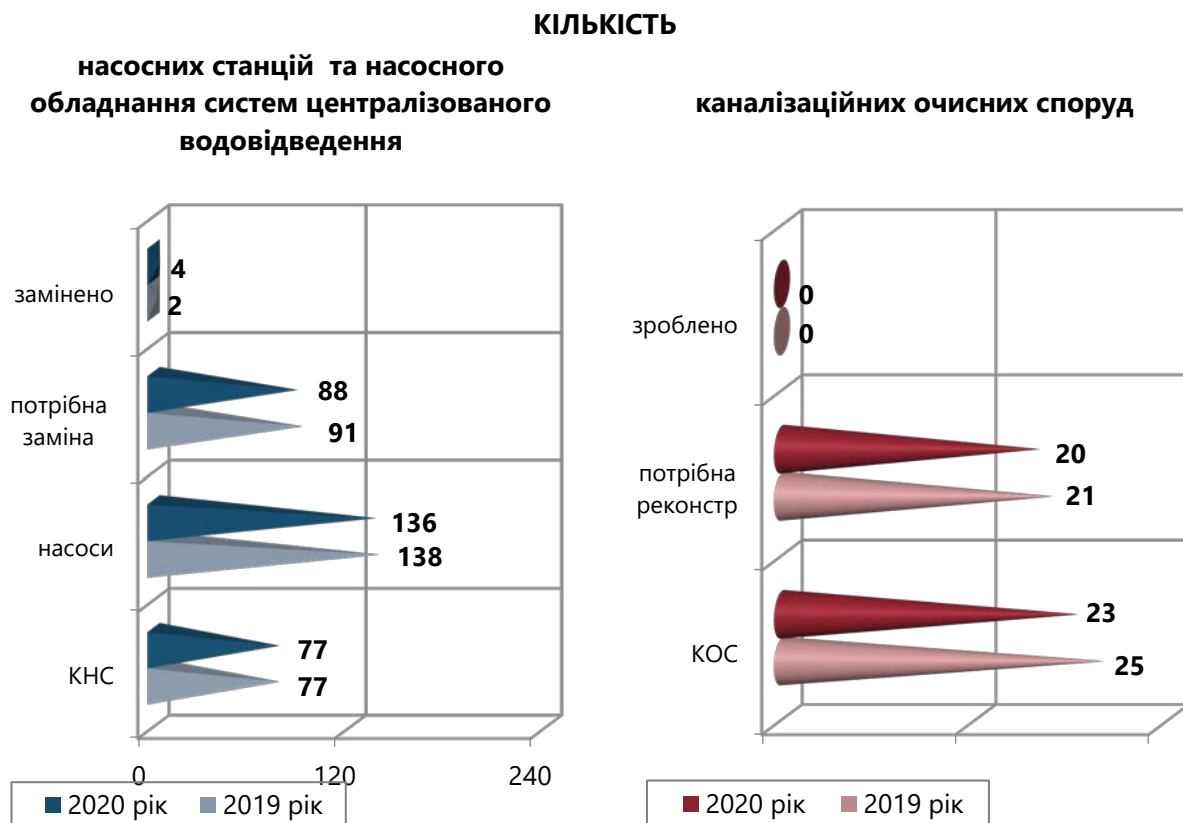

Рис. 5.12.6

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 882,01 км, з них ветхих та аварійних – 489,42 км або 55,5 %; протягом року було замінено 2,856 км або 0,58 % від потреби (рис. 5.12.7). Показник аварійності мереж – 2,48 аварій на 1 км мережі.

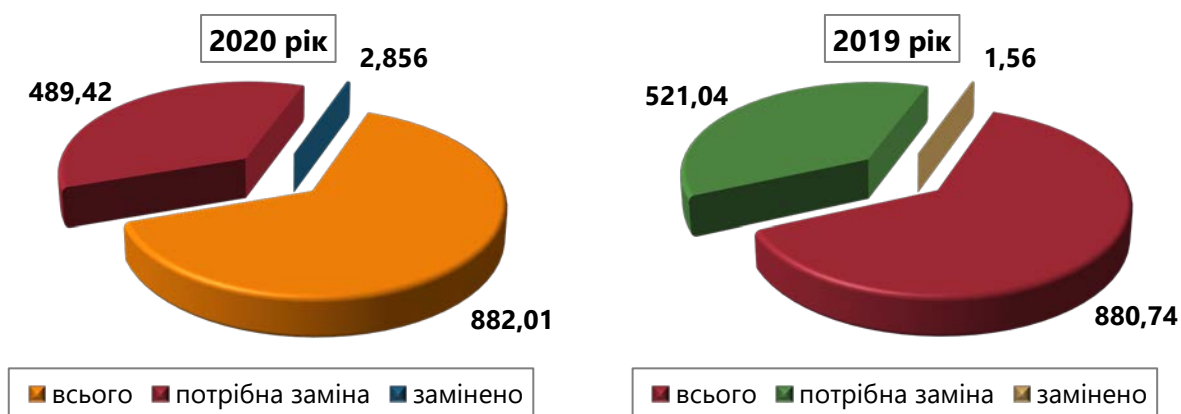

Рис. 5.12.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання знизилась з 80,41 до 49,53 млн. кВт-год/рік;
- ▶ у системах водовідведення знизилась з 6,91 до 4,88 млн. кВт-год/рік.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась з 369223,00 до 402206,09 тис. грн.; в системах водовідведення – з 24223,02 до 21542,42 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	8,94	8,52	7,58	8,64
максимальні	19,8264	19,8264	29,772	29,772
<i>для населення</i>				
мінімальні	8,94	8,52	7,58	8,64
максимальні	19,8264	19,8264	29,772	29,772
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	7,98	8,55	5,59	3,20
максимальна	23,77	26,02	43,61	42,97
середня	14,83	16,59	20,68	20,06
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	84,6	77,6	77,2	91,9
<i>для населення</i>	86,1	79,0	76,2	93,0

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	9	34
<i>спеціалізовані комунальні</i>	9	11
<i>багатогалузеві комунальні</i>		23
Форма власності		
<i>комунальна</i>	8	22
<i>державна</i>	–	–
<i>інша</i>	1	12

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Попаснянський Районний Водоканал»		ЛКСП «Лисичанськ водоканал»		КП «РВУВК» м. Рубіжне	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ						
Обсяги води, млн. м³/рік						
<i>піднято</i>	41,61	23,10	7,67	8,54	2,95	2,96
<i>очищено</i>	33,93	22,08	–	–	–	–
<i>подано усім споживачам</i>	38,88	21,91	7,53	8,31	3,29	3,32
<i>реалізовано</i>	31,61	13,39	3,15	3,31	1,74	1,81
<i>втрати та витрати</i>	10,0	9,71	4,52	5,22	1,55	1,51
Водопровідні мережі, км						
<i>всього</i>	758,2	740,6	686,1	686,5	181	181
<i>ветхі та аварійні</i>	370,92	402,63	630,2	654,8	170,9	170,9

Показники	КП «Попаснянський Районний Водоканал»		ЛКСП «Лисичанськ водоканал»		КП «РВУВКГ» м. Рубіжне	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
<i>замінено</i>	12,36	8,27	1,33	2,47	0,18	0,17
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	57,70	29,29	12,04	12,60	2,15	2,55
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	189445,9	246474,29	*	*	8512,1	7907,07
ВОДОВІДВЕДЕННЯ						
Обсяги стоків, млн. м³/рік						
<i>відведено</i>	0,38	0,43	3,12	3,04	2,31	2,22
<i>очищено</i>	0,38	0,43	3,12	3,04	2,21	2,12
<i>біологічно очищено</i>	0,38	0,43	–	3,04	2,21	2,12
<i>доочищено</i>	–	–	–	–	2,21	2,12
Мережі централізованого водовідведення, км						
<i>всього</i>	115,7	115,7	227,05	228,1	103,8	103,8
<i>ветхі та аварійні</i>	38,17	46,727	206,34	165,7	87,7	87,7
<i>замінено</i>	–	–	0,130	1,090	0,14	0,18
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	0,14	0,11	0,91	0,72	1,88	2,22
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	435,15	960,32	*	*	9484,4	8810,9

* загальна заборгованість за спожиту електроенергію ЛКСП «Лисичанськводоканал» у 2020 р. – 131 890 (у 2019 р. – 126 681) тис. грн. без ПДВ.

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
		Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	35,391
	у тому числі:		
1.	Продовження будівництва об'єктів	3,045	8,323
2.	Завершення будівництва об'єктів	–	3,001
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	1,035	55,524
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,596	1,45
5.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	–	4,512
6.	Інші заходи	30,715	–

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.12.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	82,7	62,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,0	3,3
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	83,3	60,7

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році
Луганська область

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,0	3,3
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	84,0	55,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	2,0	18,9
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	96,6	43,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,5	3,0
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	61,6	39,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,7	2,96
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	90,9	82,15
	<i>бактеріологічні показники</i>	2,7	7,1

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідає встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м.Лисичанськ (Білогорівський водопровід ЛКСП «Лисичанськводоканал»), м. Новодружеськ (Білогорівський водопровід ЛКСП «Лисичанськводоканал»), м. Сєвєродонецьк (Замуловський водопровід КП «Сєвєродонецькводоканал»), смт Сиротине (Замуловський водопровід КП «Сєвєродонецькводоканал»), м. Попасна Попаснянський департамент КП «Попаснянський районний водоканал», м. Золоте Попаснянський департамент КП «Попаснянський районний водоканал», м. Гірське Попаснянський департамент КП «Попаснянський районний водоканал», смт Врубівка Попаснянський департамент КП «Попаснянський районний водоканал»	Загальна жорсткість, сульфати
м. Старобільськ (Водопровід РКП «Старобільськвода»)	Загальна жорсткість, сульфати, хлориди, мікробіологічні
м.Сватове (водопровід МКП «Сватівський водоканал»), смт. Новопоксов (Водопровід Новопоксовської дільниці РКП «Старобільськвода», смт. Мілове (водопровід Міловської дільниці РКП «Старобільськвода»)	Загальна жорсткість, сухий залишок, хлориди, сульфати
смт Біловодськ (водопроводи «Центр», «Мікрогородок», вул. Луганська КП «Біловодське РЕП»)	Загальна жорсткість
м. Кремінна (КП «Кремінський ВКГ»)	Загальні коліформи
смт Білокуракине (водопровід Білокуракинської дільниці РКП «Старобільськвода»), села Мирне, Бунчуківка, Курячівка, Олександропіль, Попівка, Лозно-Олександрівка, Просторе, Тимошине, Паньківка, Нещеретове, Демянівка, Шовкунівка Білокуракинського району	Загальна жорсткість, сухий залишок
села Стельмахівка, Коржове, Оборотноівка, Софіївка, Коломойчиха Сватівського району, села Лантратівка, Новознам'янка, Розсипне, Ями, Новоолександрівка, Арапівка, Багачка, Воеводське, Вовчарове, Привілля Троїцького району, села Орловка, Лозоватка, Федчине, Малохатка, Вишневе, Новоомелькове, Оріхове, Бондарєво, Кам'янка, Садки, Веселе, Роздольне, Петрівське Старобільського району, села Данилівка, Городнє, Зеликівка, Новоспасівка, Парневе, Новоолександрівка, Крейдяне, Литвинівка Біловодського району	Загальна жорсткість, сухий залишок, сульфати
с.Стельмахівка, Коломойчиха, с. Багачка і Розсипне, с. Роздольне	Нітрати

Охорона природних водойм

Таблиця 5.12.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	9,06	7,482
нормативно чистих без очищення		
нормативно очищених	3,135	1,64
недостатньо очищених	5,925	5,842
неочищених		
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	9,314	7,482
нормативно чистих без очищення		
нормативно очищених	3,135	1,64
недостатньо очищених	6,129	5,842
неочищених		

Таблиця 5.12.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2019 р.	2020 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	100	100
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	84,6	37,5
2	Водойми II-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	50,3	47,5
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	29,0	23,4

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

На підконтрольній українській владі території Луганської області надання послуг із централізованого водопостачання та централізованого водовідведення здійснюють 9 основних комунальних підприємств, які обслуговують міста обласного та районного значення, селища міського типу. Водопостачання у сільській місцевості здійснюють 22 підприємства, які створені при сільських та селищних рада, підприємствах сільського господарства.

У 2020 році, у порівнянні з 2019 роком, значно зменшився забір води з природних джерел (18,9 млн м. куб). В основному це пов'язано із зменшенням об'ємів постачання води КП «Попаснянський районний водоканал» на тимчасово окуповану територію Луганської області.

Фінансовий результат від основної діяльності підприємств водопровідно-каналізаційного господарства у 2020 році – збиток 85,8 млн грн (за 2019 рік – 52,9 млн грн).

Найбільш збитковими підприємствами галузі є КП «Попаснянський районний водоканал» (далі – КП «ПРВ») та ЛКСП «Лисичанськводоканал» (далі – ЛКСП).

На виконання Мінських домовленостей КП «ПРВ» майже 97 % видобутої води постачало населенню, яке мешкає на території області, де державні органи тимчасово не здійснюють свої повноваження. Для здійснення розрахунків за зазначену воду, створено ТОВ «Джерело нового життя», яке діє в межах українського законодавства. У

зв'язку зі стрімким скороченням ТОВ «Джерело нового життя» обсягів прийому води (на 65 %) та незгодою щодо оплати за отриману воду за діючими тарифами КП «ПРВ» опинилося у вкрай важкому фінансовому стані та існує загроза його зупинення.

Низький рівень відшкодування фактичної собівартості послуг діючими тарифами (вода – 72 %, стоки – 43%) при обсязі реалізації води (55 % від загального обсягу по галузі) спричинив значні збитки як підприємству, так і галузі в цілому. Збитки КП «ПРВ» у 2020 році склали 58,9 млн грн (68 % від загального обсягу збитків по галузі). Також існує залишок невідшкодованої з державного бюджету тарифної різниці, яка виникла на 01.01.2016 та яку узгоджено територіальною комісією із затвердження обсягів тарифної різниці, у сумі 1,5 млн грн.

Збитки ЛКСП у 2020 році склали 19,6 млн грн (23 % від загального обсягу збитків по галузі). Зазначене обумовлене довготривалим застосуванням економічно необґрунтованих тарифів, які встановлені НКРЕКП ще у 2018 році, та які на момент затвердження вже були економічно необґрунтованими, оскільки відшкодовували фактичну собівартість послуг по водопостачанню на 87 %, по водовідведенню на 98 %. На кінець 2020 року рівень відшкодування знизився до 51 %. Крім того, наявністю значних понаднормативних втрат води у зв'язку із зношеністю водопостачальних мереж та незадовільними оплатами споживачів за надані послуги (83 %, у тому числі населення – 82 %). Також існує залишок невідшкодованої з державного бюджету тарифної різниці, яка виникла на 01.01.2016 та яку узгоджено територіальною комісією із затвердження обсягів тарифної різниці, у сумі 12,7 млн грн.

Слід зазначити, що в результаті розпочатої реорганізації РКП «Старобільськвода», у 2021 році планується видача ліцензій на право провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання і водовідведення 7 комунальним підприємствам, які будуть надаватиме ці послуги в тих населених пунктах, які раніше обслуговувало РКП «Старобільськвода».

У 2020 році реалізовано ряд проектів з будівництва та реконструкції каналізаційних насосних станцій та колекторів у містах Сєверодонецьку, Лисичанську, Рубіжному, Попасна, Старобільську, смт Мілове. Завершено реконструкцію Білогорівських магістральних водоводів ЛКСП «Лисичанськводоканал». Для закладів соціальної сфери, це обласні психоневрологічні інтернати та будинки-інтернати для громадян похилого віку (мм. Попасна, Сватово, смт Троїцьке, Білокуракине тощо), тривало будівництво каналізаційних насосних станції з вбудованими блочно-модульними очисними спорудами.

На перспективу для подальшої роботи розроблено проєктну документацію з реконструкції очисних споруд міст та селищ області (мм. Лисичанськ, Кремінна, Попасна, Старобільськ, Золоте, Гірське).

Заходи профінансовано за рахунок кошів обласного бюджету та часткового співфінансування з місцевих бюджетів. Обсяг їх фінансування складає близько 110 млн грн.

Спільно з чеською благодійною організацією «Людина в біді», благодійним фондом «NEW WAY» розпочато низку проєктів в селах Чугинка та Широкий Станично-Луганського району, селищі Врубівка Попаснянського району та місті Попасна. Виконано роботи з реконструкції водогонів, ремонту та буріння свердловин, виготовлення 4 башт Рожновського і придбання обладнання на загальну суму близько 2500,00 тис. грн.

В рамках Швейцарсько–Українського проекту DESPRO у 2020 році продовжено роботу з Біловодською СТГ та Красноріченською СТГ з ремонту та реконструкції об'єктів водопостачання (артезіанських свердловин, водогонів) на загальну суму близько 2650,00 тис. грн.

Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ), МКЧХ, чеською благодійною організацією «Людина в біді» у 2020 році надано матеріально–технічну допомогу РКП «Старобільськвода», ЛКСП «Лисичанськводоканал», КП «Попаснянський районний водоканал» (спецтехніка, хімічні реагенти, хлор рідкий, труби тощо).

Минулоріч в рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення України, що фінансується ЄІБ, було підписано угоди на фінансування проєктів з реконструкції об'єктів водопостачання та водовідведення МКП «Сватівський водоканал» та КП «Рубіжанське ВУВКГ».

Згідно з постанови Кабінету Міністрів України від 19.02.2020 № 120 МКП «Сватівський водоканал» для фінансування комплексного проєкту з капітального ремонту аварійних ділянок водопровідних і мереж централізованого водовідведення виділено кошти (перший транш) у сумі 848,158 тис. грн. Загальний обсяг фінансування по об'єкту становить 8 481,576 тис. грн.

Також, згідно з цієї постанови, для фінансування проєкту з реконструкції очисних споруд КП «Рубіжанське ВУВКГ» виділено кошти (перший транш) у сумі 3 710,823 тис. грн. Загальний обсяг фінансування по об'єкту становить 37 078,232 тис. грн.

На протязі року між представниками Посольства Франції в Україні, Мінреінтеграції, Луганської обласної державної адміністрації відбувалась постійна комунікація щодо можливості залучення фінансування, а саме надання позики уряду Франції на реалізацію проєкту із реконструкції комплексу Західної фільтрувальної станції (далі–ЗФС) КП «Попаснянський районний водоканал», який включає в себе заходи з реконструкції ЗФС–1, ЗФС–2, ЗФС–3, Занівської насосної станції, магістральних водогонів; будівництва, капітального ремонту магістральних водогонів; реконструкції каналізаційних насосних станцій; будівництва очисних споруд; будівництва заводів з опріснення шахтних вод шахт «Золоте» (м. Золоте), «Кремінна» (м. Кремінна), «Черноморка» (м. Лисичанськ) та підвідних водогонів до мереж питного водопостачання цих міст тощо. Загальна вартість робіт може бути близько 2 млрд грн.

5.13 Львівська область

Львівською обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Львівській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 143,8 млн. м³ води, що на 24,8 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 101,1 (менше на 21,2) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 56,15 (менше на 1,9) млн. м³, на виробничі – 33,55 (менше на 10,08) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 82,68 (менше на 13,23) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 55,42 (більше на 0,29) млн. м³ (табл. 5.13.1, рис. 5.13.1).

Таблиця 5.13.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	168,6	143,8	-24,8
	поверхневої	141,5	125,75	-15,75
	підземної	27,1	18,05	-9,05
2	Використання води, млн. м³			
	всього	122,3	101,1	-21,2
	на господарсько–питні потреби	58,05	56,15	-1,9
	на виробничі потреби	43,63	33,55	-10,08
	на сільськогосподарські потреби	20,44	10,26	-10,18
	на зрошення	0	0	0
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	95,91	82,68	-13,23
	на господарсько–питні потреби	55,13	55,42	+0,29
	на виробничі потреби	20,65	16,90	-3,75
	на сільськогосподарські потреби	20,03	10,26	-9,77
	на зрошення	0	0	0
	на інші потреби	0,1	0,1	0

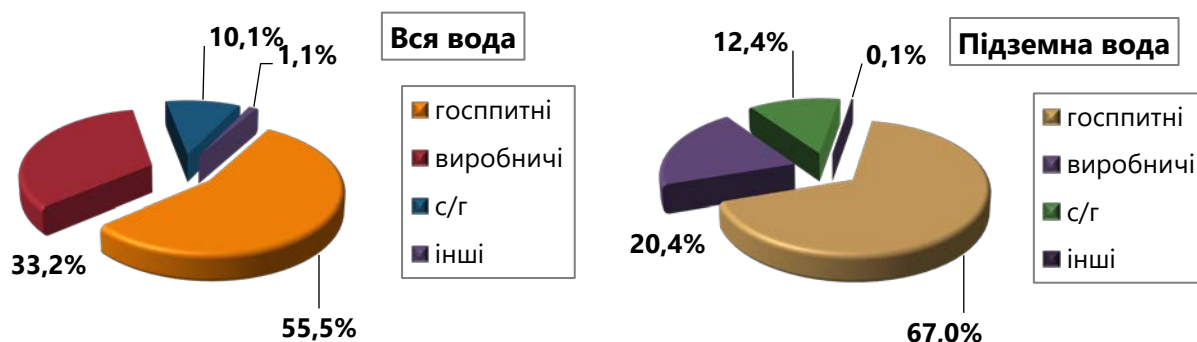

Рис. 5.13.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.4.2):

- **централізоване водопостачання** – 42 міста (95,5 %), 24 смт (70,6 %), 213 сіл (11,5 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 2 містах (Турка, Судова Вишня), у 10 смт (Дубляни, Стара Сіль, Нижанковичі, Бориня, Красне, Гніздичів, Куликів, Верхнє Синьовидне, Меденичі, Підбуж) та у 1637 селах;

- **централізоване водовідведення** – 39 міст (88,6 %), 17 смт (50 %), 11 сіл (0,6 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у 5 містах (Турка, Угнів, Белз, Доброміль, Глиняни), у 17 смт (Дубляни, Стара Сіль, Нижанковичі, Бориня, Гніздичів, Куликів, Верхнє Синьовидне, Меденичі, Підбуж, Підкамінь, Олесько, Нові Стрілища, Магерів, Поморяни, Краковець, Немирів, Східниця) та у 1839 селах.

Таблиця 5.13.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	44	42	39
<i>смт</i>	34	24	17
<i>села</i>	1850	213	11
Разом	1928	279	67

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.13.3):

- **централізованим водопостачанням:** у містах – 1228,21 тис. осіб, у смт – 31,7 тис. осіб, у селах – 86,0 тис. осіб; 53,6 % населення області охоплено послугами з централізованого водопостачання;

- **централізованим водовідведенням:** у містах – 1152,2 тис. осіб, у смт – 21,2 тис. осіб, у селах – 14,1 тис. осіб; 47,3 % населення області охоплено послугами з централізованого водовідведення.

Таблиця 5.13.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	1534,04	1228,21	1152,2
<i>смт</i>	–	31,7	21,2
<i>села</i>	978,04	86,0	14,1
Разом	2512,08	1345,91	1187,5

Відповідно до наданої інформації станом на 2020 рік, у маловодній місцевості перебуває 28 сіл (1,45% від загальної кількості н/п області).

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

➤ кількість вуличних колективних установок – 80 (менше на 9); відсоток населення, що споживає з них воду – 0,1 %.

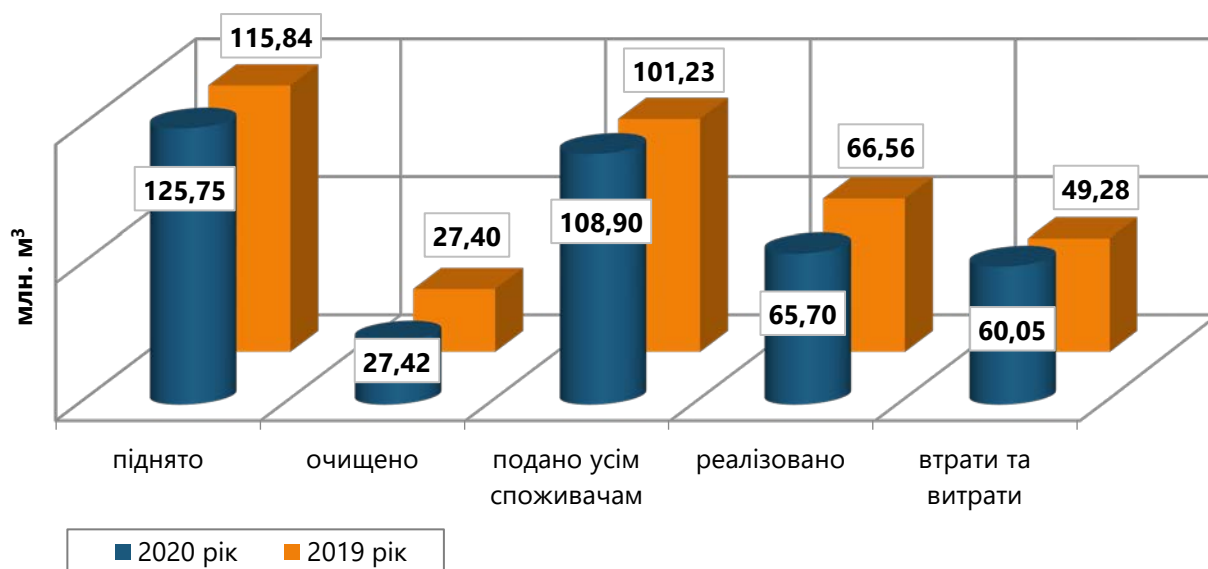
Протягом 2020 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2019 р.	2020 р.
м. Новий Калинів	15	16
м. Борислав, смт Східниця	6	6

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 694, з них поверхневих – 17; кількість свердловин – 485.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.6.2):

- ✓ піднято води – 125,75 млн. м³;
- ✓ очищено – 27,42 млн. м³ або 21,8 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 108,9 млн. м³ або 86,6 %;
- ✓ реалізовано – 65,70 млн. м³ або 52,2 %;
- ✓ знезаражено – 125,75 млн. м³ або 100 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 60,05 млн. м³ або 47,7 %.

Рис. 5.13.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 312,54; за категорією «населення» – 185,29 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 497 (фактична потужність – 588,35 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 771 одиниць, з них заміни потребували 165 або 21,4% насосів, було замінено протягом року – 84 або 50,9 % від потреби (рис. 5.13.3).

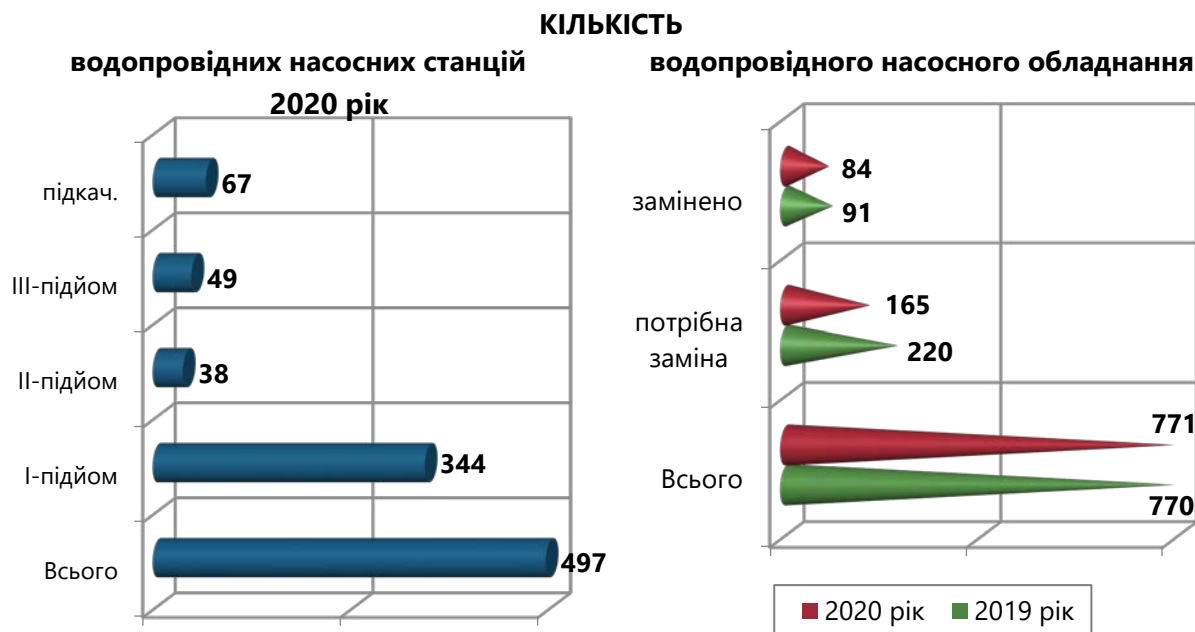

Рис. 5.13.3

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 4766,12 км, з них ветхих та аварійних – 2169,96 км або 45,5 %; протягом року було замінено 23,44 км або 1,1 % від потреби (рис. 5.13.4). Показник аварійності мереж знизився з 1,98 до 1,96 аварій на 1 км мережі.

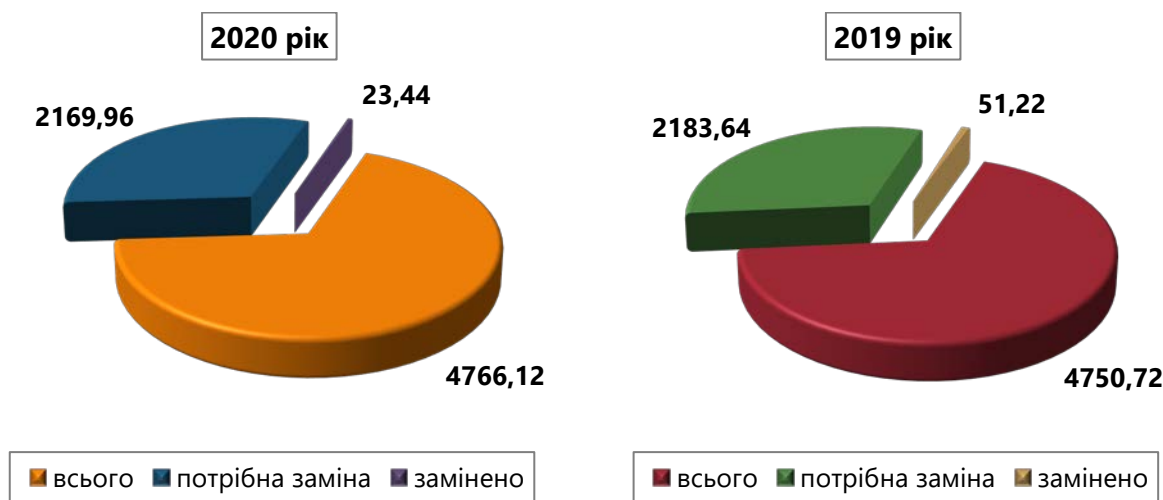

Рис. 5.13.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 139 з сумарним об'ємом – 357 тис. м³; водонапірні башти – 34 з сумарним об'ємом – 3,3 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 93,3 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився – з 20,6 до 28,2 %; квартир – з 85,8 до 86,6 %.

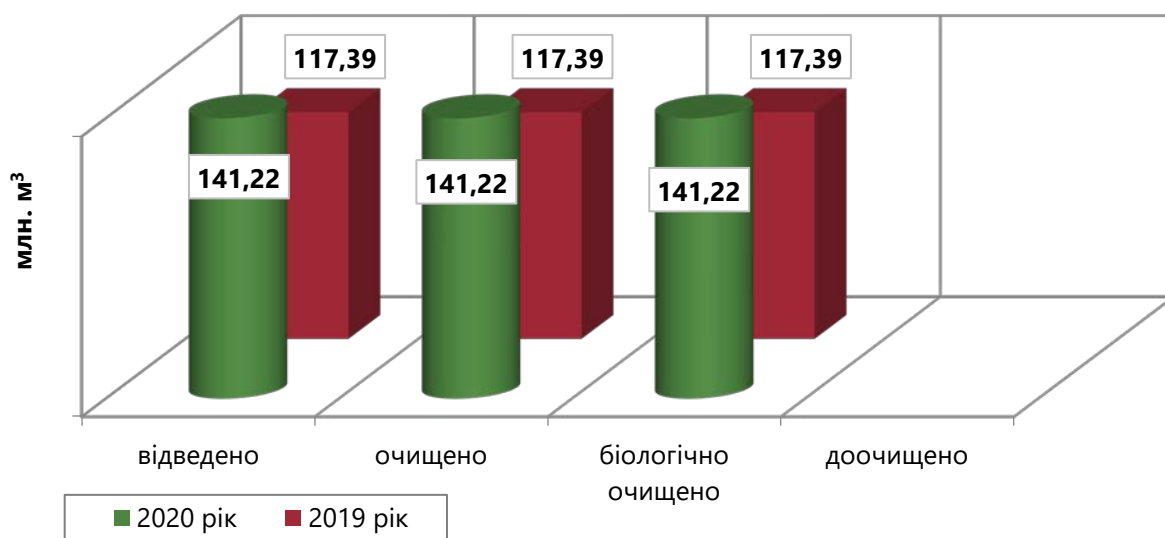
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 32–140; у смт – 30–210; у сільських н/п – 30–210 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.13.5):

- ❖ відведено стічних вод – 141,22 млн. м³;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 141,22 млн. м³ або 100 %.

Рис. 5.13.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

➤ 142 НС (загальна фактична потужність – 262,3 млн. м³/рік); 353 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 41 або 11,6 % насосів, було замінено протягом року – 6 або 14,6 % від потреби;

➤ 169 КОС (загальна фактична потужність – 212,65 млн. м³/рік), з них 20 потребували реконструкції; проведено реконструкцію 2 КОС (рис. 5.13.6).

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1976,1 км, з них ветхих та аварійних – 596,8 км або 30,2 %; протягом року було замінено 2,55 км або 0,43 % від потреби (рис. 5.13.7). Показник аварійності мереж знизився з 2,76 до 2,36 аварій на 1 км мережі.

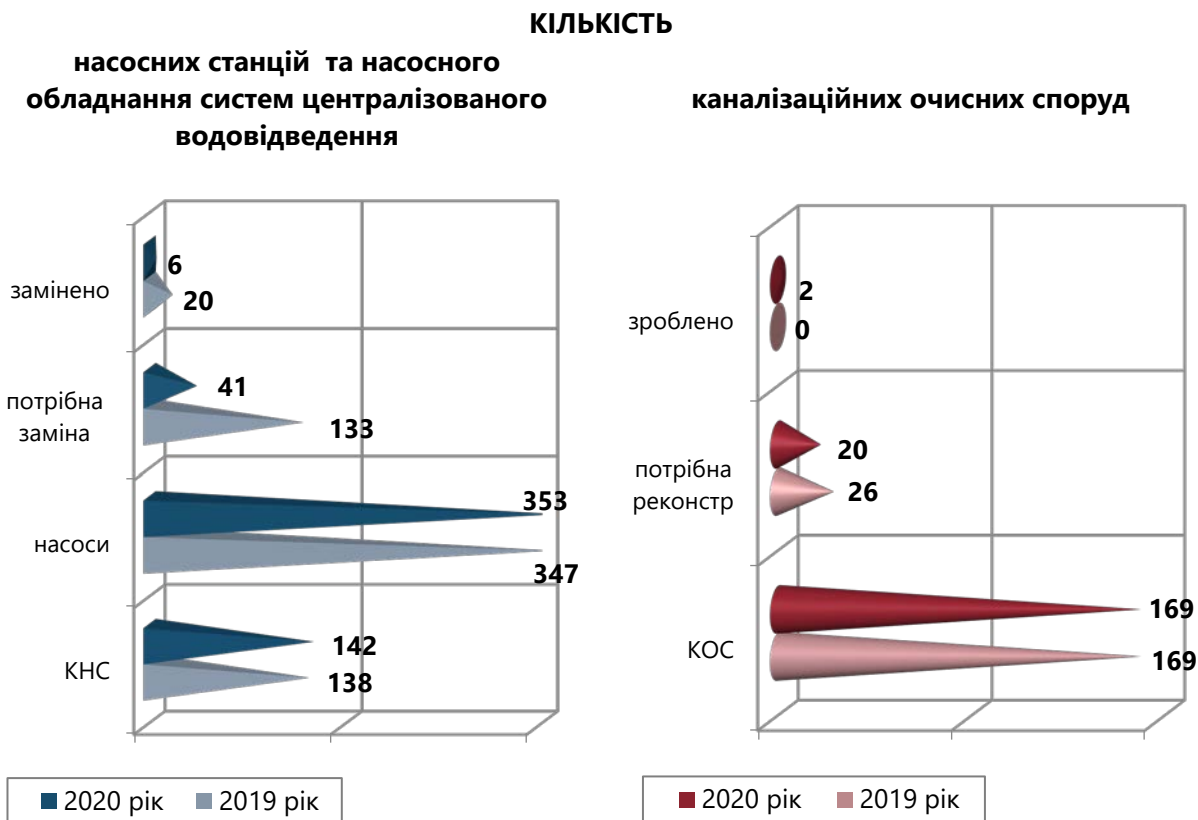

Рис. 5.13.6

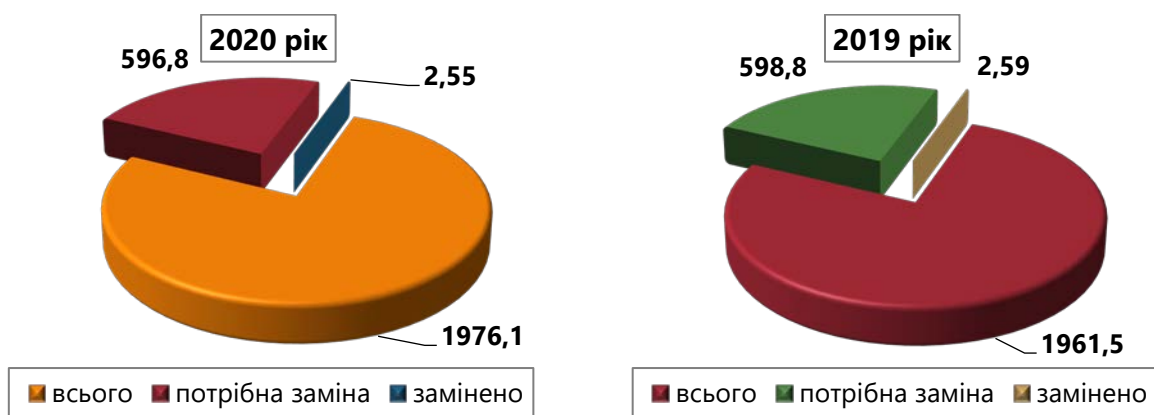

Рис. 5.13.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► у системах водопостачання зросли з 131,75 до 146,1 млн. кВт-год/рік; питомі витрати – зросли з 4960,38 до 4960,56 кВт год/1000 м³ піднятої води;

► у системах водовідведення зросли з 99,5 до 146,1 млн. кВт-год/рік; питомі витрати – з 599,8 до 586,17 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання та водовідведення збільшилась – з 17241,8 до 23311,1 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	8,28	9,13	5,4	6,83
максимальні	27,85	27,85	35,2	35,2
<i>для населення</i>				
мінімальні	9,13	9,13	2,14	2,14
максимальні	25,2	26,82	21,45	21,45
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	7,66	10,0	4,25	4,6
максимальна	66,96	87,4	59,14	56,2
середня	12,52	14,2	6,66	7,3
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	92,1	89,1	80,8	96,8
<i>для населення</i>	81,8	82,6	68,3	85,3

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	51	51
<i>спеціалізовані комунальні</i>	26	26
<i>багатогалузеві комунальні</i>	24	24
<i>відомчі</i>	–	–
Форма власності		
<i>комунальна</i>	45	45
<i>державна</i>	1	1
<i>інша</i>	5	5

Базове підприємство ВКГ області – ЛМКП «Львівводоканал».

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	ЛМКП «Львів-водоканал»		КП «Дрогобич-водоканал»		КП «Червоноград-водоканал»		КП «Стрий-водоканал»		МКП «Новояворівськ водоканал»	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ										
Обсяги води, млн. м³/рік										
<i>піднято</i>	85,48	79,58	7,42	7,07	4,31	4,25	2,1	2,1	1,06	1,07
<i>очищено</i>	6,39	6,41	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>подано усім споживачам</i>	76,75	71,7	7,36	7,03	4,3	4,24	2,1	2,1	1,06	1,07
<i>реалізовано</i>	43,89	43,03	5,25	4,79	3,1	3,05	1,6	1,6	0,91	0,93
<i>втрати та витрати</i>	41,59	36,55	2,17	2,28	1,21	1,2	0,5	0,5	0,15	0,14
Водопровідні мережі, км										
<i>всього</i>	2414,2	2416,48	232	232	308,8	310,8	217,7	223,8	56,1	56,1
<i>ветхі та аварійні</i>	1343,1	1342,58	135,0	135,0	67,2	67,2	89,0	88,8	8,1	8,2
<i>замінено</i>	14,13	13,68	2,95	0,88	1,44	2,44	0,1	0,2	0,98	0,45

Показники	ЛМКП «Львів-водоканал»		КП «Дрогобич-водоканал»		КП «Червоноград-водоканал»		КП «Стрий-водоканал»		МКП «Новояворівськ водоканал»	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	74,48	69,55	9,77	9,66	3,74	3,97	2,9	2,8	0,49	0,53
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	8572,00*	13694,00*	2080	-	-	-	723,7	2760,3	-	-
ВОДОВІДВЕДЕННЯ										
Обсяги стоків, млн. м³/рік										
відведено	112,85	114,95	11,26	11,24	3,82	3,92	1,7	1,6	1,04	1,04
очищено	112,85	114,95	11,26	11,24	3,82	3,92	1,7	1,6	1,04	1,04
біологічно очищено	112,85	114,95	11,26	11,24	3,82	3,92	1,7	1,6	1,04	1,04
доочищено										
Мережі централізованого водовідведення, км										
всього	872	873,18	108,8	108,8	230,8	232,5	80,4	86,7	68,7	68,7
ветхі та аварійні	229,5	226,87	39,5	39,5	36,3	36,3	31,0	30,7	15,6	15,7
замінено	2,59	3,8	0,1	0,05	1,88	0,22	0,1	0,3	1,37	0,11
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	39,88	36,39	3,8	4,05	1,58	1,65	0,5	0,7	0,867	0,915
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	8572,00*	13694,00*	1133	-	-	-	127,8	690,1	-	-

*загальна заборгованість за спожиту електроенергію, без ПДВ

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	115,39*	96,14
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	39,2	52,2
2.	Продовження будівництва об'єктів	-	1,82
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	15,67	32,79
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,65	4,92
5.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	-	2,8
6.	Інші заходи	-	1,61

*З урахуванням заходів з централізованого водопостачання, виконаних ЛМКП «Львівводоканал» на загальну суму 59,87 млн грн. (за даними НКРЕКП)

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.13.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	8,9	6,0
	бактеріологічні показники	9,2	6,1
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	10,3	6,0

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
	<i>бактеріологічні показники</i>	8,8	6,1
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	22,6	18,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	32,3	20,0
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	5,4	4,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	6,4	5,0
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	5,4	4,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	6,4	5,0
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	5,6	6,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	6,1	6,5

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Борислав, смт Східниця, смт Славсько, смт Гніздичів	Мікробіологічні
м. Трускавець (поверхневий)	Кольоровість, каламутність, залізо, мікробіологічні
м. Червоноград	Залізо, органолептика
м. Великі Мости	Мутність, залізо
м. Жидачів	Загальна жорсткість, мікробіологічні
м. Дубляни	Загальна жорсткість
смт. Рудно	Нітрати
с. Оброшино Пустомитівського району	Свинець, твердість
с. Станіславчик Бродівського району	Органолептика, аміак, залізо, мікробіологічні

Охорона природних водойм

Таблиця 5.13.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	156,1	155,42
нормативно чистих без очищення	11,79	9,8
нормативно очищених	98,89	22,47
недостатньо очищених	43,9	121,91
неочищених	1,532	1,24
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	139,0	141,22
нормативно чистих без очищення	0,007	0,02
нормативно очищених	95,44	20,0
недостатньо очищених	42,88	120,42
неочищених	0,708	0,78

Таблиця 5.13.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2019 р.	2020 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	0	1
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	6	0
2	Водойми II-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	87	38
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	75	31

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Усі заходи, що реалізовувались водопровідно-каналізаційними підприємствами області у 2020 році були скеровані на забезпечення надійної роботи системи водопостачання та водовідведення, впровадження енергозберігаючого обладнання, зниження втрат води на всіх етапах її видобутку, транспортування та реалізації та каналізування не каналізованих районів області.

Найбільш вразливим в епідеміологічному відношенні є водопостачання з поверхневих водойм. У Львівській області таке водопостачання здійснюється ДП «Водоканал» м. Ходорів (з р. Луг), ТзОВ «Трускавецьводоканал» (водозабір р. Воротище), КП «Бориславводоканал» (водозабір «Рибник» з р. Рибник, водозабір «Валька» з р. Лошань), МКП «Водоканал» м. Мостиська (водозабір з р. Зелена Кривуля).

Основні порушення по об'єктах централізованого водопостачання: зруйновані (або викрадені) огорожі зон суворого режиму об'єктів, відсутність замків на огорожах цих зон, що унеможлиблює їх ізоляцію від доступу сторонніх осіб та тварин, відсутність належного благоустрою зон суворого режиму (нескошена трава та сухостій, не облаштовано відмостки навколо споруд, тощо). Мають місце факти розорювання полів та вирощування сільськогосподарських культур у зонах других поясів водозабору (зони обмежень), що не виключає фактів застосування пестицидів та агрохімікатів у вказаних зонах.

По криницях громадського користування виявлялись факти відсутності накриття над ними, відсутність відмосток, не проведено скошування трави та бур'яну.

Складною є ситуація із забезпеченням питним водопостачання населення м. Турка. У 2013–2016 рр. спільними зусиллями та фінансовою участю Громади міста Турка, Турківською міською радою та Українським фондом соціальних інвестицій було реалізовано проект «Покращення доступу до якісної питної води громади м. Турки. Першочергові заходи по реконструкції та енергоефективності системи водопостачання, навчання громади. Турківський район, Львівська область/KFW». Загальна вартість проекту склала 2 745,00 тис.грн. Результатом стало фактичне будівництво міського водопроводу.

У зв'язку із відсутністю централізованої міської системи каналізування, ввести в експлуатацію збудований міський водопровід – неможливо. Збудований міський водопровід стоїть на балансі Турківської міської ради.

На території міста не функціонує міська система каналізування та очисні споруди, а наявні споруди визнані непридатними для використання.

З метою недопущення руйнації нового водопроводу а також перевірки його працездатності, міський водопровід запущений та працює «у тестовому режимі» та постачає технічну воду жителям міста. Дана вода може використовуватися для побутових та господарських потреб жителів, проте не є питною. Плата за воду – відсутня. Обслуговування водопроводу здійснюють працівники Турківської міської ради. Технічне і матеріальне забезпечення здійснюється за рахунок коштів міського бюджету.

Окрім цього, впродовж останніх двох років проблемним є питання подачі води гарантованої якості мешканцям м.Дубляни. Водопостачання м.Дубляни здійснюється від артсвердловин, що знаходяться на балансі та обслуговуються Львівським Національним аграрним університетом, що надає послуги водопостачання на підставі укладених договорів з фізичними та юридичними особами.

5.14 Миколаївська область

Миколаївською обласною державною адміністрацією було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Миколаївській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 263,81 млн. м³ води, що на 30,61 млн. м³ більше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 218,14 (більше на 42,84) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 21,12 (менше на 8,029) млн. м³, на виробничі – 90,8 (більше на 0,204) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 9,078 (менше на 1,772) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 6,436 (менше на 1,359) млн. м³ (табл. 5.14.1, рис. 5.14.1).

Таблиця 5.14.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	233,2	263,810	+30,61
	поверхневої	220,65	253,195	+32,545
	підземної	12,55	10,615	-1,935
2	Використання води, млн. м³			
	всього	175,3	218,14	42,84
	на господарсько–питні потреби	35,6	21,121	-8,029
	на виробничі потреби	90,6	90,804	+0,204
	на сільськогосподарські потреби	0,436	0	-0,436
	на зрошення	47,46	105,479	+58,019
на інші потреби	1,221	0,731	-0,49	
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	10,85	9,078	-1,772
	на господарсько–питні потреби	7,795	6,436	-1,359
	на виробничі потреби	2,202	2,144	-0,058
	на сільськогосподарські потреби	0,369	0,003	0,366
	на зрошення	0,026	0,036	+0,01
на інші потреби	0,462	0,459	-0,003	

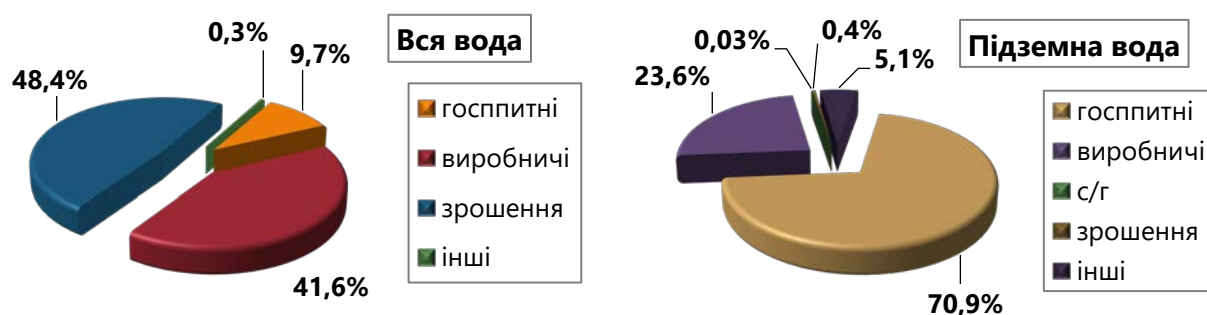

Рис. 5.14.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.14.2):

- **централізоване водопостачання** – усі 9 міст, 16 смт (94,1 %), 513 сіл (58%).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 1 смт (Єланець) та у 372 селах;
- **централізоване водовідведення** – усі 9 міст, усі 17 смт, 19 сіл (2,1 %).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 866 селах.

Таблиця 5.14.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	9	9	9
<i>смт</i>	17	16	17
<i>села</i>	885	513	19
Разом	911	538	45

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.14.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 657,8 тис. осіб (98,2 %), у смт – 88,2 тис. осіб (96,1 %), у селах – 260,2 тис. осіб (75,0 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 544,8 тис. осіб (81,3%), у смт – 65,6 тис. осіб (71,5 %), у селах – 72,5 тис. осіб (20,9 %).

Таблиця 5.14.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	669,7	657,8	544,8
<i>смт</i>	91,8	88,2	65,6
<i>села</i>	346,9	260,2	72,5
Разом	1108,4	1006,2	682,9

Відповідно до наданої інформації станом на 2020 рік, у маловодній місцевості перебуває 104 населених пунктів (11,4 % від загальної кількості н/п області), з яких 2 смт та 102 села.

Системи централізованого питного водопостачання

- У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:
- цілодобове водопостачання – 80 % населених пунктів та 75 % населення;
  - питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 139; у смт – 93; у сільських н/п 69 л/добу;
  - кількість вуличних колективних установок – 383; відсоток населення, що споживає з них воду – 3 %.

Протягом 2020 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2019 р.	2020 р.
с. Майорівка Софіївська сільська ТГ	7	10
<u>1 смт, 62 села:</u> с. Юр'ївка, с. Василівка, с. Євгенівка, с. Павло –Мар'янівка, с. Кобзарці, с. Любомирівка, с. Калинівка, с. Бурханівка, с. Любимівка, с. Новокандакове, с. Галагановка, с. Павлівка, с. Івано– Кепине, с. Першотравневе, с. Трудолюбівка, с. Васильки, с. Тамарине, с. Безіменне Снігурівська міська ТГ – 18 сіл; с. Баратівка, с. Новософіївка, с. Романо Булгакове, с. Промінь, с. Горохівське, с. Великопілля, с. Новий Шлях, с. Виноградне, селище Садове, с. Новотимофіївка, с. Лиманці, с. Олександрівка, с. Михайлівка, с. Суворе, с. Світла Дача, с. Гуляйгородок Горохівська сільська ТГ – 16 сіл; с. Киселівка, с. Максимівка Первомайська селищна ТГ – 2 села; с. Новокиївка, с. Богородицьке, с. Вавилове, с. Шмідтове, с. Знам'янка, с. Центральне Шевченківська сільська ТГ – 6 сіл; с. Новопетрівка, с. Любине, с. Червона Долина, с. Широке, с. Поляна, с. Покровське Широківська сільська ТГ – 6 сіл; с. Шостакове, с. Корчине Ольшанська селищна ТГ – 2 села; с. Дмитрівка, с. Богданівка, с. Ганнівка, с. Єлізаветівка, с. Журівка, с. Комісарівка, с. Прогресівка Березанська селищна ТГ – 7 сіл; смт Березнегувате, с. Висунськ, с. Пришиб, с. Калуга, с. Новоукраїнка, с. Нововолодимирівка, с. Новоолександрівка Березнегуватська селищна ТГ – 1 смт, 6 сіл с. Перемога Інгульська сільська ТГ – 1 село	8	10
<u>2 міста, 10 сіл:</u> м. Новий Буг, с. Петрівка, с. Загальна Користь, с. Березнегуватське Новобузька міська ТГ – 1 місто, 3 села; с. Веселий Поділ, с. Софіївка, с. Кам'яне Софіївська сільська ТГ – 1 місто, 3 села; м. Нова Одеса Новоодеська міська ТГ – 1 село	10	10
с. Мартинівське Прибужанівська сільська ТГ	11	11
<u>6 сіл:</u> с. Каравелове, с. Зайчевське, с. Капустине Мішково–Погорілівська сільська ТГ – 3 села; с. Новоселівка, с. Новомиколаївське Первомайська селищна ТГ – 2 села; с. Краснопілля Березанська селищна ТГ	12	12
<u>4 села:</u> с. Безводне, с. Чумаки, с. Зелене, с. Шурино Веснянська сільська ТГ	19	19
<u>2 села:</u> с. Партизанське Первомайська селищна ТГ; с. Калинівка Воскресенська селищна ТГ	20	20
с. Білозірка Первомайська селищна ТГ	16	16

Привізна питна вода в системі водопостачання області повністю застосувалась у 154 населених пунктів, зокрема у 1 смт (Єланець) та 153 сільських н/п з загальною чисельністю населення – 46,597 тис. осіб.

Кількість населення, яке користувалось привізною водою, становило:

у 10 н/п – від 1000 до 5000 осіб;

у 13 н/п – від 500 до 1000 осіб;

у 69 н/п – від 100 до 500 осіб;

- у 24 н/п – від 50 до 100 осіб;
- у 33 н/п – від 10 до 50 осіб;
- у 5 н/п – від 6 до 9 осіб.

Найгірша ситуація була у смт Єланець, де привізною водою користувалось понад 4,892 тис. осіб та у с. Бузьке – 3,09 тис. осіб.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 922, з них поверхневих – 7; кількість свердловин – 915. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 5,5 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.14.2):

- ✓ піднято води – 72,9 млн. м³;
- ✓ очищено – 56,9 млн. м³ або 78,1 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 66,1 млн. м³ або 90,7 %;
- ✓ реалізовано – 43,0 млн. м³ або 58,9 %;
- ✓ знезаражено – 43,6 млн. м³ або 59,8 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 29,9 млн. м³ або 41,01 %.

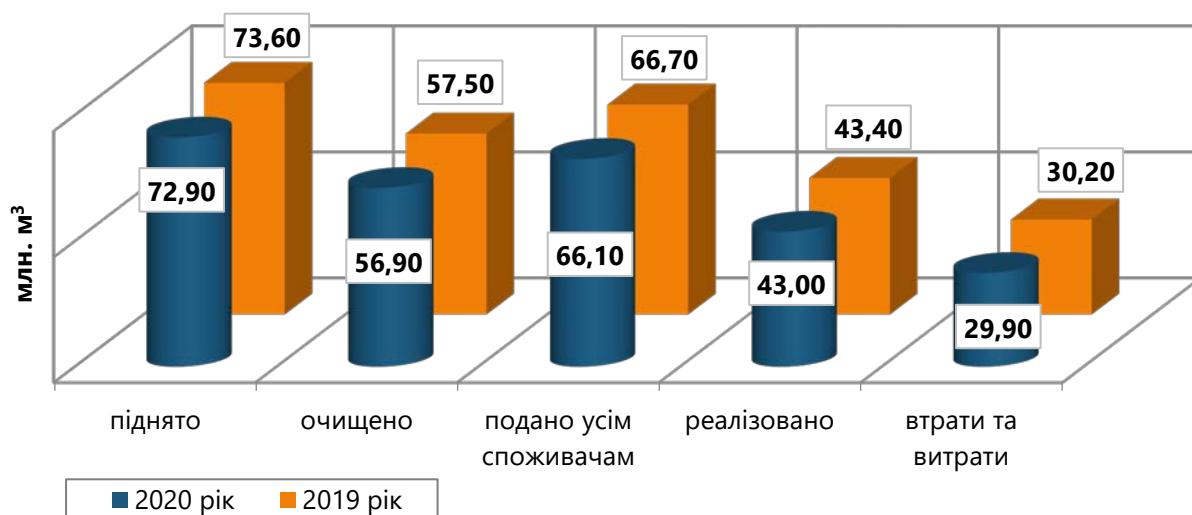

Рис. 5.14.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 61,0 млн. м³ або 83,7 % від загального обсягу; смт – 3,67 млн. м³ або 5 %; сільські н/п – 8,2 млн. м³ або 11,3 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 180,9; за категорією «населення» – 151,9 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 1092 (фактична потужність – 194,4 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 1328 одиниць, з них заміни потребували 159 або 11,9% насосів, було замінено протягом року – 123 або 77,4 % від потреби (рис. 5.14.3).

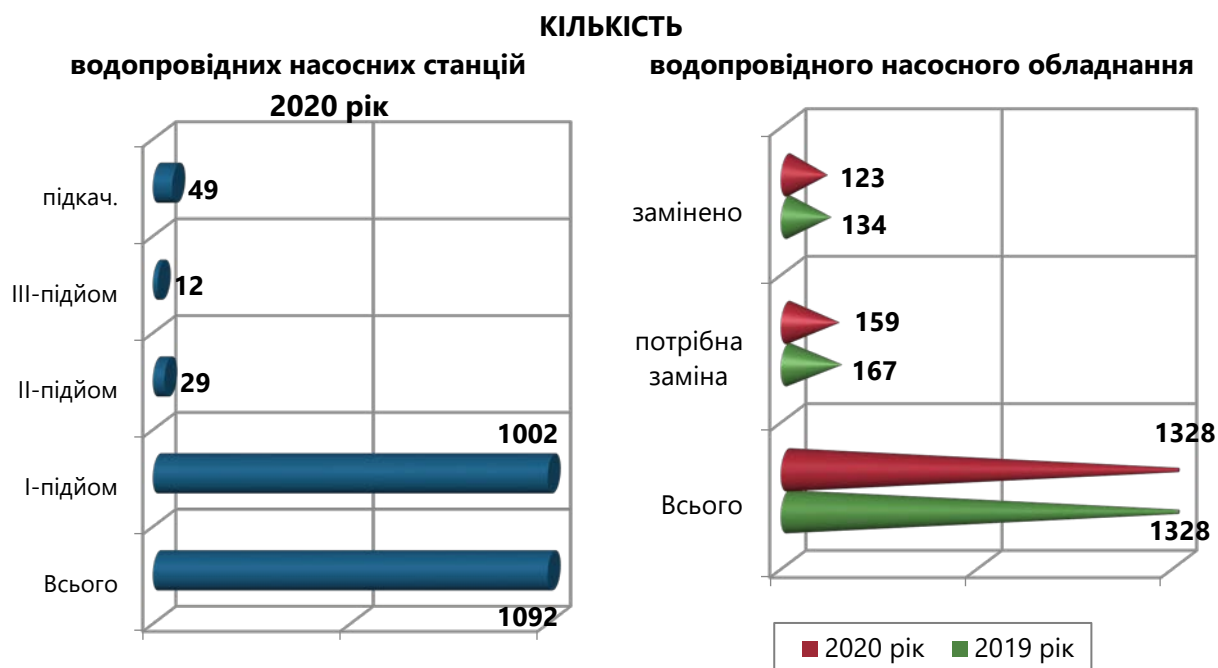

Рис. 5.14.3

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 6416,3 км, з них ветхих та аварійних – 1904,6 км або 29,7 %; протягом року було замінено 115,7 км або 6,07 % від потреби (рис. 5.14.4). Показник аварійності мереж знизився з 1,2 до 1,1 аварій на 1 км мережі.

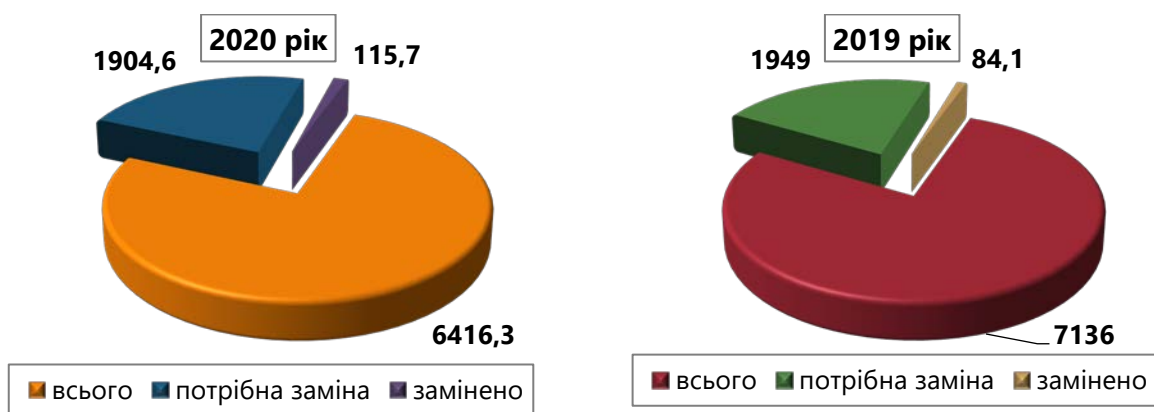

Рис. 5.14.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 80 з сумарним об'ємом – 162,1 тис. м³; водонапірні башти – 871 з сумарним об'ємом – 4,4 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 121 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився з 48,5 % до 48,7 %; квартир – залишився на рівні минулого року 97,9 %.

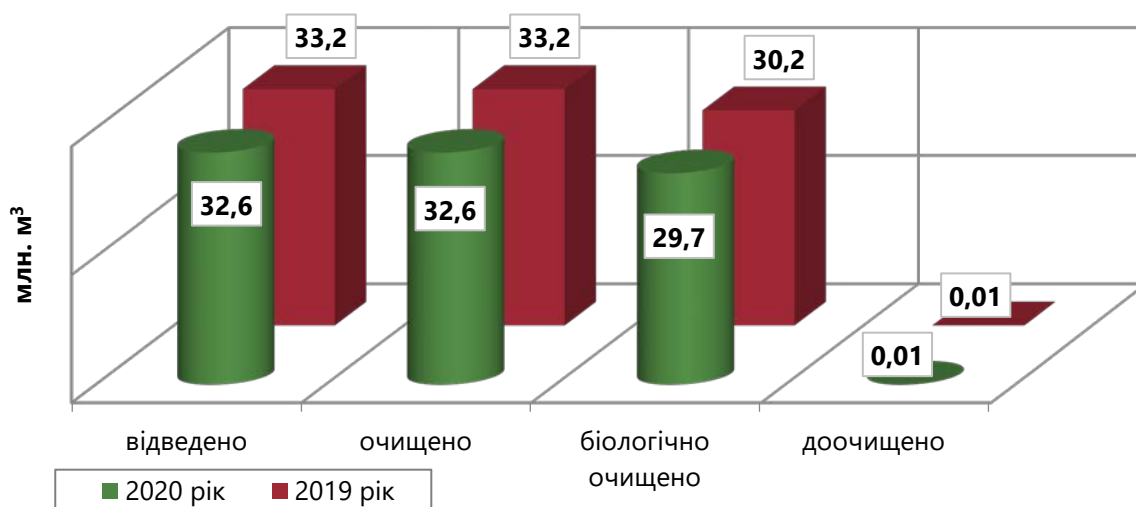
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 145 (менше на 3); у смт – 141 (менше на 5); у сільських н/п – 71 (менше на 10) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.14.5):

- ❖ відведено стічних вод – 32,6 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 32,6 млн. м³ або 100 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 29,7 млн. м³ або 91,1 %.

Рис. 5.14.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 28,8 млн. м³ або 88,3 % від їх загальної кількості; у смт – 3,38 млн. м³ або 10,4 %; у сільських н/п – 0,45 млн. м³ або 1,4%.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

➤ 101 НС (загальна фактична потужність – 46,9 млн. м³/рік); 249 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 26 або 10,4 % насосів, було замінено протягом року – 6 або 23,1 % від потреби;

➤ 46 КОС (загальна фактична потужність – 39,4 млн. м³/рік), з них 13 потребували реконструкції; на 1 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.14.6).

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1677,9 км, з них ветхих та аварійних – 413,1 км або 24,62 %; протягом року було замінено 8,5 км або біля 2% від потреби (рис. 5.14.7). Показник аварійності мереж – 1,2 аварії на 1 км мережі.

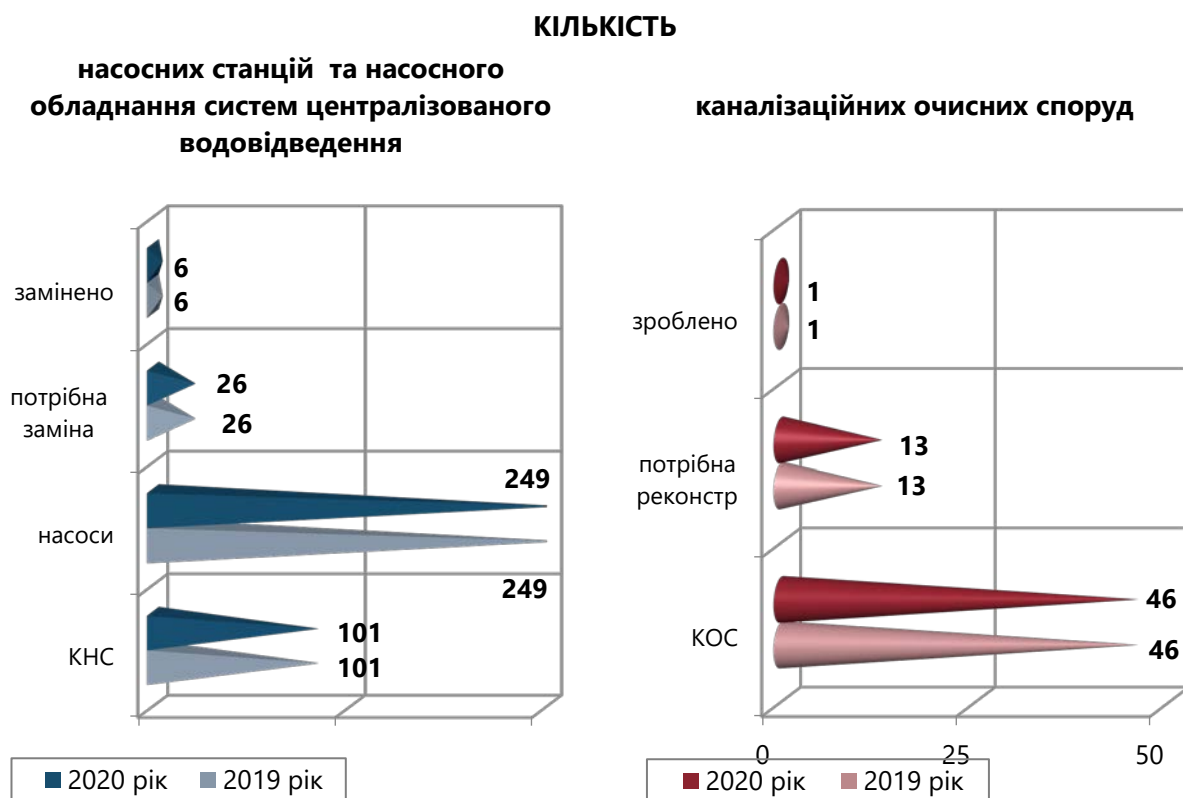

Рис. 5.14.6

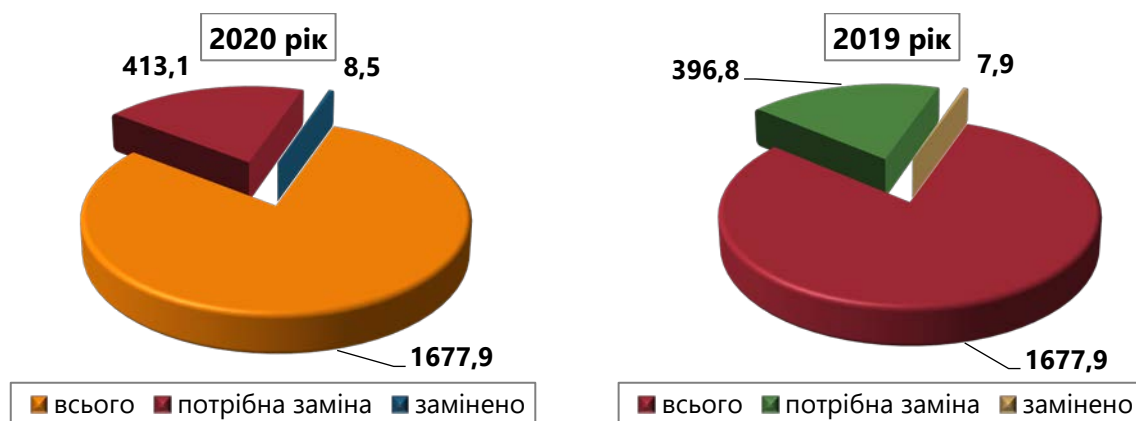

Рис. 5.14.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання знизилась з 48,9 до 48,42 млн. кВт·год/рік; питомі витрати – з 664,4 до 664,2 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ у системах водовідведення знизилась з 23,8 до 23,35 млн. кВт·год/рік; питомі витрати – з 717 до 716 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась з 12188,6 до 16206,4 тис. грн.; в системах водовідведення знизилась з 6343,8 до 3168,51 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	11,72	13,9	8,5	11,9
максимальні	33,22	39,25	32,73	34,3
<i>для населення</i>				
мінімальні	8,26	13,9	7,91	11,9
максимальні	29,76	33,9	28,46	34,3
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	11,15	11,6	6,8	10,7
максимальна	28,7	37,04	28,46	28,61
середня	15,57	18,54	18,47	19,67
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	96,5	96,1	94,4	93,5
<i>для населення</i>	94,46	95,4	92,5	94,8

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	129	129
<i>спеціалізовані комунальні</i>	74	74
<i>багатогалузеві комунальні</i>	37	37
<i>відомчі</i>	17	17
<i>міжрайонні (групові)</i>	1	1
Форма власності		
<i>комунальна</i>	85	85
<i>державна</i>	2	2
<i>інша</i>	42	42

Базове підприємство ВКГ області – МКП «Миколаївводоканал».

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	МКП «Миколаївводоканал»		КП «Первомайський міськ-водоканал»		КП «Водопостачання м.Вознесенська»		КП «Міськводоканал» м.Баштанка	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	45,7	44,6	4,2	3,5	1,8	1,69	0,84	0,84
<i>очищено</i>	35,9	33,9	4,2	3,5	1,8	1,69	0,79	0,83
<i>подано усім споживачам</i>	35,9	33,9	3,4	2,8	1,8	1,69	0,79	0,83
<i>реалізовано</i>	21,6	21,7	1,67	1,7	1,02	0,98	0,73	0,70

Показники	МКП «Миколаївводоканал»		КП «Первомайський міськ- водоканал»		КП «Водопостачання м.Вознесенська»		КП «Міськводоканал» м.Баштанка	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
<i>втрати та витрати</i>	19,1	17,4	1,74	1,8	0,8	0,8	0,06	0,12
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	1207,3	1208,0	401	401	155,1	155,05	331,1	331,1
<i>ветхі та аварійні</i>	68,4	66,7	198,2	198,2	37,2	36,98	157	157
<i>замінено</i>	2,0	2,4	1,5	2,4	1,34	1,26	6	1
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	29,5	26,781	1,24	1,2	2,04	2,07	1,4	1,34
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	10626,3	7393,19	1562,3	–	–	–	–	0,6
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	19,4	20,4	1,21	1,29	0,67	0,61	0,37	0,36
<i>очищено</i>	19,4	20,4	1,16	1,23	0,67	0,61	0,37	0,36
<i>біологічно очищено</i>	–	–	1,16	1,16	0,67	0,67	0,37	0,36
<i>доочищено</i>								
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	721,7	723,6	189,6	189,6	35,35	35,35	21,7	40,2
<i>ветхі та аварійні</i>	200,0	199,9	39,8	39,8	14,27	14,18	5	5
<i>замінено</i>	0,86	0,54	0,04	–	3,51	–	–	–
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	17,26	17,099	1,24	1,2	1,46	1,38	0,027	0,024
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	5977,3	3168,51	366,5	–	–	–	–	–
*Збір та очищення стічних вод у м. Вознесенськ здійснює ТОВ «Біологічні очисні споруди»								

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
		Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	95,8
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	55,3	–
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	10,7	16,4
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	27,5	18,0
4.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	2,3	–

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.14.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	8,0	10,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,7	0,8
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	8,3	8,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,35	1,0
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	22	22,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,9	9,6
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	12,3	12,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,7	0,8
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	5	8,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,38	0,4
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	37	32,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	12,6	11,5

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідає встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Очаків	Амоній, сухий залишок, хлориди, залізо загальне, загальна жорсткість
с.Коблеве, с. Лимани, с. Маліївка, с.Новокондакове	Загальна жорсткість, хлориди
с.Коблеве	Хлориди
с.Рибаківка	Хлориди, сухий залишок, загальне залізо
с. Куцуруб, с. Чорноморка	Амоній, сухий залишок, хлориди, залізо загальне
с. Парутине	Амоній, сухий залишок, хлориди, залізо загальне, загальна жорсткість, кольоровість, каламутність
с. Дмитрівка	Амоній, сухий залишок, хлориди, загальна жорсткість
смт Арбузинка, с. Новогригорівка, с. Воєводське, с. Садове, с. Любоіванівка, смт Братське, с. Мішково – Погорілове, с. Пересадівка, смт Первомайське, селище Полігон, с. Шевченкове, с. Новоолександрівка, с. Новополтавка, смт Березнегувате, с. Любине, с. Олександрівка	Загальна жорсткість, сухий залишок, хлориди, сульфати
с. Мигія, с. Софіївка	Загальна жорсткість, сухий залишок
с. Чаусове – 2, с. Болеславчик, с. Лиса Гора, с. Довга Пристань, с. Кінецьпіль, смт Підгородна, с. Катеринка, с. Мічуріне, с. Лукашівка, с. Мар'ївка, с. Єрмолівка, с. Безіменне, с. Киселівка, с. Максимівка, с. Гуляйгородок, с. Суворе, с.Новотимофіївка, с.Лиманці, с. Новокиївка, с. Єлизаветівка, с. Мурахівка	Загальна жорсткість
с. Степківка, селище Садибне, с. Софіївка, с. Новоолександрівка	Загальна жорсткість, сухий залишок

Категорія населеного пункту	За показниками
с. Галицинове, смт Воскресенське, с. Павлівка, с. Євгенівка	Загальна жорсткість, сухий залишок, хлориди
с. Мішково – Погорілове, с. Пересадівка, смт Первомайське, селище Полігон, с. Шевченкове, с. Новоолександрівка, с. Новополтавка, смт Березнегувате, с. Любине, с. Олександрівка	Загальна жорсткість, сухий залишок, хлориди, сульфати
с. Лимани	Водневий показник, загальна жорсткість, хлориди
с. Піски	Загальна жорсткість, хлориди
м. Новий Буг	Загальна жорсткість, сухий залишок, сульфати, перманганатна окиснюваність
с. Новомиколаївка	Загальна жорсткість, нітрати, перманганатна окиснюваність
с. Михайлівка	Загальна жорсткість, сухий залишок, хлориди, нітрати, сульфати
с. Кобзарці	Загальна жорсткість, сухий залишок, хлориди, перманганатна окиснюваність

Охорона природних водойм

Таблиця 5.14.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	75,14	69,163
нормативно чистих без очищення	53,50	46,491
нормативно очищених	1,973	1,981
недостатньо очищених	19,61	20,628
неочищених	–	0,063
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	24,82	25,595
нормативно чистих без очищення	3,303	3,047
нормативно очищених	1,851	1,858
недостатньо очищених	19,61	20,628

Таблиця 5.14.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2019 р.	2020 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	21	18
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	17	16
2	Водойми II-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	37	36
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	26	24

Загальний стан водопровідно–каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Цільові видатки на реалізацію Загальнодержавної програми «Питна вода України» на 2011–2020 роки не були передбачені в Законі України «Про Державний бюджет України» протягом 2013–2017 років та 2019–2020 років. В Законі України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» були передбачені цільові видатки на реалізацію заходів Програми в сумі 200 млн грн, в тому числі для потреб Миколаївської області 12,706 млн грн (м. Вознесенська – 11,760 млн грн, кредиторська заборгованість за минулі роки – 0,946 млн грн).

У 2020 році з місцевих бюджетів територіальних громад та районів на забезпечення функціонування та розвиток водопровідно–каналізаційного господарства населених пунктів області спрямовано 71,5 млн грн, що на 16,1 млн грн, або 19% менше ніж за відповідний період 2019 року (87,6 млн грн).

Продовжено реалізацію інвестиційного проєкту «Розвиток системи водопостачання і водовідведення в м. Миколаїв» за рахунок кредитних ресурсів Європейського інвестиційного банку. Сума кредитних коштів ЄІБ становить 15,54 млн євро. Сума грантових коштів фонду E5P становить 5,1 млн євро. Сума коштів української сторони становить 10,41 млн євро. Основні заходи, які реалізовані МКП «Миколаївводоканал» в межах проєкту: здійснено розробку системи ГІС та гідравлічного моделювання та придбано відповідне програмне забезпечення; закуплено та встановлено відеостіну; завершено реконструкцію будівлі решіток очисних споруд каналізації; здійснено закупівлю засувки, поставку лабораторного обладнання для лабораторії очисних споруд води; здійснено закупівлю водомірних лічильників; розпочато реконструкцію самопливних каналізаційних колекторів. Всього з початку реалізації проєкту станом на 01.01.2021 загальна сума коштів, що були спрямовані на його реалізацію, становить 144 607 133,12 грн.

Згідно з категорійністю енергопостачання всі водозабори, очисні споруди водопостачання та водовідведення обладнано резервними вводами енергопостачання та резервними дизель–генераторними установками. На підприємствах водопровідно–каналізаційного господарства області створено необхідний матеріальний резерв обладнання та матеріалів, а також накопичено і підтримуються нормативні запаси гіпохлориту натрію в кількості 27,4 т та рідкого хлору в кількості 38,3 т.

На виконання заходів обласної програми «Питна вода Миколаївщини» на період до 2020 року, затвердженої рішенням обласної ради від 28.03.2008 № 5, з метою забезпечення населення якісною питною водою та підвищення надійності систем водопостачання та водовідведення за період 2008–2020 років спрямовано 1005,6 млн грн, в тому числі з державного бюджету 282,1 млн грн, місцевих бюджетів 425,6 млн грн, інших джерел 297,8 млн грн. У 2020 році в населених пунктах області реалізовано 16 проєктів з розвитку об'єктів водопровідно–каналізаційного господарства на загальну суму 85,5 млн грн, в тому числі державний бюджет – 38,2 млн грн, обласний бюджет – 6,2 млн грн; місцеві бюджети – 20,5 млн грн, інших коштів в сумі 20,6 млн грн.

Державний бюджет

За рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку в сумі 33765,97 тис грн та співфінансування з міського бюджету м. Миколаєва в сумі 20367,712 тис грн реалізовано 1 проєкт:

- нове будівництво дюкеру через річку Південний Буг та магістральних мереж водопостачання для забезпечення мікрорайону Варварівка у м. Миколаєві» – 54133,68 тис.грн;

За рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально–економічного розвитку окремих територій в сумі 4551,675 тис грн та співфінансування з місцевих бюджетів в сумі 92,5 тис. грн реалізовано 5 проєктів:

- реконструкція водоводу від камери по вул. Січових Стрільців до камери по вул. Кам'яномостівській в місті Первомайськ Миколаївської області (перша черга) – 845,306 тис.грн;

- будівництво свердловини по вул. Партизанської іскри в м. Первомайську Миколаївської області – нове будівництво – 1222,142 тис.грн;

- реконструкція ділянки напірного каналізаційного колектору НСК «ПТУ» НСК «Південна» м. Первомайськ Миколаївської області – 1455,921 тис.грн;

- реконструкція водопровідних мереж по вулиці Центральній та вулиці Миру в селі Любоіванівка Арбузинського району Миколаївської області – 289,570 тис.грн;

- капітальний ремонт зовнішньої мережі каналізації М–Погорілівської загальноосвітньої школи I–III ступенів, за адресою: вул. Валі Котика, 23, в с. Мішково Погорілове, Вітовського району Миколаївської області – ,736 тис.грн.

За рахунок коштів обласного бюджету в сумі 5,9 млн грн:

За рахунок коштів обласного цільового фонду охорони навколишнього природного середовища в сумі 5038,5 тис грн реалізовано 1 проєкт:

- реконструкція каналізаційної насосної станції Миколаївської спеціальної загальноосвітньої школи–інтернату № 6 I–III ступенів Миколаївської обласної ради по вул. Рибна, 95 у м. Миколаєві – 5038,5 тис грн.

За рахунок коштів субвенції з обласного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально–економічного розвитку територіальних громад в сумі 1181,0 тис грн реалізовано 2 проєкти та виготовлено ПКД на 4 об'єкта розвитку водопровідного господарства:

- реконструкція водогінної мережі у с. Мигія Первомайського району Миколаївської області – 171,02 тис.грн;

- капітальний ремонт покрівлі очисних споруд водопостачання №1 КП «Первомайський міський водоканал» в м. Первомайськ Миколаївської області – 500,0 тис.грн;

- виготовлення проєктно–кошторисної документації будівництва водопровідної мережі у с. Довга Пристань Довгопристанської сільради Первомайського району Миколаївської області – 140,000 тис.грн;

- виготовлення проєктно–кошторисної документації «Нове будівництво водопровідної мережі в с. Тарасівка Первомайського району» – 130,000 тис.грн;

- виготовлення проєктно–кошторисної документації «Нове будівництво водопровідної мережі в с. Бандурка Тарасівської сільської ради Первомайського району» – 110,000 тис.грн;

- виготовлення проєктно–кошторисної документації на об'єкт «Нове будівництво водопровідної мережі с. Мічуріне» – 130,000 тис.грн;

За рахунок коштів, виділених на розв'язання соціальних та екологічних проблем прилеглих до зони будівництва Ташлицької ГАЕС районів в сумі 7840,4 тис.грн реалізується 2 проєкти:

- водопостачання с. Бузьке Арбузинського району Миколаївської області. Нове будівництво водопроводу від Гідрокомплексу та вуличної мережі господарсько–питного водопроводу. Коригування (в тому числі коригування проєктно–кошторисної документації та проведення експертизи) – 130,000 тис.грн;

- реконструкція водозабірних споруд для підвищення водозабезпеченості міста Вознесенська водою для господарсько–питних потреб» Миколаївська область, м. Вознесенськ – 7 710,420 тис.грн

Місцеві бюджети

У 2020 році в місцевих бюджетах на заходи з капітального ремонту об'єктів водопровідно–каналізаційного господарства населених пунктів області, станом на 01.01.2021 спрямовано 44,8 млн грн, що на 6,3 млн грн, або 16,4% більше ніж за відповідний період 2019 року (38,5 млн грн).

По найбільшому виробнику послуг централізованого водопостачання області МКП «Миколаївводоканал» за січень – грудень 2020 року проведено заміну 2236,45 п.м водопровідних мереж на суму 1842,254 тис. грн, 706,0 п. м мереж централізованого водовідведення на суму 1338,882 тис. грн та відремонтовано 92 одиниці пожежних гідрантів на суму 125,212 тис. грн та замінено 22 одиницю на загальну суму 90,244 тис. грн. Підприємством здійснюється перехід на використання більш економічних та безпечних для населення технологій очистки води – дозоване використання гіпохлориту натрію (робочої дози) для знезараження питної води замість рідкого хлору.

Отже, за січень – грудень 2020 року на розвиток систем водопостачання та водовідведення спрямовано всього 130,3 млн грн, в тому числі з державного бюджету 38,2 млн грн, з місцевих бюджетів 71,5 млн грн та інших джерел 20,6 млн грн за рахунок який виконано: будівництво водопровідних мереж – 2,4 км; реконструкцію водопровідних мереж – 11,1 км; поточний та капітальний ремонт водопровідних мереж – 115,7 км, свердловин – 11 од., башт Рожновського – 12 од., ВНС – 4 од., мереж централізованого водовідведення 8,5 км, НС – 2 од.

Інвестиційна програма МКП «Миколаївводоканал» на 2020 рік схвалена з джерелами фінансування у вигляді амортизації та виробничих інвестицій з прибутку. Виконання інвестиційної програми (тарифні кошти) підприємства становило 15,93 млн грн.

З метою підвищення рівня доступу населення до якісної питної води в населених пунктах області експлуатується 294 колективні установки доочистки та розливу питної води, в тому числі завдяки реалізації соціального проєкту ТОВ «Сандора» компанії «PepsiCo в Україні». ТОВ «Сандора» компанії «PepsiCo в Україні» започатковано в Миколаївській області реалізацію довгострокової програми, спрямованої на поліпшення якості питної води. Це проєкт «Чиста вода», для забезпечення доступу населення, насамперед дітей, до безпечної для здоров'я води шляхом інсталяції локальних установок доочищення питної води в установах та закладах. За період реалізації в області соціальної програми «Чиста вода» ТОВ «Сандора» інвестовано фінансові ресурси на впровадження 57 колективних установок доочищення води.

5.15 Одеська область

Одеською обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Одеській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 304,5 млн. м³ води, що на 14,0 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 304,5 (менше на 14,0) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби– 134,1 (менше на 17,0) млн. м³, на виробничі – 52,1 (більше на 1,1) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 35,2 (менше на 4,4) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 23,9 (менше на 2,9) млн. м³ (табл. 5.15.1, рис. 5.15.1).

Таблиця 5.15.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	318,5	304,5	-14
	поверхневої	278,9	262,3	-16,6
	підземної	39,6	42,2	2,6
2	Використання води, млн. м³			
	всього	318,5	304,5	-14
	на господарсько–питні потреби	151,1	134,1	-17
	на виробничі потреби	51	52,1	1,1
	на сільськогосподарські потреби	9,3	12,9	3,6
	на зрошення	85,9	92,2	6,3
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	39,6	35,2	-4,4
	на господарсько–питні потреби	26,8	23,9	-2,9
	на виробничі потреби	4,6	5,1	0,5
	на сільськогосподарські потреби	4,7	4,2	-0,5
	на зрошення	2,3	1,1	-1,2
	на інші потреби	1,2	0,9	-0,3

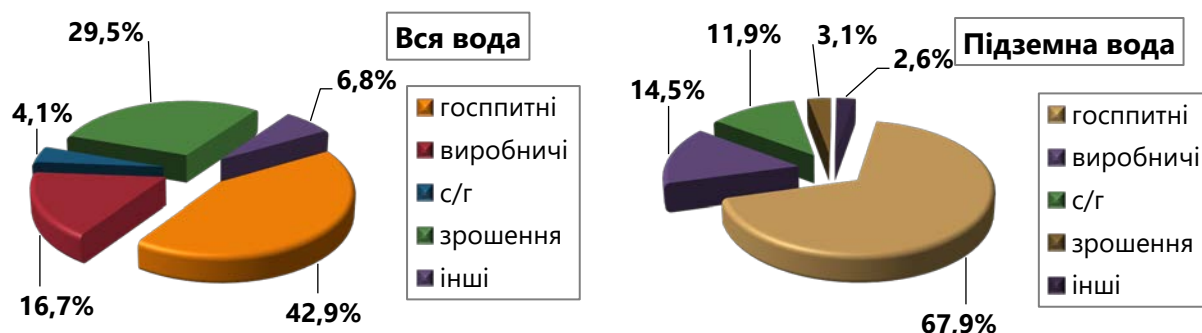

Рис. 5.15.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.15.2):

▪ **централізоване водопостачання** – усі 19 міст, усі 33 смт, 126 сіл (11,2%).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 998 селах;

▪ **централізоване водовідведення** – усі 19 міст, 14 смт (42,4 %), 14 сіл (1,2%).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 19 смт (Бородіно, Березіно, Велика Михайлівка, Великодолинське, Доброслав, Затишся, Захарівка, Зеленогірське, Цебрикове, Олександрівка, Овідіополь, Нові Біляри, Петорівка, Радісне, Серпневе, Суворово, Саврань, Слобідка, Любашівка) та у 1110 селах.

Таблиця 5.15.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	19	19	19
<i>смт</i>	33	33	14
<i>села</i>	1124	126	14
Разом	1176	178	47

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.15.3):

✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 1610,65 тис. осіб (99,8%), у смт – 129,56 тис. осіб (96,5 %), у селах – 127,928 тис. осіб (24,6 %);

✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 1036,2 тис. осіб (64,2%), у смт – 9,2 тис. осіб (6,8 %), у селах – 12,38 тис. осіб (2,4 %).

Таблиця 5.15.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	1613,3	1610,65	1036,2
<i>смт</i>	134,3	129,56	9,2
<i>села</i>	519,2	127,928	12,38
Разом	2266,8	1868,14	1057,78

Відповідно до наданої інформації станом на 2020 рік, у маловодній місцевості перебуває 271 населений пункт (23 % від загальної кількості н/п області), з яких 3 міста (Болград, Татарбунари, Арциз), 6 смт (Сарата, Суворово, Тарутино, Березіно, Бородіно, Серпневе) та 262 села.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

➤ цілодобове водопостачання – 94,4 % населених пунктів та 69,5 % населення;

- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 130,0; у смт – 102,2; у сільських н/п – 104,3 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 61; відсоток населення, що споживає з них воду – 5 %.

Протягом 2020 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2019 р.	2020 р.
м. Білгород–Дністровський	осінньо–зимовий період – цілодобово, весняно– літній – 17 годин	осінньо–зимовий період – цілодобово, весняно– літній – 17 годин
с. Козацьке, с. Софіївка, с. Старокозаче, с. Зеленівка, м. Татарбунари, с. Дмитрівка, 19 сіл Подільський р–н, 1 село Роздільнянський р–н, 2 села Ізмаїльський р–н	8–9	8–9
с. Карналіївка, с. Салгани, с. Абрикосове, с. Привітне, смт Петрівка	18, 16	18,16
м. Вилкове	17,5	20
с. Нові Чобручі	10	7,2
с. Велізарове	6	2,5
с. Старостине	9	5
с. Слобідка	5	3,5
с. Надія	3	3
с. Парканці	5	2,5
с. Бокалове	4	2
с. Сухе	5	1,5

Привізна питна вода в системі водопостачання області частково або повністю застосувалась у 55 населених пунктах, зокрема у 1 смт (Суворове) та 54 селах; чисельність населення, що споживало привізну воду, складала – 32,9 тис. осіб. Кількість населення, яке користувалось привізною водою, становило:

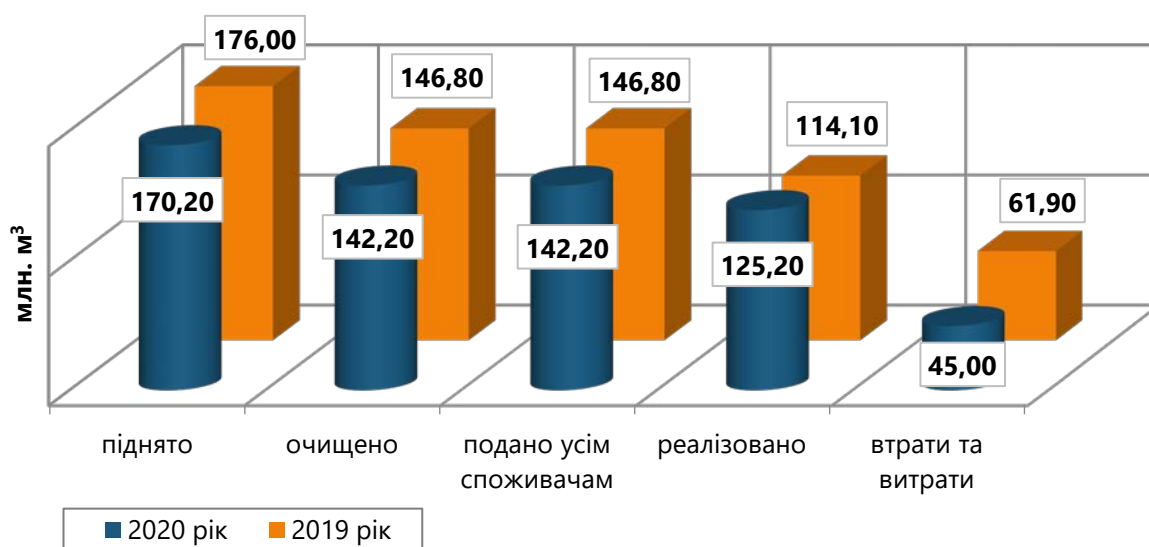
- у 11 н/п – від 1000 до 4005 осіб;
- у 6 н/п – від 500 до 1000 осіб;
- у 19 н/п – від 100 до 500 осіб;
- у 8 н/п – від 50 до 100 осіб;
- у 6 н/п – від 10 до 50 осіб;
- у 5 н/п – від 1 до 10 осіб.

Найгірша ситуація була у селах Утконосівка (4005 осіб) та Комишівка (3242 осіб) Ізмаїльського р–ну, де привізною водою користувалось все населення цих сіл.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 3051, з них поверхневих – 4; кількість свердловин дорівнювала – 3051. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 3,3 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.15.2):

- ✓ піднято води – 170,2 млн. м³;
- ✓ очищено – 142,2 млн. м³ або 83,5 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 142,2 млн. м³ або 83,5 %;
- ✓ реалізовано – 125,2 млн. м³ або 73,5 %;
- ✓ знезаражено – 142,2 млн. м³ або 83,5 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 45,0 млн. м³ або 26,4 %.

Рис. 5.15.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 142,2 млн. м³ або 83,5 % від загального обсягу; смт – 15,1 млн. м³ або 8,8 %; сільські н/п – 12,9 млн. м³ або 7,6 %.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 129 (фактична потужність – 418,4 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 492 одиниць, з них заміни потребували 97 або 19,7% насосів, було замінено протягом року – 44 або 45,4 % від потреби (рис. 5.15.3).

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 9190,4 км, з них ветхих та аварійних – 3434,2 км або 37,4 %; протягом року було замінено 17,5 км або 0,5 % від потреби (рис. 5.15.4). Показник аварійності мереж знизився з 6,13 до 4,92 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 74 з сумарним об'ємом – 3290 тис. м³; водонапірні башти – 1269 з сумарним об'ємом – 13,84 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 91 тис. м³.

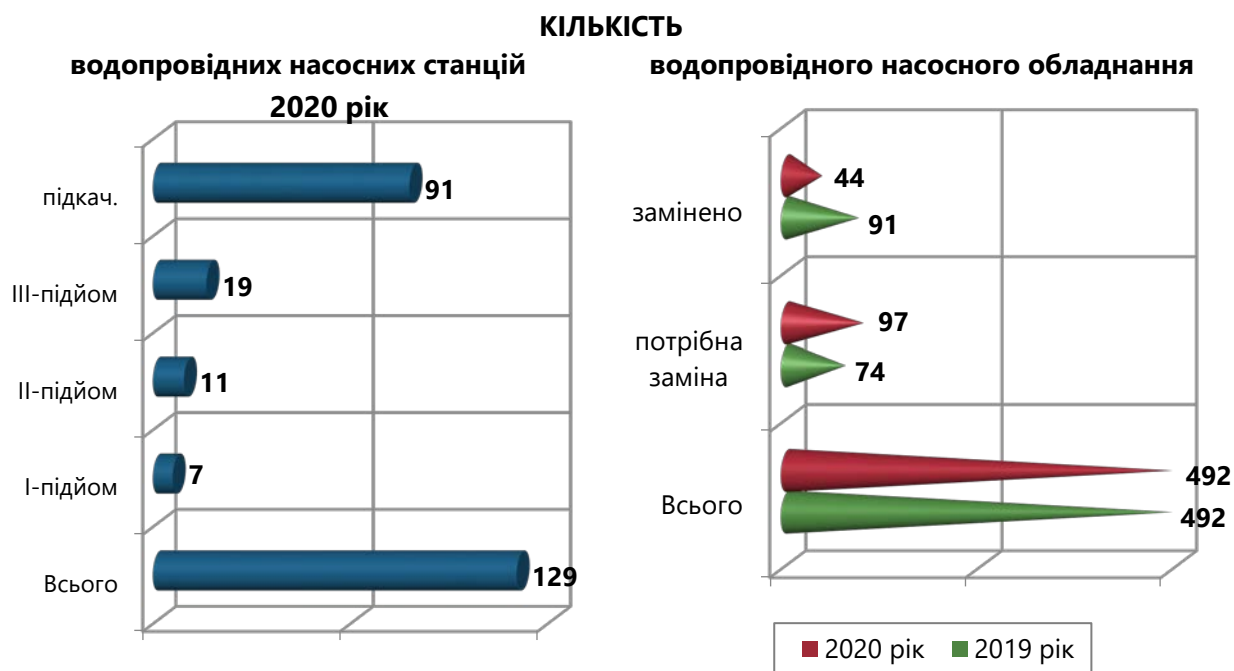

Рис. 5.15.3

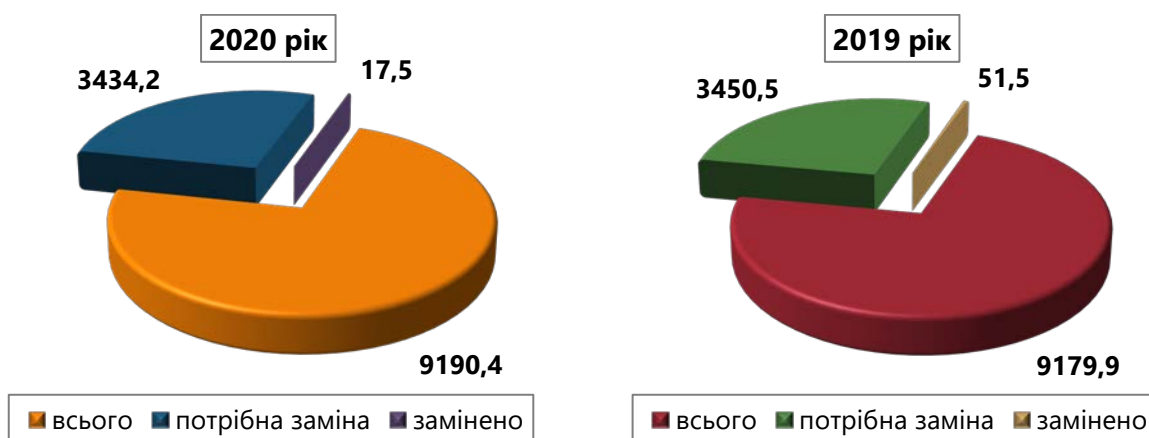

Рис. 5.15.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився – з 84,4 до 86,2 %; квартир – з 62,2 до 72,7 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

- питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 99,2; у смт – 48; у сільських н/п – 42 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.15.5):

- ❖ відведено стічних вод – 207,6 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 154,4 млн. м³ або 74,5 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 154,4 млн. м³ або 74,5 %.

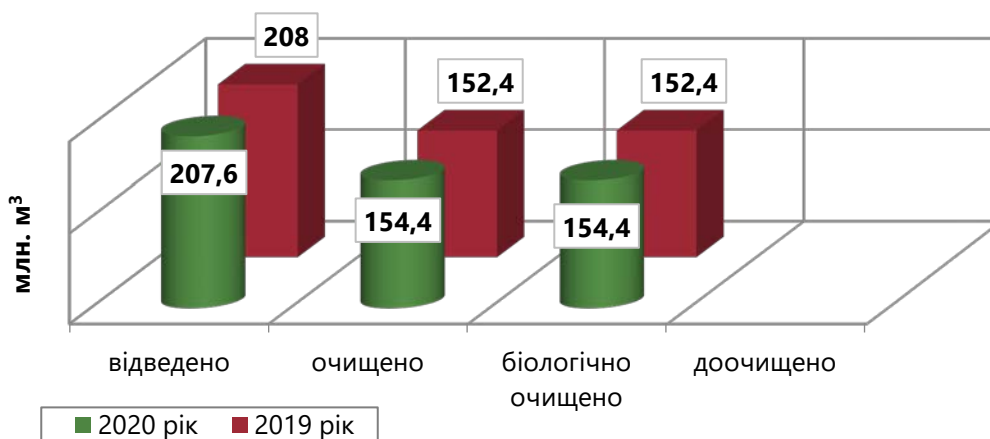

Рис. 5.15.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 197,8 млн. м³ або 95,3 % від їх загальної кількості; у смт – 8,1 млн. м³ або 3,9 %; у сільських н/п – 1,7 млн. м³ або 0,82 %.

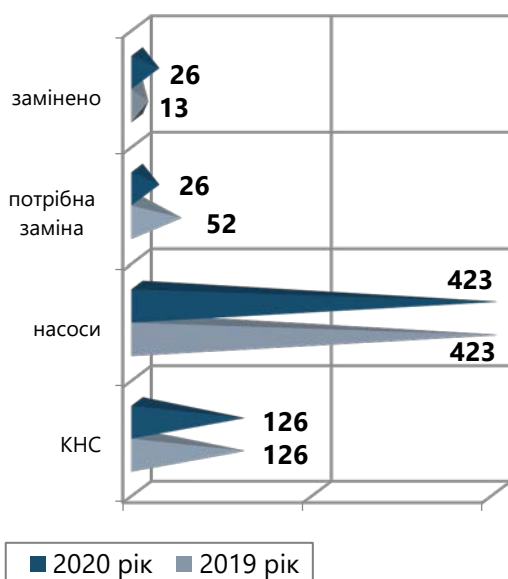
Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

- 126 НС (загальна фактична потужність – 138,1 млн. м³/рік); 423 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 26 або 6,2 % насосів, було замінено протягом року – 26 або 100 % від потреби;

- 47 КОС (загальна фактична потужність – 88 млн. м³/рік), з них 35 потребували реконструкції; реконструкції не проводились (рис. 5.15.6).

КІЛЬКІСТЬ

насосних станцій та насосного обладнання систем централізованого водовідведення

каналізаційних очисних споруд

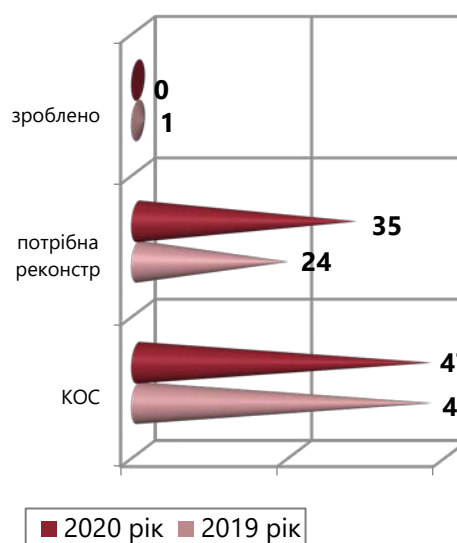

Рис. 5.15.6

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1886,4 км, з них ветхих та аварійних – 859,3 км або 45,6 %; протягом року було замінено 6,4 км або 0,7 % від потреби (рис. 5.15.7). Показник аварійності мереж знизився з 4,35 до 2,81 аварій на 1 км мережі.

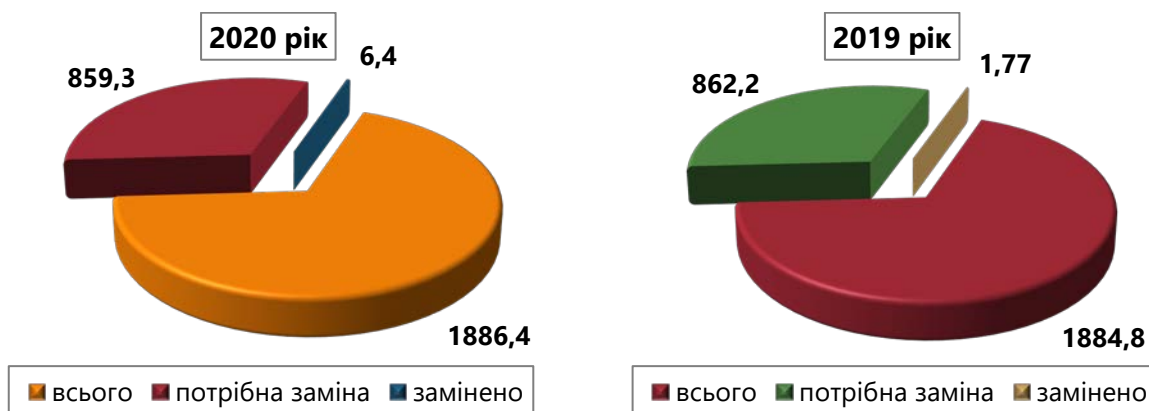

Рис. 5.15.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання зросли з 72,29 до 83,3 млн. кВт·год/1000 м³;
- ▶ у системах водовідведення зросли з 72,29 до 79,93 млн. кВт·год/1000 м³.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання зросла – з 551,22 до 2322,6 тис. грн.; в системах водовідведення знизилась – з 432,74 до 372,6 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	10,38	13,33	6,54	13,68
максимальні	33,55	35,0	19,6	28,64
<i>для населення</i>				
мінімальні	9,7	12,28	7,75	11,39
максимальні	25,29	34,0	19,6	25,0
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	7,9	10,56	6,2	10,94
максимальна	19,26	26,7	18,12	21,6
середня	10,7	12,84	12,09	14,51
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	86,2	86,0	85,9	86,4
<i>для населення</i>	90,1	93,0	89,3	88,4

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	355	356
<i>спеціалізовані комунальні</i>	246	247
<i>багатогалузеві комунальні</i>	65	65
<i>відомчі</i>	43	43
<i>міжрайонні (групові)</i>	1	1
Форма власності		
<i>комунальна</i>	122	122
<i>державна</i>	4	4
<i>інша</i>	229	230

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	Філія «Інфокс-водоканал», м.Одеса		КП «Южводоканал, м. Южне»		КВЕП «Подільськ-водоканал»		КП «Чорноморськ-водоканал»		КП «Світло», м. Кілія	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019р.	2020р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ										
Обсяги води, млн. м³/рік										
<i>піднято</i>	127,41	129,60	–	–	0,81	0,82	–	–	0,78	0,77
<i>очищено</i>	116,08	117,51	–	–	0,81	0,82	–	–	0,78	0,77
<i>подано усім споживачам</i>	116,08	117,51	1,59	1,62	0,81	0,82	5,87	5,92	0,74	0,76
<i>реалізовано</i>	81,56	83,09	1,27	1,28	0,58	0,588	4,49	4,59	0,65	0,66
<i>втрати та витрати</i>	45,84	46,56	0,32	0,33	0,23	0,23	1,38	1,33	0,09	0,09
Водопровідні мережі, км										
<i>всього</i>	1852,6	1853,4	33,5	33,5	108,7	108,7	234,2	234,6	268	268
<i>ветхі та аварійні</i>	537,5	537,5	7,25	7,03	17,0	16,8	93,57	93,57	145	147
<i>замінено</i>	2,5	1,56	0,22	0,4	0,4	0,5	0,81	0,69	0,96	0,45
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	92,77	92,52	0,358	0,369	1,71	1,87	1,06	0,983	0,987	1,021
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	–	–	–	–	185,2	408,2	207,4	60,4	–	–
ВОДОВІДВЕДЕННЯ										
Обсяги стоків, млн. м³/рік										
<i>відведено</i>	84,88	82,95	1,041	1,042	0,6	0,594	3,51	3,42	0,137	0,134
<i>очищено</i>	84,88	82,95	1,041	1,042	0,6	0,594	3,51	3,42	0,137	0,134
<i>біологічно очищено</i>	84,88	82,95	1,041	1,042	0,6	0,594	3,51	3,42	0,137	0,134
<i>доочищено</i>										
Мережі централізованого водовідведення, км										
<i>всього</i>	929,7	931,6	56,2	56,2	91	91,0	135,3	136,9	68	68
<i>ветхі та аварійні</i>	385,4	386,5	3,01	2,8	6,6	6,4	71,7	70,23	45	47
<i>замінено</i>	1,77	2,50	0,209	0,633	0,1	0,1	0,087	0,14	0,015	0,03

Показники	Філія «Інфокс-водоканал», м.Одеса		КП «Южводоканал, м. Южне»		КВЕП «Подільськ-водоканал»		КП «Чорноморськ-водоканал»		КП «Світло», м. Кілія	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019р.	2020р.
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	43,3	44,64	0,4	0,458	0,58	0,439	2,63	2,916	0,06	0,116
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	-	-	-	-	236,94	272,2	135,7	241,3	-	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
		Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	200,94
	у тому числі:		
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	86,05	60,89
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	103,84	72,22
3.	Інші заходи	11,05	24,02

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.15.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	11,4	12,6
	бактеріологічні показники	14,5	33,3
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	44	74
	бактеріологічні показники	17	16
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	-	16
	бактеріологічні показники	-	10
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	3,6	3,9
	бактеріологічні показники	1,8	1,2
5	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	-	-
	бактеріологічні показники	-	-
6	сільські системи водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	-	-
	бактеріологічні показники	-	-

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році
Одеська область

Категорія населених пунктів	За показниками
м. Ананьїв (ДНЗ (ясла – садок) № 2), Площа Партизан, 9, с. Нерубайське, Біляївського району	Мікробіологічні (загальні коліформи)
КП «Мрія–В.Кут», с. Новоборисівка, с. Мигаї, с. Мартове, с. Заможне, с. Першотравневе Великомихайлівського району	Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи)
КП «Водограй» с. Долинівка Арцизького району	Залізо загальне, сухий залишок, фториди, перманганатна окиснюваність, нітрити
КП «Кришталь» с. Мирнопілля Арцизького району, КП «Виробниче управління ЖКГ» смт. Тарутине Тарутинського району	pH, сухий залишок, перманганатна окиснюваність, фториди
КП «Джерельце» с. Павлівка Арцизького району	Мікробіологічні (загальні коліформи), сухий залишок, фториди, перманганатна окиснюваність
КП «Балтаводоканал» м. Балта, Розквітівська об'єднана територіальна громада Березівського району	Мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i>), загальна жорсткість, хлориди, перманганатна окиснюваність, сухий залишок
КП «Білгород–Дністровський водоканал» м.Білгород–Дністровський, КП «ЖКГ», смт. Сергіївка, Білгород – Дністровського району	Сухий залишок, хлориди
КП «Болградводоканал» Болградської міської ради м. Болград	Залізо загальне, загальна жорсткість, хлориди, сухий залишок, перманганатна окиснюваність
ФОП Голдобін М.К. с. Залізничне, Болградського району	Хлориди
Владиченський ДНЗ с. Владичень, Болградського району	Нітрати
Владиченська ЗОШ I–III ступенів, с. Владичень, Болградського району	Сухий залишок
Дмитрівський сільський водопровід Болградського району	Хлориди, сухий залишок, перманганатна окиснюваність, фториди, мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i> , загальне мікробне число)
КП «Злагода» Великомихайлівської територіальної громади «Міщанка» смт. Великомихайлівка, «УПК», с. Новопетрівка, с. Гірське, с. Водяне	Мікробіологічні (загальне мікробне число), загальна жорсткість
Великомихайлівський ДНЗ ясла – садок «Сонечно», с. Стоянове Великомихайлівського району	Мікробіологічні (ентерококи), загальна жорсткість
Водопровідна мережа смт. Окни Окнянського району, Артсвердловина та башта с. Карабанове Захарівського району	Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи), загальна жорсткість
Великопосківська ОТГ с. Великопоське, с.Слов'носербка, с. Новосавицьке Великомихайлівського району, Відомчий водогін ВТФ «ОЛТІС» ТОВ смт. Затишшя Захарівського району, КП «Господар», смт. Затишшя Захарівського району	Залізо загальне, загальна жорсткість
КП «Злагода» Великомихайлівська ОТГ Великомихайлівського району, КП «Чорноморськводоканал» Чорноморської міської ради,	Загальна жорсткість
ФОП Іванов В.І., с. Конопляне, с. Богунове, Коноплянської сільської ради Іванівського району	Бор, натрій, хлориди, сухий залишок, кремній, pH
КП «Пролісок–1» смт. Іванівка Іванівського району	Залізо загальне, хлориди, сухий залишок, загальна жорсткість
КЗ ДНЗ «Казка», с. Баранове, Іванівського району, Водопровідна мережа КП «Джерело комунсервіс»	Залізо загальне

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році
Одеська область

Категорія населених пунктів	За показниками
сmt. Любашівка, ВНС «Жевахова гора» філія «Інфокводоканал» м. Одеса	
ДНЗ «Золотий ключик», сmt. Іванівка, Іванівського району; КП «Великодолинське» сmt Великодолинське, вул. Станційна Овідіопольського району	Залізо загальне, бор
КЗ дошкільної освіти (ясла – садок) «Сонечко» Коноплянської сільської ради, Іванівського району; Кілійський груповий водопровід, м. Кілія, вул. Б.Хмельницького, 78; КП «Південний берег» Дальницької сільської ради Овідіопольського району; КП «Миколаївський комунгосп» с. Миколаївка Овідіопольського району	Бор
Водопровідна мережа КП «Водопостач» Овідіопольської селищної ради сmt. Овідіополь Овідіопольського району	Бор, натрій
ГО «Світанок» с. Барабої Овідіопольського району	Бор, хлориди,
ДП ДГ «Таїровське» Овідіопольського району	Бор, марганець
КП «Роздільнянський міський водоканал» м. Роздільне Роздільнянського району	Мікробіологічні (загальні коліформи), залізо загальне, загальна жорсткість
Водонапірна вежа №1, 2, вул. Шкільна, с. Новоселівка, Саратського району; Надежденський ДНЗ с. Молодове Саратського району	Хлориди, сухий залишок, фториди, перманганатна окиснюваність
КП «Плахтіївський сількомунгосп» Саратського району	Сульфати, хлориди, сухий залишок, фториди, перманганатна окиснюваність
Саратський ДНЗ сmt. Сарата Саратського району	Сульфати, хлориди, сухий залишок
КЗ Успенівський ДНЗ с. Успенівка Саратського району	Загальне залізо, хлориди, сухий залишок
КЗ «Зорянський ДНЗ (ясла – садок) № 1» с. Зоря Саратського району	Сульфати, хлориди, сухий залишок, фториди
КП «Водопостачальник», м. Татарбунари Татарбунарського району	pH, фториди, перманганатна окиснюваність, бор, натрій, молібден, сульфати, сухий залишок, хлориди
КП «Джерело Білолісся» с. Білолісся Татарбунарського району	Мікробіологічні (ентерококи, загальне мікробне число), хлориди, сухий залишок, фториди, сульфати, загальне залізо, перманганатна окиснюваність
Ширяївський комбінат комунальних підприємства сmt. Ширяєво Ширяївського району	Мікробіологічні (загальні коліформи), загальна жорсткість
КП «Доброслав» сmt Доброслав Лиманського району	Мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i> , ентерококи), бор, натрій, сульфати, хлориди, сухий залишок
КП «Сількомунгосп» с. Каїри Лиманського району	Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи), бор, натрій, хлориди
КП «Сількомунгосп» с. Курісове Лиманського району	Мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i> , ентерококи), загальна жорсткість, хлориди, сухий залишок, натрій, кремній
КП «Визирське джерело» с. Визирка Лиманського району	Залізо загальне, загальна жорсткість, сульфати, хлориди, сухий залишок, марганець, бор, натрій
КП «Куяльницьке», с. Куяльник Подільського району	Мікробіологічні (загальні коліформи), залізо загальне, загальна жорсткість, хлориди

Категорія населених пунктів	За показниками
КП «Драгнава» смт. Авангард, с. Прилиманське Овідіопольського району	Мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i> , загальне мікробне число), хлориди, загальне залізо
КП «Захарівське ВУЖКГ» Захарівського району	Мікробіологічні (ентерококи), загальна жорсткість, сухий залишок, перманганатна окиснюваність

Охорона природних водойм

Таблиця 5.15.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	162,78	166,5
нормативно чистих без очищення		
нормативно очищених	159,88	163,6
недостатньо очищених	2,90	2,96
неочищених		

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

У 2020 році фінансування заходів з поліпшення стану водопровідно-каналізаційного господарства Одеської області збільшилось на 89 % у порівнянні з 2019 роком. Так, у 2020 році на ці ж заходи було спрямовано 358,07 млн. грн.

За ці кошти було пробурено артезіанський свердловин – 16 од.; проведено ремонт артезіанських свердловин на – 24 од, у тому числі замінено 12 башт; проведено капітальний ремонт на водопровідних мережах – 43,1 км; проведено капітальний ремонт на мереж централізованого водовідведення – 9,13 км; виготовлено 6 проектно-кошторисних документацій на здійснення заходів у сферах водопостачання та водовідведення.

5.16 Полтавська область

Полтавською обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Полтавській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 106,61 млн. м³ води, що на 3,19 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 72,18 (менше на 11,83) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби– 32,78 (менше на 7,082) млн. м³, на виробничі – 28,6 (менше на 7,54) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 41,61 (менше на 9,53) млн. м³ води (табл. 5.16.1, рис. 5.16.1).

Таблиця 5.16.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	109,8	106,609	-3,191
	поверхневої	39,97	41,247	+1,277
	підземної	69,83	65,362	-4,468
2	Використання води, млн. м³			
	всього	84,01	72,184	-11,826
	на господарсько–питні потреби	39,86	32,778	-7,082
	на виробничі потреби	36,14	28,597	-7,543
	на сільськогосподарські потреби	0,566	0,210	-0,356
	на зрошення	6,506	8,496	+1,990
на інші потреби	0,941	2,103	+1,162	
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	51,14	41,609	-9,531
	на господарсько–питні потреби			
	на виробничі потреби			
	на сільськогосподарські потреби			
	на зрошення			
на інші потреби				

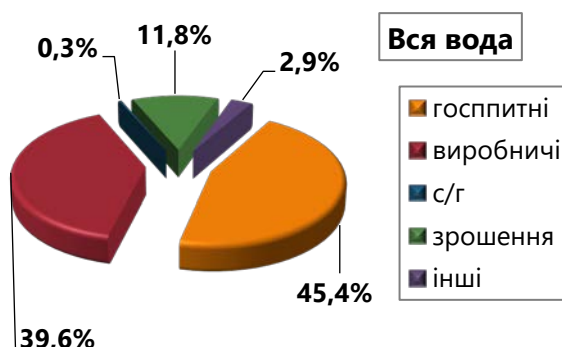

Рис. 5.16.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.16.2):

- **централізоване водопостачання** – усі 16 міст, усі 20 смт, 548 сіл (30,3%).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 1262 селах;
- **централізоване водовідведення** – усі 16 міст, 16 смт (80 %), 37 сіл (2 %).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 4 смт (Оржиця, Чутове, Ромодан, Котелька) та у 1773 селах.

Таблиця 5.16.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	16	16	16
<i>смт</i>	20	20	16
<i>села</i>	1810	548	37
Разом	1846	584	69

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.16.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням:** у містах – 623,1 тис. осіб (83,1%), у смт – 66,21 тис. осіб (63,7 %), у селах – 180,41 тис. осіб (33,8 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням:** у містах – 497,27 тис. осіб (66,3%), у смт – 17,05 тис. осіб (16,4 %), у селах – 36,308 тис. осіб (6,8 %).

Таблиця 5.16.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	749,518	623,081	497,274
<i>смт</i>	103,88	66,205	17,05
<i>села</i>	533,555	180,406	36,308
Разом	1386,953	869,692	550,632

Відповідно до наданої інформації станом на 2020 рік, у маловодній місцевості перебуває 8 населених пунктів (0,43 % від загальної кількості н/п області), з яких 1 смт (Нова Галещина) та 7 сіл Козельщинського та Кременчуцького районів.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 98,52 % населених пунктів та 95,56 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 118,14; у смт – 90,43; у сільських н/п – 107,12 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 1138 (менше на 78); відсоток населення, що споживає з них воду – 3,04 %.

Привізна питна вода в системі водопостачання області повністю застосувалась у 8 сільських населених пунктах з загальною чисельністю населення – 1,524 тис. осіб. При цьому кількість населення, яке користувалось привізною водою, становило від 37 до 516 осіб.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області – 209, кількість свердловин – 930.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.16.2):

- ✓ піднято води – 74,53 млн. м³;
- ✓ очищено – 33,83 млн. м³ або 45,39 % до обсяг у піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 70,25 млн. м³ або 94,3 %;
- ✓ реалізовано – 45,64 млн. м³ або 61,2 %;
- ✓ знезаражено – 46,82 млн. м³ або 62,8 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 28,88 млн. м³ або 38,75 %.

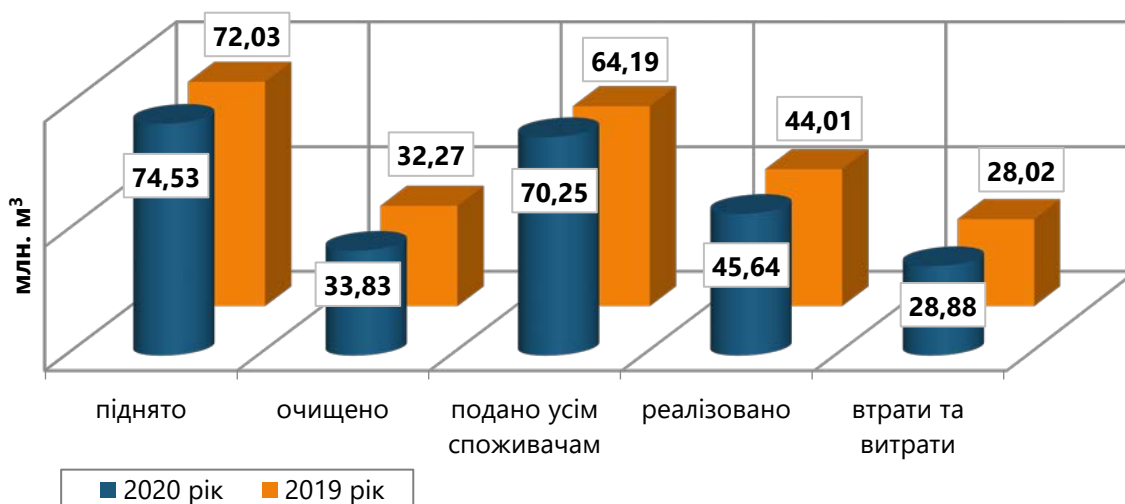

Рис. 5.16.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 71,23 млн. або 95,6 % від загального обсягу; смт – 2,25 млн. м³ або 3 %, села – 1,048 млн. м³ або 1,4 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 293,356; за категорією «населення» – 200,375 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 287 (фактична потужність – 170 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 640 одиниць, з них заміни потребували 203 або 31,7% насосів, було замінено протягом року – 102 або 50,3 % від потреби (рис. 5.16.3).

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 4582,23 км, з них ветхих та аварійних – 891,79 км або 19,46 %; протягом року було замінено 17,99 км або 2 % від потреби (рис. 5.16.4). Показник аварійності мереж зріс з 1,88 до 2,35 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 59 з сумарним об'ємом – 121,22 тис. м³; водонапірні башти – 378. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 7,54 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився – з 7,4 до 22,9 %; квартир – з 73,1 до 84,4 %.

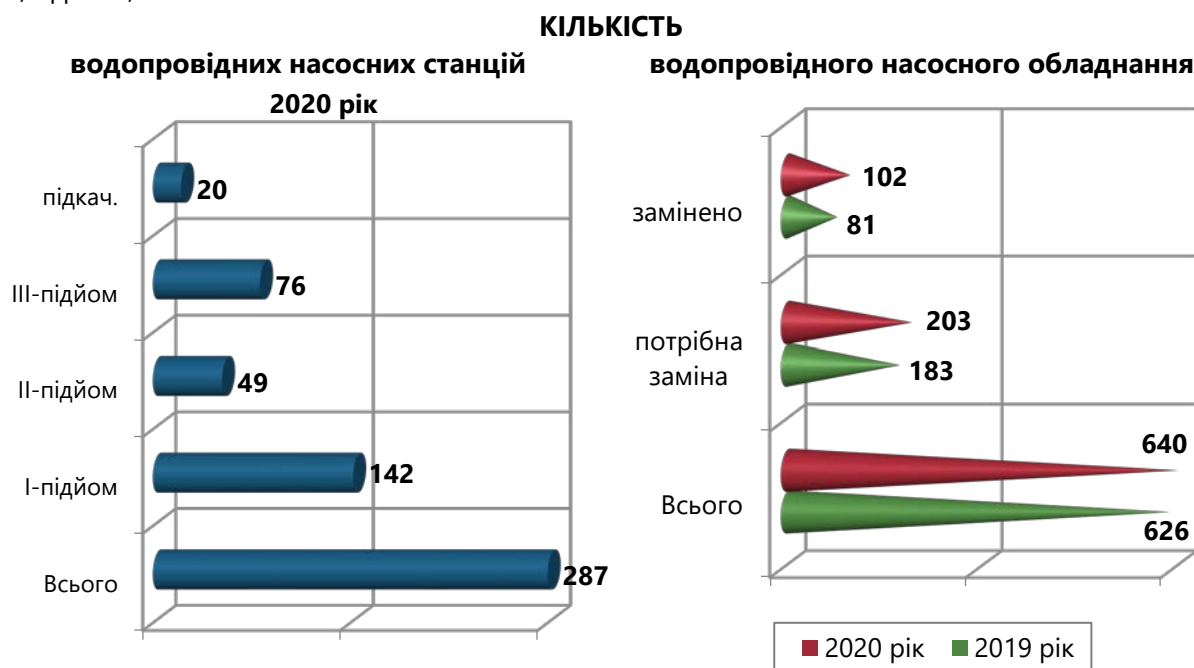

Рис. 5.16.3

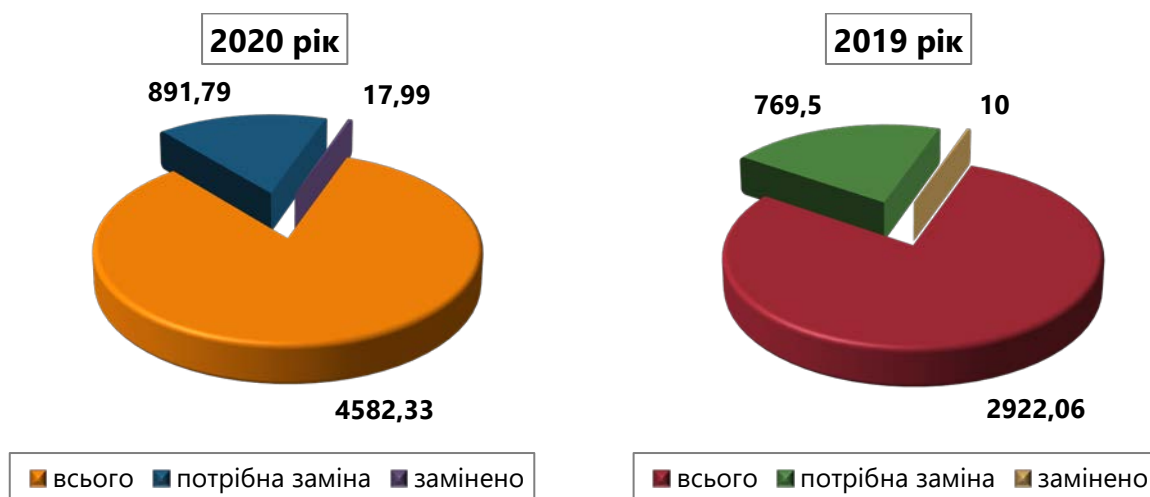

Рис. 5.16.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 193,85; у смт – 106,68; у сільських н/п – 44,72 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.16.5):

- ❖ відведено стічних вод – 40,5 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 40,4 млн. м³ або 99,7 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 40,27 млн. м³ або 99,4 %;
- ❖ пройшло доочищення – 23,26 млн. м³ або 57,4 %.

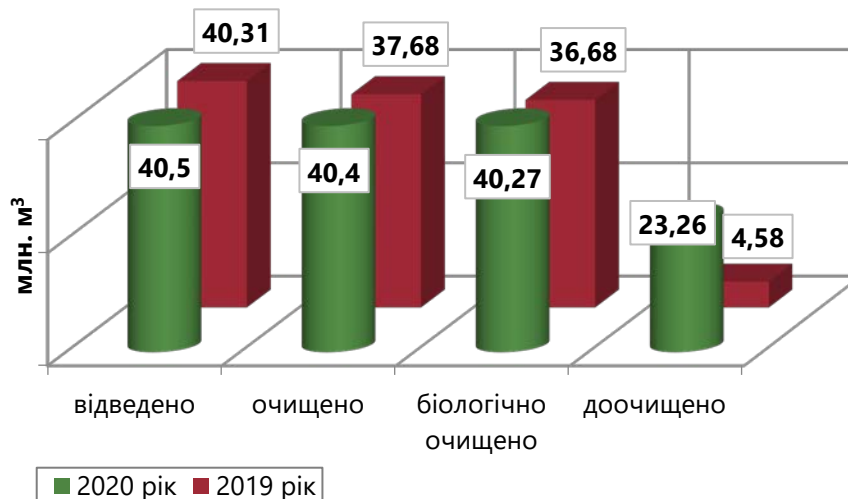

Рис. 5.16.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 40,04 млн. м³ або 98,8 % від їх загальної кількості; у смт – 0,38 млн. м³ або 0,94 %; у сільських н/п – 0,081 млн. м³ або 0,2 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

- 175 НС (загальна фактична потужність – 69,2 млн. м³/рік); 410 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 127 або 30,9 % насосів, було замінено протягом року – 8 або 6,3 % від потреби;
- 34 КОС (загальна фактична потужність – 41,19 млн. м³/рік), з них 20 потребували реконструкції; реконструкція не проводилась (рис. 5.16.6).

КІЛЬКІСТЬ

насосних станцій та насосного обладнання систем централізованого водовідведення

каналізаційних очисних споруд

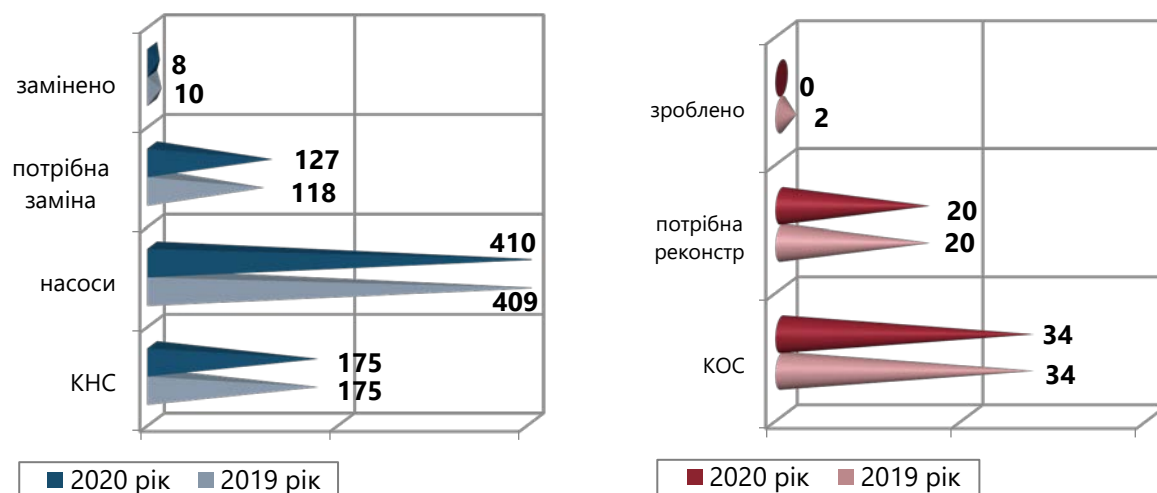

Рис. 5.16.6

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1235,94 км, з них ветхих та аварійних – 481,97 км або 38,9 %; протягом року було замінено 4,79 км або біля 0,99 % від потреби (рис. 5.16.7). Показник аварійності мереж зріс з 0,37 до 1,33 аварій на 1 км мережі.

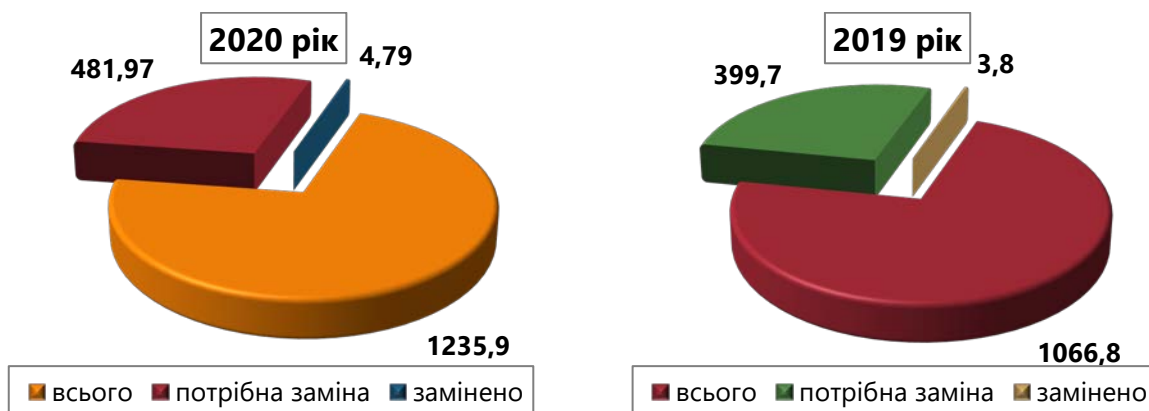

Рис. 5.6.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► **у системах водопостачання** знизилась з 52,02 до 44,69 млн. кВт-год/рік; питомі витрати – з 793 до 791,8 кВт год/1000 м³ води;

► **у системах водовідведення** знизилась з 29,4 до 26,88 млн. кВт-год/рік; питомі витрати знизилась – з 582 до 450,8 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась – з 87096,5 до 94764,55 тис. грн.; в системах водовідведення зменшилась – з 48058,4 до 42829,81 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	7,34	11,2	10,5	10,91
максимальні	43,00	40,0	45,9	45,9
<i>для населення</i>				
мінімальні	7,34	9,60	4,0	6,25
максимальні	22,00	18,5	38,7	38,7
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	7,12	8,71	7,95	9,06
максимальна	19,69	22,69	38,38	50,74
середня	12,52	14,57	13,05	16,45
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	100	118,1	100	81,1
<i>для населення</i>	80,1	71,05	68,85	58,8

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	35	35
<i>спеціалізовані комунальні</i>	10	10
<i>багатогалузеві комунальні</i>	25	25
<i>відомчі</i>		
<i>міжрайонні (групові)</i>		
Форма власності		
<i>комунальна</i>	35	35
<i>державна</i>	11	11
<i>інша</i>	142	142

Базове підприємство ВКГ області – **КП ПОР «Полтававодоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП ПОР «Полтава- водоканал»		КП «Кременчук- водоканал»		КП «Лубни- водоканал», м. Лубни	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ						
Обсяги води, млн. м³/рік						
<i>піднято</i>	24,2	22,57	21,75	21,08	23,12	24,21
<i>очищено</i>	–	–	21,4	20,747	23,12	21,21
<i>подано усім споживачам</i>	23,9	22,19	18,46	17,706	22,78	23,85
<i>реалізовано</i>	16,75	16,12	11,83	11,515	13,72	13,88
<i>втрати та витрати</i>	7,42	6,45	9,9	9,564	9,39	10,33
Водопровідні мережі, км						
<i>всього</i>	842,6	840,8	438,4	439,8	136,5	136,6
<i>ветхі та аварійні</i>	417,4	471,77	130,9	140,01	35,8	35,8
<i>замінено</i>	4,416	1,623	1,27	2,516	–	–
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	26,365	25,01	8,7	8,0	2,7	2,8
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	85227,0	87270,0	–	–	2001,8	1452,6
ВОДОВІДВЕДЕННЯ						
Обсяги стоків, млн. м³/рік						
<i>відведено</i>	21,88	20,546	14,6	13,78	0,94	0,93
<i>очищено</i>	21,8	20,5	14,6	13,78	0,94	0,93
<i>біологічно очищено</i>	21,22	20,5	14,6	13,78	0,94	0,93
<i>доочищено</i>	–	–	–	–	–	–
Мережі централізованого водовідведення, км						
<i>всього</i>	463,6	466,34	271,2	271,67	57,353	57,353
<i>ветхі та аварійні</i>	163,2	166,10	168,9	203,56	8,9	8,9
<i>замінено</i>	2,98	1,05	0,10	0,339	–	–
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	14,62	14,57	8,0	7,64	0,9	0,8
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	41750,1	41243,5	–	–	2001,8	1452,6

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
		Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	33,991
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	3,436	–
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	11,801	6,719
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	13,491	24,559
4.	Науково–технічне і методичне забезпечення	0,373	–
5.	Розвиток виробничо–експлуатаційних баз	1,054	0,944
6.	Оснащення житлового фонду засобами обліку споживання води	2,10	–
7.	Інші заходи	1,736	0,333

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.16.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно–хімічні показники</i>	8,6	8,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	12,9	8,3
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно–хімічні показники</i>	9,3	8,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	11,4	8,75
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно–хімічні показники</i>		
	<i>бактеріологічні показники</i>		
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно–хімічні показники</i>	8,6	8,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	12,9	8,3
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно–хімічні показники</i>	8,9	9,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	13,1	9,4
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно–хімічні показники</i>	7,3	7,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	11,5	10

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Миргород, м. Карлівка	Фториди, хлориди, сухий залишок
смт Велика Багачка, м. Лубни	Фториди

Охорона природних водойм

Таблиця 5.16.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	68,72	69,432
нормативно чистих без очищення	2,549	31,294
нормативно очищених	39,09	36,118
недостатньо очищених	1,974	2,020
неочищених	–	–
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	41,12	38,928
нормативно чистих без очищення	2,017	2,850
нормативно очищених	37,16	34,178
недостатньо очищених	1,941	1,9
неочищених		–

Таблиця 5.16.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2019 р.	2020 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>		
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	1	2
2	Водойми II-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>		2
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	3	9

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Для покращення якості послуг, що надаються, забезпечення в достатній кількості якісною питною водою, зменшення втрат питної води в системах водопостачання та покращення санітарно-епідеміологічного та екологічного стану у 2020 році рішенням пленарного засідання тридцять третьої сесії обласної ради сьомого скликання від 03.06.2020 затверджено перелік об'єктів, на які будуть спрямовані кошти обласного бюджету, відповідно до Обласної програми «Питна вода Полтавщини» на 2011–2020 роки у 2020 році на загальну суму 36,7 млн грн на умовах співфінансування обласного бюджету з місцевими бюджетами.

Відповідно до рішення 33 сесії сьомого скликання Полтавської обласної ради від 03.06.2020 № 1351 «Про внесення змін до показників обласного бюджету на 2020 рік» з обласного бюджету на виконання заходів Обласної програми «Питна вода Полтавщини» на 2011–2020 роки у 2020 році фактично виділено з обласного бюджету кошти в сумі 8,35 млн грн. Зазначені кошти використані на будівництво 6 артезіанських свердловин та капітальний ремонт 1,774 км водопровідної мережі на території Полтавської області.

Будівництво артезіанських свердловин забезпечило якісною питною водою населення с. Божкове Новоселівської ОТГ, с. Ісківці Лохвицького району, смт. Оржиця, м. Зіньків, м. Гребінка та м. Пирятин. Водночас, у с. Терентіївка Новоселівської ОТГ та у м. Опішня свердловини побудовано, але не профінансовано у зв'язку із закінченням бюджетного 2020 року. Фінансування даних об'єктів буде закінчено в фінансовому 2021 році після завершення процедури приймання-здачі виконаних робіт.

5.17 Рівненська область

Рівненською обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Рівненській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 116,33 млн. м³ води, що на 8,572 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 89,087 (менше на 7,143) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 16,533 (більше на 0,053) млн. м³, на виробничі – 71,306 (менше на 7,404) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 24,093 (менше на 0,537) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 16,533 (більше на 0,053) млн. м³ (табл. 5.17.1, рис. 5.17.1).

Таблиця 5.17.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	124,9	116,328	-8,572
	поверхневої	86,07	77,279	-8,791
	підземної	38,78	39,049	+0,269
2	Використання води, млн. м³			
	всього	96,23	89,087	-7,143
	на господарсько–питні потреби	16,48	16,533	+0,053
	на виробничі потреби	78,71	71,306	-7,404
	на сільськогосподарські потреби	0,716	0,442	-0,274
	на зрошення	0,014	0,002	-0,012
на інші потреби	0,310	0,804	+0,494	
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	24,63	24,093	-0,537
	на господарсько–питні потреби	16,48	16,533	+0,053
	на виробничі потреби	4,975	5,09	+0,115
	на сільськогосподарські потреби	0,716	0,442	-0,274
	на зрошення	–	–	–
на інші потреби	2,459	2,028	-0,431	

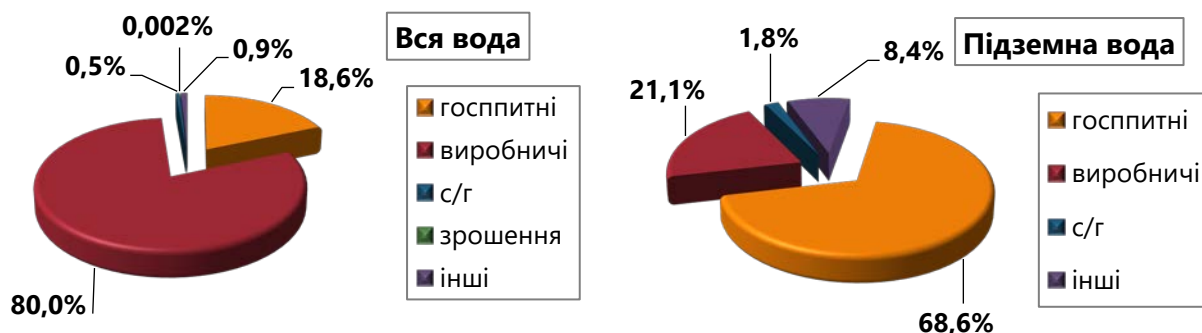

Рис. 5.17.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.17.2):

- **централізоване водопостачання** – усі 11 міст, усі 16 смт, 204 села (20,4%).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 795 селах;
- **централізоване водовідведення** – усі 11 міст, 15 смт (93,8 %), 21 сіл (2,1%).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 1 смт (Рафалівка) та у 979 селах.

Таблиця 5.17.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	11	11	11
<i>смт</i>	16	16	15
<i>села</i>	999	204	21
Разом	1026	231	47

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.17.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 388,7 тис. осіб (83,7%), у смт – 57,8 тис. осіб (71,1 %), у селах – 108,5 тис. осіб (18,0 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 331,4 тис. осіб (71,3 %), у смт – 29,9 тис. осіб (36,8 %), у селах – 8,4 тис. осіб (1,4 %).

Таблиця 5.17.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	464,5	388,7	331,4
<i>смт</i>	81,3	57,8	29,9
<i>села</i>	602,7	108,5	8,4
Разом	1148,5	555,0	369,7

Відповідно до наданої інформації на території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості.

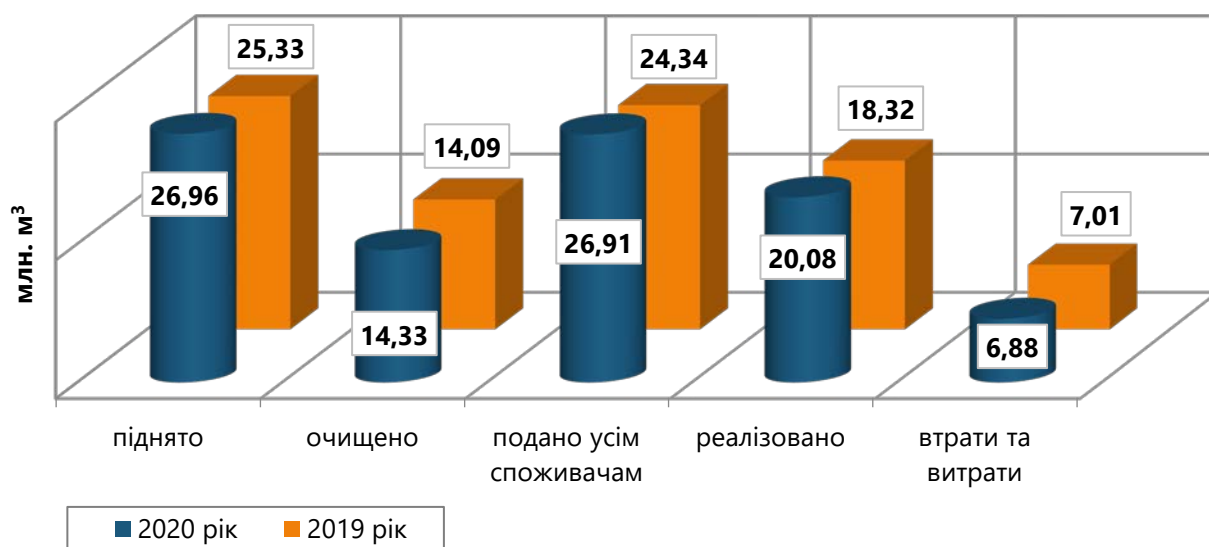
Системи централізованого питного водопостачання

- У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:
- цілодобове водопостачання – 100 % населених пунктів та 100 % населення;
  - питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 117; у смт – 69; у сільських н/п – 52 л/добу;
  - кількість вуличних колективних установок – 143 (більше на 4); відсоток населення, що споживає з них воду – 2,0 %.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 232; кількість свердловин – 425.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.17.2):

- ✓ піднято води – 26,96 млн. м³;
- ✓ очищено – 14,33 млн. м³ або 53,2 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 26,91 млн. м³ або 99,8 %;
- ✓ реалізовано – 20,08 млн. м³ або 74,4 %;
- ✓ знезаражено – 20,66 млн. м³ або 76,6 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 6,88 млн. м³ або 25,5 %.

Рис. 5.17.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 21,02 млн. м³ або 77,97 % від загального обсягу; смт – 1,83 млн. м³ або 6,8 %; сільські н/п – 4,1 млн. м³ або 15,2 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 73,7; за категорією «населення» – 55,0 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 94 (фактична потужність – 39,48 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 509 одиниць, з них заміни потребували 121 або 23,77% насосів, було замінено протягом року – 68 або 56,2 % від потреби (рис. 5.17.3).

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 2084,2 км, з них ветхих та аварійних – 492,9 км або 23,6%; протягом року було замінено 18,53 км або 3,7 % від потреби (рис. 5.17.4). Показник аварійності мереж знизився з 1,04 до 0,9 аварій на 1 км мережі.

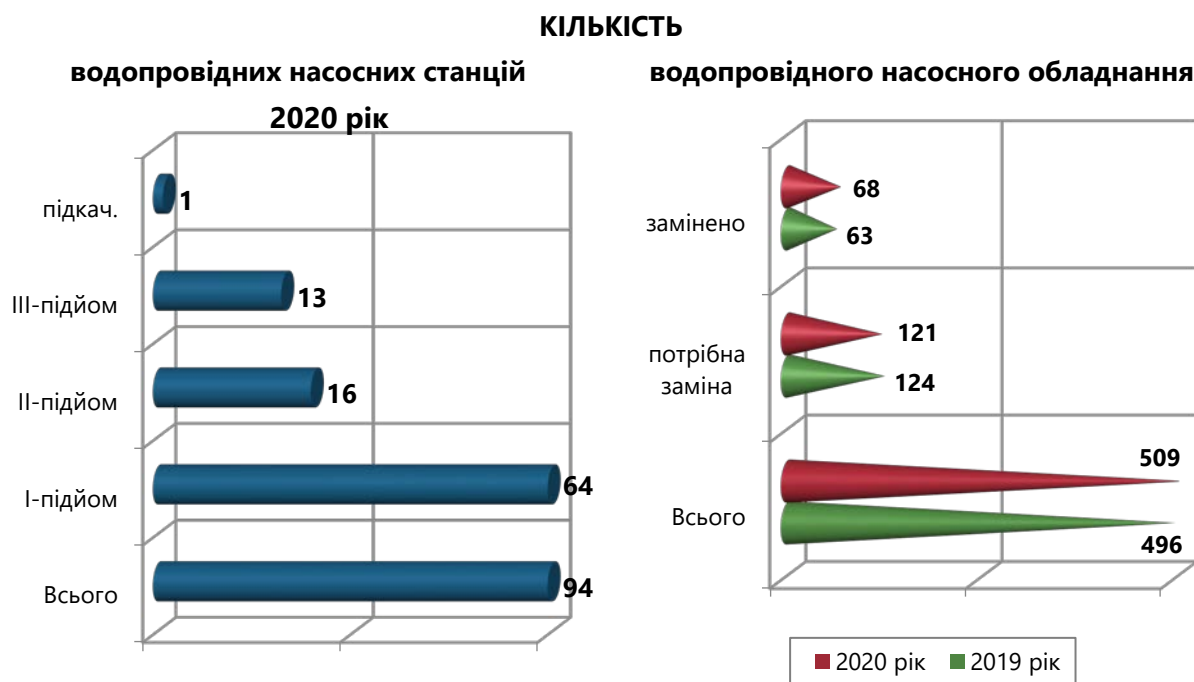

Рис. 5.17.3

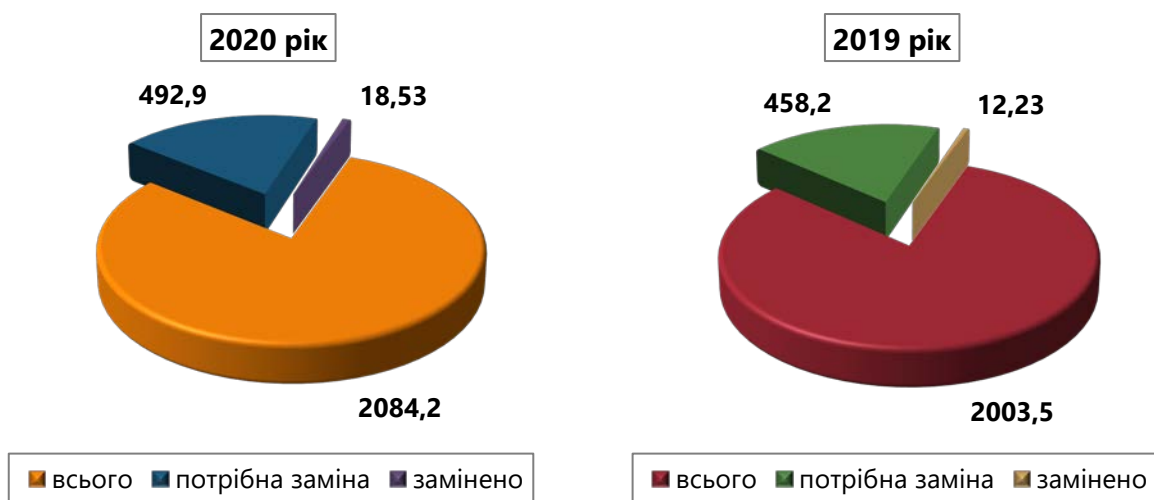

Рис. 5.17.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 51 з сумарним об'ємом – 139,85 тис. м³; водонапірні башти – 231 з сумарним об'ємом – 10,64 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 3,15 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився – з 24,2 до 24,8 %; квартир – залишився на рівні 80 %.

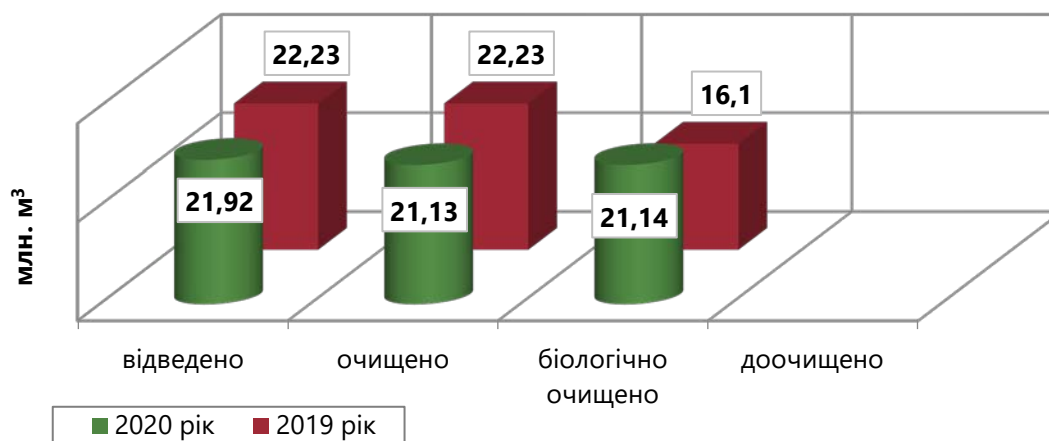
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 159,85; у смт – 147,12; у сільських н/п – 65,59 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.17.5):

- ❖ відведено стічних вод – 21,92 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 21,13 млн. м³ або 96,4 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 21,14 млн. м³ або 96,44 %.

Рис. 5.17.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 20,04 млн. м³ або 91,4 % від їх загальної кількості; у смт – 1,61 млн. м³ або 7,3 %; у сільських н/п – 0,27 млн. м³ або 1,23%.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

➤ 142 НС (загальна фактична потужність – 31,76 млн. м³/рік); 342 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 101 або 29,5 % насосів, було замінено протягом року – 18 або 17,8 % від потреби;

➤ 35 КОС (загальна фактична потужність – 16,88 млн. м³/рік), з них 26 потребували реконструкції; на 1 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.17.6).

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 827,5 км, з них ветхих та аварійних – 218 км або 26,3 %; протягом року було замінено 3,12 км або 1,43 % від потреби (рис. 5.17.7). Показник аварійності мереж зріс з 0,77 до 1,43 аварій на 1 км мережі.

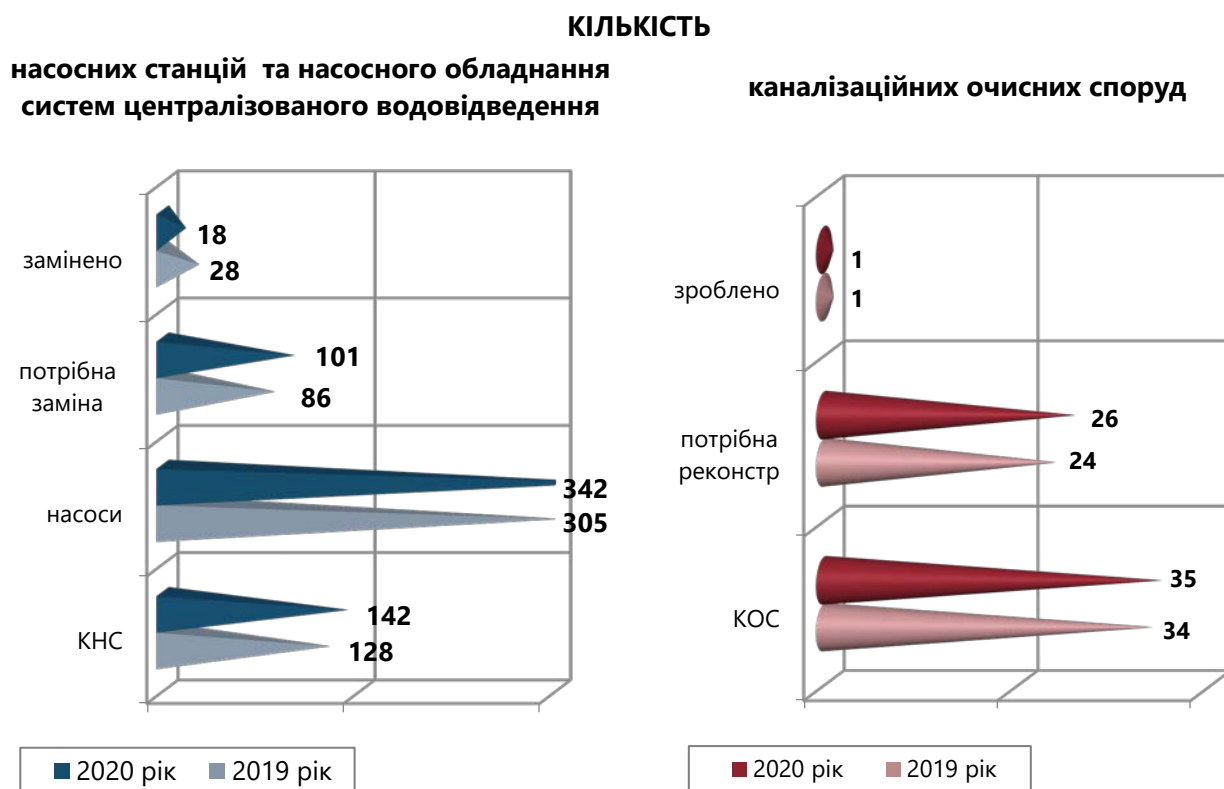

Рис. 5.17.6

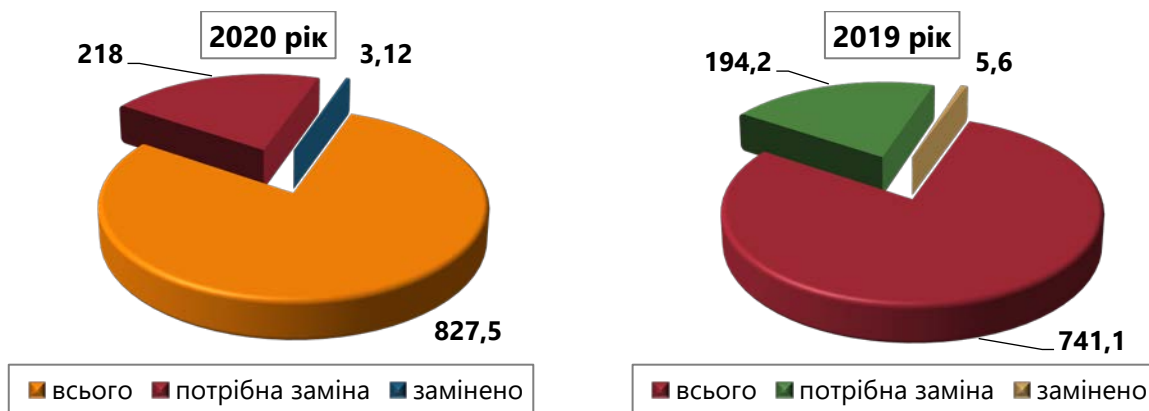

Рис. 5.17.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання зросли з 37,44 до 39,73 млн. кВт-год/рік; питомі витрати знизилась – з 1478 до 1474 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ у системах водовідведення знизилась з 20,53 до 20,18 млн. кВт-год/рік; питомі витрати – з 924 до 920 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання та водовідведення – відсутня.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	4,45	4,45	4,46	4,46
максимальні	45,00	64,00	64,00	71,21
<i>для населення</i>				
мінімальні	4,45	4,45	4,46	4,46
максимальні	19,80	30,00	35,68	38,50
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	4,07	4,28	3,26	4,45
максимальна	55,02	68,26	53,91	61,58
середня	11,07	11,53	10,53	11,56
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	90	97	79	99
<i>для населення</i>	95	97	92	99

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	49	49
<i>спеціалізовані комунальні</i>	12	12
<i>багатогалузеві комунальні</i>	30	30
<i>відомчі</i>	7	7
Форма власності		
<i>комунальна</i>	34	34
<i>державна</i>	6	6
<i>інша</i>	9	9

Базове підприємство ВКГ області – **РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	РОВКП ВКГ «Рівнеобл-водоканал»		ВП «Рівненська АЕС» ДП «НАЕК «Енергоатом»		КП «Дубно-водоканал»		КП «Костопіль-водоканал»	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	15,80	16,01	1,56	1,536	1,1	1,0	0,96	0,874
<i>очищено</i>	13,29	13,38	–	–	–	–	–	–
<i>подано усім споживачам</i>	15,22	15,4	1,45	1,434	1,1	1,0	0,95	0,864
<i>реалізовано</i>	10,36	10,49	1,39	1,373	0,8	0,75	0,78	0,724
<i>втрати та витрати</i>	5,44	5,52	0,17	0,163	0,3	0,25	0,18	0,150
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	749,6	750,5	73,9	66,24	93,2	93,2	65,2	68,5
<i>ветхі та аварійні</i>	130,7	130,7	3,0	2,64	44,4	44,3	22,7	25,98
<i>замінено</i>	2,44	1,553	1,29	0,424	0,1	0,1	0,78	1,508
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	16,03	17,439	1,4	1,209	0,6	0,55	0,66	0,514

Показники	РОВКП ВКГ «Рівнеобл-водоканал»		ВП «Рівненська АЕС» ДП «НАЕК «Енергоатом»		КП «Дубно-водоканал»		КП «Костопіль-водоканал»	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	4953*	4324*	-	-	-	-	-	-
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	15,24	14,38	0,092	0,091	1,2	1,18	0,47	0,48
<i>очищено</i>	15,24	14,38	-	-	1,2	1,18	0,47	0,48
<i>біологічно очищено</i>	15,24	14,38	-	-	1,2	1,18	0,47	0,48
<i>доочищено</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	292,1	299,1	22,1	22,1	24,7	24,7	24,6	26,4
<i>ветхі та аварійні</i>	93,2	93,3	2,68	2,7	16,1	16,0	11,3	11,4
<i>замінено</i>	0,31	0,19	0,59	0,34	0,1	0,1	0,7	0
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	9,84	9,36	0,094	0,076	0,9	1,16	0,0267	0,284
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	4953*	4324*	-	-	-	-	-	-

*загальна заборгованість за спожиту електроенергію, без ПДВ

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
		Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	12,53
	у тому числі:		
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	2,61	4,6
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	9,51	3,73
3.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,17	0,23
4.	Оснащення житлового фонду засобами обліку споживання води	0,17	-
5.	Інші заходи	0,07	0,06

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.17.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	38,6	39,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	22,8	30,5
2	підземні джерела водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	38,6	39,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	22,8	30,5
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	36,1	31,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	32,4	26,0
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	36,5	34,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	16,1	19,6
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	35,9	32
	<i>бактеріологічні показники</i>	14,5	16,6
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	32	40,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	24,7	30,0

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких районах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
Вараський (Володимирецький) район, Сарненський район	Каламутність, забарвленість, залізо
Сарненський (Дубровицький) район	Каламутність, залізо
Рівненський (Гоцанський) район	Каламутність, забарвленість, залізо, жорсткість
Рівненський (Корецький) район	забарвленість, залізо, жорсткість

Охорона природних водойм

Таблиця 5.17.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	51,86	56,793
нормативно чистих без очищення	17,56	21,538
нормативно очищених	21,90	20,273
недостатньо очищених	4,631	14,961
неочищених	–	0,021
некатегоровані	7,772	
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		14,238
всього	16,09	0,013
нормативно чистих без очищення	0,852	0,309
нормативно очищених	10,76	13,916
недостатньо очищених	4,476	–
неочищених	–	56,793

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Упродовж 2020 року по будівництву, реконструкції, капремонті об'єктів водопостачання та водовідведення реалізовано заходів вартістю 9,1 млн.грн. – об'єкти капітального та поточного ремонту РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал». За рахунок коштів місцевого бюджету проведено реконструкцію мереж водопостачання, реконструкція мереж промислового комплексу будівель і споруд, поточний ремонт водопроводів.

У 2020 році по підприємствах водопровідно-каналізаційного господарства області від надання послуг з водопостачання обліковуються збитки в сумі 6,2 млн грн, від

надання послуг з водовідведення – збитки в сумі 2,4 млн грн (при збитках від надання послуг з водопостачання в сумі 11,4 млн грн та збитках від надання послуг з водовідведення – в сумі 19,1 млн грн у 2019 році).

У 2020 році середньообласний рівень відшкодування діючими тарифами фактичних витрат підприємств від надання послуг з централізованого водопостачання склав 97,1%, з водовідведення – 98,9% (аналогічні показники у 2019 році – 94,5% та 89,4%, відповідно). За 2020 рік з місцевих бюджетів надано дотацію на відшкодування різниці між встановленим розміром тарифів та економічно обґрунтованими витратами на надання послуг семи водопровідно–каналізаційним підприємствам в сумі 4695,2 тис. гривень.

Дебіторська заборгованість за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення станом на 01.01.2021 порівняно до 01.01.2020 збільшилася на 20,3 млн грн і склала 92,6 млн грн, у т.ч. заборгованість населення зросла на 15,7 млн грн і склала 80,7 млн гривень. Кредиторська заборгованість за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення станом на 01.01.21 порівняно до 01.01.2020 зросла на 32,4 млн грн. і склала 173,3 млн гривень.

5.18 Сумська область

Сумською обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Сумській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 79,575 млн. м³ води, що на 9,915 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 56,550 (менше на 4,47) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 26,412 (менше на 0,188) млн. м³, на виробничі – 25,015 (менше на 9,055) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 29,770 (менше на 0,24) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 26,412 (менше на 0,188) млн. м³ (табл. 5.18.1, рис. 5.18.1).

Таблиця 5.18.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	89,49	79,575	-9,915
	поверхневої	48,87	38,360	-10,51
	підземної	40,62	41,215	+0,595
2	Використання води, млн. м³			
	всього	61,02	56,550	-4,47
	на господарсько–питні потреби	26,60	26,412	-0,188
	на виробничі потреби	34,07	25,015	-9,055
	на сільськогосподарські потреби	3,17	3,962	+0,792
	на зрошення	0,280	0,257	-0,023
на інші потреби	0,068	0,904	+0,836	
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	30,01	29,770	-0,24
	на господарсько–питні потреби	26,60	26,412	-0,188
	на виробничі потреби	3,404	3,358	-0,046
	на сільськогосподарські потреби	–	–	–
	на зрошення	–	–	–
на інші потреби	–	–	–	

Рис. 5.18.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.4.2):

- **централізоване водопостачання** – усі 15 міст, усі 20 смт, 500 сіл (34,3%).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 958 селах;
- **централізоване водовідведення** – усі 15 міст, 12 смт (60 %), 13 сіл (0,9%).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 8 смт (Велика Писарівка, Кириківка, Шалигине, Есмань, Дубов'язівка, Терни, Чупахівка, Низи) та у 1445 селах.

Таблиця 5.18.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	15	15	15
<i>смт</i>	20	20	12
<i>села</i>	1458	500	13
Разом	1493	535	40

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.18.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням:** у містах – 536,06 тис. осіб (80,2%), у смт – 37,9 тис. осіб (56,6%), у селах – 89,93 тис. осіб (28,3 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням:** у містах – 490,19 тис. осіб (73,3%), у смт – 14,137 тис. осіб (21,1 %), у селах – 8,563 тис. осіб (2,7 %).

Таблиця 5.18.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	668,819	536,062	490,185
<i>смт</i>	67,022	37,903	14,137
<i>села</i>	317,611	89,925	8,563
Разом	1053,452	663,89	512,885

Відповідно до наданої інформації на території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 20,6 % населених пунктів та 75,7 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 155,5; у смт – 67,9; у сільських н/п – 88,9 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 2216 (менше на 329); відсоток населення, що споживає з них воду – 12,8 %.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 45; кількість свердловин дорівнювала – 773.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.18.2):

- ✓ піднято води – 34,29 млн. м³;
- ✓ очищення та знезараження води – відсутнє;
- ✓ подано усім споживачам – 34,0 млн. м³ або 99,2 %;
- ✓ реалізовано – 25,53 млн. м³ або 74,4 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 8,76 млн. м³ або 25,54 %.

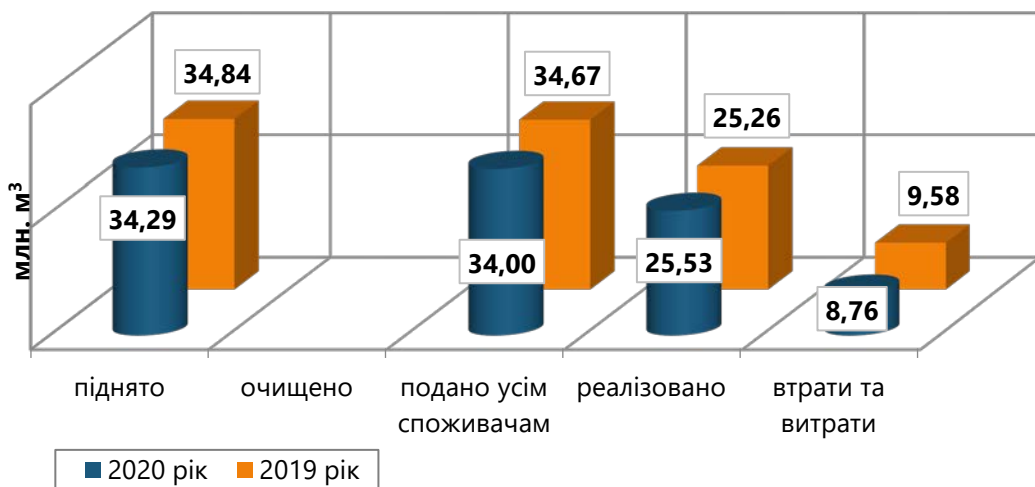

Рис. 5.18.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 30,43 млн. м³ або 88,7 % від загального обсягу; смт – 0,94 млн. м³ або 2,74 %; сільські н/п – 2,92 млн. м³ або 8,52 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 69,9; за категорією «населення» – 56,1 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 83 (фактична потужність – 41,8 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 774 одиниць, з них заміни потребували 112 або 14,47 % насосів, було замінено протягом року – 36 або 32,14 % від потреби (рис. 5.18.3).

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 58 з сумарним об'ємом – 33,9 тис. м³; водонапірні башти – 510 з сумарним об'ємом – 13,8 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року залишився на рівні минулого року – 96,1 %; квартир – з 79,1 до 80,3%.

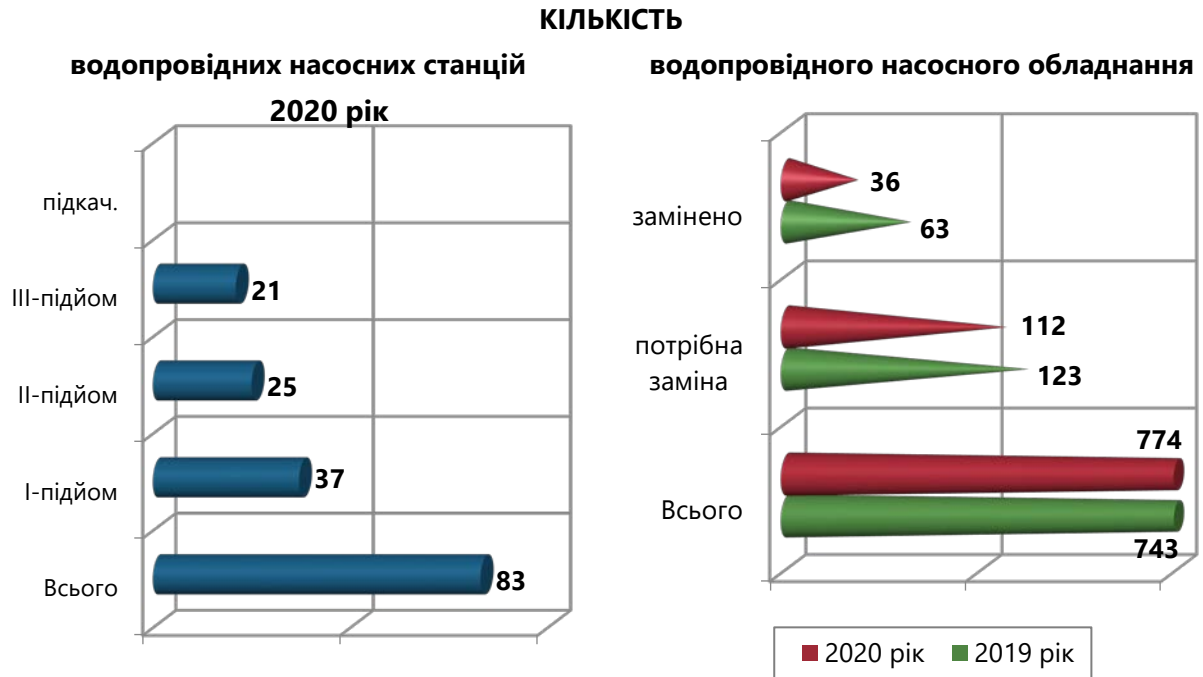

Рис. 5.18.3

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 4119 км, з них ветхих та аварійних – 1099 км або 26,7%; протягом року було замінено 21 км або 1,9 % від потреби (рис. 5.18.4). Показник аварійності мереж зріс з 0,38 до 0,4 аварій на 1 км мережі.

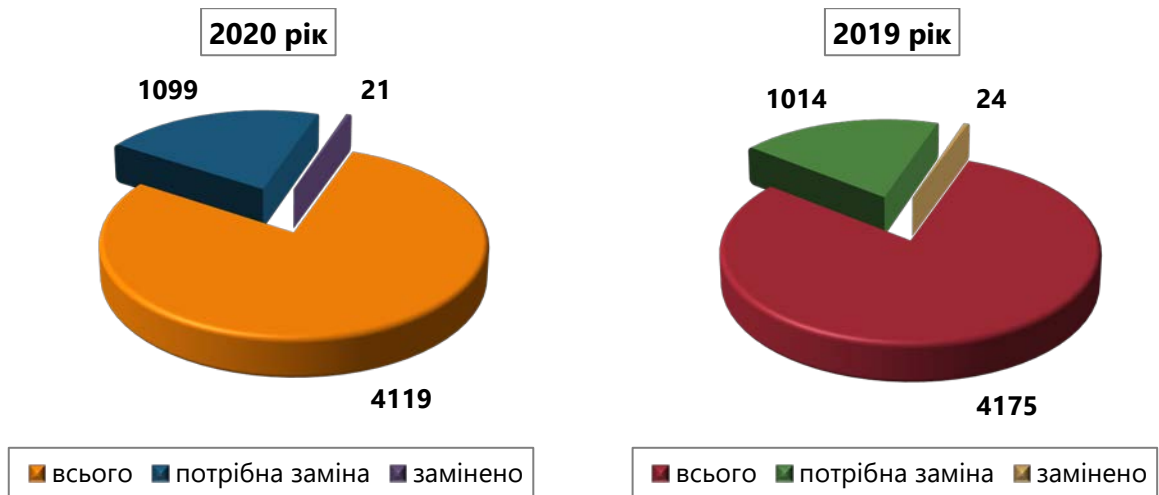

Рис. 5.18.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 125,5; у смт – 69,7; у сільських н/п – 54 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.18.5):

❖ відведено стічних вод – 23,0 млн. м³;

- ❖ пройшло через очисні споруди – 22,7 млн. м³ або 98,7 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 20,4 млн. м³ або 88,7 %;
- ❖ пройшло доочищення – 0,07 млн. м³ або 0,3 %.

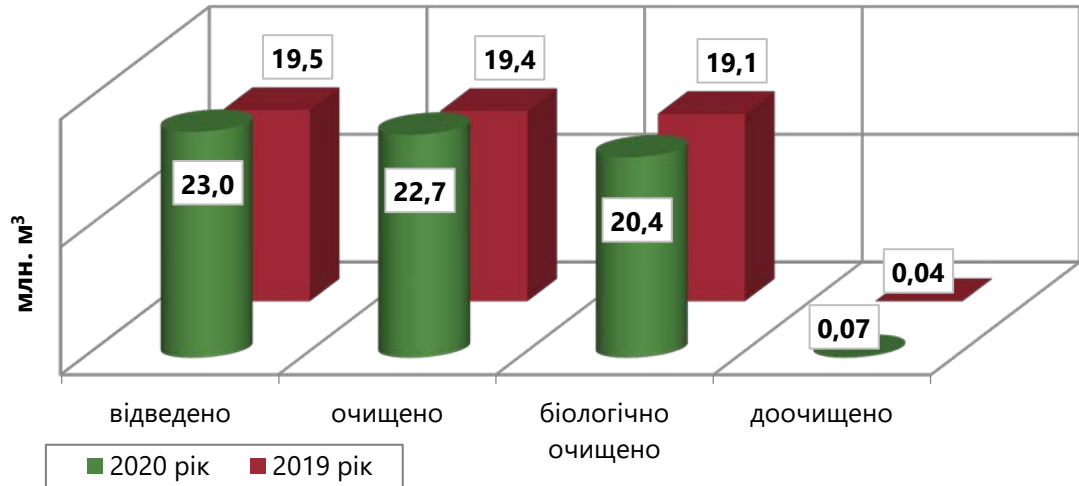

Рис. 5.18.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 22,4 млн. м³ або 97,4 % від їх загальної кількості; у смт – 0,36 млн. м³ або 1,6 %; у сільських н/п – 0,16 млн. м³ або 0,7 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

- 115 НС (загальна фактична потужність – 24,8 млн. м³/рік); 370 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 107 або 28,9 % насосів, було замінено протягом року – 7 або 6,5 % від потреби;
- 35 КОС (загальна фактична потужність – 24,8 млн. м³/рік), з них 32 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.18.6).

КІЛЬКІСТЬ

насосних станцій та насосного обладнання систем централізованого водовідведення

каналізаційних очисних споруд

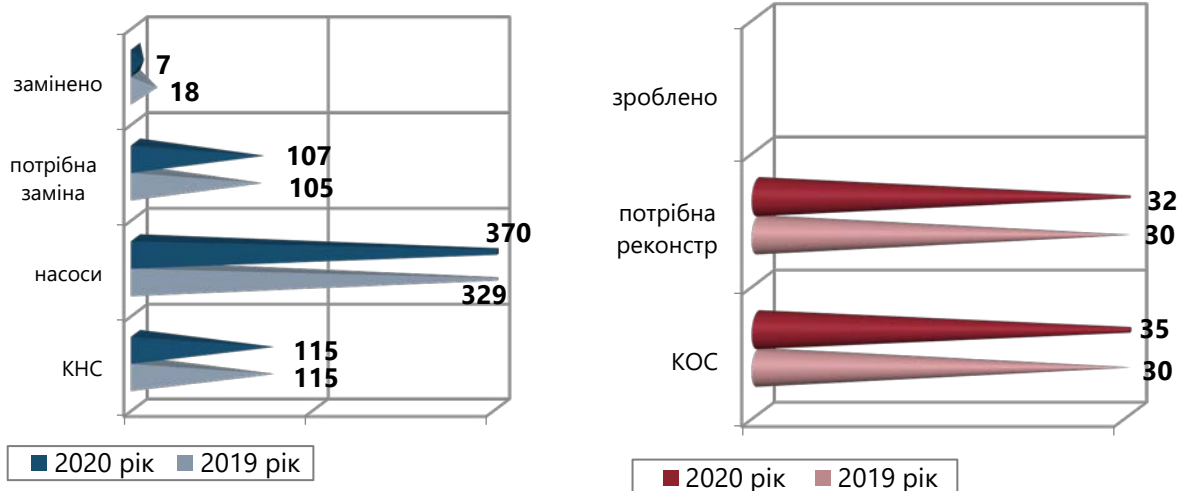

Рис. 5.18.6

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 884 км, з них ветхих та аварійних – 384 км або 43,4%; протягом року було замінено 3,62 км або 0,94 % від потреби (рис. 5.18.7). Показник аварійності мереж зменшився з 0,6 до 0,18 аварій на 1 км мережі.

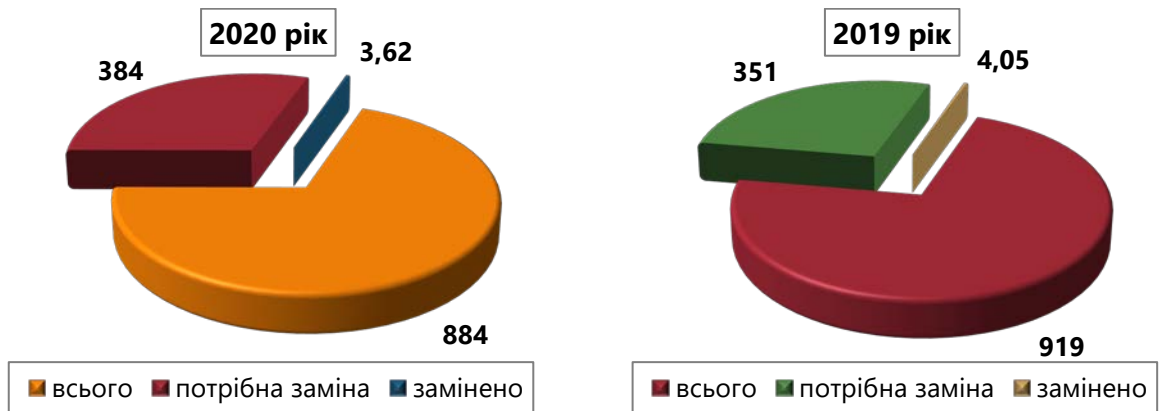

Рис. 5.18.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання знизилась з 30 до 29,5 млн. кВт-год/рік; питомі витрати знизилась – з 863 до 862 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ у системах водовідведення знизилась з 19,02 до 17,8 млн. кВт-год/рік; питомі витрати зросли – з 884 до 774 кВт год/1000 м³ стічної води.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	1,6	2,0	1,45	1,45
максимальні	39,48	43,97	59,44	59,44
<i>для населення</i>				
мінімальні	1,5	1,7	0,1	1,28
максимальні	33	34,8	39,62	39,62
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	8,12	8,09	7,89	9,46
максимальна	23,70	29,01	35,80	39,14
середня	13,71	15,74	19,99	22,5
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	92,5	92,6	93,1	93,3
<i>для населення</i>	81,3	82,2	80,1	86,1

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	89	81
<i>спеціалізовані комунальні</i>	34	30
<i>багатогалузеві комунальні</i>	28	45
<i>відомчі</i>	27	6
Форма власності		
<i>комунальна</i>	37	32
<i>державна</i>	8	6
<i>інша</i>	44	43

Базове підприємство ВКГ області – КП «Міськводоканал» Сумської міської ради.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Назва підприємства	КП «Міськводоканал» м. Суми		КП ВУВКГ м. Шостка		КП ВУВКГ м. Конотоп	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ						
Обсяги води, млн. м³/рік						
<i>піднято</i>	17,4	17,4	3,4	3,4	3,5	3,3
<i>очищено</i>						
<i>подано усім споживачам</i>	17,3	17,3	3,4	3,4	3,4	3,3
<i>реалізовано</i>	12,4	12,6	2,4	2,4	2,4	2,3
<i>втрати та витрати</i>	5,02	4,82	0,9	0,9	1	0,9
Водопровідні мережі, км						
<i>всього</i>	536,2	536,2	181,8	248,7	177,4	182,6
<i>ветхі та аварійні</i>	250,2	252,67	47,7	63,2	105,8	106,1
<i>замінено</i>	0,6	0,7	0,9	0,14	0,32	–
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	14,9	14,5	2,1	2,1	2,9	3,1
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	34567*	34567*	–	–	10	–
ВОДОВІДВЕДЕННЯ						
Обсяги стоків, млн. м³/рік						
<i>відведено</i>	11,9	14,2	3,5	3,5	1,9	1,8
<i>очищено</i>	12,5	14,2	3,5	3,5	1,9	1,8
<i>біологічно очищено</i>	12,5	14,2	3,5	3,5	1,9	1,8
<i>доочищено</i>						
Мережі централізованого водовідведення, км						
<i>всього</i>	336,86	338,6	141,1	154	98,7	98,7
<i>ветхі та аварійні</i>	193,64	195,6	41,6	43,1	47,8	48
<i>замінено</i>	0,17	0	0,13	0	–	–
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	11,7	11,6	2,79	2,45	0,49	0,49
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	34567*	34567*	–	–	10	64,4

*загальна заборгованість за спожиту електроенергію, без ПДВ

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн. у тому числі:	11,44	8,67
1.	Будівництво нових об'єктів	1,5	1,7
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	2,3	0,4
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	5,2	5,33
4.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,04	0,04
5.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	–	1,2
6.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	2,41	–

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.18.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	27,00	14,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	5,16	7,4
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	43,20	22,45
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,69	3,15
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	20,00	35,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	–	5,13
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	43,20	31,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,60	7,2
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	27,0	14,08
	<i>бактеріологічні показники</i>	5,16	7,18
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	50,00	36,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	5,60	6,3

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
Сумський район, с. Нові Вирки, м. Кролевець, Охтирський район с. Станова, Сумський район смт Степанівка	Залізо загальне
Глухівський район, с. Дунаєць	Загальна жорсткість

Охорона природних водойм

Таблиця 5.18.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	43,56	41,558
нормативно чистих без очищення	20,59	16,506
нормативно очищених	1,735	5,163
недостатньо очищених	21,17	19,840
неочищених	0,058	0,049
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	23,05	22,214
нормативно чистих без очищення	–	–
нормативно очищених	1,735	5,163
недостатньо очищених	21,17	17,189
неочищених	0,058	0,05

Таблиця 5.18.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2019 р.	2020 р.
1	Водойми II-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	–	–
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	34,20	32,80

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

У 2020 році на заходи з модернізації систем водопровідно-каналізаційного господарства Сумської області було використано 19,2 млн. гривень, що на 13 млн. гривень менше, ніж у 2019 році.

Частка ветхих та аварійних водопровідних мереж, у порівнянні з 2019 роком, збільшилась на 0,6% (з 26% до 26,7%), мереж централізованого водовідведення – збільшилась на 5,5% (з 38,2% до 43,7%).

Основними проблемними питаннями водопровідно-каналізаційного господарства області, що потребують вирішення є:

- зменшення частки ветхих та аварійних мереж;
- реконструкція систем централізованого водовідведення (технічний стан НС та каналізаційних очисних споруд не відповідає сучасним вимогам очистки стічних вод);
- збільшення мережі централізованого водопостачання мешканців приватного сектору міст та сільських населених пунктів разом з будівництвом нових глибоководних свердловин у зв'язку із перевищенням вмісту нітратів у шахтних колодязях ряду районів області.

5.19 Тернопільська область

Тернопільською обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Тернопільській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 38,75 млн. м³ води, що на 13,32 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 30,74 (менше на 9,49) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 15,14 млн. м³ (менше на 2,61), на виробничі – 15,20 (менше на 5,29) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 17,99 (менше на 1,76) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 2,57 (менше на 14,18) млн. м³ (табл. 5.19.1, рис. 5.19.1).

Таблиця 5.19.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	52,07	38,75	-13,32
	поверхневої	27,81	17,35	-10,46
	підземної	24,20	21,40	-2,8
2	Використання води, млн. м³			
	всього	40,23	30,74	-9,49
	на господарсько–питні потреби	17,75	15,14	-2,61
	на виробничі потреби	20,49	15,20	-5,29
	на сільськогосподарські потреби	3,188	0,12	-3,068
	на зрошення	0,235	0,16	-0,075
	на інші потреби	1,99	0,24	-1,75
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	19,75	17,99	-1,76
	на господарсько–питні потреби	16,75	2,57	-14,18
	на виробничі потреби	3,002	15,14	+12,138
	на сільськогосподарські потреби	2,968	0,12	-2,848
	на зрошення	–	0,16	+0,16
	на інші потреби	–	–	–

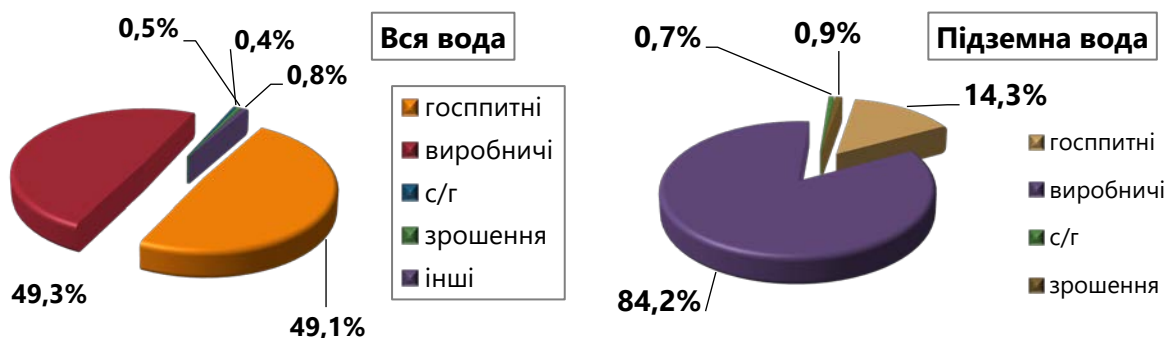

Рис. 5.19.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.19.2):

▪ **централізоване водопостачання** – 17 міст (94,4 %), 15 смт (88,2 %), 46 сіл (4,5%).
Централізоване водопостачання було відсутнє у м. Копичинці, у 2 смт (Мельниця–Подільська, Золотий Потік) та у 977 селах;

▪ **централізоване водовідведення** – 17 міст (94,4 %), 10 смт (58,8 %), 6 сіл (0,6 %).
Централізоване водовідведення було відсутнє у м. Копичинці, у 7 смт (Мельниця–Подільська, Скала–Подільська, Золотий Потік, Гримайлів, Залізці, Козлів, Коропець) та у 1017 селах.

Таблиця 5.19.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	18	17	17
<i>смт</i>	17	15	10
<i>села</i>	1023	46	6
Разом	1058	78	33

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.19.3):

✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 391,5 тис. осіб (97 %), у смт – 62,3 тис. осіб (88,4 %), у селах – 9,4 тис. осіб (1,7 %);

✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 387,2 тис. осіб (96 %), у смт – 41,4 тис. осіб (58,7 %), у селах – 1,8 тис. осіб (0,3 %).

Таблиця 5.19.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	403,5	391,5	387,2
<i>смт</i>	70,5	62,3	41,4
<i>села</i>	565,0	9,4	1,8
Разом	1039,0	463,2	430,4

Відповідно до наданої інформації на території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 99 % населених пунктів та 99 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 106; у смт – 100; у сільських н/п – 105 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 52; відсоток населення, що споживає з них воду – 14 %.

Протягом 2020 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2019 р.	2020 р.
м. Борщів	20	20

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 114, з них поверхневих – 2; кількість свердловин – 276. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 0,8 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.19.2):

- ✓ піднято води – 19,54 млн. м³;
- ✓ очищено – 14,4 млн. м³ або 73,7 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 19,38 млн. м³ або 99,2 %;
- ✓ реалізовано – 15,33 млн. м³ або 78,4 %;
- ✓ знезаражено – 12,4 млн. м³ або 63,5 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 4,21 млн. м³ або 21,5 %.

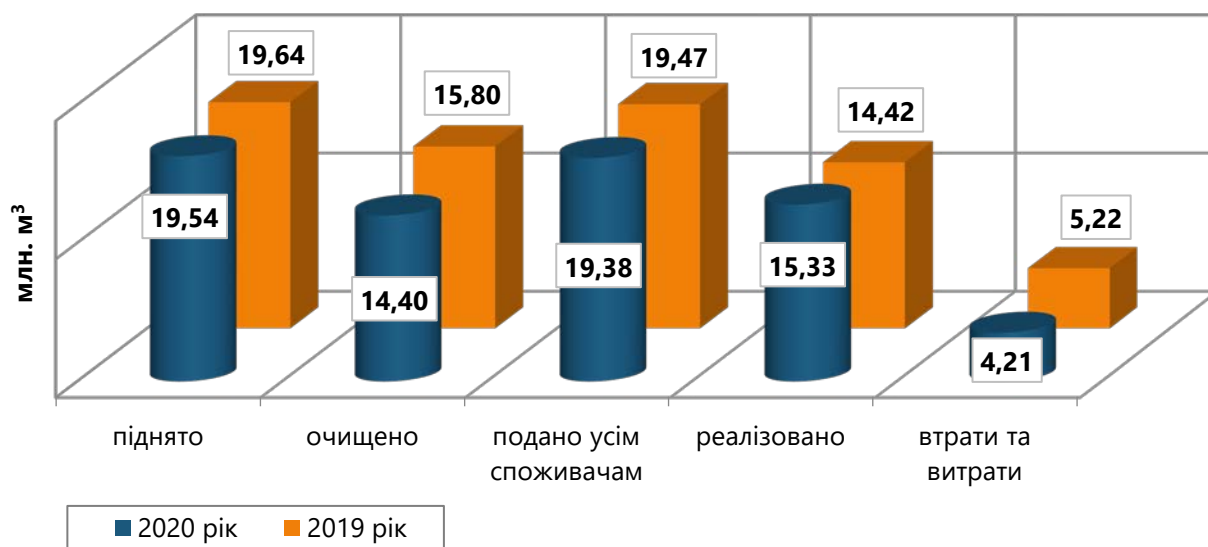

Рис. 5.19.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 18,41 млн. м³ або 94,3 % від загального обсягу; смт – 1,0 млн. м³ або 5,1 %; сільські н/п – 0,13 млн. м³ або 0,6 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 52,11; за категорією «населення» – 42,29 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 31 (фактична потужність – 19,67 млн. м³/рік);

встановлене насосне обладнання – 81 одиниця, з них заміни потребували 37 або 45,68% насосів, було замінено протягом року – 20 або 54,05 % від потреби (рис. 5.19.3).

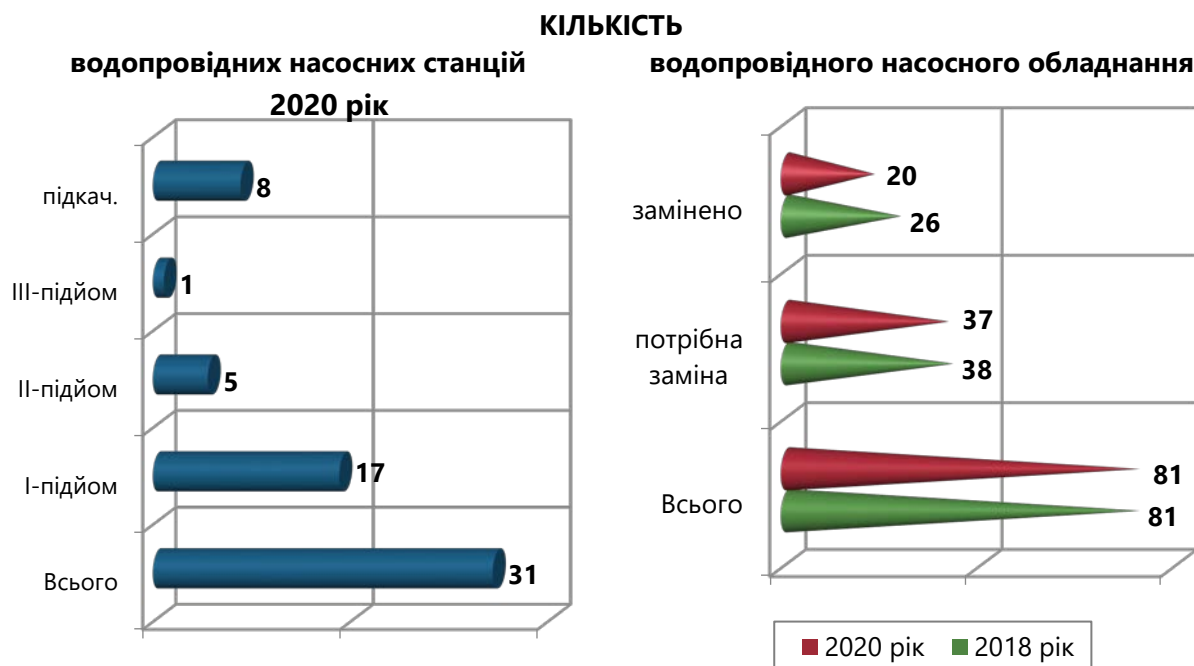

Рис. 5.19.3

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 1291,1 км, з них ветхих та аварійних – 457,5 км або 35,4%; протягом року було замінено 20,3 км або 4,43 % від потреби (рис. 5.19.4). Показник аварійності мереж знизився з 2,5 до 2,4 аварій на 1 км мережі.

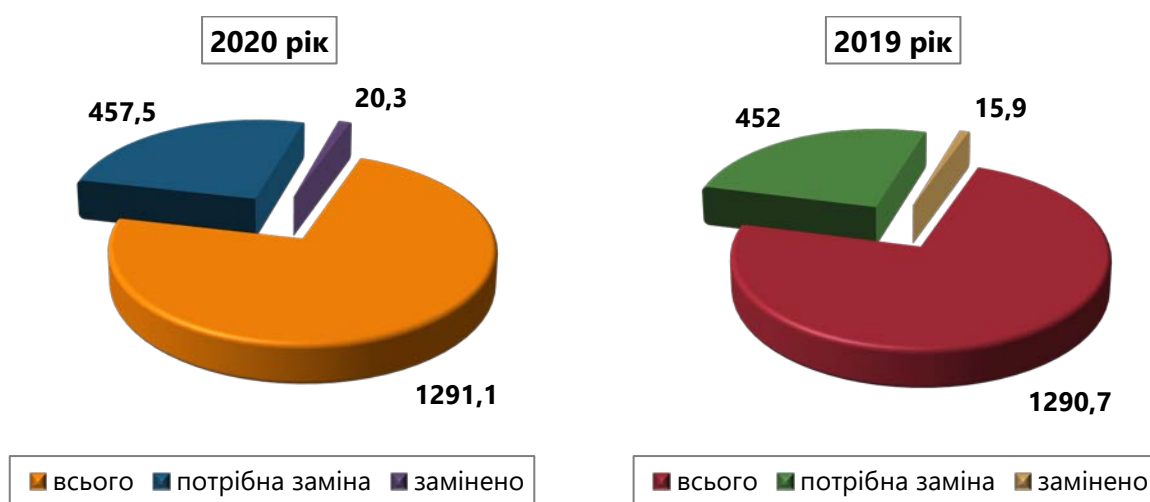

Рис. 5.19.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 44 з сумарним об'ємом – 60 тис. м³; водонапірні башти – 109 з сумарним об'ємом – 4,71 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 0,4 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився – з 28,9 до 35,3 %; квартир – з 92,5 до 96 %.

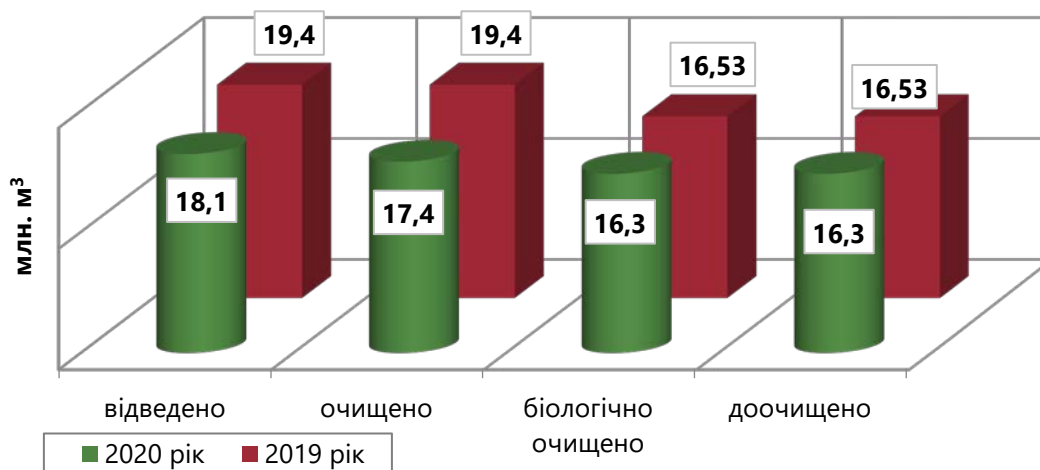
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 95; у смт – 100; у сільських н/п – 65 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.19.5):

- ❖ відведено стічних вод – 18,1 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 17,4 млн. м³ або 96,1 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 16,3 млн. м³ або 90 %;
- ❖ пройшло доочищення – 16,3 млн. м³ або 90 %.

Рис. 5.19.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 17,3 млн. м³ або 95,6 % від їх загальної кількості; у смт – 0,8 млн. м³ або 4,4 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

- 31 НС (загальна фактична потужність – 18,46 млн. м³/рік); 69 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 27 або 39,2 % насосів, було замінено протягом року – 3 або 11,1 % від потреби;
- 24 КОС (загальна фактична потужність – 19,2 млн. м³/рік), з них 9 потребували реконструкції; на 2 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.16.6).

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 656,7 км, з них ветхих та аварійних – 278,52 км або 42,4 %; протягом року було замінено 7,4 км або 2,65 % від потреби (рис. 5.19.7). Показник аварійності мереж – 1,3 аварій на 1 км мережі.

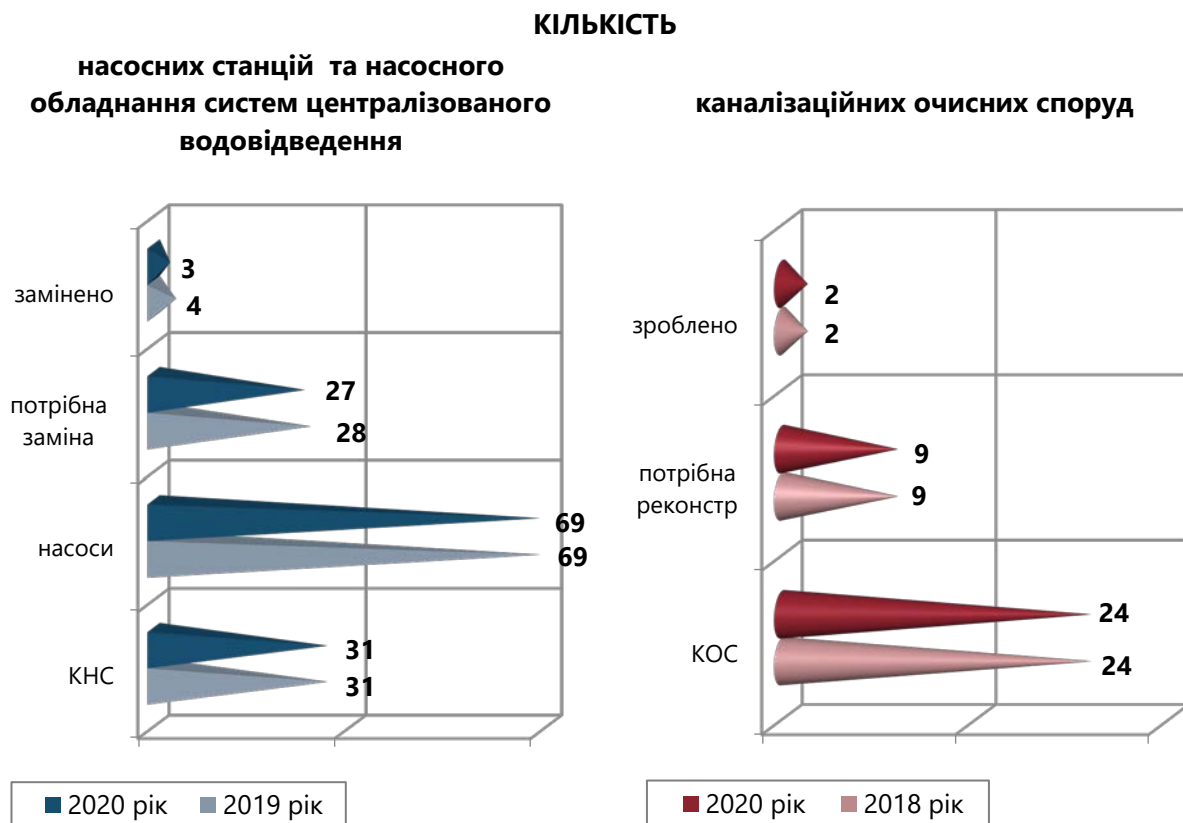

Рис. 5.19.6

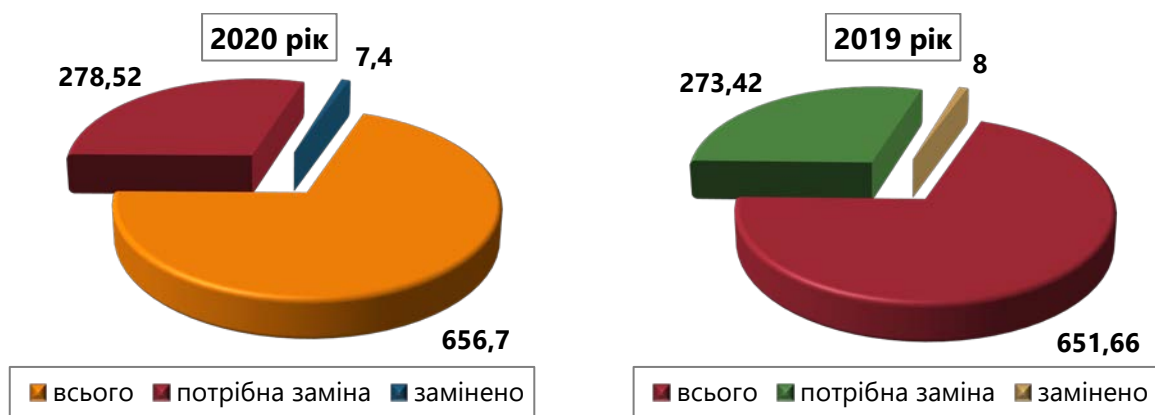

Рис. 5.19.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► у системах водопостачання знизились з 15,68 до 15,6 млн. кВт-год/рік; питомі витрати збільшились – з 807 до 809 кВт год/1000 м³ води;

► у системах водовідведення знизились з 12,14 до 11,8 млн. кВт-год/рік; питомі витрати залишились на рівні минулого року – 790 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась з 8988,7 до 9765,7 тис. грн.; в системах водовідведення – з 10496,1 до 10598 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	7,67	7,67	1,6	2,35
максимальні	28,72	28,72	27,95	28,62
<i>для населення</i>				
мінімальні	7,67	7,67	1,52	1,52
максимальні	22,6	26,63	26,7	28,62
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	6,5	5,1	1,7	1,7
максимальна	34,9	26,7	31	28,7
середня	9,7	10,9	8,5	9,3
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	100	100	100	100
<i>для населення</i>	86	87	90	91

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	37	37
<i>спеціалізовані комунальні</i>	5	5
<i>багатогалузеві комунальні</i>	32	32
<i>відомчі</i>	–	–
Форма власності		
<i>комунальна</i>	36	36
<i>державна</i>	–	–
<i>інша</i>	1	1

Базове підприємство ВКГ області – КП «Тернопільводоканал».

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Тернопільводоканал»		Чортків ВУВКГ, м.Чортків		КП «Міськводгосп» м.Кременець		МКП «Добробут» м.Бережани	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	15,31	15,28	0,56	0,56	0,4	0,4	0,33	0,33
<i>очищено</i>	3,8	3,72	–	–	–	–	–	–
<i>подано усім споживачам</i>	15,15	15,12	0,56	0,54	0,4	0,35	0,33	0,33
<i>реалізовано</i>	10,50	10,35	0,56	0,54	0,35	0,54	0,30	0,304
<i>втрати та витрати</i>	4,8	4,92	0,03	0,03	0,06	0,06	0,04	0,03
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	357,6	357,9	111,6	115,7	157,1	157,1	27,6	27,6

Показники	КП «Тернопільводоканал»		Чортків ВУВКГ, м. Чортків		КП «Міськводгосп» м. Кременець		МКП «Добробут» м. Березжани	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
<i>ветхі та аварійні</i>	215,3	219,56	47,9	44,7	21,4	21,4	8,5	8,5
<i>замінено</i>	3,8	3,66	4,4	2,8	0,4	0,4	1,15	1,0
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	10,14	10,32	1,679	2,7	0,551	0,550	0,779	0,770
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	6964,0	–	–	–	–	–	–	–
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	16,27	16,02	0,53	0,51	0,294	0,29	0,18	0,18
<i>очищено</i>	16,27	16,02	0,53	0,51	0,294	0,29	0,181	0,18
<i>біологічно очищено</i>	16,27	16,02						
<i>доочищено</i>	16,27	16,02						
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	291	291,09	74,4	75,5	42	42	12,1	12,1
<i>ветхі та аварійні</i>	163,9	167,66	20,5	19,6	10	10	6,0	6,1
<i>замінено</i>	2,28	0,13	3,5	3,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	13,16	13,04	0,1	0,08	0,097	0,097	0,009	0,009
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	9040,0	–	–	–	–	–	–	–

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
		Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	11,55*
	у тому числі:		
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	4,696	8,0
2.	Продовження будівництва об'єктів	–	2,47
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	2,11	1,24
4.	Інші заходи	0,313	–

* з урахуванням заходів, виконаних КП «Тернопільводоканал»: водопостачання -9,98 млн грн.; водовідведення – 14,04 млн грн.

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.19.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	20,7	19,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	15,3	11,0
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	–	–
	<i>бактеріологічні показники</i>	–	–
3	джерела децентралізованого водопостачання:		

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	26,8	20,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	22,8	20,7
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	20,7	19,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	15,3	11,0
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	46,5	45,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	3,8	0
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	28,0	25,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	24,5	22,8

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
Борщівський р-н, Чортківський р-н, Заліщицький р-н, Терехівський р-н	Мікробіологічні, санітарно-хімічні
Кременецький р-н	Санітарно-хімічні

Охорона природних водойм

Таблиця 5.19.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	38,80	30,83
нормативно чистих без очищення	19,63	12,368
нормативно очищених	16,79	16,395
недостатньо очищених	1,909	1,662
неочищених	0,462	0,406
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	18,56	18,144
нормативно чистих без очищення	–	0,104
нормативно очищених	16,40	16,049
недостатньо очищених	1,747	1,592
неочищених	0,414	1,961

Таблиця 5.19.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2019 р.	2020 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	3	6
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	–	–
2	Водойми II-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	–	3
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	–	–

Загальний стан водопровідно–каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Підприємствами житлово–комунального господарства області постійно проводиться комплекс заходів щодо утримання в належному санітарному стані територій водозаборів та вживаються заходи щодо підвищення якості питної води та дотримання санітарно–епідеміологічних норм, здійснюється хлорування питної води.

У 2020 році для покращення санітарно–епідеміологічної ситуації в області здійснювалось фінансування об'єктів водопровідно–каналізаційного господарства, в тому числі:

- будівництво біологічних очисних споруд стічних вод із м.Бучач Тернопільської області продуктивністю 300 м.куб/добу на суму 2,47 млн гривень;

- за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку профінансовано реконструкцію каналізаційної мережі у м. Монастириській на суму 3,0 млн гривень;

- за рахунок коштів обласного бюджету передбачених обласною програмою «Питна вода Тернопілля» на 2018–2020 роки в 2020 році профінансовано роботи на 3 об'єктах на суму 1,256 млн гривень, а саме:

- ✓ водопровідні мережі м. Березани – реконструкція водозабору (Реконструкція водопроводу до РЧВ) в розмірі 784,0 тис гривень;

- ✓ реконструкція підземного водозабору з застосуванням нового обладнання по вул. Вишнівецькій 31а в м. Ланівці Тернопільської області в розмірі 292,8 тис гривень;

- ✓ капітальний ремонт водогону по вул. Незалежності – Торговій в м. Хоростків Гусятинського району Тернопільської області в розмірі 180,0 тис гривень.

Протягом 2020 року проводились роботи на очисних спорудах у містах Бучач й Чортків та селищі Козова.

У 2020 році в м.Тернопіль розпочато роботи з будівництва станції знезалізнення води та реконструкції діючої насосної станції III підйому із заміною обладнання.

З метою приведення якості питної води за органолептичними показниками (для 80 відсотків населення міста Тернополя) та запобіганню осідання оксиду заліза у розподільчій водопровідній мережі і резервуарах чистої води на водопровідних насосних станціях, у 2021 році очікується реалізація проєкту «Будівництво станції знезалізнення води на майданчику насосної станції (III підйому) в місті Тернополі» (в рамках використання кредиту Світового Банку по програмі «Розвиток міської інфраструктури–2»). Сума контракту становить 8,1 млн євро.

Станом на 01.01.2021 р. для забезпечення населених пунктів якісним водопостачанням та водовідведенням в області розроблено 54 проєкти загальною кошторисною вартістю 395,8 млн гривень. Комплексне розв'язання проблем у сфері водопровідно–каналізаційного господарства можливе шляхом продовження дії Загальнодержавної цільової програми «Питна вода України», забезпечення стабільного фінансування її заходів та належного фінансування проєктів, що можуть реалізуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку (зокрема проєктів водопровідно–каналізаційного господарства), тощо. Варто зазначити, що в області розроблено та погоджено розпорядженням голови обласної державної адміністрації проєкт програми «Питна вода Тернопілля» на 2021 – 2025 роки.

5.20 Харківська область

Харківською обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Харківській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 310,1 млн. м³ води, що на 11,6 млн. м³ більше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 291,4 (більше на 33,0) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби– 112,4 (менше на 0,4) млн. м³, на виробничі – 171,8 (більше на 32,9) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 24,2 (більше на 0,3) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 16,4 (більше на 0,4) млн. м³ (табл. 5.20.1, рис. 5.20.1).

Таблиця 5.20.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	298,5	310,1	+11,6
	поверхневої	266,4	278,9	+12,5
	підземної	32,1	31,2	-0,9
2	Використання води, млн. м³			
	всього	258,4	291,4	+33,0
	на господарсько–питні потреби	112,8	112,4	-0,4
	на виробничі потреби	138,9	171,8	+32,9
	на сільськогосподарські потреби	2,2	2,1	-0,1
	на зрошення	4,3	5,0	+0,7
на інші потреби	0,2	0,1	-0,1	
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	23,9	24,2	+0,3
	на господарсько–питні потреби	16,0	16,4	+0,4
	на виробничі потреби	5,1	5,0	-0,1
	на сільськогосподарські потреби	2,1	2,1	-
	на зрошення	0,7	0,7	-
на інші потреби	-	-	-	

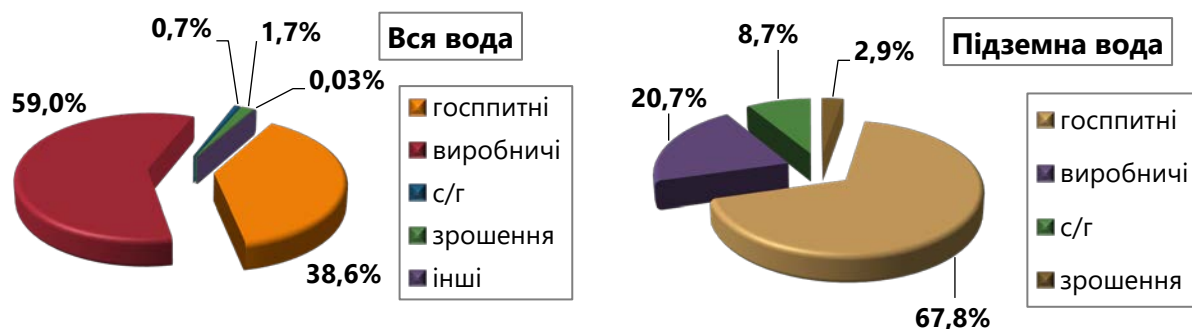

Рис. 5.20.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.20.2):

- **централізоване водопостачання** – усі 17 міст, 54 смт (88,5 %), 353 села (21,1 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 7 смт (Язиково, Іванівка, Козача Лопань, Прудянка, Слатине, Манченки, Введенка) та у 1320 селах;
- **централізоване водовідведення** – 16 міст (94,1 %), 39 смт (63,9 %), 37 сіл (2,2 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у м. Південне, у 22 смт (Язиково, Іванівка, Гути, Шарівка, Білий Колодязь, Дворічна, Козача Лопань, Прудянка, Слатине, Вільшани, Зідьки, Кегичівка, Слобожанське, Коломак, Костянтинівка, Манченки, Хорошеве, Бабаї, Березівка, Коротич, Утківка, Введенка) та у 1636 селах.

Таблиця 5.20.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	17	17	16
<i>смт</i>	61	54	39
<i>села</i>	1673	353	37
Разом	1751	424	92

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.20.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах та смт – 1671,1 тис. осіб (78,1 %), у селах – 122,8 тис. осіб (24,9 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах та смт – 1433,6 тис. осіб (67 %), у селах – 15,1 тис. осіб (3,1 %).

Таблиця 5.20.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	2140,9	1502,4	1351,5
<i>смт</i>		168,7	82,1
<i>села</i>	492,9	122,8	15,1
Разом	2633,8	1793,9	1448,7

Відповідно до наданої інформації станом на 2020 рік, у маловодній місцевості перебуває 18 населених пунктів (1,0 % від загальної кількості н/п області), з яких 1 місто, 3 смт, 14 сіл.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

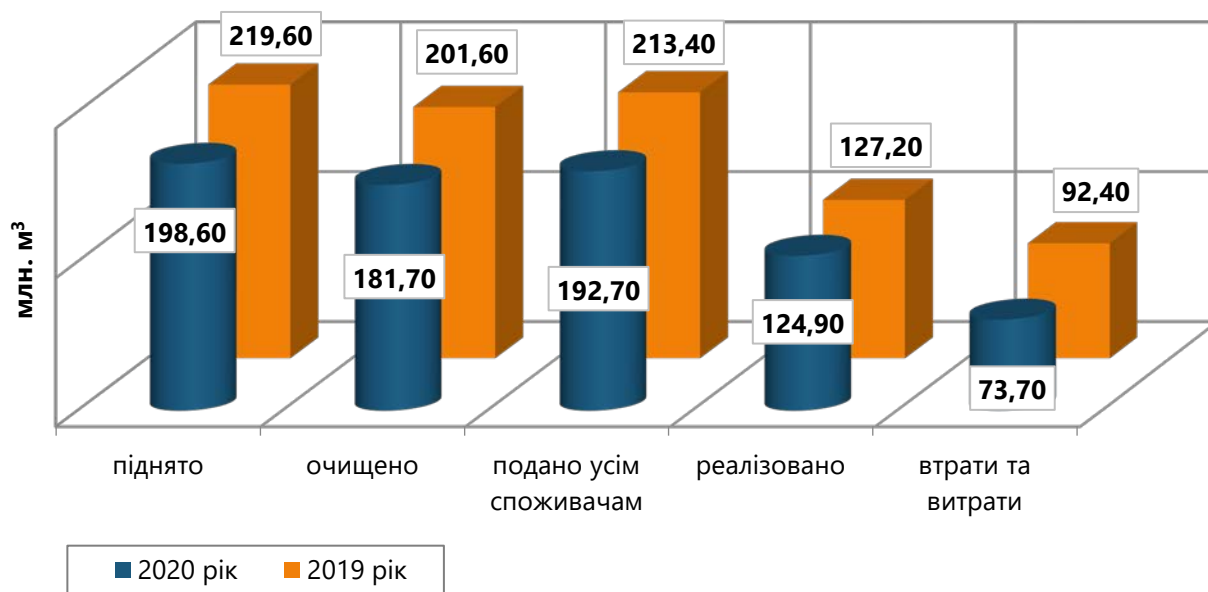
- цілодобове водопостачання – 100 % н/п та 100 % населення;

- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 81,0; у смт – 78,1; у сільських н/п – 75,2 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 2995 (менше на 232); відсоток населення, що споживає з них воду – 4,5 %.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 429, з них поверхневих – 4; кількість свердловин дорівнювала – 719. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 2,1 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.20.2):

- ❖ піднято води – 198,6 млн. м³;
- ❖ очищено – 181,7 млн. м³ або 91,5 % до обсягу піднятої води;
- ❖ подано усім споживачам – 192,7 млн. м³ або 97,0 %;
- ❖ реалізовано – 124,9 млн. м³ або 62,9 %;
- ❖ знезаражено – 178,7 млн. м³ або 89,9 %;
- ❖ втрати та технологічні витрати – 73,7 млн. м³ або 37,1 %.

Рис. 5.20.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 190,7 млн. м³ або 96 % від загального обсягу; смт – 4,5 млн. м³ або 2,3 %; сільські н/п – 3,4 млн. м³ або 1,7%.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 525,6; за категорією «населення» – 196,3 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 378 (фактична потужність – 418,2 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 986 одиниць, з них заміни потребували 138 або 13,9% насосів, було замінено протягом року – 94 або 68,1 % від потреби (рис. 5.20.3).

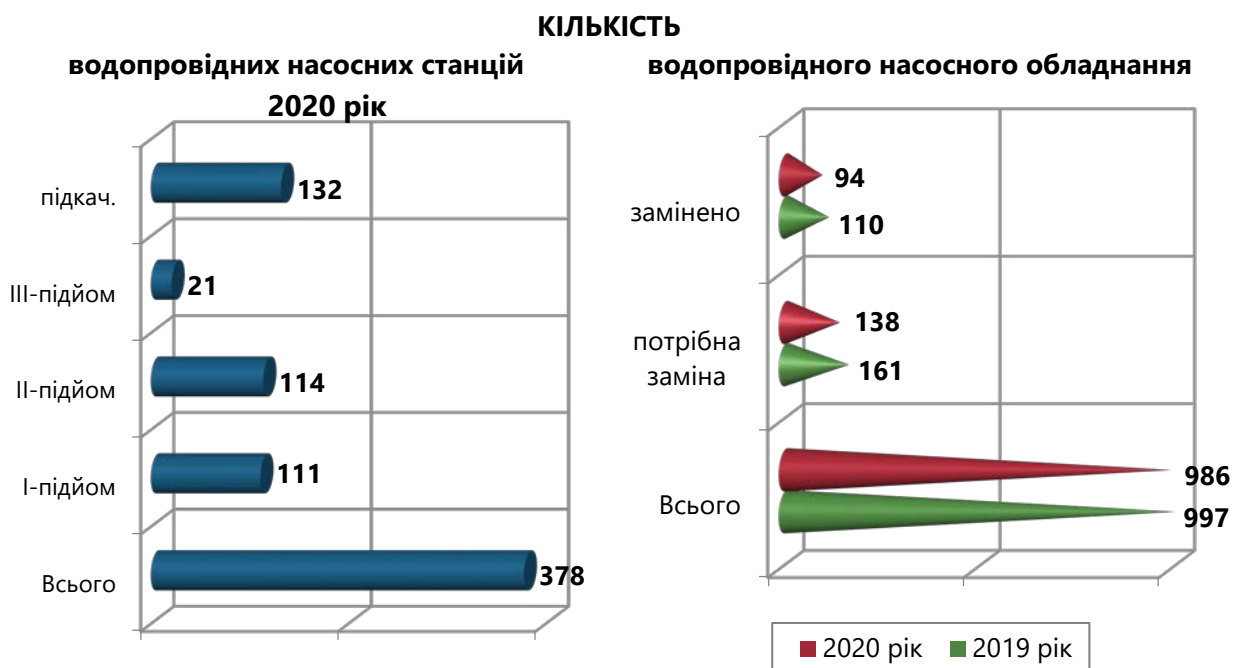

Рис. 5.20.3

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 6581,1 км, з них ветхих та аварійних – 3253,3 км або 49,4 %; протягом року було замінено 75,5 км або 2,3 % від потреби (рис. 5.20.4). Показник аварійності мереж збільшився з 1,8 аварій до 2,5 аварій на 1 км мережі.

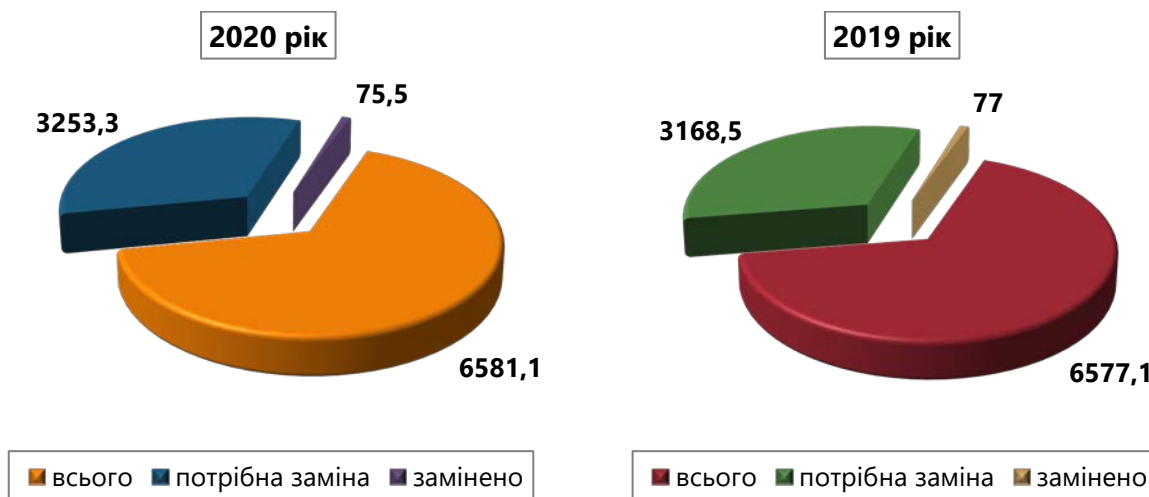

Рис. 5.20.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 180 з сумарним об'ємом – 584,7 тис. м³; водонапірні башти – 531 з сумарним об'ємом – 13,3 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 29,79 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився – з 8,9 до 11 %; квартир – з 67,8 до 68 %.

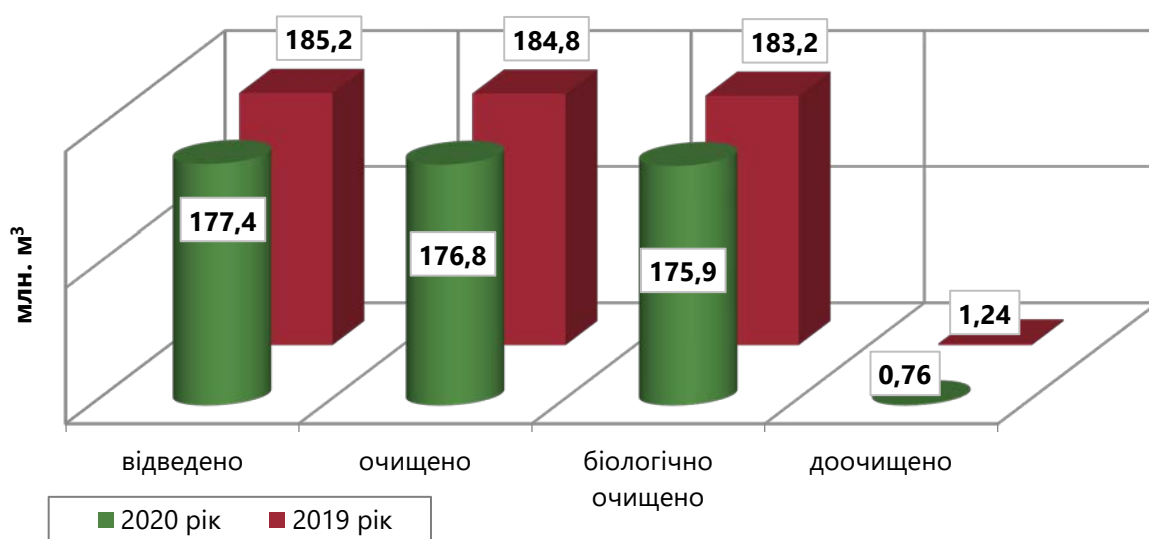
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 109,1; у смт – 81,7; у сільських н/п – 64,1 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.20.5):

- ❖ відведено стічних вод – 177,4 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 176,8 млн. м³ або 99,6 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 175,9 млн. м³ або 99,2 %.
- ❖ пройшло доочищення – 0,76 млн. м³ або 0,43 %.

Рис. 5.20.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 175,4 млн. м³ або 98,8 % від їх загальної кількості; у смт – 1,5 млн. м³ або 0,84 %; у сільських н/п – 0,5 млн. м³ або 0,3 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

➤ 213 НС (загальна фактична потужність – 165,8 млн. м³/рік); 480 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 114 або 23,7 % насосів, було замінено протягом року – 23 або 20,2 % від потреби;

➤ 89 КОС (загальна фактична потужність – 192,5 млн. м³/рік), з них 59 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.20.6).

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 2878,3 км, з них ветхих та аварійних – 1868,3 км або 64,9 %; протягом року було замінено 13,6 км або 0,7 % від потреби (рис. 5.20.7). Показник аварійності мереж знизився з 4,6 до 4,3 аварій на 1 км мережі.

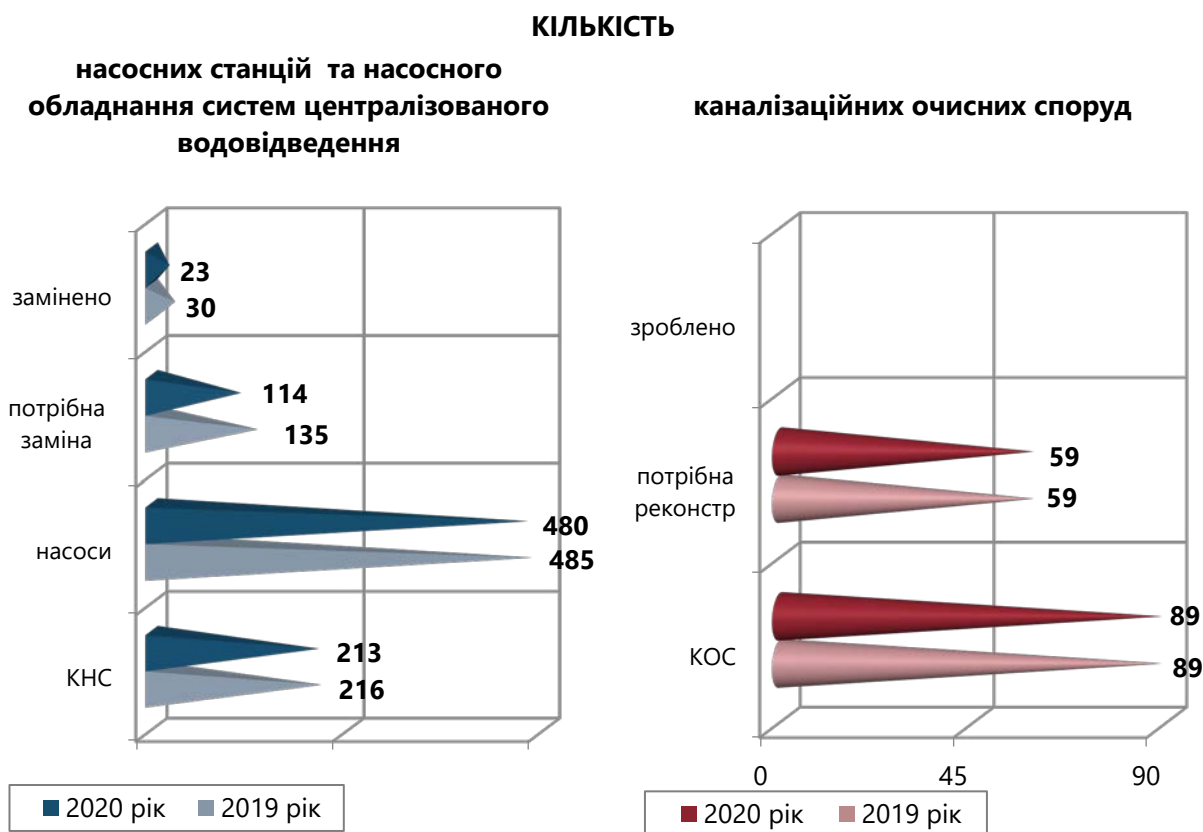

Рис. 5.20.6

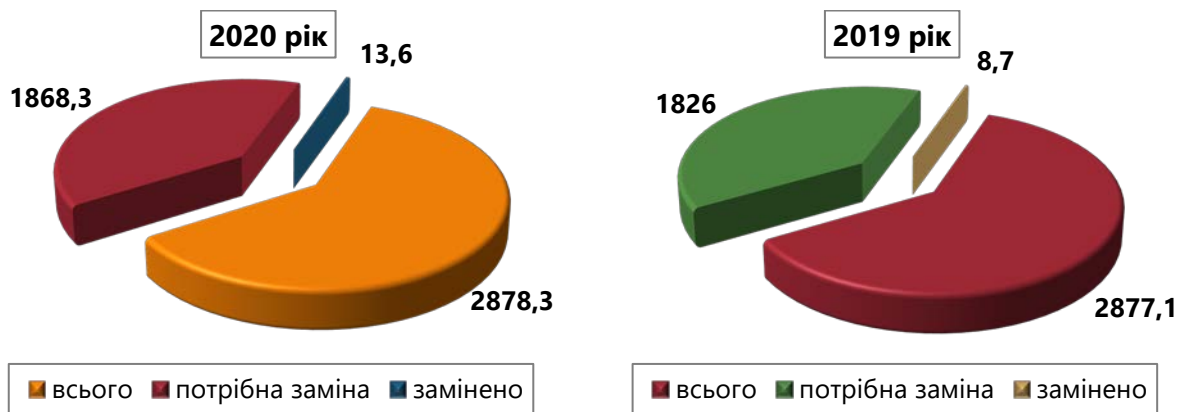

Рис. 5.20.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► **у системах водопостачання** знизилась з 249,9 до 239,3 млн. кВт-год/рік; питомі витрати зросли – з 1138 до 1150,5 кВт год/1000 м³ води;

► **у системах водовідведення** знизилась з 70,8 до 68,5 млн. кВт-год/рік; питомі витрати зросли – з 382 до 385,8 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання та водовідведення зменшилась – з 1303888,0 до 1153392,0 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	9,90	7,716	5,53	6,684
максимальні	124,20	124,20	180,15	200,15
<i>для населення</i>				
мінімальні	7,90	7,716	3,19	3,19
максимальні	43,13	63,00	42,85	45,00
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	10,55	12,60	6,96	7,46
максимальна	47,65	58,37	119,00	88,52
середня	15,11	16,12	8,67	9,17
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	72,2	99,7	84,5	111,1
<i>для населення</i>	89,4	98,1	87,7	109,7

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	138	145
<i>спеціалізовані комунальні</i>	41	42
<i>багатогалузеві комунальні</i>	55	58
<i>відомчі</i>	14	15
Форма власності		
<i>комунальна</i>	102	106
<i>державна</i>	10	11
<i>інша</i>	26	27

Базове підприємство ВКГ області – КП «Харківводоканал».

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Харків-водоканал»		Ізюмське КВВКП		КП «Комсервіс», м. Куп'янськ		КП «Чугуїввода», м. Чугуїв	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	202,06	182,76	1,71	1,68	1,40	1,43	2,54	2,39
<i>очищено</i>	200,65	181,56					–	–
<i>подано усім споживачам</i>	191,92	172,88	1,53	1,50	1,40	1,43	2,54	2,39
<i>реалізовано</i>	110,50	110,5	1,14	1,15	0,98	1,00	1,32	1,29
<i>втрати та витрати</i>	91,55	72,7	0,57	0,53	0,42	0,43	1,22	1,1
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	2688,5	2692,5	213,8	213,8	142,0	142,1	120,2	120,2
<i>ветхі та аварійні</i>	1546,7	1603,15	71,5	71,10	92,9	94,08	89,24	87,85
<i>замінено</i>	24,2	20,0	0,7	0,62	–	–	2,91	1,39

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році
Харківська область

Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	225,31	217,69	2,17	2,24	1,84	1,83	0,29	0,32
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	1298598,9	1278656*	308,7	553,5	1485,1	682,8	–	–
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
відведено	174,45	168,43	0,77	0,77	1,49	1,45	0,938	0,92
очищено	174,45	168,43	0,79	0,79	1,49	1,45	0,938	0,92
біологічно очищено	174,45	168,43	0,79	0,79	1,49	1,45	0,79	0,77
доочищено								
Мережі централізованого водовідведення, км								
всього	1667,8	1677,13	81,03	81,03	84,4	84,38	55,6	55,6
ветхі та аварійні	1334,3	1341,704	39,3	42,57	63,1	63,1	35,59	35,49
замінено	2,69	2,32	0,74	0,192	–	–	0,02	1,62
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	59,27	57,39	0,77	0,72	2,01	1,98	0,54	0,54
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	1298598,9	1278656*	308,7	553,5	1485,1	682,8	–	–

*загальна заборгованість за спожиту електроенергію, без ПДВ

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн. *	46,94	61,66
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів		
2.	Продовження будівництва об'єктів	20,1	13,05
3.	Завершення будівництва об'єктів		
4.	Реконструкція і модернізація об'єктів	11,6	37,36
5.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	13,1	11,05
6.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,04	0,2
7.	Інші заходи	2,1	–

*Заходи з розвитку подано відповідно до програми «Питна вода Харківської області» на 2012-2020 роки. Протягом 2020 року, відповідно до даних НКРЕКП, КП «Харківводоканал» виконано заходів з централізованого водовідведення на загальну суму 69,26 млн. грн.

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.20.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	24,7	23,4
	бактеріологічні показники	8,0	7,3
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	21,6	19,4
	бактеріологічні показники	9,0	6,5
3	джерела децентралізованого водопостачання:		

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	45,7	44,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	29,8	36,5
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	20,7	20,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	8,1	7,6
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	21,0	19,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	8,1	7,4
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	24,3	21,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	15,8	15,0

Охорона природних водойм

Таблиця 5.20.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	286,2	308,8
нормативно чистих без очищення	87,4	119,0
нормативно очищених	182,8	177,3
недостатньо очищених	5,6	4,6
неочищених	9,1	7,9
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	188,2	181,3
нормативно чистих без очищення	0	0
нормативно очищених	177,8	172,1
недостатньо очищених	4,6	3,9
неочищених	5,8	5,3

До обсягу скинутих в поверхневі водойми стічних вод входять некатегоризовані зворотні води (категорія не визначається) – 1,3 млн м³ за 2019 рік

Таблиця 5.20.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, од	2019 р.	2020 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	1	1
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	0	0
2	Водойми II-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	137	59
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	85	76

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Харківська область є маловодним регіоном. Для водопостачання населених пунктів Харківської області використовуються три незалежних джерела: річка Сіверський

Донець з Печенізьким водосховищем; Краснопавлівське водосховище; артезіанські свердловини.

З метою забезпечення сталого водопостачання споживачів Харківської області у 2020 році у Державному бюджеті було передбачено 99,0 млн грн для проведення водообміну у Краснопавлівському водосховищі і у період з 12 по 30 листопада 2020 року здійснено поповнення водосховища дніпровською водою. Об'єм поданої води склав 62,9 млн м³, що майже у 2 рази менше запланованого, загальні витрати коштів при цьому склали всього 39 млн грн. З урахуванням щоденного скиду води в р. Сіверський Донець закачаного обсягу води не вистачить навіть до кінця 2021 року. При цьому жорсткість води у водосховищі знизилася з 9,7 тільки до 8,7 ммоль/дм³ з загальною тенденцією поступового збільшення, у той час як Державні санітарні норми та правила «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» регламентують з 01.01.2022 показник жорсткості на рівні 7 ммоль/дм³.

Згідно з інформацією Державного агентства водних ресурсів України для забезпечення проведення водообміну в Краснопавлівському водосховищі у 2021 році необхідно виконати подачу дніпровської води в обсязі 120 млн м³ при цьому сума витрат становитиме 152,8 млн грн. Для проведення передбачених заходів, пов'язаних з водообміном у Краснопавлівському водосховищі, необхідно 6–7 місяців.

Харківською обласною державною адміністрацією направлено звернення до Кабінету Міністрів України, Ради національної безпеки і оборони України та голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування Олега Бондаренка щодо внесення змін до Державного бюджету України на 2021 рік в частині збільшення Держводагентству України видатків для проведення у поточному році водообміну у Краснопавлівському водосховищі.

5.21 Херсонська область

Херсонською обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Херсонській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Протягом 2020 року з природних джерел області було відібрано 1735,6 млн. м³ води (за даними офіційного сайту Державного агентства водних ресурсів України), що на 871,18 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 951,5 (менше на 41,5) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 31,1 (менше на 6,15) млн. м³, на виробничі – 22,0 (менше на 9,0) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 39,4 (менше на 14,18) млн. м³ води (табл. 5.21.1, рис. 5.21.1).

Таблиця 5.21.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	2606,78	1735,6	-871,18
	поверхневої	2551	1686,3	-864,7
	підземної	55,78	49,3	-6,48
2	Використання води, млн м³			
	всього	993	951,5	-41,5
	на господарсько–питні потреби	37,25	31,1	-6,15
	на виробничі потреби	31,00	22,0	-9,0
	на сільськогосподарські потреби	0,073	–	-0,073
	на зрошення	923,4	897,5	-25,9
на інші потреби	1,435	0,9	-0,535	
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	53,58	39,4	-14,18
	на господарсько–питні потреби	45,44		
	на виробничі потреби	3,52		
	на сільськогосподарські потреби	0,06		
	на зрошення	4,55		
на інші потреби	0,01			

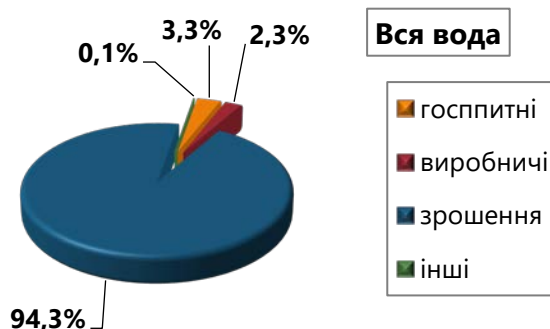

Рис. 5.21.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.21.2):

- **централізоване водопостачання** – усі 9 міст, 29 смт (93,5 %), 641 село (97,4 %). Централізоване водопостачання було відсутнє частково у 2 смт (Риково Генічеської міської ТГ, Високопілля Високопільської селищної ТГ) та у 17 селах;

- **централізоване водовідведення** – усі 9 міст, 19 смт (61,3 %), 70 сіл (10,6%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 12 смт (Риково, Архангельське, Велика Лепетиха, Калінінське, Верхній Рогачик, Іванівка, Нововоронцовка, Любимівка, Біла Криниця, Мирне, Кар'єрне, Сиваське) та у 588 селах.

Таблиця 5.21.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	9	9	9
<i>смт</i>	31	29	19
<i>села</i>	658	641	70
Разом	698	679	98

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.21.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 514,3 тис. осіб (100 %), у смт – 112 тис. осіб (95,7 %), у селах – 385 тис. осіб (97,1 %);

- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 514,3 тис. осіб (100 %), у смт – 51 тис. осіб (43,6 %), у селах – 42 тис. осіб (10,6 %).

Таблиця 5.21.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	514,3	514,3	514,3
<i>смт</i>	117,0	112,0	51,0
<i>села</i>	396,6	385,0	42,0
Разом	1027,9	1011,3	607,3

Відповідно до наданої інформації на території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 84 % населених пунктів та 90 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 135; у смт – 162; у сільських н/п – 127 л/добу;

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році
Херсонська область

- кількість вуличних колективних установок – 37; відсоток населення, що споживає з них воду – 3,5 %.
- кількість колодязів – 51; відсоток населення, що споживає з них воду – 3 %.

Протягом 2020 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2019 р.	2020 р.
Бериславський район, 6 населених пунктів: с. Благодатне, с. Зарічне, с. Іванівка (Високопільська селищна ТГ); с. Новокаїри, с. Республіканець (Милівська сільська ТГ); с. Максима Горького (Новорайська сільська ТГ). Генічеський район, 20 населених пунктів: с. Воскресенка, с. Нововасилівка, с. Зелений Гай, с. Українське, с. Новосеменівка, с. Шотівка, с. Щасливе, с. Веселівка (Іванівська селищна ТГ); с. Нижні Торгаї, с. Верби, с. Партизани, с. Донцове, с. Зернове, с. Чеховка, с. Братське, с. Заповітне, с. Степне, с. Дальнє, с. Верхні Сірогози, с. Догмарівка (Нижньосірогозька селищна ТГ). Каховський район, 39 населених пунктів: с. Ушкалка, с. Бабине (Верхньорогачицька селищна ТГ); с. Маринське, с. Вільне, с. Заводівка, с. Славне, с. Нова Благовіщенка (Горностаївська селищна ТГ); с. Зелений Під, с. Зелена Рубанівка, с. Калинівка, с. Подівка, с. Петропавлівка, с. Архангельська Слобода (Зеленопідська сільська ТГ); с. Павлівка, с. Нововолодимирівка, с. Григорівка (Присиваська сільська ТГ); с. Миколаївка, с. Братолюбівка, с. Антонівка, с. Зірки, с. Старолук'янівка, с. Червона Поляна, с. Дубівка, с. Запорізьке (Костянтинівська сільська ТГ); с. Преображенка, с. Благодатне, с. Балтазарівка, с. Морозівка, с. Рачівка, с. Скадовка, с. Магдалинівка, с. Червона Поляна, с. Кучерявоволодимирівка, с. Першокостянтинівка (Чаплинська селищна ТГ); с. Маркеєво (Асканія–Нова селищна ТГ); с. Новонаталівка, с. Наталівка, с. Надєждівка, с. Хрестівка (Хрестівська сільська ТГ). Скадовський район, 1 населений пункт: с. Бехтери, с. Новочорноморя (Бехтерська сільська ТГ). Херсонський район, 1 населений пункт: смт Брилівка (Виноградівська сільська ТГ).	1–8	1–8
Бериславський район, 3 населених пункти: с. Качкарівка, с. Саблуківка (Милівська сільська ТГ); с. Анатолівка (Нижньосірогозька селищна ТГ); Каховський район, 4 населених пункти: с. Миколаївка, с. Катеринівка, с. Костянтинівка, с. Демидівка (Великолепетиська селищна ТГ); Херсонський район, 1 населений пункт: с. Правдине (Білозерська селищна ТГ)	8–10	8–10
Бериславський район, 2 населених пункти: с. Качкарівка, с. Саблуківка (Милівська сільська ТГ). Генічеський район, 10 населених пунктів: с. Озеряни, с. Бджілка, с. Перекоп, с. Новий Азов, с. Привільне, с. Бойове, с. Ярошок (Генічеська міська ТГ); смт Іванівка (Іванівська селищна ТГ); с. Верхні Торгаї, с. Дем'янівка (Нижньосірогозька селищна ТГ). Каховський район, 9 населених пунктів: с. Велика Благовіщенка, с. Василівка, с. Новоєлизаветівка (Горностаївська селищна ТГ); с. Костянтинівка (Костянтинівська сільська ТГ); с. Питомник, с. Іллінка, с. Комиш, с. Молочне (Асканія–Нова селищна ТГ); с. Хлібодарівка (Хрестівська сільська ТГ). Херсонський район, 1 населений пункт: с. Абрикосівка (Великокопанівська сільська ТГ).	11–18	11–18

Привізна питна вода в системі водопостачання області частково застосувалась у 2 населених пунктах: у смт Рикове – 1480 осіб (42 % від загальної чисельності населення смт) та у смт Високопілля – 3564 осіб (80 % від загальної чисельності населення смт), тобто привізною питною водою користувалось разом – 5044 осіб або 0,5 % від населення області.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 1802, з них поверхневих – 1; кількість свердловин – 1959. Потужність водозаборів складала – 206,3 млн. м³/рік. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 8,52 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.21.2):

- ✓ піднято води – 40,9 млн. м³;
- ✓ очищено – 0,28 млн. м³ або 0,7 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 40,23 млн. м³ або 93,1%;
- ✓ реалізовано – 31,5 млн. м³ або 77 %;
- ✓ знезаражено – 40,23 млн. м³ або 98,4 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 9,40 млн. м³ або 23 %.

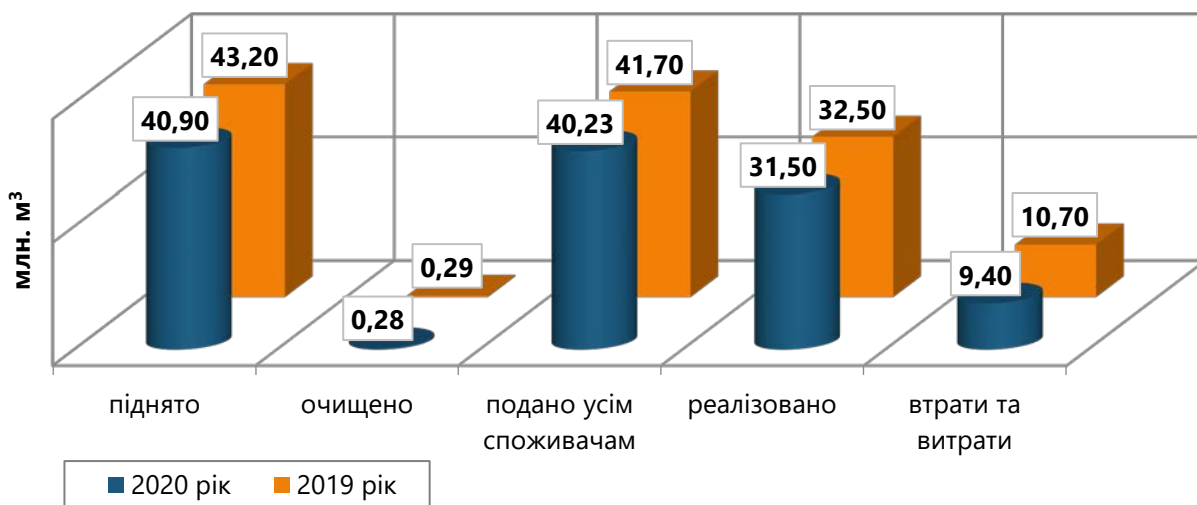

Рис. 5.21.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 28,5 млн. м³ або 69,7 % від загального обсягу; смт – 3,7 млн. м³ або 9,01 %; сільські н/п – 8,7 млн. м³ або 21,3 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 110,2; за категорією «населення» – 69,4 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 2038 (фактична потужність – 55,4 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 2245 одиниць, з них заміни потребували 682 або 30,4% насосів, було замінено протягом року – 80 або 11,7 % від потреби (рис. 5.21.3).

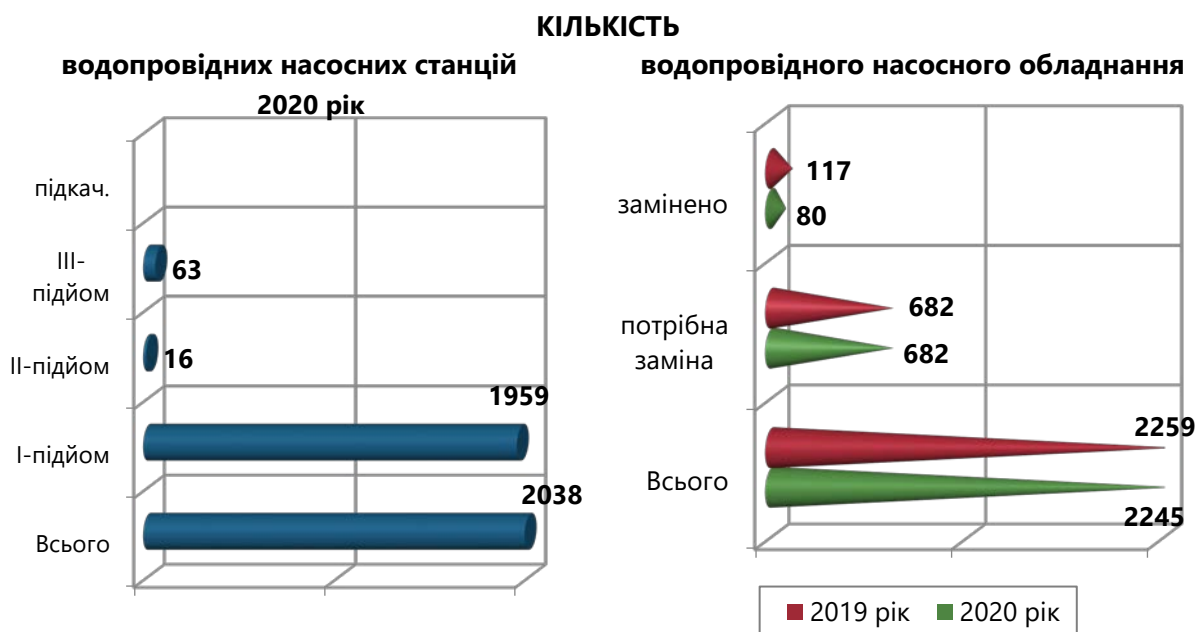

Рис. 5.21.3

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 7160,9 км, з них ветхих та аварійних – 2596,1 км або 36,3 %; протягом року було замінено 50,07 км або 1,9 % від потреби (рис. 5.21.4). Показник аварійності мереж знизився з 1,11 до 0,042 аварій на 1 км мережі.

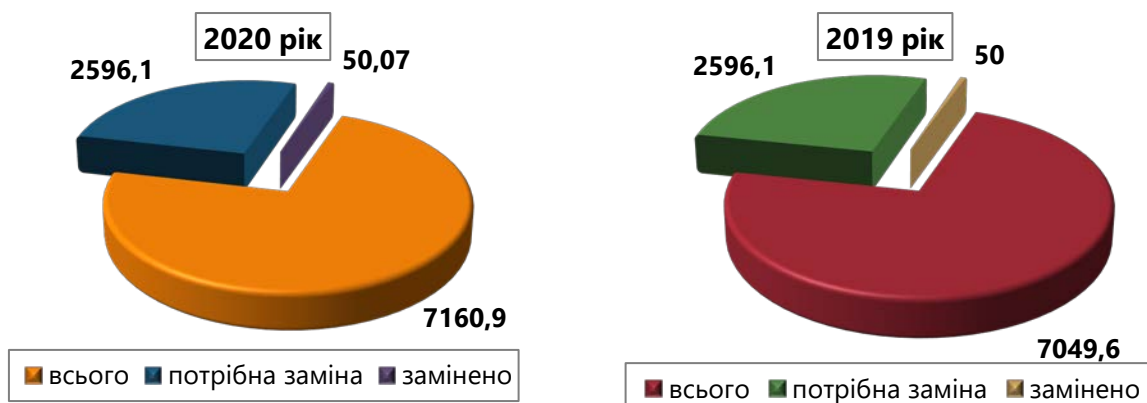

Рис. 5.21.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 42 з сумарним об'ємом – 76,2 тис. м³; водонапірні башти – 889 з сумарним об'ємом – 106,5 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 24,18 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку у звітному році 5,3 %; квартир – 80 %.

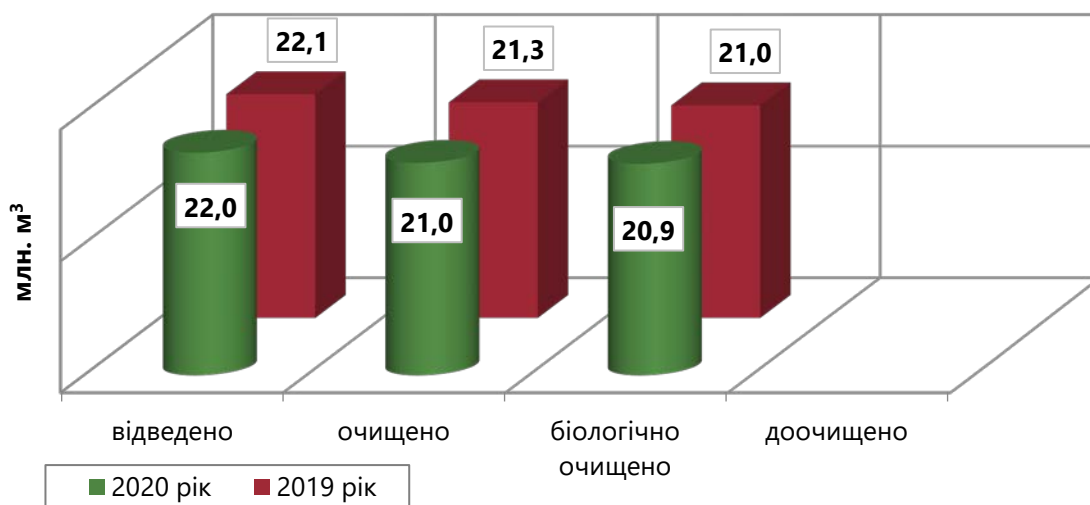
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 127,9; у смт – 112; у сільських н/п – 110 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.21.5):

- ❖ відведено стічних вод – 22,0 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 21,0 млн. м³ або 95,5 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 20,9 млн. м³ або 95 %.

Рис. 5.21.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 21,4 млн. м³ або 97,3 % від їх загальної кількості; у смт – 0,4 млн. м³ або 1,8 %; у сільських н/п – 0,2 млн. м³ або 0,9 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

➤ 120 НС (загальна фактична потужність – 42,8 млн. м³/рік); 180 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 42 або 23,3 % насосів, було замінено протягом року – 5 або 11,9 % від потреби;

➤ 24 КОС (загальна фактична потужність – 30,03 млн. м³/рік), з них 13 потребували реконструкції; на 4 КОС було проведено реконструкцію (рис. 5.21.6).

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1096,1 км, з них ветхих та аварійних – 450,1 км або 41,1 %; протягом року було замінено 0,74 км або 0,16 % від потреби (рис. 5.21.7). Показник аварійності мереж знизився з 1,22 до 0,12 аварій на 1 км мережі.

КІЛЬКІСТЬ

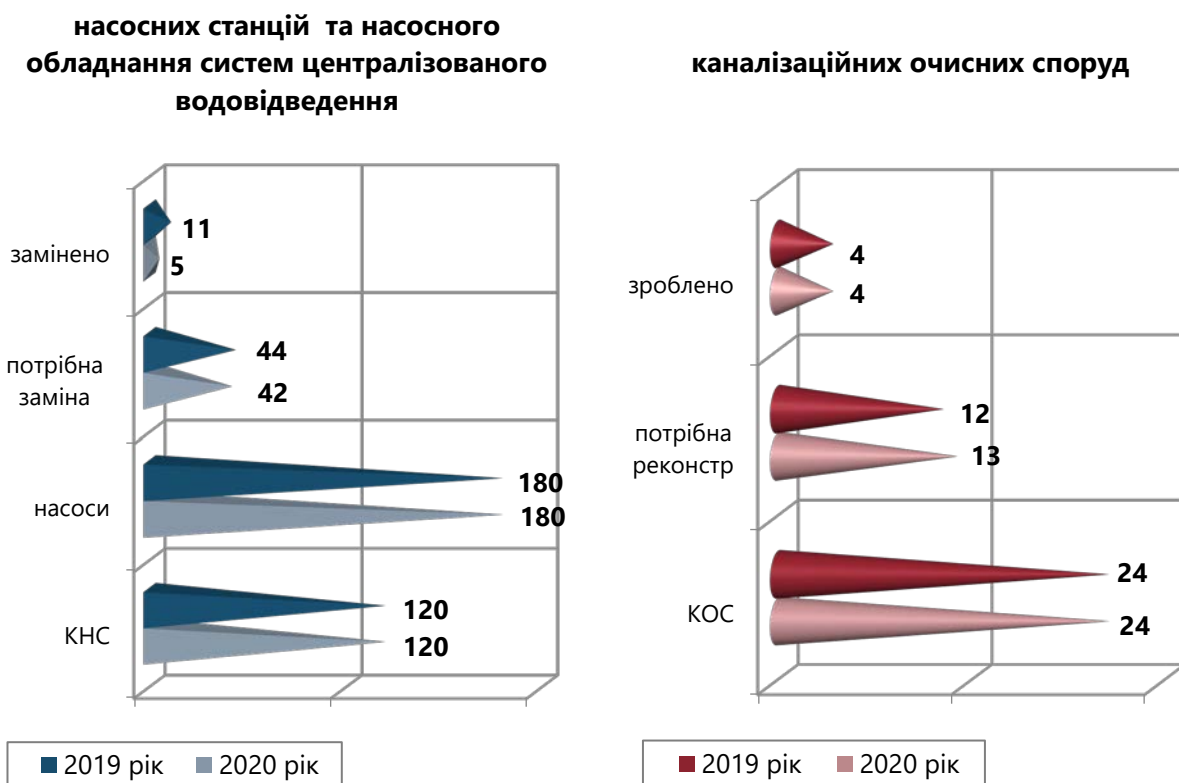

Рис. 5.21.6

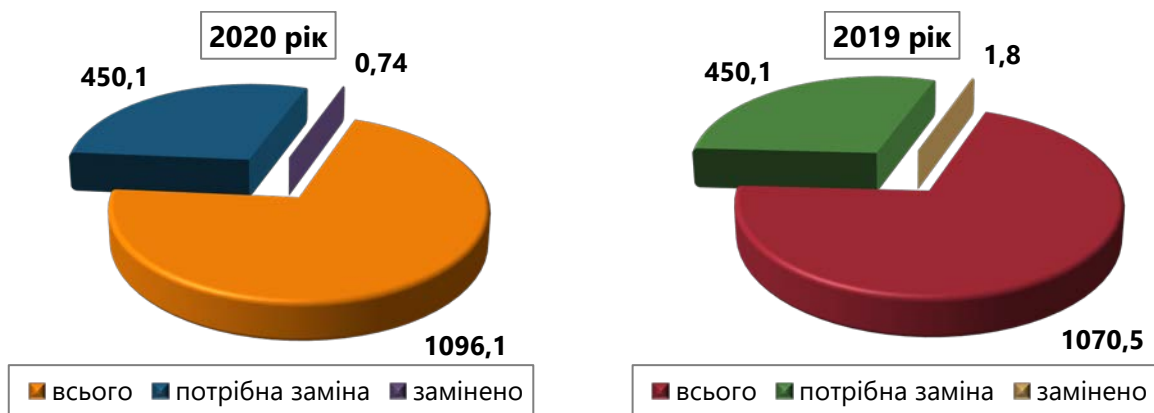

Рис. 5.21.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► у системах водопостачання знизилась з 31,28 до 31,0 млн. кВт·год/рік; питомі витрати збільшились з 724 до 758 кВт·год/1000 м³ води;

► у системах водовідведення знизилась з 16,03 до 15,4 млн. кВт·год/рік; питомі витрати знизилась з 725 до 700 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась з 6083,0 тис. грн. до 8378,4; в системах водовідведення збільшилась з 4294,2 до 6296,7 тис. грн.

Фінансово–економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	5,8	7,76	10,1	12,02
максимальні	21,4	31,92	56,5	56,47
<i>для населення</i>				
мінімальні	4,5	10,05	7,0	12,02
максимальні	28,7	19,92	21,2	21,6
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	4,9	6,75	9,0	9,72
максимальна	26,0	32,11	59,44	66,18
середня	15,5	19,43	34,0	38,0
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	109,5	95	99,3	95
<i>для населення</i>	92,5	92	79,1	95

Підприємства водопровідно–каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	273	284
<i>спеціалізовані комунальні</i>	9	10
<i>багатогалузеві комунальні</i>	210	237
<i>відомчі</i>	53	36
<i>міжрайонні (групові)</i>	1	1
Форма власності		
<i>комунальна</i>	228	242
<i>державна</i>	5	5
<i>інша</i>	40	37

Базове підприємство ВКГ області – МКП «ВУВКГ м. Херсон».

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	МКП «ВУВКГ м. Херсона»		КВУ «Каховський водоканал»		КП «Міський водоканал» м. Н. Каховка		КП «Генічеське ВУВКГ», м. Генічеськ		КП «Водне господарство», м. Скадовськ	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ										
Обсяги води, млн. м³/рік										
<i>піднято</i>	18,41	18,21	3,25	3,13	2,97	2,93	0,86	0,92	1,05	1,05
<i>очищено</i>	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>подано усім споживачам</i>	18,0	18,0	3,25	3,13	2,91	2,87	0,86	0,92	1,05	1,05
<i>реалізовано</i>	13,09	12,68	2,16	2,11	2,08	2,03	0,63	0,67	0,97	0,93
<i>втрати та витрати</i>	4,91	5,04	1,09	1,02	0,90	0,81	0,19	0,22	0,08	0,12
Водопровідні мережі, км										
<i>всього</i>	926,6	928,8	126,4	126,4	118,7	118,7	118,0	118,0	238,6	238,6

Показники	МКП «ВУВКГ м. Херсона»		КВУ «Каховський водоканал»		КП «Міський водоканал» м. Н. Каховка		КП «Генічеське ВУВКГ», м. Генічеськ		КП «Водне господарство», м. Скадовськ	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ветхі та аварійні замінено	503,6	504,3	10,1	10,1	17,7	17,6	45,7	50,1	116,7	119,1
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	14,66	13,88	1,79	1,55	1,48	1,51	0,58	0,55	0,39	0,37
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	8173*	9263*	129,4	45,4	241,4	860,03	0	0,99	0	0
ВОДОВІДВЕДЕННЯ										
Обсяги стоків, млн. м ³ /рік										
відведено	15,72	15,58	1,73	1,66	2,7	2,76	0,17	0,2	0,5	0,5
очищено	15,72	15,58	1,73	1,66	2,7	2,76	0,17	0,2	0,3	0,3
біологічно очищено	15,72	15,58	1,73	1,66	2,7	2,76	0,17	0,2	0,3	0,3
доочищено	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Мережі централізованого водовідведення, км										
всього	297,6	297,6	60,9	60,9	192,6	192,8	17,2	17,2	71,7	71,7
ветхі та аварійні замінено	171,9	171,4	0,6	0,6	17,8	17,8	1,1	1,1	6,5	5,5
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	8,91	9,01	1,77	1,6	2,53	2,67	0,4	0,4	0,77	0,6
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	8173*	9263*	137,2	52,5	411,0	1464,34	–	–	–	–

*загальна заборгованість за спожиту електроенергію, без ПДВ

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
		Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	23,7
	у тому числі:		
1.	Продовження будівництва об'єктів	2,414	–
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	–	16,89
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	20,7	0,14
4.	Інші заходи	0,6	–

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.21.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	66	69
	бактеріологічні показники	3,26	0,5
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
	санітарно-хімічні показники	66	69
	бактеріологічні показники	3,26	0,5
Системи водопостачання			
3	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	48	66
	бактеріологічні показники	1,99	2,2
4	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	48	66
	бактеріологічні показники	1,99	2,2

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Нова Каховка, Олешківський, Скадовський р-ни	Загальна жорсткість
м. Херсон, Бериславський, Великопетиський, Великоолександрівський, Високопільський, Генічеський, Іванівський, Каланчацький, Каховський, Нововоронцовський, Новотроїцький, Чаплинський р-ни	Загальна жорсткість, хлориди

Охорона природних водойм

Таблиця 5.21.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	64,169	56,6
нормативно чистих без очищення	42,55	35,1
нормативно очищених	20,98	19,0
недостатньо очищених		
неочищених	0,639	2,5
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	21,06	
нормативно чистих без очищення	0,108	
нормативно очищених	20,95	
недостатньо очищених		
неочищених		

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Для покращення ситуації з водопостачанням протягом 2020 року в області роботи проводилися за рахунок бюджетних програм, коштів державного та місцевих бюджетів, а також інших джерел фінансування, а саме:

- коштів Державного фонду регіонального розвитку:

- продовжувалися роботи з реконструкції комплексу міських очисних споруд по очистці стічних каналізаційних вод КП «Очисні споруди» в м. Скадовськ.
  - коштів субвенції з Державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій:
    - завершено роботи з будівництва бювету на території артезіанської свердловини № 20–98 у м.Херсон;
- продовжувалися роботи з реконструкції комплексу очисних споруд питної води Нововоронцовської селищної ради в смт Нововоронцовка.
  - коштів субвенції на здійснення природоохоронних заходів з обласного бюджету:
    - виконувалися роботи з реконструкції очисних споруд м. Берислав.
  - коштів місцевого бюджету:
    - проводилися роботи з реконструкції очисних споруд смт Каланчак Каланчацького району. Перша черга. Перший пусковий комплекс.
За рахунок бюджетів усіх рівнів у 2020 році проведено наступні заходи:
      - упорядкування зон санітарної охорони джерел питного водопостачання 23 од. (49 од. за 2019 рік);
      - будівництво та реконструкція водозабірних споруд із застосуванням новітніх технологій та обладнання – 38 од. (37 од. за 2019 рік);
      - проектування та будівництво бюветних комплексів – 6 од.;
      - будівництво та реконструкція каналізаційних очисних споруд із застосуванням новітніх технологій та обладнання – на 3 об'єктах виконувалися роботи з реконструкції;
      - будівництво та реконструкція водопровідних очисних споруд із застосуванням новітніх технологій та обладнання – роботи велися на 1-му об'єкті (смт Нововоронцовка);
      - оснащення лабораторій контролю якості води та стічних вод сучасним контрольно-аналітичним обладнанням – 3 од.;
      - аварійно-відновлювальні роботи з реконструкції водопровідних мереж – 44,664 км 50,005 км – за 2019 рік);
      - аварійно-відновлювальні роботи з реконструкції мереж централізованого водовідведення – 1,209 км (1,8 км за 2019 рік).

5.22 Хмельницька область

Хмельницькою обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Хмельницькій області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 99,028 млн. м³ води, що на 11,178 млн. м³ більше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 80,240 (більше на 16,35) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 26,264 (менше на 0,256) млн. м³, на виробничі – 51,755 (більше на 16,375) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 29,725 (більше на 0,195) млн. м³ води (табл. 5.22.1, рис. 5.22.1).

Таблиця 5.22.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	87,85	99,028	+ 11,178
	поверхневої	47,17	58,854	+ 11,284
	підземної	40,67	40,174	-0,496
2	Використання води, млн. м³			
	всього	63,89	80,240	+ 16,35
	на господарсько–питні потреби	26,52	26,264	-0,256
	на виробничі потреби	35,38	51,755	+16,375
	на сільськогосподарські потреби	1,457	1,042	-0,415
	на зрошення	0,526	1,073	+0,547
на інші потреби	0,003	0,106	+0,103	
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	29,53	29,725	+0,195
	на господарсько–питні потреби			
	на виробничі потреби			
	на сільськогосподарські потреби			
	на зрошення			
на інші потреби				

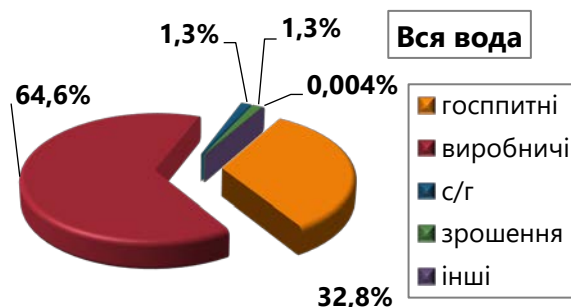

Рис. 5.22.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.22.2):

- **централізоване водопостачання** – усі 13 міст, усі 24 смт, 441 сіл (31 %).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 973 селах;
- **централізоване водовідведення** – усі 13 міст, 15 смт (62,5 %), 12 сіл (0,8%).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 9 смт (Війтівці, Закупне, Вовковинці, Смотрич, Антоніни, Меджибіж, Базалія, Чорний Острів, Дунаївці) та у 1402 селах.

Таблиця 5.22.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	13	13	13
<i>смт</i>	24	24	15
<i>села</i>	1414	441	12
Разом	1451	478	40

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.22.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 536,4 тис. осіб (84,7 %), у смт – 71,5 тис. осіб (81,9 %), у селах – 181,5 тис. осіб (34,3 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 457,1 тис. осіб (72,2%), у смт – 30,2 тис. осіб (34,6 %), у селах – 5,5 тис. осіб (1,0 %).

Таблиця 5.22.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	633,4	536,4	457,1
<i>смт</i>	87,3	71,5	30,2
<i>села</i>	529,5	181,5	5,5
Разом	1250,2	789,4	492,8

Відповідно до наданої інформації на території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості.

Системи централізованого питного водопостачання

- У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:
- цілодобове водопостачання – 100 % населених пунктів та 100 % населення;
  - питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 128; у смт – 100 л/добу;
  - кількість вуличних колективних установок – 233 (більше на 1); відсоток населення, що споживає з них воду – 6 %.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 163, з них поверхневих – 2; кількість свердловин дорівнювала – 445. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 0,2 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.22.2):

- ✓ піднято води – 39,8 млн. м³;
- ✓ очищено – 13,1 млн. м³ або 32,9 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 38,9 млн. м³ або 97,7 %;
- ✓ реалізовано – 28,1 млн. м³ або 70,6 %;
- ✓ знезаражено – 28,4 млн. м³ або 71,4 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 11,7 млн. м³ або 29,4 %.

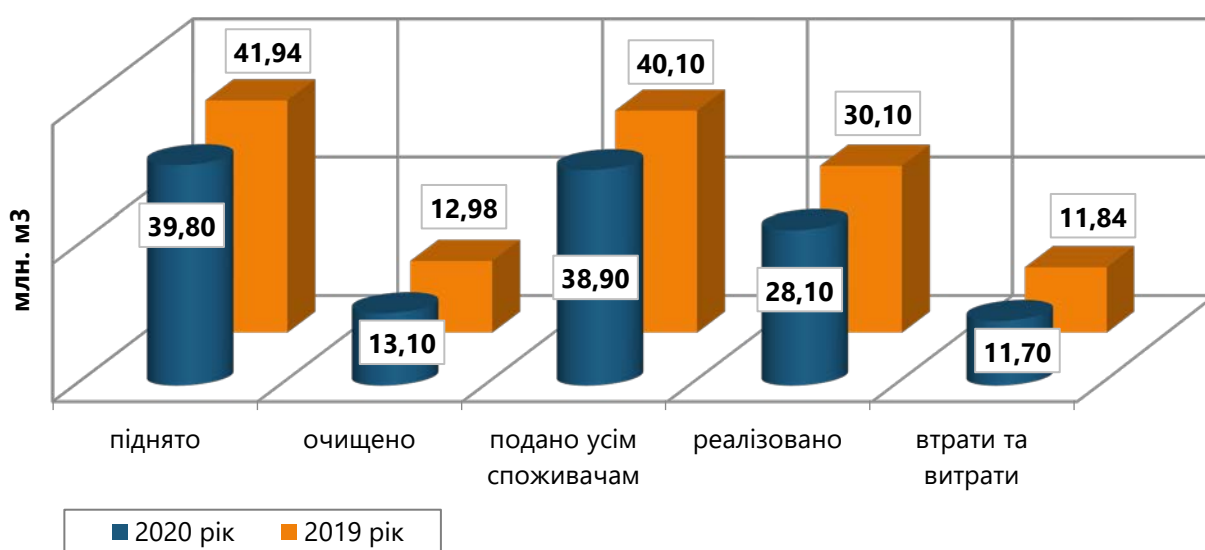

Рис. 5.22.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 36,8 млн. м³ або 92,5 % від загального обсягу; смт – 1,8 млн. м³ або 4,5 %; сільські н/п – 1,2 млн. м³ або 3,0 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 104,0; за категорією «населення» – 55,6 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 163 (фактична потужність – 39,8 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 591 одиниць, з них заміни потребували 108 або 18,3% насосів, було замінено протягом року – 28 або 25,9 % від потреби (рис. 5.22.3).

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 3325,3 км, з них ветхих та аварійних – 1103,1 км або 33,2 %; протягом року було замінено 67,5 км або 6,12 % від потреби (рис. 5.22.4). Показник аварійності мереж знизився з 3,8 до 3,1 аварій на 1 км мережі.

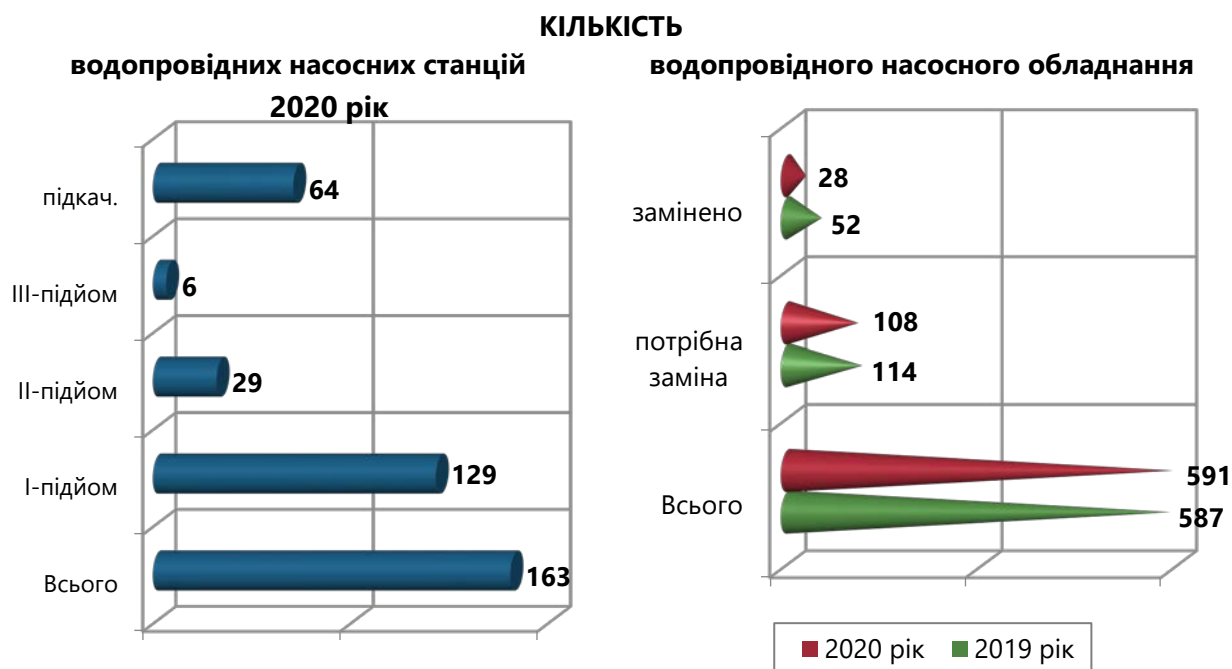

Рис. 5.22.3

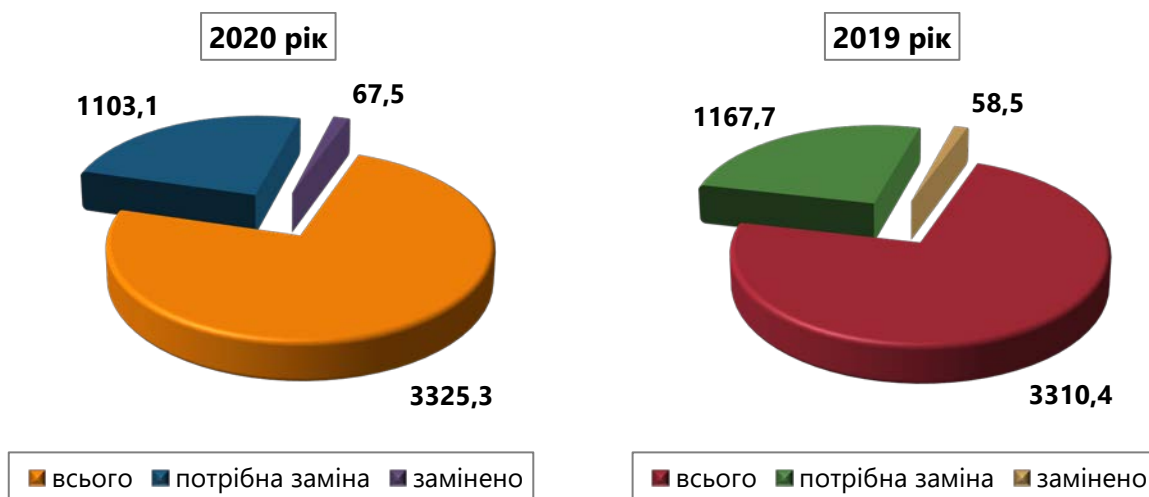

Рис. 5.22.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 68 з сумарним об'ємом – 141,8 тис. м³; водонапірні башти – 406 з сумарним об'ємом – 5,15 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 1,25 (більше на 0,2) тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився – з 19 до 19,2 %; квартир – з 76,4 до 77,7 %.

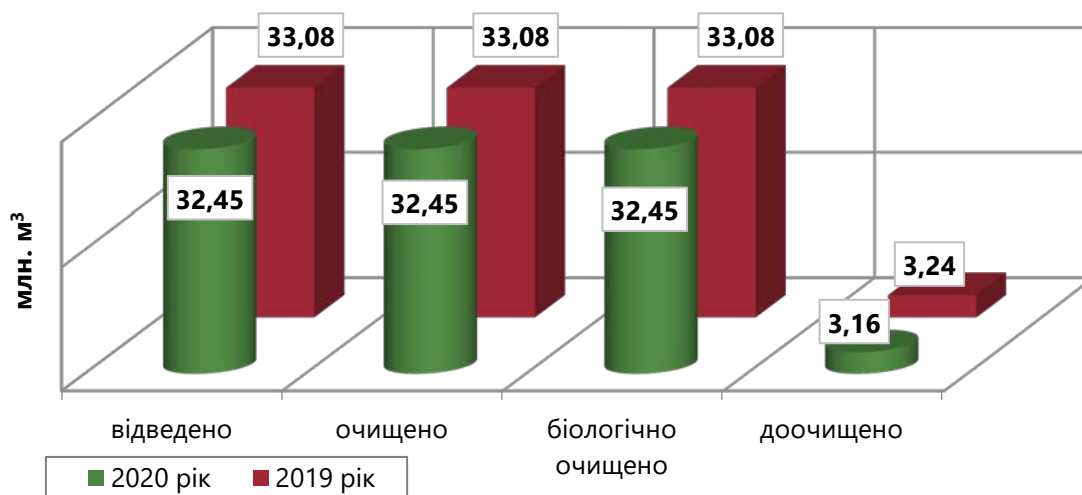
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

- питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 98; у смт – 55 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.22.5):

- ❖ відведено стічних вод – 32,45 млн. м³;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 32,45 млн. м³ або 100 %;
- ❖ пройшло доочищення – 3,16 млн. м³ або 9,7 %.

Рис. 5.22.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 31,9 млн. м³ або 98,3 % від їх загальної кількості; у смт – 0,55 млн. м³ або 1,7 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

- 130 НС (загальна фактична потужність – 32,45 млн. м³/рік); 347 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 115 або 33,2 % насосів, було замінено протягом року – 16 або 13,9 % від потреби;
- 35 КОС (загальна фактична потужність – 32,45 млн. м³/рік), з них 24 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.22.6).

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1115,4 км, з них ветхих та аварійних – 453,9 км або 40,7 %; протягом року було замінено 6,9 км або 1,5 % від потреби (рис. 5.22.7). Показник аварійності мереж зріс з 2,0 до 2,6 аварій на 1 км мережі.

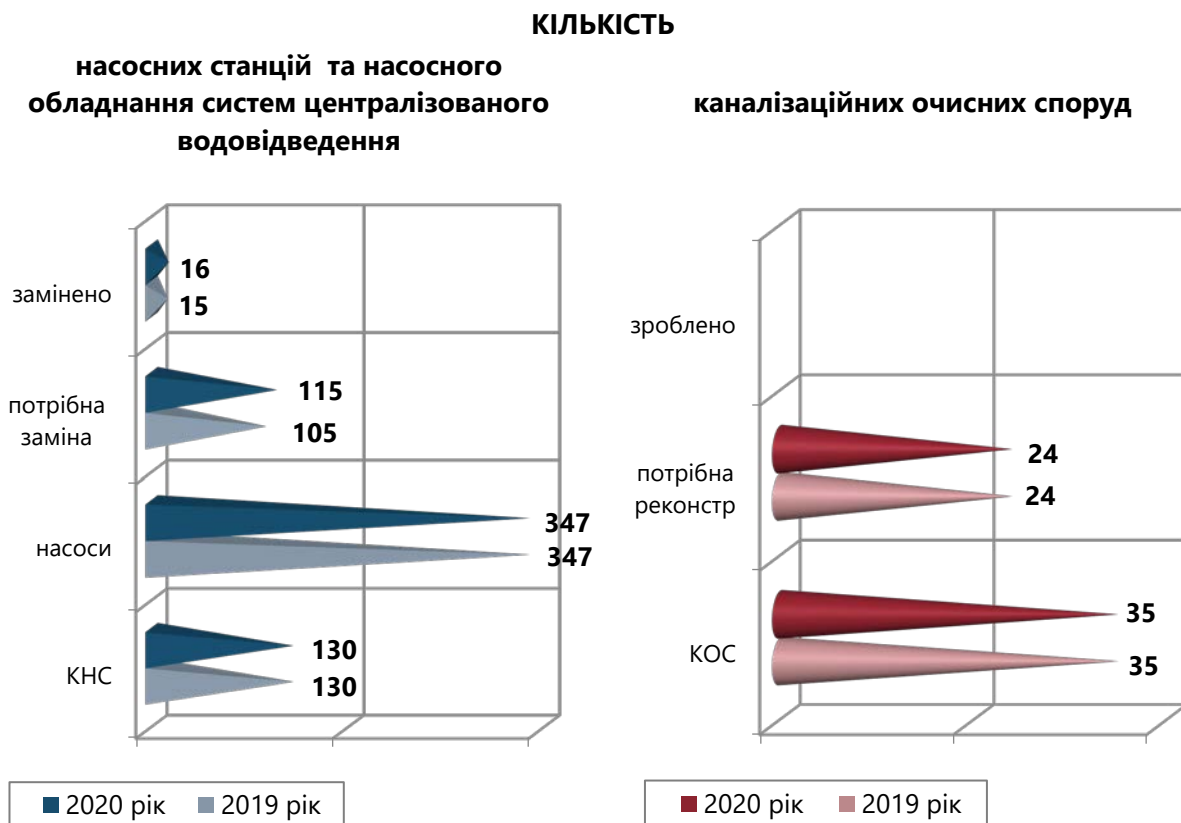

Рис. 5.22.6

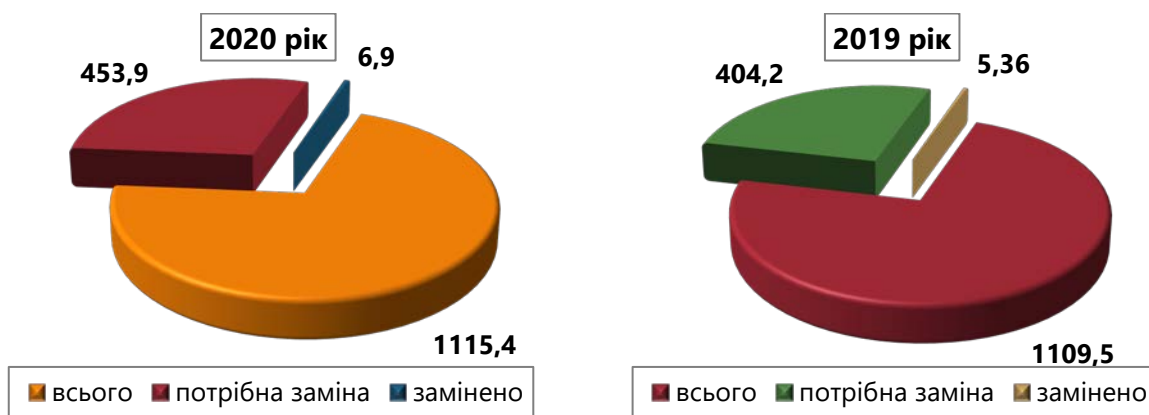

Рис. 5.22.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► у системах водопостачання зросли з 39,4 до 39,8 млн. кВт-год/рік; питомі витрати – з 939 до 1000 кВт год/1000 м³ води;

► у системах водовідведення знизились з 24,2 до 23,5 млн. кВт-год/рік; питомі витрати – з 731 до 724 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання зменшилась – з 10054,6 до 9388,9 тис. грн.; в системах водовідведення зростає – з 585,9 до 1663,7 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	9,78	11,38	4,5	4,5
максимальні	30,66	30,66	25,88	31,32
<i>для населення</i>				
мінімальні	8,8	8,81	3,0	3,0
максимальні	20,0	20,44	19,33	24,10
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	8,24	9,50	5,9	7,11
максимальна	26,46	27,52	31,03	34,00
середня	13,22	12,51	12,53	11,75
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	91,4	95,7	91,3	87,8
<i>для населення</i>	75,4	80,4	76,0	74,9

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	41	41
<i>спеціалізовані комунальні</i>	14	14
<i>багатогалузеві комунальні</i>	26	26
<i>відомчі</i>	1	1
Форма власності		
<i>комунальна</i>	40	40
<i>державна</i>	1	1

Базове підприємство ВКГ області – КП «Хмельницькводоканал»

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	МКП «Хмельницьк-водоканал»		КП «Міськтепло-воденергія» м. К.Подільський		Славутське УВКГ		ШКПВКГ м. Шепетівка		КП «Водоканал» м. Старокостянтинів	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ										
Обсяги води, млн. м³/рік										
<i>піднято</i>	18,7	19,0	8,31	8,35	1,35	1,337	1,14	1,097	1,19	1,19
<i>очищено</i>	18,7	19,0	5,82	6,01	1,27	1,268	1,14	1,097	–	–
<i>подано усім споживачам</i>	18,6	18,9	8,01	7,91	1,27	1,268	1,08	1,029	1,19	1,18
<i>реалізовано</i>	12,0	12,5	5,78	5,66	0,997	0,988	0,82	0,794	0,79	0,806

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2020 році
Хмельницька область

Показники	МКП «Хмельницьк- водоканал»		КП «Міськтепло- воденергія» м. К.Подільський		Славутське УВКГ		ШКПВКГ м. Шепетівка		КП «Водоканал» м. Старокостянтинів	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
<i>втрати та витрати</i>	6,73	6,53	2,5	2,22	0,35	0,35	0,31	0,303	0,4	0,37
Водопровідні мережі, км										
<i>всього</i>	670,2	678,6	326,4	329,6	134,5	134,5	121,9	121,9	62,6	62,6
<i>ветхі та аварійні</i>	316,9	320,407	266,8	149,8	65,0	65,0	45,5	45,5	19,6	19,8
<i>замінено</i>	1,1	0,6	1,27	1,42	0,56	0	0,42	0,4	0,08	0,15
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	13,59	13,76	9,02	9,26	1,57	1,5	1,66	1,58	2,8	2,6
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	7777*	5327*	660*	2051*	-	-	-	-	-	776,6
ВОДОВІДВЕДЕННЯ										
Обсяги стоків, млн. м³/рік										
<i>відведено</i>	17,8	17,4	6,46	6,62	0,76	0,75	0,93	0,892	1,15	1,16
<i>очищено</i>	17,4	17,2	6,46	6,62	0,76	0,75	0,93	0,892	1,15	1,16
<i>біологічно очищено</i>	17,4	17,2	6,46	6,62	0,76	0,75	0,93	0,892	1,15	1,16
<i>доочищено</i>										
Мережі централізованого водовідведення, км										
<i>всього</i>	387,3	396,12	164,7	164,7	74,3	76,13	54,5	54,5	55,3	55,3
<i>ветхі та аварійні</i>	174,4	178,67	88,1	94,04	3,6	3,6	21,9	21,9	16,8	16,6
<i>замінено</i>	0,1	0,4	0,9	0,4	-	-	-	-	0,2	0,7
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	12,12	11,62	3,75	4,11	0,94	0,84	1,37	1,29	0,735	1,09
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	7777*	5327*	660*	2051*	-	-	-	-	247,7	794,4

*загальна заборгованість за спожиту електроенергію, без ПДВ

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
		Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	66,1
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	40,96	1,52
2.	Продовження будівництва об'єктів	5,64	4,35
3.	Завершення будівництва об'єктів	0,098	-
4.	Реконструкція і модернізація об'єктів	13,75	10,98
5.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	2,46	8,6
6.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,24	1,7
7.	Інші заходи	2,99	0,91

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.22.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0,3	0,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	0
	підземні джерела водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	3,6	5,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	2,8	10,8
Системи водопостачання			
2	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0	0
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	0
3	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0,1	0,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	0,3

Охорона природних водойм

Таблиця 5.22.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	33,1	32,45
нормативно чистих без очищення		
нормативно очищених	32,87	32,4
недостатньо очищених	0,23	0
неочищених		
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	33,1	32,45
нормативно чистих без очищення		
нормативно очищених	32,87	32,4
недостатньо очищених	0,23	0
неочищених		

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Забезпечення населення області питною водою здійснюється в основному із підземних джерел з артезіанських свердловин. Частково для централізованого водопостачання використовують воду із поверхневих водозаборів у містах Кам'янець-Подільський та Полонне. Якість води цих горизонтів за вмістом основних санітарно-хімічних та бактеріологічних показників відповідає вимогам державних санітарних норм та правил. Незважаючи на важкий фінансово-економічний стан, підприємства водопровідно-каналізаційного господарства продовжують працювати над покращенням якості надання своїх послуг.

Переважає більшість підприємств, які надають послуги з централізованого водопостачання, збиткові. Основна причина збитковості – невідповідність діючих тарифів на комунальні послуги собівартості виробництва і постачання води. Враховуючи те, що вартість електричної енергії на підприємствах є основною складовою собівартості води господарсько-питного призначення, енергозбереження стало однією з основних проблем системи питного водопостачання. Успішне розв'язання цієї проблеми дасть змогу суб'єктам господарювання отримувати власні кошти для інвестування у модернізацію та розвиток систем питного водопостачання.

Впровадження заходів з будівництва та реконструкції мереж централізованого водопостачання та водовідведення у населених пунктах області можливе за умови залучення коштів із бюджетів усіх рівнів, у тому числі державного.

5.23 Черкаська область

Черкаською обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Черкаській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 168,76 млн. м³ води, що на 15,64 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 132,85 (менше на 16,85) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 22,14 (менше на 1,38) млн. м³, на виробничі – 83,38 (більше на 0,59) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 21,03 (менше на 21,27) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 6,486 (менше на 0,25) млн. м³ (табл. 5.23.1, рис. 5.23.1).

Таблиця 5.23.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	184,4	168,76	-15,64
	поверхневої	138,2	145,39	+7,29
	підземної	46,25	23,37	-22,93
2	Використання води, млн. м³			
	всього	149,7	132,85	-16,85
	на господарсько–питні потреби	23,52	22,14	-1,38
	на виробничі потреби	82,79	83,38	+0,59
	на сільськогосподарські потреби	–	–	–
	на зрошення	20,71	27,33	+6,62
на інші потреби	22,63	–	-22,63	
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	42,303	21,03	-21,27
	на господарсько–питні потреби	6,736	6,486	-0,250
	на виробничі потреби	3,847	2,504	-1,343
	на сільськогосподарські потреби	31,002	11,45	-19,552
	на зрошення	0,718	–	-0,718
на інші потреби	–	0,590	+0,590	

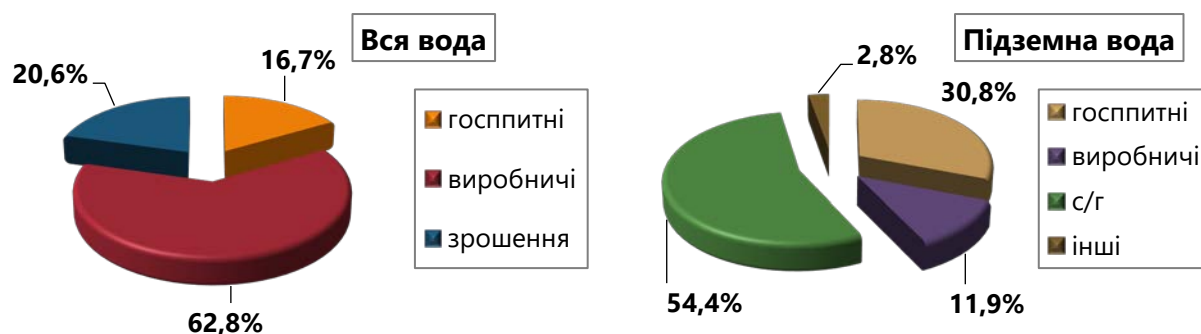

Рис. 5.23.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.23.2):

- **централізоване водопостачання** – усі 16 міст, усі 15 смт, 115 сіл (13,9 %).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 709 селах;
- **централізоване водовідведення** – 15 міст (93,8 %), 7 смт (46,7 %), 10 сіл (1,2%).
Централізоване водовідведення було відсутнє у м. Шпола, 8 смт (Бабанка, Буки, Верхнячка, Вільшана, Стеблів, Цибулів, Цвіткове, Шрамківка) та у 814 селах.

Таблиця 5.23.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	16	16	15
<i>смт</i>	15	15	7
<i>села</i>	824	115	10
Разом	855	146	32

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.23.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням:** у містах – 493,8 тис. осіб (73,3 %), у смт – 25,3 тис. осіб (50,0 %), у селах – 100,4 тис. осіб (22,1 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням:** у містах – 492,3 тис. осіб (73,1 %), у смт – 18,4 тис. осіб (36,4 %), у селах – 10,0 тис. осіб (2,2 %).

Таблиця 5.23.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	673,5	493,8	492,3
<i>смт</i>	50,6	25,3	18,4
<i>села</i>	454,3	100,4	10,0
Разом	1178,4	619,5	520,7

Відповідно до наданої інформації станом на 2020 рік, у маловодній місцевості перебуває 23 населених пунктів (2,7 % від загальної кількості н/п області), з яких 2 міста (м. Шпола, м. Ватутіно), 1 смт (Лисянка) та 20 сіл (19 сіл Лисянської ТГ та 1 село Гальмязів).

Системи централізованого питного водопостачання

- У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:
- цілодобове водопостачання – 20,4 % населених пунктів та 64,3 % населення;
  - питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 139,5; у смт – 37,3; у сільських н/п – 24,3 л/добу;
  - кількість вуличних колективних установок – 346 (менше на 212).

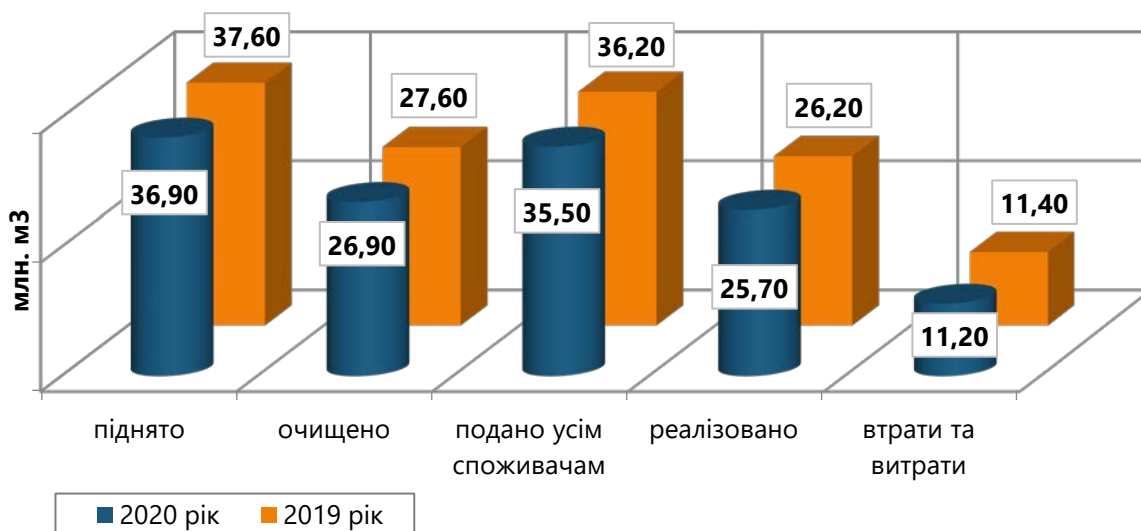
Протягом 2020 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2019 р.	2020 р.
село Поташ Маньківської селищної територіальної громади Уманського району Черкаської області	–	6

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 99, з них поверхневих – 4; кількість свердловин дорівнювала – 390. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 3,7 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.23.2):

- ✓ піднято води – 36,9 млн. м³;
- ✓ очищено – 26,9 млн. м³ або 72,9 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 35,5 млн. м³ або 96,2 %;
- ✓ реалізовано – 25,7 млн. м³ або 69,65 %;
- ✓ знезаражено – 29,5 млн. м³ або 79,9 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 11,2 млн. м³ або 30,4 %.

Рис. 5.23.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 35,2 млн. м³ або 95,4 % від загального обсягу; смт – 0,4 млн. м³ або 1 %; сільські н/п – 1 млн. м³ або 2,7 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 96,1; за категорією «населення» – 44,0 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 152 (фактична потужність – 81,76 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 631 одиниць, з них заміни потребували 136 або 21,55% насосів, було замінено протягом року – 32 або 23,5 % від потреби (рис. 5.23.3).

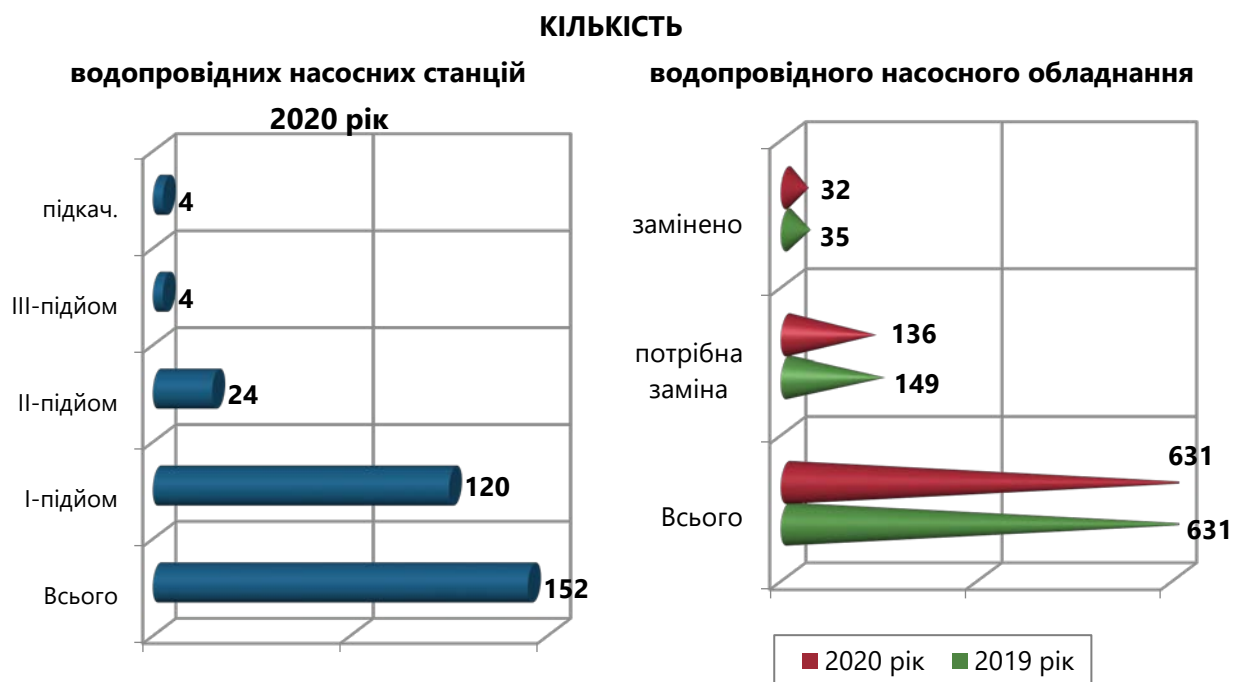

Рис. 5.23.3

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 2686,3 км, з них ветхих та аварійних – 892,02 км або 33,2 %; протягом року було замінено 18,28 км або 2,05 % від потреби (рис. 5.23.4). Показник аварійності мереж залишився на рівні 2019 року – 1,2 аварій на 1 км мережі.

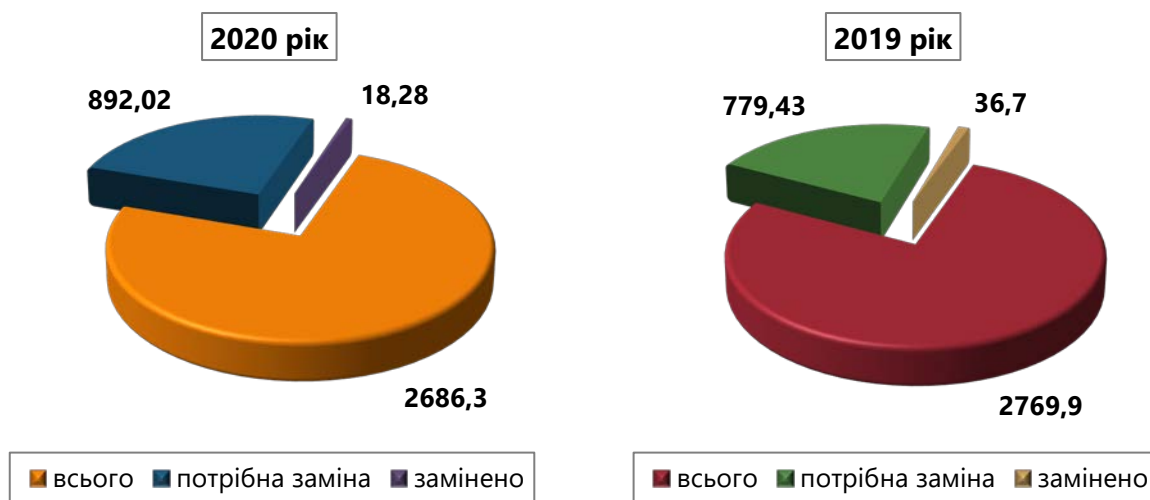

Рис. 5.23.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 79 з сумарним об'ємом – 145,2 тис. м³; водонапірні башти – 30 з сумарним об'ємом – 4,0 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 8,25 тис.м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився – з 98,5 % до 98,9; квартир – з 77,3 до 79,3 %.

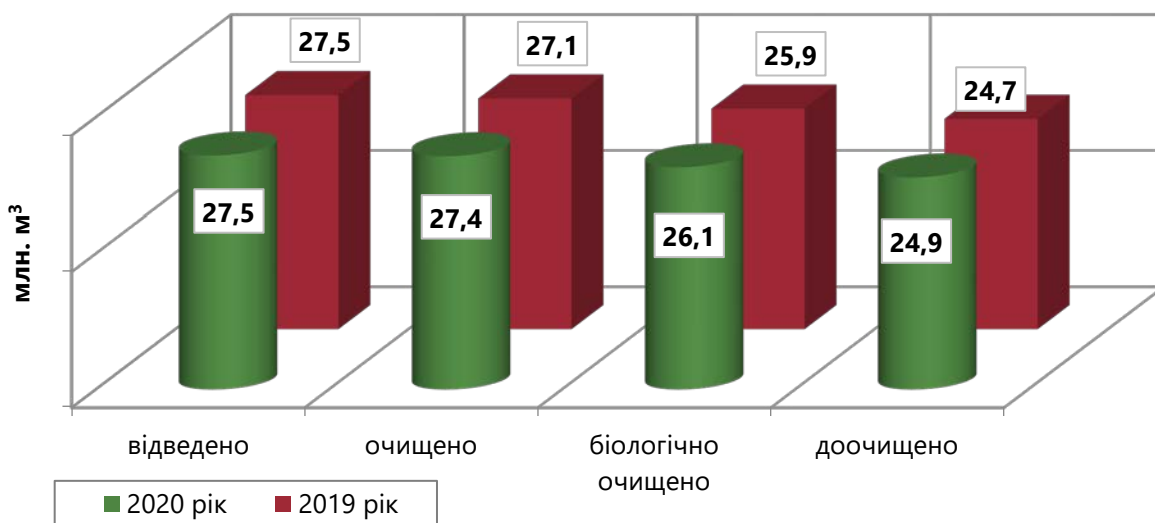
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 140,45; у смт – 56,0; у сільських н/п – 122,1 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.23.5):

- ❖ відведено стічних вод – 27,5 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 27,4 млн. м³ або 99,6 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 26,1 млн. м³ або 94,9 %;
- ❖ пройшло доочищення – 24,9 млн. м³ або 90,5 %.

Рис. 5.23.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 27,0 млн. м³ або 98,2 % від їх загальної кількості; у смт – 0,3 млн. м³ або 1,1 %; у сільських н/п – 0,2 млн. м³ або 0,7 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

➤ 95 НС (загальна фактична потужність – 113,5 млн. м³/рік); 226 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 110 або 48,6 % насосів, було замінено протягом року – 5 або 4,54 % від потреби;

➤ 20 КОС (загальна фактична потужність – 74,6 млн. м³/рік), з них 10 потребували реконструкції; на 1 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.23.6).

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1091 км, з них ветхих та аварійних – 364,6 км або 33,4 %; протягом року було замінено 2,9 км або 0,79 % від потреби (рис. 5.23.7). Показник аварійності мереж зріс з 0,17 до 0,42 аварій на 1 км мережі.

КІЛЬКІСТЬ

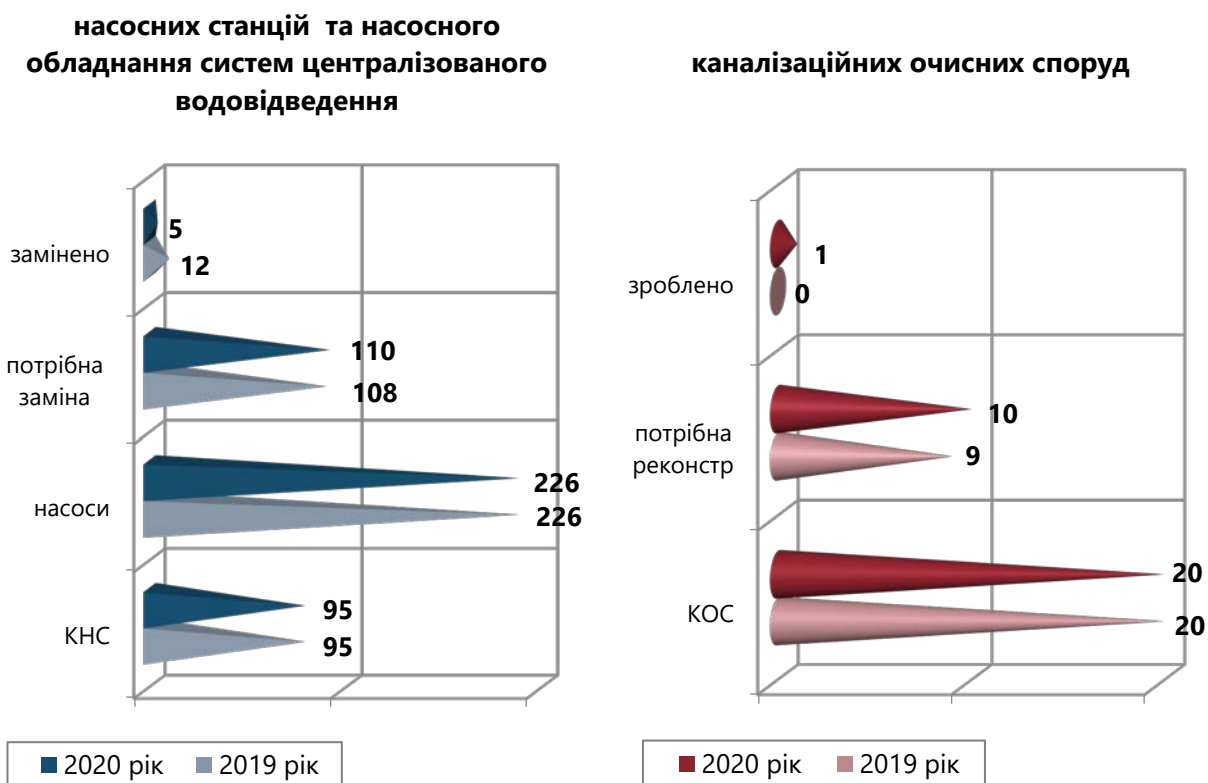

Рис. 5.23.6

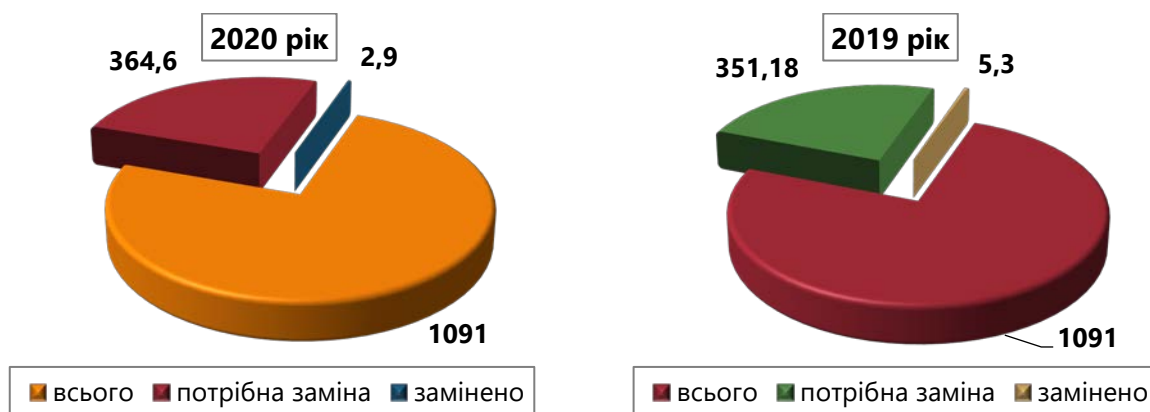

Рис. 5.23.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► **у системах водопостачання** знизилась з 23,5 до 22,4 млн. кВт-год/рік; питомі витрати зросли – з 1341 до 1474 кВт год/1000 м³ води;

► **у системах водовідведення** знизилась з 12,1 до 11,9 млн. кВт-год/рік; питомі витрати – з 887 до 864 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання та водовідведення зменшилась – з 7016,2 до 6040,3 тис. грн.

Фінансово–економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	9,432	11,58	7,476	10,104
максимальні	48,72	48,72	52,6	52,6
<i>для населення</i>				
мінімальні	9,432	11,58	7,476	10,104
максимальні	34,49	34,49	43,51	43,51
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	7,59	8,42	5,77	6,47
максимальна	75,76	85,24	60,75	73,26
середня	18,01	23,44	19,54	24,95
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	97	95	95	95
<i>для населення</i>	93	87	91	87

Підприємства водопровідно–каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	55	55
<i>спеціалізовані комунальні</i>	50	50
<i>багатогалузеві комунальні</i>	5	5
<i>відомчі</i>		
Форма власності		
<i>комунальна</i>	50	50
<i>державна</i>	2	2
<i>інша</i>	3	3

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Черкаси-водоканал»		КП «Умань-водоканал»		КП «ВодГео», м. Сміла		КП «УВКГ», м. Канів	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	24,59	23,98	3,7	3,7	3,04	2,94	0,98	0,96
<i>очищено</i>	23,4	22,59	–	–	2,9	2,92	–	–
<i>подано усім споживачам</i>	23,4	22,59	3,87	3,74	2,9	2,92	0,98	0,94
<i>реалізовано</i>	17,72	17,28	2,48	2,32	1,46	1,49	0,71	0,69
<i>втрати та витрати</i>	6,87	6,7	1,39	1,41	1,44	1,43	0,28	0,27
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	470,0	471,4	406,1	406,1	182,7	182,7	100,8	100,8
<i>ветхі та аварійні</i>	181,7	181,7	179,4	179,39	47,4	47,4	50,63	47,26
<i>замінено</i>	1,12	–	0,83	1,25	0,08	0,28	3,08	2,372
Витрати електроенергії,	7,78	7,21	4,26	4,02	4,048	3,721	1,514	1,504

Показники	КП «Черкаси-водоканал»		КП «Умань-водоканал»		КП «ВодГео», м. Сміла		КП «УВКГ», м. Канів	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
млн. кВт-год/рік								
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	-	-	2600*		2143,5	3427,7	309,5	464,8
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	19,73	20	2,7	2,5	1,18	1,26	0,88	0,91
<i>очищено</i>	19,73	20	2,7	2,5	1,18	1,26	0,88	0,91
<i>біологічно очищено</i>	-	-	2,7	2,5	1,18	1,26	-	-
<i>доочищено</i>	-	-	2,7	2,5	-	-	0,88	0,91
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	280,98	282,68	75	75	167,0	167,0	67,68	67,68
<i>ветхі та аварійні</i>	104,1	104,1	24,37	24,37	34,1	34,1	29,86	29,45
<i>замінено</i>	0,04	0,73			0,052	0,018	0,103	0,412
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	2,92	2,85	4,04	3,76	1,3	1,15	0,45	0,529
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	1672,8	1373,1	2600*		1552,2	2482,1	71,2	-

*загальна заборгованість за спожиту електроенергію, без ПДВ

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
		Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	25,46*
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	0,48	-
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	1,2	19,73
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	2,88	2,63
4.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,01	-
5.	Інші заходи	-	0,655

*КП «Черкасиводоканал» виконало заходів на загальну суму 20,89 млн. грн.

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.23.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	15,6	23,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	14,0	11,6
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	14,9	18,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	9,5	11,0
3	джерела децентралізованого водопостачання:		

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
	санітарно-хімічні показники	18,9	18,2
	бактеріологічні показники	14,1	26,5
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	15,6	23,0
	бактеріологічні показники	14,0	11,6
5	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	15,6	23,0
	бактеріологічні показники	14,0	11,6
6	сільські системи водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	20,5	22,3
	бактеріологічні показники	11,7	10,6

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Ватутіне, м. Золотоноша	Загальна жорсткість, залізо
м. Городище, смт Маньківка	Загальна жорсткість
м. Кам'янка	Фтор
м. Тальне	Загальна жорсткість, залізо, нітрати
м. Чигирин	Органолептичні показники, залізо
смт Катеринопіль	Залізо
смт Чорнобай	Залізо, марганець

Охорона природних водойм

Таблиця 5.23.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	87,57	75,22
нормативно чистих без очищення	42,52	35,16
нормативно очищених	40,94	36,85
недостатньо очищених	2,794	3,14
неочищених	0,06	0,07
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	7,092	7,126
нормативно чистих без очищення	1,285	1,466
нормативно очищених	3,062	2,717
недостатньо очищених	2,713	2,913
неочищених	0,032	0,031

Таблиця 5.23.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, од.	2019 р.	2020 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	за санітарно-хімічними показниками	3	0
	за мікробіологічними показниками	2	1
2	Водойми II-ї категорії:		
	за санітарно-хімічними показниками	52	19
	за мікробіологічними показниками	15	13

Загальний стан водопровідно–каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

У 2020 році, в порівнянні з попереднім роком, по підприємствах водопровідно–каналізаційного господарства області зменшилися об'єми забору води на господарсько–питні потреби та збільшилися питомі витрати електроенергії на перекачку води.

Господарсько–побутові стічні води в м. Черкаси подаються для очистки на очисні споруди ПРАТ «Азот», стоки м. Звенигородка – на очисні споруди м.Ватутіно. Водовідведення міст Городище, Шпола, Жашків, Корсунь–Шевченківське, смт Драбів здійснюється у вигрібні ями, з них спецавтотранспортом направляються на поля фільтрації та асенізаційні ділянки.

Загалом якість води, яка подається централізовано, відповідає нормам і залежить від якості води в джерелах водопостачання, ефективності її очищення та знезараження, санітарно–технічного стану споруд та водопровідних мереж. У 2020 році незначні відхилення показників якості питної води виявлено по КП «Комунальник» м. Городище (вміст заліза при нормі $0,2 \text{ мг/дм}^3 - 0,39 \text{ мг/дм}^3$), КП «Водоканал» м. Тальне (вміст нітритів при нормі $0,1 \text{ мг/дм}^3 - 0,12 \text{ мг/дм}^3$), КП «Кам'янський водоканал» м. Кам'янка (вміст заліза при нормі $0,2 \text{ мг/дм}^3 - 0,34 \text{ мг/дм}^3$), КП «ВУЖКГ» смт Чорнобай (вміст заліза при нормі $0,3 \text{ мг/дм}^3 - 0,49 \text{ мг/дм}^3$).

У каналізаційних стоках перевищено вміст нітратів в міських мереж централізованого водовідведеннях: м. Христинівка, м. Чигирин, м. Тальне, м. Умань, м. Золотоноша, м. Кам'янка, м. Катеринопіль, смт Чорнобай.

Підприємства водопостачання та водовідведення області стежать за показниками проб води та підтримують в межах норми запаси реагентів і реактивів для її знезараження.

За рахунок коштів місцевого бюджету побудовано одну свердловину по проекту «Будівництво двох свердловин для КП «Водоканал» на території Семенівської сільської ради (за межами населеного пункту) Лисянської територіальної громади Звенигородського району Черкаської області.

За рахунок коштів КП «Комунальник–М» Маньківської територіально громади Уманського району виготовлено технічну документацію та проведено грошову оцінку земельних ділянок комунальної власності для загального користування (під розміщення 5 свердловин) в адміністративних межах Маньківської територіальної громади.

КП « ВУЖКГ» Христинівської територіальної громади було отримано декларації про готовність до експлуатації об'єктів водопровідних мереж протяжністю 32,7 км та використано 480,00 тис. грн на будівництво водогону в м. Христинівка.

Варто зазначити, що порівняно з 2019 роком зменшилися обсяги фінансування водопровідно–каналізаційної сфери з державного бюджету, тому масштабні проекти не реалізовувалися, а ремонтні роботи систем водопровідно–каналізаційного господарства проводилися за рахунок місцевого бюджету та коштів підприємств.

За інформацією Головного управління Держпродспоживслужби в Черкаській області, спалахів інфекційних захворювань населення області, пов'язаних із використанням питної води з централізованих джерел водопостачання, у 2020 році не реєструвалося.

5.24 Чернівецька область

Чернівецькою обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Чернівецькій області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 66,99 млн. м³ води, що на 3,04 млн. м³ більше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 49,08 (менше на 0,09) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 22,78 (менше на 0,99) млн. м³, на виробничі – 25,54 (більше на 0,41) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 6,02 (менше на 0,93) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 4,86 (менше на 0,9) млн. м³ (табл. 5.24.1, рис. 5.24.1).

Таблиця 5.24.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	63,95	66,988	+3,038
	поверхневої	43,18	60,970	+17,79
	підземної	20,76	6,019	-14,741
2	Використання води, млн. м³			
	всього	49,162	49,077	-0,085
	на господарсько–питні потреби	23,77	22,78	-0,99
	на виробничі потреби	24,95	25,356	+0,406
	на сільськогосподарські потреби	0,258	0,345	+0,087
	на зрошення	0,184	0,141	-0,043
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	6,94	6,015	-0,925
	на господарсько–питні потреби	5,76	4,86	-0,9
	на виробничі потреби	0,922	0,81	+0,112
	на сільськогосподарські потреби	0,254	0,340	+0,086
	на зрошення	0,004	0,005	+0,001

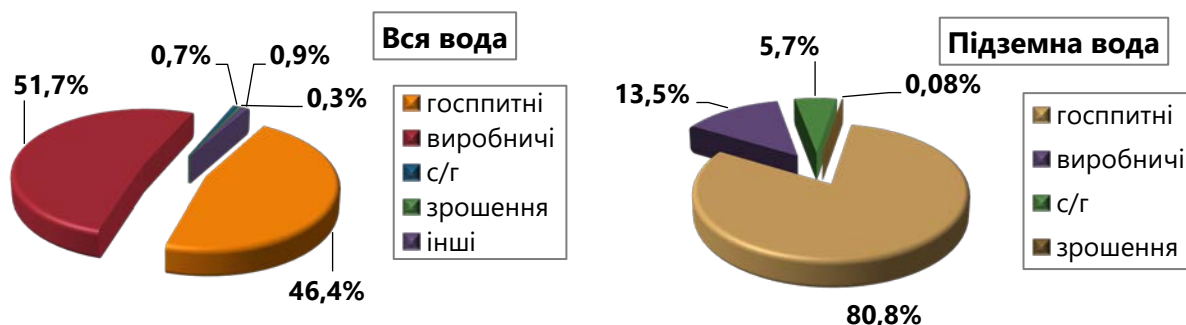

Рис. 5.24.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.24.2):

- **централізоване водопостачання** – 10 міст (90,9 %), 7 смт (87,5 %), 15 сіл (3,8 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у м. Вашківці, у смт Красноільськ та у 383 селах;
- **централізоване водовідведення** – 9 міст (81,8 %), 7 смт (87,5 %), 15 сіл забезпечено *локальним водовідведенням*. Централізоване водовідведення було відсутнє у 2 містах (Вашківці, Герца), у смт Красноільськ та у всіх 398 селах.

Таблиця 5.24.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	11	10	9
<i>смт</i>	8	7	7
<i>села</i>	398	15	–
Разом	417	32	16

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.24.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 271,2 тис. осіб (69,4 %), у смт – 32,5 тис. осіб (66,6 %), у селах – 17,1 тис. осіб (3,7 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 250,2 тис. осіб (64,0%), у смт – 14,9 тис. осіб (30,5 %).

Таблиця 5.24.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	390,7	271,2	250,2
<i>смт</i>	48,8	32,5	14,9
<i>села</i>	462,1	17,1	–
Разом	901,6	320,8	265,1

Відповідно до наданої інформації на території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 99,3 % н/п та 97,1 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 180; у смт – 135; у сільських н/п – 65 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 64; відсоток населення, що споживає з них воду – 0,2 %.

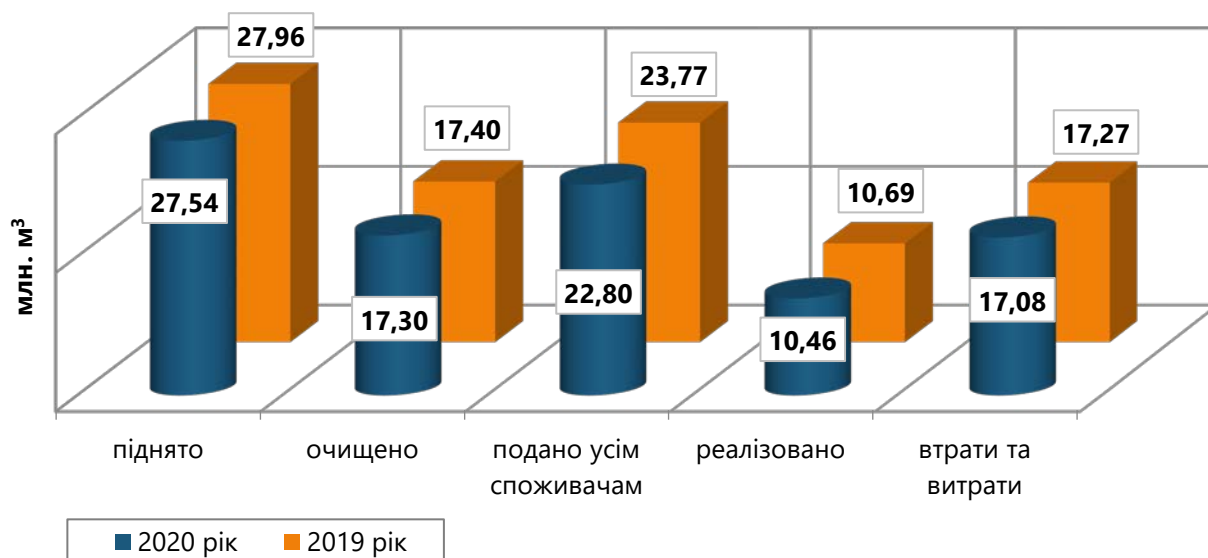
Протягом 2020 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2019 р.	2020 р.
м. Герца	3	3
м. Сторожинець	11,5	11,5
м. Хотин	14	14

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 37, з них поверхневих – 5; кількість свердловин дорівнювала – 280. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 31,3 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.24.2):

- ✓ піднято води – 27,54 млн. м³;
- ✓ очищено – 17,3 млн. м³ або 62,8 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 22,8 млн. м³ або 82,8 %;
- ✓ реалізовано – 10,46 млн. м³ або 37,9 %;
- ✓ знезаражено – 27,54 млн. м³ або 100 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 17,08 млн. м³ або 62 %.

Рис. 5.24.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 27,21 млн. м³ або 98,8 % від загального обсягу; смт – 0,25 млн. м³ або 0,9 %; сільські н/п – 0,09 млн. м³ або 0,3 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 28,72; за категорією «населення» – 21,45 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 67 (фактична потужність – 201,6 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 109 одиниць, з них заміни потребували 28 або 25,7% насосів, було замінено протягом року – 4 або 14,3 % від потреби (рис. 5.24.3).

КІЛЬКІСТЬ

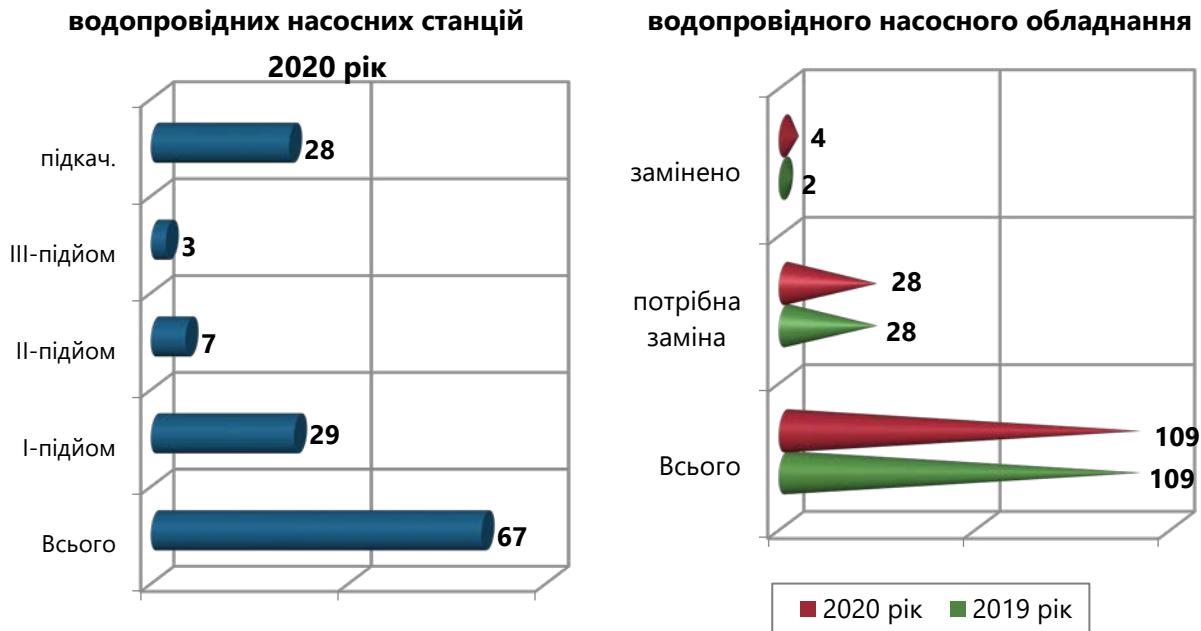

Рис. 5.24.3

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 936,5 км, з них ветхих та аварійних – 255,2 км або 27,3%; протягом року було замінено 37,34 км або 14,6 % від потреби (рис. 5.24.4). Показник аварійності мереж – 0,24 аварій на 1 км мережі.

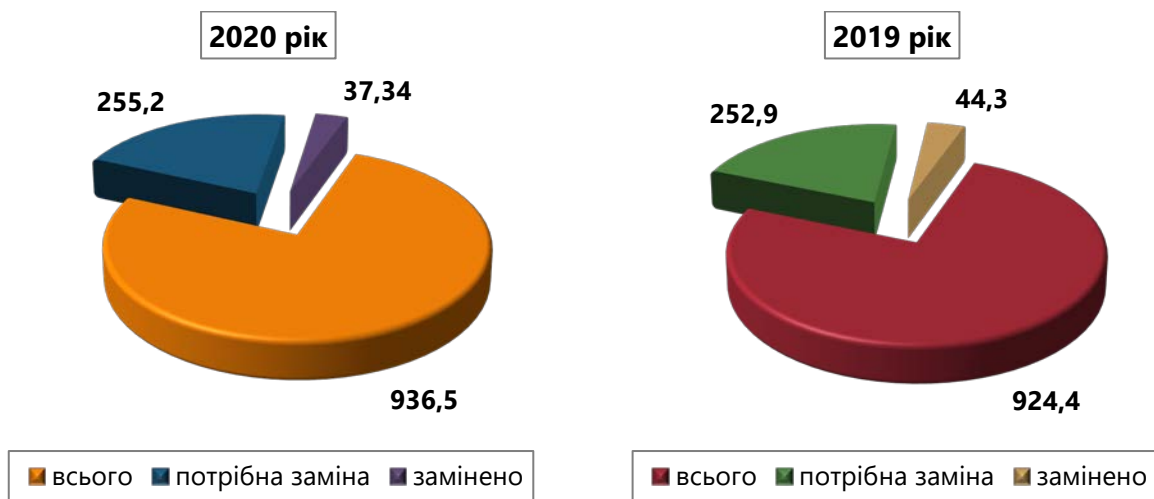

Рис. 5.24.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 24 з сумарним об'ємом – 101,2 тис. м³; водонапірні башти – 28 з сумарним об'ємом – 14,7 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 3,06 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився – з 16,5 до 17,7 %; квартир – з 88,5 до 88,6 %.

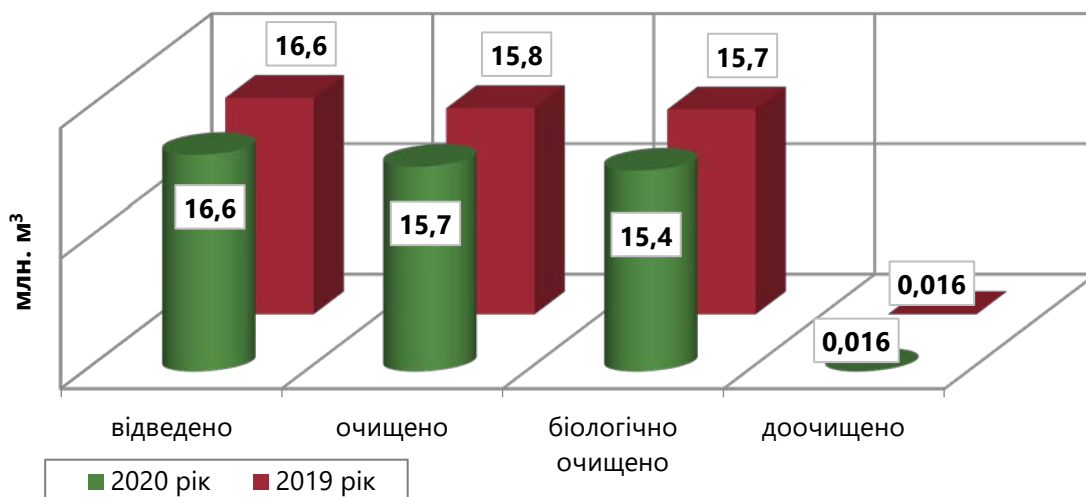
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 170; у смт – 130; у сільських н/п – 60 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.24.5):

- ❖ відведено стічних вод – 16,6 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 15,7 млн. м³ або 94,6 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 15,4 млн. м³ або 92,8 %.

Рис. 5.24.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 16,4 млн. м³ або 98,8 % від їх загальної кількості; у смт – 0,2 млн. м³ або 1,2 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

- 31 НС (загальна фактична потужність – 55,2 млн. м³/рік); 64 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 15 або 23,4 % насосів, було замінено протягом року – 1 або 6,6 % від потреби;
- 26 КОС (загальна фактична потужність – 36,0 млн. м³/рік), з них 6 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.24.6).

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 568,0 км, з них ветхих та аварійних – 160,8 км або 28,3 %; протягом року було замінено 14,8 км або 9,2 % від потреби (рис. 5.24.7). Показник аварійності мереж – 0,29 аварій на 1 км мережі.

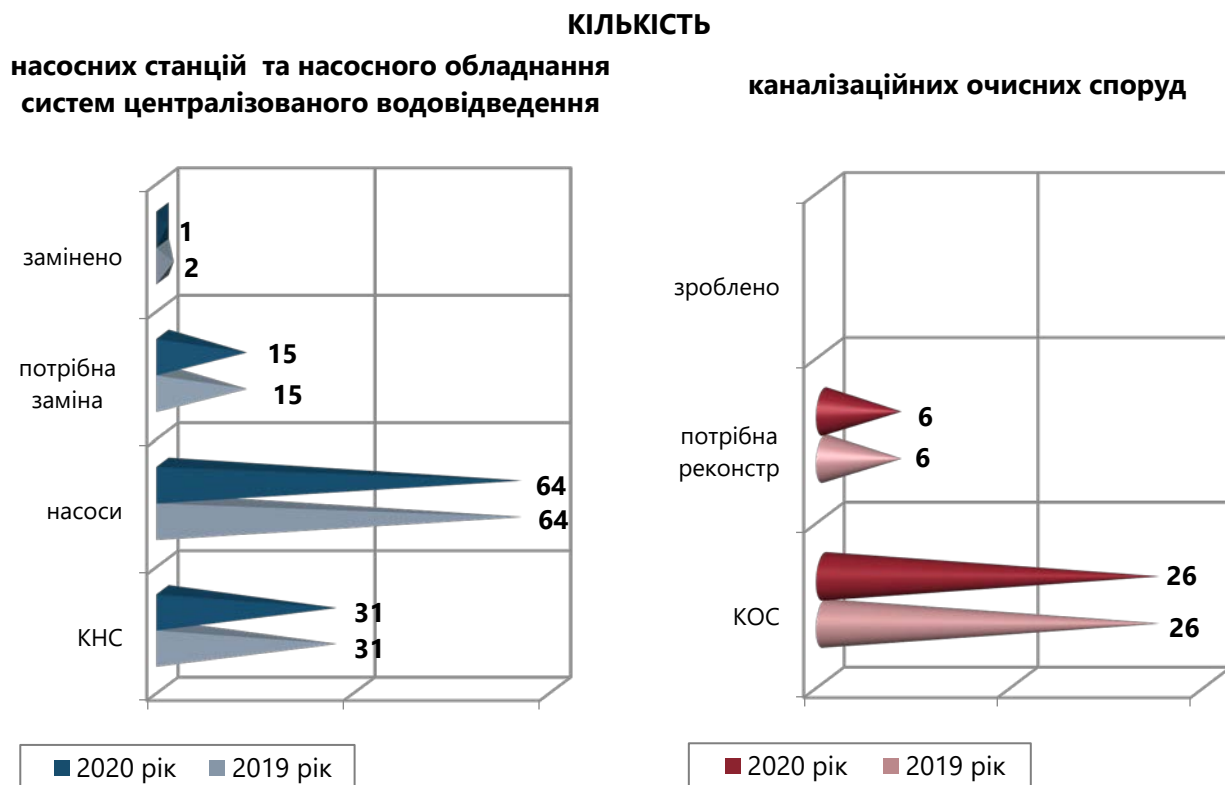

Рис. 5.24.6

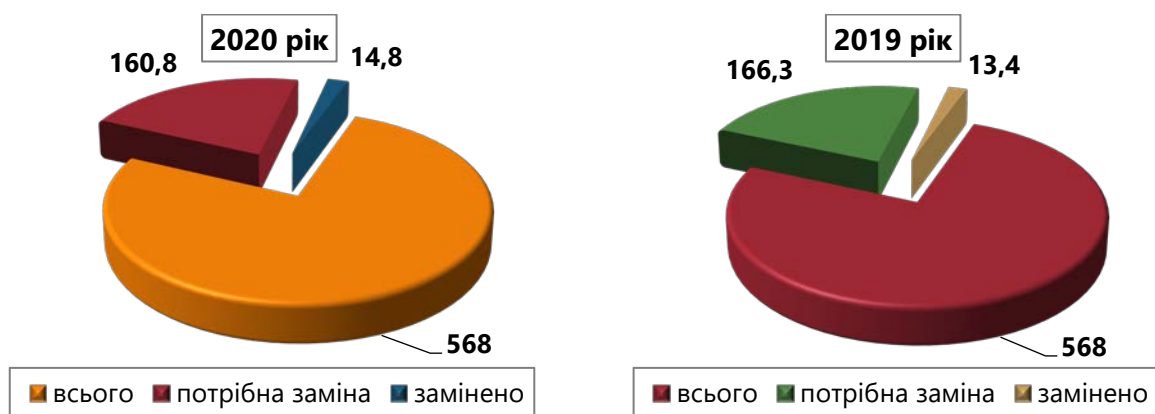

Рис. 5.24.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання знизились з 31,9 до 31,07 млн. кВт-год/рік; питомі витрати збільшились – з 1140,9 до 1128,0 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ у системах водовідведення знизились з 6,92 до 6,82 млн. кВт-год/рік; питомі витрати – з 409,8 до 393,5 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання зменшилась – з 31399,6 до 28793,8 тис. грн.; в системах водовідведення – з 7104,2 до 6604,8 тис. грн.

Фінансово–економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	7,14	7,14	5,976	7,188
максимальні	36,00	36,00	38,00	38,00
<i>для населення</i>				
мінімальні	5,80	5,80	5,976	7,188
максимальні	27,00	27,00	23,02	23,02
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	6,38	8,40	5,64	6,43
максимальна	42,73	50,07	58,85	34,13
середня	15,97	17,81	6,594	7,63
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	57,3	59,0	97,3	90,2
<i>для населення</i>	61,0	64,4	80,9	86,3

Підприємства водопровідно–каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	20	20
<i>спеціалізовані комунальні</i>	1	1
<i>багатогалузеві комунальні</i>	18	18
<i>відомчі</i>	–	–
<i>міжрайонні (групові)</i>	1	1
Форма власності		
<i>комунальна</i>	19	19
<i>державна</i>	1	1
<i>інша</i>	–	–

Базове підприємство ВКГ області – КП «Чернівціводоканал».

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Назва підприємства	КП «Чернівці–водоканал»		«КП Хотинтепломережа Хотинської міської ради»		ДКП управління «Тепловодоканал» м.Новодністровськ	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ						
Обсяги води, млн. м³/рік						
<i>піднято</i>	26,1	25,7	0,324	0,332	0,354	0,37
<i>очищено</i>	16,9	16,9	0,319	0,304	–	–
<i>подано усім споживачам</i>	21,7	20,8	0,327	0,304	0,354	0,37
<i>реалізовано</i>	9,2	9,1	0,319	0,232	0,25	0,281
<i>втрати та витрати</i>	12,5	11,7	0,082	0,071	0,074	0,089
Водопровідні мережі, км						
<i>всього</i>	429,9	429,9	74,0	74,0	13,5	13,5
<i>ветхі та аварійні</i>	136,6	136,2	12,7	12,7	6,7	6,7

Назва підприємства	КП «Чернівці-водоканал»		«КП Хотинтепломережа Хотинської міської ради»		ДКП управління «Тепловодоканал» м.Новодністровськ	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
<i>замінено</i>	2,2	0,4	0,1	–	0,1	–
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	29,121	28,266	0,808	0,693	0,597	0,639
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	30487*	27622*	–	–	–	211,3
ВОДОВІДВЕДЕННЯ						
Обсяги стоків, млн. м³/рік						
<i>відведено</i>	15,6	15,6	0,08	0,08	0,25	0,25
<i>очищено</i>	14,9	14,8	0,08	0,08	0,25	0,25
<i>біологічно очищено</i>	14,9	14,8	0,08	0,08	0,25	0,25
<i>доочищено</i>	–	–	–	–	–	–
Мережі централізованого водовідведення, км						
<i>всього</i>	303,8	303,8	13,4	13,4	16,1	16,1
<i>ветхі та аварійні</i>	107,9	107,9	0,5	0,5	–	–
<i>замінено</i>	0,9	–	–	–	–	–
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	6,306	6,095	0,001	0,001	0,223	0,251
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	30487*	27622*	–	–	–	83,5

*загальна заборгованість за спожиту електроенергію, без ПДВ

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	14,9	16,6
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	6,0	4,2
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	7,4	7,4
3.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	1,2	0,5
4.	Оснащення житлового фонду засобами обліку споживання води	0,3	–

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.24.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	3,9	7,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	5,5	9,4
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	4,3	8,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	5,7	10,2
3	джерела децентралізованого водопостачання:		

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	16,8	20,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	12,5	23,3
Системи питного водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0,3	2,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,2	3,5
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0,3	1,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,7	4,4
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0	0
	<i>бактеріологічні показники</i>	9,2	8,6

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Вижниця, смт Кельменці, смт Берегомет, смт Кострижівка, с. Хрещатик Чернівецького району, с. Зелена Дністровського району, с. Мошанець Чернівецького району	Мікробіологічні
м. Сторожинець, м. Чернівці	Фізико-хімічні

Охорона природних водойм

Таблиця 5.24.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	27,5	30,4
нормативно чистих без очищення	0	0
нормативно очищених	25,7	28,8
недостатньо очищених	1,3	1,2
неочищених	0,5	0,4
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	16,6	16,6
нормативно чистих без очищення	0	0
нормативно очищених	15,7	15,4
недостатньо очищених	1,6	1,1
неочищених	0,3	0,3

Таблиця 5.24.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2019 р.	2020 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	0,5	1,9
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	5,5	2,4
2	Водойми II-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	4,6	3,3
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	12,3	18,3

Загальний стан водопровідно–каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Комплексна програма «Питна вода Чернівецької області на 2011–2020 роки» у 2020 році з державного та місцевих бюджетів не фінансувалась.

Разом з цим, за рахунок інших програм та заходів у 2020 році відновлено роботу ВНС «Біла», реконструйовано та модернізовано обладнання на міських очисних спорудах каналізації, поповнена матеріально–технічна база КП «Чернівціводоканал», проведена заміна та санація 37,34 км аварійних водопровідних та 14,845 км мереж централізованого водовідведення, підготовлено 20 водопровідних та 10 каналізаційних насосних станцій, 2 водопровідні очисні споруди та 10 каналізаційних очисних споруд, 38 свердловин та 5 водозаборів з поверхневих джерел. Населення області не користується привізною водою.

Для забезпечення технологічного обліку води активізовано процес оснащення комунальних підприємств водопровідно–каналізаційного господарства відповідними засобами обліку фактичного відпуску води в мережу. З необхідних 36 засобів обліку води в місцях її відпуску в мережу на комунальних підприємствах централізованого водопостачання встановлено 36 од. Кількість наявних приладів технологічного обліку стічних вод складає 6 од. (66,7%), при потребі 9 од.

Фізичне зношення та енергоємність каналізаційного господарства є значною проблемою для області, зокрема: 37,5% очисних споруд каналізації області працюють у режимі механічної очистки стічних вод. Кожна п'ята каналізаційна насосна станція та третина насосних агрегатів відпрацювали нормативний строк експлуатації, 38% каналізаційних колекторів та мереж централізованого водовідведення експлуатуються понад 40 років.

Басейнове управління водних ресурсів річок Прут та Сірет, Новодністровське регіональне управління водних ресурсів експлуатації Дністровських водосховищ забезпечують контроль якості поверхневих вод у басейнах річок Дністер, Прут, Сірет та у Новодністровському водосховищі у місцях їх інтенсивного використання, скидів стічних вод та прикордонних ділянках за загально–санітарними, специфічними та радіологічними показниками.

Державною установою «Чернівецький обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України», його районними структурними підрозділами та лабораторіями підприємств водопровідно–каналізаційного господарства здійснюється постійний контроль за якістю питної води.

Управлінням щоквартально здійснюється моніторинг якості питної води централізованих систем водопостачання, стічних вод міських мереж централізованого водовідведення та очисних споруд каналізації, про що надається інформація Міністерству розвитку громад та територій України.

В області створено нормативні запаси знезаражуючих засобів і реагентів для очищення та знезараження питної води.

5.25 Чернігівська область

Чернігівською обласною державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Чернігівській області у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел області було відібрано 106,9 млн. м³ води, що на 5,4 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 95,48 (більше на 5,89) млн. м³, зокрема на господарсько–питні потреби– 25,79 (менше на 0,64) млн. м³, на виробничі – 65,57 (більше на 6,64) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 32,98 (менше на 0,65) млн. м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 25,79 (менше на 0,64) млн. м³ (табл. 5.25.1, рис. 5.25.1).

Таблиця 5.25.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	101,5	106,9	-5,4
	поверхневої	57,74	64,99	+7,25
	підземної	43,75	41,95	-1,8
2	Використання води, млн. м³			
	всього	89,59	95,48	+5,89
	на господарсько–питні потреби	26,43	25,79	-0,64
	на виробничі потреби	58,93	65,57	+6,64
	на сільськогосподарські потреби	3,94	3,47	-0,47
	на зрошення	0,289	0,65	+0,36
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	33,63	32,98	-0,65
	на господарсько–питні потреби	26,43	25,79	-0,64
	на виробничі потреби	3,192	3,30	-0,11
	на сільськогосподарські потреби	3,578	3,82	+0,24
	на зрошення	0,068	0,073	+0,005
	на інші потреби	0,53	0,53	0

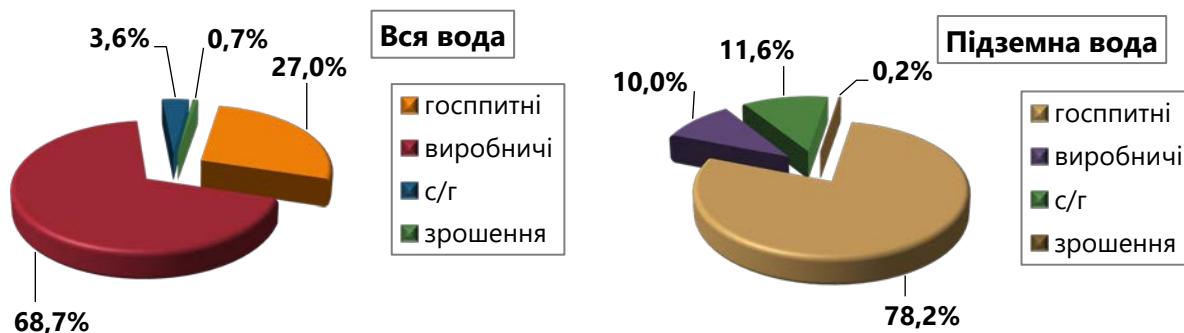

Рис. 5.25.1. Використання води на різні потреби у 2020 р.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2020 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.25.2):

▪ **централізоване водопостачання** – усі 16 міст, 28 смт (96,6 %), 194 села (13,2 %).
Централізоване водопостачання було відсутнє у смт Радуль та у 1270 селах;

▪ **централізоване водовідведення** – 15 міст (93,8 %), 15 смт (51,7 %), 11 сіл (0,8%).
Централізоване водовідведення було відсутнє у м. Батурин, у 14 смт (Березна, Дігтярі, Дмитрівка, Добрянкa, Линовиця, Лосинівка, Мала Дівиця, Михайло–Коцюбинське, Олишівка, Понорниця, Радуль, Седнів, Срібне, Холми) та у 1453 селах.

Таблиця 5.25.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	16	16	15
<i>смт</i>	29	28	15
<i>села</i>	1464	194	11
Разом	1509	238	41

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.6.3):

✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 462,1 тис. осіб (85,4 %), у смт – 38,3 тис. осіб (37,8 %), у селах – 41,4 тис. осіб (12,4 %);

✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 346,2 тис. осіб (64%), у смт – 24,8 тис. осіб (24,5 %), у селах – 7,5 тис. осіб (2,2 %).

Таблиця 5.25.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	540,8	462,1	346,2
<i>смт</i>	101,4	38,3	24,8
<i>села</i>	334,5	41,4	7,5
Разом	976,7	541,8	378,5

Відповідно до наданої інформації на території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 100 % н/п та 100 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 68,4; у смт – 64,4; у сільських н/п – 61,7 л/добу;

➤ кількість вуличних колективних установок – 859 (менше на 14); відсоток населення, що споживає з них воду – 2 %.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 230; кількість свердловин – 725. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 5,87 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.25.2):

- ✓ піднято води – 27,2 млн. м³;
- ✓ очищено – 18,3 млн. м³ або 67,3 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 27,2 млн. м³ або 100 %;
- ✓ реалізовано – 22,2 млн. м³ або 81,6 %;
- ✓ знезараження – відсутнє;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 5,0 млн. м³ або 18,4 %.

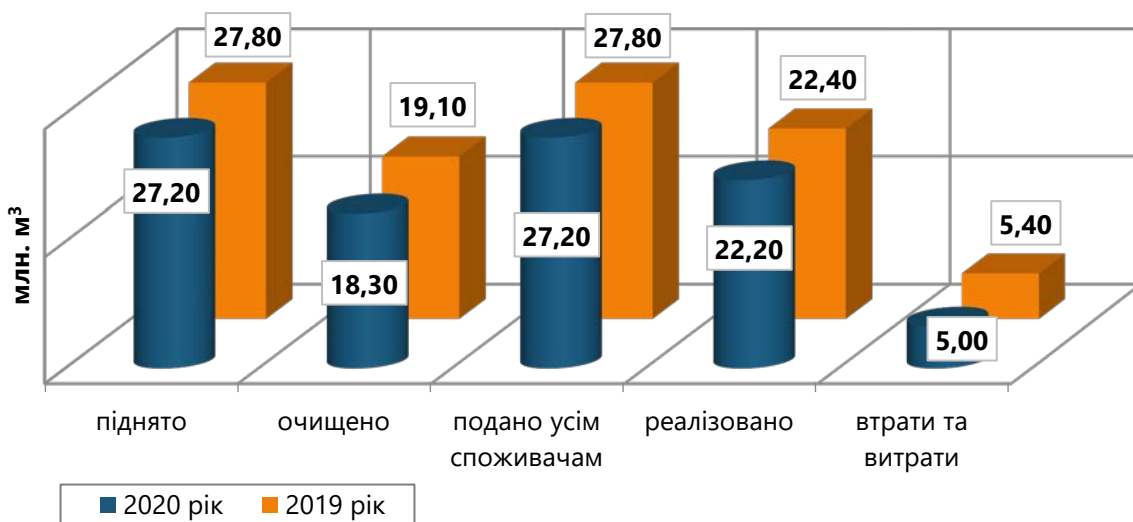

Рис. 5.25.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 25,9 млн. м³ або 95,2 % від загального обсягу; смт – 1,3 млн. м³ або 4,7 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 74,8; за категорією «населення» – 58,4 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 790 (фактична потужність – 41,75 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 810 одиниць, з них заміни потребували 24 або 2,96% насосів, було замінено протягом року – 15 або 62,5 % від потреби (рис. 5.25.3).

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 2179,7 км, з них ветхих та аварійних – 812,9 км або 37,3 %; протягом року було замінено 7,7 км або 0,95 % від потреби (рис. 5.25.4). Показник аварійності мереж залишився на рівні 0,7 аварій на 1 км мережі.

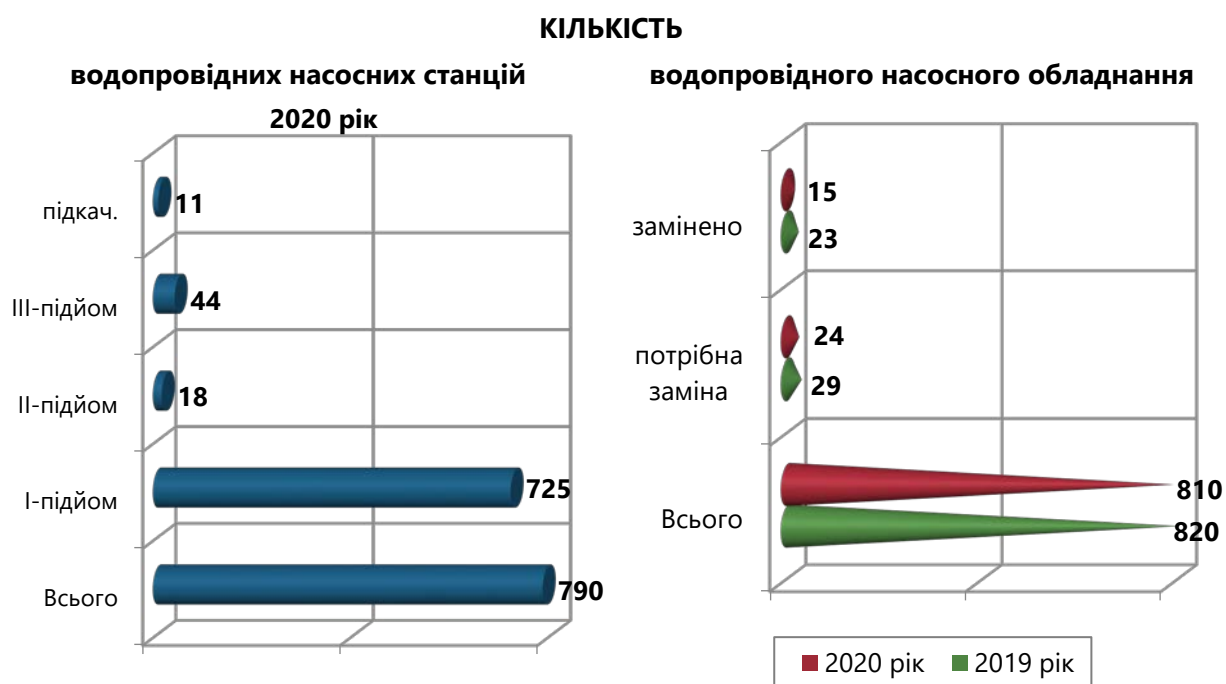

Рис. 5.25.3

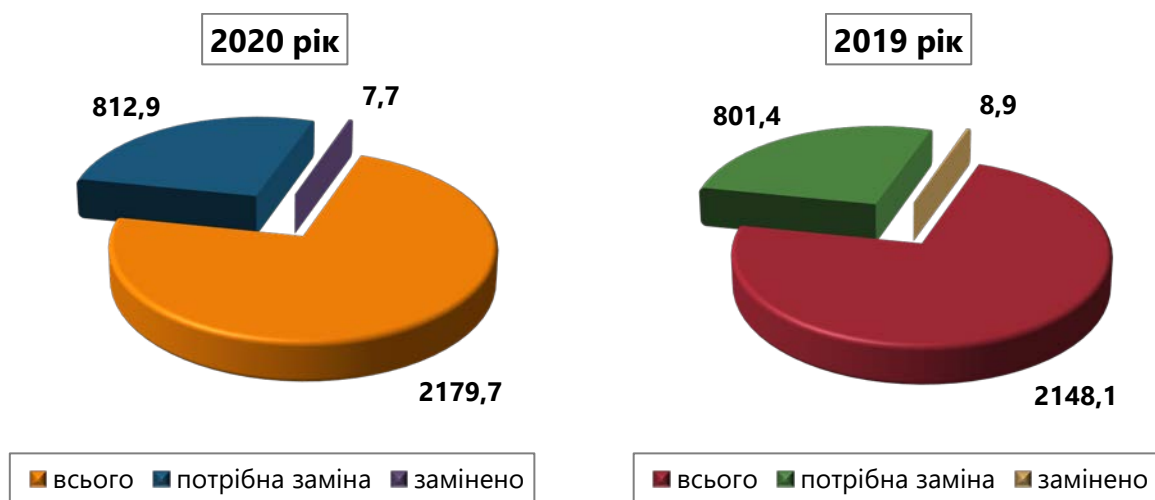

Рис. 5.25.4. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 30; водонапірні башти – 34 з сумарним об'ємом – 4,65 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився – з 25,4 до 26,4 %; квартир – з 83,1 до 83,9 %.

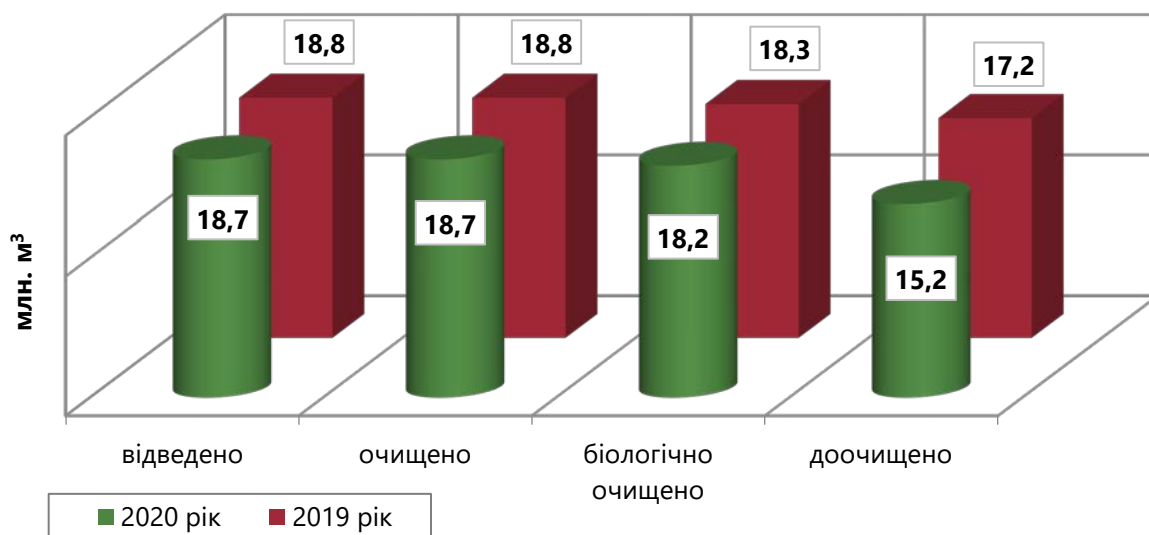
Системи централізованого водовідведення

У 2020 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 61,5; у смт – 59,2; у сільських н/п – 51,3 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.25.5):

- ❖ відведено стічних вод – 18,7 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 18,7 млн. м³ або 100 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 18,2 млн. м³ або 97,3 %.
- ❖ пройшло доочищення – 15,2 млн. м³ або 81,3 %.

Рис. 5.25.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 18,6 млн. м³ або 99,5 % від їх загальної кількості; у смт – 0,1 млн. м³ або 0,5 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

➤ 93 НС (загальна фактична потужність – 22,5 млн. м³/рік); 205 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 34 або 16,6 % насосів, було замінено протягом року 16 або 47 % від потреби;

➤ 19 КОС (загальна фактична потужність – 24,3 млн. м³/рік), з них 13 потребували реконструкції; реконструкція КОС не відбувалась (рис. 5.25.6).

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 785,8 км, з них ветхих та аварійних – 345,9 км або 44 %; протягом року було замінено 1,63 км або 0,47 % від потреби (рис. 5.25.7). Показник аварійності мереж збільшився від 0,1 аварій до 0,2 аварій на 1 км мережі.

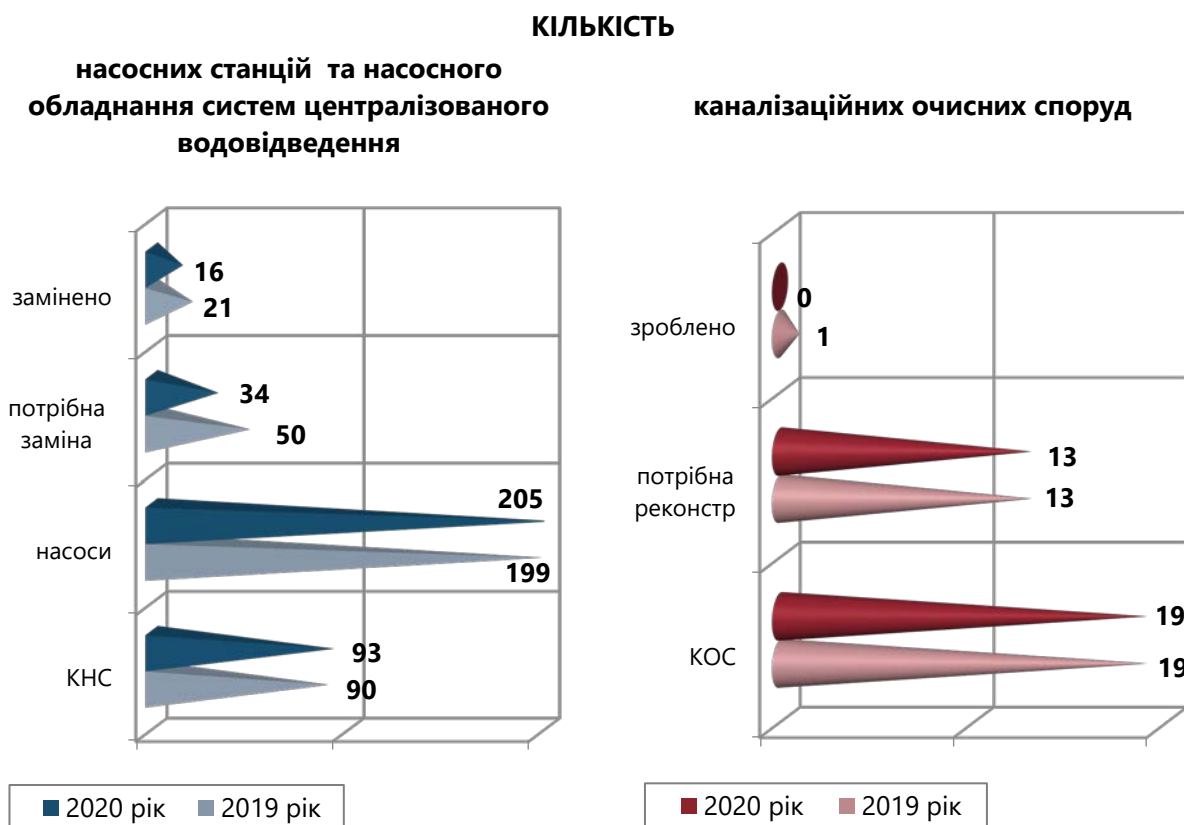

Рис. 5.25.6

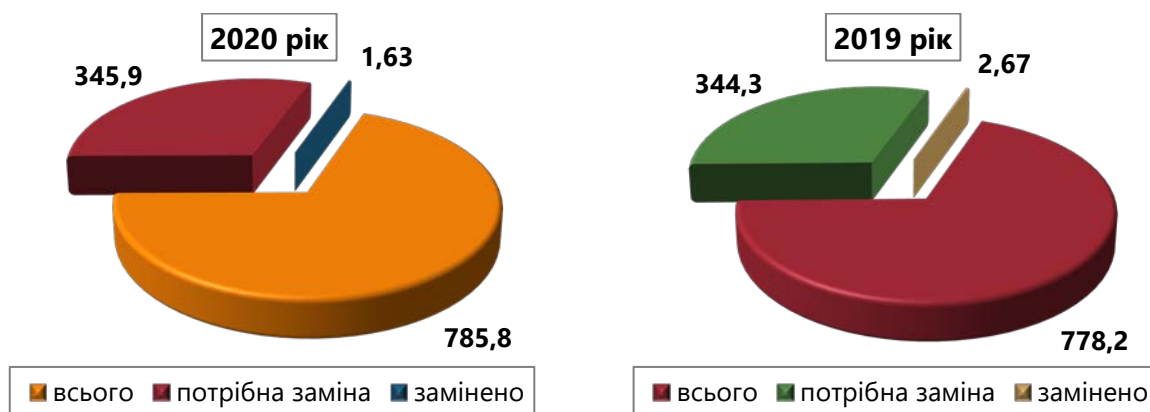

Рис. 5.25.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► у системах водопостачання знизились з 17,1 до 16,9 млн. кВт-год/рік; питомі витрати – з 607,3 до 607,1 кВт год/1000 м³ води;

► у системах водовідведення знизились з 12,6 до 12,0 млн. кВт-год/рік; питомі витрати – з 761,1 до 760,2 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась з 1898,0 до 2666,2 тис. грн.; в системах водовідведення збільшилась – з 1733,9 до 2543,8 тис. грн.

Фінансово–економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	8,96	10,01	10,704	14,076
максимальні	22,35	30,76	57,20	63,888
<i>для населення</i>				
мінімальні	8,96	10,01	10,704	14,076
максимальні	22,35	30,76	49,22	63,888
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	8,010	7,663	7,624	7,951
максимальна	22,756	25,936	53,687	58,471
середня	9,286	9,933	10,476	11,331
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	93,0	96,5	98,9	100,0
<i>для населення</i>	100,0	98,2	100,0	96,3

Підприємства водопровідно–каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2019 р.	2020 р.
Загальна кількість	23	23
<i>спеціалізовані комунальні</i>	8	8
<i>багатогалузеві комунальні</i>	15	15
<i>відомчі</i>	–	–
<i>міжрайонні (групові)</i>	–	–
Форма власності		
<i>комунальна</i>	20	20
<i>державна</i>	–	–
<i>інша</i>	3	3

Базове підприємство ВКГ області – КП «Чернігівводоканал».

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Назва підприємства	КП «Чернігів-водоканал»		КП «Ніжинське УВКГ»		КП «Прилуки-тепловодо-постачання»	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ						
Обсяги води, млн. м³/рік						
<i>піднято</i>	16,8	16,1	2,7	2,8	2,98	3,12
<i>очищено</i>	0,3	0,29	–	–	–	–
<i>подано усім споживачам</i>	16,78	16,04	2,7	2,8	2,97	3,11

Назва підприємства	КП «Чернігів-водоканал»		КП «Ніжинське УВКГ»		КП «Прилуки-тепловодо-постачання»	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
<i>реалізовано</i>	14,40	14,29	1,96	2,1	2,1	2,2
<i>втрати та витрати</i>	2,38	1,75	0,74	0,7	0,88	0,91
Водопровідні мережі, км						
<i>всього</i>	557,1	559,7	274,5	274,5	198,1	198,6
<i>ветхі та аварійні</i>	178,7	257,52	132,6	133,6	76,6	76,6
<i>замінено</i>	1,0	0,96	1,1	0,29	0,23	0,1
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	9,06	8,62	2,17	2,11	2,3	2,3
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	1184,0	1602,0	–	291,1	–	577,9
ВОДОВІДВЕДЕННЯ						
Обсяги стоків, млн. м³/рік						
<i>відведено</i>	14,6	14,39	1,7	1,7	1,31	1,31
<i>очищено</i>	14,6	14,39	1,7	1,7	1,31	1,31
<i>біологічно очищено</i>	14,6	14,39	1,7	1,7	0,97	0,97
<i>доочищено</i>	14,6	14,39	–	–	–	–
Мережі централізованого водовідведення, км						
<i>всього</i>	333,95	341,19	76,2	76,2	122,7	122,7
<i>ветхі та аварійні</i>	158,4	162,42	52,6	52,8	49,2	49,2
<i>замінено</i>	0,229	0,196	1,08	0,049	0,02	0,02
Витрати електроенергії, млн. кВт-год/рік	8,42	7,46	1,55	1,47	1,82	1,789
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	1274,0	1851,0	–	203,1	–	402,0

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
		Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	36,5
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	11,33	1,43
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	23,05	36,92
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,68	3,43
4.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	1,44	–
5.	Інші заходи	–	0,01

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.25.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
	санітарно-хімічні показники	20,6	27,2
	бактеріологічні показники	3,1	2,8
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	20,6	27,2
	бактеріологічні показники	3,1	2,8
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	30,2	28,3
	бактеріологічні показники	14,2	19,1
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	8,7	17
	бактеріологічні показники	4,0	4,2
5	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	6,7	4,4
	бактеріологічні показники	4,1	4,5
6	сільські системи водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	15,9	22,6
	бактеріологічні показники	4,6	5,7

У 2020 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Батурин, смт Макошино, смт Линовиця, 4 села Куликівський р-н, 5 сіл Прилуцький р-н, 2 села Срібнянський р-н, 3 села Талалаївський р-н, 3 села Чернігівський р-н, 1 село Корюківський р-н	ЗКФ
смт Козелець, смт Десна, м. Остер, смт Гончарівське, смт Олишівка, 4 села Борзнянський р-н, 3 села Коропський р-н, 2 села Н.-Сіверський р-н, 1 село Сновський р-н, 5 сіл Талалаївський р-н, 17 сіл Чернігівський р-н, 1 село Ріпкинський р-н, 1 село Сновський р-н	Залізо загальне
Смт Дмитрівка	ЗКФ, <i>E.coli</i>
1 село Варвинський р-н	ЗКФ, забарвленість
1 село Варвинський р-н	ЗКФ, забарвленість, залізо загальне
1 село Варвинський р-н, 2 села Сосницький р-н	ЗКФ, каламутність
смт Холми, 1 село Корюківський р-н,	Забарвленість, каламутність, залізо загальне
2 села Корюківський р-н,	ЗКФ, забарвленість, каламутність
1 село Куликівський р-н, смт Любеч	ЗМЧ, ЗКФ
смт Лосинівка	Фториди
1 село Ніжинський р-н, 3 села Ріпкинський р-н	Органолептичні показники, залізо загальне
4 села Н.-Сіверський р-н	Нітрати
1 село Прилуцький р-н	ЗКФ, фториди
смт Ріпки	ЗМЧ, ЗКФ, залізо, амоній, органолептичні показники
м. Семенівка	ЗМЧ, залізо загальне
1 село Семенівський р-н	Органолептичні показники
1 село Сосницький р-н	Каламутність
2 села Сосницький р-н	ЗКФ, каламутність, амоній

Категорія населеного пункту	За показниками
2 села Талалаївський р-н, смт Михайло-Коцюбинське, 6 сіл Чернігівський р-н	ЗКФ, залізо загальне
2 села Чернігівський р-н	Залізо загальне, загальна жорсткість
смт Седнів	pH
1 село Чернігівський район	Загальна жорсткість
1 село Чернігівський р-н	ЗКФ, загальна жорсткість, залізо загальне
м. Ніжин, в/ч А 4558	Органолептичні показники, фториди, залізо загальне
м. Прилуки	ЗКФ, жорсткість, амоній, залізо загальне, фториди, сухий залишок
м. Чернігів	ЗМЧ, ЗКФ, ентерококи, каламутність, залізо загальне

Охорона природних водойм

Таблиця 5.25.5

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	67,34	67,61
нормативно чистих без очищення	48,34	48,38
нормативно очищених	5,814	8,45
недостатньо очищених	13,18	10,78
неочищених	–	–
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	18,40	18,19
нормативно чистих без очищення	–	–
нормативно очищених	5,331	7,879
недостатньо очищених	13,07	10,31
неочищених	–	–

Таблиця 5.25.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, од.	2019 р.	2020 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	за санітарно-хімічними показниками	1	6
	за мікробіологічними показниками	7	3
2	Водойми II-ї категорії:		
	за санітарно-хімічними показниками	32	13
	за мікробіологічними показниками	12	13

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

За результатами діяльності за 2020 рік підприємства ВКГ отримали збиток в розмірі 46,2 млн грн (за 2019 рік прибуток становив 63,1 млн грн).

Загальна сума дебіторської заборгованості підприємств ВКГ порівняно з показниками 2019 року збільшилася на 6,6 млн грн (або на 13,8 %) і на 01.01.2021 року становила – 54,4 млн грн.

Дебіторська заборгованість за реалізовані послуги станом на 01.01.2021 року становила 50,1 млн грн. Найбільша питома вага в структурі дебіторської заборгованості за послуги – це борги населення – 85,0 % (42,6 млн грн).

Загальна сума кредиторської заборгованості підприємств у порівнянні з показниками 2019 року збільшилась на 51,1 % і на 01.01.2021 року становила 133,7 млн грн.

5.26 Місто Київ

Київською міською державною адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення в м. Київ у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел для потреб міста було відібрано 253,47 млн. м³, що на 6,61 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.26.1).

Таблиця 5.26.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	260,08	253,47	-6,61
	поверхневої	237,73	231,17	-6,56
	підземної	22,35	22,30	-0,05

Системи централізованого питного водопостачання

Послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у м.Київ та кількох прилеглих населених пунктах надає спеціалізоване підприємство – ПрАТ «АК «Київводоканал» (табл. 5.26.2).

Таблиця 5.26.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	4	2	4
<i>смт</i>	3	3	3
<i>села</i>	9	5	9
Разом	16	10	16

Чисельність населення у містах, яке у 2020 році користувалось послугами ПрАТ «АК «Київводоканал», становило: централізованого водопостачання – 2 461,813 тис. осіб; централізованого водовідведення – 2 435,598 тис. осіб.

У 2020 році загальні показники водопостачання були наступними:

- цілодобове водопостачання – 100 % н/п та 100 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 114,0 л/добу.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів становила – 362, з них поверхневих – 5; кількість свердловин – 357.

Обсяги води в системі водопостачання у 2020 році становили (рис. 5.26.1):

- ✓ піднято води – 253,47 млн. м³;
- ✓ очищено – 214,55 млн. м³ або 84,6 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 236,65 млн. м³ або 93,4 %;

- ✓ реалізовано – 177,6 млн. м³ або 70,1 %;
- ✓ знезаражено – 253,47 млн. м³ або 100 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 75,87 млн. м³ або 29,9 %.

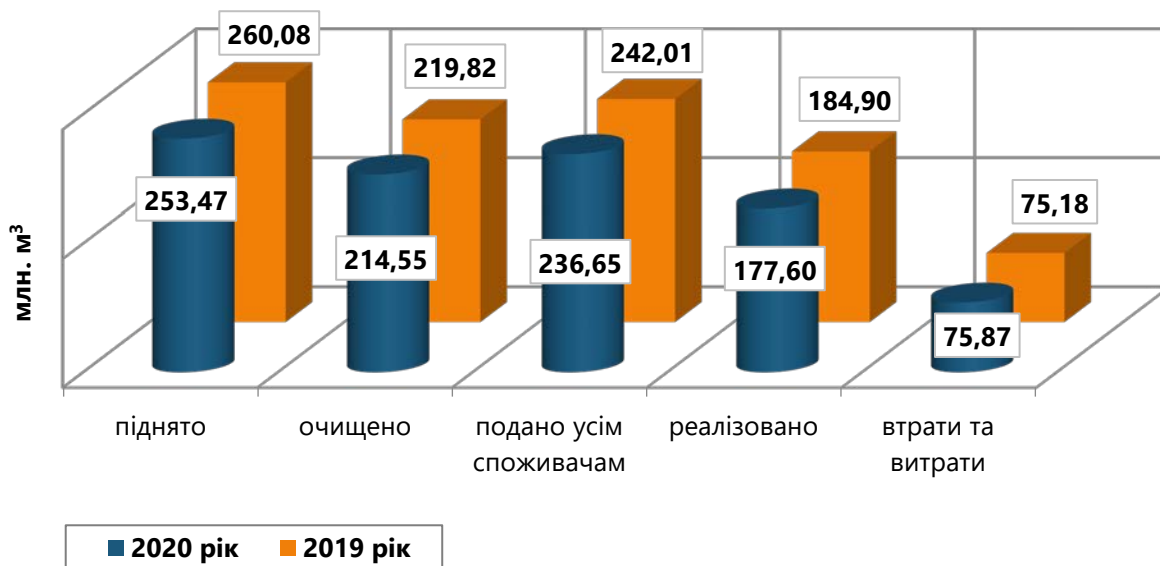

Рис. 5.26.1. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води в міста дорівнювала: за категорією «усі споживачі» – 646,58 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 77 (фактична потужність – 1534,7 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 277 одиниць, з них заміни потребували 173 або 62,5% насосів, з яких протягом року було замінено 58 насосів або 33,5 % від потреби(рис. 5.26.2).

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 4312,63 км, з них ветхих та аварійних – 2003,7 км або 46,5 %; протягом року було замінено 7,0 км або 0,35 % від потреби (рис. 5.26.4). Показник аварійності мереж залишився на рівні з попереднім роком – 0,44 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води в цілому налічували: резервуари чистої води – 70 з сумарним об'ємом 425,7 тис. м³; водонапірні башти – 4 з сумарним об'ємом 0,6 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився – з 85,5 до 86,3 %; квартир – з 86,1 до 87,0 %.

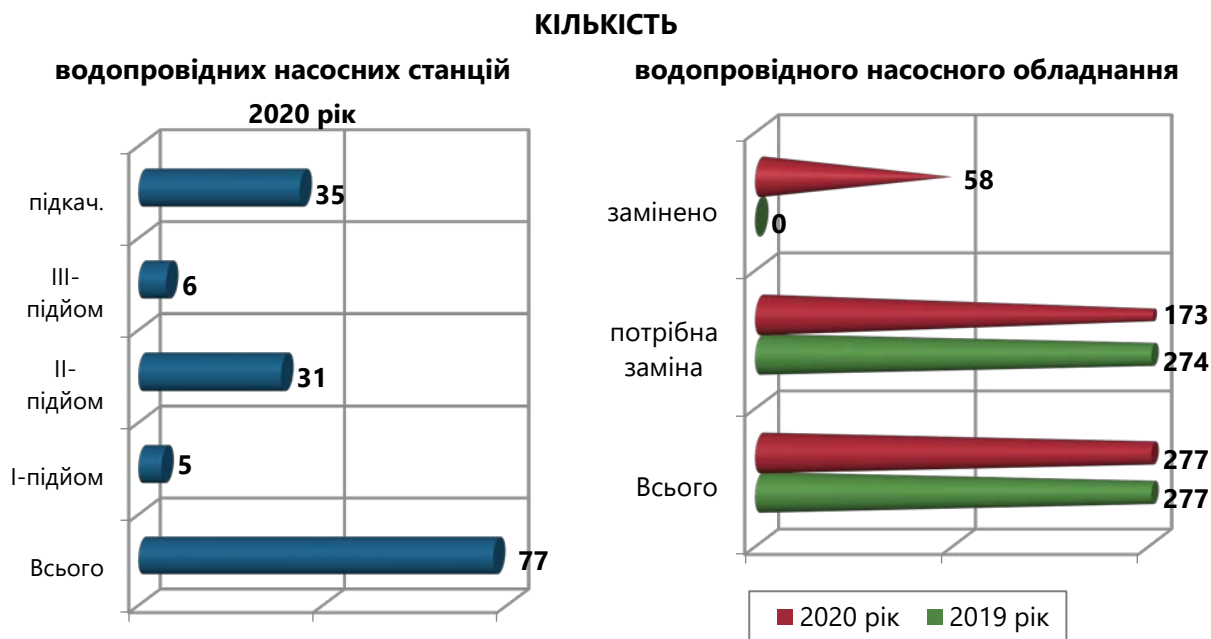

Рис. 5.26.2

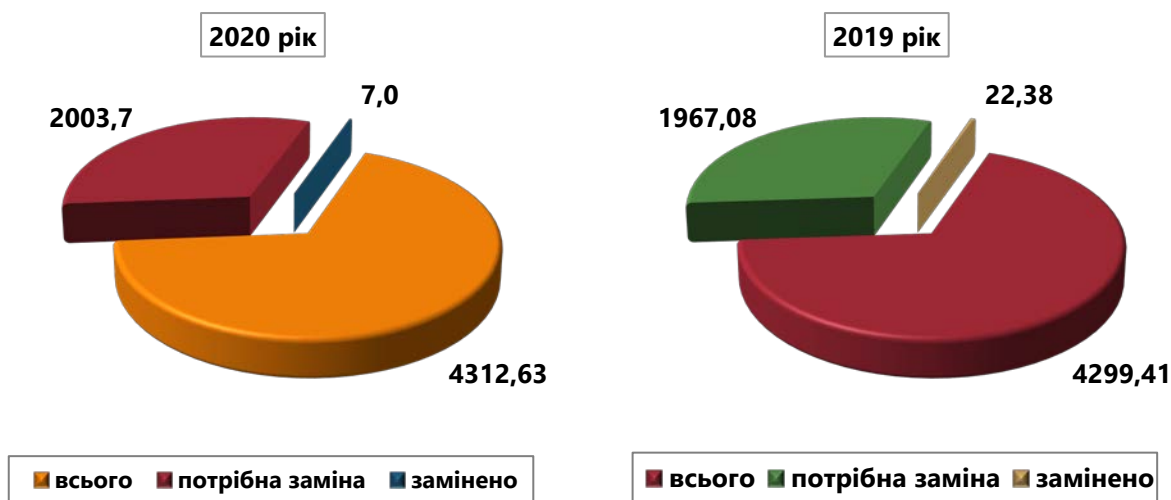

Рис. 5.26.3. Протяжність водопровідних мереж, км (порівняння за роками)

Системи централізованого водовідведення

Обсяги стічних вод в системі водовідведення у 2020 році становили (рис. 5.26.4):

- ❖ відведено стічних вод – 264,33 млн. м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 264,33 млн. м³ або 100 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 264,33 млн. м³ або 100 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками:

- 34 НС (загальна фактична потужність – 269,6 млн. м³/рік); 137 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 110 або 80,3 % насосів, протягом року заміни насосів не було (рис. 5.26.5);

➤ 1 КОС (загальна фактична потужність – 269,33 млн. м³/рік), які потребують реконструкції.

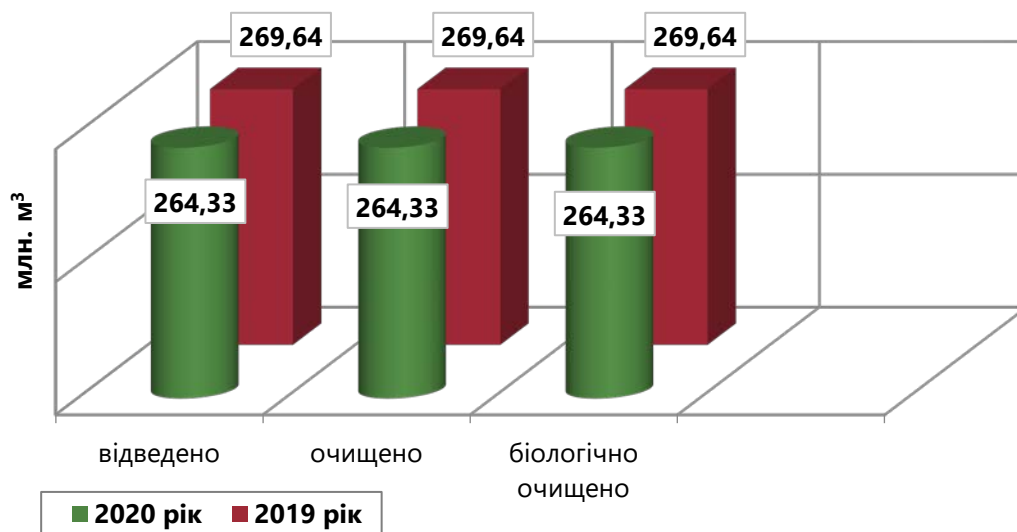

Рис. 5.26.4. Виробничі показники водовідведення

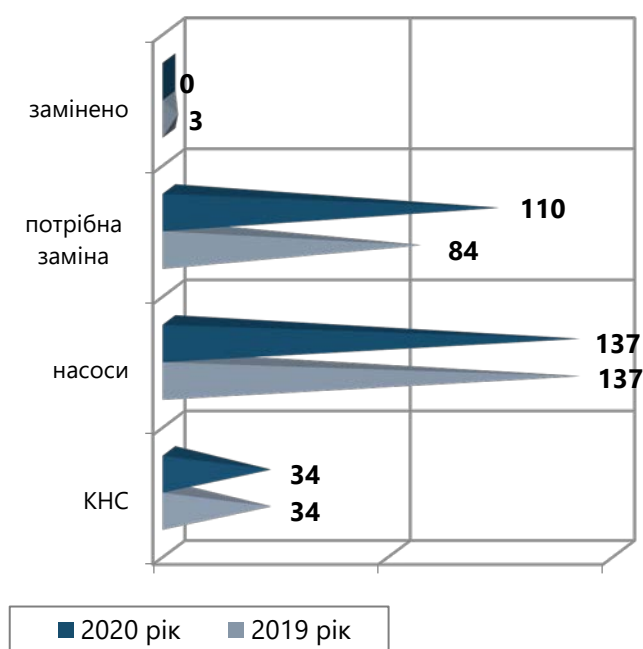

Рис. 5.26.5. Кількість насосних станцій та насосного обладнання систем централізованого водовідведення

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 2732,2 км, з них ветхих та аварійних – 824,1 км або 30,2 %; протягом року було замінено 8,97 км або 1,1 % від потреби (рис. 5.26.6). Показник аварійності мереж зменшився з 0,04 до 0,035 аварій на 1 км мережі.

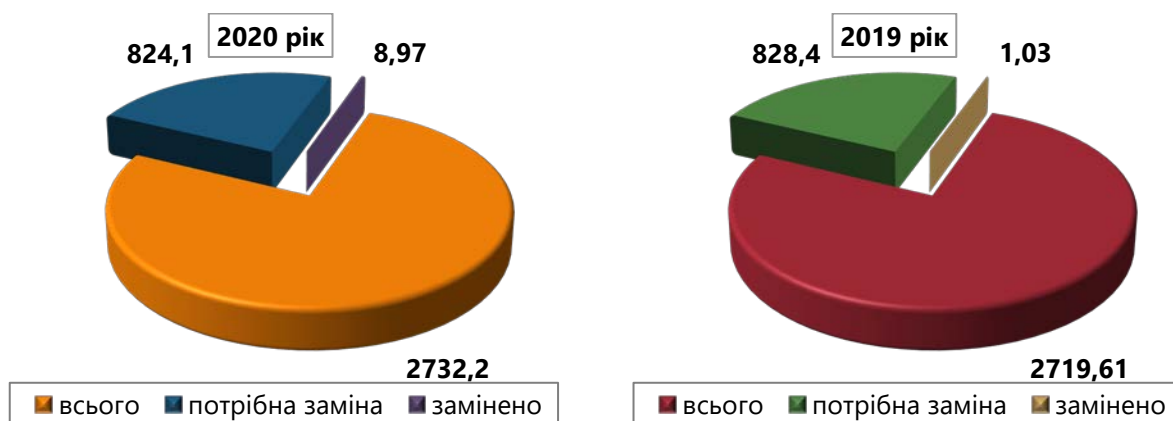

Рис. 5.26.6. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км (порівняння за роками)

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення

У 2020 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системі водопостачання знизилась з 152,8 до 150,9 млн. кВт-год/рік; питомі витрати збільшились з 631 до 637 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ у системі водовідведення зросли з 142,1 до 148,2млн. кВт-год/рік; питомі витрати збільшились з 527 до 560 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах централізованого водопостачання та водовідведення зменшилась – з 50 804,00 до (-8 580,00) тис. грн. без ПДВ.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги водопостачання, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
з 01.01.2019 по 31.01.2019	9,492		8,796	
з 01.02.2019 по 27.11.2019	10,812		9,564	
з 28.11.2019 по 31.12.2019	11,832		8,988	
з 01.01.2020 по 04.02.2020		11,832		8,988
з 05.02.2020 по 31.12.2020		13,440		9,552
<i>для населення</i>				
з 01.01.2019 по 31.01.2019	9,492		8,796	
з 01.02.2019 по 27.11.2019	10,812		9,564	
з 28.11.2019 по 31.12.2019	11,832		8,988	
з 01.01.2020 по 04.02.2020		11,832		8,988
з 05.02.2020 по 31.12.2020		13,440		9,552
Собівартість послуг з водопостачання, грн/м³ (без ПДВ)				
середня	7,75	9,20	6,81	7,96
Рівень відшкодування вартості послуг з водопостачання, %				
<i>для промисловості</i>				
	109,51	115,66	89,86	75,21
<i>для населення</i>				
	115,38	97,79	118,61	102,86

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	116,54	512,92
	у тому числі:		
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	42,38	382,05
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	71,2	113,03
3.	Інші заходи	2,96	17,84

Охорона природних водойм

Таблиця 5.26.3

Найменування показника	2019 р.	2020 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	287,44	280,83
нормативно чистих без очищення	–	–
нормативно очищених	269,64	264,33
недостатньо очищених	–	–
неочищених	17,8	16,5
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	287,44	280,83
нормативно очищених	269,64	264,33
неочищених	17,8	16,5

Загальний стан водопровідно–каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Протягом 2020 року підрозділами ДЕВГ та підрядними організаціями ліквідовано 1881 аварій. Виконано заміну 7,0 км водопровідних мереж, відремонтовано або замінено 757 оглядових колодязів, встановлено 171 стандартних кришок люків.

Програмою робіт по ремонту основних фондів силами підрядних організацій на 2020 рік було передбачено кошти в сумі 48824,0 тис. грн. (без урахування ПДВ). Витрати становлять 43462,2 тис. грн. (без урахування ПДВ). Було виконано перекладку водопровідної мережі Д=300 мм довжиною 300 м; водопровідної мережі Д=250 мм довжиною 450м; водопровідної мережі Д=200 мм довжиною 192м.

Відповідно до Інвестиційної програми ПрАТ «АК «Київводоканал» придбано трансформатори силові, насосне обладнання для артезіанських свердловин, дизельні генератори, зварювальні апарати, подрібнювач гілля, комплект щитів для кріплення стінок котлованів.

На сьогоднішній день значна частка систем каналізації в м. Київ має велику зношеність. Протягом 2020 року підрозділами ДЕКГ та підрядними організаціями було ліквідовано засмічень – 10169 шт., відремонтовано колодязів – 765 шт., замінено люків – 442 шт., ліквідовано – 98 аварій на мереж централізованого водовідведення.

Відповідно до інвестиційної програми замінено:

- ✓ механічні решітки на НС «Микільська Борщагівка №2»,
- ✓ технологічне обладнання на БСА.
- ✓ силові трансформатори.

Також придбано дизель–електростанції, обладнання для обслуговування мереж централізованого водовідведення, оновлено матеріально–технічну базу хіміко–бактеріологічної лабораторії Бортницької станції аерації.

6. СТАН ВІДОМЧИХ СИСТЕМ ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ

6.1. За інформацією Міноборони України

Міністерством оборони України надано наступну інформацію щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Збройних Силах України у 2020 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2020 року з природних джерел для потреб відомства було відібрано 8,543 млн. м³ води, що на 0,653 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 8,515 (менше на 0,662) млн. м³, в т.ч. на господарсько-питні потреби – 7,595 (менше на 0,548) млн. м³, на виробничі – 0,888 (менше на 0,133) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 5,519 (менше на 0,392) млн. м³ води, в т.ч. на господарсько-питні потреби – 5,086 (більше на 0,011) млн. м³ (табл. 6.1.1).

Таблиця 6.1.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	9,196	8,543	-0,653
	поверхневої	3,045	3,024	+0,018
	підземної	6,151	5,519	-0,632
2	Використання природних вод, млн м³			
	всього	9,177	8,515	-0,662
	на господарсько-питні потреби	8,143	7,595	-0,548
	на виробничі потреби	1,021	0,888	-0,133
	на сільськогосподарські потреби	0,012	0,012	0
	на інші потреби	0,02	0,02	0
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	5,911	5,519	-0,392
	на господарсько-питні потреби	5,075	5,086	+0,011
	на виробничі потреби	0,716	0,283	-0,433
	на сільськогосподарські потреби	0	0	0
	на інші потреби	0,12	0,15	+0,03

Системи централізованого питного водопостачання

У 2020 році, згідно представлених даних, загальні показники водопостачання відомства не змінились та залишились на рівні 2019 року:

- охоплення централізованим водопостачанням:
- міста – 96,4 % (населення – 98,7 %); смт – 85,1 % (населення – 85,1 %); сільські н/п – 90,8 % (населення – 90,8 %) ;
- цілодобове водопостачання – 94,2 % населених пунктів та 95,8 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 190,2; у смт – 155,5; у сільських н/п – 132,2 л/добу.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів становила 293, їх сумарна потужність – 22,11 млн. м³/рік; потреба у додатковій потужності водозаборів – 0,69 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2020 році становили (рис. 6.1.1):

- ✓ піднято води – 6,64 млн. м³;
- ✓ очищено – 4,76 млн. м³ або 71,7 %;
- ✓ подано усім споживачам – 5,95 млн. м³ або 89,6 %;
- ✓ реалізовано – 6,02 млн. м³ або 90,7 %;
- ✓ знезаражено – 4,8 млн. м³ або 72,3 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 0,6 млн. м³ або 9,0 %.

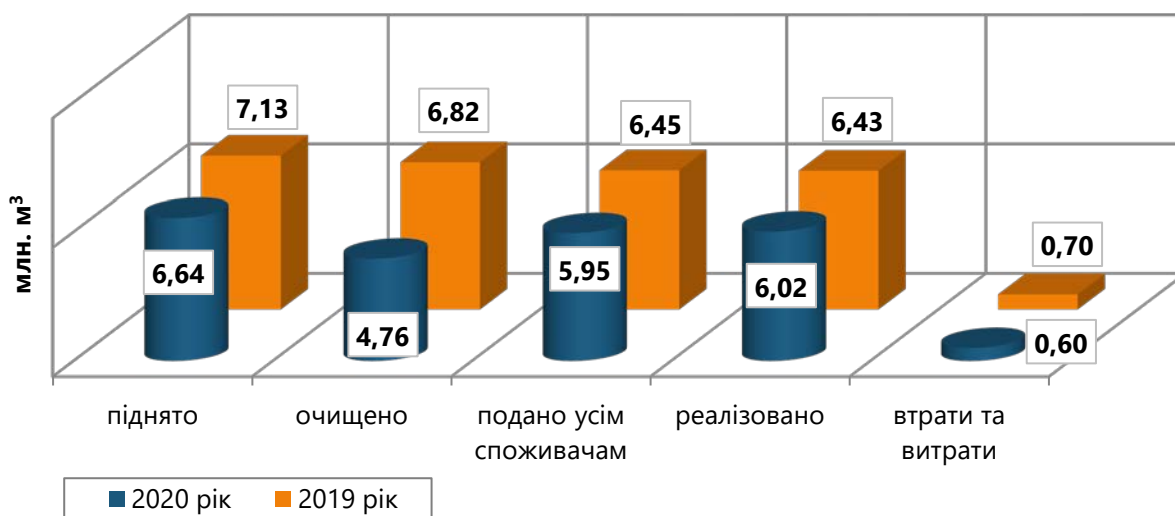

Рис. 6.1.1. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води у відомстві дорівнювала: за категорією «усі споживачі» – 16,1; за категорією «населення» – 13,0 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2020 році характеризувались наступним чином: загальна кількість – 334; встановлене насосне обладнання – 458 одиниць, з яких заміни потребували 110 або 24 % насосів, було замінено протягом року – 40 або 36,4 % від потреби (рис. 6.1.2).

Водопровідні мережі у 2020 році характеризувались наступним чином: загальна протяжність становила – 1438,76 км, з них ветхих та аварійних – 264,13 км або 18,4 %; протягом року було замінено 18,0 км або 6,8 % від потреби (рис. 6.1.2). Показник аварійності мереж залишився на рівні попереднього року - 1,41 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води у відомстві налічували: резервуари чистої води – 174 з сумарним об'ємом – 38,5 тис. м³; водонапірні башти – 141 з сумарним об'ємом – 8,36 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 0,9 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку у 2020 році становив 67,2 %; квартир – 72,12 %.

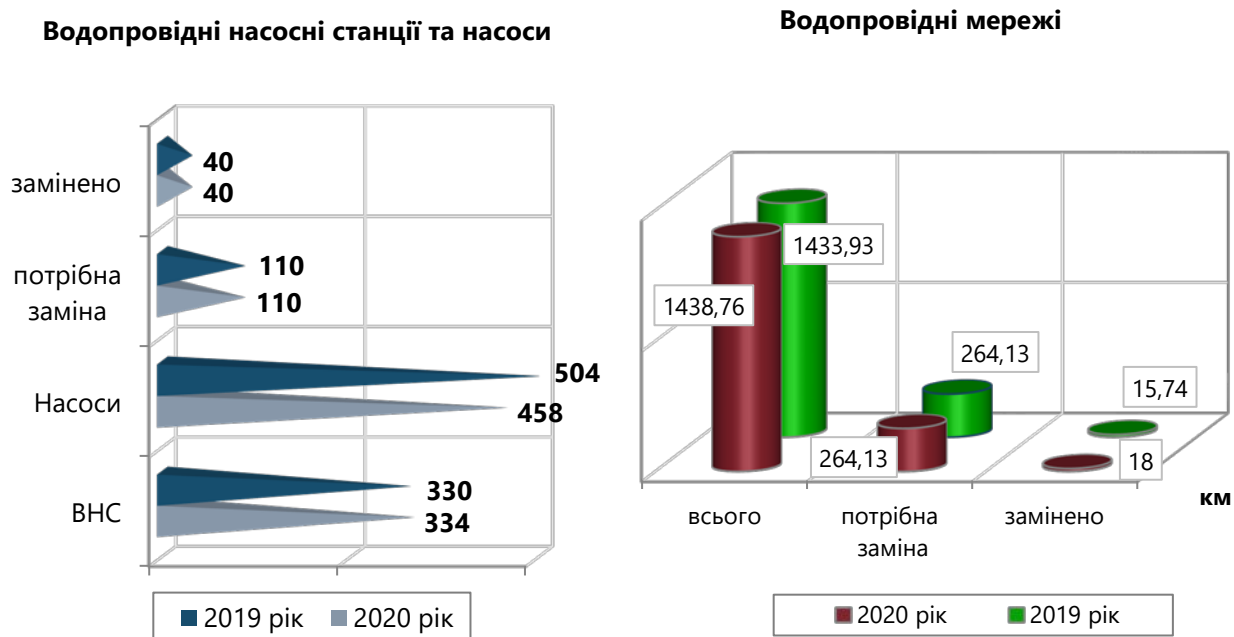

Рис. 6.1.2

Системи централізованого водовідведення

У 2020 році, згідно представлених даних, загальні показники водовідведення відомства не змінилися відносно 2019 року та були наступними:

- ✓ охоплення централізованим водовідведенням: міста – 92,1 % (населення – 94,1 %); смт – 82,5 % (населення – 89,2 %); сільські н/п – 78,5 % (населення – 67,8 %);
- ✓ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 165,2; у смт – 110,0; у сільських н/п – 122,4 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2020 році становили (рис. 6.1.3):

- ✓ відведено стічних вод – 6,85 млн. м³;
- ✓ пройшло через очисні споруди – 4,0 млн. м³ або 58,4 %;
- ✓ пройшло повне біологічне очищення – 2,5 млн. м³ або 38 %.
- ✓ пройшло доочищення – 0,4 млн. м³ або 5,8 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2020 році характеризувались такими показниками (рис. 6.1.4):

- ✓ 87 НС; 148 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 44 або 29,7 % насосів, було замінено протягом року – 17 або 38,6 % від потреби;
- ✓ 55 КОС, з яких 30 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась.

Мережі централізованого водовідведення у 2020 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 832,8 км, з них ветхих та аварійних – 177,5 км або 21,3 %; протягом року було замінено 6,9 км або 3,9 % від потреби (рис. 6.1.4). Показник аварійності мереж збільшився з 0,6 до 0,8 аварій на 1 км мережі.

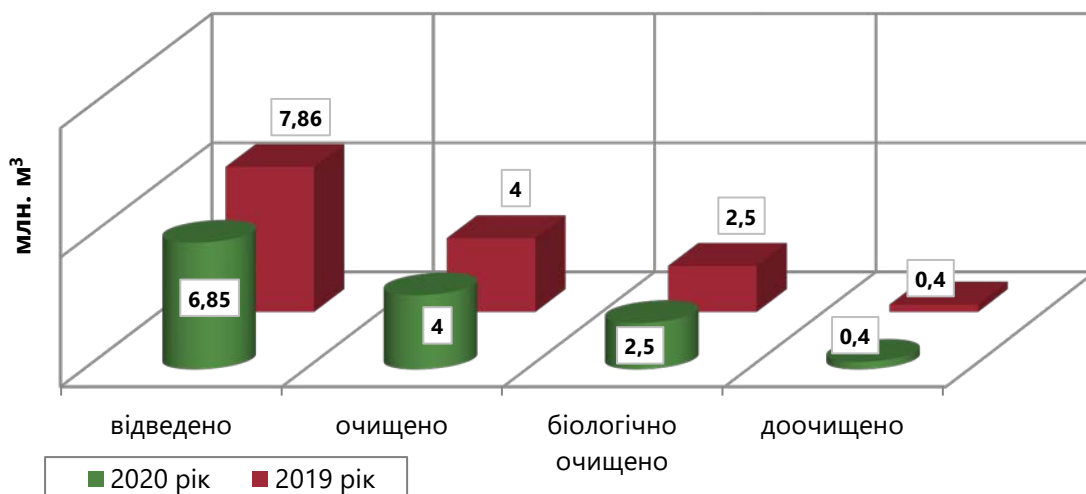

Рис. 6.1.3. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції та насосне обладнання систем централізованого водовідведення

Мережі централізованого водовідведення

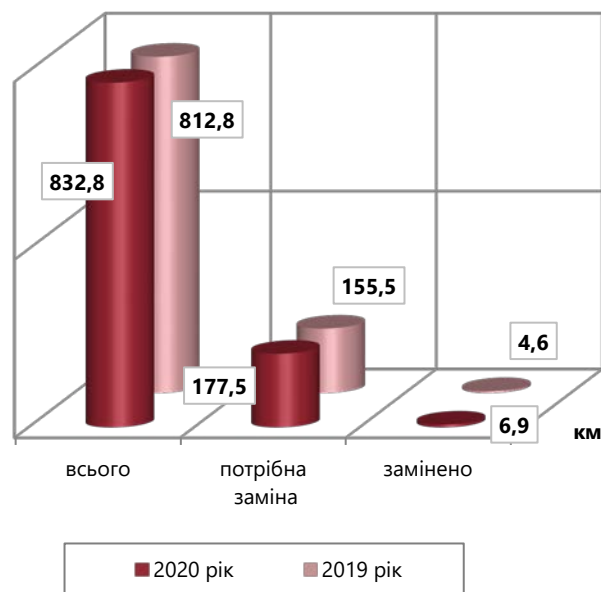
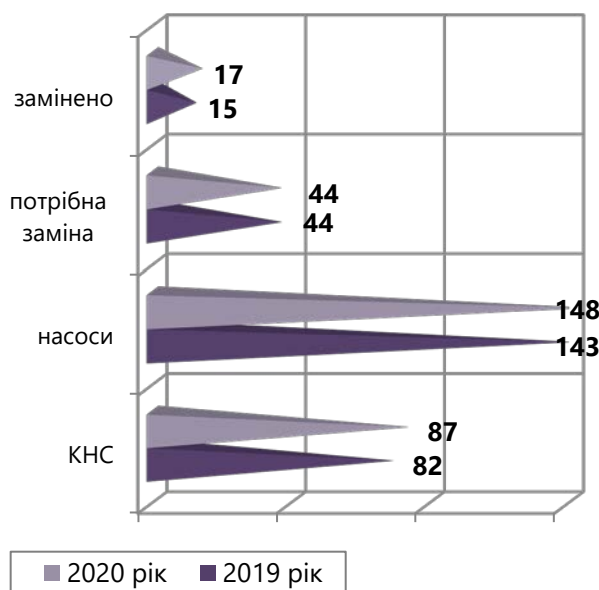

Рис. 6.1.4

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та водовідведення у 2020 році порівняно з попереднім роком:

- ✓ у системах водопостачання - залишились на рівні 1,6 млн. кВт-год/рік;
- ✓ у системах водовідведення – залишились на рівні на рівні 0,8 млн. кВт-год/рік.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для населення</i>				
мінімальні	3,5	5,2	2,2	5,2
максимальні	41,36	41,36	45,40	45,40
<i>для інших споживачів</i>				
мінімальні	4,87	5,12	2,46	3,46
максимальні	43,75	41,38	48,30	45,40
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	3,5	5,2	6,11	6,11
максимальна	43,75	41,38	48,30	45,40
середня	23,62	23,29	27,2	25,76

Якість води джерел та систем питного водопостачання та питної води

Таблиця 6.1.2

№	Найменування показника	%	
		до загальної кількості	
		2019 р.	2020 р.
1	Проби води з усіх джерел централізованого водопостачання, які не відповідали нормативам за:		
	санітарно-хімічними показниками	6,0	3,0
	бактеріологічними показниками	6,0	5,0
2	Проби води з підземних джерел централізованого водопостачання, які не відповідали нормативам за:		
	санітарно-хімічними показниками	9,0	13,0
	бактеріологічними показниками	8,0	20,0
3	Проби води з джерел децентралізованого водопостачання, які не відповідали нормативам за:		
	санітарно-хімічними показниками	0	4,0
	бактеріологічними показниками	21,0	3,0
4	Проби води з систем централізованого водопостачання, які не відповідали нормативам за:		
	санітарно-хімічними показниками	6,0	3,0
	бактеріологічними показниками	6,0	5,0
5	Проби води з водопровідних мереж, які не відповідали нормативам за:		
	санітарно-хімічними показниками	6,0	3,0
	бактеріологічними показниками	6,0	3,0

У 2020 році спалахів інфекційних захворювань, що пов'язані з вживанням питної води, не зареєстровано.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН СИСТЕМ ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ, ЗАХОДИ З ЇХ РОЗВИТКУ

У Міністерстві оборони України стан об'єктів водопостачання та водовідведення, в основному, задовільний.

Суттєвих змін у стані водопостачання та водовідведення військових об'єктів у 2020 році порівняно з 2019 роком не відмічається. Заходи з будівництва нових та реконструкції існуючих водопровідних та каналізаційних споруд і мереж проводились відповідно до виділеного фінансового ресурсу.

Загальними недоліками, які впливають на стан водопостачання та водовідведення, а також забезпечення споживачів питною водою гарантованої якості, є:

- експлуатація водогінних та каналізаційних інженерних мереж понад встановлені норми експлуатації;
- недостатність фінансування на впровадження нових технологій щодо очистки та знезаражування питної води.

Для забезпечення споживачів питною водою гарантованої якості у 2020 році проводилась промивка, очищення та знезараження резервуарів запасу питної води, мереж водопостачання. Велась постійна робота з підтримання охоронних санітарних зон джерел водопостачання в належному стані.

Стан водопостачання та водовідведення військових частин (закладів), в яких спостерігалось порушення санітарних норм і правил, знаходився під посиленням контролем відповідних служб Міністерства оборони України.

6.2. За інформацією Мінінфраструктури України

Міністерством інфраструктури України надано наступну інформацію щодо використання води і скиду стічних вод у природні водойми та стану відомчих систем водопостачання та водовідведення у 2020 році.

6.2.1 Загальні показники у галузі

Забір та використання води

Таблиця 6.2.1

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Одержано галуззю води, млн м³			
	всього	23,222	20,127	-3,095
	власними підприємствами	17,874	15,636	-2,238
	з систем централізованого водопостачання	5,279	4,441	-0,838
	з інших джерел	0,069	0,050	-0,018
2	Використано води, млн м³			
	всього	23,222	20,127	-3,095
	на господарсько-питні потреби	4,858	4,533	-0,325
	на виробничі потреби	7,035	5,333	-1,702
	інше	11,329	10,260	-1,070
3	Використано підземних вод, млн м³			
	всього	9,250	8,292	-0,958
	на господарсько-питні потреби	1,597	2,032	0,033
	на виробничі потреби	3,272	2,290	-0,982
	інше	4,380	3,970	-0,410

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 6.2.2

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Кількість об'єктів, що мали скиди стічних вод у водойми	40	40	0
2	Скинуто в поверхневі водні об'єкти, млн м³/рік			
	всього	7,374	5,937	-1,437
	нормативно чистих без очищення	0,253	0,211	-0,043
	нормативно очищених	6,631	5,269	-1,363
	недостатньо очищених	0,122	0,116	-0,006
	неочищених	0,367	0,342	-0,025

6.2.2 Залізничний транспорт (АТ «Укрзалізниця»)

У 2020 році для потреб відомства з природних джерел було відібрано та використано – 11,89 млн. м³ води, в т.ч. підземної 8,12 млн. м³ (табл. 6.2.3).

Таблиця 6.2.3

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	12,92771	11,8919	-1,03581
	поверхневої	3,94161	3,6505	-0,29111
	підземної	8,9861	8,12034	-0,86576
2	Використання природних вод, млн м³			
	всього	3,945	3,6505	-0,2945
	на господарсько-питні потреби			
	на виробничі потреби	3,945	3,6505	-0,2945
	інше			
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	9,1812	8,2414	-0,9398
	на господарсько-питні потреби	1,5499	1,9957	0,4458
	на виробничі потреби	3,2513	2,2757	-0,9756
	інше	4,38	3,97	-0,41

У 2020 році, згідно наданої інформації, загальні показники водопостачання та водовідведення в цілому по відомству характеризувались наступним чином (табл. 6.2.4–6.2.7):

Таблиця 6.2.4

Виробничі показники водопостачання

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Кількість централізованих водозаборів	597	597	0
2	Обсяги води, млн. м³/рік, зокрема:			
	піднято	13,1262	11,8919	-1,2343
	пройшло через очисні споруди	0,474	0,443	-0,031
	подано у мережу	15,4962	13,9119	-1,5843
	реалізовано	11,8684	10,8017	-1,0667
	зnezаражено	7,17	6,48	-0,69
3	Витрати електроенергії у водопостачанні, млн кВт-год/рік	20,23	18,56	-1,67
4	Водопровідні мережі			
	загальна протяжність, км	3102	3104	2
	потребують заміни, км	588,14	587,0	-1,14
	замінено мереж, км	94,05	94,47	0,42
	кількість аварій на 1 км мережі	7,37	6,9	-0,47

Таблиця 6.2.5

Виробничі показники водовідведення

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Обсяги стічних вод, млн. м³/рік, зокрема:			
	зібрано	7,63	6,81	-0,82
	пройшло через очисні споруди	2,98	2,58	-0,4
	пройшло повне біологічне очищення	2,76	2,39	0,37
	пройшло доочищення	0,22	0,19	0,03

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/-до 2019 р.
2	Кількість КОС			
	усього	30	30	–
	потребують реконструкції	3	3	–
3	Витрати електроенергії на відведення та очищення стічних вод, млн кВт·год/рік	3,51	2,97	–0,54
4	Мережі водовідведення			
	загальна протяжність, км	608,55	591,336	–17,214
	потребують заміни, км	22,84	22,86	2,02
	замінено мереж, км	4,72	4,72	0
	кількість аварій на 1 км мережі	11,9	11,08	–0,82

Таблиця 6.2.6

Фінансово–економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для населення</i>	9,64	21,37	7,35	12,91
мінімальні	8,02	21,37	7,34	12,91
максимальні	15,09	21,37	13,21	12,91
<i>для інших споживачів</i>	9,64	21,37	7,35	12,91
мінімальні	14,46	17,22	4,84	8,45
максимальні	16,77	21,37	14,18	12,91
Собівартість послуг, грн/м³	27,18	29,41	28,53	25,37

Таблиця 6.2.7

Охорона природних водойм

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/-до 2019 р.
1	Кількість випусків стічних вод	40	40	–
	<i>без очищення</i>	8	8	–
	<i>недостатньо очищених</i>	5	3	–2
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн м³/рік			
	всього	7,3726	5,9365	–1,4361
	<i>нормативно чистих без очищення</i>	0,2530	0,2105	–0,0425
	<i>нормативно очищених</i>	6,6314	5,2685	–1,3629
	<i>недостатньо очищених</i>	0,122	0,1160	–0,006
<i>неочищених</i>	0,3662	0,3415	–0,0247	

Загальний стан систем водопостачання та водовідведення

Системи водопостачання. Першим найважливішим напрямком, що запровадився в 2020 році і проходить наразі є модернізація насосних станцій з водопостачання. Це є основним рішенням з покращення якості питної води, підвищення ефективності технологічних процесів та надійності роботи систем водопостачання та забезпечення раціонального використання матеріальних і енергетичних ресурсів. Дана модернізація являє собою заміну морально застарілого і фізично зношеного насосного обладнання на сучасне (з високим ККД) та встановлення частотних перетворювачів. Це

дасть змогу вести раціональний розподіл водних потоків і оптимізувати тиски в розподільчій мережі, економити енергетичні ресурсів до 40% та зменшити втрати води в системі, знизити реальні обсяги її подачі та перекачування, а також скоротити витрати. Крім цього було встановлено лічильники технологічного та комерційного обліку. Ще одним пріоритетним напрямком є цілеспрямована заміна аварійних і зношених трубопроводів.

Системи водовідведення. Реалізуються роботи із реконструкції насосних станцій (НС) систем централізованого водовідведення шляхом підбору та встановлення сучасного енергоефективного насосного обладнання, що відповідає гідравлічним параметрам системи водовідведення.

Крім цього, проводяться роботи із реабілітації аераційної системи КОС, які включають заміну старих аераційних систем на нові сучасні системи, заміну повітродувки/компресори у відповідності до потреб аераційних систем, встановлення приладів контролю за процесом аерації. Економія електроенергії досягається також за рахунок можливості регулювання подачі повітря до аеротенку відповідно до його потреби у біологічному процесі очистки.

Загалом системи водопостачання та водовідведення знаходяться в задовільному технічному стані, проте потребують капітальних інвестицій для подальшого підтримання і технічного вдосконалення наявних систем.

6.2.3 Морський транспорт (ДП «Адміністрація морських портів України»)

У 2020 році для потреб відомства з природних джерел було відібрано та використано – 0,107 млн. м³ води, з них підземної – 0,083 млн. м³ (табл. 6.2.8).

Таблиця 6.2.8

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/-до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн.м³			
	всього	0,092	0,084	-0,008
	поверхневої	0,000	0,000	0,000
	підземної	0,092	0,084	-0,008
2	Використання природних вод, млн.м³			
	всього	0,120	0,107	-0,013
	на господарсько-питні потреби	0,086	0,075	-0,011
	на виробничі потреби	0,036	0,021	-0,015
	інше	0,000	0,010	0,010
3	Використання підземних вод, млн.м³			
	всього	0,087	0,083	-0,003
	на господарсько-питні потреби	0,060	0,059	-0,001
	на виробничі потреби	0,029	0,024	-0,005
	інше	0,005	0,003	-0,003

У 2020 році, згідно наданої інформації, загальні показники водопостачання та водовідведення в цілому по відомству характеризувались наступним чином (табл. 6.2.9–6.2.11).

Таблиця 6.2.9

Виробничі показники водопостачання

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Кількість централізованих водозаборів	31	31	-
2	Обсяги води, млн. м³/рік, зокрема:			
	піднято води	0,17	0,142	-0,028
	пройшло через очисні споруди	0,015	0,015	-
	подано у мережу	0,192	0,172	-0,02
	реалізовано	0,005	0,001	-0,004
	зnezаражено	0,022	0,017	-0,005
3	Витрати електроенергії у водопостачанні, млн. кВт*год/рік	0,574	0,524	-0,050
4	Водопровідні мережі			
	загальна протяжність, км	88,385	88,387	+0,002
	потребують заміни, км	16,355	15,593	-0,762
	замінено протягом року, км	0,490	0,862	0,372
	кількість аварій на 1 км мережі	3	4	+1

Таблиця 6.2.10

Виробничі показники водовідведення

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Обсяги стічних вод, млн. м³/рік, зокрема:			
	зібрано	0,6089	0,5755	-0,0334
	пройшло через очисні споруди	0,382	0,382	-
	пройшло повне біологічне очищення	0,312	0,362	+0,050
	пройшло доочищення	0,070	0,040	-0,030
	зібрано	0,6089	0,5755	-0,0334
2	Кількість КОС			
	усього	5	5	-
	потребують реконструкції	0	2	-
3	Витрати електроенергії у водовідведенні, млн. кВт*год/рік	0,249	0,261	+0,011
4	Мережі централізованого водовідведення			
	загальна протяжність, км	1 837,306	1 839,306	+2,000
	потребують заміни, км	8,390	8,051	-0,339
	замінено протягом року, км	1,000	0,404	-0,596
	кількість аварій на 1 км мережі	3	3	-

Таблиця 6.2.11

Охорона природних водойм

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Кількість випусків стічних вод	19	16	-3
	без очищення	9	9	-
	недостатньо очищених	8	8	-

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/-до 2019 р.
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн м³/рік	0,007	0,002	-0,005
	<i>всього</i>	0,240	0,127	-0,113
	<i>нормативно чистих без очищення</i>	0,190	0,060	-0,130
	<i>нормативно очищених</i>	0,000	0,000	0,000
	<i>недостатньо очищених</i>	0,040	0,051	+0,011
	<i>неочищених</i>	0,017	0,018	0,001

Загальний стан систем водопостачання та водовідведення

ДП «АМПУ» здійснює водопостачання та водовідведення своїх об'єктів як із природних джерел, так і з мереж міських водопостачальних компаній. Мережі систем водопостачання та водовідведення, які знаходяться на балансі ДП «АМПУ», експлуатуються, у середньому, більше, ніж 30 років. На цих мережах постійно впродовж терміну експлуатації проводяться ремонти та інші заходи, що дозволяють підтримувати мережі в задовільному стані.

Надзвичайних ситуацій, техногенних аварій та порушень виробничого процесу на мережах водопостачання та водовідведення ДП "АМПУ" впродовж 2019 та 2020 років не відбувалося.

6.2.4 ДУ «Держгідрографія»

У 2020 році для потреб відомства з природних джерел було відібрано та використано – 0,107 млн. м³ води, з них підземної – 0,083 млн. м³ (табл. 6.2.12).

Таблиця 6.2.12

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн.м³			
	всього	0,02	0,02	-
	поверхневої	0,01	0,01	-
	підземної	0,01	0,01	-
2	Використання природних вод, млн.м³			
	всього	0,01	0,01	-
	на господарсько-питні потреби	0,01	0,01	-
	на виробничі потреби	-	-	-
	інше	-	-	-
3	Використання підземних вод, млн.м³			
	всього	0,01	0,01	-
	на господарсько-питні потреби	0,01	0,01	-
	на виробничі потреби	-	-	-
	інше	-	-	-

У 2020 році, згідно наданої інформації, загальні показники водопостачання в цілому по відомству характеризувались наступним чином (табл. 6.2.13).

Таблиця 6.2.13

Виробничі показники водопостачання

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/-до 2019 р.
1	Кількість централізованих водозаборів	–	–	–
2	Обсяги води, млн. м³/рік, зокрема:			
	піднято води	0,01	0,01	0,0
	пройшло через очисні споруди	–	–	–
	подано у мережу	0,01	0,01	0,0
	реалізовано	–	–	–
	знезаражено	–	–	–
3	Витрати електроенергії у водопостачанні , млн. кВт*год/рік	0,002980	0,002980	–
4	Водопровідні мережі	–	–	–

Власних систем водовідведення Держгідрографія не має. Більшість об'єктів установи забезпечено централізованим водовідведенням. На 10 берегових об'єктах філій Держгідрографії обладнано вигрібні ями, які регулярно вичищаються комунальними службами найближчих населених пунктів за договорами укладеними з ними.

Держгідрографією аварійних скидів забруднюючих речовин у природні водні об'єкти протягом 2019–2020 рр. не здійснювалось.

Таблиця 6.2.14

Фінансово–економічні показники водопостачання та водовідведення

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для населення</i>				
мінімальні	10,67	15,90	4,27	9,12
максимальні	22,86	20,00	9,14	10,85
<i>для інших споживачів</i>				
мінімальні	11,22	13,90	4,45	13,58
максимальні	22,86	22,58	9,14	15,50
Собівартість послуг з водопостачання, грн./м³	16,91	18,10	6,75	12,26

Загальний стан систем водопостачання та водовідведення

Стан систем водопостачання та водовідведення до яких підключено об'єкти Держгідрографії задовільний, водопостачання та водовідведення в 2019–2020 р.р. здійснювалося в повному обсязі.

6.2.5 АТ «ДАК «Автомобільні дороги України

У 2020 році для потреб відомства з природних джерел було відібрано та використано підземної води – 0,05 млн. м³ води (табл. 6.2.15).

Таблиця 6.2.15

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Забір води з природних джерел, млн.м³			
	всього	0,068505	0,050343	-0,018162
	поверхневої	-	-	-
	підземної	0,068505	0,050343	-0,018162
2	Використання природних вод, млн.м³			
	всього	-	-	-
	на господарсько-питні потреби	-	-	-
	на виробничі потреби	-	-	-
	інше	-	-	-
3	Використання підземних вод, млн.м³			
	всього	0,068505	0,050343	-0,018162
	на господарсько-питні потреби	0,047339	0,035918	-0,011421
	на виробничі потреби	-	-	-
	інше	-	-	-

У 2020 році, згідно наданої інформації, загальні показники водопостачання в цілому по відомству характеризувались наступним чином (табл. 6.2.16).

Таблиця 6.2.16

Виробничі показники водопостачання

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Кількість централізованих водозаборів	308	308	-
2	Обсяги води, млн. м³/рік, зокрема:			
	піднято води	0,068505	0,050343	-0,018162
3	Витрати електроенергії у водопостачанні, млн. кВт*год/рік	0,143751	0,12186	-0,021891
4	Водопровідні мережі	-	-	-
	загальна протяжність, км	3,62	3,62	-
	потребують заміни, км	-	-	-
	замінено мереж, км	0,2	0,1	-0,1

Протяжність мереж водовідведення у 2020 р. складає 0,045 км.

Таблиця 6.2.17

Фінансово-економічні показники водопостачання та водовідведення

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для інших споживачів</i>				
мінімальні	8,14	10,11	7,10	9,05
максимальні	9,68	10,11	7,30	9,05

6.2.6. ДП «ДержавтотрансНДІпроект»

Таблиця 6.2.18

Фінансово-економічні показники водопостачання та водовідведення

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2019 р.	2020 р.	2019 р.	2020 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для інших споживачів</i>				
Мінімальні з ПДВ	10,81	11,20	9,56	10,03
Максимальні з ПДВ	10,81	11,20	9,56	10,03

Таблиця 6.2.19

Охорона природних водойм

№	Найменування показника	2019 р.	2020 р.	+/- до 2019 р.
1	Кількість випусків стічних вод	2	2	-
	<i>без очищення</i>	2	2	-
	<i>недостатньо очищених</i>	-	-	-

Загальний стан систем водопостачання та водовідведення

Стисла загальна характеристика стану систем водопостачання та водовідведення протягом 2020 року, порівняння з попереднім 2019 роком.

1. Забір води з міського водопроводу в 2020 році в порівнянні з 2019 роком зменшилось на 6,5%.

1.1 На господарсько-питні потреби в 2020 році в порівнянні з 2019 роком зменшилось на 7,4%.

1.2 На виробничі потреби в 2020 році в порівнянні з 2019 роком зменшилось на 36%.

1.3 На використання води на інші потреби в порівнянні з 2019 роком зменшилось на 50%.

2. Тарифи в 2020 році на послуги водопостачання в порівнянні з 2019 роком збільшились на 3,6%.

3. Тарифи в 2020 році на послуги водовідведення в порівнянні з 2019 роком збільшилось на 4,9%.

6.3. За інформацією Держводагентства України

Сьогодні лише 4,1 млн. чоловік з 15,7 млн. сільського населення, або 26%, користуються послугами централізованих систем водопостачання. Тільки 6,4 тис. сільських населених пунктів з їх загальної кількості 28,4 тис. мають побудовані за проектами системи питного водопостачання.

Внутрішній водопровід з введенням у будинки мають 7,1% сільського житлового фонду, водовідведення і каналізацію – 4,4%, водяне опалення – 8,4%, гаряче водопостачання – 0,3%, водорозбірні вуличні колонки – 18,6%. Решта населення для питних потреб користуються місцевими джерелами – шахтними і трубчатими

колодязями, саморобними каптажами, прирусловими копанками, а також привізною водою.

За даними місцевих органів виконавчої влади, в Автономній Республіці Крим, Дніпропетровській, Донецькій, Закарпатській, Запорізькій, Київській, Кіровоградській, Львівській, Луганській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Харківській і Херсонській областях налічується 1274 сільських населених пункти, що користуються привізною та неякісною водою, де проживає близько 850 тис. чоловік.

У 2012 році прийнято Закон України «Про затвердження Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року».

Заходами з першочергового забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою, які увійшли до Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства, передбачено у сільській місцевості маловодних регіонів спорудження систем питного водопостачання (будівництво та реконструкція групових водопроводів, очисних споруд, магістральних водоводів, розвідних мереж), забезпечення розвитку систем водовідведення (будівництво мереж централізованого водовідведення водовідведення), а також проведення паспортизації джерел водопостачання та об'єктів водовідведення, здійснення пошуку джерел підземних вод і штучного поповнення їх запасів, створення та реконструкція виробничих баз для експлуатації групових водопроводів, розроблення наукової документації та нормативних актів з питань водопостачання і водовідведення у сільських населених пунктах. Загальна вартість зазначених заходів складає 1668,6 млн. грн., у тому числі за рахунок державного бюджету – 891,6 млн. грн. та місцевих бюджетів – 777,0 млн. гривень. Реалізація зазначеної програми у цілому розпочалась у 2013 році.

У 2020 році фінансування заходів з будівництва та відновлення централізованих систем водопостачання здійснювалося за рахунок коштів державного бюджету за бюджетною програмою КПКВК 2707090 «Першочергове забезпечення населених пунктів централізованим водопостачанням».

У 2019 році було виконано робіт на суму 48,4 млн. гривень. За вказані кошти було продовжено будівництво Іванівського групового водопроводу від смт Іванівка Іванівського району до смт Н. Сірогози Нижньосірогозького району у Херсонській області (стан готовності 96,9 %) та будівництво Іванівського групового водопроводу від смт Н. Сірогози до с. В. Сірогози Нижньосірогозького району Херсонської області (стан готовності 23,6), завершено будівництво майданчиків під водонапірні башти біля с. Глибоке та біля с. Борисівка Татарбунарського району Одеської області (у межах будівництва I черги Татарбунарського групового водопроводу в Одеській області). Також виконані проєктні роботи на розбудову групових водопроводів у Одеській області та будівництво водопровідної мережі у Львівській області.

У 2021 році бюджетною програмою КПКВК 2707090 передбачається здійснити заходи з будівництва групових водопроводів у Одеській, Херсонській, Миколаївській та Львівській областях з обсягами асигнувань з державного бюджету у сумі 139,9 млн. гривень. В Одеській області: Болградський груповий водопровід – 94,9 млн. грн.; Татарбунарський груповий водопровід – 2,2 млн. грн. У Херсонській області: Іванівський груповий водопровід – 19,6 млн. гривень. У Миколаївській області: реконструкція Казанківського групового водопроводу з метою забезпечення населених пунктів Єланецького району Миколаївської області централізованим питним водопостачанням–

19,07 млн. гривень. У Львівській області: будівництво водопровідних мереж у с. Артищів, Керниця і с. Мавковичі Керницької сільської ради Городоцького району – 4,1 млн. гривень.

Окрім цього, Держводагентство є відповідальним виконавцем державного інвестиційного проєкту «Забезпечення питним водопостачанням сільських населених пунктів Казанківського, Новобузького районів та реконструкція водоскидної споруди Софіївського водосховища Новобузького району Миколаївської області» (далі – інвестиційний проєкт).

У 2020 році фінансування заходів інвестиційного проєкту здійснювалося за рахунок коштів державного бюджету за бюджетною програмою КПКВК 2707160 «Реалізація державного інвестиційного проєкту «Забезпечення питним водопостачанням сільських населених пунктів Казанківського, Новобузького районів та реконструкція водоскидної споруди Софіївського водосховища Новобузького району Миколаївської області». Кошти у сумі 5131,9 тис. гривень, було спрямовано на погашення кредиторської заборгованості за роботи виконані у 2019 році. У 2021 році передбачається виділити 36,9 млн. грн. на реконструкцію частин водогону від НС 2-го підйому до НС 4-го підйому та від смт Казанка до с. Володимирівка і відгалуження до с. Миколаївка.

У цілому, було побудовано та введено в експлуатацію 2 насосних станції, виготовлено 9 робочих проєктів та забезпечено 2 населених пункти централізованим водопостачанням.

На 2022 рік, відповідно до наданих Мінфіном граничних обсягів асигнувань загального фонду державного бюджету, коштів на фінансування програми КПКВК 2707090 «Першочергове забезпечення сільських населених пунктів централізованим водопостачанням» не передбачено.

7. НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ПИТНОЮ ВОДОЮ ТА У СИСТЕМАХ ВОДОВІДВЕДЕННЯ

Державною службою України з надзвичайних ситуацій в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні» було надано інформацію щодо надзвичайних ситуацій на об'єктах водопостачання і водовідведення протягом 2020 року.

7.1. Загальна характеристика рівня техногенної та екологічної безпеки об'єктів водопровідно–каналізаційного господарства у 2020 році

Упродовж 2020 року на території України зареєстровано 2 надзвичайні ситуації, пов'язані з аваріями на системах забезпечення населення питною водою та на каналізаційних системах із скиданням забруднювальних речовин.

За масштабами НС, що виникли у 2020 році, віднесено до місцевого (1 НС) та об'єктового (1 НС) рівнів. НС регіонального та державного рівнів на водопостачальних та мережах централізованого водовідведення не зареєстровано. Зазначені НС виникли на території Донецької (1 НС) та Херсонської (1 НС) областей. Внаслідок таких НС у звітному році загиблих та постраждалих не зареєстровано, інформації щодо завданих збитків до ДСНС не надходило.

Порівняно з 2019 роком кількість таких НС у 2020 році зменшилася на 50 % (у 2019 році на водопостачальних та мережах централізованого водовідведення зареєстровано 4 НС).

Причинами виникнення цих НС, як і в попередні роки, є незадовільний технічний стан споруд, конструкцій, обладнання й інженерних мереж та їхня значна зношеність унаслідок закінчення нормативного строку експлуатації – нормативного ресурсу, невиконання нормативних обсягів планово–попереджувальних ремонтів, порушення регламенту експлуатації та недостатньої надійності функціонування в умовах екстремальних природних явищ.

7.2 Довідка про виникнення надзвичайних ситуацій на водопостачальних та мережах централізованого водовідведення у звітному році

Таблиця 7.1

№	Область, дата	Код та опис НС	Матеріальні збитки, тис. грн.
Об'єктовий масштаб			
1	Херсонська, 19.05.2020	10810 – НС унаслідок аварії в каналізаційній системі із скиданням забруднювальних речовин У м. Херсон поблизу житлових будинків № 8, 10 по проспекту 200–річчя Херсона внаслідок руйнування склепіння залізобетонних труб стався провал та замулення ґрунтом самопливного каналізаційного колектору № 24 (d = 600 мм), що призвело до припинення руху стоків, гідравлічного підпору та вилливу стоків на поверхню в обсязі понад 200 куб. м за годину, загальним обсягом понад 617 куб. м. По трасі колектору від місця провалу наявні ділянки з просіданням ґрунту (всього колектор обслуговує понад 15 тис. мешканців міста).	–

№	Область, дата	Код та опис НС	Матеріальні збитки, тис. грн.
		Причина НС – руйнування труб через коливання рівня ґрунтових вод.	
Місцевий масштаб			
2	Донецька, 01.08.2020	<p>10830 – НС унаслідок аварії в системах забезпечення населення питною водою</p> <p>Внаслідок аварійного відключення водоводу Горлівка – Торецьк (d = 900 мм) без водопостачання залишилось 43 тис. мешканців (м. Торецьк, м. Залізне, смт Північне, смт Південне, частково смт Щербинівка). Місце пориву знаходиться в «сірій зоні» (за межами смт Південне Торецької міської ради, в районі шахти «Південна»). Для обстеження аварійної ділянки залучалися піротехнічні підрозділи ДСНС, представники ОБСЄ та СЦКК. Силами ГУ ДСНС у Донецькій області та ВУВКГ «КП «Вода Донбасу» здійснювався підвіз технічної та питної води населенню, а також роздача технічної води з пожежних гідрантів. Всього залучено 13 чол. особового складу та 6 одиниць техніки, з них від ДСНС 12 чол. особового складу та 5 од. техніки.</p>	–

Упродовж 2020 року кошти з резервного фонду державного бюджету для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на водопостачальних та мереж централізованого водовідведеннях не виділялися.

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

За результатами проведеного аналізу стану питного водопостачання та централізованого водовідведення в Україні у 2020 році можна зробити наступні висновки.

У 2020 році показник охоплення населених пунктів послугами з централізованого водопостачання, порівняно з 2019 роком, залишився без змін:

- ✓ 402 міста із 406 (у 2019 році – 402 із 406 міст);
- ✓ 625 із 685 смт (у 2019 році – 623 із 683 смт);
- ✓ 6995 із 26061 сіл (у 2019 році – 7017 із 26076 сіл).

Показник охоплення населених пунктів послугами з централізованого водовідведення у звітному році також суттєво не змінився проти 2019 року:

- ✓ 392 міста із 406 (у 2019 році – 392 із 406 міст);
- ✓ 438 із 685 смт (у 2019 році – 435 із 683 смт);
- ✓ 461 із 26061 сіл (у 2019 році – 465 із 26076 сіл).

У 4 містах (Судова Вишня, Турка Львівської обл., Копичинці Тернопільської обл. та Вашківці Чернівецької обл.) централізоване водопостачання відсутнє.

У 14 містах (Берестечко, Устилуг Волинської обл.; Благовіщенське Кіровоградської обл.; Турка, Угнів, Белз, Доброміль, Глиняни Львівської обл.; Копичинці Тернопільської обл.; Південне Харківської обл.; Шпола Черкаської обл.; Вашківці, Герца Чернівецької обл.; Батурин Чернігівської обл.) централізоване водовідведення відсутнє.

В цілому, у 2020 році по країні забезпечено:

- ❖ централізованим водопостачанням – 99 % міст (відсутнє у 4 містах), 91,2 % смт (відсутнє у 60 смт) та 26,8 % сільських н/п (відсутнє у 19066 сільських н/п);
- ❖ централізованим водовідведенням – 96,6 % міст (відсутнє у 14 містах), 63,9 % смт (відсутнє у 247 смт) та 1,8 % сільських н/п (відсутнє у 25600 сільських н/п).

Кількість населених пунктів, забезпечених системами централізованого водопостачання складає 8022 н/п, чисельність населення - 25807,62 тис. осіб або 68,6 % (64,1 % у 2019 р.) від загальної кількості населення населених пунктів.

Кількість населених пунктів, забезпечених системами централізованого водовідведення складає 1291 н/п, чисельність населення - 19282,223 тис. осіб або 51,3 % (47,7 % у 2019 р.) від загальної кількості населення населених пунктів.

У маловодній місцевості станом на 2020 рік перебуває 991 н/п у 11 областях України (найбільша кількість н/п і населення - у Одеській - 271 н/п та Донецькій – 165 н/п областях. Це переважно сільські населені пункти (88,2 % від загальної кількості н/п, які перебувають у маловодній місцевості).

Привізною водою було забезпечено 790 населених пунктів України у 8 областях України (730 н/п у 8 областях протягом 2019 р.). У розрізі населення 252,7 тис. осіб було забезпечено привізною водою (у 2019 р. - 234,7 тис. осіб), найбільша кількість вказаних н/п і населення були у Дніпропетровській – 293 н/п і 70,6 тис. осіб, Запорізькій – 263 н/п і 80,446 тис. осіб та Миколаївській областях – 154 н/п і 46,6 тис. осіб відповідно.

Стосовно систем централізованого водопостачання, загальні показники по Україні протягом 2020 р. були такими: протягом року було піднято 2374,72 млн. м³ води, з яких очищено - 1821,474 млн. м³, подано споживачам - 2176,95 млн. м³, знезаражено -

2071,77 млн. м³. Втрати та витрати води складають 799,75 млн. м³. Порівняно з 2019 роком обсяги піднятої води знизились.

Кількість встановленого водопровідного насосного обладнання складає 16603 од., з яких 3524 потребували заміни та було замінено протягом 2020 року 1396 од. насосів.

Загальна протяжність водопровідних мереж складає 121,921 тис. км, з яких - 46,602 тис. км аварійних, з яких було замінено протягом року 0,991 тис. км або 2,1 % від потреби.

Найбільший відсоток труб, які через свій незадовільний технічний стан потребували заміни, був у Донецькій – 63 %, Луганській – 56,6 % та Волинській – 56,3 % областях. Найбільший відсоток заміненних водопровідних мереж (до тих, що потребували заміни) у 2020 році був у Київській – 16,0 % та Чернівецькій – 14,6 % областях. У 8 областях цей показник становив від 3 до 8 %, у 4 областях – від 2 до 3 %, у 10 областях – від 1 до 2 %, у м. Київ – 0,3 %.

Щодо систем централізованого водовідведення, загальні показники по Україні протягом 2020 р. були такими: всього протягом 2020 р. було відведено 1639,4 млн. м³ стічної води, з яких очищено - 1571,42 млн. м³, біологічно очищено - 1500,04 млн. м³, доочищено - 114,38 млн. м³. Порівняно з 2019 роком обсяги відведених стічних вод практично не змінилися.

Кількість встановленого насосного обладнання систем централізованого водовідведення складала 7930 од., з яких 2328 од. потребували заміни та було замінено протягом 2020 року 367 од. насосів.

Загальна протяжність мереж централізованого водовідведення складає 39,7 тис. км, з яких 16,6 тис. км аварійних, з яких було замінено протягом року 0,186 тис. км або 1,1 % від потреби.

На 20 КОС протягом 2020 року зроблено реконструкцію.

Середня собівартість послуг з централізованого водопостачання у 2020 році знизилась у Хмельницькій області, з централізованого водовідведення – у Луганській, Хмельницькій областях.

У 2020 році, відповідно до наданої інформації обласними адміністраціями та КМДА, у системах водовідведення було витрачено 1036,41 млн. кВт*год електроенергії, з яких найбільше – у Дніпропетровській – 214,48, у Львівській – 146,1 млн. кВт год/рік; найменше – у Луганській 4,88 млн. кВт год/рік.

Заборгованість за спожиту електроенергію у системах централізованого водопостачання та водовідведення становить 7,7 млрд. грн.

Серед основних проблем, пов'язаних з централізованим водопостачанням та водовідведенням, можна виділити основні, які потребують першочергової уваги:

- погіршення якості води поверхневих джерел водопостачання та неспроможність існуючих очисних споруд очистити таку воду до рівня нормативних показників;
- якість підземних вод також не завжди відповідає нормативним вимогам ДСанПіН 2.2.4–171–10, зокрема за сухим залишком, жорсткістю, вмістом заліза;
- погіршення якості питної води з сільських централізованих систем водопостачання. На багатьох сільських водопроводах немає очисних споруд та знезаражуючих установок, відсутній лабораторний контроль якості питної води;

- неспроможність більшості підприємств водопровідно-каналізаційного господарства виконувати та виконати вимоги ДСанПіН 2.2.4-171-10, введення в дію яких відтерміновано до 2022 року, зокрема через зношеність обладнання та застарілість мереж;
- невідповідність у повній мірі вимогам Директиви Ради 91/271/ЄЕС від 21 травня 1991 року про очищення міських стічних вод, методів, за якими здійснюється нормування якості очищених стічних вод; при цьому існуючі очисні споруди не дозволяють забезпечити очищення стічних вод відповідно до вимог законодавства, що призводить до скидання забруднених стічних вод у водні об'єкти;
- застарілість системи централізованого водовідведення;
- практична відсутність систем обробки осадів стічних вод.

На розв'язання означених проблем Міністерством розвитку громад та територій України впроваджується ряд заходів.

Мінрегіоном розроблено проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової програми «Питна вода України» на 2021–2025 роки» та проєкт Закону України «Про Загальнодержавну цільову соціальну програму «Питна вода України» на 2022–2026 роки».

Програмою передбачається можливість фінансування пріоритетних проєктів для забезпечення людей питною водою, в тому числі і у сільській місцевості, в результаті яких будуть досягнуті вимоги ДСанПіН 2.2.4-171-10, а також проєктів щодо будівництва, ремонту, реконструкції мереж водопостачання та водовідведення.

Також державна підтримка розвитку регіонів здійснюється в межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України на відповідний рік, зокрема через державний фонд регіонального розвитку.

На реконструкцію та впровадження нових технологій водопідготовки та водовідведення також здійснюється залучення коштів міжнародних фінансових організацій. Реалізуються наступні проєкти:

- **«Проєкт розвитку міської інфраструктури-2»** (за рахунок коштів Міжнародного банку реконструкції та розвитку);
- **проєкт «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв»** (за рахунок коштів Європейського інвестиційного банку в Україні реалізується);
- **«Програма розвитку муніципальної інфраструктури України»** (спільно з Європейським інвестиційним банком);

З метою вирішення питання забезпечення питною водою населення Донецької області, зокрема м. Маріуполя, 29 січня 2019 року підписано **Рамковий договір між Урядом України та Урядом Французької Республіки**, ратифікований Законом України від 25 квітня 2019 р. № 2710-VIII, щодо офіційної підтримки проєкту з постачання питної води у м. Маріуполі.

З метою залучення коштів для реалізації стійких інфраструктурних проєктів в Україні підписано Рамкову угоду між Урядом України та Урядом Королівства Данія щодо загальних умов та процедур, організаційних заходів та фінансових умов реалізації програми **Danida Business Finance** в Україні (ратифіковано Законом України від 16.06.2020 № 707-IX).

За рахунок коштів **Кредитної організації для відновлення (KFW)** планується реалізувати:

- Проєкт «Проєкт муніципального водного господарства м. Чернівці, Стадія 2» обсягом 23,55 млн євро.
- Проєкт «Реконструкція та відновлення комунальної інфраструктури» обсягом 50 млн євро в м. Харків.

Для стабільного розвитку підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення протягом наступних двох років керівникам підприємств рекомендовано:

1. Розробити стратегії розвитку підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення з метою надання якісних послуг населенню.
2. Активізувати роботу із залучення інвестицій для модернізації водопровідних та каналізаційних очисних споруд.
3. Розпочати розробку та впровадження на підприємствах питного водопостачання та централізованого водовідведення геоінформаційних систем.
4. Провести дослідження, розробити проектно-кошторисну документацію з впровадження сучасних методів знезараження питної води (на заміну газоподібного хлору).
5. Підготувати до впровадження системи знезараження питної води з використанням сучасних дезінфектантів.
6. Розглянути питання щодо забезпечення населення якісною питною водою шляхом облаштування локальних пунктів розливу тим підприємствам, які використовують воду з підвищеною мінералізацією.
7. Активізувати наукові дослідження, проєктні та будівельні роботи з метою модернізації споруд очищення стічних вод з використанням сучасних технологій та обладнання для зниження рівня біогенних елементів у стічних водах, враховуючи при цьому поетапне введення черг та пускових комплексів.
8. Створити системи управління осадами очисних споруд з впровадженням прогресивних методів оброблення, утилізації або їх подальшого використання осадів стічних вод.
9. Активно впроваджувати енергоефективні заходи для модернізації підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення.
10. Зниження рівня втрат та витрат питної води шляхом удосконалення законодавчої бази, установки вузлів комерційного обліку води в багатоквартирному житловому фонді, розробки та реалізації державних програм з реконструкції та заміни мереж водопостачання.
11. Агрегація підприємств водопровідно-каналізаційного господарства.
12. Забезпечення дотримання вимог законодавства щодо якості питної води, зокрема, шляхом забезпечення фінансування (у тому числі, з місцевих бюджетів), реалізація державних і регіональних програм охорони водних ресурсів, розвитку водного господарства; розроблення та своєчасне впровадження нових та удосконалення існуючих технологій очищення та знезараження води, сучасного обладнання, ефективних реагентів; відтермінування введення в дію з 01.01.2022 р. окремих вимог ДСанПіН 2.2.4.171-10, які не можуть бути дотримані підприємствами водопостачання та водовідведення в силу об'єктивних факторів.

13. Зменшення рівня собівартості послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і тарифів на ці послуги шляхом розроблення схем оптимізації роботи систем водопостачання та водовідведення, інвестиційних програм і планів розвитку (у т. ч. довгострокових) та залучення інвестицій в галузь, спрямовуючи їх на: стимулювання скорочення питомих витрат паливно-енергетичних та інших матеріальних ресурсів, здійснення комплексу енергозберігаючих та інших заходів відновлення активів, автоматизацію процесу виробництва, оновлення основних фондів, забезпечення обліку природних та енергетичних ресурсів.
14. Постійне підвищення кваліфікації працівників підприємств водопровідно-каналізаційного господарства.